

Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2020	1
Inhoudsopgave	3
Inleiding en statenvoorstel	3
Kerntaak 1: Ruimtelijke ordening en waterbeheer	8
Kerntaak 2: Milieu en energie	49
Kerntaak 3: Vitaal platteland	74
Kerntaak 4: Mobiliteit	114
Kerntaak 5: Regionale economie	169
Kerntaak 6: Cultuur en sociale kwaliteit	208
Kerntaak 7: Kwaliteit openbaar bestuur	232
Overhead, financiering en dekkingsmiddelen	249
Paragrafen	259
Provinciale heffingen	259
Weerstandsvermogen	264
Kapitaalgoederen	268
Financiering	271
Bedrijfsvoering	275
Verbonden partijen	278
Grondbeleid	308
Jaarrekening	312
Overzicht van baten en lasten	312
Analyse van het resultaat over 2020	324
Structurele en incidentele baten en lasten	337
Balans	350
Personeelsgebonden lasten	440
Organisatie	446
Organisatie	446
Controleverklaring	449
Controleverklaring accountant	449
Bijlagen	456
Bijlagen	456

Inleiding en statenvoorstel

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt het Jaarverslag 2020. Niemand had ooit kunnen bevroeden dat in het afgelopen jaar zulke ingrijpende veranderingen zouden plaatsvinden, in alle opzichten.

Het is al vaker gezegd: de coronacrisis heeft een enorme impact op alles en iedereen, ook op onze provinciale opgaven. Er is een nieuwe werkelijkheid ontstaan waar we met elkaar een nieuwe weg in moeten vinden. En als we terugkijken op het afgelopen jaar kunnen we constateren dat we als samenleving in staat zijn gebleken om die omslag te maken. Zo worden er vele initiatieven opgezet om elkaar te helpen en worden nieuwe ideeën uitgewerkt om uitdagingen het hoofd te bieden. Ondanks het thuiswerken en afstand houden, gingen veel zaken “gewoon” door, zonder aan kwaliteit in te leveren. De coronacrisis heeft eraan bijgedragen dat de digitale mogelijkheden in hoog tempo zijn ontwikkeld. En bovendien het belang van o.a. gezondheid, circulariteit en digitalisering onderstreept.

Naast de coronacrisis speelden het onderzoek bij het kanaal Almelo De Haandrik, de stikstofproblematiek en het intrekken van de concessie IJssel-Vecht het afgelopen jaar een

grote rol. Allemaal grote dossiers met een eigen dynamiek die onze inzet het afgelopen jaar in belangrijke mate mede hebben bepaald.

De huidige situatie vraagt van ons allen om ons steentje bij te dragen. "Samen bouwen aan Overijssel".

Het Overijsselse noaberschap ten voeten uit.

Inleidende samenvatting

We hebben als provincie Overijssel in 2020 waar nodig en mogelijk de maatregelen getroffen om in te spelen op de ontwikkelingen rondom de coronacrisis. Dit hebben we gedaan:

- concrete maatregelen om de effecten van de coronacrisis te verzachten. Onder andere: het opschorten van inningen bij betalingsproblemen en het op verzoek naar voren halen en versneld uitbetalen van subsidies en sponsorbijdragen;

- vele acties en maatregelen binnen de "reguliere" investeringsvoorstellen en beleid om de effecten van de coronacrisis te dempen en kansen te benutten.

In aanvulling daarop hebt u met de Statenvoorstellen "Overijsselse aanpak coronacrisis", en "Overijsselse herstel- en transitieaanpak coronacrisis" over aanvullende maatregelenpakketten besloten. Het aanjagen van de economie verbinden we daarmee nadrukkelijk met het realiseren van de grote maatschappelijke opgaven in Overijssel, onder andere op het gebied van energie, klimaat en circulaire economie.

We hebben ook in 2020 onze kenmerkende Overijsselse aanpak voortgezet: in samenspraak met onze partners, inspelend op de ontwikkelingen en de opgaven waar we voor staan (o.a. monitoring van de impact van de coronacrisis). Onze inzet was breed; cofinanciering van noodsteun voor de cruciale regionale instellingen, digitaliseringsvouchers, kapitaalinjectie Oost NL, aanvullende investering Human Capital Agenda en het naar voren halen van investeringen in ruimte, wonen, retail (o.a. crisisarrangementen) en vervangingsinvesteringen. We hebben noodhulp gegeven aan instellingen waarvoor we hoofdinvesteerder zijn, we hebben sociale hypotheek voor maatschappelijke voorzieningen mogelijk gemaakt en gezorgd voor continuïteit voor het culturele veld. Dit in samenwerking met stedelijke regio's.

Concluderend stellen wij vast dat Overijssel adequaat heeft gereageerd op alle grote veranderingen. Dit lichten wij verder toe bij de afzonderlijke opgaven.

Krachtige economie

De coronacrisis heeft een forse impact op de regionale economie: in lijn met het Nederlandse gemiddelde voor Overijssel in 2020 een gemiddelde krimp van circa 4% in het bruto regionaal product.

Overijsselse bedrijven – grootbedrijf, MKB en zzp'ers – hebben in gelijke mate gebruik gemaakt van de nationale steunmaatregelen.

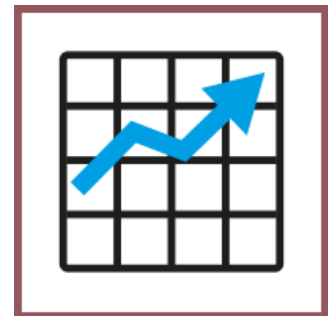
Mede daardoor laat de arbeidsmarkt nog geen grote groei van werkloosheid zien. De verschillen tussen sectoren zijn groot. De coronamaatregelen treffen vooral de horeca, detailhandel, evenementen-, vrijetijds- en culturele sector. De maakindustrie en de bouwnijverheid daarentegen hebben in het algemeen redelijk kunnen doordraaien.

De inkopersindexen stonden in het vierde kwartaal 2020 weer in de plus. De krimp in de economie heeft verder specifieke lokale gevolgen en concentreert zich op de binnensteden, zo blijkt uit het koopstromenonderzoek in Overijssel. We zien dat de creativiteit vanuit cultuur, sociale kwaliteit en ontmoeting sterke krachten zijn in het realiseren van maatschappelijke opgaven.

Regio Deals

2020 was ook het jaar waarin de Regio Deals in Overijssel in uitvoering zijn gekomen.

Regionale scholingsfondsen zoals Twents Fonds voor Vakmanschap en Upgrade jezelf in de Regio Zwolle kwamen op die manier op het juiste moment beschikbaar. Juist in crisistijden zijn mobiliteitsfondsen en investeringen van groot belang.

Goede bereikbaarheid

Corona heeft invloed gehad op de uitvoering van onze projecten en plannen. Projecten zijn vertraagd, anders of niet uitgevoerd. Denk hierbij aan gedragbeïnvloedingsprojecten in het kader van verkeersveiligheid en participatie en inspraak vanuit de omgeving welke veelal digitaal moest plaatsvinden. Ondanks het ingewikkelde jaar zijn we er, samen met onze partners, daarnaast wel in geslaagd onze voorgenomen onderhoudsprogramma's uit te voeren. Aan het project 'reconstructie van de N737' is de Cobouw Digitalisering Award toegekend.

De recreatie in eigen land en op het water is toegenomen.

Desondanks hebben we onze gastvrijheid en service op het water op hoog niveau weten te houden.

Met het in beeld brengen van de gezamenlijke opgave op mobiliteitsgebied, en de daarbij voorziene investeringsbehoefte, hebben we meer zicht op hoe wij onze infrastructuur op orde kunnen houden en hoe wij onze ambitie kunnen waarmaken op de lange termijn. In de P-Nota gaan we daar verder op in.

N35

We zijn er trots op dat we na een intensieve lobby samen met het bedrijfsleven, de regio Twente, regio Zwolle en gemeenten met het Rijk op 26 november 2020 een afspraak hebben gemaakt over delen van het gezamenlijk eindbeeld van de N35 conform de Marsroute tussen Wijkhuizen en Knooppunt Raalte. Een mooi resultaat!

Voor het tracé Nijverdal - Wierden heeft de Raad van State (RvS) het eind 2018 vastgestelde Tracébesluit N35 Nijverdal - Wierden vernietigd voor het natuuronderdeel stikstofdepositie (PAS). De uitkomsten van de uitspraak gaan mee in de verdere voorbereiding van het opnieuw vast stellen Tracébesluit.

Vechtdalverbinding

De werkzaamheden met betrekking tot verbetering van de Vechtdalverbinding zijn in volle gang.

Kanaal Almelo –de Haandrik

De coronamaatregelen zijn van grote invloed geweest op de voortgang voor Kanaal Almelo - De Haandrik. Naast het anders organiseren van aanwezigheid en betrokkenheid, heeft ook het besluitvormingsproces op een alternatieve manier plaatsgevonden.

OV

In 2020 is het reizigersaantal dramatisch gedaald. Mede door de beschikbaarheidsvergoeding openbaar vervoer (BVOV) van het Rijk zijn de financiële gevolgen zeer beperkt gebleven en hebben wij het Openbaar Vervoer nagenoeg in stand kunnen houden.

Medio 2020 is het noodzakelijk gebleken om de gunning van de OV concessie IJssel-Vecht in te trekken.

In het landelijke proces voor een goed openbaar (spoor-)vervoer in 2040 (OV Toekomstbeeld 2040) lopen diverse onderzoeken naar verdere optimalisatie.'

Hitte, droogte en wateroverlast

In 2020 hebben we met onze partners in risicodialogen besproken welke knelpunten partijen op het gebied van Hite Droogte en Wateroverlast ervaren en hoe we die aan kunnen pakken. De risicodialogen van waaruit we samen actieplannen maken en vertalen naar een investeringsprogramma Hite, Droogte en Wateroverlast, hebben vertraging opgelopen.

De zorg voor voldoende en schoon grond- en drinkwater moeten we steeds vaker afwegen tegen andere belangen zoals natuur, landbouw en bodemenergiesystemen. Samen met Vitens en de

waterschappen hebben we daarom de Adaptieve Strategie Drinkwatervoorziening ontwikkeld. De strategie bevat acties en onderzoeken voor de korte, middellange en lange termijn gericht op een robuuste drinkwatervoorziening nu en in de toekomst. Vanuit het Investeringsprogramma Drinkwater werken we samen met onze partners aan de realisatie van deze acties.

Energietransitie

Regionale Energie Strategieën

Sinds de start van de regionale samenwerking aan de energietransitie in Overijssel (met de zogenaamde 'Regionale Energiestrategieën') is het belang van goede interbestuurlijke samenwerking, sterke positionering van volksvertegenwoordigers en de regionale en lokale dialoog met de samenleving groter geworden. Samen met betrokken partners hebben wij het afgelopen jaar de concept energiestrategieën opgeleverd voor de regio's Twente en West-Overijssel. Deze wordt momenteel uitgewerkt tot RES 1.0. Daarbij sturen wij op het borgen van ruimtelijke kwaliteit op regionaal schaalniveau en maatschappelijke kostenefficiëntie. Participatie en lokaal eigendom zijn daarnaast belangrijke aandachtspunten. Verder is in Twente de Initiatiefgroep RES Twente voor raadsleden, Statenleden en AB-leden (RSAB) opgericht.

Energietransitie

Wij ondersteunen de totstandkoming van hernieuwbare energie en stimuleren de ontwikkeling van zonne-energie op bedrijfsdaken. Dit met inzet van de taskforce 'Ieder dak een zonnedak', dat bedrijven ondersteunt om een zonnedak te realiseren.

In uitvoering van de Investeringsimpuls Energietransitie is afgelopen jaar het Stimuleringsprogramma Warmtenetprojecten vastgesteld en een bijdrage toegekend aan het project Slim Warmtenet Zandweerd. Daarnaast zijn subsidieregelingen opengesteld, om bedrijven te stimuleren om energiebesparende maatregelen te treffen. Ondanks de moeilijke economische omstandigheden, is de belangstelling voor deze regelingen onverminderd groot.

Aantrekkelijk wonen en ruimte

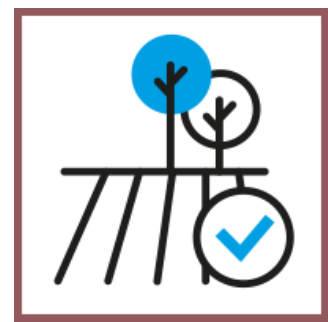
We hebben in 2020 de eerste fase van ons investeringsvoorstel ruimte wonen (binnen)steden en retail uitgevoerd. De coronacrisis heeft de transitie in de retail (minder winkels, meer online, centra als "places to be") in een stroomversnelling gebracht. Samen met onze partners in het Retailplatform Overijssel hebben we de Overijsselse Retail Aanpak ontwikkeld waarin de focus ligt op toekomstgericht ondernemen, samenwerken en concentratiebeleid. De druk op de woningmarkt is onverminderd groot. Samen met het Rijk en onze regionale partners in de woonkeuken hebben we gewerkt aan versnelling en een kwalitatieve balans op de woningmarkt, opgenomen in de Kaderbrief Wonen. Met onze partners hebben we regionale woonagenda's opgesteld waarin we ingaan op de veranderende woningvraag, verstedelijking en stedelijke vernieuwing, sterke dorpen en platteland in het regionale netwerk, verduurzaming van de woningvoorraad, toegankelijkheid en doorstroming.

Vitaal landelijk gebied

Toekomstbestendig landelijk gebied

Om de agrarische sector perspectief te bieden in de verduurzaming van het landelijk gebied, werken wij, gericht op de kortere termijn,

met de Gebiedsgerichte aanpak stikstof aan gebiedsanalyses en het opstellen van gebiedsagenda's. Voor de langere termijn werken wij aan de ontwikkeling van een perspectief op de landbouw en de koersontwikkeling voor het landelijk gebied. Dit alles in een complexe omgeving, in overleg met partijen. De vraag daarbij is welke rol we als provincie in het landbouwbeleid willen spelen, met name ten opzichte van het Rijk. Ondertussen blijven wij landbouwstructuurversterking ondersteunen in relatie tot andere provinciale doelen. In het Programma Natuur zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor natuurherstel.

Natuur voor Elkaar

In het voorjaar 2020 hebben uw Staten het nieuwe programma Natuur voor Elkaar vastgesteld. Ondanks de beperkingen door Corona hebben we veel positieve resultaten behaald. Bijvoorbeeld: de uitreiking van de Ereprijs voor groen ondernemen; de 2e (digitale) editie van het congres "Natuurlijk2020!" met ruim 400 deelnemers; de pilot natuurinclusief bermbeheer en de vergroening van inmiddels 110 schoolpleinen.

Faunabeleid

We werken aan het actualiseren van het faunabeleid om tijdig op veranderende omstandigheden en nieuwe soorten te kunnen inspelen. We onderzoeken nieuwe methodes om de omvang van de populatie wilde zwijnen te bepalen met gebruikmaking van nieuwe technieken en inzet van datatechnologie (drones).

Erfcoaches

Met het programma Toekomstgerichte erven ondersteunen de erfcoaches al ruim 800 erven in het maken van plannen voor de toekomst van hun erf. De eerste resultaten zijn te vinden op www.digitaleerfcoach.nl.

Samenleven in Overijssel

Digitalisering en dataficering

In 2020 hebben we digitalisering en dataficering verder gebracht. We hebben samen met de andere provincies een Open Data Manifest vastgesteld. Daarin is afgesproken hoe we data beschikbaar stellen voor iedereen. Onze eigen data-governance is verbeterd. Er ligt nu een stevig data-fundament waarop we toepassingen voor beleidsmakers kunnen ontwikkelen. Om onze grote ambities op het gebied van datagedreven waar te kunnen maken, zien wij een groot belang om ervoor te zorgen dat onze data-governance aansluit bij onze ambities t.a.v. het datagedreven werken.

Technologische ontwikkelingen zorgen voor grote hoeveelheden data. Welke data gaan we gebruiken en welke niet? Wanneer is de grens bereikt bij het gebruik van data als men dat vanuit het controlerende perspectief (privacy, wet- en regelgeving) bekijkt?

Wij zijn trots op de Kennishub Overijssel die in 2020 online is gegaan. Via een krachtige zoekfunctie en gebruiksvriendelijke lay-out is er toegang tot data, kaarten, onderzoeken en informatie over Overijssel. Belangrijk onderdelen zijn "Overijssel in cijfers" en "Overijssel ontcijferd" met de kengetallen en toelichtingen behorende bij de P&C cyclus met daarnaast o.a. tools om burgerparticipatie digitaal te ondersteunen en diverse monitors onder andere voor het programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO). Door de digitalisering zijn er nieuwe manieren voor burgerparticipatie ontstaan om de doelgroepen beter te benaderen en te betrekken. Tegelijkertijd moeten we ons afvragen of we wel voldoende oog houden voor digitale inclusie en bereiken we met onze digitale middelen wel alle groepen?

Kwaliteit Openbaar Bestuur

Ontmoeting bestuurders en inwoners

Een groot deel van 2020 was het vanwege corona alleen mogelijk om elkaar digitaal te ontmoeten. Het was voor ons een nieuw avontuur om het persoonlijke contact van werkbezoeken en informatieavonden over tal van onderwerpen te verplaatsen naar

webcasts, webinars en andere digitale vormen. Daar zijn we goed in geslaagd. Doordat we de mogelijkheden van het digitale kanaal beter weten te benutten, als onderdeel van onze mix aan communicatiemiddelen, zijn we in staat om steeds meer Overijsselaars te bereiken. Met de motie "Versterking digitale inwonerparticipatie" zijn we bezig om samen met gemeenten en samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van digitale participatie te onderzoeken. Bijvoorbeeld het sluiten van een provinciedeal, met het programma Democratie in Actie (ministerie BZK en VNG), om via een digitaal participatieplatform het participeren en leren (van elkaar) te bevorderen.

Kracht van Oost Slim benutten

In Oost-Nederlands verband (provincie Gelderland, provincie Overijssel en de 8 inliggende regio's) hebben we in 2020 belangrijke stappen gezet voor een gezamenlijk aanbod aan het nieuwe kabinet via Kracht van Oost 2.0, Nederland Slim Benutten, Omgevingsagenda Oost, strategische innovatie investeringsagenda, Duitslandstrategie, Europa/Brussel en de Haagse lobby. De coronacrisis heeft het belang van samenwerken nog maar eens extra onderstreept: bundelen van slagkracht en geldstromen om de opgaven waar we voor staan te realiseren.

Financiële situatie gemeenten

2020 was een jaar waarin veel gesproken en gelobbyd is over de financiën van gemeenten. De kosten van het sociaal domein, samen met de kosten van corona en de verwachte lagere inkomsten als gevolg van een herverdeling van het gemeentefonds, leiden tot breed gedeelde zorgen. Via het IPO hebben wij ons hier richting het Rijk ook sterk voor gemaakt.

Statenvoorstel

Het Statenvoorstel is het besluitvormend stuk bij deze jaarrekening. Daarin staan de (financiële) analyse nader beschreven. Het Statenvoorstel vindt u onder de '**Meer**'-knop aan de rechterkant.

Kerntaak 1: Ruimtelijke ordening en waterbeheer

Dit is hoe wij denken

Overijssel biedt een aantrekkelijke en veilige woon-, werk- en leefomgeving voor inwoners, bedrijven en bezoekers. Zij voelen zich thuis in het afwisselende landschap, de fraaie dorpen en de bruisende steden, alle goed bereikbaar. Om onze inwoners blijvend een prettige en veilige plek te bieden, bundelen we onze krachten en vervullen we een sterke regierol voor de leefomgeving.

In onze steden en ons landelijk gebied is ruimte nodig voor de overgang (transitie) naar duurzame energie, klimaatbestendigheid, duurzame landbouw en kringlooeconomie. Als gebiedsregisseur vinden we met onze partners geschikte plekken voor deze ontwikkelingen en maken we ruimtelijke keuzes. Met onze Omgevingsvisie en Omgevingsverordening stellen we de kaders voor het gebruik van de ruimte op en onder de grond.

Bij een aantrekkelijke leefomgeving horen schoon en voldoende (drink)water en bescherming tegen overstromingen. Hierbij vervullen we als provincie een regierol vanuit onze kaderstellende en toezichthoudende taken.

Ook voeren we als provincie de regie op een evenwichtige woningmarkt per regio. We zien erop toe dat de juiste woningen voor verschillende doelgroepen worden (her)ontwikkeld. Dit vraagt maatwerk, omdat de woningmarkt in elke regio anders is.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

1.1 Een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond

De Omgevingswet en de transities vragen de komende jaren om herziening van de Omgevingsvisie en -verordening. Hierbij stimuleren en bewaken wij ontwikkelingen met betrekking tot kwaliteit, zoals de Kwaliteitsimpuls groene omgeving (1.1.1). Om het beleid uit onze Omgevingsvisie uit te voeren, werken we zo vroeg mogelijk in een proces samen met partners. Onze rol verschilt hierbij per opgave (1.1.2). Zo werken wij met partners aan het ontwikkelen en uitvoeren van beleid voor de ondergrond (1.1.3). Ook zetten we ons grondeigendom en grondbeleid in om onze doelen te bereiken (1.1.4). Waar nodig zetten we wettelijke instrumenten in zoals zienswijzen en inpassingsplannen. Wij bereiden onszelf en onze partners voor op de invoering van de nieuwe Omgevingswet (1.1.5)..

Prestaties

1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid

Acties 2020

1. Wij houden de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening actueel en zorgen ervoor dat deze Omgevingswetproof zijn.
2. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 0,6 miljoen voor de herziening Omgevingsvisie uit het Coalitieakkoord waarbij we ingaan op aanpak en proces en voeren ter voorbereiding hierop onderzoeken en verkenningen uit.
3. Wij verkennen de consequenties van de transities (energie, klimaat, circulair) op stad en platteland, en op de ruimtelijke relatie daartussen.
4. Wij zetten indien nodig of wenselijk ons ruimtelijk instrumentarium in.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Vaststelling Revisie Omgevingsvisie PS/2017/119 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Vaststelling Actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2017-2018 PS/2018/494 (bijbehorend besluit)
- Amendement Kerkhoff c.s. - Giethoorn toeristische trekpleister
- Statenvoorstel - Wijziging Omgevingsverordening Geitenstop PS/2019/69 (bijbehorend besluit)
- Amendement Folkerts c.s. - Uitzondering afmesten biologische geitenbokjes deel 1 ; deel 2
- Amendement Wertheim c.s. - Overgangsrecht deel 1 ; deel 2 ; deel 3
- Amendement Brommer c.s. - Uitzondering afmesten geitenbokjes
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening 2018-2019 2019/1100997 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Regionaal Waterprogramma Overijssel 2019/1101815 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Startnotitie focus en bandbreedte Omgevingsvisie Overijssel Herziening 2020/1100931 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel Omgevingsvisie: Opmaat naar beleid 2021/1101151

Portefeuillehouder: Bert Boerman, Monique van Haaf

Inhoud

De ingangsdatum van de Omgevingswet is door het rijk uitgesteld tot 1 januari 2022. Daarom hebben wij een deel van het omgevingswet-proof maken van onze Omgevingsvisie en Omgevingsverordening naar 2021 verschoven. U heeft in het voorjaar van 2020 ingestemd met de Startnotitie voor de herziening

van Omgevingsvisie Overijssel en bijbehorende investering. In augustus hebben wij u nader geïnformeerd over het te doorlopen proces. We hebben in 2020 onder meer onze huidige Omgevingsvisie geëvalueerd, het proces en onze participatiestrategie verkend en de inhoudelijke uitdagingen uit de Startnotitie uitgewerkt. Eind 2020 hebben wij u de brief 'Opmaat naar beleid' in 2021 toegezonden. Waarin we ook nader ingaan op de transities.

We hebben in 2020 twee keer ons ruimtelijk instrumentarium ingezet om zienswijzen of aanwijzingen kenbaar te maken tegen lokale plannen.

Financiën

Binnen beleidsdoel 1.1 is ruim € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid. Op deze prestatie is € 0,25 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding is grotendeels te verklaren door het achterblijven van de bestedingen voor het programma Omgevingsvisie Overijssel (Herziening). Van de begrote € 150.000 in 2020 is € 36.000 besteed. Het jaar 2020 was voor het programma Omgevingsvisie Overijssel (Herziening) het voorbereidingsjaar. Hierdoor was het in het begin van het jaar nog onzeker wanneer exact de besteding voor onderzoeken en andere activiteiten plaats zouden vinden. Het merendeel van fysieke werksessies, ontwerpateliers en bijeenkomsten in het kader van participatie heeft vanwege de corona-maatregelen niet plaatsgevonden in 2020, maar vindt naar verwachting in 2021 plaats. Het restant van het programma Omgevingsvisie Overijssel (Herziening) (€ 114.000) blijft beschikbaar in de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel voor besteding op een later moment.

1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid

Acties 2020

1. Wij voeren pilots uit in het kader van de transities (energie, klimaat, circulair) die input zijn voor de beleidsontwikkeling.
2. Wij ontwikkelen met onze partners aanscherpingsmogelijkheden van ons beleid op de kwaliteitssturing (onder andere doorontwikkeling Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving).
3. Wij voeren samen met regionale partners de Omgevingsagenda Oost en IJsselmeer Gebiedsagenda uit.
4. Wij werken samen met onze partners aan beleidsbeslissingen in het kader van integraal riviermanagement.
5. Wij maken deel uit van de netwerkorganisatie Ruimte voor de Vecht waarin we onder andere werken aan het kunstwerk Poort van het Vechtdal.
6. Wij voeren de lopende afspraken uit de ontwikkelagenda's voor Twente en Zwolle Kampen Netwerkstad (Spoorzone Zwolle) uit.
7. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 0,55 miljoen voor samenwerkingsverbanden water uit het Coalitieakkoord.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Investeringsvoorstel Werkprogramma Netwerkstad Twente [PS/2013/846](#) (bijbehorend [besluit](#)).
- Statenvoorstel - Spoorzone Zwolle [PS/2013/537](#) (bijbehorend [besluit](#)).
- Statenvoorstel Investeringsbesluit Ruimte voor de Vecht [PS/2015/917](#) (bijbehorend [besluit](#)).
- Investeringsbesluit Ruimte voor de Vecht (programmaplan) [PS/2011/950](#) (bijbehorend [besluit](#)).

■ Inhoud

We hebben in voorkantsamenwerking met onze partners gewerkt aan de ruimtelijke inrichting van Overijssel door het benutten van kansen in de samenhang tussen de verschillende opgaven. We hebben een overeenkomst gesloten met de gemeente Staphorst over de realisatie van een Energiegebied. We hebben u hierover per brief geïnformeerd.

Met de nieuwe Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden hebben we de kwaliteitssturing voor zonnevelden in de groene omgeving aangescherpt. Om de uitvoering van kwaliteitsafspraken bij de realisatie van projecten te bevorderen hebben we samen met gemeenten, adviseurs en initiatiefnemers een toolbox "Gedrag en communicatie bij Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving" ontwikkeld.

De Omgevingsagenda Oost is in mei 2020 vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving. Daarna is gestart met de uitvoering van de afspraken tussen Rijk en regio die zijn opgenomen in de Omgevingsagenda Oost. Samen met onze partners in de Agenda IJsselmeergebied hebben we in 2020 een handreiking Omgevingskwaliteit vastgesteld en de Erfgoeddeal "Kusten van het IJsselmeer" afgesloten.

Wij hebben samen met onze partners bij het rijk en in de regio samengewerkt aan de verschillende bouwstenen in het kader van het Integraal Rivier Management.

In 2020 hebben we samen met partners het Masterplan Ruimte voor de Vecht geactualiseerd en vastgesteld, en het project Brede Welvaart in het Vechtdal (met 23 deelprojecten) ondergebracht in Regiodeal Regio Zwolle. Voor het kunstwerk Poort van het Vechtdal en Zwolle is een tijdelijke proefopstelling geplaatst op het terrein van Rijkswaterstaat.

In de ontwikkelagenda Twente zijn de projecten Waagplein (Almelo), Oostelijke Stadsentree Enschedesestraat (Hengelo), Nederlandse Reisopera in de Performance Factory (Enschede) en Internationale School Twente (Enschede) in 2020 afgerond. Voor de Bestuursovereenkomst Spoorzone Zwolle is in 2020 de klimaatadaptieve fietsenkelder aan de noordzijde gerealiseerd en opengesteld voor reizigers en bezoekers.

Het opstellen van een investeringsvoorstel voor samenwerkingsverbanden water is vertraagd. We wachten nog op de laatste resultaten om de komende tijd voort te kunnen bouwen op een aantal lopende projecten vanuit Ruimte voor de Vecht, Twents Waternet en Agenda IJsselmeergebied. Wij leggen u medio 2021 een investeringsvoorstel voor.

■ Financiën

Resultaatbestemmingen:

Vorbereidend onderzoek ondergronds brengen van hoogspanningskabels

Binnen beleidsdoel 1.1 is € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.1.2 Ruimtelijke ordening en kwaliteit. Op deze prestatie is € 0,7 miljoen niet tot besteding gekomen. Deels wordt dit, zoals bij de 2e Monitor 2020 aangekondigd, veroorzaakt doordat een geraamde bijdrage voor het voorbereidend onderzoek van Tennet voor het ondergronds brengen van hoogspanningskabels ter hoogte van 's-Heerenbroek niet is gerealiseerd (€ 170.000). Het onderzoek zal naar verwachting in 2021 starten.

Wij stellen u voor om middels resultaatbestemming voor het ondergronds brengen van hoogspanningskabels € 170.000 door te schuiven naar 2021 naar 2021 voor prestatie 1.1.2 Ruimtelijke ordening en kwaliteit.

MIRT-onderzoek bereikbaarheid van Zwolle en omgeving en verstedelijkingsstrategie voor de regio Zwolle.

In het Bestuurlijk Overleg MIRT Oost-Nederland zijn naar aanleiding van de

omgevingsagenda Oost met het Rijk in 2020 afspraken gemaakt voor de start van een gezamenlijk MIRT-onderzoek naar de bereikbaarheid van Zwolle en omgeving, in combinatie met het opstellen van een verstedelijkingsstrategie voor de regio Zwolle. De provincie Overijssel en de gemeente Zwolle en het Rijk hebben daarbij eind 2020 afgesproken dat de onderzoekskosten gezamenlijk worden gefinancierd. Voor de provinciale bijdrage aan de kosten voor het gezamenlijk MIRT-onderzoek is in 2020 € 90.000 beschikbaar op reguliere budgetten binnen prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid. Hiervan is € 46.000 niet gerealiseerd. Wij stellen u voor het in 2020 resterende bedrag van € 46.000 beschikbaar te houden voor MIRT onderzoeken voor de regio Zwolle en dit bedrag middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 op prestatie 1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid.

**PS-Begrotingswijzigingen:
Poort van het Vechtdal**

Voor het onderdeel Poort van het Vechtdal en Zwolle was voor 2020 € 140.000 opgenomen waarvan € 108.000 niet is gerealiseerd. De reden hiervan is dat de opdracht voor het maken van een Definitief Ontwerp voor een kunstwerk onder meer door Corona vertraging heeft opgelopen. In 2021 wordt het Definitief Ontwerp afgerond, waarna een opdracht voor de realisatie gegeven zal worden. De realisatie zal doorlopen tot in 2022. De provinciale middelen zullen voor het grootste deel in 2021 worden besteed. De gemeenten Zwolle, Dalfsen, Ommen en Hardenberg en de waterschappen DO Delta en Vechtstromen dragen financieel bij aan dit project voor in totaal € 283.000. Deze bijdragen worden in 2022 aan de provincie Overijssel (zijnde kassier) overgemaakt. De opdrachtverlening voor de realisatie van het Kunstwerk Poort van het Vechtdal en Zwolle na afronding van het Definitief Ontwerp noodzaakt het doorschuiven van de middelen naar 2021.

Wij willen de niet bestede middelen beschikbaar houden voor de realisatie van een kunstwerk Poort van het Vechtdal en Zwolle en stellen u voor € 108.000 middels begrotingswijziging door te schuiven naar 2021 voor prestatie 1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid.

Project 'Brede welvaart in het Vechtdal' (Regiodeal Zwolle)

Binnen prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid is voor de cofinanciering van de Regiodeal Zwolle, in 2020 € 104.000 bestemd uit middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. Daarvan komt € 50.000 uit een lopend programma en € 54.000 betreft gelden uit een programma met een looptijdtermijn die per 2020 eindigt. Omdat de Regiodeal pas eind 2020 is afgesloten zal de uitvoering van het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' in 2021 en later plaatsvinden. Wij hebben besloten € 50.000 uit het lopende programma beschikbaar te houden voor het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' en schuiven deze door naar 2021. Voor de cofinanciering vanuit het per 2020 aflopende programma stellen wij u voor € 54.000 beschikbaar te houden voor de uitvoering van de Regiodeal Zwolle en dit bedrag voor doorlopende verplichtingen door te schuiven naar 2021. Wij stellen u voor € 54.000 voor het Project 'Brede welvaart in het Vechtdal' (Regiodeal Zwolle) toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.1.2 van de Begroting 2021.

GS-begrotingswijziging:

Project 'Brede welvaart in het Vechtdal' (Regiodeal Zwolle)

Binnen prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid is voor de cofinanciering van de Regiodeal Zwolle, in 2020 € 104.000 bestemd uit middelen die

zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. Daarvan komt € 50.000 uit een lopend programma en € 54.000 betreft gelden uit een programma met een looptijdtermijn die per 2020 eindigt. Omdat de Regiodeal pas eind 2020 is afgesloten zal de uitvoering van het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' in 2021 en later plaatsvinden. Wij hebben besloten € 50.000 uit het lopende programma beschikbaar te houden voor het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' en schuiven deze door naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 50.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 voor het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' van prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid.

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen) Vrijval Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel

Op prestatie 1.1.2 Ruimtelijke ordening en kwaliteit zijn incidentele middelen gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor € 72.000 niet tot besteding gekomen. Dit restant valt vrij naar de algemene middelen en wij stellen voor € 72.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.

1.1.3 Ontwikkelen en uitvoeren beleid voor de ondergrond

Acties 2020

1. Wij werken samen met partners aan bewustwording en participatie rond het benutten en beschermen van de ondergrond zoals het organiseren van de maand van de bodem.
2. Wij stimuleren gemeenten om ruimtelijk beleid op te stellen waarbij de ondergrond een bijdrage levert aan de maatschappelijke opgaven. Hiermee zorgen we dat de gemeenten zijn voorbereid op hun nieuwe taken onder de Omgevingswet.
3. Wij scherpen het provinciaal beleid aan op bodemenergie en geothermie in het licht van de regionale energiestrategieën.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Gebruik van de diepe ondergrond PS/2015/867 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Gebruik diepe ondergrond in Overijssel PS/2017/417 (bijbehorend besluit)
- Amendement Rutten c.s. - Voorstel gebruik diepe ondergrond
- Motie Stelpstra c.s. - Schadeprotocol gasvelden
- Motie Broekhuijs c.s. - Geen afvalwater in onze Overijsselse ondergrond
- Statenvoorstel - Herijking boringsvrije zone Salland Diep in Zwolle en aanpassing boringsvrije zone Engelse Werk 2020/1100954 (bijbehorend besluit)

Portefeuillehouder: Monique van Haaf

Inhoud

Wij hebben samen met publieke en private partijen uit het netwerk "Onder Twente" de Bodematlas Twente opgesteld. Samen met waterschappen en omgevingsdiensten zijn handvatten (staalkaarten) opgesteld ter voorbereiding van de Omgevingswet. In mei heeft uw staten besloten over de Herijking boringsvrije zone Salland Diep in Zwolle en aanpassing boringsvrije zone Engelse Werk. De potentiëstudie bodemenergie en geothermie is ingebracht in de Regionale Energie Strategieën in Overijssel.

Financiën

De middelen zijn grotendeels gerealiseerd voor onderzoek en externe ondersteuning voor het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid voor de ondergrond.

1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium

Acties 2020

1. Wij kopen, verkopen en beheren gronden en opstallen ten behoeve van provinciale doelen en projecten, binnen de kaders van de Nota Grondbeleid 2018.
2. Wij informeren u met de Meerjaren Investeringsprognose Grond (MIG) bij de jaarrekening over de ontwikkelingen in ons grondeigendom.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Kaderstelling Grondbeleid/Nota Grondbeleid 2018 PS/2018/984 (bijbehorend besluit)

Portefeuillehouder: Monique van Haaf

Inhoud

Wij hebben in 2020 cultuurgrond, natuurgrond en opstallen gekocht en verkocht. Daarnaast hebben we gronden in pacht uitgegeven en panden verhuurd en beheerd ten behoeve van het tijdelijk beheer. Wij hebben de jaarlijkse Meerjaren Investeringsprognose grond (MIG) opgesteld. De paragraaf Grondbeleid van dit Jaarverslag is hierop gebaseerd.

Financiën

De kosten en opbrengsten op deze prestatie hebben betrekking op drie onderdelen:

- Overtollig bezit: beheer en verkoop van gronden en opstallen die niet langer benodigd zijn.
- Tijdelijk beheer: gronden en opstallen die wij nog in ons bezit willen houden ten behoeve van provinciale projecten, en die wij tijdelijk verhuren of verpachten.
- Grond voor Grond: Van het Rijk verkregen gronden waarvan de verkoopopbrengst wordt ingezet als dekking voor de kosten van de Ontwikkelopgave.

Het voordeel ten opzichte van de begroting bedraagt op deze prestatie € 3,2 miljoen. Hiervan heeft € 0,6 miljoen betrekking op tijdelijk beheer. Wij hebben een groter deel van deze voorraad nog in ons bezit, dan wij bij de aanvang van dit traject hebben ingeschat. De huur- en pachtopbrengsten van deze voorraad overtroffen ook in 2020 de beheer- en onderhoudskosten.

Daarnaast is een positief resultaat van € 2,6 miljoen gerealiseerd op grond voor grond. Een drietal transacties is eerder afgerond dan wij hadden voorzien. Het gaat om eerder gerealiseerde winst dan begroot, de uiteindelijk voorziene opbrengst van dit meerjarige traject blijft ongewijzigd.

Resultaatbestemmingen:

De resultaten op deze prestatie worden jaarlijks toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken. Voor tijdelijk beheer bevat deze reserve daarmee een buffer voor toekomstige jaren waarin de meest courante voorraad vastgoed verkocht is en het tijdelijk beheer meer geld kost dan oplevert. De opbrengsten Grond voor Grond worden aan de reserve toegevoegd ter dekking van de bijdrage van € 10 miljoen die deze reserve jaarlijks levert aan de Ontwikkelopgave. Wij doen u daarom de volgende voorstellen voor resultaatbestemming:

Wij stellen u voor om het positieve resultaat op het tijdelijk beheer, ter grootte van € 0,635 miljoen, via resultaatbestemming toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken. Dit verwerken wij bij kerntaak 20.

En wij stellen u voor om het ten opzichte van de begroting gerealiseerde voordeel op Grond voor Grond, ter grootte van € 2,594 miljoen, via resultaatbestemming toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken. Dit verwerken we bij kerntaak 20.

Begrotingswijziging verwerkt in kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

In 2020 hebben wij een deel van de voorraad overtollig bezit verkocht. In de algemene reserve grondzaken wordt overeenkomstig de Nota grondbeleid 10% van de boekwaarde van het overtollig bezit aangehouden ter afdekking van de risico's op deze grondvoorraad. Als gevolg van de afname van deze grondvoorraad en daarmee de daling van de boekwaarde kan € 3,6 miljoen vanuit de Algemene reserve grondzaken vrijvallen.

Wij stellen u voor om vanuit de Algemene reserve grondzaken € 3,408 miljoen toe te voegen aan de Algemene reserve. Deze begrotingswijziging verwerken wij bij Kerntaak 20.

1.1.5 Programma Omgevingswet

Acties 2020

1. Wij optimaliseren de samenwerking met onze ketenpartners ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Dit doen we onder andere met 'omgevingstafels'.
2. Wij maken onze interne werkprocessen omgevingswet-proof en sluiten deze aan op het Digitale Stelsel omgevingswet.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Monique van Haaf

Inhoud

De Omgevingstafel IJsselland is in werking gesteld, de plek om als één overheid complexe initiatieven in de fysieke leefomgeving te bespreken, met gemeenten en alle ketenpartners aan tafel. De ingangsdatum van de Omgevingswet is afgelopen mei met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. Daarom hebben wij een deel van het omgevingswetproof maken van onze processen naar volgend jaar verschoven. Voor het aansluiten van onze processen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet zijn wij afhankelijk van het tot stand komen van dit landelijke digitale stelsel, dat helaas vertraging kent.

Financiën

Resultaatbestemming:

In verband met het verschuiven van de ingangsdatum van de Omgevingswet zijn er dit jaar minder kosten gemaakt dan vooraf ingeschat. Omdat de Omgevingswet een jaar is doorgeschoven stellen wij u voor om middels een resultaatbestemming het overgebleven geld (€ 0,281 miljoen) beschikbaar te houden voor 2021 en verder.

Wij stellen u voor om € 0,281 miljoen middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 onder prestatie 1.1.5 'Programma Omgevingswet'.

1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen

Bij de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn water werken we met partners aan de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater (1.2.1). Met ons netwerk werken we aan de juiste hoeveelheid oppervlakte- en grondwater (1.2.2). Vanuit onze wettelijke taak zorgen

we voor voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst (1.2.3). Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast is belangrijk voor een veilige woon- en werkomgeving. In onze Omgevingsvisie en -verordening stellen wij de normering vast voor regionale keringen (dijken langs regionale waterwegen) en wateroverlast (1.2.4). Wij verlenen vergunningen, houden toezicht en handhaven op grond van de Waterwet, Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden en onze Omgevingsverordening (1.2.5).

Prestaties

1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit

Acties 2020

1. Wij co-financieren samen met de waterschappen projecten in het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.
2. Wij ontwikkelen in de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater instrumentarium om het doelbereik van de Kaderrichtlijn Water te realiseren.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Regionaal Waterprogramma Overijssel 2019/1101815 (bijbehorend besluit)

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Wij werken in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer samen met de waterschappen om agrariërs te stimuleren maatregelen te nemen gericht op het verminderen van emissies van meststoffen (o.a. nitraat) en bestrijdingsmiddelen naar oppervlakte- en grondwater en het vergroten van de waterbeschikbaarheid. Wij monitoren de uitvoering van deze projecten.

Wij hebben bijgedragen aan het ontwikkelen van concrete instrumenten voor onder andere de aanpak van medicijnresten in de landelijke Kennisimpuls Waterkwaliteit. Ook hebben we bijgedragen aan de bestuurlijke afspraken rond de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater, waarin concrete afspraken zijn gemaakt onder andere over intensievere inzet op vergunningverlening toezicht en handhaving (zie prestatie 1.2.5).

Voor het doelbereik van de Kaderrichtlijn Water-doelen in 2027 hebben wij samen met de waterschappen de maatregelpakketten voor de derde planperiode 2022-2027 samengesteld. Maatregelen door het rijk op het beleid van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen of productbeleid, maatregelen in de agrarische sector en maatregelen door onze Duitse partners zijn daarbij ook nodig. Alleen dan komt doelbereik in zicht.

Financiën

Gebundelde resultaatbestemming:

Voor nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen, die gezien het gepubliceerde plafond nog toegewezen dienen te worden, doen wij u een gebundeld resultaatbestemmingsvoorstel. Het bedrag van € 52.000 voor de subsidieregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) Overijssel (2.09) maakt deel uit van dat voorstel.

1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater

Acties 2020

1. Wij informeren u over de gezamenlijke grondwateragenda in Rijn-Oost en starten met de uitvoering hiervan.
2. Wij werken met partners aan de uitvoering van het lopende maatregelenprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland 2016-2021.
3. Wij stellen samen met partners een maatregelenprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland op voor uitvoeringsperiode 2022-2027.
4. Wij voeren samen met partners de acties uit van de landelijke 'droogtetafel' en de Overijsselse droogte evaluatie.
5. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 1,4 miljoen voor droogte uit het Coalitieakkoord.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Samen met de partners in het regionaal bestuurlijk overleg Rijn Oost hebben we de gezamenlijke grondwateragenda opgesteld.

Zoals eerder gerapporteerd in het jaarverslag 2018 en 2019, blijkt uit de tussenevaluatie van de Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Oost Nederland dat er naar verwachting enige vertraging is bij de uitvoering van de zoetwatermaatregelen door de provincie Overijssel. Het betreft zoetwatermaatregelen in een 2-tal verbetervoorstellen Ecologische Hoofdstructuur (prestatie 8.1.2). De vertraging wordt veroorzaakt omdat realisatie in de betreffende gebieden alleen op vrijwillige basis plaatsvindt.

Het maatregelenprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland voor de uitvoeringsperiode 2022-2027 is in voorbereiding en zal met de bijbehorende bestuursovereenkomst medio 2021 worden ondertekend door alle partners.

Wij hebben in 2020, in het kader van de actie van de landelijke 'droogtetafel', een geactualiseerde kaart van prioritaire natuurgebieden die voorrang krijgen in de waterverdeling in geval van droogte. Ook hebben we samen met de waterschappen Drents Overijsselse Delta en Vechtstromen een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de aanleg van een omloopleiding bij de Sluis Aadorp. Doel van deze leiding is om bij droogte meer water vanuit het Twentekanaal richting Twente en Drenthe te kunnen aanvoeren.

Het opstellen van een investeringsvoorstel voor droogte meegenomen in het investeringsvoorstel voor Hitte, droogte en wateroverlast (zie prestatie 1.4.1).

Vanwege de opgelopen vertraging van projecten door het coronavirus en in afwachting van een aantal resultaten uit lopende projecten, waarop de agenda de komende periode voortbouwt, leggen wij u in de eerste helft van 2021 een investeringsvoorstel voor.

Financiën

Van de beschikbare middelen voor 2020 is per saldo van de baten en lasten een bedrag van € 0,752 miljoen niet gerealiseerd. Van de geraamde lasten van € 1,3 miljoen is € 0,7 miljoen niet tot besteding gekomen. Dat komt vooral omdat de land- en tuinbouwsector nog subsidie aanvragen heeft ingediend in het kader van de programma's Zoetwatervoorziening Oost-Nederland en Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (ZON/DAW). De land- en tuinbouwsector is wel met de ontwikkeling bezig van nieuwe ZON/DAW-projecten maar die hebben in 2020 nog niet geleid tot concrete subsidieaanvragen. De niet gerealiseerde middelen blijven beschikbaar in de Reserve Zoetwater Oost-Nederland voor de realisatie van het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland.

1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst

Acties 2020

1. Wij voeren het programma Boeren voor Drinkwater uit in het kader van de bestuursovereenkomst Nitraat.
2. Wij werken in het Maatregelenprogramma Gebiedsdossiers Drinkwaterwinning met partners aan het veiligstellen van onze drinkwaterwinningen.
3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 0,7 miljoen voor drinkwater uit het Coalitieakkoord.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Opnemen nieuwe drinkwaterwinlocatie Vriezenveen-Daarle in Omgevingsvisie en -verordening PS/2017/674 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Actualisatie Belastingverordening Overijssel en tarieventabel voor het jaar 2019 PS/2018/647 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Rapport Rekenkameronderzoek Oost-Nederland: Drinkwaterbronnen grondig beschermd? 2019/1100893 (bijbehorend besluit)
- Amendement Van Toorn c.s. - Statenvoorstel Rapport Rekenkameronderzoek Oost-Nederland: Drinkwaterbronnen grondig beschermd?
- Motie Brinkhuis c.s. - Drinkwater voor de toekomst
- Statenvoorstel - Regionaal Waterprogramma Overijssel 2019/1101815 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Robuuste Drinkwatervoorziening 2020/1102873
- Amendement Van Moorsel - Benut mogelijkheden van winning drinkwater uit oppervlaktewater als volwaardig alternatief voor de middellange termijn

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Om de bronnen voor ons drinkwater schoon te houden voeren wij samen met onze partners het Maatregelen programma Gebiedsdossiers Drinkwater en het programma Boeren voor Drinkwater uit. De afgelopen jaren met droogte hebben een remmende invloed op het doelbereik uit de Kaderrichtlijn Water. Om voor alle gebieden het doel in bereik te houden kijken we ook naar koppelingen met andere programma's zoals de gebiedsgerichte aanpak stikstof koersontwikkeling landelijk gebied en klimaatadaptatie.

Om nu en in de toekomst te beschikken over voldoende bronnen voor drinkwater hebben wij met onze partners een adaptieve strategie drinkwatervoorziening . In juli hebben wij u hierover geïnformeerd. In december 2020 heeft u het Investeringsvoorstel Robuuste Drinkwatervoorziening vastgesteld.

Financiën

Van de geraamde lasten voor 2020 van € 2,1 miljoen is € 0,2 miljoen niet tot besteding gekomen. Deze onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt door de post Drinkwater 6e Actieprogramma nitraat. Het 6e actieprogramma Nitraat is een programma van het Rijk waarvoor de afspraken zijn vastgelegd in een Bestuursovereenkomst tussen Rijk, provincies, LTO en de drinkwaterbedrijven over aanvullende (vrijwillige) maatregelen om te komen tot het verbeteren van de grondwaterkwaliteit in grondwaterbeschermingsgebieden. Voornaamste reden voor de onderbesteding is een beperktere projectomvang in 2020 dan verwacht als gevolg van minder deelnemers aan het actieprogramma. Het programma is echter nog niet afgerond en zal een jaar langer doorlopen. Vanwege de beperktere projectomvang wordt er binnen de Bestuursovereenkomst gekeken naar een alternatieve aanpak.

Hier zijn we in Overijssel volop mee bezig, waarbij we vooral koppelingen leggen naar trajecten als Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof en Klimaatadaptatie (droogte). Ook worden er doorlopend nog extra deelnemers geworven. De niet gerealiseerde middelen blijven beschikbaar in de Reserve Drinkwater voor de realisatie van het 6e actieprogramma Nitraat.

1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast

Acties 2020

1. Wij doen u een voorstel voor een nieuwe normering voor regionale keringen.
2. Wij ontwikkelen met onze partners nieuw beleid ten aanzien van wateroverlast en de bijbehorende normering.
3. Wij participeren in projecten in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Rapport Rekenkamer Oost-Nederland - "Boven water; rol van de provincie Overijssel bij waterveiligheid en -overlast PS/2018/452 (bijbehorend besluit)
- Amendement Wertheim c.s. - Wijziging m.b.t. een aanbeveling in het Rekenkamer rapport Boven water
- Motie Kleinsman c.s - Normering wateroverlast
- Statenvoorstel - Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening 2018-2019 2019/1100997 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Regionaal Waterprogramma Overijssel 2019/1101815 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Cofinanciering dijkverlegging en natuurontwikkeling Paddenpol 2020/110474
- Statenvoorstel Aanwijzing en normering regionale keringen in Overijssel 2021/1100067

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Het voorstel voor nieuwe normering voor regionale keringen is enigszins vertraagd omdat zorgvuldige digitale afstemming met partners meer tijd in beslag heeft genomen. Het voorstel is begin 2021 aan u toegestuurd.

Wij ontwikkelen met onze partners nieuw beleid ten aanzien van wateroverlast en de bijbehorende normering. In december 2020 heeft u het statenvoorstel Cofinanciering dijkverlegging en natuurontwikkeling Paddenpol vastgesteld (zie ook prestatie 1.2.6). De dijkverlegging maakt onderdeel uit van het project Zwolle-Olst IJsselwerken in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Financiën

Begrotingswijziging in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Op prestatie 1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast zijn incidentele middelen gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor € 1.000 niet tot besteding gekomen. Dit restant valt vrij naar de algemene middelen en wij stellen voor € 1.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.

1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water

Acties 2020

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af, binnen de wettelijke termijn.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.
3. Wij informeren inwoners, ondernemers en medeoverheden over de regelgeving om de bekendheid te vergroten.
4. Wij intensiveren ons toezicht in grondwaterbeschermingsgebieden en informeren inwoners, bedrijven en medeoverheden hierover.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher, Tijs de Bree

Inhoud

Vergunningen, ontheffingen en meldingen zijn binnen de daarvoor geldende termijnen verleend.

In de maanden april, mei en december 2020 zijn er geen controlebezoeken uitgevoerd bij zwembaden. Vanwege het Covid 19-virus waren de zwembaden veelal gesloten. Na de versoepeling van de landelijke regelgeving omtrent Covid-19 zijn in juni de meeste zwembaden weer open gegaan. Op dat moment hebben wij de controles bij zwembaden weer opgepakt. Voorgaande betekent dat we 25% van de geplande controles bij de zwembaden niet hebben kunnen uitvoeren. De baden die we in 2020 niet bezocht hebben, zullen we na de opheffing van de lockdown zo snel mogelijk bezoeken zodat de periode tussen de laatste controle in 2019 en de controle in 2021 zo kort mogelijk is.

De capaciteit die we niet op zwembaden hebben kunnen inzetten, hebben we alvast ingezet op grondwaterschermingstaken, waarvoor we vanaf 2021 op basis van de Perspectiefnota extra capaciteit krijgen. We hebben alle grondwaterbeschermingsgebieden gecontroleerd op de speerpunten van de gebiedsdossiers en op illegaliteiten.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

1.2.6 IJsseldelta fase 1

Acties 2020

1. Wij ronden het projectdeel Ruimte voor de Rivier IJsseldelta-Zuid (financieel) af.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Cofinanciering dijkverlegging en natuurontwikkeling Paddenpol 2020/110474

Inhoud

Het project is afgerond. Provinciale Staten is hier over geïnformeerd via een statenbrief (2020/0282381).

Financiën

In lijn met de vooraankondiging in de brief over de afronding IJsseldelta fase 1 met kenmerk 2020/0282381 resteert na financiële afsluiting van IJsseldelta fase 1 een overschot van € 5,0 miljoen op de beschikbare provinciale middelen. Dit overschot is € 0,3 miljoen hoger dan de vooraankondiging doordat het eind 2020 gelukt is om de compensatieverplichtingen voor weidevogelgebied van een andere overheid, tegen een passende financiële vergoeding, onder te brengen bij IJsseldelta-Zuid (waar een gebied in beheer is genomen dat groter was dan noodzakelijk).

Via het voorstel met kenmerk 2020/1104074 heeft u in december 2020 reeds

ingestemd met het inzetten van € 2,0 miljoen van dit overschot voor de cofinanciering van de pilot dijkverlegging en natuurontwikkeling Paddenpol. Deze cofinanciering was beoogd in 2020, maar doordat het tot stand komen van de 'Samenwerkingsovereenkomst Dijkverlegging Paddenpol' tussen alle bestuurlijke partners meer tijd vergt dan voorzien stellen wij voor dit budget door te schuiven naar 2021. Het resterende overschot van € 3,0 miljoen valt, conform de spelregels van de Reserve Uitvoering Kansen voor Overijssel, vrij naar de algemene middelen.

Begrotingswijziging

Wij stellen u voor om:

1. Om een bedrag van € 2,0 miljoen te onttrekken aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast van de begroting 2021.
2. Een bedrag van € 3,0 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.

1.2.7 IJsseldelta fase 2

Acties 2020

1. Wij voeren de aanbestedingsprocedure voor het recreatieterrein uit nadat de minister het benodigde (MIRT-3) besluit heeft genomen.
2. Wij starten na de aanbesteding met de uitvoering van de voorzieningen op het recreatieterrein.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Provinciale Coördinatieregeling IJsseldelta fase 2 PS/2019/53 (bijbehorend besluit)

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Algemeen

Binnen het IJsseldeltaprogramma fase 2, volledig gefinancierd door het Rijk, is Overijssel (mede)verantwoordelijk voor de planuitwerking en realisatie van het project 'N307 Roggebot-Kampen' (zie prestatie 4.6.6) en het project 'Recreatieterreinen' uit het IJsseldeltaprogramma fase 2 evenals de coördinatie tussen de 4 projecten van het programma.

IJsseldelta fase 2: Planuitwerking Recreatieterreinen en Coördinatie

De planuitwerking Recreatieterreinen is vertraagd door scope-uitbreiding en de keuze aan te sluiten bij het besluitvormingstraject van het project N307 Roggebot Kampen (hoofdbesluit projectplan Waterwet). Op 1 december 2020 heeft de minister IenW positief besloten op de MIRT-3 aanvraag. Inmiddels is gestart met de realisatiefase, waaronder het in de markt zetten van de uitvoering van de maatregelen (actie 1). De genoemde vertraging heeft geen negatieve consequenties voor de realisatiefase.

IJsseldelta fase 2: Realisatie Recreatieterreinen

Het betreffen in totaal 6 recreatieterreinen waar hoog- en laagwatermaatregelen getroffen moeten worden, volledig te financieren door het Rijk. Voor de 5 kleinere terreinen, met verschillende eigenaren, worden de hoog- en laagwatermaatregelen door de provincie aanbesteed en gerealiseerd in 2021 (actie 2) en conform planning op 1 april 2022 afgerond.

Het 6e recreatieterrein betreft de voormalige camping & jachthaven Roggebotsluis en

aangrenzende gronden. Deze gronden waren in eigendom van de provincie Overijssel en zijn in november 2020 verkocht aan een ontwikkelaar die hier een vakantiepark wil realiseren. De watergerelateerde maatregelen op dit recreatieterrein worden uitgevoerd door de (nieuwe) eigenaar en ontwikkelaar. Dit overeenkomstig het uitgangspunt in de Bestuursovereenkomst IJsseldelta fase 2 en zoals door het college inmiddels bedongen in de (verkoop)overeenkomst met de ontwikkelaar in ruil voor korting op de grondwaarde (levering gronden november 2020). Het transactieverlies op deze gronden wordt uiteindelijk ook gedekt via de rijksbijdrage voor de hoog- en laagwatermaatregelen. De aanvraag voor deze rijksbijdrage is in de genoemde MIRT3-aanvraag meegenomen en in december 2020 goedgekeurd door de minister. Als onderdeel hiervan is een realisatieovereenkomst (ROK) opgesteld tussen ministerie IenW en provincie Overijssel en ondertekend door minister en CdK.

IJsseldelta fase 2: Realisatie N307 Roggebot Kampen

Zie prestatie 4.6.6.

Financiën

Resultaatbestemming:

Planuitwerking Recreatieterreinen en Coördinatie

Planuitwerking Recreatieterreinen: Geen financiële afwijkingen te rapporteren.

Coördinatie: In 2017 heeft het Rijk via het provinciefonds een € 2,6 miljoen beschikbaar gesteld voor de Coördinatie van de planuitwerking van de drie regionale deelprojecten van het MIRT-project IJsseldelta Fase 2. Dit is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst IJsseldelta Fase 2, welke op 14 december 2016 is ondertekend, en uitgekeerd aan Overijssel. De planuitwerking van de drie regionale percelen is in 2020 afgerond en op het Coördinatiebudget resteert een € 1, 208 miljoen. In het Ambtelijk Opdrachtgeversoverleg IJsseldelta fase 2, waarin zowel de ambtelijk opdrachtgevers van de individuele deelprojecten als de ambtelijk opdrachtgever van het ministerie van I&W deelnemen, is besloten het resterende Coördinatiebudget door te schuiven naar de realisatiefase van de deelprojecten (2021-2022).

Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,208 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.2.7 van de begroting 2021.

PS begrotingswijziging:

Realisatie Recreatieterreinen

In het 4e kwartaal van 2020 is het 6e recreatieterrein, de voormalig camping & jachthaven en aangrenzende gronden, door de provincie verkocht aan de (nieuwe) eigenaar en ontwikkelaar van dat gebied. Het (boekhoudkundig) verlies op deze transactie, welke volledig door het Rijk gefinancierd wordt, bedroeg in het jaar 2020 een € 1,387 miljoen. en was minder groot dan de € 3,260 miljoen zoals aangekondigd in Monitor 2020-II. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat Overijssel reeds in 2016 de aankoopssom van de aangrenzende percelen via de Algemene reserve grondzaken uit eigen middelen heeft gedekt vanwege onzekerheid rondom de ontwikkeling van deze percelen (dit was niet voorzien bij Monitor 2020-II). De totale Rijksbijdrage ten aanzien van het 6e recreatieterrein bedraagt € 3, 260 miljoen. Van deze doeluitkering (MIRT-gelden) wordt in 2020 een € 1,387 miljoen ingezet ter dekking van de gemaakte kosten (daarmee budgetneutraal voor Overijssel).

Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,873 miljoen vanuit de Doeluitkering MIRT 3 toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken.

Realisatie N307 Roggebot Kampen

Zie prestatie 4.6.6 N307.

1.3 Woningbouwontwikkelingen die aansluiten bij de regionale vraag

Om de woningvoorraad toekomstbestendig te maken werken wij met onze partners aan een evenwichtige woningmarkt (1.3.2). Belangrijk instrument hierbij zijn de regionale woonafspraken (1.3.1), deze ontwikkelen we door in de samenwerking wonen .

Prestaties

1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's

Acties 2020

1. Wij voeren de woonafspraken 2016-2020 uit en ronden deze af.
2. Wij werken aan het vervolg van de woonafspraken vanaf 2021 in de samenwerking wonen.
3. Wij voeren onze wettelijke taken uit als toezichthouder huisvesten statushouders.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 2019/1101901 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel- Rekenkamerrapport inzake wonen PS/2018/813 (bijbehorend besluit)

Portefeuillehouder: Monique van Haaf

Inhoud

In juli hebben wij u in de Kaderbrief Wonen geïnformeerd over de voortgang van de woonafspraken en het opstellen van de regionale woonagenda's die eind 2020 zijn afgerond. Wij hebben toezicht gehouden op de realisatie van de halfjaarlijkse taakstelling voor het huisvesten van statushouders door de gemeenten. Ondanks de effecten van de coronacrisis heeft het merendeel van de Overijsselse gemeenten de wettelijke taakstelling voor zowel de 1e helft als de 2e helft van 2020 weten te behalen.

Financiën

Binnen beleidsdoel 1.3 is € 0,25 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's. Op de prestatie is € 176.000 besteed en is € 73.000 niet gerealiseerd. De onderbesteding wordt veroorzaakt doordat er als gevolg van de coronacrisis minder activiteiten zijn uitgevoerd en de uitgevoerde activiteiten ook volledig digitaal plaatsvonden waardoor de kosten lager zijn uitgevallen.

1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad

Acties 2020

1. Wij benutten onze netwerken zoals de Woonkeuken voor netwerksturing en samenwerking op het woondomein.
2. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 2,35 miljoen uit het Coalitieakkoord voor het toekomstbestendig maken van de woningvoorraad, waarbij we onder andere ingaan op kwalitatief programmeren.
3. Wij werken in pilots met Zwolle en Enschede aan adaptief plannen binnen bestaand bebouwd gebied.
4. We doen u een voorstel voor het vervolg van de pilot Vechtdal voor recreatiewoningen.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 2019/1101901 (bijbehorend besluit)
- Motie Brinkhuis - Groen bouwen
- Statenvoorstel - Beleidsaanpassing omgevingsbeleid voor verblijfsrecreatie 2020/1100794 (bijbehorend besluit)
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte Wonen Retail fase 2 2020/1103074
- Amendement Duitman - Monitoring investeringsprogramma Ruimte Wonen en Retail
- Amendement Wissink - Sleutelprojecten compacte centra en wonen

Portefeuillehouder: Monique van Haaf

■ Inhoud

In juli hebben wij u in de Kaderbrief Wonen geïnformeerd over de voortgang van de netwerksturing en samenwerking op het woondomein.

In februari heeft uw staten het Investeringsvoorstel Ruimte Wonen (binnen)steden en retail fase 1 vastgesteld. In december hebben wij u het Investeringsvoorstel Ruimte Wonen Retail fase 2 toegezonden.

De pilots voor Zwolle en Enschede over adaptief plannen binnen bestaand bebouwd gebied zijn eind 2020 afgerond en de uitkomsten hiervan zijn input geweest voor de regionale woonagenda's (zie prestatie 1.3.1).

In juni 2020 bent u akkoord gegaan met de beleidsaanpassing provinciaal omgevingsbeleid voor verblijfsrecreatie. Door middel van een brief en een tussenrapportage en middels een infosessie begin 2021 hebben we u geïnformeerd over de stappen die inmiddels zijn gezet in de aanloop naar een provinciedekkende aanpak.

■ Financiën

Resultaatbestemming:

Provinciedekkende aanpak vakantieparken

Het incidentele budget (€ 93.000) voor onderzoek met betrekking tot de verpaupering van recreatieparken niet geheel tot besteding gekomen (€ 88.000). De onderzoeksfase heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht en de middelen zijn nodig in 2021 voor de provincie dekkende aanpak vakantieparken.

Wij stellen u voor de resterende middelen op de post onderzoek verpaupering van recreatieparken (€ 88.000) beschikbaar te houden en middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 voor de provinciedekkende aanpak vakantieparken (prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied).

PS begrotingswijziging:

Flexibele huisvesting

De onderbesteding komt mede door de Coronacrisis waardoor een aantal projecten rondom de realisatie van flexibele huisvesting vertraging heeft opgelopen en er minder een beroep op de regeling flexibele huisvesting is gedaan. We willen de niet gerealiseerde gelden in gaan zetten voor de uitvoering van de regionale woonagenda's waarbij we een link leggen met de provincie brede aanpak recreatieparken die op dit moment ontwikkeld wordt. We willen de middelen benutten voor onder andere via het realiseren van tijdelijke wooneenheden. De middelen zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel maar de beschikbaarheidstermijn van de middelen eindigt per 2020.

Wij stellen u voor om voor de (tijdelijke) transformatie van recreatieparken naar wonen de in 2020 niet gerealiseerde middelen beschikbaar te houden voor 2021 en later en € 0,728 miljoen door te schuiven naar 2021 en op te voeren bij prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied.

GS begrotingswijziging:

Project Woonkeuken

Op prestatie 1.3.2 is € 250.000 geraamd voor het project Woonkeuken met middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. In 2020 zijn de middelen niet volledig gerealiseerd (€ 147.000). Dit wordt veroorzaakt doordat er als gevolg van de coronacrisis minder activiteiten zijn uitgevoerd en de uitgevoerde activiteiten ook volledig digitaal waardoor de kosten lager zijn uitgevallen. Vanwege het meerjarig karakter van het Woonkeuken project willen wij de niet gerealiseerde middelen beschikbaar houden voor 2021 en later.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 147.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.2 van de begroting 2021.

Overige toelichtingen:

Financieel resultaat 1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad

Op deze prestatie is het saldo van baten en lasten per ultimo 2020 ruim € 0,8 miljoen. Dit wordt, zoals bij de 2e Monitor 2020 aangekondigd, grotendeels veroorzaakt doordat op het onderdeel flexibele huisvesting de lasten een onderbesteding laten zien van ruim € 0,7 miljoen.

Startersleningen (voor 2016)

Van de geraamde rentebaten van € 0,556 miljoen die wij ontvangen van de SVN voor de startersleningen is per saldo € 0,150 miljoen niet gerealiseerd. Dit wordt veroorzaakt doordat verstrekte leningen vervroegd worden afgelost en de gerealiseerde rentebaten als gevolg hiervan lager zijn. Het vervroegd aflossen en als gevolg daarvan lagere rentebaten vloeit voort uit contractuele afspraken en is door ons niet te beïnvloeden.

1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving

Met onze partners onderzoeken we wat het betekent voor onze leefomgeving dat het natter, droger en warmer wordt. Wij zorgen er voor dat de leefomgeving in 2050 zo is ingericht dat we hier zo weinig mogelijk last van hebben en zo veel mogelijk kansen benutten (klimaatadaptief ingericht) (1.4.1). We verbeteren de ruimtelijke kwaliteit in onze steden en kernen. Met het netwerk van de stadsbeweging werken we aan vitale binnensteden (1.4.2) Met Overijssel op streek werken we aan een vitaal platteland en de verbinding tussen stad en land (1.4.3).

Prestaties

1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050

Acties 2020

1. Wij gaan in gesprek met partners over welke risico's en knelpunten wel en niet acceptabel zijn (risicodialoog), op basis van de stresstesten.
2. Wij stellen samen met gemeenten en waterschappen uitvoeringsprogramma's op (actieplannen), op basis van de risicodialogen. Daarin staan de maatregelen die nodig zijn om klimaatadaptief te kunnen handelen.
3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor een deel van de resterende impuls van € 7,45 miljoen uit het Coalitieakkoord, voor actieplannen hitte-, droogte- en

wateroverlast en eerste pilots voor projecten groen en blauw in de stad en waterveiligheid IJssel-Vechtdelta.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Motie Huizenga c.s. - Meer drinkwaterpunten in Overijssel

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Het investeringsvoorstel Hitte, droogte en wateroverlast zal naar verwachting in het eerste of tweede kwartaal van 2021 aan Provinciale Staten gepresenteerd worden. Het voorstel is afhankelijk van de risicodialogen die gevoerd worden in de werkregio's uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Door coronamaatregelen en digitale overleggen hebben deze dialogen niet allemaal in 2020 plaats gevonden. Wij hebben ervoor gekozen te wachten op deze werkregio's. Deze samenwerkingsverbanden zijn de sleutel naar toekomstige uitvoering van klimaatadaptatie, omdat we hierin ook samen met de partners werken aan uitvoeringsprogramma's (voorheen actieplannen).

Financiën

Binnen beleidsdoel 1.4 is per saldo € 395.000 beschikbaar gesteld voor prestatie 1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050. Op deze prestatie is € 62.000 niet tot besteding gekomen. Van de onderbesteding is € 52.000 te verklaren als restant op de programmakosten door het aflopen van het programma IJssel Vechtdelta. Dit restant valt vrij naar de algemene middelen en wij stellen voor € 52.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.

GS begrotingswijziging:

Het werkbudget voor de investeringsimpuls Klimaatadaptatie is in 2020 niet tot besteding gekomen. We schuiven dit bedrag door naar 2021 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel actieplannen hitte-, droogte- en wateroverlast. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 10.000 door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050 .

1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied

Acties 2020

1. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 28,3 mln uit het Coalitieakkoord voor ruimtelijke kwaliteit in bebouwd gebied en de stadsbeweging.
2. Wij werken samen met onze netwerken aan vitaliteit van de binnensteden.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 2019/1101901 (bijbehorend besluit)
- Motie Brinkhuis c.s.- Groen bouwen
- Motie Veltmeijer c.s. - Retail II
- Motie Courtz c.s. - Retail en centra in en na Corona
- Statenvoorstel - crisisarrangementen voor de Retail 2020/1102359
- Statenvoorstel - Investeringsvoorstel Ruimte Wonen Retail fase 2 2020/1103074
- Amendement Duitman - Monitoring investeringsprogramma Ruimte Wonen en Retail

- Amendement Wissink - Sleutelprojecten compacte centra en wonen
- Portefeuillehouder: Monique van Haaf

Inhoud

In februari heeft uw staten het Investeringsvoorstel Ruimte Wonen (binnen)steden en retail fase 1 vastgesteld. In oktober heeft u het statenvoorstel Crisisarrangementen in de retail aangenomen. In december hebben wij u het Investeringsvoorstel Ruimte Wonen Retail fase 2 toegezonden.

Samen met onze netwerken hebben wij via crisisarrangementen gewerkt aan het omgaan met de economische crisis als gevolg van Covid-19. Met het Retailplatform Overijssel hebben we de Overijsselse Retailaanpak opgesteld. Samen met gemeenten en marktpartijen investeren we in complexe gebiedsontwikkelingen. In juli hebben wij u via een brief op de hoogte gesteld van de voortgang van het programma Ruimte Wonen Retail.

Financiën

GS begrotingswijziging:

Binnen beleidsdoel 1.4 is € 8,9 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied. Op de prestatie is ruim € 5,0 miljoen besteed voor o.a. ruimtelijke kwaliteit in bebouwd gebied en de stadsbeweging met incidentele middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. De onderbesteding in 2020 van € 3,8 miljoen wordt grotendeels veroorzaakt door minder lasten op de subsidieregeling Vitale binnensteden (€ 1,2 miljoen) en achterblijvende lasten op de post toekomstbestendige binnensteden en retail (€ 1,9 miljoen). Dit betreft voor € 2,2 miljoen subsidieaanvragen die al wel in 2020 zijn binnengekomen maar begin 2021 zijn beschikbaar. Voor € 0,5 miljoen betreft het gelden uit het besluit crisisarrangementen voor de Retail waarover de gesprekken met gemeenten en ondernemers in 2021 tot investeringen zullen leiden. Voor het overige betreft het lagere kosten doordat er als gevolg van de coronacrisis minder activiteiten zijn uitgevoerd en de uitgevoerde activiteiten ook volledig digitaal waardoor de kosten lager zijn uitgevallen en partners meer tijd nodig hebben om tot goede subsidieaanvragen te komen.

Wij hebben besloten de niet bestede middelen van 2020 beschikbaar te houden voor het realiseren van de doelstellingen binnen ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied en door te schuiven naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 3,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied.

1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland

Acties 2020

1. Wij stellen investeringsvoorstellen op voor de resterende impuls van € 3,75 mln uit het Coalitieakkoord voor een Actieplan Leefbaar Platteland en de aanpak Overijssel op Streek. Ter voorbereiding hierop ontsluiten we data door het uitvoeren van een Krachtige Kernen Monitor

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel - Leefbaar platteland 2020/1100879 (bijbehorend besluit)

Portefeuillehouder: Monique van Haaf, Roy de Witte

Inhoud

Op 3 juni heeft u het investeringsbesluit leefbaar platteland vastgesteld. Vanuit dit

besluit werken we aan een krachtig, zelfbewust en toekomstbestendig platteland. Begin september is de essaybundel 'Platteland kiest positie' verschenen. Op 30 september hebben drie wetenschappers u bijgepraat over hun essays en u geïnformeerd over de stand van zaken van het Wetenschappelijk Kader. Vanaf begin september 2020 staat de subsidieregeling Leefbaar Platteland open.

Financiën

GS begrotingswijziging:

Binnen beleidsdoel 1.4 is ruim € 1,1 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland. Op deze prestatie is bijna € 0,9 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de subsidieregeling Leefbaar Platteland in de loop van het jaar is opengesteld en de subsidieaanvragen pas aan het eind van het jaar zijn ontvangen. De lopende aanvragen zullen in 2021 worden beschikt en betaalbaar gesteld. Verder is de post voor onderzoek niet volledig gerealiseerd. De wetenschappelijke onderzoeken zullen in 2021 worden uitgevoerd op basis van de initiatieven die vanuit de subsidieregeling 2020 zijn verkregen. De verwachting is dat er in het voorjaar makkelijker met initiatiefnemers kan worden gesproken als de lockdown hopelijk voorbij is.

Wij hebben besloten de niet-bestede middelen van 2020 (€ 0,886 miljoen) door te schuiven naar 2021 voor de aangevraagde subsidies en onderzoeken.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,886 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.3 van de begroting 2021.

Financiën | Lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
1.1 Goede ruimtelijke ordening op en onder de grond						
1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	389	50	439	181	258	0
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	886	696	1.582	952	630	429
1.1.3 Ontwikkelen en uitvoeren beleid voor de ondergrond	186	0	186	147	39	0
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	1.244	1.404	2.648	2.149	499	0
1.1.5 Programma Omgevingswet	616	0	616	327	289	281
Totaal 1.1 Goede ruimtelijke ordening op en onder de grond	3.322	2.150	5.471	3.755	1.716	710
1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen						

1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	740	211	951	873	78	52
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	85	1.262	1.347	607	740	0
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	2.159	-2	2.158	1.918	239	0
1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast	106	172	278	272	7	0
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	63	0	63	22	41	0
1.2.6 IJsseldelta fase 1	6.000	1.000	7.000	7.346	-346	2.000
1.2.7 IJsseldelta fase 2	0	4.858	4.858	5.284	-426	1.208
Totaal 1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen	9.153	7.501	16.654	16.322	332	3.260
1.3 Vraag en aanbod woningen zijn in evenwicht						
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	250	0	250	176	74	0
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	313	3.686	3.998	2.949	1.049	964
Totaal 1.3 Vraag en aanbod woningen zijn in evenwicht	563	3.686	4.248	3.126	1.122	964
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving						
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	150	445	595	443	152	10
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	700	8.200	8.900	5.081	3.819	3.819
1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland	250	865	1.115	229	886	887
1.4.9 Oude prestatie 2018 8.1.3 Noordoost Twente	0	128	128	124	4	0
Totaal 1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving	1.100	9.638	10.738	5.877	4.861	4.716
1.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
1.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	6.694	0	6.694	6.488	206	0
Totaal Lasten	20.831	22.974	43.805	35.568	8.238	9.650

Financiën | Baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting	Doorgevoerde wijzigingen	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
-------	----------------------	--------------------------	----------------	-----------------	-------------	------------------------------------

	2020	2020				
Baten						
1.1 Goede ruimtelijke ordening op en onder de grond						
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	0	0	0	71	-71	0
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	3.691	2.250	5.941	8.672	-2.730	0
Totaal 1.1 Goede ruimtelijke ordening op en onder de grond	3.691	2.250	5.941	8.743	-2.802	0
1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen						
1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	0	211	211	215	-4	0
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	10	427	437	450	-13	0
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	1.357	198	1.555	1.545	10	0
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	34	0	34	10	24	0
1.2.6 IJsseldelta fase 1	0	0	0	5.050	-5.050	0
1.2.7 IJsseldelta fase 2	0	3.260	3.260	4.916	-1.656	1.873
Totaal 1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen	1.401	4.096	5.497	12.186	-6.689	1.873
1.3 Vraag en aanbod woningen zijn in evenwicht						
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	557	0	557	380	176	0
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving						
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	0	200	200	110	90	0
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	0	0	0	1	-1	0
Totaal 1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving	0	200	200	111	89	0
Totaal Baten	5.649	6.546	12.195	21.420	-9.225	1.873

Financiën | Saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
-------	----------------------	-------------------------------	----------------	-----------------	-------------	------------------------------------

	2020					
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	-15.182	-16.428	-31.611	-14.147	-17.463	-7.777
Saldo	-15.182	-16.428	-31.611	-14.147	-17.463	-7.777

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-217	0	217	-217	Resultaatbestemming	Voorbereidend onderzoek ondergronds brengen van hoogspanningskabels Binnen beleidsdoel 1.1 is € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.1.2 Ruimtelijke ordening en kwaliteit. Op deze prestatie is € 0,7 miljoen niet tot besteding gekomen. Deels wordt dit, zoals bij de 2e Monitor 2020 aangekondigd, veroorzaakt doordat een geraamde bijdrage voor het voorbereidend onderzoek van Tennet voor het ondergronds brengen van hoogspanningskabels ter hoogte van 's-Heerenbroek niet is gerealiseerd (€ 170.000). Het onderzoek zal naar verwachting in 2021 starten. Wij stellen u voor om middels resultaatbestemming voor het ondergronds brengen van hoogspanningskabels € 170.000 door te schuiven naar 2021 naar 2021 voor prestatie 1.1.2 Ruimtelijke ordening en kwaliteit. MIRT-onderzoek bereikbaarheid van Zwolle en omgeving en verstedelijkingsstrategie voor de regio Zwolle. In het Bestuurlijk Overleg MIRT Oost-Nederland zijn naar aanleiding van de omgevingsagenda Oost met het Rijk in 2020 afspraken gemaakt voor de start van een gezamenlijk MIRT-onderzoek naar de bereikbaarheid van Zwolle en omgeving, in combinatie met het opstellen van een verstedelijkingsstrategie voor de regio Zwolle. De provincie Overijssel en de gemeente Zwolle en het Rijk hebben

					daarbij eind 2020 afgesproken dat de onderzoekskosten gezamenlijk worden gefinancierd. Voor de provinciale bijdrage aan de kosten voor het gezamenlijk MIRT-onderzoek is in 2020 € 90.000 beschikbaar op reguliere budgetten binnen prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid. Hiervan is € 46.000 niet gerealiseerd. Wij stellen u voor het in 2020 resterende bedrag van € 46.000 beschikbaar te houden voor MIRT onderzoeken voor de regio Zwolle en dit bedrag middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 op prestatie 1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid.
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-108	0	108	-108	PS Begrotingswijziging Poort van het Vechtdal Voor het onderdeel Poort van het Vechtdal en Zwolle was voor 2020 € 140.000 opgenomen waarvan € 108.000 niet is gerealiseerd. De reden hiervan is dat de opdracht voor het maken van een Definitief Ontwerp voor een kunstwerk onder meer door Corona vertraging heeft opgelopen. In 2021 wordt het Definitief Ontwerp afgerond, waarna een opdracht voor de realisatie gegeven zal worden. De realisatie zal doorlopen tot in 2022. De provinciale middelen zullen voor het grootste deel in 2021 worden besteed. De gemeenten Zwolle, Dalfsen, Ommen en Hardenberg en de waterschappen DO Delta en Vechtstromen dragen financieel bij aan dit project voor in totaal € 283.000. Deze bijdragen worden in 2022 aan de provincie Overijssel (zijnde kassier) overgemaakt. De opdrachtverlening voor de realisatie van het Kunstwerk Poort van het Vechtdal en Zwolle na afronding van het Definitief Ontwerp noodzaakt het doorschuiven van de middelen naar 2021. Wij willen de niet bestede middelen beschikbaar houden voor de realisatie van een kunstwerk Poort van het

					Vechtdal en Zwolle en stellen u voor € 108.000 middels begrotingswijziging door te schuiven naar 2021 voor prestatie 1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid.
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-54	0	54	-54	PS Begrotingswijziging
					Project 'Brede welvaart in het Vechtdal' (Regiodeal Zwolle) Binnen prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid is voor de cofinanciering van de Regiodeal Zwolle, in 2020 € 104.000 bestemd uit middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. Daarvan komt € 50.000 uit een lopend programma en € 54.000 betreft gelden uit een programma met een looptijdtermijn die per 2020 eindigt . Omdat de Regiodeal pas eind 2020 is afgesloten zal de uitvoering van het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' in 2021 en later plaatsvinden. Wij hebben besloten € 50.000 uit het lopende programma beschikbaar te houden voor het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' en schuiven deze door naar 2021. Voor de cofinanciering vanuit het per 2020 aflopende programmade stellen wij u voor € 54.000 beschikbaar te houden voor de uitvoering van de Regiodeal Zwolle en dit bedrag voor doorlopende verplichtingen door te schuiven naar 2021.
					Wij stellen u voor € 54.000 voor het Project 'Brede welvaart in het Vechtdal' (Regiodeal Zwolle) toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.1.2 van de Begroting 2021.
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-50	0	50	-50	GS Begrotingswijziging
					Binnen prestatie 1.1.2 Uitvoering ruimtelijk en waterbeleid is voor de cofinanciering van de Regiodeal Zwolle, in 2020 € 104.000 bestemd uit middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. Daarvan komt € 50.000 uit een lopend programma en € 54.000 betreft gelden uit een programma met een looptijdtermijn die

						per 2020 eindigt . Omdat de Regiodeal pas eind 2020 is afgesloten zal de uitvoering van het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' in 2021 en later plaatsvinden. Wij hebben besloten € 50.000 uit het lopende programma beschikbaar te houden voor het project 'Brede welvaart in het Vechtdal' en schuiven deze door naar 2021.
1.1.5 Programma Omgevingswet	-281	0	281	-281	Resultaatbestemming	In verband met het verschuiven van de ingangsdatum van de Omgevingswet zijn er dit jaar minder kosten gemaakt dan vooraf ingeschat. Omdat de Omgevingswet een jaar is doorgeschoven stellen wij u voor om middels een resultaatbestemming het overgebleven geld (€ 0,281 miljoen) beschikbaar te houden voor 2021 en verder.
1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	-52	0	52	-52	Resultaatbestemming	Wij stellen u voor om € 0,281 miljoen middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 onder prestatie 1.1.5 'Programma Omgevingswet'. Gebundelde resultaatbestemming: Voor nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen, die gezien het gepubliceerde plafond nog toegewezen dienen te worden, doen wij u een gebundeld resultaatbestemmingsvoorstel. Het bedrag van € 52.000 voor de subsidieregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) Overijssel (2.09) maakt deel uit van dat voorstel.
1.2.6 IJsseldelta fase 1	-2000	0	2000	-2000	PS Begrotingswijziging	In lijn met de vooraankondiging in de brief over de afronding IJsseldelta fase 1 met kenmerk 2020/0282381 resteert na financiële afsluiting van IJsseldelta fase 1 een overschot van € 5,0 miljoen op de beschikbare provinciale middelen. Dit overschot is € 0,3 miljoen hoger dan de vooraankondiging doordat het eind 2020 gelukt is om de compensatieverplichtingen voor weidevogelgebied van een

					andere overheid, tegen een passende financiële vergoeding, onder te brengen bij IJsseldelta-Zuid (waar een gebied in beheer is genomen dat groter was dan noodzakelijk).
					Via het voorstel met kenmerk 2020/1104074 heeft u in december 2020 reeds ingestemd met het inzetten van € 2,0 miljoen van dit overschot voor de cofinanciering van de pilot dijkverlegging en natuurontwikkeling Paddenpol. Deze cofinanciering was beoogd in 2020, maar doordat het tot stand komen van de 'Samenwerkingsovereenkomst Dijkverlegging Paddenpol' tussen alle bestuurlijke partners meer tijd vergt dan voorzien stellen wij voor dit budget door te schuiven naar 2021. Het resterende overschot van € 3,0 miljoen valt, conform de spelregels van de Reserve Uitvoering Kansen voor Overijssel, vrij naar de algemene middelen.
					Begrotingswijziging Wij stellen u voor om een bedrag van € 2,0 miljoen te onttrekken aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast van de begroting 2021.
					Tevens stellen wij u voor een bedrag van € 3,0 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.
1.2.7 IJsseldelta fase 2	-1208	0	1208	-1208	Resultaatbestemming Planuitwerking Recreatieterreinen en Coördinatie Planuitwerking Recreatieterreinen: Planuitwerking Recreatieterreinen: Geen financiële afwijkingen te rapporteren.

1.2.7 IJsseldelta fase 2	1873	1873	1873 Resultaatbestemming	Coördinatie: In 2017 heeft het Rijk via het provinciefonds een € 2,6 miljoen beschikbaar gesteld voor de Coördinatie van de planuitwerking van de drie regionale deelprojecten van het MIRT-project IJsseldelta Fase 2. Dit is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst IJsseldelta Fase 2, welke op 14 december 2016 is ondertekend, en uitgekeerd aan Overijssel. De planuitwerking van de drie regionale percelen is in 2020 afgerond en op het Coördinatiebudget resteert een € 1,208 miljoen In het Ambtelijk Opdrachtgeversoverleg IJsseldelta fase 2, waarin zowel de ambtelijk opdrachtgevers van de individuele deelprojecten als de ambtelijk opdrachtgever van het ministerie van I&W deelnemen, is besloten het resterende Coördinatiebudget door te schuiven naar de realisatiefase van de deelprojecten (2021-2022). Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,208 miljoen middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.2.7 van de begroting 2021. Realisatie Recreatieterreinen In het 4e kwartaal van 2020 is het 6e recreatieterrein, de voormalig camping & jachthaven en aangrenzende gronden, door de provincie verkocht aan de (nieuwe) eigenaar en ontwikkelaar van dat gebied. Het (boekhoudkundig) verlies op deze transactie, welke volledig door het Rijk gefinancierd wordt, bedroeg in het jaar 2020 een € 1,387 miljoen. en was minder groot dan de € 3,260 miljoen zoals aangekondigd in Monitor 2020-II. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat Overijssel reeds in 2016 de
-----------------------------	------	------	--------------------------	---

						aankoopsom van de aangrenzende percelen via de Algemene reserve grondzaken uit eigen middelen heeft gedekt vanwege onzekerheid rondom de ontwikkeling van deze percelen (dit was niet voorzien bij Monitor 2020-II). De totale Rijksbijdrage ten aanzien van het 6e recreatieterrein bedraagt € 3, 260 miljoen. Van deze doeluitkering (MIRT-gelden) wordt in 2020 een € 1,387 miljoen ingezet ter dekking van de gemaakte kosten (daarmee budgetneutraal voor Overijssel). Wij stellen u voor om een bedrag van € 1,873 miljoen vanuit de Doeluitkering MIRT 3 toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken.
1.3.2	-88	0	88	-88	Resultaatbestemming	Provinciedekkende aanpak vakantieparken Het incidentele budget (€ 93.000) voor onderzoek met betrekking tot de verpaupering van recreatieparken niet geheel tot besteding gekomen (€ 88.000). De onderzoeksfase heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht en de middelen zijn nodig in 2021 voor de provincie dekkende aanpak vakantieparken. Wij stellen u voor de resterende middelen op de post onderzoek verpaupering van recreatieparken (€ 88.000) beschikbaar te houden en middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 voor de provinciedekkende aanpak vakantieparken (prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied).
1.3.2	-729	0	729	-729	PS Begrotingswijziging	Flexibele huisvesting De onderbesteding komt mede door de Coronacrisis waardoor een aantal projecten rondom de realisatie van flexibele huisvesting vertraging heeft

						opgelopen en er minder een beroep op de regeling flexibele huisvesting is gedaan. We willen de niet gerealiseerde gelden in gaan zetten voor de uitvoering van de regionale woonagenda's waarbij we een link leggen met de provincie brede aanpak recreatieparken die op dit moment ontwikkeld wordt. We willen de middelen benutten voor onder andere via het realiseren van tijdelijke wooneenheden. De middelen zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel maar de beschikbaarheidstermijn van de middelen eindigt per 2020. Wij stellen u voor om voor de (tijdelijke) transformatie van recreatieparken naar wonen de in 2020 niet gerealiseerde middelen beschikbaar te houden voor 2021 en later en € 0,728 miljoen door te schuiven naar 2021 en op te voeren bij prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied.
1.3.2	-147	0	147	-147	GS Begrotingswijziging	Project Woonkeuken Op prestatie 1.3.2 is € 250.000 geraamd voor het project Woonkeuken met middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. In 2020 zijn de middelen niet volledig gerealiseerd (€ 147.000). Dit wordt veroorzaakt doordat er als gevolg van de coronacrisis minder activiteiten zijn uitgevoerd en de uitgevoerde activiteiten ook volledig digitaal waardoor de kosten lager zijn uitgevallen. Vanwege het meerjarig karakter van het Woonkeuken project willen wij de niet gerealiseerde middelen beschikbaar houden voor 2021 en later. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 147.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van

						Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.2 van de begroting 2021.
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	-10	0	10	-10	GS Begrotingswijziging	Het werkbudget voor de investeringsimpuls Klimaatadaptatie is in 2020 niet tot besteding gekomen. We schuiven dit bedrag door naar 2021 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel actieplannen hitte-, droogte- en wateroverlast. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 10.000 door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050 .
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	-3820	0	3820	-3820	GS Begrotingswijziging	Binnen beleidsdoel 1.4 is € 8,9 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied. Op de prestatie is ruim € 5,0 miljoen besteed voor o.a. ruimtelijke kwaliteit in bebouwd gebied en de stadsbeweging met incidentele middelen die zijn gedekt uit de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. De onderbesteding in 2020 van € 3,8 miljoen wordt grotendeels veroorzaakt door minder lasten op de subsidieregeling Vitale binnensteden (€ 1,2 miljoen) en achterblijvende lasten op de post toekomstbestendige binnensteden en retail (€ 1,9 miljoen). Dit betreft voor € 2,2 miljoen subsidieaanvragen die al wel in 2020 zijn binnengekomen maar begin 2021 zijn beschikt. Voor € 0,5 miljoen betreft het geld uit het besluit crisisarrangementen voor de Retail waarover de gesprekken met gemeenten en ondernemers in 2021 tot investeringen zullen leiden. Voor het overige betreft het lagere kosten doordat er als gevolg van de coronacrisis minder activiteiten zijn uitgevoerd en de uitgevoerde activiteiten ook volledig digitaal waardoor de kosten lager zijn uitgevallen en partners meer tijd nodig

1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland	-886	0	886	-886	GS Begrotingswijziging	hebben om tot goede subsidieaanvragen te komen. Binnen beleidsdoel 1.4 is ruim € 1,1 miljoen beschikbaar gesteld voor prestatie 1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland. Op deze prestatie is bijna € 0,9 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de subsidieregeling Leefbaar Platteland in de loop van het jaar is opengesteld en de subsidieaanvragen pas aan het eind van het jaar zijn ontvangen. De lopende aanvragen zullen in 2021 worden beschikt en betaalbaar gesteld. Verder is de post voor onderzoek niet volledig gerealiseerd. De wetenschappelijke onderzoeken zullen in 2021 worden uitgevoerd op basis van de initiatieven die vanuit de subsidieregeling 2020 zijn verkregen. De verwachting is dat er in het voorjaar makkelijker met initiatiefnemers kan worden gesproken als de lockdown hopelijk voorbij is.
-------------------------------------	------	---	-----	------	------------------------	--

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	-50	0	50	-50	GS 116 Omgevingsvisie Overijssel Herziening	Deze wijziging heeft betrekking op GS 116 Omgevingsvisie Overijssel Herziening
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-1900	0	1900	-1900	PS 006 Ondergrondse verkabeling	Deze wijziging heeft betrekking op PS 006 Ondergrondse verkabeling
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-346	0	346	-346	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-197	0	197	-197	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-152	0	152	-152	GS 112 Ruimte voor de Vecht	Deze wijziging heeft betrekking op GS 112 Ruimte voor de Vecht
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	1900	0	-1900	1900	GS 113 Voorjaarswijziging	Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	-554	0	554	-554	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019

1.1.4 Inzetten
grondbeleidsinstrumentarium

1400 2250 850 1400 PS 029 Monitor
Overijssel 2020 II

Overtollig bezit:
Overtollig bezit betreft de gronden en opstallen die wij niet langer nodig hebben voor onze projecten en programma's. De kosten en baten verbonden aan het bezit en de verkoop van deze gronden en opstallen worden verantwoord op deze prestatie. De hoogte van deze kosten en baten varieert per jaar. Het saldo van de kosten en baten wordt verrekend met de Algemene reserve grondzaken.

Rekening houdend met de transacties die wij op dit moment nog voorzien bedragen de verwachte baten over 2020 € 2,7 miljoen. Daar staan kosten van € 0,6 miljoen tegenover. Naar huidige inzichten wordt dit jaar dan € 2,1 miljoen toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken.

Wij stellen u voor om de begrote lasten voor prestatie 1.1.4 in 2020 te verhogen met € 0,6 miljoen en de begrote baten van deze prestatie in 2020 te verhogen met € 2,7 miljoen. Als uitvloeisel daarvan stellen wij u tevens voor om het saldo van € 2,1 miljoen conform het bestaande beleid toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken.

Een deel van de in 2020 gerealiseerde opbrengsten hangt samen met een wijziging van de bestemming van de gronden. Bij aankoop van deze gronden is met de voormalige eigenaar overeen gekomen dat er een nabetaling plaatsvindt in geval van wijziging van de bestemming. In 2021 wordt deze nabetaling van € 1,2 miljoen gerealiseerd.

Wij stellen u voor om in 2021 € 1,2 miljoen te onttrekken aan de Algemene reserve grondzaken en toe te voegen de begrote lasten voor prestatie 1.1.4.

Grond voor Grond 2020
Met het Rijk zijn afspraken gemaakt over de dekking van de realisatie van het NatuurNetwerk Nederland inclusief de ontwikkelopgave. Deels komt deze dekking uit het zogenaamde "Grond voor Grond-traject". Provincies kregen daartoe de beschikking over gronden en opstallen, waarvan de verkoopopbrengsten worden gebruikt voor deze dekking. De geraamde opbrengst voor Overijssel is € 150 miljoen. In 2020 bedragen de begrote baten uit

grond voor grond € 3,05 miljoen. De begrote lasten bedragen € 0,45 miljoen.

De kosten en opbrengsten grond voor grond variëren per jaar. Gezien het grote belang van beschikbare gronden voor eigen provinciale projecten en programma's hebben wij ervoor gekozen dit jaar minder gronden op de markt te brengen. Als gevolg daarvan blijft de verkoopopbrengst dit jaar achter bij raming. Wij verwachten een opbrengst van € 2,6 miljoen.

In 2020 is de in 2019 gestarte opdracht tot sloop en sanering van een aantal opstallen en gronden verder uitgevoerd. De kosten voor Grond voor Grond zijn als gevolg daarvan hoger dan in de afgelopen jaren. Wij verwachten in 2020 een totale kostenpost voor Grond voor Grond van € 0,7 miljoen.

Genoemde ontwikkelingen passen binnen dit langjarige project en leiden niet tot een aanpassing van het uiteindelijke beoogde resultaat van € 150 miljoen en daarmee beschikbare dekking voor het NatuurNetwerk Nederland, inclusief ontwikkelopgave.

Wij stellen u voor om de begrote lasten van prestatie 1.1.4 in 2020 met € 0,25 miljoen te verhogen en de begrote baten van prestatie 1.1.4 in 2020 met € 0,45 miljoen te verlagen. Als uitvloeisel daarvan stellen wij u voor om de storting in de Algemene reserve grondzaken te verlagen met € 0,7 miljoen.

Grond voor Grond 2021 en 2022

Zoals hierboven gemeld is ons grondbezit ook dienstbaar aan onze eigen projecten en programma's. In 2021 en 2022 verwachten wij daarom niet of nauwelijks Grond voor Grond - gronden op de markt te brengen. Dit heeft geen nadelige invloed op de beschikbare dekking voor het NatuurNetwerk Nederland. De opbrengst vanuit voorgaande jaren is toereikend om deze pauze in de grondverkoop op te vangen.

Via de Monitoren I en II informeren wij u over het feitelijk verloop in deze jaren. En doen wij u, indien nodig, voorstellen tot wijziging van de begroting voor

deze jaren.

Algemene kosten prestatie 1.1.4
Onderdeel van de genoemde kosten onder overtollig bezit zijn jaarlijks terugkerende kosten die zijn verbonden aan het bezit van de gronden en opstallen. Te denken valt aan Kadasterkosten, kosten voor onderhoud, beheer en sanering, en kosten voor rentmeesters en taxateurs. Deze kosten vangen wij op met de opbrengsten uit de verkoop overtollig bezit. Het heeft onze voorkeur voor deze kosten een budget in de begroting beschikbaar te hebben. Om die reden stellen wij u voor vanaf 2021 een jaarlijks budget van € 0,2 miljoen toe te voegen aan deze prestatie. En dit budget te dekken door ook een jaarlijkse baat voor de verkoop van overtollig bezit te ramen van € 0,2 miljoen.

Wij stellen u voor om de baten en lasten van prestatie 1.1.4 vanaf 2021 structureel en budgettair neutraal te verhogen met € 0,2 miljoen.

Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging

Het werkbudget voor de investeringsimpuls maatregelen droogte is in 2020 niet tot besteding gekomen. De reden hiervoor is dat de geplande risicodialogen die fysiek zouden plaatsvinden niet konden doorgaan.

Wij stellen u voor een bedrag van € 0,1 miljoen door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2020 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel actieplannen hitte-, droogte- en wateroverlast.

Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging

Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019

Het werkbudget voor de investeringsimpuls drinkwater is in 2020 niet tot besteding gekomen. We schuiven dit bedrag door naar 2021 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel robuuste drinkwatervoorziening.

1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	0	211	211	0	GS 113 Voorjaarswijziging
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	100	0	-100	100	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	0	427	427	0	GS 113 Voorjaarswijziging
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	-935	0	935	-935	Adm. 201 doorwerking PS 2019
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	200	198	-2	200	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II

						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,2 miljoen door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.2.3 van de begroting 2020. /
						HOGERE BATEN Er is in 2020 een hoger bedrag aan grondwaterheffing ontvangen (170K) dat wordt toegevoegd aan de voorziening besteding grondwaterheffing. De opbrengsten van deze heffing dienen uitsluitend besteed te worden aan de in de wet genoemde doelen. Verder is een niet geraamde bijdrage voor de uitvoering van de Integrale overeenkomst drinkwater (28K) ontvangen.
						Wij hebben besloten de lasten en baten voor prestatie 1.2.3 te verhogen met € 198.000.
1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast	-172	0	172	-172	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
1.2.6 IJsseldelta fase 1	-1000	0	1000	-1000	GS 113 Voorjaarswijziging	Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging
1.2.7 IJsseldelta programma	-1598	0	1598	-1598	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
1.2.7 IJsseldelta programma	0	3260	3260	0	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Planuitwerking Recreatieterreinen en Coördinatie De planuitwerking Recreatieterreinen verloopt conform budget, maar op het coördinatiebudget wordt een significante onderbesteding verwacht (minder activiteiten). Op basis van de 'Bestuursovereenkomst Planuitwerkingsfase IJsseldelta fase 2' dienen de resterende middelen terug gegeven te worden aan het Rijk. Op dit moment wordt echter onderzocht of het resterende coördinatiebudget met instemming van het Rijk ingezet kan worden voor de coördinatie tijdens de realisatiefase van IJsseldelta fase 2. Indien het Rijk hiermee instemt, doen wij u bij de jaarrekening 2020 een voorstel om het beschikbare budget via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor 2021.
						Realisatie Recreatieterreinen In november 2020 wordt een positief MIRT-3 besluit van de minister verwacht, zijnde een goedkeuring van de voorgestelde maatregelen en het beschikbaar

					stellen van de middelen. Anticiperend op dit besluit wordt een begrotingswijziging voorgesteld op prestatie 1.2.7.
					Wij stellen u voor om de baten en lasten voor prestatie 1.2.7 in de periode 2020-2021 budgettair neutraal te verhogen met € 4.954.000 (2020 € 3.260.000; 2021 € 1.694.000).
					Realisatie N307 Roggebot Kampen Zie prestatie 4.6.6.
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	-743	0	743	-743 PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	200	0	-200	200 PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Werkbudget investeringsimpuls Het werkbudget voor de investeringsimpuls voor het stimuleren van projecten doelgroepen is in 2020 niet tot besteding gekomen. We stellen u voor dit bedrag door te schuiven naar 2021 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1 waarbinnen het stimuleren van projecten doelgroepen is opgenomen. Wij stellen u voor een bedrag van € 0,2 miljoen door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.2 van de begroting 2020 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel Ruimte, Wonen, (Binnen)steden en Retail Fase 1. Flexibele huisvesting We verwachten dat de middelen die gereserveerd zijn voor flexibele huisvesting niet geheel tot besteding zullen komen (ca. € 0,6 miljoen). Dit komt onder andere door de Coronacrisis waardoor een aantal projecten rondom de realisatie van flexibele huisvesting vertraging heeft opgelopen en er minder een beroep op de regeling flexibele huisvesting is gedaan. We willen de niet gerealiseerde gelden in gaan zetten voor de uitvoering van de regionale woonagenda's waarbij we een link leggen met de provincie brede aanpak recreatieparken die op dit moment ontwikkeld wordt. We willen de middelen benutten voor onder andere de (tijdelijke) transformatie van recreatieparken naar wonen via het realiseren van tijdelijke wooneenheden. Bij de jaarrekening zullen wij u een voorstel doen voor de inzet van de middelen voor de provincie brede aanpak recreatieparken. Tevens is het incidentele

						budget (93K) voor onderzoek met betrekking tot de verpaupering van recreatieparken niet geheel tot besteding gekomen. Bij de jaarrekening zullen wij hiervoor een voorstel voor resultaatbestemming aan u voorleggen.
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	-2000	0	2000	-2000	GS 104 Ruimte, Wonen, Steden en Retail F1	Deze wijziging heeft betrekking op GS 104 Ruimte, Wonen, Steden en Retail F1
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	-843	0	843	-843	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	-300	0	300	-300	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	-85	0	85	-85	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	0	250	250	0	GS 113 Voorjaarswijziging	Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	140	0	-140	140	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Werkbudget investeringsimpuls Het werkbudget voor de investeringsimpuls Klimaatadaptatie is in 2020 niet geheel tot besteding gekomen. We schuiven dit bedrag door naar 2021 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel actieplannen hitte-, droogte- en wateroverlast.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,14 miljoen door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.1 van de begroting 2020.
						RIVUS Voor de uitvoering van RIVUS ontvangen wij onder andere rijksgelden. Het project loopt door in 2021 en voor de niet bestede middelen in 2020 zullen wij u een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen.
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	-300	0	300	-300	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	0	-50	-50	0	Adm. 216 diversen oktober 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 216 diversen oktober 2020
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	-200	0	200	-200	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	-7000	0	7000	-7000	GS 104 Ruimte, Wonen, Steden en Retail F1	Deze wijziging heeft betrekking op GS 104 Ruimte, Wonen, Steden en Retail F1

1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	-1000	0	1000	-1000	GS 120 Retail in de binnenstad	Deze wijziging heeft betrekking op GS 120 Retail in de binnenstad
1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland	-975	0	975	-975	GS 115 Leefbaar patteland	Deze wijziging heeft betrekking op GS 115 Leefbaar patteland
1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland	110	0	-110	110	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	We verwachten een onderbesteding van € 110K op het budget van 2020 (ruim €1,2 miljoen) voor de investeringsimpuls Leefbaar Platteland. We schuiven dit bedrag door naar 2021 voor de uitvoering van het investeringsvoorstel Leefbaar Platteland.
						Reden van doorschuiven is dat door Corona een aantal bijeenkomsten niet heeft kunnen plaatsvinden. Daarnaast zijn niet alle onderzoeken afgerond in 2020, waardoor we in ieder geval € 50K dit jaar niet besteden. Bij de jaarrekening zal het niet gerealiseerde bedrag duidelijk zijn en bezien wij hoeveel we van het overgebleven budget meenemen naar 2021. Dit is afhankelijk van de voortgang van onderzoeken, kosten voor inhuur en snelheid waarin, in deze tijd, gewerkt kan worden.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,11 miljoen door te schuiven naar de jaarschijf 2021 van prestatie 1.4.3 van de begroting 2020.
1.4.9 Oude prestatie 2018 8.1.3 Noordoost Twente	-128	0	128	-128	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019

Kerntaak 2: Milieu en energie

Dit is hoe wij denken

Onze inwoners hebben recht op een gezonde leefomgeving in de volle breedte: lucht, water, ondergrond, licht, geluid, welzijn en veiligheid. Daarom investeren we in een leefomgeving waarin de milieucondities op orde zijn en in een robuust en duurzaam energiesysteem. De kwaliteit van het milieu is één van de factoren in de leefomgeving die van invloed zijn op de gezondheid van mensen. Luchtkwaliteit, geluidsbelasting, waterkwaliteit (kerntaak 1), en bodemkwaliteit zijn hier voorbeelden van. Wij borgen de basiskwaliteit van het milieu om nu en in de toekomst gezond en veilig te kunnen leven. Wij schuiven negatieve milieueffecten en -kosten niet af op toekomstige generaties of andere gebieden. We benutten de in de samenleving aanwezige kennis bij het bereiken van ons doel. Voor de gezondheid van onze inwoners zijn ook andere factoren in onze leefomgeving belangrijk, zoals de aanwezigheid van groen (kerntaak 3). De inrichting van de omgeving kan gezond gedrag uitlokken. Hernieuwbare energie draagt bij aan een duurzame leefomgeving en is noodzakelijk vanwege de negatieve effecten van fossiele brandstoffen (CO₂, fijnstof). Het realiseren van energiemaatregelen biedt economische kansen en werkgelegenheid. De energietransitie vergt inzet van inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden, en komt grotendeels in regionaal verband tot stand. De provincie verbindt partijen, organiseert uitvoeringsallianties en zorgt voor een koppeling met andere opgaven in het ruimtelijke domein.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen
Wij borgen de basiskwaliteit van de leefomgeving door beleid te maken en kaders te stellen (2.1.1). Wij stellen de gezondheid van onze inwoners meer centraal in ons milieu- en omgevingsbeleid en verwerken 'gezondheid' als rode draad in de Omgevingsvisie. Iedere vier jaar herzien we ons beleid ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij maken jaarlijks een uitvoeringsplan, waarin we de prioriteiten vastleggen. Wij stemmen vergunningverlening, toezicht en handhaving door verschillende bestuursorganen op elkaar af. Wij bereiden ons voor op besluitvorming over vliegveld Lelystad en de herziening van het luchtruim. Door vergunningverlening, toezicht en handhaving zorgen de Omgevingsdiensten er namens ons en gemeenten voor dat de basiskwaliteit van de leefomgeving voldoet aan de wettelijke eisen (2.1.2). We voeren milieueffectrapportages uit voor onze projecten (2.1.3). Met monitoring en evaluatie (2.1.4) kijken we of de basiskwaliteit van lucht, geluid en bodem blijft voldoen aan de wettelijke normen.

Prestaties

2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid

Acties 2020

1. Wij betrekken de resultaten van de beleidsverkenning milieu en gezondheid uit 2019 bij de ontwikkeling van gezondheid als rode draad in de omgevingsvisie.
2. Wij werken met gemeenten, GGD en andere partners uit hoe de gezondheid van inwoners meer centraal kan worden gesteld in milieu- en omgevingsbeleid.

3. Wij leveren inbreng in nationale en interprovinciale beleidstrajecten, zoals de nationale omgevingsvisie, de ontwikkeling van een nieuw landelijk luchtakkoord en de omgevingswet.
4. Wij stellen het beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving vast voor 1 december en het jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving voor 31 december.
5. Wij voeren de wettelijke coördinatietaak uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
6. Wij bereiden ons voor op besluitvorming over vliegveld Lelystad en de herziening van het luchtruim door inhuur van kennis en het organiseren van een nulmeting.
7. Wij voeren de pilotprojecten aanpak schone rivieroever Overijssel, ecologische bestrijding van de Eikenprocessierupsen en het Senshagen uit

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher, Tijs de Bree

Inhoud

In 2020 hebben we, op basis van de uitkomsten van de Verkenning Milieu en Gezondheid in 2019, het milieubeleid doorontwikkeld. We gebruikten de uitkomsten als input voor gesprekken met gemeenten, GGD en Omgevingsdiensten over hoe we de gezondheid van inwoners meer centraal kunnen stellen in het provinciale milieubeleid. Dit resulteerde in een milieunota, die wij in december 2020 vaststelden. Hierover informeerden wij uw Staten per brief (PS/2020/1105575). De milieunota geeft richting aan onze activiteiten op het gebied van milieu in 2021 en 2022.

Voor de ontwikkeling van de rode draad gezondheid in de herziening Omgevingsvisie stelden we een concept plan van aanpak op, inclusief een "praatplaat".

We leverden in 2020 in interprovinciaal verband en andere overlegstructuren inbreng op onder andere het Schone Lucht Akkoord.

We voerden op basis van het beleidsplan VTH onze VTH taken uit. In 2020 actualiseerden we het beleidsplan. Hierover informeerden wij uw Staten per brief (PS/2020/1104077). Vanwege de invoering van de Omgevingswet voorzien wij in 2021 een herziening van het Beleidsplan VTH.

Het Rijk stelde de besluitvorming over vliegveld Lelystad uit tot 2021.

In 2020 voerden we pilot-projecten uit die doorlopen tot in 2021.

Voor het project Schone Rivieren meldden zich in de zomer van 2020 bijna 400 vrijwilligers aan om mee te doen aan de opruimacties langs de IJssel en de Vecht. Deze konden uiteindelijk niet doorgaan vanwege Corona. In plaats daarvan vonden individuele opruimacties plaats. In het project deden we ook onderzoek naar het type afval dat gevonden werd. We vonden plastic nurdles (kleine stukjes plastic) en vonden ook de bron hiervan. Daarnaast besteedden we aandacht aan educatie voor basisschool jongeren via Mobiele Escaperoom Plasticsoep met een bijbehorend lespakket. Dit lespakket gaven we aan diverse basisscholen in Overijssel. Met het programma Woordvoerders van de Rivier betrokken we jongeren in het middelbaar onderwijs bij het afval- en plasticsoep-probleem. Inmiddels haakten bij dit project diverse gemeenten en afvalbedrijven aan.

Om kennisuitwisseling over de ecologische bestrijding van de Eikenprocessierups te stimuleren, organiseerden we in 2020 drie bijeenkomsten voor gemeenten, waarvan 2 digitaal. Aan deze bijeenkomsten namen steeds tussen de 30 en 70 mensen deel. Dit leidde tot een netwerk rondom de ecologische bestrijding van de eikenprocessierups. Dit netwerk ondersteunen we ook in 2021. Ook financierden we in 2020 een onderzoek en voerden we een pilotproject uit naar de invloed van kruidenrijke bermen op de beheersing van de eikenprocessierups. In het project Sensehagen faciliteerden we het plaatsen van 25 sensoren om fijnstof in de lucht beter te meten.

Financiën

Voorstel resultaatbestemming budget (beleidsontwikkeling en kaderstelling) milieu en gezondheid:

In samenwerking met andere partijen hebben wij in 2019 een aantal projecten opgezet en ondersteund om de bewustwording van duurzaamheid te vergroten. Twee van deze pilot projecten, Ecologische bestrijding van de Eikenprocessierupsen en Aanpak schone rivieroever Overijssel, hebben een langere doorlooptijd. Daarnaast zijn de beoogde bijdrage voor het Schone Luchtakkoord, de bijdrage aan ontwikkeling "rode draagdraad gezondheid" vertraagd. Omdat als gevolg van ombuiging (conform opdracht uit ons coalitieakkoord 2019-2023) vanaf 2021 beperkt financiële ruimte is binnen deze prestatie en wij beoogde bijdrage vanuit 2020 in 2021 alsnog willen realiseren stellen wij u resultaatbestemmingsvoorstel voor van € 180.000.

Wij stellen u voor het restant budget voor beleidsontwikkeling en kaderstelling van € 180.000 onder prestatie 2.1.1 volledig door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 2.1.1 (beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid).

Voorstel resultaatbestemming budget voor monitoring Lelystad Airport:

Het beschikbare budget van €50.000 is in 2020 niet besteed. Het inrichten van een meetpost vliegtuiglawaai bij Zwolle/Kampen kan starten als er een definitief luchthavenbesluit voor Lelystad Airport ligt. Dat hangt mede af van afronding van de voorhangprocedure in de Tweede Kamer (TK) over de luchtvaartnota én wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad Airport. Deze procedures zijn nog niet afgerond. Het debat in de TK hierover was gepland op 16 december 2020, en staat nu gepland op 4 februari 2021. Het budget van €50.000 willen we doorschuiven naar 2021 ten behoeve van het inrichten van een meetpost.

Wij stellen u voor om het beschikbare bedrag voor de monitoring van Lelystad Airport van € 50.000 onder prestatie 2.1.1 volledig door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 2.1.1 (beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid).

2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Acties 2020

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn.
2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma VTH.
3. Wij geven opdrachten aan de omgevingsdiensten voor uitvoering van de ingebrachte taken.
4. Wij beoordelen bij risicovolle bedrijven de vergunningen jaarlijks op actualiteit, bij overige bedrijven doen wij dit eenmaal in de vijf jaar.
5. Wij versnellen het actualiseren van vergunningen van bedrijven met betrekking tot energie, het landelijk afvalbeheerplan en zeer zorgwekkende stoffen.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher, Tijs de Bree

Inhoud

Niet alle vergunningen en ontheffingen voor Wabo-inrichtingen kunnen binnen de wettelijke termijn worden afgehandeld. (Hiermee worden de industriële bedrijven bedoeld waar provincie bevoegd gezag voor is.) Dit komt door een aantal zeer complexe aanvragen waarbij veel overleg met de aanvrager en belanghebbende nodig is. Dit proces kost tijd en wij kiezen voor zorgvuldigheid boven snelheid. Daar waar sprake is van termijnoverschrijding vindt dit plaats in overleg met de aanvrager.

Afwijkingen door Covid-19

In de maanden april, mei en december 2020 zijn er geen controlebezoeken uitgevoerd

bij Wabo-inrichtingen. Vanwege het Covid 19-virus waren fysieke controles bij de bedrijven niet mogelijk en zijn waar mogelijk digitale en administratieve controles uitgevoerd. Na de versoepeling van de landelijke regelgeving omtrent Covid 19 zijn de controles in de zomerperiode bij bedrijven weer opgepakt. Dit ging in overleg met het bedrijf en binnen de richtlijnen van het RIVM. Voorgaande betekent dat niet alle geplande controles fysiek zijn uitgevoerd. Maar via administratieve controles en digitale overleggen hebben we wel van alle bedrijven een beeld kunnen vormen.

■ **Financiën**

Resultaatbestemmingen:

Resultaatbestemming transitiebudget omgevingsdiensten (prestatie 2.1.2)

Voor het oprichten van de omgevingsdiensten en de overdracht van de bijbehorende taken is een transitiebudget beschikbaar. Hiervan is in 2020 beperkt gebruik gemaakt, omdat de reguliere budgetten voor de drie Omgevingsdiensten voldoende bleken. Voor de Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) en de Omgevingsdienst Twente (OD-T) gold een vooraf vastgesteld budget (inputfinanciering) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen is binnen het begrote budget (outputfinanciering) gebleven. De komende jaren gaan de OD-IJ en de OD-T ook toewerken naar een outputgerichte financieringssysteem. De ombouw van input gestuurd naar output gestuurd start in het derde bestaansjaar van de betreffende Omgevingsdienst en zal gefaseerd worden ingevoerd, met een geplande doorlooptijd van 4 jaar. Dit proces kan leiden tot incidentele kosten, waarvoor het transitiebudget beschikbaar is. Conform de ingezette lijn in 2019 stellen wij voor om het restantbudget ad € 0,165 als resultaatbestemming mee te nemen naar 2021 en verder (2021-2024) tot de outputfinanciering volledig is doorgevoerd.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 165.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 2.1.2 (Uitvoeren vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu) van de begroting 2021.

Resultaatbestemming ontwikkeling aanpak kaders vergunningverlening en handhaving op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) (prestatie 2.1.2):

In de Perspectiefnota 2021 is, incidenteel en voor een helft van het benodigde bedrag, € 100.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2021 en 2022 om bij te dragen aan een landelijk (integrale) aanpak te ontwikkelen om deze stoffen zoveel mogelijk te weren uit de leefomgeving. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2021 is aangegeven dat het andere deel van het benodigde bedrag gedekt kan worden uit bestaande budgetten. Het voorstel is om uit het restant budget van 2020 € 100.000 beschikbaar te stellen voor ZZS / PFAS.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 100.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 2.1.1 (Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid) van de begroting 2021.

2.1.3 Ondersteunen en (laten) uitvoeren van milieueffectrapportages / duurzaamheidsrapportages (plan MER)

Acties 2020

1. Wij adviseren over en toetsen op het gebied van milieu- en duurzaamheidseffecten van voorgenomen plannen en projecten van derden.
2. Wij brengen milieu- en duurzaamheidseffecten van (eigen) plannen en projecten in beeld.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

■ **Inhoud**

We hebben in 2020 tijdig getoetst en geadviseerd over m.e.r.-plichtige plannen en

projecten van derden en intern binnen de provincie. De projecten en programma's betreffen infrastructuur projecten, plannen voor hoogwaterbescherming, natuurbeheerplannen, plannen en projecten die grensoverschrijdende invloed kunnen hebben, plannen rondom nieuwe energie en omgevingsvisies.

We hebben met de Commissie m.e.r. 2 bestuurlijke gesprekken gevoerd over de toepassing van m.e.r., kansen en knelpunten bij de inzet van het instrument m.e.r., en verbreding naar Omgevingseffectrapportages (o.e.r.) door gezondheid en sociale aspecten ook mee te nemen.

We houden onze kennis en kunde op peil door inzet te plegen in het landelijk m.e.r. netwerk.

In het kader van de herziening van de Overijsselse Omgevingsvisie werken we met een verbrede m.e.r.-aanpak, namelijk een o.e.r. (Omgevings-Effect-Rapportage) die de effecten van de Omgevingsvisie op de Leefomgevingskwaliteit van Overijssel in beeld brengt. Het o.e.r. draagt bij aan een soepele, onderbouwde besluitvorming en grotere betrokkenheid bij de herziening van de omgevingsvisie.

Eind 2020 hebben we gesprekken gevoerd met de RES-procesbegeleiders om te komen tot inzet van m.e.r. bij de 2 Regionale Energie Strategieën in Overijssel vanaf 2021. Het uiteindelijke milieueffectrapport (MER) dient als input voor de besluiten, die in RES 2.0 vastgelegd worden en voor de bijbehorende onderbouwing van ruimtelijke plannen en vergunningen.

■ Financiën

2.1.4 Monitoring en evaluatie milieu en gezondheid

Acties 2020

1. Wij monitoren de luchtkwaliteit in Overijssel.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

■ Inhoud

De luchtkwaliteit wordt jaarlijks weergegeven in de Monitorings-rapportage van het samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Er zijn geen overschrijdingen van de wettelijke normen geconstateerd (Monitoringsrapportage NSL 2020). Op 13 januari 2020 is door ons, rijksoverheid, 8 andere provincies en 36 gemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA) getekend. Na afronding van het Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit in 2022 wordt de monitoring in het SLA belegd.

Ook zijn wij betrokken bij het project Senshagen. Dit is een pilot voor een burgermeetnet waarin ook luchtkwaliteit (fijnstof) gemeten wordt. Dit project ondersteunen wij met middelen voor een nieuw type sensoren en data-analyse die hieruit voortkomt.

■ Financiën

2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst

De milieusituatie in Overijssel is overwegend op orde. Voor de sanering van vervuilde bodems voeren we programma's uit voor met asbest verontreinigde bodems en voor spoedeisende en overige bodems (2.2.1). Asbestdaken blijft een vraagstuk als het gaat om het creëren van een gezonde leefomgeving. Wij blijven inzetten op een spoedige sanering van in Overijssel aanwezige asbestdaken (2.2.2). Goed beheer van stortplaatsen voorkomt dat de basiskwaliteit van bodem, lucht en leefmilieu wordt aangetast. Vanuit onze wettelijk taak verzorgen wij het financieel beheer voor de nazorg van stortplaatsen (2.2.3).

2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties

Acties 2020

1. Wij voeren het saneringsonderzoek Blekerijweg, IJsselmuiden uit.
2. Wij beheersen bestaande spoedeisende bodemsaneringen.
3. Wij monitoren conform het programma 2020 Bureau Asbestbodem Sanering.
4. Wij stellen het programma 2021 Bureau Asbestbodem Sanering vast.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

Inhoud

We hebben het saneringsonderzoek Blekerij IJsselmuiden uitgevoerd. Conform de afspraken uit het Convenant hebben we, met uitzondering van de locatie Blekerijweg IJsselmuiden, alle spoedeisende locaties gesaneerd, de sanering gestart of de risico's beheerst. In 2020 zijn geen nieuwe spoedeisende locaties aangemeld. De voortgang van het programma 2020 van het Bureau Asbestbodem Sanering (BAS) hebben we gemonitord en besproken in een bestuurlijk overleg. Het Programma 2021 van het BAS hebben we in een bestuurlijk overleg vastgesteld.

Financiën

PS-begrotingswijziging:

Afronding Olasfa

Een deel van de afrondende werkzaamheden, zoals de aanvoer van ophoogzand om daarmee het terrein op te hogen en daarmee oplevering gereed te maken, konden onder andere vanwege lage waterstand in de IJssel niet worden afgerond. Deze werkzaamheden en bijbehorende verplichtingen schuiven door naar 2021.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 500.000 door te schuiven naar 2021 en te onttrekken aan de Reserve Bodemsanering en toe te voegen aan prestatie 2.2.1 (sanering en beheersing verontreinigde bodemlocaties).

2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken

Acties 2020

1. Wij zorgen ervoor dat ook niet-draagkrachtige eigenaren de sanering van hun asbestdak kunnen financieren.
2. Wij zorgen ervoor dat bedrijven asbestdaksanering collectief kunnen aanbesteden.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- <https://overijssel.stateninformatie.nl/document/8318679/1#search=%2220190409161%22>
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asbest/documenten/kamerstukken/2020/12/16/voortgangsbrief-asbest>

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

Inhoud

In juni 2020 informeerden wij uw Staten over de voortgang van de aanpak asbestdaken (PS/2020/1101378). Daarbij gaven wij aan dat we samen met het Rijk en andere samenwerkingspartners kijken naar de financieringsmogelijkheden voor asbestdakeigenaren. Door de COVID-19 maatregelen konden een aantal hiervoor geplande bijeenkomsten niet of pas later doorgaan.

Wij onderzochten daarnaast opnieuw de financieringsbehoefte van eigenaren, die door COVID-19 wellicht anders is dan een jaar geleden. Dit komt bij de veranderingen die veroorzaakt zijn door het vervallen van het asbestdakenverbod. Eind 2020 informeerde de staatssecretaris de Tweede Kamer over de stappen die het ministerie gaat zetten. Daarmee is er een stabiele basis voor een voorstel voor de financieringsmogelijkheden voor niet draagkrachtige-eigenaren in Overijssel. We leggen dit uw Staten begin 2021 voor.

We stimuleerden daarnaast initiatieven en samenwerkende bedrijven die eigenaren van een asbestdak een ontzorgend totaalproduct bieden gericht op de koppeling van asbestdaksanering met zon op dak of sloop van overbodige (bedrijfs)gebouwen.

■ **Financiën**

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 2.2.2 € 3.500 extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve.

2.2.3 Beheer nazorgfonds

Acties 2020

1. Wij stellen het jaarverslag 2019 en de begroting 2021 op voor het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen.
2. Wij hebben bestuurlijk overleg met de exploitanten van de stortlocaties.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

■ **Inhoud**

We hebben het jaarverslag 2019 opgesteld en de accountant heeft deze gecontroleerd en goedgekeurd. Het jaarverslag 2019 is in het bestuurlijk overleg van 10 september 2020 vastgesteld. De begroting voor 2021 hebben we tijdig opgesteld. De vaststelling van de begroting 2021 zou plaatsvinden in het bestuurlijk overleg van 7 december 2020. Dit overleg hebben we, door omstandigheden, verschoven naar 15 januari 2021.

■ **Financiën**

2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem

We zetten in op 20% hernieuwbare energie in 2023. We stimuleren en steunen initiatieven om het gebruik van fossiele energie terug te dringen. We helpen projecten voor hernieuwbare energie en energiebesparing te realiseren met het programma Nieuwe Energie Overijssel 2017 - 2023 (2.3.1). We maken met partners plannen voor een meer duurzame energievoorziening met minder CO₂-uitstoot. Dit doen we door Regionale Energiestrategieën (RES-en) voor 2030 op te stellen voor Twente en West-Overijssel. De uitvoering van de RES-en integreren we in het lopende programma Nieuwe Energie Overijssel. Door het beschikbaar stellen van leningen, garanties en participaties via het Energiefonds Overijssel (2.3.2), maken we investeringsprojecten mogelijk gericht op energiebesparing en opwekking van hernieuwbare energie of energie-infrastructuur. Door het aandeelhouderschap in Enexis (2.3.3) beheren en ontwikkelen we de energie-infrastructuur voor inwoners, ondernemers en instellingen, gericht op energiezekerheid, betaalbaarheid, duurzaamheid en uitvoerbaarheid.

Prestaties

2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie

Acties 2020

1. Wij implementeren de aanbevelingen van de tussenevaluatie programma Nieuwe Energie Overijssel.
2. Wij ontwikkelen met de regio's de Regionale Energiestrategie 2030 voor Twente en West-Overijssel.
3. Wij ondersteunen de ontwikkeling van aardgasvrije wijken.
4. Wij stimuleren duurzame warmtevoorziening door ontwikkeling van warmtenetten voor gebruik van restwarmte en geothermie.
5. Wij versterken de ontwikkelcapaciteit voor lokale initiatieven en projecten zon- en windenergie bij bedrijven en gemeenten en monitoren de ontwikkeling van zonnevelden.
6. Wij realiseren 23,5 MW windenergie in de Veenwieken, 8,4 MW windenergie in windpark Nieuwleusen Synergie in de gemeente Dalfsen en 12 MW windenergie in windpark Staphorst WDS.
7. Wij stimuleren aardwarmte en bodemenergie en ondersteunen verdere projectontwikkeling en realisatie van aardwarmteprojecten Zwolle en Kampen.
8. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls van € 20 mln voor energietransitie uit het Coalitieakkoord.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Tussenevaluatie Programma Nieuwe Energie 2017 - 2023:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8538909/1/Tussenevaluatie%20Programma%20Nieuwe%20Energie%20Overijssel%202017%20-%202023%28gec%29>
- Investeringsimpuls Energietransitie 1e tranche:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8547451/1/Statenvoorstel%20Investeringsimpuls%20Energietransitie%201e%20tranche>
- Hoofdpijnen reacties concept RES'sen:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8757636/2/Hoofdpijnen%20reacties%20concept%20RES%20Twente%20en%20concept%20RES%20West%20Overijssel>
- Stand van zaken Regionale Energie Strategien: [https://overijssel.notubiz.nl/document/9464143/1/Stand%20van%20zak%20en%20Regionale%20Energiestrategie%20C3%ABn%20\(RES\)\(gec\)](https://overijssel.notubiz.nl/document/9464143/1/Stand%20van%20zak%20en%20Regionale%20Energiestrategie%20C3%ABn%20(RES)(gec)) en <https://overijssel.notubiz.nl/document/9567182/1#search=%2220200349434%22>
- Ontwikkelingsfaciliteit lokale initiatieven: <https://overijssel.notubiz.nl/document/8664932/1/document>

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

Inhoud

We hebben de tussenevaluatie in maart 2020 aangeboden aan Provinciale Staten. In mei 2020 hebben uw Staten de Investeringsimpuls Energietransitie 1e tranche vastgesteld (Statenvoorstel nr. 2020/1100484). Met deze investeringsimpuls geven we invulling aan het Coalitieakkoord en nemen we belangrijke aanbevelingen uit de tussenevaluatie over. Van de gereserveerde € 20 miljoen (Perspectiefbrief 2020) hebben uw Staten € 12,5 miljoen beschikbaar gesteld voor energiebesparing, energiegebieden en warmtenetprojecten. Medio 2021 leggen wij het Investeringsvoorstel Energietransitie 2e tranche aan uw Staten voor. De Concept-RES-sen voor Twente en West-Overijssel zijn in de eerste helft van 2020 gereed gekomen. Op basis van beide concepten hebben uw Staten wensen en

bedenkingen meegeven voor het vervolgproces richting RES 1.0. Wij sturen in dit proces op het borgen van ruimtelijke kwaliteit op regionaal schaalniveau en maatschappelijke kostenefficiëntie. Participatie en lokaal eigendom zijn daarnaast belangrijke aandachtspunten. Eind 2020 hebben wij u geïnformeerd over de laatste stand van zaken in de twee RES-processen en de toepassing van het afwegingsvierkant om te komen tot de RES 1.0.

Wij hebben een ontwikkelfaciliteit voor lokale energie-initiatieven ingesteld binnen Energiefonds Overijssel, als pilot voor de periode van één jaar. Lokale energie-initiatieven kunnen uit deze faciliteit een bedrag lenen voor de ontwikkeling van lokale hernieuwbare energieprojecten. PS is hierover per brief geïnformeerd. Voor de monitoring van de totstandkoming van zonnevelden en zonne-energie op daken hebben we een online portfolio ontwikkeld, dat inmiddels publiek toegankelijk is (www.zonnedakje.nl).

De windturbines in het windpark De Veenwieken zijn inmiddels gerealiseerd. Het gaat hierbij om 10 windmolens van in totaal 23,5 MW, waarvan er vijf in de gemeente Hardenberg en vijf in de gemeente Ommen zijn gebouwd. In de gemeente Dalfsen is door Nieuwleusen Synergie een start gemaakt met de bouw van twee windmolens van in totaal 8,4 MW. De verwachting is dat deze molens medio 2021 operationeel zijn. De stand van zaken wat betreft de bouw van drie windmolens in Staphorst door Wij Duurzaam Staphorst is dat de Raad van State in december heeft geoordeeld dat de omgevingsvergunning, die de gemeente Staphorst verleende, terecht is afgegeven. Daardoor kan in 2021 worden gestart met de bouwwerkzaamheden en daarmee is de doelstelling gehaald.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat huishoudens gefaseerd van het aardgas af gaan, door middel van een wijkgerichte aanpak. Gemeenten hebben daarbij een regierol. De provincie Overijssel ondersteunt gemeenten, door inzet van het Expertiseteam Aardgasvrije Wijken en subsidies voor de totstandkoming van wijkuitvoeringsplannen. In 2020 zijn er zeven wijkaanpakken bijgekomen, waarmee het totale aantal wijkaanpakken in Overijssel op 22 ligt. Naast ondersteuning van gemeenten bij de planvorming, ondersteunen wij de totstandkoming van warmtenetten (uitvoering). Met een breed scala aan partners hebben we gewerkt aan een stimuleringsprogramma Warmtenetten. Wij hebben een subsidieregeling voor de inzet van de middelen uit de Investeringsimpuls Energietransitie 1e tranche in het vierde kwartaal van 2020 vastgesteld. De afgelopen periode hebben we een bijdrage en lening toegekend aan het aquathermieproject Slim Warmtenet Zandweerd in de gemeente Deventer (start uitvoering begin 2021). Daarnaast hebben we een subsidie verleend aan de stichting Koekoekspolder energieneutraal 2030, voor de voorbereiding van de realisatie van een warmtenet.

Alle in de begroting 2020 geformuleerde acties zijn gerealiseerd. Zoals uit de financiële rapportage naar voren komt, blijven de uitgaven achter op de planning. Belangrijke reden daarvoor is dat de lasten die volgen uit een deel van de in 2020 aangevraagde (en grotendeels inmiddels verleende) subsidies, niet in de jaarverantwoording over 2020, maar in 2021 worden verantwoord.

Financiën

De financiële toelichting bestaat uit een GS wijziging, twee PS wijzigingen en PS resultaatbestemming:

Resultaatbestemming restant RES budget naar 2021 - € 412.000

PS wijziging afdekking lening in de AFR - € 1 miljoen

PS wijziging overheveling KVO budget van NEO naar Laadinfra - € 240.000.

GS wijziging doorschuiven NEO budget naar 2021 - € 5 miljoen

Resultaatbestemming:

1. Administratieve afwikkeling Regionale energiestrategie West-Overijssel en

Twente

Vanuit de decembercirculaire 2019 heeft de Provincie Overijssel in totaal € 2,6 mln ontvangen t.b.v. de Regionale Energiestrategie West-Overijssel en Twente. Het bedrag is bedoeld voor het totaal van de RES-looptijd (2019, 2020 en 2021). De Provincie voert de administratie voor de beide RESsen en fungeert als tussenpersoon. Na aftrek van de gemaakte kosten in 2019 en 2020 resteert nog € 873.000 voor 2021. Hiervan heeft € 212.000 betrekking op niet bestede middelen uit de jaarschijf 2020. Het restant van € 661.000 is opgenomen in de begroting 2021.

We stellen u voor om een bedrag van € 212.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 (waarvan € 114.000 voor RES West-Overijssel en € 98.000 voor RES Twente) van prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) van de begroting 2021.

Daarnaast is vanuit de decembercirculaire 2019 een RES-bedrag van € 200.000 vooruit ontvangen voor het programma Maatschappelijke aspecten van de regionale energietransitie. De uitgaven hierop worden gemaakt in 2021.

We stellen u voor om een bedrag van € 200.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) van de begroting 2021.

PS-begrotingswijzigingen:

2. Afdekken Lening Slim Warmtenet Zandweerd in de Algemene Financieringsreserve (AFR)

Voor het project Slim Warmtenet Zandweerd is in juni 2020 een subsidie verleend van € 2,7 miljoen, waarin € 1 miljoen in de vorm van een lening. Voor dit project hebben Provinciale Staten op 16 oktober 2019 (met Statenvoorstel nr. 2019/1101201 Cleantech Regio 2019-2023) het besluit genomen om € 0,7 mln beschikbaar te stellen vanuit het Cleantech budget (prestatie 5.2.3), onder voorbehoud van besluitvorming over aanvullende middelen. Deze aanvullende middelen, ad. € 2,0 miljoen, zijn beschikbaar gesteld vanuit het aanvullende programmabudget Nieuwe Energie Overijssel, waarvoor PS op 13 mei 2020 met het Statenvoorstel 2020/1100484 Investeringsimpuls Energietransitie 1e tranche € 12,5 miljoen heeft vastgesteld, waarvan € 7 mln beschikbaar is gesteld voor warmtenet-projecten (jaarschijven 2020 en 2021 elk € 3,5 mln).

Het deel van de subsidie dat in de vorm van een lening is verstrekt moet, conform het statenbesluit PS/2014/1051 Optimalisatie inrichting provinciale financiën, afgedekt worden in de algemene financieringsreserve (AFR).

Onder kerntaak 20 hebben wij het voorstel opgenomen om vanuit prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) € 1 miljoen uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel over te hevelen ter afdekking van de lening en dit bedrag te storten in de Algemene financieringsreserve (AFR).

3.. Financiële bijdrage voor de Regionale Laadinfrastructuur in Gelderland en Overijssel

In 2020 hebben wij een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het Rijk, de provincie Gelderland en Netbeheer Nederland voor het realisering van de aanpak en de ondersteuning van de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak van de Laadinfrastructuur (GO-Ral-2020). Deze regionale aanpak is een uitwerking van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). NAL en GO-Ral zijn uitwerkingen van de mobiliteitsmaatregelen uit het Klimaat Akkoord, en sluiten aan op de ambities in de Omgevingsvisie Overijssel en de doelen van het programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO). De uitvoering van GO-Ral-2020 is opgenomen onder prestatie 4.1.3 (Slim inzetten systemen en netwerk). Als aanvulling op de financiële dekking binnen prestatie 4.1.3 willen wij u voorstellen om € 240.000 beschikbaar te stellen vanuit

prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie).

Onder kerntaak 20 hebben wij het voorstel opgenomen om vanuit prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) € 240.000 binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel over te hevelen naar prestatie 4.1.3 (Slim inzetten systemen en netwerk).

GS-begrotingswijziging:

4. Doorschuiven restant budget programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO)

Van het voor 2020 beschikbare budget voor het programma NEO is circa € 6,4 miljoen niet besteed. Een deel van deze lagere realisatie wordt veroorzaakt doordat de subsidieverlening achterbleef. In december is voor circa € 1,6 miljoen aan subsidieaanvragen binnengekomen, die in 2021 zijn of zullen worden verleend.

Daarnaast is in 2020 een subsidie verleend en lening verstrekt voor het warmtenet project Slim Warmtenet Zandweerd. In de begroting was voorzien dat deze subsidie last van € 2 miljoen volledig ten laste van het budget voor 2020 zou komen. Echter op basis van voorwaarde in de beschikking en verslaggevingsvoorschriften is dit slechts € 0,2 miljoen en zal hiervan € 1,8 miljoen in 2021 en 2022 worden gerealiseerd. Per saldo resteert daardoor nog een onderbesteding van € 3 miljoen. Daarvan heeft de helft betrekking op warmtenetprojecten (binnen het in het vierde kwartaal van 2020 vastgestelde stimuleringsprogramma) en de helft als gevolg van diverse opdrachten die wel zijn verstrekt in 2020, echter waarvan de realisatie is doorgeschoven naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en rekening houden met onderstaande begrotingswijziging hebben wij besloten om € 5 miljoen door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) van de begroting 2021.

2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel

Acties 2020

1. Wij streven er in 2020 naar om via Energiefonds Overijssel minimaal € 20 miljoen te investeren in projecten gericht op hernieuwbare energie en energiebesparing.
2. Wij gaan na welke mogelijkheden er zijn om de voorwaarden van het Energiefonds te verruimen, zodat lokale initiatieven daar ook gebruik van kunnen maken.
3. Wij stellen als aandeelhouder het jaarplan en de begroting voor 2020 en het jaarverslag over 2019 van het fonds vast.
4. Wij zien als aandeelhouder toe op uitvoering van het jaarplan 2020 van Energiefonds Overijssel.

Begrotingswijziging

- Geen
- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Tijs de Bree, Roy de Witte

Inhoud

Op 13 december 2019 zijn het jaarplan en de begroting 2020 van Energiefonds Overijssel vastgesteld in de Algemene Vergadering. Het jaarverslag 2019 van het fonds is goedgekeurd in de Algemene vergadering van 16 april 2020.

In mei 2020 heeft Energiefonds Overijssel de faciliteit LEI-F gelanceerd (2020/0077770), van waaruit het fonds OntwikkelFinanciering verstrekt aan lokale energie-initiatieven (LEIs). Het gaat in eerste instantie om een pilotfase van een jaar, waarin het fonds maximaal € 1 miljoen aan OntwikkelFinanciering mag verstrekken. In 2020 is ontwikkelFinanciering toegekend aan twee LEIs. Vier andere projecten hebben een aanvraag gedaan. Energiefonds Overijssel werkt in LEI-F samen met NMO, dat

een loket heeft voor inhoudelijke en financiële ondersteuning van LEIs. De faciliteit wordt in 2021 geëvalueerd.

De omvang van Energiefonds Overijssel is € 200 miljoen revolverend. Ultimo 2020 is € 216,9 miljoen aan projecten uitgezet: € 203,9 miljoen in leningen en € 13 miljoen in participaties. Daarnaast is € 16,9 miljoen aan financiering toegezegd, maar nog niet aan projecten uitgeboekt. De historische uitzetting vanaf de start van het fonds bedraagt € 263 miljoen (inclusief nog niet uitgeboekte toezeggingen).

In 2020 zijn 9 nieuwe leningen afgesloten en 2 bestaande leningen opgehoogd.

Daarnaast is één nieuwe participatie aangegaan, een bestaande participatie verhoogd en één converteerbare lening afgesloten. Ook heeft het fonds op twee posten af moeten waarderen. COVID-19 heeft de bedrijven in portfolio van het fonds in 2020 slecht zeer beperkt geraakt. Mede naar aanleiding van de gevolgen van COVID-19 heeft één herstructurering van een financiering plaatsgevonden. Een aantal bedrijven staat onder verscherpte aandacht. In totaal heeft het fonds in 2020 € 48,9 miljoen uitgezet, waarmee het fonds ruimschoots voldoet aan de provinciale ambitie om € 20 miljoen in projecten te investeren. De fondskosten voor 2020 waren begroot op € 4,2 miljoen en komen marginaal lager uit.

Het maatschappelijk rendement van de portefeuille bedraagt ultimo 2020 4.137 TJ/jaar (het energieverbruik van bijna 60 duizend huishoudens) en 184 structurele en 1.721 tijdelijke arbeidsplaatsen. Hiermee wordt voldaan aan de provinciale doelstelling van 3.000 tot 9.1000 TJ per jaar en draagt het fonds voor ca. 20% bij aan de provinciale doelstelling voor nieuwe energie in 2023. Ultimo 2020 wordt over de portefeuille een totaal maatschappelijk rendement behaald van 23,4 TJ/jr/mln. Dit blijft onder het streefrendement van de provincie van 32 tot 96 TJ/jr/mln. Dit komt omdat in verhouding meer projecten worden gefinancierd met een relatief laag maatschappelijk rendement, zoals zonprojecten, verduurzaming maatschappelijk vastgoed en monovergisting. Daarbij komt dat de markt weliswaar al meer (co-)financiert, maar dat Energiefonds Overijssel over het geheel genomen, per project een groter deel van de financiering voor haar rekening neemt dan voorzien. Dit drukt het maatschappelijke rendement. De aannames ten aanzien van het maatschappelijk rendement worden in 2021 nader bezien.

Financiën

Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel

Het fondsbeheer van Energiefonds Overijssel B.V. wordt uitgevoerd door CL Venture Partners. Voor de uitvoering van het fondsbeheerder heeft CL Venture Partners (handelend onder de naam StartGreen Capital) in 2018 het vergunningstraject MiFID2 (Markets in Financial Instruments Directive II) doorlopen bij de Autoriteit Financiële Markten (de AFM). De vergunning en de bijbehorende vereisten worden jaarlijks getoetst door de AFM.

Op basis van de vereisten, die voortvloeien uit MiFID2 en zijn geïmplementeerd in de Wet op het financieel toezicht (Wft), moet het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. minimaal € 0,125 miljoen positief zijn. Als gevolg hiervan moeten participaties, totdat het minimale eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. van € 0,125 miljoen is bereikt, gefinancierd worden door middel van agiostortingen.

Begrotingswijziging aanvullende agiostorting in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Het (geconsolideerde) eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. bedraagt per ultimo 2020 € 249.000. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. en het totale door de provincie gestorte (agio) vermogen is in 2020 een (aanvullende)

voorziening getroffen van € 1.794.000. In de Algemene financieringsreserve is € 200 miljoen opgenomen ter dekking van de beoogde omvang van het Energiefonds. Wij stellen u voor om de dekking van de aanvulling van de voorziening ten laste van de daarvoor bestemde middelen in de Algemene Financieringsreserve te brengen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.794.000 te onttrekken aan de Algemene financieringsreserve.

Deze resultaatbestemming wordt verwerkt via Kerntaak 20.

Extra middelen voor Energiefonds Overijssel

Zoals inhoudelijk toegelicht heeft het fonds in 2020 fors meer uitgezet dan verwacht. In totaal staat eind 2020 voor € 216,9 miljoen aan middelen uit bij projecten. Op basis van de (meerjaren) begroting 2021 van het fonds, is de verwachting dat het fonds eind 2023 al haar middelen uitgezet zal hebben en de maximale financieringsruimte van € 280 miljoen benut (€ 200 miljoen fondsvermogen en tijdelijk overbruggingskrediet van € 80 miljoen). Vanaf 2024 kan het fonds alleen nog nieuwe financieringen verstrekken als leningen worden afgelost of participaties verkocht. Dit levert naar verwachting zo'n € 10 tot € 15 miljoen aan investeringsruimte per jaar op. De kapitaalbehoefte in de markt voor energieprojecten is aanzienlijk groter en draagt positief bij aan de maatschappelijke doelen voor nieuwe energie. Het fonds verwacht jaarlijks zo'n € 30 tot € 35 miljoen te kunnen uitzetten. Om deze reden zijn begin 2021 verkennende gesprekken gestart met de European Investment Bank (EIB), om te onderzoeken of het mogelijk is dat het fonds extra middelen, waarbij gedacht wordt aan € 50 miljoen, via EIB te gaan lenen. We verwachten u hierover in het traject naar de Perspectiefnota 2022 nader te informeren.

2.3.3 Realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk (deelneming Enexis)

Acties 2020

Wij oefenen het aandeelhouderschap uit van Enexis door:

1. Het sturen op de doelen van het strategisch plan van Enexis;
2. Het uitvoeren van de jaarlijkse beleidsplannen;
3. De vaststelling van de jaarrekening, met inbegrip van het daarbij behorende dividendbeleid.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Tijs de Bree, Eddy van Hijum

Inhoud

Het in 2017 door de aandeelhouders vastgestelde strategisch plan heeft ook in 2020 als uitgangspunt gediend voor de strategische koers van Enexis. Enexis is kernpartner in de Alliantie Nieuwe Energie en faciliteert de energietransitie. Enexis verwacht dat de energietransitie tot 2030 een bedrag van € 1,9 miljard aan extra investeringen vraagt, bovenop de reguliere kosten voor instandhouding van het netwerk. Deze (extra) investeringen zijn noodzakelijk voor de verzwaring en uitbreiding van het elektriciteitsnet om het snelgroeiende aanbod van en de toenemende vraag om duurzame elektriciteit te kunnen transporteren. De provincie Overijssel heeft Enexis hiertoe een lening van € 102 miljoen verstrekt (zie ook de financiële toelichting). In 2020 realiseerde Enexis Netbeheer een werkpakket van € 882 miljoen (2019: € 804 miljoen). Door de toename in zonne- en windprojecten zal dit bedrag in de toekomst alleen maar groter worden. Ter illustratie: in 2020 bedroeg het duurzaam opgesteld productievermogen in het verzorgingsgebied van Enexis Netbeheer zo'n 6.600 MW,

bijna 60% meer dan in 2019. Door het hoge tempo van de energietransitie neemt de druk op het netwerk zo snel toe, dat extra investeringen alléén niet genoeg zijn. Om de energietransitie tijdig en betaalbaar te realiseren, is het noodzakelijk om het netwerk (kosten)efficiënter te gebruiken. Dit zal ook het speerpunt zijn in de actualisatie van het strategisch plan van Enexis voor de periode 2022-2025.

Financiën

Aandeelhouderslening Enexis

In 2020 heeft Provinciale Staten besloten om een lening te verstrekken aan Enexis van in totaal € 102 miljoen (PS 2020/1101241). Samen met andere aandeelhouders stelt de Provincie hiermee Enexis in staat om de investeringen in haar netwerk te financieren, om hiermee de energietransitie mogelijk te maken.

De jaarlijkse rentebaten van € 2,1 miljoen worden, samen met een jaarlijkse storting van € 2,5 miljoen, toegevoegd aan de Algemene Financieringsreserve ter dekking van de verstrekte lening.

Dividend Enexis

Zoals gemeld in de 2e Monitor 2020 heeft Enexis in 2020 over het boekjaar 2019 € 20,7 mln aan dividend uitgekeerd aan de provincie Overijssel. Net als vorig jaar is dat meer dan begroot; begroot is € 17,7 miljoen. Dit incidentele voordeel vloeit in het jaarrekeningresultaat 2020.

De winst van Enexis zal de komende jaren naar verwachting lager uitvallen door:

- de extra investeringen vanwege de energietransitie;
- de doorbelasting van extra investeringskosten van nationaal netbeheerder Tennet aan alle regionale netwerkbeheerders zoals Enexis;
- het niet doorgaan van de verlaging van het tarief voor de Vennootschapsbelasting (VPB);
- vaststelling nieuwe tarieven door ACM. Enexis is gebonden aan de uitgangspunten die de Autoriteit Consument en Markt stelt rond maximale tarief- en kostenstijgingen. In 2022 stelt de ACM de nieuwe tarieven voor de komende jaren vast. Deze zijn voor een groot deel gebaseerd op de rentestand. Aangezien de rente is gedaald, betekent dit ook een stevige beperking om kosten door te berekenen aan klanten. Dit heeft een negatieve impact op de winstgevendheid van Enexis.

De consequentie van bovenstaande ontwikkelingen is dat onze begrote dividendopbrengsten lager zullen uitvallen. In de perspectiefnota 2022 gaan we hier verder op in.

2.4 Een duurzaam landelijk gebied

In het landelijk gebied helpen wij met het programma Toekomstgerichte erven individuele erfeigenaren beslissingen te nemen over de structurele verduurzaming van hun erf (2.4.1).

Prestaties

2.4.1 Programma Toekomstgerichte erven

Acties 2020

1. Wij ondersteunen met erfcoaches de eigenaren van minimaal 750 erven bij het maken van een stappenplan voor de toekomst van het erf.
2. Wij presenteren per deelnemende gemeente twee voorbeelderven.
3. Wij voeren halverwege 2020 een tussenevaluatie uit.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Tijs de Bree

Inhoud

We hebben uw Staten geïnformeerd over de tussenevaluatie (PS/2020/1103379). De uitkomsten van de tussenevaluatie zijn positief. Op het moment van de evaluatie ondersteunden de erfcoaches ruim 800 erven. Ondanks Corona hebben de erfcoaches, op een paar weken in maart en april na, de erfeigenaren fysiek (indien nodig) of digitaal kunnen ondersteunen in het maken van plannen voor de toekomst van hun erf.

We hebben niet per deelnemende gemeente twee voorbeelderven in beeld kunnen brengen. Door de Corona-maatregelen was het een groot deel van het jaar niet wenselijk om met extra mensen op het erf te komen om te interviewen of te filmen. Dit hebben we doorgeschoven naar 2021. De eerste resultaten zijn te vinden op www.digitaleerfcoach.nl.

Financiën

Financiën | lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid, en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen						
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	129	320	449	231	218	230
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	3.939	356	4.295	3.674	621	265
Totaal 2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid, en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen	4.068	676	4.744	3.905	840	495
2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst						
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	7.633	2.124	9.757	8.786	971	500
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	0	250	250	253	-3	0
2.2.3 Beheer nazorgfonds	46	0	46	50	-4	0
Totaal 2.2	7.679	2.374	10.053	9.089	964	500

Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst						
2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem						
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	7.740	8.052	15.792	8.894	6.898	5.595
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	82	0	82	1.852	-1.770	0
Totaal 2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem	7.822	8.052	15.874	10.746	5.128	5.595
2.4 Een duurzaam landelijk gebied						
2.4.1 Programma Toekomstgerichte erven	1.300	0	1.300	1.257	43	0
2.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
2.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	6.124	79	6.203	6.128	76	0
Totaal Lasten	26.994	11.181	38.175	31.125	7.050	6.590

Financiën | baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Baten						
2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid, en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen						
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	0	0	0	12	-12	0
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	227	0	227	438	-211	0
Totaal 2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid, en milieu(veiligheid) voldoet aan	227	0	227	451	-224	0

wettelijke eisen						
2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst						
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	0	0	0	293	-293	0
2.2.3 Beheer nazorgfonds	51	0	51	55	-4	0
Totaal 2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst	51	0	51	348	-297	0
2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem						
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	511	238	749	880	-131	0
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	61	0	61	43	18	0
Totaal 2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem	572	238	810	923	-113	0
Totaal Baten	850	238	1.088	1.721	-633	0

Financiën | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
2. Milieu en energie	-26.144	-10.943	-37.087	-29.404	-7.683	-6.590
Saldo	-26.144	-10.943	-37.087	-29.404	-7.683	-6.590

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	-230 0	230	-230	Resultaatbestemming	Voorstel resultaatbestemming budget (beleidsontwikkeling en kaderstelling) milieu en gezondheid In samenwerking met andere partijen hebben wij in 2019 een aantal projecten opgezet en ondersteund om de bewustwording van duurzaamheid te vergroten. Twee van deze pilot projecten, Ecologische bestrijding van de Eikenprocessierupsen en Aanpak schone rivieroever Overijssel, hebben een langere doorlooptijd. Daarnaast zijn de beoogde bijdrage voor het Schone Luchtakkoord, de bijdrage aan ontwikkeling "rode draad gezondheid" vertraagd. Omdat als gevolg van ombuiging (conform opdracht uit ons coalitieakkoord 2019-2023) vanaf 2021 beperkt financiële ruimte is binnen deze prestatie en wij beoogde bijdrage vanuit 2020 in 2021 alsnog willen realiseren stellen wij u een resultaatbestemming voor van € 0,18 miljoen. Wij stellen u voor het restant budget voor beleidsontwikkeling en kaderstelling van € 0,18 miljoen onder prestatie 2.1.1 volledig door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 2.1.1 (beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid). Voorstel resultaatbestemming budget voor monitoring Lelystad Airport Het beschikbare budget van €50.000 is in 2020 niet besteed. Het inrichten van een meetpost vliegtuiglawaai bij	

						Zwolle/Kampen kan starten als er een definitief luchthavenbesluit voor Lelystad Airport ligt. Dat hangt mede af van afronding van de voorhangprocedure in de Tweede Kamer (TK) over de luchtvaartnota én wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad Airport. Deze procedures zijn nog niet afgerond. Het debat in de TK hierover was gepland op 16 december 2020, en staat nu gepland op 4 februari 2021. Het budget van €50.000 willen we doorschuiven naar 2021 ten behoeve van het inrichten van een meetpost. Wij stellen u voor om het beschikbare bedrag voor de monitoring van Lelystad Airport van € 50.000 onder prestatie 2.1.1 volledig door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 2.1.1 (beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid).
2.1.2	-265 0	265	-265	Resultaatbestemming		Resultaatbestemming transitiebudget omgevingsdiensten (prestatie 2.1.2) Voor het oprichten van de omgevingsdiensten en de overdracht van de bijbehorende taken is een transitiebudget beschikbaar. Hiervan is in 2020 beperkt gebruik gemaakt, omdat de reguliere budgetten voor de drie Omgevingsdiensten voldoende bleken. Voor de Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) en de Omgevingsdienst Twente (OD-T) gold een vooraf vastgesteld budget (inputfinanciering) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen is binnen het begrote budget (outputfinanciering) gebleven. De komende jaren gaan de OD-IJ en de OD-T ook toewerken naar een outputgerichte financieringssysteem. De ombouw van input gestuurd naar output gestuurd start in het derde
Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu						

bestaansjaar van de betreffende Omgevingsdienst en zal gefaseerd worden ingevoerd, met een geplande doorlooptijd van 4 jaar. Dit proces kan leiden tot incidentele kosten, waarvoor het transitiebudget beschikbaar is. Conform de ingezette lijn in 2019 stellen wij voor om het restantbudget ad € 0,165 als resultaatbestemming mee te nemen naar 2021 en verder (2021-2024) tot de outputfinanciering volledig is doorgevoerd.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 165.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 2.1.2 (Uitvoeren vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu) van de begroting 2021.

Resultaatbestemming ontwikkeling aanpak kaders vergunningverlening en handhaving op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) (prestatie 2.1.2):
In de Perspectiefnota 2021 is, incidenteel en voor een helft van het benodigde bedrag, € 100.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2021 en 2022 om bij te dragen aan een landelijk (integrale) aanpak te ontwikkelen om deze stoffen zoveel mogelijk te weren uit de leefomgeving. Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2021 is aangegeven dat het andere deel van het benodigde bedrag gedekt kan worden uit bestaande budgetten. Het voorstel is om uit het restant budget van 2020 € 100.000 beschikbaar te stellen voor ZZS / PFAS.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 100.000 middels

					resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 2.1.1 (Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid) van de begroting 2021.
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	-500 0	500	-500	PS Begrotingswijziging	Afronding Olasfa Een deel van de afrondende werkzaamheden, zoals de aanvoer van ophoogzand om daarmee het terrein op te hogen en daarmee oplevering gereed te maken, konden onder andere vanwege lage waterstand in de IJssel niet worden afgerond. Deze werkzaamheden en bijbehorende verplichtingen schuiven door naar 2021. Wij stellen u voor om een bedrag van € 500.000 door te schuiven naar 2021 en te onttrekken aan de Reserve Bodemsanering en toe te voegen aan prestatie 2.2.1 (sanering en beheersing verontreinigde bodemlocaties).
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-412 0	412	-412	Resultaatbestemming	Administratieve afwikkeling Regionale energiestrategie West-Overijssel en Twente Vanuit de decembercirculaire 2019 heeft de Provincie Overijssel in totaal € 2,6 mln ontvangen t.b.v. de Regionale Energiestrategie West-Overijssel en Twente. Het bedrag is bedoeld voor het totaal van de RES-looptijd (2019, 2020 en 2021). De Provincie voert de administratie voor de beide RESsen en fungeert als tussenpersoon. Na aftrek van de gemaakte kosten in 2019 en 2020 resteert nog € 873.000 voor 2021. Hiervan heeft € 212.000 betrekking op niet bestede middelen uit de jaarschijf 2020. Het restant van € 661.000 is opgenomen in de begroting 2021. We stellen u voor om een bedrag van € 212.000 middels

					resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 (waarvan € 114.000 voor RES West-Overijssel en € 98.000 voor RES Twente) van prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) van de begroting 2021. Daarnaast is vanuit de decembercirculaire 2019 een RES-bedrag van € 200.000 vooruit ontvangen voor het programma Maatschappelijke aspecten van de regionale energietransitie. De uitgaven hierop worden gemaakt in 2021. We stellen u voor om een bedrag van € 200.000 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) van de begroting 2021.
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-5183 0	5183	-5183	GS begrotingswijziging	Doorschuiven restant budget programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO) Van het voor 2020 beschikbare budget voor het programma NEO is circa € 6,4 miljoen niet besteed. Een deel van deze lagere realisatie wordt veroorzaakt doordat de subsidieverlening achterbleef. In december is voor circa € 1,6 miljoen aan subsidieaanvragen binnengekomen, die in 2021 zijn of zullen worden verleend. Daarnaast is in 2020 een subsidie verleend en lening verstrekt voor het warmtenet project Slim Warmtenet Zandweerd. In de begroting was voorzien dat deze subsidie last van € 2 miljoen volledig ten laste van het budget voor 2020 zou komen. Echter op basis van voorwaarde in de

beschikking en accountantsvoorschriften is dit slechts € 0,2 miljoen en zal hiervan € 1,8 miljoen in 2021 en 2022 worden gerealiseerd. Per saldo resteert daardoor nog een onderbesteding van € 3 miljoen. Daarvan heeft de helft betrekking op warmtenetprojecten (binnen het in het vierde kwartaal van 2020 vastgestelde stimuleringsprogramma) en de helft als gevolg van diverse opdrachten die wel zijn verstrekt in 2020, echter waarvan de realisatie is doorgeschoven naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en rekening houden met onderstaande begrotingswijziging hebben wij besloten om € 5,183 miljoen door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) van de begroting 2021.

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	-320	0	320	-320	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	-117	0	117	-117	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	-239	0	239	-239	Adm. 201 doorwerking PS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	-1024	0	1024	-1024	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019

2.2.1 Sanering en
beheersing (asbest)
verontreinigde
bodemplaatjes

-1100 0 1100 -1100 PS 029 Monitor
Overijssel 2020 II

Afronding Olasfa

Als de waterstand in de IJssel voldoende hoog is, dan kunnen de afrondende werkzaamheden (aanvoer ophoogzand) eind 2020 opgeleverd worden. Voor het ophogen van het terrein met primair zand (in plaats het begrote "secundair zand" " dat mogelijk te hoge gehalten PFAS kan bevatten) is € 750.000 extra budget nodig. Het terrein is gekwalificeerd als waterbodem, waarbij de hoogste eisen in relatie tot PFAS gelden. Voor de aanvoer van het zand via de IJssel (in plaats van per vrachtwegen in verband met Stikstof reductie) is tevens een 'regelboot' verplicht gesteld, dit kost aanvullend € 100.000. Binnen de Reserve Bodemsanering zijn nog gelabelde middelen beschikbaar voor Olasfa om deze afrondende werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 850.000 te onttrekken aan de Reserve Bodemsanering en toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 2.2.1 (sanering en beheersing verontreinigde bodemplaatjes) van de begroting 2020.

Drugsafvaldumpingen 2021

Via de september circulaire 2020 ontvangen alle provincies in 2021 een bijdrage (totaal € 1 miljoen, landelijk) voor de schade die particulieren en gemeenten ondervinden door drugsafvaldumpingen op hun grond. Hiervan ontvangt de provincie Overijssel € 28.588. Onder Kerntaak 20 Financiering en dekkingsmiddelen stellen wij u voor om dit bedrag toe te voegen aan jaarschijf 2021 en te koppelen aan prestatie 2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemplaatjes.

Asbestopgave Bodem

Voor de uitvoering van de Asbestopgave bodem hebben wij in de periode 2016-2022 € 38 miljoen Rijksmiddelen via het provinciefonds beschikbaar. In de Begroting 2020 is als onderdeel hiervan € 6,8 miljoen geraamd. Conform bestuurlijke afspraken hebben wij ter dekking van materiële en personele kosten voor het Projectbureau middelen beschikbaar gesteld aan de gemeente Hof van Twente. Hiermee komt een groter deel van de lasten tot besteding in 2020. Het gaat om voorziene kosten die zich eerder voordoen dan begroot. De totaal beschikbare middelen voor de asbestopgave in deze periode worden niet overschreden.

						Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 2.2.1 (sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties) in 2020 en de onttrekking aan de Reserve Bodemsanering te verhogen met € 250.000.
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	150	0	-150	150	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Als gevolg van COVID-19 maatregelen is een deel van de geplande activiteiten vertraagd of niet gerealiseerd. Daarom zal een deel van het budget niet worden uitgegeven in 2020.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 2.2.2 in 2020 te verlagen met € 150.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van asbestdaken	-400	0	400	-400	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-1699	-109	1590	-1699	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-1015	0	1015	-1015	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-5100	0	5100	-5100	GS 108 Investeringsvoorstel Impuls Energietransitie	Deze wijziging heeft betrekking op GS 108 Investeringsvoorstel Impuls Energietransitie
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	0	347	347	0	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
2.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-79	0	79	-79	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020

Kerntaak 3: Vitaal platteland

Dit is hoe wij denken

Het platteland in Overijssel is van ons allemaal. Onze ambitie is dat landbouw, natuur, recreatie, energieproductie, klimaatadaptatie en toerisme duurzaam samengaan en profijt hebben van elkaar. Al deze sectoren dragen bij aan het welzijn en de welvaart in het landelijk gebied. In het landelijk gebied komen veel verduurzamingsopgaven samen. Deze opgaven beïnvloeden elkaar. Daarom pakken wij deze opgaven in samenhang op.

Wij zijn trots op ons platteland met zijn prachtige (boeren)landschappen en afwisselende natuur. We willen deze landschappen voor de toekomst behouden door ze te koesteren én te ontwikkelen. Onze ambitie om de biodiversiteit te herstellen, draagt bij aan een aantrekkelijke leefomgeving voor onze inwoners, nu en in de verre toekomst. Dit vergt verbetering van de leefgebieden van planten en dieren, zowel in beschermde natuurgebieden, als in de stad en in het agrarische cultuurlandschap.

Gezonde natuur en een gevarieerd landschap zijn ook belangrijk voor de waterhuishouding, een goed woon- en vestigingsklimaat en voor recreatie en toerisme. Groen-blauwe dooradering van het landelijk gebied is van belang voor klimaatadaptatie, biodiversiteit en de beleving van het landschap. De natuur voorziet ook in onze basisbehoeften: voedselproductie dankzij bodemvruchtbaarheid, schoon water uit de kraan dankzij natuurgebieden, koelte en zuivere lucht dankzij bomen, en bestuiving van onze gewassen dankzij insecten. Daarnaast levert ze ons grondstoffen, zoals hout. Wij willen het 'natuurlijk kapitaal' van Overijssel duurzaam beheren en benutten.

Natuur is noodzakelijk, mooi en kwetsbaar. We pakken onze verantwoordelijkheid voor het natuurbeleid breed op en we zetten in op beleven, benutten en beschermen van natuur.

Natuur is belangrijk voor het welzijn van onze inwoners. Wij willen ook dat onze inwoners zich verbonden voelen met natuur en landschap en daarvoor verantwoordelijkheid nemen. Daarom brengen we natuur dichterbij mensen zodat natuur meer beleefbaar wordt.

We stimuleren plannen voor de inrichting van het platteland die zowel voordelen voor de economie als de natuur hebben. Hierdoor houden we het platteland vitaal. De agrarische sector willen we toekomstbestendig maken door innovaties in de agrarische keten – van boer tot consument – te stimuleren en te faciliteren.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit

Met beleidsontwikkeling en kaderstelling rondom natuur en landbouw spelen we in op nieuwe ontwikkelingen (3.1.1). Met de andere provincies en het Rijk spelen we in op en beïnvloeden waar mogelijk het Europese natuurbeleid. Door onderzoeken krijgen we inzicht in maatschappelijke vraagstukken. Wij borgen de basiskwaliteit van de natuur en landbouw door vergunningen te verlenen voor de Wet Natuurbescherming en te controleren of regels nageleefd worden (3.1.2). Voor de Europees beschermde Natura2000-gebieden stellen we plannen op voor het beheer en we houden deze plannen actueel (3.1.3). We werken aan herstel van de biodiversiteit door het subsidiëren van natuurbeheer (3.1.4), agrarisch natuurbeheer (3.1.5) en projecten om de leefomgeving van bedreigde soorten te herstellen (3.1.6). Door te monitoren en te evalueren zien we hoe natuurwaarden zich ontwikkelen en kunnen we bijsturen (3.1.7).

Prestaties

3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap

Acties 2020

1. Wij doen beleidsontwikkend onderzoek in relatie tot natuur en klimaat voor stedelijk en landelijk gebied.
2. Wij bepalen, op basis van onze ervaringen bij de uitvoering van ons natuurbeleid, welke onderdelen van het beleid om bijstelling vragen. Deze verwerken wij bij de periodieke actualisatie van de Omgevingsvisie.
3. Wij beoordelen of relevante ontwikkelingen in 'de buitenwereld', zoals nieuwe kennis of jurisprudentie, aanleiding zijn voor bijstelling van beleid.
4. Wij ontwikkelen producten en instrumenten waarmee we het voor initiatiefnemers gemakkelijker maken te voldoen aan de Wet natuurbescherming.
5. Wij organiseren jaarlijks een natuurcongres om met onze partners de uitvoering van de natuurvisie te optimaliseren.
6. Wij geven invulling aan onze zorgplicht voor invasieve soorten.
7. Wij stellen het beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving vast voor 1 november en het jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving voor 31 december.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

In 2020 actualiseerden wij de Wezenlijke Kenmerken en Waarden (WKW) van het Overijsselse deel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN). De WKW geven de huidige kwaliteit en de potenties voor het optimaliseren van de omstandigheden van natuurgebieden aan. De WKW bieden wij in het eerste kwartaal van 2021 aan uw Staten aan. Na vaststelling door uw Staten nemen wij de WKW op in de volgende APK van de Omgevingsverordening (deze treedt in werking als de Omgevingswet in werking treedt).

Daarnaast stelden we ecoprofielen op voor soorten in het landelijk gebied in het kader van de verkenning van groenblauwe dooradering. Ecoprofielen beschrijven de omgevingscondities die soorten nodig hebben voor een duurzame populatie.

Begin 2020 stelden uw Staten het investeringsvoorstel voor het vervolg van het uitvoeringsprogramma Natuur voor Elkaar vast. Uw Staten stemden in met het opstellen van nieuwe plannen van aanpak voor de acties onder Natuur voor Elkaar, die inmiddels in uitvoering zijn. Eén van de wijzigingen in de aanpak is dat we de acties in de bebouwde omgeving meer in samenhang oppakken onder de noemer Natuur in de Stad. Speerpunten daarin zijn de relatie tussen natuur en wonen, werken, welzijn en zorg. In november vond de 2e editie van het congres Natuurlijk2020! online plaats met ruim 400 deelnemers.

Wij hebben het Plan van aanpak voor de bestrijding invasieve exoten in november vastgesteld en aan uw Staten gestuurd (PS/2020/1105126).

Het beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving en het uitvoeringsprogramma 2021 stelden we voor 31 december 2020 vast.

Financiën

3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap

Acties 2020

1. Wij verlenen vergunningen en ontheffingen en handelen meldingen af binnen de wettelijke termijn.

2. Wij voeren het toezicht op de naleving uit overeenkomstig het jaarprogramma VTH.
3. Wij voeren onze wettelijke coördinatietaak met betrekking tot handhaving van de groene wetten uit.
4. Wij voeren pilots uit voor het gebruik van data en nieuwe technieken in toezicht en handhaving.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher, Tijs de Bree

Inhoud

Voor de onderdelen soortenbescherming en houtopstanden, binnen de Wet Natuurbescherming, ronden wij de vergunningen, ontheffingen en meldingen af binnen de daarvoor geldende termijnen.

Voor gebiedsbescherming is 2020 een uitdagend jaar geweest. Op verschillende momenten werden de beleidsregels en rekenmodellen (Aerius) aangepast waardoor initiatiefnemers lopende aanvragen moesten actualiseren. Hierdoor verlengden we de doorlooptijden en wettelijke termijnen. Dit in goed overleg met initiatiefnemers en hun adviseurs. Voor geen enkele procedure is GS in gebreke gesteld. We verruimden de termijnen ruimhartig om zoveel mogelijk ondernemers in staat te stellen om aanvragen in te dienen.

Op basis van een ingesteld bezwaar van één initiatiefnemer moesten we een aantal opgelegde leges geheel of gedeeltelijk terug betalen.

Door het beschikbaar stellen van 'stikstofgelden' door Uw Staten konden er meer vergunningverleners aangetrokken worden. We merken dat we in een competitieve markt schaarse kwaliteiten aan het werven zijn. Daarom startten we succesvol een eigen opleidingsprogramma voor mensen die minder ervaring hebben.

De meeste bezwaren die we in 2020 ontvingen, zijn van de FBE en gaan over ganzen. Tot nu toe zijn deze bezwaren ongegrond of niet ontvankelijk verklaard. Van de 8 beroepszaken zijn er 4 ongegrond verklaard. Dit waren "ganzenvergunningen".

In de maanden april, mei en december 2020 zijn er geen controlebezoeken uitgevoerd bij agrarische en industriële bedrijven. Vanwege het Covid-19 virus waren fysieke controles bij de bedrijven niet mogelijk. Na de versoepeling van de landelijke regelgeving omtrent Covid-19 zijn de controles in de zomerperiode weer voorzichtig opgepakt. Dit ging in overleg met het bedrijf en binnen de richtlijnen van het RIVM. Voorgaande betekent dat niet alle geplande controles fysiek zijn uitgevoerd.

In plaats van het uitvoeren van fysieke controles zetten wij in op onderzoek en het uitvoeren van administratieve controles bij agrarische en industriële bedrijven die nog geen Wet natuurbeschermingsvergunning hebben en het uitvoeren van analyses van de monitoringsgegevens van luchtwassers.

Financiën

Wet Natuurbescherming

In de afhandeling van vergunningen voor gebiedsbescherming zitten veel pieken en dalen. Het afgelopen jaar hebben we enkele periodes stilgelegen, maar waren er ook periodes waarin heel veel productie is geleverd. Hiernaast zijn er tijdelijke stikstofgelden beschikbaar gekomen voor meer inzet van personeel. Dit maakt dat op gebiedsbescherming meer leges binnengehaald zijn dan dat er uitbesteed is. We verwachten dat als het dossier in rustiger vaarwater komt dit weer in balans komt.

Stikstofgelden

Bij het investeringsvoorstel stikstof is €893.000 beschikbaar gesteld voor VTH in 2020. Hiervan is ongeveer €800.000 besteed. 2020 was de opstartfase en sommige inhuurcontracten zijn later ingegaan dan vooraf gepland. Het restant €94.000 blijft beschikbaar in de uitvoeringsreserve

Kwaliteit van Overijssel.

3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000

Acties 2020

1. Wij ronden de eerste generatie beheerplannen af.
2. Wij passen beheerplannen aan op basis van jurisprudentie en nieuwe inzichten.
3. Wij bereiden de tweede generatie beheerplannen voor.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

We hebben beheerplannen van vijf Natura 2000-gebieden nog niet afgerond. Twee daarvan verwachten we in het tweede kwartaal 2021 te kunnen vaststellen, gelijktijdig met de Provinciale Inpassingsplannen van deze twee gebieden. Tegen twee andere beheerplannen is beroep ingesteld en wachten we op een zitting van de rechtbank. Het beheerplan Wierdense veld hebben we nog niet opgesteld omdat het gebiedsproces, na afstemming met de gebiedspartners, tijdelijk is gepauzeerd in afwachting van een besluit over de samenhang met drinkwatervoorziening. Met de terreinbeheerders voerden wij de jaarlijkse veldbezoeken uit waarbij de voortgang van de natuurherstelmaatregelen gemonitord worden. De tijdens de veldbezoeken opgedane inzichten nemen we mee in de 'tweede' generatie beheerplannen.

We zijn gestart met het opstellen van een plan van aanpak voor de actualisatie van de beheerplannen naar de 'tweede' generatie beheerplannen.

De uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof heeft gevolgen voor de inhoud van de toekomstige beheerplannen. Daarnaast zal ook de landelijke Actualisatie van het Doelensysteem Natura 2000 die het Rijk in samenwerking met de provincies uitvoert een vertaling krijgen naar de beheerplannen.

De inzet van de Actualisatie van Doelensysteem Natura 2000 is om de landelijk gunstige staat van instandhouding van de habitattypen en soorten efficiënter en effectiever te kunnen bereiken.

Financiën

3.1.4 Beheer natuurterreinen

Acties 2020

1. Wij subsidiëren het beheer van 46.000 – 48.000 hectare natuur.
2. Wij actualiseren jaarlijks het Natuurbeheerplan.
3. Wij werken samen met de beheerders aan de verdere verbetering van de kwaliteit van het natuurbeheer.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

In 2020 subsidieerden we het beheer van circa 47.800 hectare natuur. Ook actualiseerden we het Natuurbeheerplan. Daarnaast hebben we voor het eerst de vaarvergoeding open gesteld voor beheerders van Veenmosrietland in de Weerribben. Wat dit betekent kunt u lezen in onze brief van 21 april 2020 (PS/2020/1101005). Inmiddels zijn de subsidiebeschikkingen voor de vaarvergoeding en het herziene

beheertarief voor Veenmosrietland verstrekt.

In 2019 zijn we gestart met de structurele organisatie van de 'goede gesprekken' met beheerders gezamenlijk. Deze gesprekken voerden we aanvullend op de individuele gesprekken met beheerders. In de gezamenlijke (kennis)bijeenkomsten bespreken we de stand van de kwaliteit van de natuur aan de hand van monitoringsresultaten en wat er nodig is voor een verdere verbetering van de natuurkwaliteit in het algemeen. In de individuele gesprekken bespreken we het uitgevoerde beheer en eventueel benodigde aanpassingen in afspraken. Dit jaar hebben we deze gesprekken doorgezet en gaven de beheerders aan de samenwerking op deze manier als prettig te ervaren.

■ **Financiën**

3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied

Acties 2020

1. Wij subsidiëren 3.200 – 4.800 hectare agrarisch natuurbeheer.
2. Wij actualiseren jaarlijks het Natuurbeheerplan.
3. Wij stimuleren dat de agrarische collectieven aanvullende maatregelen uitvoeren voor behoud en inrichting van de leefgebieden voor weidevogels.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

■ **Inhoud**

In totaal is in 2020 6.550 ha agrarisch natuurbeheer gesubsidieerd. Dit betreft 5.200 ha open grasland voor weidevogels en 1.350 ha in de droge dooradering (landschapselementen en botanisch beheer). Dit aantal hectares is groter dan wij eerder verwachtten. Met extra middelen, door de minister binnen POP3 beschikbaar gesteld (en waarvoor geen cofinanciering nodig is), en voor dit doel gereserveerde middelen uit de uitvoeringsreserve NNN/N2000, konden we meer hectares subsidiëren. Wij hebben, in overleg met de agrarische collectieven, kleine wijzigingen in de begrenzing van te subsidiëren gebieden in het Natuurbeheerplan aangebracht. Aanvullend op het reguliere beheer, hebben in 2020 de Overijsselse agrarische collectieven via twee POP3 aanvragen in totaal € 1,7 miljoen ontvangen voor het uitvoeren van inrichtingsmaatregelen in weidevogelgebieden (zoals het realiseren plas-drassen, predatiebeperkende maatregelen en biotoopversterking). Dit budget is voor een deel al in 2020 ingezet voor de uitvoering van het Actieplan weidevogels. Met de extra € 150.000 die uw Staten in 2019 incidenteel beschikbaar hebben gesteld in de begroting 2020 zijn in 2020 maatregelen uitgevoerd ter verbetering van de weidevogelreservaten en om de predatie te beperken in de weidevogelkerngebieden.

■ **Financiën**

Resultaatbestemming Actieplan Weide en Akkervogels:

De lagere realisatie op de uitbetaalde subsidie agrarisch natuurbeheer wordt veroorzaakt doordat wij hogere EU co-financiering hebben ontvangen, de niet bestede middelen blijven beschikbaar in de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland. Van de niet bestede middelen is voor € 85.000 een voorstel voor resultaatbestemming opgenomen voor het Actieplan weide- en akkervogels 2019-2021.

In de begroting 2019 (PS/2019/458) is besloten om voor de jaren 2019-2021 incidenteel, aanvullend € 0,15 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Actieplan weide en akkervogels 2019-2021 (PS/2018/498). Deze middelen zijn voor een deel in 2019 en 2020 besteed, maar voor een andere deel eind 2020 (grotendeels) verplicht voor 2021. Het restant van de bestedingen (€ 85.000) zal plaatsvinden

in 2021.

Wij stellen u voor om voor prestatie 3.1.5 een budget van € 85.000 door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied.

Afdekken verstrekte lening aan collectieven in de Algemene Financiering Reserve. Begrotingswijziging in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

In 2016 is een tijdelijke lening van € 600.000 verstrekt om het kasritmeprobleem van de collectieven op te lossen. Bij de 2e monitor 2019 is deze lening conform onze beleidsregel, zoals vastgesteld in het statenvoorstel PS/2014/1051 Optimale inrichting provinciale administratie, afgedekt via de algemene financieringsreserve (AFR). Eind 2016 is er een aanvullende lening verstrekt van € 200.000 die nog niet afgedekt in de AFR.

Wij stellen u voor om, conform de vastgestelde beleidsregel, een bedrag van € 200.000 van prestatie 3.1.5 uit de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve. Deze wijziging wordt verwerkt in Kerntaak 20

3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit

Acties 2020

1. Wij ontwikkelen en ondersteunen maatregelen om de condities voor aandachtsoorten te verbeteren.
2. Wij stimuleren dat kennis over aandachtsoorten wordt gedeeld, zodat maatregelen geoptimaliseerd kunnen worden.
3. We stimuleren activiteiten om de samenleving te betrekken bij de soorten die Overijssel rijk is.
4. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls van € 2 mln voor biodiversiteit uit het Coalitieakkoord.
5. We werken samen met gemeenten aan meer biodiversiteit.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Impuls voor Natuur
- Besluit Impuls voor Natuur

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

 Inhoud

De lijst met 114 aandachtsoorten is zeer divers. We treffen maatregelen waarbij zoveel mogelijk soorten kunnen profiteren. Met de subsidieregeling "Verbeteren condities voor aandachtsoorten 3.0" hebben we maatregelen ondersteund voor natuurvriendelijke erven, kruidenrijke bosrandovergangen en heideverbindingen. Door zaad te verzamelen en door vermeerdering breiden we het aantal planten uit van soorten die op het punt van verdwijnen staan. Het gaat bijvoorbeeld om soorten als duifkruid en slank wollegras. Op basis van uitgevoerde onderzoeken kunnen we nu gerichte maatregelen treffen voor bijvoorbeeld mossen en amfibieën. Ecologische kennis is schaars. Om die reden bieden we inwoners en gemeenten de mogelijkheid om een beroep te doen op onze vliegende ecologen. Zij adviseren inwoners over natuurvriendelijke inrichting van erven en kleinschalige projecten en gemeenten bij ecologisch bermbeheer.

Door ecologisch bermbeheer kan de biodiversiteit in het landelijke gebied verbeterd worden. Gemeenten kunnen een beroep doen op de subsidieregeling "Ecologisch bermbeheer gemeenten" als ze willen overschakelen naar ecologisch bermbeheer of als ze hun ecologisch bermbeheer willen verbeteren. In 2020 hebben vier gemeenten een beroep gedaan op de regeling. Met gemeenten zijn wij ook in gesprek over het opstellen en uitvoeren van gemeentelijke Natuur voor Elkaar plannen of biodiversiteitsplannen.

Financiën

Resultaatbestemming in behandeling zijnde subsidieaanvragen (Regeling 4.5 Verbeteren Conditie voor Aandachtsoorten 3.0 en 4.12 Ecologisch Bermbeheer Gemeenten):

Wij leggen u bij dit jaarverslag een gebundelde resultaatbestemming voor de nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020. De subsidieregelingen 4.5 Verbetering Conditie voor aandachtsoorten (€ 160.000) en 4.12 Ecologische Bermbeheer Gemeenten (€ 40.000) die worden verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van dit gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel.

Voor deze regelingen is daarin het voorstel opgenomen om € 200.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.1.6 (projecten voor verbetering van biodiversiteit) van de begroting 2021.

3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap

Acties 2020

1. Wij coördineren de monitoring van het Natuurnetwerk Nederland in Overijssel.
2. Wij leveren gegevens aan voor de landelijke Voortgangsrapportage natuur.
3. Wij voeren de monitoring van het agrarisch natuurbeheer uit.
4. Wij voeren de monitoring van Natura2000 uit.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Staat van de biodiversiteit in Overijssel:
https://overijssel.notubiz.nl/document/7548635/2/Samenhangend%20overzicht%20van%20de%20staat%20van%20de%20biodiversiteit%20in%20Overijssel_

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Voor de bepaling van de kwaliteit van de natuur en voor het uit te voeren natuurbeheer binnen het Natuurnetwerk Nederland in Overijssel worden alle natuurterreinen gemonitord. De terreinbeheerders voeren deze monitoring uit volgens een landelijk afgesproken werkwijze en volgens een met ons afgesproken planning. De monitoring binnen natuurterreinen van particulieren voeren wij uit. De resultaten van de beoordeling bespreken wij vervolgens met de terreinbeheerders. In 2020 hebben wij de gebieden Boetelerveld en het Vechtdal beoordeeld en besproken. Op 26 oktober 2020 heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de 6e Voortgangsrapportage Natuur over 2019 naar de kamer gestuurd. Wij hebben hiervoor de gegevens uit Overijssel aangeleverd.

In het kader van het agrarisch natuurbeheer monitoren wij jaarlijks de weidevogels. Binnen Natura2000-gebieden is de vraag naar natuurgegevens door de ontwikkelingen na de Programmatische aanpak Stikstof (PAS) toegenomen. Ook vanuit het Programma Natuur van het Rijk worden aanvullende vragen en eisen gesteld. Niet alleen moeten er meer gegevens verzameld worden, zoals voor de niet-stikstofgevoelige natuur. Maar gegevens moeten ook vaker verzameld, geanalyseerd en toegezonden worden voor landelijke rapportages en voor de actualisering van de

beheerplannen. Dit is nodig om vergunningverlening mogelijk te houden. Binnen de Natura2000-gebieden worden maatregelen uitgevoerd voor het behoud en verbetering van de natuurwaarden. De effecten van deze maatregelen zijn vaak pas op lange termijn zichtbaar. Om op korte termijn inzicht te krijgen in de verwachte effectiviteit van de maatregelen, hanteren we procesindicatoren. Deze hebben betrekking op grondwaterstanden, kwaliteit van het oppervlaktewater, aanwezigheid van indicatorsoorten, enzovoort. Hiervoor is een meetnet ingericht dat in 2020 nagenoeg is afgerond. We leggen nu de 0-situatie vast, zodat wij later het effect van onze maatregelen kunnen bepalen.

Financiën

Resultaatbestemming monitoring en evaluatie natuur en landschap:

De voorbereiding van een aantal activiteiten kost meer tijd dan voorzien. We hebben onderzocht op welke wijze habitattypenkarteringen en het bepalen van aanwezigheid van vissen en amfibieën binnen habitatrichtlijngebieden het best uitgevoerd kan worden. De aanbesteding van deze activiteiten kunnen we daardoor pas in 2021 uitvoeren.

De pilot om met remote sensing en kunstmatige intelligentie de ligging van vegetatietypen te bepalen, is dit jaar gestart maar loopt door in 2021. Ook het onderzoek om grondwaterstandsbuizen over te laten nemen door een externe partij loopt langer dan verwacht. We onderzoeken de mogelijkheden om kostenefficiënt de biodiversiteit in het landelijk gebied in beeld te brengen. Dit kunnen we in 2021 starten.

Na het vervallen van de Programmatische Aanpak Stikstof hebben de provincies en het rijk de monitoringsbehoefte in het kader van Natura2000 tegen het licht gehouden. Daaruit bleek dat voor vergunningverlening en landelijke rapportages meer en vaker gegevens geleverd en bewerkt moeten worden. Dit vraagt een extra inspanning ten opzichte van de huidige inspanning. Het Programma beheer vraagt daarnaast ook om een extra monitoringsinspanning.

Tot slot; voor de monitoring van procesindicatoren is in 2018 een opdracht verleend die een periode van 4 jaar (2018-2021) beslaat. Het meetnet daarvoor is ingericht. Omdat veel maatregelen in de Natura2000-gebieden nog moeten worden uitgevoerd zal de monitoring van de procesindicatoren de komende jaren doorgaan. Om deze doorlopende en nieuwe activiteiten te kunnen uitvoeren is het nodig om het niet bestede budget mee te nemen naar 2021. Zo wordt voorkomen dat wij de acties zoals opgenomen in de begroting 2021 niet kunnen uitvoeren.

Om deze doorlopende activiteiten te kunnen uitvoeren is het nodig om het niet bestede budget mee te nemen naar 2021. Zo wordt voorkomen dat wij de acties zoals opgenomen in de begroting 2021 niet kunnen uitvoeren.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,515 miljoen onder prestatie 3.1.7 middels resultaatsbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.1.7

(monitoring en evaluatie natuur en landschap) van de begroting 2021.

3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen met natuur

De natuur toont zich in het landschap. Om ons mooie Overijsselse landschap te kunnen blijven beleven, moeten we dit beheren. Wij bevorderen dat lokale gemeenschappen zich eigenaar voelen van hun landschap en ondersteunen het beheer (3.2.1). Het beleven van de natuur bevorderen we door projecten uit te voeren waarin natuur en mensen elkaar ontmoeten (3.2.2). Wij brengen kinderen in aanraking met de natuur door het vergroenen van schoolpleinen, en door speelnatuur en natuureducatie te stimuleren. We stimuleren het vergroenen van steden en dorpen, waarmee we ook negatieve effecten van klimaatverandering als hittestress en wateroverlast verminderen. In projecten stimuleren we dat mensen die weinig toegang hebben tot de natuur, bijvoorbeeld vanwege ziekte of gezondheidsproblemen, van de natuur kunnen profiteren.

Prestaties

3.2.1 Beheer landschap

Acties 2020

1. Wij ondersteunen het landschapsbeheer in Overijssel via de aanpak Streekeigen landschapsbeheer.
2. Wij zorgen in samenwerking met onze partners voor een ondersteuning van vrijwilligers in natuur en landschap.
3. Wij verbreden samen met partners het vrijwilligerswerk om in te spelen op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en ambities.
4. Wij voeren met partners het Actieplan 1,1 mln bomen uit.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Aanpak Streekeigen Landschapsbeheer:
[https://overijssel.notubiz.nl/document/8249897/1/Aanpak%20Streekeigen%20Landschapsbeheer%20\(gec\)](https://overijssel.notubiz.nl/document/8249897/1/Aanpak%20Streekeigen%20Landschapsbeheer%20(gec))
- Actieplan bomen: <https://www.natuurvoorelkaar.nl/project/iedereen-een-boom>
- Gezamenlijke bossenstrategie Rijk en provincies:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8421101/1/document>
- Statenvoorstel Impuls voor Natuur:
[https://overijssel.notubiz.nl/document/8470705/1/Statenvoorstel%20Investeringsvoorstel%20Impuls%20voor%20Natuur\(gec\)](https://overijssel.notubiz.nl/document/8470705/1/Statenvoorstel%20Investeringsvoorstel%20Impuls%20voor%20Natuur(gec))
- Besluit Impuls voor Natuur:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8670310/1/document>

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

In 2020 hebben wij een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Landschap Overijssel. Samen voeren wij het Streekeigen landschapsbeheer uit. Daartoe is een landschapscöördinator aangesteld bij Landschap Overijssel. De Landschapscöördinator onderhoudt contact met de lopende pilots, stimuleert onderlinge samenwerking en ondersteunt nieuwe initiatieven tot het opstellen van een bidbook. Voor het opstellen van bidbooks hebben wij een subsidieregeling vastgesteld. In een bidbook geven de initiatiefnemers hun plannen weer voor het langjarig beheer van landschapselementen. Hoewel er meerdere initiatieven zijn, is er vanwege Corona in 2020 slechts subsidie aangevraagd voor één bidbook. Online vergaderen en plannen

maken is voor veel inwoners lastig gebleken.

De Corona-beperkingen hebben ook veel invloed gehad op de activiteiten voor groene vrijwilligers. Desondanks is er ook in 2020 vrijwilligerswerk verricht in natuur- en landschap. Dit gebeurde op kleinere schaal en sommige onderdelen lagen tijdelijk zo goed als stil (zoals activiteiten in bezoekerscentra en excursies).

Om de vrijwilligers te blijven faciliteren en te werken aan verbreding, zijn digitale bijeenkomsten en cursussen ontwikkeld. De samenwerking tussen de groene organisaties die met vrijwilligers werken, is geïntensiveerd. Op het vlak van actuele maatschappelijke thema's als natuur en gezondheid en natuur en jongeren zijn nieuwe vrijwilligersprojecten gerealiseerd. Vanwege Corona is dat echter minder dan verwacht. In 2021 zetten wij dit voort.

De korte termijn acties uit het actieplan 1,1 mln bomen zijn in uitvoering: we verbinden initiatieven en grondeigenaren via een online platform; we hebben 44 hectare provinciale grond beschikbaar gesteld voor initiatieven om bomen te planten en we hebben via campagnes de aanplant van bomen gestimuleerd. Op ons platform www.iedereeneenboom.nl zijn ruim 31.000 geplante bomen gemeld. Eind 2020 hebben we een subsidieregeling opengesteld voor het aanplanten van bomen ter ondersteuning van initiatieven die geen budget of geen geschikte plek in de eigen leefomgeving hebben om te planten. De lange termijn acties uit het actieplan maken onderdeel uit van de uitwerking en uitvoering van de provinciale Bossenstrategie.

Financiën

Resultaatbestemming restantbudget landschapsbeheer en groene vrijwilligers:

De COVID-19 maatregelen hebben veel beperkingen opgeleverd om de gestelde doelen te realiseren. Dit heeft veel impact op de financiële realisatie. Wij verwachten na COVID-19 een versnelling te kunnen maken in het opstellen en uitvoeren van bidbooks en stellen daarom voor om het restant budget door te schuiven naar 2021. Dit probleem speelt ook bij de verbreding van vrijwilligerswerk zoals omschreven onder actie 3. Door digitale overleggen zijn nieuwe plannen moeilijker te maken en komen minder snel op gang. Met betrekking tot het actieplan bomen, dit jaar is veel tijd en aandacht besteed aan publiekscampagnes en het verbinden van initiatieven. Het daadwerkelijke aanplanten van bomen zal naar verwachting vanaf 2021 echt op gang komen.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,545 miljoen onder prestatie 3.2.1 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.2.1 (beheer landschap) van de begroting 2021.

3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen

Acties 2020

1. Wij voeren samen met onze partners het Plan van Aanpak voor Groene Schoolpleinen uit.
2. Wij helpen gemeenten en inwoners met financiële ondersteuning en kennis-uitwisseling bij het vergroenen van de bebouwde omgeving.
3. Wij stimuleren groene maatschappelijke initiatieven via de subsidieregeling 'Natuur en Samenleving' en de prijsvraag Groen, Groener, Groenst.
4. We bouwen het netwerk van Groene Lopers verder uit.
5. We bevorderen met communicatieactiviteiten het bewustzijn over de betekenis van natuur voor mensen en streven daarin naar duurzame gedragsverandering.

6. We werken samen met partners aan het project 'Overijssel Tuiniert'.
7. We dragen bij aan het financieren van projecten die natuur en gezondheid verbinden.
8. We breiden het netwerk zorg- en groen uit en zetten in op groene leermodules.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Impuls voor Natuur:
[https://overijssel.notubiz.nl/document/8470705/1/Statenvoorstel%20Investeringsvoorstel%20Impuls%20voor%20Natuur\(gec\)](https://overijssel.notubiz.nl/document/8470705/1/Statenvoorstel%20Investeringsvoorstel%20Impuls%20voor%20Natuur(gec))
- Besluit Impuls voor Natuur:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8670310/1/document>

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

We werkten vanuit deze prestatie aan de projecten van Natuur in de Stad, waaronder Natuur en Welzijn, Natuur en Zorg, Overijssel Tuiniert en Natuur en Wonen. Deze maken onderdeel uit van het programma Natuur voor Elkaar. De activiteiten hebben vertraging opgelopen door Corona.

Zo hebben minder scholen dan verwacht een subsidieaanvraag ingediend voor vergroening van hun schoolplein. In 2020 waren dat er 39, waarmee nu in totaal ruim 110 scholen een subsidieaanvraag hebben gedaan. Wij faciliteerden dit met (digitale) kennis- en inspiratiebijeenkomsten, waarin we scholen, ontwerpers, procesbegeleiders en hoveniers van informatie voorzagen en waar kennis en ervaring is uitgewisseld.

We intensiverden in 2020 de samenwerking met gemeenten. We hebben met alle gemeenten gesprekken gevoerd. Met vijf van hen zijn we een partnerschap aangegaan om vergroening van schoolpleinen te versnellen. We hebben ook diverse gemeenten met advies geholpen, bijvoorbeeld rondom ecologisch bermbeheer. We organiseerden voor gemeenten twee keer een Doe en Leer-netwerkbijeenkomst. Daarin zijn verschillende actuele en kansrijke thema's onder de aandacht gebracht, zijn vraagstukken van gemeenten uitgewerkt en is gezocht naar slimme verbindingen met andere beleidsthema's. Inmiddels zijn alle gemeenten aangehaakt bij het netwerk en hebben we afgelopen jaar ongeveer 10 gemeentelijke vraagstukken via het netwerk verder gebracht. Tevens organiseerden we twee ontwerpateliers om groen mee te nemen in een ruimtelijke ontwikkeling.

Aan de prijsvraag Groenste sportclub van Overijssel deden 14 sportclubs mee. Drie hebben een prijs gewonnen en zijn gestart met het vergroenen van hun sportpark. Zes andere sportclubs hebben begeleiding gehad bij het maken van een vergroeningsplan.

Met onze subsidieregeling Natuur en Samenleving hebben we 11 vergroeningsplannen financieel ondersteund. De initiatieven hadden onder andere betrekking op beleefstuinen, eetbaar groen, groene speelplekken, en Groene Lopers.

Het netwerk met Groene Lopers is uitgebreid met een Groene Loper in Kampen. We ondersteunen nu 10 Groene Lopers in Overijssel. Deze groepen inwoners stimuleren, verbinden en versterken buurtinitiatieven. Om nog meer initiatieven en ideeën uit de samenleving te ondersteunen, stelden wij ook een verbindingsofficier voor Zwolle en omgeving aan (met in 2021 uitbreiding naar andere gebieden). Dit deden we op voorstel van de deelnemers van NuWijErbij (Provinciaal overleg Burgerinitiatieven Overijssel).

Om de betrokkenheid van Overijsselaars bij natuur zo groot mogelijk te maken, hebben we stevig ingezet op communicatie. Via de website Natuur voor Elkaar, de campagne Mooi Leven, "Het Groene Oosten" op RTV Oost, een inspiratiemagazine, en daarnaast nieuwsbrieven, artikelen en via sociale media, communiceerden we

uitgebreid over natuur in Overijssel en de verschillende projecten van Natuur voor Elkaar. In 2020 is de Mooi Leven Community gegroeid van 891 naar 1639 gegroeid. Ongeveer 226.000 kijkers keken naar het Groene Oosten op RTV Oost. De website www.natuurvoorelkaar.nl is in 2020 door 18.636 unieke personen bezocht.

Het afgelopen jaar voerden we ook het Actieplan Overijssel Tuiniert uit. Hierin voerden we samen met gemeenten en de Groene Lopers de "pluimenactie" uit en lanceerden we een Plant en Klaarbox. In dit project werkten we samen met woningcorporatie de Woonplaats.

Tot slot hebben we projecten ondersteund die bijdragen aan de verbinding van natuur en zorg. Voorbeeld is een vergroeningsproject bij zorginstelling Surplus. Daarnaast gingen we samenwerkingen aan, bijvoorbeeld met GGZ koepel Dimence groep in Deventer. We organiseerden voor de Dimence Groep een studiemiddag voor 16 medewerkers. Dit leidde tot aanvullende acties als een nieuwsbrief en het vormgeven van pilotprojecten. Doordat de Dimence Groep 50.000 cliënten (ook buiten Overijssel) behandelt, bereiken we veel mensen.

Financiën

Resultaatbestemming in behandeling zijnde subsidieaanvragen (Regeling 4.3 Natuur en Samenleving):

Wij leggen u bij dit jaarverslag een gebundelde resultaatbestemming voor de nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020. De subsidieregeling 4.3 Natuur en Samenleving (€ 0,102 miljoen) die wordt verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van dit gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel.

Voor deze regeling is daarin het voorstel opgenomen om € 0,102 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.2.2 (projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen) van de begroting 2021.

GS begrotingswijziging in behandeling zijnde subsidieaanvragen (Regeling 4.8 Groene schoolpleinen):

In december 2020 is voor € 0,106 miljoen subsidieaanvragen ingediend die begin 2021 op basis van de subsidieregeling toegekend zullen gaan worden. Hiervoor is het subsidieplafond in januari 2021 opgehoogd om deze aanvragen te kunnen toekennen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.2.2 een budget van € 0,106 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking uit deze reserve, door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 3.2.2 (projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen).

3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van mensen met natuur

We blijven - binnen de juridische kaders van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn - werken aan de balans tussen natuur en economie. We versterken de natuur, ook om ruimte te creëren voor economische ontwikkelingen (3.3.1). De Nationale Parken richten zich op de bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap en op het versterken van natuurgerichte recreatie. Wij ondersteunen deze ontwikkeling (3.3.2). We bevorderen natuurinclusief denken en werken in de bouw en infrastructuur (3.3.3). Soms staan natuur en economische belangen op gespannen voet. Door het beheren van in het wild levende dieren minimaliseren we economische schade (3.3.4). Ook bieden wij, onder voorwaarden, een tegemoetkoming in de schade.

Prestaties

3.3.1 Aanpak Stikstof

Acties 2020

1. Wij dragen bij aan een nieuw landelijk beleidskader voor verdere reductie van stikstof depositie.
2. Wij werken een beleidskader uit voor beweiden en bemesten en voormalig meldingsplichtige of vrijgestelde activiteiten.
3. Wij werken aan het inzichtelijk maken van de perspectieven voor economische ontwikkelingen op korte termijn.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Wij hebben bijgedragen aan landelijke regelgeving ter reductie van de stikstofdepositie. Voorbeelden hiervan zijn de snelheidsmaatregel, de warme sanering varkenshouderijen en de regeling gerichte opkoop veehouderijen. Het beleidskader voor beweiden en bemesten hebben wij op 14 april 2020 vastgesteld. Voor de voormalige meldingsplichtige of vrijgestelde activiteiten zijn wij nog samen met de andere provincies in overleg met het Ministerie om hiervoor een regeling te treffen. De beleidsregels omtrent extern salderen en verleasen van stikstofruimte hebben we opengesteld op 15 oktober 2020. Hiermee worden economische ontwikkelingen weer meer mogelijk.

Financiën

3.3.2 Nationale parken

Acties 2020

1. Wij werken met onze Nationale parken samen om de synergie tussen economie, natuur en samenleving optimaal te benutten.
2. Wij faciliteren de Nationale parken in hun ontwikkeling van trede twee naar drie binnen de standaard voor de nationale parken.
3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls van € 1 mln voor Nationale parken uit het Coalitieakkoord.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel: 2020/1102288

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

Zowel het Nationale Park Weerribben-Wieden als Sallandse Heuvelrug & Reggedal hebben bij het Rijk aan aanvraag ingediend voor de transformatie naar Nationale Parken Nieuwe Stijl. Wij hebben hen hierbij inhoudelijk ondersteund. Eind 2020 werd bekend dat beide Parken een Rijksbijdrage van elk € 291.000,- krijgen. Wij treffen voorbereidingen om onze bijdrage uit het investeringsvoorstel beschikbaar te stellen.

Financiën

3.3.3 Stimuleren natuurinclusief denken en werken

Acties 2020

1. We ondersteunen de recreatiesector en ondernemers op bedrijventerreinen bij het uitvoeren van de plannen voor meer groen.

2. We voeren de prijsvraag Ereprijs uit.
3. Wij ontwikkelen een programmatische aanpak voor een natuurinclusieve provinciale infrastructuur. We voeren tenminste 3 pilots uit.
4. Wij begeleiden pilotprojecten met een soortenmanagementplan.
5. Wij brengen de "toolbox natuurinclusief werken" onder de aandacht en wisselen ervaringen uit met partijen in de bouw en infrastructuur.
6. We organiseren een symposium 'natuurinclusief bouwen' in het najaar van 2020.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Impuls voor Natuur:
[https://overijssel.notubiz.nl/document/8470705/1/Statenvoorstel%20Investeringsvoorstel%20Impuls%20voor%20Natuur\(gec\)](https://overijssel.notubiz.nl/document/8470705/1/Statenvoorstel%20Investeringsvoorstel%20Impuls%20voor%20Natuur(gec))
- Besluit Impuls voor Natuur:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8670310/1/document>

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Om ondernemen met groen verder te stimuleren, hebben we in 2020 de Ereprijs uitgereikt aan drie Overijsselse ondernemers. Alle overige 60 indieners hebben - desgewenst - een adviesgesprek gehad. De geplande projecten binnen de recreatiesector, bedrijventerreinen en agrarische sector hebben vertraging opgelopen door COVID-19. Wel zijn een natuuratelier bij een agrariër en een inspiratiesessie voor bedrijventerreinen doorgegaan.

We werkten aan het ontwikkelen van een programmatische aanpak "natuurinclusieve infrastructuur". Daartoe hebben we in vijf pilotprojecten de kansen voor natuurinclusieve infrastructuur verkend, bij de N337, N765, N334/N375, N737 en N734. Bij al deze pilotprojecten hebben we al of worden binnenkort maatregelen voor natuur gerealiseerd. Daarnaast is de pilot natuurinclusief maaien succesvol afgerond. In 2021 passen we in één van de rayons gefaseerd maaien op grotere schaal toe. Het project natuurinclusief werken is in 2020 opgegaan in het overkoepelende project "Natuur in de Stad", waar het onderdeel is van de thema's Wonen en Welzijn. Voor de eerste van de 3 pilotprojecten met soortenmanagementplannen hebben we in 2020 een ontheffing verleend. Het tweede pilotproject heeft een aanvraag tot ontheffing ingediend. Het derde pilotproject dient de aanvraag voor een ontheffing begin 2021 in.

Binnen het netwerk natuurinclusief bouwen, via het natuurcongres en contacten met gemeenten hebben we de toolbox natuurinclusief werken (www.bouwnatuurinclusief.nl) onder de aandacht gebracht.

In november hebben we de wederom succesvolle 2e editie van het congres Natuurlijk2020! digitaal georganiseerd, met ruim 400 deelnemers. Ook hebben we twee digitale netwerkbijeenkomsten georganiseerd.

Financiën

3.3.4 Faunabeheer

Acties 2020

1. Wij verlenen subsidie aan de Faunabeheereenheid (FBE).
2. Wij vergoeden faunaschade onder voorwaarden.
3. Wij onderzoeken welke acties nodig zijn om robuuste populaties zoveel mogelijk in balans te brengen met menselijk gebruik.

4. Wij stellen in overleg met gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties een plan van aanpak op voor bestrijding van invasieve exoten (waaronder de eikenprocessierups). Indien voor de uitvoering hiervan extra middelen nodig zijn komen wij hier bij de Perspectiefnota 2021 op terug.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Verkenning ganzenrustgebieden in Overijssel:
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8479827/1#search=%2220200045550%22>
- Aanpak invasieve soorten
- <https://overijssel.notubiz.nl/document/9486249/1/document>

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Wij hebben de subsidie voor de organisatie van het faunabeheer door de FBE verleend. Wij werken aan het actualiseren van het faunabeleid om beter en tijdiger te kunnen reageren op veranderende omstandigheden en nieuwe soorten. Bij de komst van de wolf hebben we ad hoc gereageerd. Op de mogelijke entree van edelherten vanuit Duitsland willen we met deze actualisatie beter voorbereid zijn.

BIJ12 verstrekt namens ons tegemoetkomingen in faunaschade. Op 1 november 2019 heeft BIJ12 het digitale systeem MijnFaunazaken in gebruik genomen. Bij invoering van dat systeem bleken niet alle onderdelen goed te werken. Daardoor heeft BIJ12 achterstand opgelopen bij de beoordeling en uitbetaling van vergoedingen voor faunaschade. Eind 2020 heeft BIJ12 deze achterstand ingelopen en zijn de schades afgewikkeld.

In 2020 hebben we in samenwerking met de Universiteit Twente een onderzoek gestart naar een methode (met drones) om de omvang van de populatie wilde zwijnen in de Engbertsdijkswenken beter te kunnen bepalen. Als dat onderzoek duidelijkheid oplevert over de omvang van de populatie in relatie tot de optredende schade aan gewassen, kan gericht populatiebeheer uitgevoerd worden. Als die methode succesvol blijkt, kan die ook toegepast worden op andere natuurgebieden in Overijssel waar wilde zwijnen voorkomen.

Wij hebben het Plan van aanpak voor de bestrijding invasieve exoten in november vastgesteld en aan uw Staten gestuurd (PS/2020/1105126). In de perspectiefnota 2021 hebben uw Staten hiervoor geld beschikbaar gesteld.

Financiën

GS-begrotingswijziging actualisatie faunabeleid:

Bij de 2e monitor 2020 hebben wij voor het actualiseren van het faunabeleid incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de inzet van extra capaciteit. Hiervan is in 2020 € 20.000 besteed, het restantbudget 2020 en het restant beschikbare bedrag in de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel is nodig om de werkzaamheden in 2021 te kunnen voorzetten en af te ronden.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 54.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.3.4 Faunabeheer van de begroting 2021.

3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem

Het Rijk is primair verantwoordelijk voor het landbouwbeleid. We ontwikkelen aanvullend beleid gericht op een toekomstbestendige Agro & Food-keten. Daarbij willen we helpen om -

waar mogelijk - de regelgeving te vereenvoudigen en experimenteerruimte te zoeken (3.4.1). Wij leveren een bijdrage aan de verduurzaming van de Agro & Food-keten door innovaties te stimuleren, concrete initiatieven te ondersteunen en zo te komen tot nieuwe verdienmodellen. We voeren dit uit met ons innovatieprogramma Agro & Food (3.4.2). Door het uitvoeren van een herverkavelingsprogramma (3.4.3) helpen wij de sector zich voor te bereiden op de toekomst. We blijven zoeken naar mogelijkheden om - met behoud van een gezonde bedrijfsvoering - de ecologische voetafdruk van de landbouw te verminderen, bijvoorbeeld door omschakeling naar kringlooplandbouw en verduurzaming van de voedselketen (3.4.4).

Prestaties

3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw

Acties 2020

1. Wij doen verkenningen, ontwikkelen beleid en bepalen de inzet van de provincie voor het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (EU) en de transitie naar een duurzame sector.
2. Wij ondersteunen het (landelijke) kennisplatform veehouderij en humane gezondheid.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

We zijn gestart met het ontwikkelen van een Perspectief op de landbouw in Overijssel, mede als bouwsteen voor de Koers voor het landelijk gebied en de herziening van de Omgevingsvisie. Uitgangspunt is de transitie naar kringlooplandbouw. Wij willen dit doen in samenspraak met vertegenwoordigers uit de sector. Er is veel gaande in de landbouw. Daarom zijn veel partijen, inclusief wijzelf, zich aan het (her)oriënteren op hun rol en positie aangaande de landbouw. Dit, en de samenhang met thema's als stikstof, natuur en klimaat, maakt dat het ontwikkelen van een gedragen perspectief op de landbouw in Overijssel tijd kost. De gesprekken die we in 2020 met boeren, ketenpartijen, terrein behorende organisaties, andere overheden hebben gevoerd om input te verzamelen voor het Perspectief, zetten we in 2021 voort. Op basis daarvan zal duidelijk worden welke verkenningen of onderzoeken nog nodig zijn. Die kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de inzet van grondinstrumentarium (zoals een grondbank, ruilverkaveling, financiële instrumenten) of bijdragen voor ecosysteemdiensten. Ondertussen werkten we in IPO-verband samen met het Rijk aan de bouwstenen voor het Nationaal strategisch programma (NSP) als uitwerking van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw beleid (EU). Wij hebben u daarover in november per brief geïnformeerd (PS2020/1105025).

Wij hebben het kennisplatform veehouderij en humane gezondheid in 2020 ondersteund. Hieruit worden onder andere de lopende onderzoeken op het gebied van het geitendossier deels gefinancierd. Het is onzeker of wij het kennisplatform ook in 2021 blijven ondersteunen. Dit laten wij afhangen van de uitkomsten van de heroriëntatie die het platform aan het uitvoeren is. Onzeker is of de betrokken marktpartijen zich willen blijven verbinden aan het platform en het financieel willen blijven ondersteunen. Wij volgen deze discussie en bepalen aan de hand van de uitkomst of we blijven ondersteunen.

Financiën

Resultaatbestemming beleidsdoel 3.4 (prestatie 3.4.1 en 3.4.4):

Zoals bij de inhoudelijke toelichting gemeld, ondervinden wij vertraging bij de

uitwerking van de acties. Een groot deel van het beschikbare budget onder beleidsdoel 3.4 (prestatie 3.4.1 en 3.4.4) is daarom ook niet tot besteding komen. Eind van het jaar hebben wij nog wel een aanbesteding gedaan voor de koersontwikkeling landelijk gebied. Aangezien we verwachten het budget 2021 volledig nodig hebben om de acties 2021 te kunnen realiseren, willen wij voor deze opdracht, bij het jaarverslag een voorstel opnemen voor een resultaatbestemming van € 0,215 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,215 miljoen onder prestatie 3.4.1 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.4.1 (beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw) van de begroting 2021.

3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food

Acties 2020

1. Wij stellen een uitvoeringsprogramma Agro&Food op en voeren deze samen met betrokken partijen uit.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Op 22 april 2020 hebben uw Staten het Statenvoorstel 'Agro&Food kringlopen sluiten 2020 2023' vastgesteld. Dit statenvoorstel hebben wij uitgewerkt tot een uitvoeringsprogramma dat wij u op 23 juni 2020 hebben gestuurd (PS/2020/1101788). De hoofdlijnen in dit uitvoeringsprogramma zijn de transitie naar duurzame toekomstbestendige landbouw en verduurzaming en innovatie van de voedselketen.

Hiervoor hebben we onder andere 2 subsidieregelingen ingezet. Een voucherregeling voor kennisvragen, deze is per 10 februari 2021 opgegaan in de brede MKB-voucher. En een regeling 'Stimulering toekomstbestendige verduurzaming AgroFood sector' voor demonstraties, praktijkleren en kennisdeling en voor ontwikkeling van beloningssystemen voor ecosysteemdiensten. De regelingen hebben we in het najaar opgezet en we verwachten de meeste aanvragen vooral vanaf 2021.

Financiën

GS-begrotingswijziging:

Subsidieregelingen Agro & Food

De regelingen 6.1 Kennisondersteuning Agro&Food en 6.39 Stimulering Toekomstbestendige Verduurzaming Agro&Food Sector zijn in het najaar open gegaan. Er zijn in 2020 al wel aanvragen gedaan, maar deze zullen in 2021 beschikt worden. De hoogte van de aanvragen voor beide regelingen samen is €0,305 miljoen. Dit bedrag schuiven we door naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.4.2 een budget van € 0,305 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): Vrijval niet bestede middelen naar de algemene middelen

Bij de jaarrekening 2019 is €1,090 miljoen toegevoegd aan de jaarschijf 2020 als gebundelde resultaatbestemming voor lopende subsidieaanvragen. Dit geld was nog onderdeel van het oude Agro & Food programma (2015-2019). Hiervan is € 57.000 niet tot besteding gekomen. Dit bedrag valt vrij bij deze jaarrekening.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 57.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve. Dit besluit wordt verwerkt bij kerntaak 20.

3.4.3 Landbouwstructuurversterking

Acties 2020

1. Wij voeren de lopende landinrichtingsprojecten Staphorst en Blokzijl-Vollenhove uit en ronden de overige landinrichtingsprojecten af.
2. Wij gaan, afhankelijk van het resultaat van het debat in PS over de evaluatie van het programma landbouwstructuurversterking, na op welke wijze inzet van het instrument andere doelen kan dienen.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

In 2020 hebben we gewerkt aan de landinrichtingen Staphorst en Blokzijl-Vollenhove. We verwachten landinrichting Staphorst in het voorjaar 2021 af te ronden en Blokzijl-Vollenhove in voorjaar 2022. De overige landinrichtingsprojecten zijn afgerond.

We hebben binnen het programma landbouwstructuurversterking in 2020 nog enkele vrijwillige kavelruilprojecten ondersteund - zoals Haaksbergen en Losser - die langer doorliepen. Daarmee is het programma definitief afgerond en is de beoogde resultaatdoelstelling van 12.500 ha landbouwstructuurversterking ruimschoots gehaald. We cofinancierden ook de vrijwillige kavelruilprojecten Kampereiland, Deventer, Markvelde, Gammelke uit het POP3 programma. Voor de uitvoering van deze projecten hebben wij het Revolving Fund beschikbaar gesteld.

Naar aanleiding van de evaluatie van het programma landbouwstructuurversterking, waarover wij u middels een brief geïnformeerd hebben (PS/2019/1101514) en de motie landbouw en grondbeleid (PS 2 juli 2020), stelden we in het najaar 2020 een subsidieregeling kavelruil op. Deze regeling dient naast landbouwstructuurversterking, ook andere doelen. We hebben met deze regeling in 2020 drie vrijwillige kavelruilprojecten kunnen ondersteunen.

Financiën

Toelichting resultaat Revolving Fund (prestatie 3.4.3)

Voor het realiseren van landbouwdoelen hebben wij in 2002 het Revolving Fund ingesteld. Als gevolg van het opheffen van Dienst Landelijk Gebied (DLG) zijn de gronden in het Revolving Fund in 2014 juridisch overgedragen aan de provincie waardoor het Revolving Fund in 2014 is gewijzigd van een financieringsfonds naar een grond voorraadpositie.

Financieel uitgangspunt van het Revolving Fund is dat dit een meerjarig budgettair neutraal resultaat oplevert voor de provincie. Het resultaat over de jaren kan echter wel fluctueren. Zo is in de afgelopen jaren (2014-2019) een voorziening getroffen van € 0,648 miljoen ten laste van de algemene middelen en een positief transactieresultaat gerealiseerd van € 1.225.000 ten gunste van de algemene middelen.

Op basis van aan- en verkopen is in 2020 een positief resultaat gerealiseerd van € 0,236 miljoen. Dit positieve resultaat zal bij het jaarverslag 2020 toegevoegd worden aan de algemene middelen. Er is in 2020 geen mutatie met betrekking tot de getroffen voorziening.

3.4.4 Milieu innovatie in de landbouw

Acties 2020

1. Wij ondersteunen (lopende) doorbraakprojecten, waarbij met een gezonde bedrijfsvoering overgeschakeld wordt op kringlooplandbouw met een kleinere ecologische voetafdruk in een duurzame voedselketen.
2. We werken de resultaten van de strategieontwikkeling voor de verduurzaming landelijk gebied verder uit ten behoeve van de herziening van de Omgevingsvisie.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Eind 2019 is het project "verkenning bevordering natuurinclusieve landbouw bij Natura2000 gebieden" afgerond. Deze verkenning gaf inzicht in kansen en knelpunten voor natuurinclusieve landbouw. Een groot knelpunt bleek de onzekerheid over de afzet van op natuurinclusieve wijze geproduceerde producten. Daardoor heeft dit project niet de gezochte doorbraak gebracht naar een natuurinclusievere landbouw. Daarmee hebben wij onze inzet op deze doorbraakprojecten afgerond. De geleerde lessen benutten wij bij de gebiedsgerichte aanpak stikstof.

In 2020 hebben we een Plan van Aanpak opgesteld voor het project Koersontwikkeling Landelijk gebied. Dit project is het vervolg op de strategieontwikkeling voor de verduurzaming landelijk gebied. In dit project ontwikkelen we, met partners, een heldere en breed gedragen koers voor het landelijk gebied voor de (midden-)lange termijn waarbij de verduurzamingsdoelen in samenhang worden opgepakt. Deze koers zal neerslaan in de herziening van de Omgevingsvisie.

Financiën

3.5 Ontwikkelen: Ontwikkelopgave en Veenweideprogramma

In het programma Ontwikkelopgave Natura 2000 werken we aan het herstel van de biodiversiteit door de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (3.5.1). We nemen maatregelen om de natuur te behouden, herstellen en versterken. Dit is noodzakelijk om ruimte te creëren voor economische ontwikkeling. De 24 projecten van Natura2000 worden in Overijssel uitgevoerd door 'Samen werkt beter'. Hierin zijn natuurorganisaties, landbouworganisaties en gemeenten verenigd. We hanteren een gebiedsgerichte aanpak die recht doet aan de verschillende belangen.

Elk van de 24 Natura 2000-gebieden in Overijssel is uniek en heeft specifieke maatregelen nodig voor behoud en herstel van biodiversiteit. In het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn onderzoeken we voor elk Natura 2000-gebied welke herstelmaatregelen nodig zijn en voeren deze uit.

Om de klimaatverandering tegen te gaan, moet de uitstoot van broeikasgassen in het Veenweidegebied worden teruggedrongen. Dat heeft gevolgen voor de hier gevestigde agrarische bedrijven. Voor het Veenweidegebied maken we met de huidige gebruikers een gebiedsprogramma waarin de opgaven voor dit gebied in onderlinge samenhang worden uitgewerkt (3.5.2).

Prestaties

3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland

Acties 2020

1. Wij ronden voor alle Natura-2000 gebieden de (voor)ontwerp ruimtelijke plannen af.
2. Wij starten in vrijwel alle gebieden de (voorbereiding van de) uitvoering van herstelmaatregelen.
3. Wij stimuleren de totstandkoming van de verbetervoorstellen, als onderdeel van de NNN.
4. Wij voeren gesprekken over schadeloosstelling met de grondeigenaren die geraakt worden door de uitvoering van de herstelmaatregelen.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenbesluiten over EHS/Ontwikkelopgave Natura 2000:

- PS/2013/412 Samen verder aan de slag met de EHS: <https://www.overijssel.nl/sis/16301328542306.pdf>
- PS/2013/761 Besluit decentralisatie natuurbeleid - Natuurpact ontwikkeling en beheer van natuur in Nederland - Advies Commissie-Jansen 2 - Bestuursovereenkomst grond: <https://www.overijssel.nl/sis/16301347255522.pdf>
- PS/2013/849 Besluit addendum kerntakenbegroting 2014: <https://www.overijssel.nl/sis/16301347255879.pdf>
- PS/2014/62 Besluit uitvoeringsreserve EHS: <https://www.overijssel.nl/sis/16301421337782.pdf>

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

De planvorming heeft meer tijd geleverd dan voorzien. Belangrijke verklaring hiervoor is, dat bij de concretisering van maatregelen vaak aanvullende inhoudelijke vragen naar (hydrologische) effecten in de omgeving ontstaan. De stand van zaken met betrekking tot de planuitwerkingsfase voor de 22 gebieden waarvoor een Provinciaal InpassingsPlan (PIP) nodig is, is als volgt:

- Voor negen gebieden is het PIP vastgesteld door uw Staten: Boetelerveld, Buurserzand, De Wieden – 3 deelgebieden, Dinkeldal-Zuid, Landgoederen Oldenzaal, Punthuizen/Stroothuizen, Reggedal-Eerderhooilanden, Sallandse Heuvelrug-Zunasche Heide, Uiterwaarden Zwarte Water Vecht;
- Voor drie gebieden hebben wij een (voor)ontwerp PIP vastgesteld : Bergvennen/Brecklenkampse Veld, Springendal/Dal van de Mosbeek, Witte Veen;
- Voor vier gebieden is de voorbereiding van het PIP vergevorderd: Achter de Voort, Aggelerbroek en Voltherbroek, Lemselermaten, Reggedal-Giethmen, Weerribben;
- Voor zes gebieden is er sprake van een specifieke situatie: Vecht-Arriën (mogelijk geen PIP nodig), Engbertsdijkvenen en Wieden-fase 2 (het gebiedsproces loopt nog), Haaksbergervelen en Uiterwaarden IJssel (maatregelen voor 2e beheerplan periode), Wierdense Veld (na afstemming met de gebiedspartners is besloten om het gebiedsproces tijdelijk te pauzeren in afwachting van een besluit over de samenhang met drinkwatervoorziening).

De uitvoering van de maatregelen buiten N2000-gebieden is vrijwel afgerond in Lonnekermeer en Oldematen/Veerslootlanden. In vijf andere gebieden is de uitvoering gestart. De terreinbeherende organisaties (TBO's) hebben in 2020 in vrijwel alle gebieden verder gewerkt aan de uitvoering van de maatregelen binnen N2000 gebieden.

Overeenkomstig de Omgevingsvisie is de uitvoeringstermijn van de verbetervoorstellen verlengd tot 2027 (in lijn met het Natuurpact). In 2020 zijn geen verbetervoorstellen in uitvoering genomen.

Inmiddels wordt in alle gebiedsprocessen gesproken met eigenaren die met de (effecten van de) maatregelen te maken krijgen. Waar een PIP is vastgesteld is het tempo rondom het beschikbaar krijgen van gronden in 2020 omhoog gegaan. Waar nog geen PIP is vastgesteld is minder voortgang omdat de basis voor schadebepaling daarmee nog ontbreekt.

Financiën

De lasten voor de Ontwikkelopgave Natura 2000 (incl. Verbetervoorstellen) zijn € 60,9 miljoen in 2020, en blijven daarmee binnen begrote lasten van € 65,3 miljoen. De gerealiseerde baten in 2020 bedroegen € 4,8 miljoen. Hiervan is € 1,7 miljoen Europese subsidie (POP3 / LIFE). De overige baten zijn met name hogere opbrengsten van verkoop van grond dan verwacht (€ 1,4 miljoen). Daarnaast is van een aantal percelen de afwaardering naar natuur teruggeboekt, dit is verwerkt als baat (€ 0,6 miljoen). Voor compensatie van natschade is een bijdrage ontvangen van het

waterschap en een gemeente. Tot slot is de bijdrage voor POP3 gecorrigeerd naar de doeluitkering POP3, deze correctie is als baat verantwoord (€ 0,8 miljoen).

Per saldo is in 2020 € 6,2 miljoen minder besteed dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat er minder uitgaven zijn gedaan voor aankoop van grond en vergoeden van schade aan grondeigenaren. Het blijkt dat het bereiken van overeenstemming met eigenaren meer tijd kost dan verwacht omdat er per situatie maatwerk nodig is. De niet bestede middelen blijven de komende jaren beschikbaar voor de uitvoering van de Ontwikkelopgave Natura 2000.

In 2020 zijn voor de Ontwikkelopgave Natura 2000 de middelen onder andere besteed aan het beschikbaar krijgen van grond (€ 18,7 miljoen). Het betreft met name afwaardering van gronden die een natuurbestemming krijgen en schadeloosstelling van eigenaren. Daarnaast vormen de voorbereiding respectievelijk uitvoering van inrichtingsmaatregelen belangrijke kostenposten (€ 4,7 miljoen respectievelijk € 29,6 miljoen).

De kosten van de ophoging van de formatieruimte voor de programma-organisatie Ontwikkelopgave Natura 2000 (maximaal 15 fte overeenkomstig het Statenvoorstel PS/2015/687) zijn in 2020 uitgekomen op € 1,1 miljoen. Dit was ook het begrote budget. Deze kosten worden gedekt uit de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland.

3.5.2 Gebiedsprogramma Veenweidegebied

Acties 2020

1. Wij starten samen met overheden en inwoners de uitwerking van het gebiedsprogramma Veenweidegebied in het kader van het klimaatakkoord en het IBP-Vitaal Platteland.
2. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls van € 3 mln voor veenweideproblematiek uit het Coalitieakkoord.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Provincie, Waterschap, de Overijsselse veenweidegemeenten en het Rijk werken ambtelijk en bestuurlijk samen. De complexiteit van de opgaven die in het gebied samen komen, vraagt om een zorgvuldig proces dat onzekerheid en onduidelijkheid over de toekomst bij ondernemers en bewoners niet onnodig vergroot. Met een klankbordgroep van maatschappelijke gebiedspartners hebben we de 'Verkenning bodemdaling Veenweidegebied Overijssel' afgerond als bouwsteen voor het ontwikkelen van een integrale visie. Ook hebben we met hen de uitgangspunten voor het gebiedsproces Noordwest Overijssel afgestemd. Een combinatie met de gebiedsgerichte aanpak stikstof is één van die uitgangspunten. Begin 2021 hebben we deze uitgangspunten in de respectievelijke colleges vastgesteld, zodat we op die basis samen het gebiedsproces samen met de gebiedspartners uit kunnen werken. Wij hebben u daarover geïnformeerd (PS/2021/1100608) en zullen zo nodig in 2021 met een voorstel komen voor de ondersteuning van dit proces. Van het Rijk hebben wij € 4,295 miljoen ontvangen uit de middelen voor het IBP Vitaal Platteland waarmee overheden en gebiedspartners een aantal projecten kunnen starten op het gebied van CO2 reductie, natuur, water, en de toekomst van de landbouw. Uit het Klimaatakkoord ontvangen we in totaal € 15 miljoen voor uitvoeringsgerede plannen in de uitwerkingsgebieden N2000 -die we samen met onze partners hebben gemaakt- en voor het uitkopen van één of meer vrijwillige stoppers als 'grondbank' in het gebiedsproces.

Financiën

GS-begrotingswijziging:

De begrote procesmiddelen zijn in 2020 niet uit gegeven. Dat komt o.a. doordat het brede gebiedsproces later start dan bij het Klimaatakkoord voorzien. Er zijn ook nog veel onzekerheden over de werking van maatregelen en over de randvoorwaarden. De ontwikkeling van het landelijke 'borgingssysteem' (zie achtergrondinfo) loopt bijvoorbeeld een jaar achter op de planning.

Het anders (digitaal) organiseren van het gebiedsproces en de overleggen met andere overheden en partners als gevolg van COVID 19 heeft ook geleid tot lagere proceskosten. We verwachten de resterende middelen 2020 in 2021 alsnog nodig te hebben voor het uitvoeren van het gebiedsproces.

In november 2020 hebben wij een specifieke (rijks)uitkering ontvangen van € 4,295 miljoen voor het Interbestuurlijke Programma (IBP) Vitaal Platteland (VP) Veenweide Noordwest Overijssel. Van deze rijksmiddelen is in 2020 € 46.000 besteed en onttrokken uit de doeluitkering IBP VP Veenweide NWO. Daarnaast hebben in november 2020 een rijks beschikking van € 15 miljoen ontvangen voor de specifieke (rijks)uitkering klimaatakkoord Veenweide. Hiervan is in december 2020 € 8,625 miljoen ontvangen en in januari 2021 het resterende bedrag van € 6,375 miljoen. In 2020 zijn er nog geen bestedingen gerealiseerd ten laste van de specifieke uitkering. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de restant middelen 2020, ad. € 30.000, door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 3.5.2 (gebiedsprogramma Veenweidegebied)

3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten

Acties 2020

1. Wij handelen de jaarbijdrage Groenfondsleningen (via het Nationaal Groenfonds en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) ten behoeve van particuliere natuurrealisatie (SKNL) administratief af.
2. Wij handelen de subsidieregeling Tender Particuliere Natuurrealisatie (openstelling t/m 31-12-2019) gericht op realiseren van circa 70 ha nieuwe natuur administratief af. De uitvoering van de projecten loopt door in 2020 en verder.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

De jaarbijdrage Groenfondslening t.b.v. administratieve afhandeling particuliere natuurrealisatie is ook in 2020 weer over gemaakt aan het Groenfonds.

Tot en met 2019 is, binnen de Tender van 70 hectare, 51 hectare beschikt via SKNL. Eind 2019 bleek dat er financiële ruimte over was binnen de Tender. Daarmee moest nog 19 hectare gerealiseerd worden. Daarom is de Tender in 2020 weer via de SKNL open gesteld om initiatiefnemers van de reservelijst van de Tender alsnog de gelegenheid te geven om hun natuur initiatief te realiseren. De initiatiefnemers zijn benaderd en hebben subsidie aangevraagd via RVO. Een uitloop van de aanvragen eind 2019 plus hectares van de reservelijst hebben in 2020 geleid tot 22 beschikte hectares binnen SKNL.

Financiën

GS-begrotingswijziging:

Particuliere natuurontwikkeling en Tender particuliere natuurrealisatie

Bij de Monitor I-2016 hebben uw Staten besloten om € 6 miljoen van de middelen voor particuliere natuurontwikkeling in te zetten voor de Tender nieuwe particuliere naturaanleg en beheer. In 2020 is hiervan € 1,25 miljoen opgenomen in de begroting 2020. Van de ingediende aanvragen wordt € 0,350 miljoen gerealiseerd in 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.5.3 een budget in 2020 van € 0,350 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Extra onttrekking uitfinanciering SKNL ILG periode

In 2020 hebben wij ten opzichte van de begroting € 46.000 meer uitbetaald aan RvON voor de uitfinanciering van verplichtingen uit de ILG periode voor particuliere natuurrealisatie (SKNL).

Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve NNN hebben wij voor prestatie 3.5.3 € 46.000 extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve.

3.5.4 Gebiedsgerichte aanpak Stikstof

Acties 2020

1. Wij stellen een Plan van Aanpak op.
2. Wij starten in zes gebieden gebiedstafels.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Gert Harm ten Bolscher

Inhoud

Op 28 oktober 2020 hebben uw Staten het Statenvoorstel met de kaders en de uitgangspunten voor de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof vastgesteld (PS/2020/1102363). In het najaar 2020 is de gebiedsgerichte aanpak in zes gebieden opgestart. De gebiedstafels met onze gebiedspartners zijn gevormd. Ook de gebiedsteams zijn samengesteld. Dit zijn de werkorganisaties die per gebied het voortouw hebben voor het opstellen van de gebiedsanalyse en daarna de gebiedsagenda's.

Financiën

De werkzaamheden zijn in het najaar 2020 opgestart, waarbij een deel van ingezette capaciteit in deze beginperiode bekostigd kon worden uit het reguliere personeelsbudget. Een deel van het investeringsbudget is daarom in 2020 niet besteed. Het niet bestede deel blijft, conform het investeringsvoorstel, beschikbaar in de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor de jaren 2021 en 2022.

Financiën | lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit						
3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap	465	0	465	464	1	0
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur	697	893	1.590	1.045	545	0

en landschap						
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	612	20	632	603	29	0
3.1.4 Beheer natuurterreinen	18.522	550	19.072	18.194	878	0
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	3.764	100	3.864	2.614	1.250	85
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	521	247	768	453	315	200
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	563	190	753	238	516	515
Totaal 3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit	25.144	2.000	27.144	23.611	3.533	800
3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen met natuur						
3.2.1 Beheer landschap	900	330	1.230	592	638	545
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	728	825	1.553	1.105	449	208
Totaal 3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen met natuur	1.628	1.155	2.783	1.696	1.087	753
3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van natuur en economie						
3.3.1 Aanpak Stikstof	652	350	1.002	863	139	0
3.3.3 Stimuleren natuurinclusief denken en werken	400	415	815	733	82	0
3.3.4 Faunabeheer	2.077	50	2.127	1.905	222	54
Totaal 3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van natuur en economie	3.129	815	3.944	3.501	443	54
3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem						
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	273	0	273	55	218	215
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	0	1.840	1.840	1.230	610	305
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	500	1.000	1.500	1.407	93	0
3.4.4 Milieu innovatie in de landbouw	0	0	0	0	0	0
Totaal 3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem	773	2.840	3.613	2.693	921	520
3.5 Ontwikkelen: Ontwikkelopgave en Veenweideprogramma						
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	98.305	-33.000	65.305	60.851	4.455	0

3.5.2 Gebiedsprogramma Veenweidegebied	200	-170	30	44	-14	30
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	6.662	183	6.845	6.371	474	350
3.5.4 Gebiedsgerichte aanpak Stikstof	0	580	580	315	265	0
Totaal 3.5 Ontwikkelen: Ontwikkelopgave en Veenweideprogramma	105.168	-32.408	72.760	67.581	5.180	380
3.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	9.439	7	9.446	9.181	264	0
Totaal Lasten	145.281	-25.591	119.690	108.263	11.428	2.507

Financiën | baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Baten						
3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit						
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	490	0	490	413	77	0
3.1.4 Beheer natuurterreinen	0	0	0	0	0	0
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	0	0	0	71	-71	0
Totaal 3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit	490	0	490	484	6	0
3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem						
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	0	0	0	275	-275	0
3.5 Ontwikkelen: Ontwikkelopgave en Veenweideprogramma						
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	2.465	535	3.000	4.814	-1.814	0
3.5.2 Gebiedsprogramma Veenweidegebied	0	0	0	44	-44	0
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	0	0	0	6	-6	0
Totaal 3.5 Ontwikkelen: Ontwikkelopgave en Veenweideprogramma	2.465	535	3.000	4.864	-1.864	0
Totaal Baten	2.955	535	3.490	5.623	-2.133	0

Financiën | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
3. Vitaal platteland	-142.325	26.126	-116.200	-102.639	-13.560	-2.507
Saldo	-142.325	26.126	-116.200	-102.639	-13.560	-2.507

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	-85	0	85	-85	Resultaatbestemming	Actieplan Weide en Akkervogels: De lagere realisatie op de uitbetaalde subsidie agrarisch natuurbeheer wordt veroorzaakt doordat wij hogere EU co-financiering hebben ontvangen, de niet bestede middelen blijven beschikbaar in de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland. Van de niet bestede middelen is voor € 85.000 een voorstel voor resultaatbestemming opgenomen voor het Actieplan weide- en akkervogels 2019-2021. In de begroting 2019 (PS/2019/458) is besloten om voor de jaren 2019-2021 incidenteel, aanvullend € 0,15 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Actieplan weide en akkervogels 2019-2021 (PS/2018/498). Deze middelen zijn voor een deel in 2019 en 2020 besteed, maar voor een andere deel eind 2020 (grotendeels) verplicht voor 2021. Het restant van de bestedingen (€ 85.000) zal plaatsvinden in 2021. Wij stellen u voor om voor prestatie 3.1.5 een budget van € 85.000 door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied. Afdekken verstrekte lening aan collectieven in de Algemene Financiering Reserve. Begrotingswijziging in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): In 2016 is een tijdelijke lening van € 600.000 verstrekt om het kasritme probleem van de collectieven

						op te lossen. Bij de 2e monitor 2019 is deze lening conform onze beleidsregel, zoals vastgesteld in het statenvoorstel PS/2014/1051 Optimale inrichting provinciale administratie, afgedekt via de algemene financieringsreserve (AFR). Eind 2016 is er een aanvullende lening verstrekt van € 200.000 die nog niet afgedekt in de AFR. Wij stellen u voor om, conform de vastgestelde beleidsregel, een bedrag van € 200.000 van prestatie 3.1.5 uit de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve. Deze wijziging wordt verwerkt in Kerntaak 20
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	-200	0	200	-200	Resultaatbestemming	In behandeling zijnde subsidieaanvragen (Regeling 4.5 Verbeteren Condities voor Aandachtsoorten 3.0 en 4.12 Ecologisch Bermbeheer Gemeenten): Wij leggen u bij dit jaarverslag een gebundelde resultaatbestemming voor de nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020. De subsidieregelingen 4.5 Verbetering Condities voor aandachtsoorten (€ 160.000) en 4.12 Ecologische Bermbeheer Gemeenten (€ 40.000) die worden verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van dit gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel. Voor deze regelingen is daarin het voorstel opgenomen om € 200.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.1.6 (projecten voor verbetering van biodiversiteit) van de begroting 2021.
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	-515	0	515	-515	Resultaatbestemming	Monitoring en evaluatie natuur en landschap: De voorbereiding van een aantal activiteiten kost meer tijd dan voorzien. We hebben onderzocht op welke wijze

habitattypenkarteringen en het bepalen van aanwezigheid van vissen en amfibieën binnen habitatrichtlijngebieden het best uitgevoerd kan worden. De aanbesteding van deze activiteiten kunnen we daardoor pas in 2021 uitvoeren.

De pilot om met remote sensing en kunstmatige intelligentie de ligging van vegetatietypen te bepalen, is dit jaar gestart maar loopt door in 2021. Ook het onderzoek om grondwaterstandsbuizen over te laten nemen door een externe partij loopt langer dan verwacht. We onderzoeken de mogelijkheden om kostenefficiënt de biodiversiteit in het landelijk gebied in beeld te brengen. Dit kunnen we in 2021 starten.

Na het vervallen van de Programmatische Aanpak Stikstof hebben de provincies en het rijk de monitoringsbehoefte in het kader van Natura2000 tegen het licht gehouden. Daaruit bleek dat voor vergunningverlening en landelijke rapportages meer en vaker gegevens geleverd en bewerkt moeten worden. Dit vraagt een extra inspanning ten opzichte van de huidige inspanning. Het Programma beheer vraagt daarnaast ook om een extra monitoringsinspanning.

Tot slot; voor de monitoring van procesindicatoren is in 2018 een opdracht verleend die een periode van 4 jaar (2018-2021) beslaat. Het meetnet daarvoor is ingericht. Omdat veel maatregelen in de Natura2000-gebieden nog moeten worden uitgevoerd zal de monitoring van de procesindicatoren de komende jaren doorgaan. Om deze doorlopende en

						nieuwe activiteiten te kunnen uitvoeren is het nodig om het niet bestede budget mee te nemen naar 2021. Zo wordt voorkomen dat wij de acties zoals opgenomen in de begroting 2021 niet kunnen uitvoeren. Om deze doorlopende activiteiten te kunnen uitvoeren is het nodig om het niet bestede budget mee te nemen naar 2021. Zo wordt voorkomen dat wij de acties zoals opgenomen in de begroting 2021 niet kunnen uitvoeren. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,515 miljoen onder prestatie 3.1.7 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.1.7 (monitoring en evaluatie natuur en landschap) van de begroting 2021.
3.2.1 Beheer landschap	-545	0	545	-545	Resultaatbestemming	Restantbudget landschapsbeheer en groene vrijwilligers: De COVID-19 maatregelen hebben veel beperkingen opgeleverd om de gestelde doelen te realiseren. Dit heeft veel impact op de financiële realisatie. Wij verwachten na COVID-19 een versnelling te kunnen maken in het opstellen en uitvoeren van bidbooks en stellen daarom voor om het restant budget door te schuiven naar 2021. Dit probleem speelt ook bij de verbreding van vrijwilligerswerk zoals omschreven onder actie 3. Door digitale overleggen zijn nieuwe plannen moeilijker te maken en komen minder snel op gang. Met betrekking tot het actieplan bomen, dit jaar is veel tijd en aandacht besteed aan publiekscampagnes en het verbinden van initiatieven. Het daadwerkelijke aanplanten van bomen zal naar verwachting vanaf 2021 echt op gang komen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,545 miljoen onder prestatie 3.2.1

						middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.2.1 (beheer landschap) van de begroting 2021.
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	-102	0	102	-102	Resultaatbestemming	In behandeling zijnde subsidieaanvragen (Regeling 4.3 Natuur en Samenleving): Wij leggen u bij dit jaarverslag een gebundelde resultaatbestemming voor de nog in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020. De subsidieregeling 4.3 Natuur en Samenleving (€ 0,102 miljoen) die wordt verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van dit gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel. Voor deze regeling is daarin het voorstel opgenomen om € 0,102 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.2.2 (projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen) van de begroting 2021.
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	-106	0	106	-106	GS begrotingswijziging	In behandeling zijnde subsidieaanvragen (Regeling 4.8 Groene schoolpleinen): In december 2020 is voor € 0,106 miljoen subsidieaanvragen ingediend die begin 2021 op basis van de subsidieregeling toegekend zullen gaan worden. Hiervoor is het subsidieplafond in januari 2021 opgehoogd om deze aanvragen te kunnen toekennen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.2.2 een budget van € 0,106 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking uit deze reserve, door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 3.2.2 (projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen).

3.3.4 Faunabeheer	-54	0	54	-54	GS begrotingswijziging	Actualisatie faunabeleid: Bij de 2e monitor 2020 hebben wij voor het actualiseren van het faunabeleid incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de inzet van extra capaciteit. Hiervan is in 2020 € 20.000 besteed, het restantbudget 2020 en het restant beschikbare bedrag in de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel is nodig om de werkzaamheden in 2021 te kunnen voorzetten en af te ronden. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 54.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.3.4 Faunabeheer van de begroting 2021.
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	-215	0	215	-215	Resultaatbestemming	Beleidsdoel 3.4 (prestatie 3.4.1 en 3.4.4): Zoals bij de inhoudelijke toelichting gemeld, ondervinden wij vertraging bij de uitwerking van de acties. Een groot deel van het beschikbare budget onder beleidsdoel 3.4 (prestatie 3.4.1 en 3.4.4) is daarom ook niet tot besteding komen. Eind van het jaar hebben wij nog wel een aanbesteding gedaan voor de koersontwikkeling landelijk gebied. Aangezien we verwachten het budget 2021 volledig nodig hebben om de acties 2021 te kunnen realiseren, willen wij voor deze opdracht, bij het jaarverslag een voorstel opnemen voor een resultaatbestemming van € 0,215 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,215 miljoen onder prestatie 3.4.1 middels resultaatbestemming toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 3.4.1 (beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw) van de begroting 2021.
3.4.2	-305	0	305	-305	GS begrotingswijziging	Subsidieregelingen Agro & Food

Innovatieprogramma
Agro&Food

De regelingen 6.1 Kennisondersteuning Agro&Food en 6.39 Stimulering Toekomstbestendige Verduurzaming Agro&Food Sector zijn in het najaar open gegaan. Er zijn in 2020 al wel aanvragen gedaan, maar deze zullen in 2021 beschikt worden. De hoogte van de aanvragen voor beide regelingen samen is €0,305 miljoen. Dit bedrag schuiven we door naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.4.2 een budget van € 0,305 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):
Vrijval niet bestede middelen naar de algemene middelen
Bij de jaarrekening 2019 is €1,090 miljoen toegevoegd aan de jaarschijf 2020 als gebundelde resultaatbestemming voor lopende subsidieaanvragen. Dit geld was nog onderdeel van het oude Agro & Food programma (2015-2019). Hiervan is € 57.000 niet tot besteding gekomen. Dit bedrag valt vrij bij deze jaarrekening.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 57.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve. Dit besluit wordt verwerkt bij kerntaak 20.

3.5.2
Gebiedsprogramma
Veenweidegebied

-30 0 30 -30 GS begrotingswijziging

De begrote procesmiddelen zijn in 2020 niet uit gegeven. Dat komt o.a. doordat het brede gebiedsproces later start dan bij het Klimaatakkoord voorzien. Er zijn ook nog veel onzekerheden over de werking van maatregelen en over de

				randvoorwaarden. De ontwikkeling van het landelijke 'borgingssysteem' (zie achtergrondinfo) loopt bijvoorbeeld een jaar achter op de planning. Het anders (digitaal) organiseren van het gebiedsproces en de overleggen met andere overheden en partners als gevolg van COVID 19 heeft ook geleid tot lagere proceskosten. We verwachten de resterende middelen 2020 in 2021 alsnog nodig te hebben voor het uitvoeren van het gebiedsproces.
				In november 2020 hebben wij een specifieke (rijks)uitkering ontvangen van € 4,295 miljoen voor het Interbestuurlijke Programma (IBP) Vitaal Platteland (VP) Veenweide Noordwest Overijssel. Van deze rijksmiddelen is in 2020 € 46.000 besteed en onttrokken uit de doeluitkering IBP VP Veenweide NWO. Daarnaast hebben in november 2020 een rijks beschikking van € 15 miljoen ontvangen voor de specifieke (rijks)uitkering klimaatakkoord Veenweide. Hiervan is in december 2020 € 8,625 miljoen ontvangen en in januari 2021 het resterende bedrag van € 6,375 miljoen. In 2020 zijn er nog geen bestedingen gerealiseerd ten laste van de specifieke uitkering.
				Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om de restant middelen 2020, ad. € 30.000, door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan prestatie 3.5.2 (gebiedsprogramma Veenweidegebied)
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	-350	0 350	-350	GS begrotingswijziging Particuliere natuurontwikkeling en Tender particuliere natuurrealisatie Bij de Monitor I-2016 hebben uw Staten besloten om € 6 miljoen van de middelen voor particuliere natuurontwikkeling in te zetten voor de

Tender nieuwe particuliere natuuraanleg en beheer. In 2020 is hiervan € 1,25 miljoen opgenomen in de begroting 2020. Van de ingediende aanvragen wordt € 0,350 miljoen gerealiseerd in 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.5.3 een budget in 2020 van € 0,350 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Extra onttrekking uitfinanciering SKNL ILG periode
In 2020 hebben wij ten opzichte van de begroting € 46.000 meer uitbetaald aan RvON voor de uitfinanciering van verplichtingen uit de ILG periode voor particuliere natuurrealisatie (SKNL).

Op basis van de spelregels van de Uitvoeringsreserve NNN hebben wij voor prestatie 3.5.3 € 46.000 extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve.

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	-900	0	900	-900	GS 119 Programma Stikstof	Deze wijziging heeft betrekking op GS 119 Programma Stikstof
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	7	0	-7	7	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	-20	0	20	-20	Adm. 216 diversen oktober 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 216 diversen oktober 2020
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	-20	0	20	-20	Adm. 218 diversen november 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 218 diversen november 2020

3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	20	0	-20	20	Adm. 219 diversen december 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 219 diversen december 2020
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-550	0	550	-550	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	-100	0	100	-100	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	-147	0	147	-147	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	-500	0	500	-500	GS 103 Natuur voor elkaar	Deze wijziging heeft betrekking op GS 103 Natuur voor elkaar
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	400	0	-400	400	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Wij hebben bij de inhoudelijke toelichting gemeld dat een aantal activiteiten meer tijd nodig hebben dan voorzien en doorlopen tot in 2021. Op basis daarvan zal € 400.000 van het investeringsbudget Natuur voor Elkaar niet tot besteding komen in 2020. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.1.6 in 2020 te verlagen met € 400.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	-190	0	190	-190	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.2.1 Beheer landschap	-230	0	230	-230	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.2.1 Beheer landschap	-750	0	750	-750	GS 103 Natuur voor elkaar	Deze wijziging heeft betrekking op GS 103 Natuur voor elkaar
3.2.1 Beheer landschap	750	0	-750	750	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Wij hebben bij de inhoudelijke toelichting gemeld dat door COVID-19 de resultaten op de acties minder zijn dan voorzien. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.1 in 2020 te verlagen met € 750.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Daarnaast is het ook de verwachting dat een deel van het incidentele budget voor landschap beheer niet tot besteding zal gaan komen in 2020. Bij het jaarverslag zullen wij, als dat nodig blijkt te zijn, een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen.

3.2.1 Beheer landschap	-100	0	100	-100	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	-375	0	375	-375	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	-750	0	750	-750	GS 103 Natuur voor elkaar	Deze wijziging heeft betrekking op GS 103 Natuur voor elkaar
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	300	0	-300	300	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Wij hebben bij de inhoudelijke toelichting gemeld dat het aantal subsidieaanvragen Groene schoolpleinen achterblijft. Een deel van de middelen van de subsidieregeling 4.8 Groene Schoolpleinen zal daarom niet tot besteding komen in 2020, maar schuift naar verwachting door naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 3.2.2 in 2020 te verlagen met € 300.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen. Daarnaast is het ook de verwachting dat een deel van het structurele budget voor natuur en samenleving niet tot besteding zal gaan komen in 2020. Dit hangt ook samen met de subsidieregeling 4.3. Bij het jaarverslag zullen wij, als dat nodig blijkt te zijn, een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen.
3.3.1 Aanpak Stikstof	-350	0	350	-350	GS 119 Programma Stikstof	Deze wijziging heeft betrekking op GS 119 Programma Stikstof
3.3.3 Stimuleren natuurinclusief denken en werken	-165	0	165	-165	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.3.3 Stimuleren natuurinclusief denken en werken	-250	0	250	-250	GS 103 Natuur voor elkaar	Deze wijziging heeft betrekking op GS 103 Natuur voor elkaar
3.3.4 Faunabeheer	-50	0	50	-50	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Uitbetaling faunaschades BIJ12 Als inhoudelijk toegelicht is er momenteel geen actueel inzicht in de prognose van de faunaschades 2020. Omdat de Begroting 2020 gebaseerd is op uitbetaalde schades over de afgelopen jaren is het de verwachting dat we binnen de begroting blijven. Actualisatie faunabeleid Voor het actualiseren van het faunabeleid wordt vanaf het 4e kwartaal 2020 (incidenteel) extra capaciteit ingezet. Binnen het frictiekostenbudget landelijk gebied

						is hiervoor budget gereserveerd om deze extra kosten te kunnen dekken.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 50.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 3.3.4 van de Begroting 2020.
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	-1090	0	1090	-1090	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	250	0	-250	250	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Voor subsidieregeling 6.2 Agro & Food Ondersteuning Businesscases is bij de jaarrekening 2019 € 585.000 meegenomen als resultaatbestemming voor subsidieaanvragen uit 2019 die in 2020 in behandeling zijn genomen. Het bedrag van €585.000 is in 2020 volledig beschikt, maar een deel (€250.000) heeft betrekking op 2021 en willen we daarom voorstellen om bij de 2e monitor door te schuiven naar 2021.
						Wij stellen u voor om voor prestatie 3.4.2 een budget van € 250.000, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, door te schuiven van 2020 naar 2021.
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	-1000	0	1000	-1000	GS 111 Agro & Food: kringlopen sluiten	Deze wijziging heeft betrekking op GS 111 Agro & Food: kringlopen sluiten
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-500	0	500	-500	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-500	0	500	-500	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	33535	-2465	-36000	33535	GS 113 Voorjaarswijziging	Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	-20	0	20	-20	GS 119 Programma Stikstof	Deze wijziging heeft betrekking op GS 119 Programma Stikstof
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	0	3000	3000	0	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Begrotingswijzigingen /onttrekking doeluitkering POP 3 / LIFE B In 2018 heeft het Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) aan de provincie Overijssel een aantal POP3 (plattelandsontwikkelingsprogramma) subsidies verleend voor onder andere investeringen voor biodiversiteit, natuur, landschap en hydrologische maatregelen PAS en kavelaanvaardingswerkzaamheden in een landinrichtingsproject. Deze POP3 subsidies bedragen circa € 10 miljoen en moeten op basis van

BBV (besluit begroting en verantwoording) verantwoord worden via een doeluitkering. In 2020 zijn declaraties ingediend van circa € 2,75 miljoen. De verwachting is dat deze bedragen voor het einde van het jaar worden ontvangen. /

In 2019 heeft de Europese Commissie een LIFE subsidieaanvraag toegekend. LIFE is een subsidiecompetitie waarbij met andere Europese natuurprojecten wordt geconcurrereerd om een subsidie binnen te krijgen. De toegekende aanvraag van de provincie Overijssel heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Engbertsdijkswen. Het verleende bedrag bedraagt 60% van de totale projectkosten, ad € 11,750 miljoen. Deze LIFE subsidie bedraagt € 7,050 miljoen en moet op basis van de BBV verantwoord worden via een doeluitkering. Naar verwachting zal in 2020 circa € 250.000 van deze subsidie worden besteed.

Wij hebben besloten om, budgettair neutraal, de onttrekking uit de doeluitkeringen POP3 en LIFE+ (baten) en de gerealiseerde exploitatie uitgaven (lasten) voor prestatie 3.5.1 in 2020 te verhogen met € 3,0 miljoen.

3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	20	0	-20	20	Adm. 216 diversen oktober 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 216 diversen oktober 2020
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	20	0	-20	20	Adm. 218 diversen november 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 218 diversen november 2020
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	-20	0	20	-20	Adm. 219 diversen december 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 219 diversen december 2020
3.5.2 Gebiedsprogramma Veenweidegebied	170	0	-170	170	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	We geven de begrote procesmiddelen in 2020 niet volledig uit. Dat komt onder andere doordat het brede gebiedsproces later is gestart dan bij het Klimaatakkoord was voorzien. Daarnaast zijn er nog veel onzekerheden over de werking van maatregelen en over de randvoorwaarden (bijvoorbeeld de ontwikkeling van het landelijke 'borgingssysteem' loopt een jaar achter op de planning).

Het anders (digitaal) organiseren van het gebiedsproces en de overleggen met andere overheden en partners als gevolg van COVID-19 heeft geleid tot lagere proceskosten in 2020. De overblijvende middelen zullen wij in 2021 alsnog nodig hebben voor het uitvoeren van het gebiedsproces.

						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 3.5.2 een deel van het budget, ad € 170.000, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	-50	0	50	-50	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Afronding 'oude' landinrichtingsprojecten Binnen deze prestatie is ook het budget opgenomen van de afronding van pMJP/ILG projecten, zoals 'oude' landinrichtingsprojecten vanuit de Dienst Landelijk Gebied (DLG) periode. Op basis van (bijgestelde) prognose van de landinrichtingsprojecten hebben we in 2020 € 50.000 nodig voor de uitvoering en afronding van de projecten Enschede Noord/Zuid en Losser. Van deze projecten loopt alleen Enschede Zuid mogelijk nog door naar 2021.
						Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 3.5.3 in 2020 te verhogen met € 50.000 en dit bedrag te onttrekken uit de Reserve afrekening pMJP/ILG.
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	-1683	0	1683	-1683	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	900	0	-900	900	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Deze wijziging heeft betrekking op GS 121 Monitor Overijssel 2020 II
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	650	0	-650	650	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
3.5.4 Gebiedsgerichte aanpak Stikstof	-580	0	580	-580	GS 119 Programma Stikstof	Deze wijziging heeft betrekking op GS 119 Programma Stikstof
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-500	0	500	-500	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	500	0	-500	500	PS 026 Programma Stikstof	Deze wijziging heeft betrekking op PS 026 Programma Stikstof
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-7	0	7	-7	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020

Kerntaak 4: Mobiliteit

Dit is hoe wij denken

Goede bereikbaarheid is een voorwaarde voor (economische) ontwikkeling en draagt bij aan een goed vestigingsklimaat. In de Omgevingsvisie en de Koersdocumenten fiets, OV, auto en goederenvervoer is de koers bepaald voor acties op het gebied van mobiliteit. Aan de hand van de Integrale Netwerkvisie Overijssel (INO, 2018) maken wij per verbinding de afweging tussen mogelijke investeringen in weginfrastructuur, OV en/of fiets.

We voeren de wettelijke regie en coördineren de inbreng van alle betrokken partijen binnen het beleidsveld mobiliteit. Als beheerder van provinciale (vaar)wegen werken we aan een veilig en goed onderhouden (vaar-) wegennet. Maar hoe goed de wegen ook zijn, veiligheid heeft steeds meer te maken met gedrag. Daarom stimuleren we veilig gedrag van weggebruikers.

Om de alsmaar toenemende mobiliteit te verwerken, zetten we in op duurzaam Openbaar Vervoer en stimulering van fietsgebruik naast een betere autobereikbaarheid. Dat draagt tevens bij aan schonere lucht en daarmee aan een gezonder leefmilieu. We stimuleren het maken van bewuste, duurzame en slimme keuzes en combinaties van de verschillende manieren om je te verplaatsen.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken

We optimaliseren de (benutting van) vervoerssystemen en netwerken. Op basis van de Integrale Netwerkvisie Overijssel (INO) maken we keuzes ten aanzien van de kwaliteitsniveaus van onze infrastructuur. In onze mobiliteitsaanpak zetten we met gemeenten en partners in op gedragsbeïnvloeding en een betere onderlinge aansluiting van verschillende vervoerswijzen voor personen en goederen (4.1.2). Voor een betere bereikbaarheid stimuleren we het bewust kiezen of, hoe, en op welk tijdstip men zich verplaatst. Ook het slim combineren van systemen en netwerken draagt bij aan optimale bereikbaarheid (4.1.3 en 4.1.4).

Prestaties

4.1.1 Beleidsontwikkeling mobiliteit

Acties 2020

1. Wij verkennen de relatie van de veranderende mobiliteit en andere transities.
2. Wij leveren samen met de wegbeheerders in Overijssel een referentiekader van onze wegen op.
3. Wij leveren samen met de wegbeheerders in Overijssel een Actieprogramma Wegen op.
4. Wij voeren studies uit ter onderbouwing van mobiliteitsvraagstukken en/of lobbydossiers.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. In 2020 is een strategische verkenning ruimte en mobiliteit uitgevoerd, waarin de interactie tussen mobiliteit, ruimtelijke functies (locatiekeuzes en inrichting) en transitie zoals klimaatadaptatie en energie is beschouwd. De rapportage van deze verkenning vormt de basis voor strategische sessies om binnen het beleidsveld mobiliteit meer focus aan te brengen. Daarnaast vormt de strategische verkenning vanuit mobiliteit het uitgangspunt bij de herziening van de Omgevingsvisie Overijssel (OOH).

2 en 3. Samen met onze partners, te weten gemeenten en Rijkswaterstaat, hebben wij een referentiekader wegen opgesteld en vastgesteld. Het actieprogramma Wegen is vanwege de economische analyses opgeleverd onder de naam Aanpak Knelpunten economische bereikbaarheid kernnet auto Overijssel. Uw Staten zijn hierover in december 2020 geïnformeerd.

4. Het uitvoeren van studies is standaard onderdeel van ons werk. In 2020 hebben wij MIRT onderzoeken regio Zwolle uitgevoerd (o.a. A28), analyses uitgevoerd ten behoeve van de snelfietsroutes in Overijssel en zijn wij met gemeenten Borne en Almelo een PlanMER project Vloedbeltverbinding gestart.

Financiën

4.1.2 Regionale Mobiliteitsaanpak

Acties 2020

1. Wij actualiseren samen met onze partners ons meerjarig investeringsprogramma Mobiliteit op basis van onze Koersdocumenten en Beleidsimpulsen.
2. Wij stellen samen met onze partners de bestedingsplannen Mobiliteit 2021 op en verwerken dit in onze begroting.
3. Wij stellen samen met de gemeenten het uitvoeringsprogramma (UVP) voor 2021 op waarin gemeentelijke en provinciale projecten en/of maatregelen worden gesubsidieerd.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Integrale Netwerkvisie Overijssel en besluit PS/2018/576
- Statenvoorstel Koersdocument Fiets en besluit
- Uitwerking Koersdocument Fiets en besluit
- Statenvoorstel Koersdocument Openbaar Vervoer en besluit
- Statenvoorstel Koersdocument Goederenvervoer en Logistiek en besluit
- Koersdocument Verkeersveiligheidsaanpak Overijssel
- Statenvoorstel Beleidsimpuls Verkeersveiligheid
- Statenvoorstel Beleidsimpuls Verkeersveiligheid PS/2016/781
- Meerjarenprogramma Verkeersveiligheid Overijssel 2017-2020

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. In het eerste kwartaal van elk jaar gaan wij in gesprek met onze partners over het meerjarig investeringsprogramma Mobiliteit. Klopt de focus nog, moet er iets meer of iets minder. Zijn er nieuwe ontwikkelingen en wat betekent dit. Het door de bestuurders vastgestelde inhoudelijk meerjarenprogramma is input voor het bestedingsplan.

2 en 3. Samen met de gemeenten in Overijssel hebben we het jaarlijkse bestedingsplan voor de inzet van beschikbare regionale mobiliteitsgelden opgesteld. Dit bestedingsplan is de basis voor het integraal meerjarig uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UVP). In het UVP zijn de projecten, acties en maatregelen van gemeenten

en provincie opgenomen waarvoor financiële middelen uit de regionale mobiliteitsgelden beschikbaar zijn gesteld.

3. Het uitvoeringsprogramma geeft een goed beeld van de mobiliteitsopgaven in de komende jaren en de daarvoor benodigde financiële middelen. In 2020 is ruim 18 miljoen euro beschikbaar gesteld voor gemeentelijke mobiliteitsprojecten in Overijssel op het gebied van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en gedragsbeïnvloeding. Het totale investeringsbedrag in de Overijsselse infrastructuur van provincie en gemeenten samen komt neer op circa 43 miljoen euro.

■ **Financiën**

De uitvoeringsbudgetten van deze prestatie zijn ondergebracht bij prestaties 4.1.3, 4.3.1, 4.5.1, 4.5.2 en 4.6.10.

4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken

Acties 2020

1. Wij ontwikkelen het Rijksprogramma Slimme en Duurzame mobiliteit en voeren dit uit.
2. Wij geven invulling aan de uitwerking van het Klimaatakkoord om onze systemen te verduurzamen.
3. Wij werken samen met de wegbeheersers aan de digitaliseringsopgave mobiliteit.
4. Wij werken binnen de Werkgeversaanpak aan de vermindering van autogebruik door in te zetten op bewustwording en beloning.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Bert Boerman

■ **Inhoud**

1. De uitvoering en eigen cofinanciering van het korte termijn programma Slimme en Duurzame mobiliteit vindt plaats via de regionale mobiliteitsaanpak en is in 2020 vrijwel afgerond. In het BO MIRT zijn aanvullende afspraken gemaakt over vervolgmaatregelen (waaronder werkgeversaanpak, fiets, digitalisering en slimme verkeersmaatregelen).
2. Op veel fronten zijn wij continue bezig de mobiliteit te verduurzamen. Voor een belangrijk deel voeren we dit uit via de Werkgeversaanpak (met mobiliteitsmakelaars), logistieke makelaars en inzet op de fiets als alternatief voor de auto. Bovendien hebben wij in 2020 de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak laadinfrastructuur vastgesteld en is een begin gemaakt met de uitvoering. Coördinatie over al deze programma's gebeurt in de alliantie Nieuwe Energie Overijssel, waarin de opgaven vanuit het Klimaatakkoord zijn geagendeerd, belegd en gemonitord.
3. De digitaliseringsopgave voor mobiliteitsdata die eind 2019 is vastgelegd is in 2020 samen met de wegbeheerders in Overijssel (via bestaande overleggen vanuit de Regionale Mobiliteitsaanpak) en in samenspraak met provincie Gelderland stevig opgepakt. Op nationaal niveau zijn afspraken gemaakt over de definiëring van de data-items. Ook is concreet gestart met de levering van de eerste data-items zoals wegwerkzaamheden en logistieke data. Doel is dat eind 2023 voor 15 data-items 90% actualiteit, betrouwbaarheid en correctheid van publieke data is bereikt.
4. De Werkgeversaanpak richt op vermindering van autogebruik in woon-werk en zakelijk verkeer. Daarvoor maken onze gespecialiseerde mobiliteitsmakelaars gebruik van bestaande netwerken (MKB, VNO-NCW en onderwijsclusters) en versterken we ons eigen netwerk van partnerbedrijven en -organisaties. Belangrijke middelen en adviesproducten zijn een subsidieregeling voor duurzame mobiliteitsmaatregelen en een specifieke voucherregeling voor thuiswerkplannen. De aanpak wordt vastgelegd in werkplannen per regio, die bestuurlijk worden vastgesteld.

Financiën

Resultaatbestemmingen:

Resultaatbestemming correctie voor eerder genomen lasten.

Verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen) :

Binnen beleidsdoel 4.1 is er aan lasten € 2,5 miljoen geraamd voor prestatie 4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken. Hiervan is ruim € 1,6 miljoen gerealiseerd waarvoor met behulp van inzet van externe deskundigheid veel is ingezet op de werkgeversaanpak en slimme en duurzame mobiliteitsprojecten. Verder zijn er baten gerealiseerd voor ruim € 1,4 miljoen die niet waren geraamd. Deze baten zijn specifieke rijksuitkeringen voor mobiliteitsprojecten waarvan de lasten grotendeels eerder al ten laste van de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer waren gebracht. Het betreft Rijksbijdragen die zijn uitgekeerd op basis van de specifieke uitkeringen 'veilig, duurzaam en doelmatige verkeersinfrastructuur' en 'MIRT 2017-2019' hetgeen geleid heeft tot een hoger resultaat op prestatie 4.1.3. van € 0,667 miljoen.

Wij stellen u voor de eerder genomen lasten ten laste van de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer te corrigeren middels resultaatbestemming en € 0,667 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer. Dit voorstel verwerken wij bij Kerntaak 20.

Slimme en duurzame mobiliteitsprojecten

In 2020 heeft de voorbereiding en afstemming van slimme en duurzame mobiliteitsprojecten met de regio's Twente, Zwolle-Kampen en Cleantechregio meer tijd gevraagd dan verwacht, waardoor in 2020 niet tot de uitrol van projecten kon worden overgegaan. Hierdoor zijn onder andere 2 subsidieverleningen aan de Cleantechregio niet in 2020 gerealiseerd. Daarnaast is een aanzienlijk deel van de bestedingen binnen prestatie 4.1.3 gedekt met ontvangen rijksmiddelen, waardoor onze structureel beschikbare middelen niet volledig zijn besteed. Per saldo is hierdoor een onderbesteding ontstaan van ca. € 0,9 miljoen op € 2,5 miljoen.

Wij stellen wij u voor om middels resultaatbestemming € 0,174 miljoen vanuit prestatie 4.1.3 door te schuiven naar de jaarschijf 2021 ter dekking van ons cofinancieringsdeel voor de subsidieverlening 'werkgeversaanpak 2019-2021' aan de Cleantechregio die in 2020 niet kon worden gerealiseerd.

GS-begrotingswijzigingen:

Subsidieregeling Voucherregeling thuiswerkplannen

Verder is er een onderbesteding op de subsidieregeling Voucherregeling thuiswerkplannen. De onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de subsidieregeling pas aan het eind van het jaar is opengesteld. De lopende aanvragen zullen in 2021 worden beschikt en betaalbaar gesteld. Voor de Voucherregeling thuiswerkplannen hebben wij besloten € 0,277 miljoen door te schuiven naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor de Voucherregeling thuiswerkplannen € 0,277 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.1.3 van de begroting 2021.

Regionale Aanpak Laadinfrastructuur

De Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) is onderdeel van het nationale Klimaatakkoord en heeft als doel ervoor te zorgen dat laadinfrastructuur geen drempel vormt voor de groei van het aantal elektrische voertuigen. Voor de uitwerking van de

landelijke aanpak is in de NAL afgesproken dat er samenwerkingsregio's komen die gemeenten gaan ondersteunen bij de uitrol van laadinfrastructuur. Het Rijk heeft 15 miljoen euro procesgeld beschikbaar gesteld voor de NAL-samenwerkingsregio's, onder de voorwaarde dat de regio minimaal eenzelfde bedrag bijdraagt. Overijssel en Gelderland zijn ingedeeld als samenwerkingsregio en de provincies staan aan de lat om de ondersteuning verder vorm te geven in een Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (RAL). Voor de invulling van een Regionale Aanpak Laadinfrastructuur in 2021 voegen wij als provinciale bijdrage € 0,240 miljoen toe aan de begroting 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor de invulling van een Regionale Aanpak Laadinfrastructuur € 0,240 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.1.3 van de begroting 2021.

4.1.4 Slimmer maken van systemen en netwerken

Acties 2020

1. Wij voeren samen met onze partners innovatieve slimme mobiliteitsprojecten uit, waaronder: slimme verkeerslichten, open data (ten behoeve van Talking Traffic), innovaties rond fiets en innovatieve mobiliteitsdiensten (MaaS = Mobility as a Service).

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

In 2020 hebben we samen met gemeenten in Overijssel uitvoering gegeven aan 'Slimme Mobiliteitsprojecten' waaronder de verdere uitwerking van slimme VRI's en hebben we gewerkt aan het innovatieve fietsproject 'Fietsketting'. In Twente voeren wij, samen met gemeenten en het Rijk, een van de 7 nationale MaaS-pilots uit, waarbij innovatie, duurzaamheid en inclusiviteit centraal staan.

Financiën

4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer

Als opdrachtgever voor het regionale openbaar vervoer verlenen wij OV-concessies voor bus en trein. Wij zetten in op kwaliteitsverbetering en het overstappen op schone energie in het openbaar vervoer. Daarvoor stemmen we het vervoersaanbod af op de vraag, versterken het kernnet en vinden alternatieven voor de nog overblijvende vraag naar vervoer (4.2.2). We stimuleren en realiseren maatregelen om het trein- en busvervoer te verbeteren en duurzamer te maken (4.2.3 t/m 4.2.6). We werken mee aan het Rijksprogramma 'Toekomstbeeld OV 2040' en behartigen daarin de belangen van Overijssel. We werken aan gezamenlijke kennisontwikkeling (4.2.1).

Prestaties

4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer

Acties 2020

1. Wij realiseren nieuwe infrastructuur voor de energievoorziening van de bussen.
2. Wij werken mee aan het Rijksprogramma 'Toekomstbeeld OV 2040', waarin wij nadenken over knooppunten en de aansluiting van nationale treindiensten op de regionale treindiensten. Leidraad daarbij is ons eigen koersdocument OV

3. Wij stellen kaders en begeleiden de vervoerders bij de introductie van nieuwe betaalwijzen in het openbaar vervoer.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

1. Met de implementatie van de noodconcessie IJssel-Vecht in december 2020, is de laadinfrastructuur ten behoeve van de energievoorziening van de elektrische openbaar vervoerbussen gerealiseerd.
2. In 2020 is een landelijke ontwikkelagenda Toekomstbeeld OV 2040 opgesteld, die als basis dient voor prioritering en realisatie van OV-verbeterprojecten in de komende jaren. Voor Oost-Nederland zetten we in op een integrale corridor aanpak, waarbij we ook de opgaven op de weg en de verstedelijkingsopgaven zoals verwoord in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) betrekken. De focus ligt op een snellere treinverbinding naar de landsdelen (Sallandlijn Twente) en internationaal (Berlijnlijn en Zwolle-Münster) en hogere frequenties in de brede stedenring Nederland, waartoe ook de Regio's Zwolle en Stedendriehoek behoren.
3. De effecten van de corona crisis op de openbaar vervoer sector heeft de voortgang op de voorbereidingen van de introductie van nieuwe betaalwijzen vertraagd. De voorbereidende activiteiten zijn daar waar mogelijk doorgegaan en streven wij naar besluitvorming in 2021. Tevens wordt er, gezamenlijk met de sector, onderzocht of en hoe de invoering van nieuwe betaalwijzen versneld kan worden.

Financiën

Binnen beleidsdoel 4.2 is op prestatie 4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer het geraamde budget voor de lasten van ruim € 4,6 miljoen voor € 1,3 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding kan als volgt worden verklaard.

Transitie naar 'zero emissie' busvervoer

Voor 'zero emissie' busvervoer voor de nieuwe concessie IJssel-Vecht was € 3,6 miljoen geraamd in 2020. De daadwerkelijke bestedingen in 2020 zijn in geringe mate achtergebleven op circa € 3,2 miljoen. Verder is er een baat geboekt voor € 0,3 miljoen die niet was begroot. De baat bestaat uit de doorbelasting van een deel van de kosten voor inhuur ten behoeve van de 'zero emissie' busvervoer richting provincie Gelderland en Flevoland.

Subsidieregeling nieuwe mobiliteit

Het gebruik van de subsidieregeling 'nieuwe mobiliteit' is in 2020 nihil geweest. Dit resulteert in een onderbesteding van € 655.000. In 2020 is er geen beroep gedaan op deze subsidieregeling waarbij de corona crisis een rol zal hebben gespeeld.

De niet bestede middelen (€ 1,3 miljoen) blijven beschikbaar in de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel voor transitie in het Openbaar Vervoer.

4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen

Acties 2020

1. Wij laten door ProRail een verkenning uitvoeren naar de elektrificatie van de treinverbinding Almelo-Mariënborg-Hardenberg ter voorbereiding op besluitvorming over een verdere planuitwerking.
2. Wij onderzoeken in overleg met Gelderland de mogelijkheden van verduurzaming van de treinverbinding Zutphen-Hengelo-Oldenzaal, in relatie tot de concessiewissel in 2023.

3. Wij onderzoeken samen met de Duitse partners en Euregio (Interregstudie) de mogelijkheden van verduurzaming van de treinverbindingen Enschede-Gronau-Münster/Dortmund in relatie tot de concessiewissel in 2026.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Voorstel Verkenningfase elektrificatie spoorlijnen
<https://overijssel.notubiz.nl/document/8487770/1/document>

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. Wij hebben ProRail opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren naar de elektrificatie van de treinverbinding Almelo-Mariënborg-Hardenberg ter voorbereiding op besluitvorming over een verdere planuitwerking. Deze verkenning is naar verwachting in Q4 2021 afgerond. Uw Staten worden hierover geïnformeerd.
2. Wij hebben ProRail opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren naar de elektrificatie van de treinverbinding Zutphen-Hengelo-Oldenzaal ter voorbereiding op besluitvorming over een verdere planuitwerking. Gelderland is als stakeholder betrokken bij deze verkenning. Deze verkenning is naar verwachting in Q4 2021 afgerond. Om verduurzaming voor een nieuwe concessie mogelijk te maken, bereiden wij een kortdurende concessie voor. Uw Staten worden hierover geïnformeerd.
3. Wij hebben in het kader van het project EuregioRail opdracht gegeven om een pre-verkenning uit te voeren naar de elektrificatie van de treinverbinding Münster-Enschede(-Münster) en een plan van aanpak voor de introductie van batterijtreinen op het traject Dortmund-Enschede(-Hengelo). De resultaten worden verwacht Q1 2021. Uw Staten worden hierover geïnformeerd.

Financiën

PS-begrotingswijziging:

Binnen beleidsdoel 4.2 is er aan lasten ruim € 1,3 miljoen geraamd voor prestatie 4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen. Hiervan is ruim € 0,4 miljoen gerealiseerd. Met het Statenvoorstel Verkenningfase elektrificatie spoorlijnen (PS 2020/1100322) is € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van onderzoek voor de verkenningfase. De opdracht hiervoor aan ProRail kent een bestedingsritme dat enigszins afwijkt van het geraamde budget in de begroting. Voor doorlopende verplichtingen in 2021 willen wij € 0,955 miljoen doorschuiven naar 2021. Wij stellen u voor om voor prestatie 4.2.2 een budget van € 0,955 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve Sporen en wegen, door te schuiven van 2020 naar 2021.

4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein

Acties 2020

1. We implementeren de concessie IJssel-Vecht.
2. We bereiden de aanbesteding OV-concessie Berkel-Dinkel voor (2023).
3. Wij coördineren de wervingsacties van vervoerders voor nieuwe reizigers.
4. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls uit het Coalitieakkoord van € 1 miljoen voor OV, stations en sociale veiligheid.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. De implementatie van de concessie IJssel-Vecht is stopgezet. Na gunning op 22 september 2020 is de implementatie van de noodconcessie IJssel-Vecht 2020-2022 gestart. Op 13 december 2020 is de uitvoering van de noodconcessies van start gegaan. U bent hierbij steeds betrokken geweest (PS vergaderingen) en geïnformeerd (Statenbrieven). Wij verwijzen daarbij naar Statenvoorstellen 2020/1101454, 2020/1101781, 2020/1102024, 2020/1102186, 2020/1103233 en 2020/1103925 en Statenbrieven 2020/0153461, 2020/0187805, 2020/0217646, 2020/0219886, 2020/0256801, 2020/0311601 en 2020/0327233.

Parallel aan de uitvoering van de noodconcessie bereiden wij de aanbesteding opnieuw voor.

2. De voorbereiding van de aanbesteding OV-concessie Berkel-Dinkel is nog niet gestart omdat de gevolgen van Corona op aanbestedingen goed inzichtelijk gemaakt moet worden.

3. De wervingsacties van vervoerders voor nieuwe reizigers is in verband met Corona tijdelijk stopgezet.

4. Het opstellen van het investeringsvoorstel voor OV, stations en sociale veiligheid is vertraagd. Het voorstel wordt in de eerste helft van 2021 aan uw Staten voorgelegd.

Financiën

Resultaat prestatie 4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein

Voor deze prestatie is aan lasten ruim € 106 miljoen en aan baten € 45,2 miljoen geraamd in de begroting. De realisatie komt uit op € 107 miljoen lasten en 50,4 miljoen baten. Op deze prestatie is hierdoor per saldo een positief resultaat geboekt van € 4,5 miljoen.

De gerealiseerde baten van ruim € 50,4 miljoen zijn circa € 5,2 miljoen hoger dan de raming van € 45,2 miljoen. Dit hangt vooral samen met de incidentele Rijksbijdrage, de beschikbaarheidsvergoeding 2020, van ruim € 10,1 miljoen en lagere reizigersopbrengsten van ongeveer € 4,9 miljoen waarvoor Provincie Overijssel het opbrengstenrisico draagt (en indirect compensatie ontvangt).

Resultaatbestemming:

Haltevoorzieningen IJssel-Vecht

Per december 2020 is in een deel van Overijssel het lijnennet en de dienstregeling aangepast. Om uitvoering van de goedgekeurde dienstregeling mogelijk te maken waren nieuwe haltes nodig en zullen elders haltes niet meer bediend worden. Dat vergt aanpassingen aan de halte-infrastructuur, zowel bij de gemeentelijke als provinciale wegbeheerders. Deze aanpassingen vergen een eenmalige investering van € 0,723 miljoen in halte-infrastructuur die binnen het beschikbare budget van 2020 voor de exploitatie van het openbaar vervoer is gedekt. Inmiddels is van het beschikbaar gestelde bedrag € 0,319 miljoen gerealiseerd. Voor dekking van doorlopende verplichtingen stellen wij voor middels resultaatbestemming € 0,404 miljoen beschikbaar te houden en toe te voegen aan de begroting 2021 op prestatie 4.2.3.

PS-begrotingswijziging:

Exploitatie OV concessies

Zoals in monitor II aangekondigd is er in 2020 voor prestatie 4.2.3 sprake van een incidentele baat als gevolg van de te ontvangen beschikbaarheidsvergoeding OV en de

incidentele lasten die ontstaan in verband met de doorbetaling hiervan aan onze vervoerders. De lasten voor de exploitatie van OV concessie sluit op een bedrag van € 106,7 miljoen ten opzichte van de begrote € 104,8 miljoen. Dit betekent per saldo € 1,9 miljoen hoger dan geraamd. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een hogere last circa € 3,6 miljoen samenhangend met extra subsidies aan vervoerders om de gevolgen van Corona op het openbaar vervoer te dekken. Anderzijds is er een lagere last van circa € 1,2 miljoen in hoofdzaak veroorzaakt doordat de OV-index lager uitvalt dan voorzien.

Verder zijn er in 2020 nog geen aanvullende maatregelen op de Vechtdallijnen getroffen tijdens de werkzaamheden aan de N340 (onderbesteding € 0,497 miljoen). De werkzaamheden aan de bestaande rijbanen zullen hoofdzakelijk in 2021 plaatsvinden en dan zullen naar verwachting aanvullende maatregelen op de Vechtdallijnen getroffen worden.

Wij stellen u voor de niet gerealiseerde middelen beschikbaar te houden voor aanvullende maatregelen op de Vechtdallijnen tijdens de werkzaamheden aan de N340 en middels begrotingswijziging € 0,497 miljoen te onttrekken aan de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer hetzelfde bedrag aan lasten op te nemen in de begroting 2021 op prestatie 4.2.3.

GS-begrotingswijziging:

Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO's)

Voor de aanpak van niet beveiligde overwegen (NABO's) is in 2020 een subsidieregeling ingesteld op basis waarvan gemeenten aan de slag konden gaan met het verwijderen van NABO's. Voor 2020 is hiervoor ruim € 1,8 miljoen beschikbaar in de begroting op prestatie 4.2.3. De aanvraag van de gemeente Olst-Wijhe is eind 2020 ontvangen en zal in 2021 worden beschikt. De aanvraag van de gemeente Hof van Twente zal begin 2021 worden ingediend. Wij hebben besloten de middelen van 2020 beschikbaar te houden en door te schuiven naar 2021.

Dit wordt gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om € 1,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.2.3 van de begroting 2021.

4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer

Acties 2020

1. Wij voeren onderzoeken uit naar opwaardering van de diverse treinverbindingen in Overijssel waarbij prioriteit wordt gegeven aan de treinverbinding Zwolle – Enschede (-Münster).
2. Wij werken een investeringsvoorstel uit voor de impuls uit het coalitieakkoord van € 2 miljoen voor Niet actief beveiligde overwegen.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Aanpak niet actief beveiligde overwegen (2020/1100577) en bijbehorend besluit (2020/1100676) vastgesteld op 3 juni 2020

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Actie 1:

- In 2020 is door de provincie, Zweckverband Nahverkehr Westfalen-Lippe (NWL) en de EUREGIO opdracht verleend aan een adviesbureau om de verdere ontwikkeling van de treindienst Zwolle-Enschede-Münster te onderzoeken, waaronder elektrificatie van het traject Enschede-Gronau (zie ook prestatie

4.2.2) en doorkoppeling van de treindienst vanuit Münster-Enschede naar Zwolle. De onderzoeksresultaten worden in 2021-2022 verwacht.

- In 2020 is door de provincie opdracht verleend aan ProRail voor het uitvoeren van een verkenningstudie naar elektrificatie van de spoortrajecten Almelo-Marienberg en Zutphen-Hengelo. De onderzoeksresultaten worden in 2021 verwacht. Zie ook prestatie 4.2.2.
- In 2020 is door de provincie en het Rijk (vanwege de eerder aangenomen moties Sienot en Dijkstra) opdracht verleend aan ProRail voor het verkennen van knelpunten en verbeteringen op het traject Zwolle-Wierden. Hierbij wordt onder meer gekeken om de in-/uitrijnsnelheid bij station Zwolle te verhogen, evenals verhoging van de snelheid bij station Heino en Wierden. Ook wordt gekeken naar de aanpak van de te smalle perrons in Heino en Raalte. De onderzoeksresultaten worden in 2021 verwacht. Zie ook prestatie 4.2.6.

Actie 2:

Uw Staten hebben in de zomer € 2,5 miljoen cofinancieringsbudget voor gemeenten beschikbaar gesteld om uiterlijk in 2023 alle openbare niet actief beveiligde overwegen (NABO's) in Overijssel op te heffen of te beveiligen. ProRail is met gemeenten en de omgeving in gesprek om overeenstemming te bereiken over de beoogde maatregelen en financiering, waarna ProRail over gaat tot de planvoorbereiding en realisatie. Voor de gemeente Olst-Wijhe heeft dit geleid tot een realisatiebesluit en bij de gemeente Hof van Twente tot een intentieovereenkomst. ProRail houdt op een speciale webpagina de voortgang van het programma bij.

Financiën

4.2.5 Spoor Zwolle - Kampen

Acties 2020

1. Wij ronden met de spoorbeheerder de werkzaamheden af van het project vernieuwing Kamperlijn.
2. Wij implementeren met de vervoerder de opening van station Zwolle Stadshagen en monitoren de uitvoering van de gewijzigde treindienst.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

1. In 2020 heeft ProRail het project Zwolle-Kampen financieel afgerond. De provincie is nog met het Rijk in gesprek over de verantwoordelijkheid voor de vernieuwing-/vervangingskosten van de elektrificatie van de spoorlijn (evenals voor de elektrificatie van de spoorlijn Zwolle-Wierden). Vooralsnog gaan wij er vanuit dat deze kosten voor rekening van het Rijk komen.
2. Het nieuwe station Zwolle Stadshagen is in december 2019 voor de reiziger geopend. Het station trok boven verwachting meer reizigers dan verwacht. In de eerste maanden van 2020 maakten op doordeweekse dagen gemiddeld 700 individuele reizigers gebruik van het station. Sinds de covid-19 pandemie zijn de reizigersaantallen ook op Zwolle-Kampen flink gedaald. Keolis heeft in 2020 een betrouwbare dienstregeling op Zwolle-Kampen kunnen rijden. Monitoring van de uitvoering van deze treindienst is en blijft onderdeel van het concessie management van de provincie.

■ Financiën

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Binnen beleidsdoel 4.2 is voor prestatie 4.2.5 Spoor Zwolle – Kampen € 57.000 beschikbaar gesteld. Als gevolg van een lagere subsidievaststelling is per saldo het resultaat € 70.000. In 2020 is het project elektrificatie Zwolle-Kampen met ProRail afgerekend. Daarnaast is de verleende subsidie aan Keolis voor de beoordeling van veiligheidsrisico's van vernieuwingen in het spoorvervoerssysteem (CSM-REA) in verband met het openen station Stadshagen lager vastgesteld.

Het restant op de middelen die gedekt worden vanuit van Overijssel valt voor € 57.000 vrij naar de algemene middelen en wij stellen voor dit bedrag te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.

4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede

Acties 2020

1. Wij bewaken de uitvoering van aanvullende werkzaamheden rond de elektrificatie en versnellingsmaatregelen (onder meer aanvullende stroomvoorziening).
2. Wij monitoren de inzet van de intercity en voeren onderzoeken uit naar verdere kwaliteitsverbeteringen van de treinverbinding Zwolle-Enschede. Hierbij gaat het om:
 - ?verhogen van de capaciteit
 - ?versnellen van de Intercity en de Sprinter
 - ?en het laten rijden van een tweede Intercity / kwartiersdienst.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Bert Boerman

■ Inhoud

1. De aanvullende stroomvoorziening en de versnellingsmaatregelen zijn gereed.
2. In opdracht van de provincie en van het ministerie IenW onderzoekt ProRail welke maatregelen de treindienst verder kunnen verbeteren. Onder andere het veiliger maken van de smalle tussenperrons in Heino en in Raalte en het verbeteren van de punctualiteit en verdere versnelling van de Intercity noemt ProRail als mogelijke maatregelen. Dit als input voor het gesprek met de Minister tijdens het BOMIRT najaar 2021.

■ Financiën

GS-begrotingswijziging:

Op deze prestatie is van het geraamde budget van € 1,3 miljoen een bedrag van ruim € 0,388 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding kan als volgt worden verklaard.

Voor lopende opdrachten aan ProRail in verband met elektrificatie, 2e perronspoor en een verkenningenstudie verbetermaatregelen spoorlijnen Zwolle-Enschede zijn de verwachte (af)rekeningen niet in 2020 ontvangen.

De overgebleven gelden zullen in 2021 voor doorlopende verplichtingen op deze prestatie worden ingezet. Dit wordt gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om € 0,388 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.2.6 van de begroting 2021.

4.3 Vaker op de fiets

Wij stimuleren het gebruik van de (elektrische) fiets op afstanden tot ongeveer vijftien kilometer als alternatief voor de auto en het openbaar vervoer. En ook als vervoermiddel

van en naar stations of carpoolplaatsen (4.3.1). Een kwalitatief goed en veilig fietsnetwerk is belangrijk voor woon-werkverkeer, en daarmee ook voor de werkgelegenheid. (4.3.2.)

Prestaties

4.3.1 Stimuleren fietsgebruik

Acties 2020

1. Wij stimuleren het fietsgebruik door projecten te ontwikkelen en uit te voeren gericht op gedragsbeïnvloeding en techniek. Dit doen wij samen met onze partners.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investerings Fiets d.d. 3 juni 2020 en Besluit Investeringsvoorstel Fiets

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Wij voeren regionale meerjarige fietsprogramma's per gebied en/of corridor uit. Binnen de meerjarige regionale fietsprogramma's zijn de onderstaande fietsstimuleringsacties gestart en/of uitgevoerd in 2020. Deze zijn samen met alle betrokken partijen zoveel mogelijk integraal opgepakt. Integraal werken doen we door de thema's fietsstimulering, verkeersveiligheid, gezondheid in samenhangen bij de verkeersdeelnemers/doelgroepen aan te bieden. Integraal werken betekent ook dat infrastructuur, (ic) techniek, data en fietsstimulering in samenhang opgepakt worden. Door de Covid-19 pandemie zijn fiets stimuleringsprogramma's en projecten met directe contacten, acties en campagnes met verkeersdeelnemers, bedrijven, werknemers etc. niet of helaas beperkt uitgevoerd. Diverse programma's en projecten zijn ontwikkeld, gestart en/of uitgevoerd. De uitvoering van het project fietsmaatjes (werknemers), verkeersveiligheid/fietsstimulering basisschool kinderen in Deventer/Enschede, de uitrol van het Doortrapproject ouderen zijn niet of zeer beperkt uitgevoerd. Vanuit het overzicht kansen en mogelijkheden om fiets en gezondheid meer en beter aan elkaar te koppelen is samen met de Hogeschool Windesheim en de GGD een fiets/gezondheidsproject ontwikkeld met o.a. een App. De Stichting 365 dagen heeft met haar nieuwe meerjarenprogramma een stevig basis om gedrags-fietsstimulering vanuit de diverse beleidsvelden (o.a. vitale economie, sport, toerisme) en met betrokken maatschappelijke partijen te verbinden. Met de programma onderdelen toekomstverkenning Fietsgebruik en de nadere uitwerking website fiets 365 in Overijssel, met een brede portaalfunctie, is een start gemaakt. De provincie en gemeenten zijn hierbij direct betrokken.

Voor de uitrol van de gedragscomponent op routeniveau is een draaiboek implementatie gedragsstimulering opgesteld met een concept uitvoeringsprogramma (traject N340 Zwolle-Dalfsen). Deze opzet dient als blauwdruk voor alle overige fietsroutes.

Het project Fietsketting in Hengelo (bevordert de doorstroming van een cluster fietsers bij een verkeerslicht) is voorbereid voor uitvoering. De provincie is leadpartner van een Europees project dat zich richt op technologische innovatie van fietsprojecten. De projectorganisatie heeft aan het Europa secretariaat

de inhoudelijke en financiële voortgang gerapporteerd van de projecten van de betrokken Europese partners.

Data, monitoring, presentatie

Jaarlijks worden op ca. 500 punten op het Kernnet fietstellingen uitgevoerd. Samen met landelijk beschikbare fietsdata worden deze gegevens verwerkt in de Atlas van Overijssel, onderdeel fiets. De telpunten zijn in de Atlas gekoppeld aan het Kernnet. Ook de fietsongevallendata, de gesubsidieerde projecten, de eigenaar van het fietspad zijn in de Atlas opgenomen. De Atlas is voor iedereen toegankelijk.

Op het gebied van monitoring participeert de provincie met nog drie provincies in een Europees fietsmonitoringsproject. Dit doen wij samen met vier steden en vier Universiteiten/Hogescholen. Het project N340, gedeelte Zwolle-Dalfsen, maakt deel uit van dit monitoringsonderzoek.

Financiën

Financieel resultaat prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruik

Op deze prestatie zijn de geraamde lasten van € 12,3 miljoen voor € 1,5 miljoen niet gerealiseerd en zijn er baten gerealiseerd die niet geraamd waren hetgeen tot een positief resultaat heeft geleid van € 2,5 miljoen. De onderbesteding kan als volgt worden verklaard:

Uitvoeringsprogramma mobiliteit UVP 2020

Op prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruik is € 9,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het UVP 2020, bestaande uit € 8,5 miljoen aan structurele middelen en € 1,0 miljoen uit incidentele middelen. Op de structurele middelen is als gevolg van lagere subsidievaststellingen uit eerdere jaren een onderbesteding ontstaan van € 90.000.

Correctie eerder genomen lasten als gevolg uitkering specifieke doeluitkeringen

In 2020 zijn op prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruik baten gerealiseerd voor ruim € 1,0 miljoen die niet waren geraamd. Deze baten zijn recentelijke toegekende specifieke rijksuitkeringen als cofinanciering op een viertal snelfietsroutes, waarvan er 3 reeds volledig waren gedekt via het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (UVP). Hierdoor ontstaat in 2020 een hoger resultaat van € 1,0 miljoen.

Uitvoering Koers Fiets

Op deze prestatie is € 2,75 miljoen beschikbaar gesteld voor uitvoering van het koersdocument Fiets. Bestaande uit € 2,25 miljoen uit fietsmiddelen coalitieakkoord 2016-2019, waarop € 0,9 miljoen niet tot bestedingen is gekomen en € 0,5 miljoen uit coalitieakkoord 2020-2023 die niet tot besteding is gekomen. In totaal gaat het om een onderbesteding van € 1,4 miljoen die wij in komende jaren willen inzetten voor realisatie van Koers Fiets. Voor het hele bedrag geldt dat dit wordt gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. De middelen uit het coalitieakkoord 2016-2019 kennen een aflopende looptijdtermijn.

Bovenstaande verklaringen leiden tot twee resultaatbestemmingen, een PS-begrotingswijziging en een GS-begrotingswijziging.

Resultaatbestemmingen:

Uitvoeringsprogramma mobiliteit UVP 2020

Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen wij u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat van € 90.000 als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 90.000 door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruik

Correctie eerder genomen lasten als gevolg uitkering specifieke doeluitkeringen

Wij stellen u voor de eerder genomen lasten ten laste het UVP te corrigeren middels

een resultaatbestemming en de middelen beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's door deze toe te voegen aan de jaarschijf 2022 van de begroting 2021, prestatie 4.3.1.

PS-begrotingswijziging:

Uitvoering koersdocument Fiets (middelen uit het coalitieakkoord 2016-2019)

Wij stellen u voor € 0,9 miljoen voor de realisatie van Koers Fiets toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2021.

GS-begrotingswijziging:

Uitvoering koersdocument Fiets (middelen uit het coalitieakkoord 2020-2023)

Voor de niet gerealiseerde middelen uit het coalitieakkoord 2020-2023 gelden de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2021.

4.3.2 Goed en veilig fietsnetwerk

Acties 2020

1. Wij werken de voorlopige ontwerpen uit van de nadere verkenning van 9 regionale fietsroutes en de F35.
2. Wij onderzoeken de mogelijkheden naar knooppuntontwikkeling / overstappunten (hubs) inclusief het fietsparkeren.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

 Inhoud

1. Voor negen benoemde regionale fietsroutes en de F35 zijn cofinancieringsmiddelen beschikbaar gesteld. Op basis hiervan is gestart met de nadere uitwerking/planstudies van diverse trajecten van de routes Enschede-Haaksbergen, Deventer-Zwolle, Zwolle-Hardenberg en de F35.

Vanuit de DUV&V subsidieregeling en de fietsstimuleringsmiddelen zijn 29 fiets/veiligheidsprojecten door de gemeenten gestart (11 in West-Overijssel en 18 in Twente). De projecten maken onderdeel van het kernnet fiets (waaronder de F35 en regionale routes).

Binnen de regiodeal Steenwijkerland is door de gemeente het uitvoeringsprogramma gestart voor het verbeteren van fietsroutes die deel uitmaken van het kernnet fiets. Voor een aantal trajecten van provinciale fietspaden (binnen het kernnet fiets) is ca. 150 km. kantmarkering aangebracht. Het betreft een eerste tranche. Het aanbrengen van kantmarkering wordt de komende jaren voortgezet.

2. Om beter inzicht te krijgen in de bestaande en mogelijke nieuwe mobiliteitsknooppunten in Overijssel is samen met de gemeenten een concept Toekomstbeeld knooppunten opgesteld. Het betreft een ontwikkelingskaart van huidige en potentiële knooppunten op basis van o.a. de mobiliteitsnetwerken uit de Integrale Netwerkvisie Overijssel (INO). Zover beschikbaar is de stallingsbehoefte van de fiets in de binnensteden hierbij ook in beeld gebracht.

 Financiën

4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek

Met onze partners (4.4.1) werken we aan efficiënt (4.4.2) en schoon (4.4.3) goederenvervoer. Dat vergroot de bereikbaarheid, de werkgelegenheid en de toegevoegde waarde van de logistieke sector. We zorgen voor een optimale bereikbaarheid van de logistieke hotspots in Overijssel zodat ze goed kunnen opereren op de Europese corridors (4.4.4).

Prestaties

4.4.1 Port of Logistics Overijssel (POLO)

Acties 2020

1. Wij geven onder regie van POLO, samen met de logistieke stakeholders, uitvoering aan het meerjarenprogramma Goederenvervoer en logistiek.
2. Wij ondersteunen de POLO (secretariaat, aanjager kernteam en werktafels) en de logistieke netwerkorganisaties bij cluster- en netwerkactiviteiten.
3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls uit het Coalitieakkoord van € 1,8 miljoen voor schoon goederenvervoer en logistiek.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investerings Goederenvervoer en Logistiek - € 1,8 miljoen uit het Coalitieakkoord "Samen bouwen aan Overijssel"

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. Met onze partners in POLO hebben we uitvoering gegeven aan het Meerjarenprogramma Goederenvervoer en Logistiek. Zo zijn er gezamenlijk met onze partners werkprogramma's geformuleerd op bijvoorbeeld de thema's vrachtwagenparkeren en Zero Emissie stadslogistiek. De samenwerking tussen alle betrokken partijen wordt als buitengewoon prettig ervaren. Met de leden van de stuurgroep wordt de inhoudelijke discussie gevoerd over de thema's en de koers bepaald. Via het kernteam POLO worden ontwikkelingen gedeeld en nieuwe initiatieven in gang gezet.
2. Overijsselse regio's profileren zich gezamenlijk naar buiten. Ook in 2020 is, ondanks corona, de samenwerking in het POLO netwerk voortgezet en verstevigd. Ook zijn er samen met onze partners webinars georganiseerd. Naast de al bestaande structuur zijn er nieuwe samenwerkingen ontstaan op bijvoorbeeld de thema's innovatie en lobby.
3. Uw Staten hebben in haar vergadering van 23 september 2020 ingestemd met het investeringsvoorstel Goederenvervoer en Logistiek.

Financiën

GS-begrotingswijziging:

Binnen beleidsdoel 4.4 is op prestatie 4.4.1 Port of Logistics Overijssel (POLO) aan lasten € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld. Hierop heeft een overschrijding plaatsgevonden van € 33.000 die kan worden gedekt door een aanvullende onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Deze aanvullende onttrekking wordt gecompenseerd met een verlaging van de lasten van prestatie 4.4.1 in 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 33.000 extra te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel ter dekking van de hogere lasten van prestatie 4.4.1 van de begroting 2020 onder gelijktijdige verlaging van de lasten van prestatie

4.4.1 in de jaarschijf 2021.

4.4.2 Slimme logistiek (Smart Logistics)

Acties 2020

1. Wij bedenken met partners maatwerkoplossingen voor logistieke vragen, onder meer stadslogistiek (koppeling met het Klimaatakkoord), afvallogistiek, zorglogistiek en bouwlogistiek.
2. Wij realiseren slimme infrastructuur door het uitvoeren van projecten als Talking Traffic en Blauwe Golf.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. Samen met onze partners hebben via een themagewijze aanpak uitvoering gegeven aan het realiseren van een slimme infrastructuur voor het goederenvervoer en leveren daarmee een bijdrage aan een efficiëntere en effectievere organisatie van de logistiek. Zo hebben we gezamenlijk het platform blauwe golf Twentekanal opgeleverd om daarmee de binnenvaart beter te kunnen informeren en de beschikbare capaciteit beter te benutten. Voor de Twentekanal is deze nu gereed en we zijn gestart met de uitbreiding naar de rest van Overijssel.
2. Ook werken we samen aan de uitrol van intelligente verkeersregelinstanties om daarmee het vrachtverkeer beter te kunnen stroomlijnen. Samen met onze onderwijspartners zijn we een netwerk gestart om logistieke innovaties aan te jagen. Een mooi voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van onbemande voertuigen.

Financiën

4.4.3 Verduurzaming goederenvervoer Binnenvaart

Acties 2020

1. Wij versterken via de Green Deal Binnenvaart de positie van de binnenvaart, door een actief verandering van vervoerswijze beleid (modal shift) te voeren van weg naar water.
2. Wij stimuleren via de Green Deal Binnenvaart de vergroening van de binnenvaartvloot.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

We werken samen met de logistieke partners aan het toekomstbestendig en duurzamer maken van de logistieke sector. Dit doen we onder via de programma's Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens en de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek. Samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Gelderland hebben we een landsdelige aanpak voor Zero Emissie stadslogistiek opgesteld en zijn we gestart met de uitvoering ervan. Dit doen we samen met de gemeenten en ons POLO netwerk. Ook werken we met andere provincies aan de uitrol van de Clean Energy Hubs. Binnen dit programma ontwikkelen wij duurzame brandstofpunten voor vrachtverkeer en de binnenvaart. We gaan met ondernemers het gesprek aan om de binnenvaart te verduurzamen. Ook hebben we subsidie verstrekt aan een project waarbij een schip overgaat naar waterstof als aandrijftechniek.

Financiën

4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk

Acties 2020

1. Wij creëren een robuust vaarwegennet, onder meer door onze betrokkenheid bij het verruimen van de Twentekanalen, project sluis Kornwerderzand en het onderzoek 'Handelingsperspectieven Droogte'.
2. Wij onderzoeken samen met de partners de mogelijkheden voor meer parkeergelegenheid voor vrachtauto's.
3. Wij behartigen de belangen van Overijssel op het dossier Vrachtwagenheffing.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Visie vrachtwagenparkeren Overijssel, informatiebrief februari 2020

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. Door met regionale en (inter)nationale netwerken en in POLO-verband samen te werken, hebben we flinke stappen gezet op weg naar een robuust multimodaal netwerk. De realisatie van de verruiming van de Twentekanalen wordt voorbereid en afgestemd met de kade versterkingen in Almelo, XL Businesspark en Hengelo. De lobby voor Kornwerderzandsluis was effectief en heeft veel draagvlak. Samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de provincie Gelderland zijn we gestart met een verkenning naar het verbeteren naar de bevaarbaarheid bij spoorbrug Zutphen. Ook zijn we samen met deze partners gestart met het opstarten van een regiotafel binnenvaart Oost Nederland. Voor landsdeel oost wordt een uitvoeringsagenda binnenvaart opgesteld. De problematiek van hoog en laag water wordt hier geagendeerd. Hierover hebben we afspraken gemaakt in het BO MIRT. Om ook de kansen van modal shift van weg naar spoor in beeld te krijgen zijn we samen met de Topsector logistiek gestart met het verkennen hiervan voor de oost-west corridor richting Oost Europa.
2. Met de partners (gemeenten, Rijkswaterstaat en koepelorganisaties zoals TLN en Evofenedex) hebben wij een Meerjarenprogramma Aanpak vrachtwagenparkeren Overijssel opgesteld. Hier wordt de komende jaren uitvoering aan gegeven. Uw Staten zijn daarover in oktober per brief geïnformeerd.
3. Wij hebben onze belangen in het dossier rechtstreeks en via het IPO behartigd, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Overleg vindt plaats onder meer over de praktische invoering van het systeem. Gesprekken worden in 2021 voortgezet.

Financiën

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen)

De onderbesteding op deze prestatie bedraagt in totaal € 77.000. Daarvan valt € 33.000 vrij naar de algemene middelen en wij stellen voor € 44.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve. Deze mutatie wordt verwerkt in Kerntaak 20.

4.5 Iedereen elke dag veilig thuis

Verkeersveiligheid is essentieel voor het welzijn in Overijssel. Op basis van het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 dragen wij bij aan de ambitie '0 verkeersslachtoffers'. Dat doen we door gedragsbeïnvloeding (4.5.2) en door het veiliger maken van het wegennetwerk (4.5.1).

Prestaties

4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid

Acties 2020

1. Wij (mede)financieren gemeentelijke/provinciale infrastructurele projecten ter verbetering van verkeersveiligheid en dragen op die wijze bij aan de uitvoering van het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

In 2020 hebben we, in afstemming met de wegbeheerders in Overijssel, infrastructurele projecten gesubsidieerd gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid. Hierbij gaat het onder meer om de aanleg van drempels, inrit constructies en veilig inrichten van schoolomgevingen. Wel hebben Covid-19 maatregelen invloed gehad op de uitvoering van verkeersveiligheidsmaatregelen en gedrag beïnvloedende projecten. Dit heeft tot een vertraging in de uitgaven geleid. De provinciale opgaven uit het Startakkoord van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 zijn wel uitgevoerd en behaald. Daarnaast hebben wij van het Rijk vanuit de 1e tranche Investeringsimpuls SPV een bijdrage ontvangen voor de uitvoering van infrastructurele maatregelen op het provinciale wegennet. De toegekende subsidie bedraagt in totaal € 2.2 miljoen. Voor de uitvoering van de maatregelen in 2021 bedraagt de subsidie € 0,8 miljoen en in de jaren 2022 tot en met 2025 € 1.4 miljoen.

Financiën

Financieel resultaat prestatie 4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid

Op deze prestatie zijn de geraamde lasten van € 4,5 miljoen voor € 2,1 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding kan als volgt worden verklaard:

Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2020 (UVP 2020)

Op prestatie 4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid is € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het UVP 2020, welke volledig is gerealiseerd. Er is echter een onderbesteding ontstaan van € 0,160 miljoen als gevolg van lagere vaststelling van subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend. Verder is een eerder verleende interne bijdrage voor maatregelen op de N732 niet tot besteding gekomen. Na onderzoek is besloten de voorgenomen investering niet uit te voeren. Deze bijdrage was al toegevoegd aan de Reserve dekking kapitaallasten activa. De niet bestede middelen vallen terug naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Deze mutatie wordt verwerkt via Kerntaak 20.

Resultaatbestemming terugvloeiende subsidies:

Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 0,160 miljoen door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid.

Resultaatbestemming meeropbrengsten motorrijtuigenbelasting inzetten voor verkeersveiligheid :

Via het coalitieakkoord en de Perspectiefbrief 2020 hebben wij aangegeven de

meeropbrengsten vanuit de motorrijtuigenbelasting in te willen zetten voor verkeersveiligheid. In 2020 zijn de opbrengsten van de motorrijtuigenbelasting € 1,042 miljoen hoger dan begroot. Wij stellen u voor dit bedrag te bestemmen voor verkeersveiligheidsmaatregelen.

PS-begrotingswijzigingen:
Beleidsimpuls verkeersveiligheid

Op prestatie 4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid is € 2,55 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het programma verkeersveiligheid. Hierop is een bedrag van € 1,9 miljoen niet besteed.

Zoals bij monitor II 2020 aangekondigd willen wij de niet gerealiseerde middelen inzetten als cofinanciering op de toegekende Specifieke Rijksuitkering 'Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen'. De niet bestede middelen van € 1,9 miljoen worden voor € 1,4 miljoen gedekt uit de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel waarvan de beschikbaarheidsdatum per einde 2020 is verstreken. Daarom doen wij u het voorstel € 1,4 miljoen aan niet bestede middelen beschikbaar te houden voor de beleidsimpuls verkeersveiligheid.

Wij stellen u voor € 1,4 miljoen beschikbaar te houden voor cofinanciering van de beleidsimpuls verkeersveiligheid en € 1,4 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2021.

Voor € 0,5 miljoen worden de niet bestede middelen van € 1,9 miljoen gedekt uit de opbrengsten van de Motorrijtuigenbelasting. Wij stellen u voor deze middelen beschikbaar te houden voor cofinanciering van de beleidsimpuls verkeersveiligheid en middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2021.

4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid

Acties 2020

1. Wij geven samen met partners uitvoering aan het landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 en het meerjarenprogramma Verkeersveiligheid.
2. Wij participeren in het ROV Oost-Nederland, dat haar werkplan 2020 uitvoert.
3. Wij verlenen subsidiebijdragen aan gemeentelijke projecten en programma's op het gebied van gedragsbeïnvloeding.

Begrotingswijziging

- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Bert Boerman

 Inhoud

1. De opgaven voor de provincie in het kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 zijn samen met de gemeenten, binnen de gestelde termijn van het rijk uitgevoerd. De provincie heeft hierbij de gemeenten gefaciliteerd. 2 en 3. De gesubsidieerde projecten die via de gemeenten uitgevoerd worden, betreffen gedrags- en communicatieprojecten vanuit het werkplan 2020 van het ROV Oost-Nederland en de extra opgave voor gedragsprojecten vanuit de provincie. In de huidige Covid-19 situatie zijn scholen gesloten dan wel beperkt geopend. Een groot deel van de verkeerseducatieprojecten is daarom afgelopen jaar niet uitgevoerd. Enkele landelijke verkeersveiligheidscampagnes zijn door het Rijk geannuleerd. Voor de campagnes die wel doorgang vonden, konden de regionale interventies en activiteiten maar voor een deel plaats vinden. Door de maatregelen waren sommige doelgroepen het afgelopen jaar moeilijk of geheel niet bereikbaar.

Financiën

Resultaatbestemming:

Onder deze prestatie is het werkbudget voor het ROV Oost-Nederland verantwoord (€ 1,8 miljoen). Verder is onder deze prestatie de realisatie van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Overijssel onderdeel verkeersveiligheid opgenomen. Hiervoor bestaat de subsidieregeling voor de gemeenten. Op de subsidieregeling is bijna € 3,3 miljoen besteed met een onderbesteding van ruim € 1,4 miljoen. Zoals bij de 2e monitor 2020 aangekondigd wordt deze onderbesteding deels veroorzaakt doordat subsidies die verleend zijn in voorgaande jaren lager zijn vastgesteld (€ 0,72 miljoen). De overige onderbesteding is het gevolg van minder subsidieaanvragen in het kader van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Overijssel (€ 0,7 miljoen).

Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 0,72 miljoen door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.5.2 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid.

4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer

Goede en veilige bereikbaarheid voor het autoverkeer van en naar stedelijke netwerken en streekcentra is van groot belang voor onze economie. Vanuit de Integrale Netwerkvisie Overijssel (INO) werken we onze wegvizie met de andere wegbeheerders uit in een actieprogramma wegen (4.6.1 t/m 4.6.10).

Prestaties

4.6.1 A1

Acties 2020

1. Wij begeleiden de uitvoering van fase I en II (Deventer-Azelo).
2. Wij voeren samen met de gemeenten langs de A1 de planuitwerkingfase uit en begeleiden de uitvoering van de gebiedsplannen.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenbrief Stand van zaken A1 en gebiedsplannen A1-zone, april 2019

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. In september 2020 is de aangelegde extra rijstrook op de A1 Deventer- Rijssen (fase I) geopend. De uitvoering van fase II ligt op schema.
2. We geven voortvarend invulling aan de uitwerking en uitvoering van de gebiedsplannen (zoals bijvoorbeeld geluidsmaatregelen bij Bathmen, fietspassages Schipbeek en strecoconduct Wolvesweg).

Financiën

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Voor de verbreding van de A1 en aanvullende landschappelijke inpassing is in 2015 € 102,7 miljoen overgemaakt aan Rijkswaterstaat. Het gedeelte dat als lening beschikbaar gesteld (€ 28,4 miljoen) zal in 2024 worden terugbetaald onder aftrek van de kosten van de aanvullende maatregelen (met een maximum van € 10,85 miljoen).

In de oorspronkelijke overeenkomst tussen Rijk en Provincie Overijssel betreffende de Capaciteitsuitbreiding A1 Apeldoorn-Azelo is overeengekomen dat de Provincie

Overijssel voor een bedrag van € 10,8 mln bijdraagt in de uitvoering van gebiedsplannen in de A1-zones Deventer en Twente door het Rijk. Een deel van deze aanvullende maatregelen wordt nu uitgevoerd door de Provincie Overijssel. In 2020 is voor een bedrag van € 1,3 mln aan kosten gemaakt voor aanvullende maatregelen, die daarmee in mindering worden gebracht op de bijdrage van de Provincie Overijssel aan het Rijk.

De bijdrage van € 10,8 miljoen is verstrekt in de vorm van een lening aan het Rijk, die na aftrek van de gemaakte kosten, terug betaald dient te worden aan de Provincie. Het bedrag van de lening dat terug betaald moet gaan worden door het Rijk wordt hiermee € 1,3 mln hoger. Dit leidt tot een aanvullende storting in de Algemene Financieringsreserve van € 1,3 mln.

De hiervoor benodigde begrotingswijziging is opgenomen onder kerntaak 20

4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid

Acties 2020

1. Wij (mede)financieren gemeentelijke/provinciale projecten ter verbetering van de bereikbaarheid.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

In totaal zijn 34 projecten geselecteerd die in 2020 zijn gestart en passen bij de gezamenlijke plannen van provincie en gemeenten om het verkeer- en vervoernetwerk in Overijssel te verbeteren. De maatregelen richten zich onder meer op het veiliger inrichten van wegen, fietspaden en kruispunten op locaties waar relatief veel ongevallen gebeuren. In het kader van de bereikbaarheid is prioriteit gegeven aan de fietsprojecten en is de inzet hier op gericht.

Financiën

Op prestatie 4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid is € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2020 (UVP 2020) welke volledig is gerealiseerd. Er is echter een onderbesteding ontstaan die voor € 55.000 kan worden verklaard door lagere vaststellingen van subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend.

Resultaatbestemming terugvloeiende subsidies:

Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 55.000 door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.6.10 Infrastructurele maatregelen

PS-begrotingswijziging vrijval en herbesteding interne bijdrage N732 uit Reserve dekking kapitaallasten activa:

In 2020 is een eerder verleende interne bijdrage van € 0,5 miljoen voor maatregelen op de N732 niet tot realisatie gekomen. Na onderzoek is besloten de voorgenomen investering niet uit te voeren. Deze bijdrage was al toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten activa. De niet gerealiseerde middelen blijven beschikbaar voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit.

Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor de niet gerealiseerde bijdrage meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 0,5 miljoen door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.6.10 Infrastructurele maatregelen

Wij stellen u voor om de vrijval vanuit de Reserve dekking kapitaallasten activa ter grootte van € 0,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2022 van begroting 2021 voor prestatie 4.6.10.

4.6.2 A28

Acties 2020

1. Wij agenderen bij de ministerie van IenW en de Tweede Kamer de nodige vervolgstappen voor de instandhouding en verbetering van de verkeersveiligheid en doorstroom op de Rijksweg A28, dit naar aanleiding van afronding MIRT onderzoek november 2019.
2. Wij geven daarbij prioriteit aan de A28 corridor bij Zwolle in samenhang met onderliggend weggennet (ring/N35/N50/N340). Wij streven daarbij naar een MIRT-verkenning voor de langere termijn en beter benutten pakketten (slim en duurzaam) voor de kortere termijn.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. In het BO MIRT 2020 zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en regio over vervolgstappen, met daarin onder anderen een 'Infrapakket' waarin het Rijk 30 miljoen euro investeert in veiligheid en doorstroming en een pakket niet-inframaatregelen welke door de provincies Gelderland, Overijssel en Drenthe wordt uitgevoerd.
2. Voor Overijssel loopt daarnaast MIRT onderzoek Zwolle eo in samenhang met de verstedelijkingsstrategie regio Zwolle.

Financiën

4.6.3 N35 – Lopende projecten

Acties 2020

1. Wij bewaken het proces richting een onherroepelijk tracébesluit door Minister I&W voor Nijverdal-Wierden.
2. Wijthmen- Nijverdal: Rijkswaterstaat voert maatregelen uit. Ook de planstudie Haarle wordt uitgevoerd.
3. Wij ronden de planstudie Knooppunt Raalte af en bereiden de realisatiefase voor.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Provinciale bijdrage aan de opwaardering van de N35 Zwolle-Twente, 25e wijziging van de Kerntakenbegroting 2013 [PS/2013/793] (bijbehorend besluit).
- Investeringsvoorstel N35 Nijverdal - Wierden (PS/2014/439) (bijbehorend besluit).

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. Op 30 december 2020 heeft de Raad van State (RvS) het eind 2018 vastgestelde Tracébesluit N35 Nijverdal - Wierden vernietigd vanwege de daarin opgenomen onderbouwing voor het natuuronderdeel stikstofdepositie (PAS). De RvS heeft niet de mogelijkheid geboden om met een tussenuitspraak alleen het stikstofdeel te repareren waarvoor al wel voorbereidingen waren uitgewerkt. Wel heeft de RvS alle andere beroepen inhoudelijk behandeld én ongegrond verklaard. Deze uitkomst kan nu worden meegenomen bij de verdere voorbereiding van het nu opnieuw vast te laten

stellen Tracébesluit.

2. De onderzoeken ten behoeve van de te doorlopen bestemmingsplanprocedure voor de Meer Veilig 3 maatregelen tussen Wijthmen en Raalte zijn bijna gereed. Ook het onderzoek van de gemeente Hellendoorn samen met Provincie naar een mogelijke oplossing bij Haarle is bijna afgerond. De maatregelen worden in het perspectief van de MIRT afspraken over de Marsroute N35 opnieuw beoordeeld.

3. Mede omdat over de uitgangspunten verder afstemming nodig was en door Corona de participatie van de omgeving grotendeels heeft stilgelegen, zal de afronding van de planstudie in 2021 plaatsvinden.

■ **Financiën**

GS-begrotingswijziging:

De planstudie is nog niet afgerond mede daarom zijn de beschikbaar gestelde uitvoeringskosten dit jaar deels gebruikt. Daarom hebben wij de resterende middelen doorgeschoven naar 2021

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.6.3 een budget van € 0,236 miljoen samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

De investeringskosten in de infrastructuur van de Provincie dienen op basis van de regelgeving te worden geactiveerd en na realisatie worden de kapitaallasten gedekt vanuit de reserve dekking kapitaallasten vaste activa. De plankosten die toegerekend worden aan de realisatie van de provinciale infrastructuur bedragen in 2020 € 0,361 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,361 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de reserve dekking kapitaallasten vaste activa.

Deze wijziging wordt verwerkt onder Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen)

4.6.4 N35 – Marsroute

Acties 2020

1. Wij agenderen verdere opwaardering van de N35 tussen Wijthmen – Nijverdal bij ministerie IenW via het MIRT en via lobby richting Tweede Kamer. Einddoel is uitvoering minimaal 2x2 100 km/uur met ongelijkvloerse kruisingen en gescheiden rijstroken.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Bert Boerman

■ **Inhoud**

Wij hebben in het BO MIRT 2020 afspraken gemaakt over het vastleggen van het einddoel van de Marsroute en over het aanpakken van de tracés Wijthmen - Raalte, Mariënheem en het aanpakken van twee kruispunten van de N35 met de N348 richting Ommen en met de Tunnelweg.

Uw Staten is in mei 2020 door middel van een Statenbrief geïnformeerd over de voortgang.

Voor het aanpakken van de tracés Wijthmen - Raalte, Mariënheem en het aanpakken van twee kruispunten van de N35 met de N348 richting Ommen en de Tunnelweg wordt in 2021 een Statenvoorstel gedaan.

■ **Financiën**

4.6.5 N50

Acties 2020

1. Wij werken mee aan de planstudie Rijksweg N50 Kampen Zuid-Kampen.
2. Wij agenderen problematiek op de N50 bij ministerie IenW via het MIRT en via lobby richting Tweede Kamer.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

1. De planstudie Kampen Zuid-Kampen verloopt volgens planning. In het BO MIRT najaar 2020 heeft de minister bevestigd dat de realisatie gepland is voor 2023.
2. De problematiek op de N50 is bij de minister IenW onder de aandacht gebracht. In het BO MIRT 2020 is afgesproken dat het Rijk in het kader van verkeersveiligheid de belijning aanpast op het wegvak Kampen-Ramspol. In de eerste helft van 2021 laten Overijssel en Flevoland samen een raming door een bureau opstellen wat opwaardering van het wegvak Hattemerbroek-Kampen tot 2x2 autoweg 100 km/uur kost. Dit om een beter beeld te krijgen van de kosten en deze informatie te kunnen gebruiken bij de lobby.

Financiën

PS-begrotingswijziging:

Voor de verbreding van de Rijksweg N50 Kampen Zuid-Kampen is met Statenvoorstel 2020/1101286 een regionale cofinancieringsbijdrage van € 5.0 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan wordt € 3,82 miljoen door de Provincie bijgedragen en € 1.18 miljoen door regionale partijen (Flevoland, Kampen, Dronten en Zwolle). In 2020 is de regionale cofinancieringsbijdrage nog niet aan Rijkswaterstaat ter beschikking gesteld hetgeen als volgt wordt toegelicht:

In 2020 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor een Bestuursovereenkomst tussen Rijk en regio voor de N50 Kampen Zuid-Kampen. De daarbij benodigde afronding van de Planstudie en raming van de kosten door Rijkswaterstaat zijn echter vertraagd en pas eerste kwartaal 2021 gereed. Na afronding hiervan kan de definitieve Bestuursovereenkomst worden opgesteld en getekend en de middelen aan het Rijk worden overgemaakt.

Wij stellen u voor de middelen door te schuiven naar 2021. De regionale bijdrage wordt per saldo voor € 3,2 miljoen gedekt uit de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer en voor € 0,62 miljoen uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Voor de dekking uit de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer stellen wij u voor in de jaarschijf 2021 € 3,2 miljoen te onttrekken aan vorengenoemde reserve en de lasten van prestatie 4.6.5 in 2021 te verhogen met € 3,2 miljoen. Verder dienen de baten en voor een gelijk bedrag de lasten te worden doorgeschoven en in 2021 te worden opgevoerd voor € 1.18 miljoen op prestatie 4.6.5.

GS-begrotingswijziging:

Voor de dekking uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel gelden de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten € 0,62 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.6.5 van de begroting 2021.

4.6.6 N307

Acties 2020

1. Wij verrichten de voorbereidende werkzaamheden voor de vergunningen voor aanleg van de N307.
2. Wij bereiden de realisatiefase voor.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

Investeringsbesluit PS/2019/54 Ombouw N307 Roggebot-Kampen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Voor de uitvoeringfase is de aannemingscombinatie Roggebot (Mobilis-Van Gelder-Van den Herik) gecontracteerd. De combinatie is gestart met voorbereidende werkzaamheden, waaronder het aanvragen van vergunningen. In het najaar van 2020 hebben de bevoegde gezagen de hoofdbesluiten definitief vastgesteld en zijn overeenkomsten met Flevoland en het Rijk gesloten. Tegen de definitieve hoofdbesluiten zijn drie beroepen ingediend bij de Raad van State. Vooruitlopend op de uitvoeringswerkzaamheden worden momenteel de kabels en leidingen verlegd, de gronden verworven en overige voorbereidende werkzaamheden in gang gezet. Daarnaast wordt door de provincie zelf de ontsluiting Schansdijk gerealiseerd.

Financiën

Voor de financiële toelichting, zie toelichting op de balans en de bijlage Investeringsprojecten (water)wegen en kunstwerken.

4.6.7 Vechtdalverbinding (N340/N377 en N48)

Acties 2020

1. Wij starten met de werkzaamheden aan het nieuwe tracé bij de aansluiting met de A28.
2. Wij starten met de uitvoering van de onderdoorgang in de N377 in Balkbrug.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Financiën

Voor de financiële toelichting, zie toelichting op de balans en de bijlage Investeringsprojecten (water)wegen en kunstwerken.

4.6.8 N348 Raalte-Ommen (1e en 2e fase)

Acties 2020

1. Wij ronden de uitvoering van de N348 (financieel) af.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

De realisatie van de onderdoorgang bij de Oude Twentseweg is in volle gang en zal begin 2021 worden opgeleverd. De onderdoorgang Damsholterweg is in december opengesteld voor verkeer. Vanwege de hoge kosten en gewijzigde uitgangspunten is besloten om de beoogde voetgangersbrug niet aan te leggen. Over de financiële afronding van het project en de verdragingskosten lopen er gesprekken met de aannemer. Daarnaast zijn er gesprekken met enkele

aanwonenden over financiële compensatie van schade en lopen er twee omvangrijke WOB-procedures.

■ **Financiën**

De toelichting op de realisatie van het beschikbare investeringskrediet voor het jaar 2020 voor deze prestatie is terug te vinden in de toelichting op de balans in het onderdeel Materiële vaste activa.

4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten

Acties 2020

1. Wij realiseren de aansluiting Oude Deventerweg - Landweerweg (N733).
2. Wij realiseren de aansluiting Lossersestraat - Noord Esmarkerrondweg (N732).
3. Wij realiseren de rotonde Meenteweg Olst (N337).
4. Wij ronden de planstudie F35 Enschede-Oldenzaal af.
5. Wij ronden de planstudie aansluiting N315/N768 Danspaleis af.
6. Wij ronden de planstudie Herstel Deldener Esch (Pact van Twickel) af.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Zie bijlage "Overzicht investeringswerken (water)wegen en kunstwerken" in de sectie bijlagen, te vinden onder de '**meer**' knop.

Portefeuillehouder: Bert Boerman

■ **Inhoud**

Actie 1:

De rotonde is in november 2020 opgeleverd.

Actie 2:

De geconstrueerde kruising is in september 2020 opgeleverd.

Actie 3:

Omdat niet alle gronden minnelijk verworven konden worden is er een onteigeningsprocedure opgestart. Naar verwachting zullen de werkzaamheden aan de rotonde Meenteweg Olst (N337) naar 2022 verschuiven.

Actie 4:

Omdat in het dorp Lonneker meer tijd nodig is voor de tracékeuze, wordt de planstudie F35 Enschede-Oldenzaal in 2021 afgerond.

Actie 5:

De planstudie naar de aansluiting N315/N768 Danspaleis wordt begin 2021 afgerond.

Actie 6:

De kruising met verkeerslichten in het project Herstel Deldener Esch (Pact van Twickel) wordt in 2021 gerealiseerd.

Overig:

-De faunavoorziening langs de N737 is in voorbereiding voor uitvoering in 2021.

-In 2021 wordt de rotonde Bornsestraat Weerselo (N343) gerealiseerd en de rondweg verder voorbereid.

■ **Financiën**

De in de inhoudelijke toelichting gemelde vertraging heeft geleid tot onderbesteding op de investeringskredieten. De toelichting op de realisatie van het beschikbare investeringskrediet voor het jaar 2020 is terug te vinden in de toelichting op de balans in het onderdeel Materiële vaste activa.

Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

In deze toelichting wordt onder meer voorgesteld om een bedrag van € 0,7 miljoen te onttrekken aan de Reserve Provinciale Infrastructuur om de tekorten op een drietal projecten te financieren. Bij Kerntaak 20 is hiervoor een voorstel opgenomen om vanuit de Reserve Provinciale Infrastructuur € 0,7 miljoen over te hevelen naar de

Reserve dekking kapitaallasten activa.

4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur

Wij werken aan de instandhouding van onze provinciale infrastructuur (4.7.1). Wij houden daarbij rekening met verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en het milieu. (4.7.2 en 4.7.3).

Prestaties

4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur

Acties 2020

1. Wij bevorderen de doorstroming door het beter benutten van bestaande infrastructuur.
2. Wij voeren samen met alle wegbeheerders in Overijssel Dynamisch Verkeersmanagement uit.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel Kanaal Almelo de Haandrik

Statenvoorstel tot onverplichte schadevergoeding Kanaal Almelo de Haandrik

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Het dagelijks onderhoud- en inspectieprogramma en de calamiteitendienst is conform planning uitgevoerd. Hierbij hebben we bijgedragen aan de vlotte en veilige doorstroming op de provinciale infrastructuur. Daarnaast hebben we een positieve bijdrage kunnen leveren aan het economisch functioneren en het bedrijfsleven (voornamelijk in Overijssel). Er is vanwege gunstige weersomstandigheden minder gladheidsbestrijding uitgevoerd dan het vijfjaarlijkse gemiddelde.

Op een plek waar mensen zich juist veilig moeten voelen - het eigen huis - hebben bewoners van huizen langs kanaal Almelo de Haandrik te kampen met schade. De omvang en ernst van de schades is heel verschillend. Voor inzicht in de oorzaak is er een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak van de schades. Hieruit blijkt dat slechts een beperkt deel van de schade veroorzaakt kan zijn door de werkzaamheden aan het kanaal. De meerderheid van de schades is niet te relateren aan de werkzaamheden. Hier is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen. Aanvullend onderzoek zal hier meer inzicht in brengen. .

De provincie en gemeenten hebben in 2020 bewoners langs het kanaal zo goed als mogelijk bijgestaan en geholpen. Bijvoorbeeld waar dat nodig was om de veiligheid te garanderen en eventueel tijdelijke woonruimte te verzorgen. Samen hebben wij ons ook ingezet om sociaal emotionele ondersteuning te bieden, waar dat nodig is.

Wanneer we verantwoordelijk zijn dan vergoeden we de schade. In 2020 is door Provinciale Staten besloten een schaderegeling te ontwerpen ook voor schades die níet door de overheid zijn veroorzaakt. Dit besluit is genomen omdat mensen in het gebied lang in onzekerheid hebben gezeten. Zie ook het Statenvoorstel Almelo de Haandrik en het Statenvoorstel tot Onverplichte Schadevergoeding kanaal Almelo de Haandrik.

Financiën

Van het budget voor deze prestatie, ter grootte van € 31,8 miljoen, is € 2,7 miljoen niet besteed. Hiervan heeft € 2,1 miljoen betrekking op de schaderegeling en de gebiedsaanpak (fase 2) van Kanaal Almelo de Haandrik. Op de personeelsgebonden kosten is € 0,1 miljoen voor dit onderwerp niet tot besteding gekomen. Voor deze niet

bestede bedragen doen wij u onderstaand een voorstel tot begrotingswijziging. De overige niet bestede middelen op deze prestatie, ter grootte van € 0,6 miljoen, hebben vooral betrekking op het budget voor gladheidsbestrijding. De uitvoering hiervan was in mindere mate nodig dan begroot vanwege de gunstige weersomstandigheden in 2020.

Programma' schaderegeling (fase 1) en gebiedsaanpak (fase 2) Kanaal Almelo de Haandrik

PS-begrotingswijziging:

De uitgaven in 2020 betroffen € 1,8 miljoen (incl. € 0,3 miljoen salarisbudget) en bleven door de verlate rapportage van shadeopnames en gerelateerde vertraagde uitbetaling aan de leverancier voor beide aanbestede opdrachten een € 2,2 miljoen achter op het budget voor jaarschijf 2020.

Wij stellen u voor om deze € 2,2 miljoen te onttrekken aan Reserve waterwegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.7.4 van de begroting 2021.

Over de periode 2019-2020 bedragen de kosten van het 'programma' schaderegeling (fase 1) en gebiedsaanpak (fase 2) Kanaal Almelo de Haandrik in € 2,7 miljoen. Naar verwachting zijn de resterende middelen ad. € 24,4 miljoen. (€ 8,9 miljoen in de Reserve waterwegen en € 15,5 miljoen in de Voorziening Kanaal Almelo de Haandrik schadeloosstelling per 31 december 2020) nodig om het einddoel schadeafhandeling (fase 1) en de nog nader vorm te geven gebiedsaanpak (incl. statenbesluit) te realiseren. Daarnaast wordt gegeven de onzekerheid over de shadeomvang en bijhorende financiële consequenties, de financiële consequenties van Corona(maatregelen) en de nog nader vorm te geven gebiedsaanpak om het gebied in rustiger vaarwater te brengen een algemene risicoreserve gehandhaafd van € 13,1 miljoen tot eind 2021 (zie paragraaf Weerstandsvermogen).

4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur

Acties 2020

1. Wij voeren het geprogrammeerde onderhoud aan de provinciale infrastructuur uit conform de tabel in bijlage 'Meerjarenuitvoeringsprogramma provinciale wegen'.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Bert Boerman

 Inhoud

Een deel van het geprogrammeerde onderhoud is vertraagd. Dat wordt deels veroorzaakt door onderhoudswerkzaamheden, die gekoppeld zijn aan specifiek vertraagde investeringsprojecten. Daarnaast is een deel van het groot onderhoudsprojecten vertraagd, omdat de voorbereiding meer tijd kostte. De vertraging heeft geen effect op het afgesproken kwaliteitsniveau van de infrastructuur. In de komende twee jaar wordt deze vertraging binnen de programmering ingelopen.

 Financiën

4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur

Acties 2020

1. Wij verbeteren de knelpunten binnen het vervangingsprogramma Wegen en pakken deze de komende jaren structureel op.
2. Wij bereiden voor en voeren de vervanging van wegen en kunstwerken uit conform het Statenbesluit PS/2016/300 en PS/2018/414.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

Statenvoorstel PS/2016/300 Uitvoeringsprogramma vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur 2016 -2019

Besluit PS/2016/300 Uitvoeringsprogramma vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur 2016-2019

Statenvoorstel PS/2018/414 Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen 2020-2023

Statenvoorstel Uitvoeringsprogramma vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur 2020-2023

Portefeuillehouder: Bert Boerman

Inhoud

Vervangingsinvesteringen 2020-2023

Via het Statenvoorstel PS/2020/1102223 Uitvoeringsprogramma vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur 2020-2023 bent u geïnformeerd over de planning en benodigde middelen voor de vervangingsprojecten in de periode 2020-2023. U heeft in uw vergadering van 23 september 2020 het voorstel aangenomen. De voorbereiding voor de verschillende projecten is inmiddels opgestart.

Vervanging wegen 2016-2019

De uitvoering van de rehabilitatie van de N332 en N765 is afgerond. De vervanging van het laatste traject uit deze periode, de N760 IJsselmuiden - Genemuiden, is in voorbereiding voor uitvoering in 2022.

Vervanging kunstwerken 2016-2019

Bij Statenbesluit PS/2016/300 heeft u voor de periode 2016-2019 voor de vervanging (rehabilitatie) van 22 kunstwerken een bedrag van € 10,6 miljoen beschikbaar gesteld. Deze werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond. Er is aanvullend budget nodig. De ramingen in het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen voor de periode 2016-2019 zijn gemaakt op basis van inschattingen en extrapolatie van voorgaande perioden. Aangescherpte Europese bouw- en installatienormen hebben ertoe geleid, dat de projectkosten aanzienlijk zijn toegenomen. In het eerder genoemde Statenvoorstel voor de periode 2020-2023 heeft u ingestemd met aanvullend budget.

Vervanging vaarwegen 2016-2019

De vervanging van de oeverbeschoeiing van Kanaal Almelo - De Haandrik in de tranche 2016-2019 wordt in de komende periode afgerond. De volgende tranche 2020-2023 is in voorbereiding. Bij de voorbereiding en uitvoering worden, zoals aan u toegezegd, altijd de effecten op de omgeving gemonitord.

Overijsselse aanpak coronacrisis, pijlers IV: Investerings naar voren halen:

Vervangingsinvesteringen infrastructuur naar voren halen, € 3,2 miljoen

De voorbereiding van de vervanging van de William Thomsonbrug (N760) is gestart. De werkzaamheden zullen gelijktijdig met de rehabilitatie van de weg naar verwachting in 2022 worden uitgevoerd. Ook is met de voorbereiding van de werkzaamheden aan Beukerssluis met bijbehorende ophaalbrug (N375) begonnen.

Vervanging Zwartewaterbrug, circa € 70 miljoen

Voor de vervanging van de Zwartewaterbrug bij Hasselt wordt er momenteel een voorstel met scenario's uitgewerkt dat met de Perspectiefnota 2022 aan u zal worden voorgelegd.

Financiën

De in de inhoudelijke toelichting gemelde vertraging heeft geleid tot onderbesteding op de investeringskredieten. De toelichting op de realisatie van het beschikbare investeringskrediet voor het jaar 2020 is terug te vinden in de toelichting op de balans

in het onderdeel Materiële vaste activa.

Financiën | lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken						
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	1.650	861	2.511	1.609	902	691
4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer						
4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer	760	3.810	4.570	4.262	308	0
4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen	0	1.365	1.365	410	955	955
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	104.420	2.233	106.653	107.358	-705	2.706
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
4.2.5 Spoor Zwolle - Kampen	0	57	57	-13	70	0
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	500	852	1.352	964	389	389
Totaal 4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer	105.680	8.318	113.998	112.980	1.017	4.050
4.3 Vaker op de fiets						
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	8.500	3.811	12.311	10.807	1.504	2.519
4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek						
4.4.1 Port of Logistics Overijssel (POLO)	200	200	400	435	-35	-33
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	1.200	2.308	3.508	3.498	10	0
Totaal 4.4 Robuuste, slimme en duurzame	1.400	2.508	3.908	3.933	-25	-33

logistiek						
4.5 Iedereen elke dag veilig thuis						
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	5.477	-970	4.507	2.426	2.081	3.122
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	6.800	-36	6.764	6.040	724	721
Totaal 4.5 Iedereen elke dag veilig thuis	12.277	-1.006	11.271	8.467	2.805	3.843
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer						
4.6.1 A1	0	0	0	-53	53	0
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	4.000	-2.089	1.911	1.839	72	555
4.6.2 A28	0	0	0	0	0	0
4.6.3 N35 – Lopende projecten	0	544	544	308	236	236
4.6.5 N50	0	5.000	5.000	0	5.000	5.000
4.6.6 N307	67	-67	0	0	0	0
4.6.7 Vechtdalverbinding (N340/N377 en N48)	0	0	0	0	0	0
4.6.8 N348 Raalte-Ommen (1e en 2e fase)	0	0	0	0	0	0
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	6.887	-1.055	5.832	5.280	552	0
Totaal 4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	10.954	2.333	13.287	7.373	5.913	5.791
4.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
4.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	10.376	814	11.190	11.058	133	155
4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur						
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	13.207	18.935	32.142	29.470	2.672	2.067
4.7.2 Groot onderhoud provinciale	16.582	-1.298	15.285	15.285	0	0

infrastructuur						
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	574	-574	0	0	0	0
Totaal 4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur	30.363	17.063	47.427	44.755	2.672	2.067
Totaal Lasten	181.201	34.702	215.902	200.981	14.921	19.083

Financiën | baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Baten						
4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken						
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	0	0	0	1.440	-1.440	0
4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer						
4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer	0	0	0	1.032	-1.032	0
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	45.237	0	45.237	50.428	-5.191	0
Totaal 4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer	45.237	0	45.237	51.459	-6.222	0
4.3 Vaker op de fiets						
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	0	0	0	1.015	-1.015	0
4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek						
4.4.1 Port of Logistics Overijssel (POLO)	0	0	0	2	-2	0
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	0	0	0	67	-67	0
Totaal 4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek	0	0	0	69	-69	0
4.5 Iedereen elke dag veilig thuis						
4.5.2 Educatie en	1.500	0	1.500	2.237	-737	0

voorlichting verkeersveiligheid						
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer						
4.6.5 N50	0	1.180	1.180	0	1.180	1.180
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	0	0	0	50	-50	0
Totaal 4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	0	1.180	1.180	50	1.130	1.180
4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur						
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	366	0	366	363	3	0
Totaal Baten	47.103	1.180	48.283	56.633	-8.351	1.180

Financiën | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
4. Mobiliteit	-134.098	-33.522	-167.620	-144.348	-23.272	-17.903
Saldo	-134.098	-33.522	-167.620	-144.348	-23.272	-17.903

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	-174	0	174	-174	Resultaatbestemming	Correctie voor eerder genomen lasten. Verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): Binnen beleidsdoel 4.1 is er aan lasten € 2,5 miljoen geraamd voor prestatie 4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken. Hiervan is ruim € 1,6 miljoen gerealiseerd waarvoor met behulp van inzet van externe deskundigheid veel is ingezet op de werkgeversaanpak en slimme en duurzame mobiliteitsprojecten. Verder zijn er baten gerealiseerd voor ruim € 1,4 miljoen die niet waren geraamd. Deze baten zijn specifieke rijksuitkeringen voor mobiliteitsprojecten waarvan de lasten grotendeels eerder al ten laste van de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer waren gebracht. Het betreft Rijksbijdragen die zijn uitgekeerd op basis van de specifieke uitkeringen 'veilig, duurzaam en doelmatige verkeersinfrastructuur' en 'MIRT 2017-2019' hetgeen geleid heeft tot een hoger resultaat op prestatie 4.1.3. van € 0,667 miljoen. Wij stellen u voor de eerder genomen lasten ten laste van de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer te corrigeren middels resultaatbestemming en € 0,667 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer. Dit voorstel verwerken wij bij Kerntaak 20. Slimme en duurzame

4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	-517	517	-517	GS Begrotingswijziging	mobiliteitsprojecten: In 2020 heeft de voorbereiding en afstemming van slimme en duurzame mobiliteitsprojecten met de regio's Twente, Zwolle-Kampen en Cleantechregio meer tijd gevraagd dan verwacht, waardoor in 2020 niet tot de uitrol van projecten kon worden overgegaan. Hierdoor zijn onder andere 2 subsidieverleningen aan de Cleantechregio niet in 2020 gerealiseerd. Daarnaast is een aanzienlijk deel van de bestedingen binnen prestatie 4.1.3 gedekt met ontvangen rijksmiddelen, waardoor onze structureel beschikbare middelen niet volledig zijn besteed. Per saldo is hierdoor een onderbesteding ontstaan van ca. € 0,9 miljoen op € 2,5 miljoen. Wij stellen wij u voor om middels resultaatbestemming € 0,174 miljoen vanuit prestatie 4.1.3 door te schuiven naar de jaarschijf 2021 ter dekking van ons cofinancieringsdeel voor de subsidieverlening 'werkgeversaanpak 2019-2021' aan de Cleantechregio die in 2020 niet kon worden gerealiseerd. Subsidieregeling Voucherregeling thuiswerkplannen Verder is er een onderbesteding op de subsidieregeling Voucherregeling thuiswerkplannen. De onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de subsidieregeling pas aan het eind van het jaar is opengesteld. De lopende aanvragen zullen in 2021 worden beschikt en betaalbaar gesteld. Voor de Voucherregeling thuiswerkplannen hebben wij besloten € 0,277 miljoen door te schuiven naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor de Voucherregeling thuiswerkplannen € 0,277 miljoen te onttrekken aan de
---	-------------	------------	-------------	-------------------------------	--

				Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.1.3 van de begroting 2021. Regionale Aanpak Laadinfrastructuur De Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) is onderdeel van het nationale Klimaatakkoord en heeft als doel ervoor te zorgen dat laadinfrastructuur geen drempel vormt voor de groei van het aantal elektrische voertuigen. Voor de uitwerking van de landelijke aanpak is in de NAL afgesproken dat er samenwerkingsregio's komen die gemeenten gaan ondersteunen bij de uitrol van laadinfrastructuur. Het Rijk heeft 15 miljoen euro procesgeld beschikbaar gesteld voor de NAL-samenwerkingsregio's, onder de voorwaarde dat de regio minimaal eenzelfde bedrag bijdraagt. Overijssel en Gelderland zijn ingedeeld als samenwerkingsregio en de provincies staan aan de lat om de ondersteuning verder vorm te geven in een Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (RAL). Voor de invulling van een Regionale Aanpak Laadinfrastructuur in 2021 voegen wij als provinciale bijdrage € 0,240 miljoen toe aan de begroting 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor de invulling van een Regionale Aanpak Laadinfrastructuur € 0,240 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.1.3 van de begroting 2021. Binnen beleidsdoel 4.2 is er aan lasten ruim € 1,3 miljoen geraamd voor prestatie 4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen. Hiervan is ruim € 0,4
4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen	-955	955	-955	PS Begrotingswijziging

				miljoen gerealiseerd. Met het Statenvoorstel Verkenningfase elektrificatie spoorlijnen (PS 2020/1100322) is € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van onderzoek voor de verkenningsfase. De opdracht hiervoor aan Prorail kent een bestedingsritme dat enigszins afwijkt van het geraamde budget in de begroting. Voor doorlopende verplichtingen in 2021 willen wij € 0,955 miljoen doorschuiven naar 2021. Wij stellen u voor om voor prestatie 4.2.2 een budget van € 0,955 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve Sporen en wegen, door te schuiven van 2020 naar 2021.
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-404	404	-404	Resultaatbestemming Prestatie 4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein Voor deze prestatie is aan lasten ruim € 106 miljoen en aan baten € 45,2 miljoen geraamd in de begroting. De realisatie komt uit op € 107 miljoen lasten en 50,4 miljoen baten. Op deze prestatie is hierdoor per saldo een positief resultaat geboekt van € 4,5 miljoen. De gerealiseerde baten van ruim € 50,4 miljoen zijn circa € 5,2 miljoen hoger dan de raming van € 45,2 miljoen. Dit hangt vooral samen met de incidentele Rijksbijdrage, de beschikbaarheidsvergoeding 2020, van ruim € 10,1 miljoen en lagere reizigersopbrengsten van ongeveer € 4,9 miljoen waarvoor Provincie Overijssel het opbrengstenrisico draagt (en indirect compensatie ontvangt). Haltevoorzieningen IJssel-Vecht Per december 2020 is in een deel van Overijssel het lijnennet en de dienstregeling aangepast. Om uitvoering van de goedgekeurde

4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-497	497	-497	PS Begrotingswijziging	dienstregeling mogelijk te maken waren nieuwe haltes nodig en zullen elders haltes niet meer bediend worden. Dat vergt aanpassingen aan de halte-infrastructuur, zowel bij de gemeentelijke als provinciale wegbeheerders. Deze aanpassingen vergen een eenmalige investering van € 0,723 miljoen in halte-infrastructuur die binnen het beschikbare budget van 2020 voor de exploitatie van het openbaar vervoer is gedekt. Inmiddels is van het beschikbaar gestelde bedrag € 0,319 miljoen gerealiseerd. Voor dekking van doorlopende verplichtingen stellen wij voor middels resultaatbestemming € 0,404 miljoen beschikbaar te houden en toe te voegen aan de begroting 2021 op prestatie 4.2.3. Exploitatie OV concessies Zoals in monitor II aangekondigd is er in 2020 voor prestatie 4.2.3 sprake van een incidentele baat als gevolg van de te ontvangen beschikbaarheidsvergoeding OV en de incidentele lasten die ontstaan in verband met de doorbetaling hiervan aan onze vervoerders. De lasten voor de exploitatie van OV concessie sluit op een bedrag van € 106,7 miljoen ten opzichte van de begrote € 104,8 miljoen. Dit betekent per saldo € 1,9 miljoen hoger dan geraamd. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een hogere last circa € 3,6 miljoen samenhangend met extra subsidies aan vervoerders om de gevolgen van Corona op het openbaar vervoer te dekken. Anderzijds is er een lagere last van circa € 1,2 miljoen in hoofdzaak veroorzaakt doordat de OV-index lager uitvalt dan voorzien. Verder zijn er in 2020 nog geen aanvullende maatregelen op de Vechtdallijnen getroffen tijdens de
--	------	-----	------	------------------------	--

			werkzaamheden aan de N340 (onderbesteding € 0,497 miljoen). De werkzaamheden aan de bestaande rijbanen zullen hoofdzakelijk in 2021 plaatsvinden en dan zullen naar verwachting aanvullende maatregelen op de Vechtdallijnen getroffen worden. Wij stellen u voor de niet gerealiseerde middelen beschikbaar te houden voor aanvullende maatregelen op de Vechtdallijnen tijdens de werkzaamheden aan de N340 en middels begrotingswijziging € 0,497 miljoen te onttrekken aan de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer hetzelfde bedrag aan lasten op te nemen in de begroting 2021 op prestatie 4.2.3.
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-1805	1805 -1805 GS Begrotingswijziging	Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO's) Voor de aanpak van niet beveiligde overwegen (NABO's) is in 2020 een subsidieregeling ingesteld op basis waarvan gemeenten aan de slag konden gaan met het verwijderen van NABO's. Voor 2020 is hiervoor ruim € 1,8 miljoen beschikbaar in de begroting op prestatie 4.2.3. De aanvraag van de gemeente Olst-Wijhe is eind 2020 ontvangen en zal in 2021 worden beschikt. De aanvraag van de gemeente Hof van Twente zal begin 2021 worden ingediend. Wij hebben besloten de middelen van 2020 beschikbaar te houden en door te schuiven naar 2021. Dit wordt gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om € 1,8 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.2.3 van de begroting 2021. Op deze prestatie is van het geraamde
4.2.6 Spoor Zwolle -	-389	389 -389 GS Begrotingswijziging	

Enschede

budget van € 1,3 miljoen een bedrag van ruim € 0,388 miljoen niet tot besteding gekomen. De onderbesteding kan als volgt worden verklaard.

Voor lopende opdrachten aan ProRail in verband met elektrificatie, 2e perronspoor en een verkenningenstudie verbetermaatregelen spoorlijnen Zwolle-Enschede zijn de verwachte (af)rekeningen niet in 2020 ontvangen.

De overgebleven gelden zullen in 2021 voor doorlopende verplichtingen op deze prestatie worden ingezet. Dit wordt gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om € 0,388 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.2.6 van de begroting 2021.

4.3.1 Stimuleren
fietsgebruik -1105

1105 -1105 Resultaatbestemming

Uitvoeringsprogramma mobiliteit UVP 2020
Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen wij u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat van € 90.000 als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 90.000 door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.3.1 Stimuleren fietsgebruik.

Correctie eerder genomen lasten als gevolg uitkering specifieke doeluitkeringen
Wij stellen u voor de eerder genomen lasten ten laste het UVP te corrigeren middels een resultaatbestemming en de middelen beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's door deze toe te voegen aan de

4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-914	914	-914	PS Begrotingswijziging	jaarschijf 2022 van de begroting 2021, prestatie 4.3.1. Uitvoering koersdocument Fiets (middelen uit het coalitieakkoord 2016-2019) Wij stellen u voor € 0,9 miljoen voor de realisatie van Koers Fiets toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2021.
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-500	500	-500	GS Begrotingswijziging	Uitvoering koersdocument Fiets (middelen uit het coalitieakkoord 2020-2023) Voor de niet gerealiseerde middelen uit het coalitieakkoord 2020-2023 gelden de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten € 0,5 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.3.1 van de begroting 2021.
4.4.1 Port of Logistics Overijssel(POLO)	33	-33	33	GS Begrotingswijziging	Binnen beleidsdoel 4.4 is op prestatie 4.4.1 Port of Logistics Overijssel(POLO) aan lasten € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld. Hierop heeft een overschrijding plaatsgevonden van € 33.000 die kan worden gedekt door een aanvullende onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Deze aanvullende onttrekking wordt gecompenseerd met een verlaging van de lasten van prestatie 4.4.1 in 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 33.000 extra te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel ter dekking van de hogere lasten van prestatie 4.4.1 van de begroting 2020 onder gelijktijdige verlaging van de lasten van

4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid -1702	1702 -1702 Resultaatbestemming	prestatie 4.4.1 in de jaarschijf 2021. Terugvloeiende subsidies: Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 0,160 miljoen door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid. Meeropbrengsten motorrijtuigenbelasting inzetten voor verkeersveiligheid : Via het coalitieakkoord en de Perspectiefbrief 2020 hebben wij aangegeven de meeropbrengsten vanuit de motorrijtuigenbelasting in te willen zetten voor verkeersveiligheid. In 2020 zijn de opbrengsten van de motorrijtuigenbelasting € 1,042 miljoen hoger dan begroot. Wij stellen u voor dit bedrag te bestemmen voor verkeersveiligheidsmaatregelen.
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid -1420	1420 -1420 PS Begrotingswijziging	Beleidsimpuls verkeersveiligheid Op prestatie 4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid is € 2,55 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het programma verkeersveiligheid. Hierop is een bedrag van € 1,9 miljoen niet besteed. Zoals bij monitor II 2020 aangekondigd willen wij de niet gerealiseerde middelen inzetten als cofinanciering op de toegekende Specifieke Rijksuitkering 'Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen'. De niet bestede middelen van € 1,9 miljoen worden voor € 1,4 miljoen gedekt uit de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel waarvan de beschikbaarheidsdatum per einde 2020 is verstreken. Daarom doen wij u het

					voorstel € 1,4 miljoen aan niet bestede middelen beschikbaar te houden voor de beleidsimpuls verkeersveiligheid. Wij stellen u voor € 1,4 miljoen beschikbaar te houden voor cofinanciering van de beleidsimpuls verkeersveiligheid en € 1,4 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2021. Voor € 0,5 miljoen worden de niet bestede middelen van € 1,9 miljoen gedekt uit de opbrengsten van de Motorrijtuigenbelasting. Wij stellen u voor deze middelen beschikbaar te houden voor cofinanciering van de beleidsimpuls verkeersveiligheid en middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2021.
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	-721	0	721	-721	Resultaatbestemming Onder deze prestatie is het werkbudget voor het ROV Oost-Nederland verantwoord (€ 1,8 miljoen). Verder is onder deze prestatie de realisatie van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Overijssel onderdeel verkeersveiligheid opgenomen. Hiervoor bestaat de subsidieregeling voor de gemeenten. Op de subsidieregeling is bijna € 3,3 miljoen besteed met een onderbesteding van ruim € 1,4 miljoen. Zoals bij de 2e monitor 2020 aangekondigd wordt deze onderbesteding deels veroorzaakt doordat subsidies die verleend zijn in voorgaande jaren lager zijn vastgesteld (€ 0,72 miljoen). De overige onderbesteding is het gevolg van minder subsidieaanvragen in het kader van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Overijssel (€ 0,7 miljoen). Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is

4.6.3 N35 – Lopende projecten -236	236	-236	GS Begrotingswijziging	opgenomen stellen u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 0,72 miljoen door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.5.2 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid. De planstudie is nog niet afgerond mede daarom zijn de beschikbaar gestelde uitvoeringskosten dit jaar deels gebruikt. Daarom hebben wij de resterende middelen doorgeschoven naar 2021 Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.6.3 een budget van € 0,236 miljoen samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021. Begrotingswijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): De investeringskosten in de infrastructuur van de Provincie dienen op basis van de regelgeving te worden geactiveerd en na realisatie worden de kapitaallasten gedekt vanuit de reserve dekking kapitaallasten vaste activa. De plankosten die toegerekend worden aan de realisatie van de provinciale infrastructuur bedragen in 2020 € 0,361 miljoen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,361 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de reserve dekking kapitaallasten vaste activa. Deze wijziging wordt verwerkt onder Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen)
------------------------------------	-----	------	------------------------	---

4.6.5 N50	-3200	1180	4380	-3200	PS Begrotingswijziging	Voor de verbreding van de Rijksweg N50 Kampen Zuid-Kampen is met Statenvoorstel 2020/1101286 een regionale cofinancieringsbijdrage van € 5.0 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan wordt € 3,82 miljoen door de Provincie bijgedragen en € 1.18 miljoen door regionale partijen (Flevoland, Kampen, Dronten en Zwolle). In 2020 is de regionale cofinancieringsbijdrage nog niet aan Rijkswaterstaat ter beschikking gesteld hetgeen als volgt wordt toegelicht: In 2020 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor een Bestuursovereenkomst tussen Rijk en regio voor de N50 Kampen Zuid-Kampen. De daarbij benodigde afronding van de Planstudie en raming van de kosten door Rijkswaterstaat zijn echter vertraagd en pas eerste kwartaal 2021 gereed. Na afronding hiervan kan de definitieve Bestuursovereenkomst worden opgesteld en getekend en de middelen aan het Rijk worden overgemaakt. Wij stellen u voor de middelen door te schuiven naar 2021. De regionale bijdrage wordt per saldo voor € 3,2 miljoen gedekt uit de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer en voor € 0,62 miljoen uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Voor de dekking uit de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer stellen wij u voor in de jaarschijf 2021 € 3,2 miljoen te onttrekken aan voorgenoemde reserve en de lasten van prestatie 4.6.5 in 2021 te verhogen met € 3,2 miljoen. Verder dienen de baten en voor een gelijk bedrag de lasten te worden doorgeschoven en in 2021 te worden opgevoerd voor € 1.18 miljoen op
-----------	-------	------	------	-------	------------------------	--

4.6.5 N50	-620	620	-620	GS Begrotingswijziging	prestatie 4.6.5. Voor de dekking uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel gelden de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten € 0,62 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.6.5 van de begroting 2021.
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	-55	0	55	-55	Resultaatbestemming Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor middels resultaatbestemming het positieve resultaat als gevolg van terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 55.000 door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.6.10 Infrastructurele maatregelen
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	-500	0	500	-500	PS Begrotingswijziging Vrijval en herbesteding interne bijdrage N732 uit Reserve dekking kapitaallasten activa: In 2020 is een eerder verleende interne bijdrage van € 0,5 miljoen voor maatregelen op de N732 niet tot realisatie gekomen. Na onderzoek is besloten de voorgenomen investering niet uit te voeren. Deze bijdrage was al toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten activa. De niet gerealiseerde middelen blijven beschikbaar voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit. Zoals bij het Statenvoorstel voor de Herprioritering nr. 2020/1102400 is opgenomen stellen u voor de niet gerealiseerde bijdrage meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en € 0,5 miljoen door te schuiven naar 2022 op prestatie 4.6.10

4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-2067	2067 -2067 PS Begrotingswijziging	Infrastructurele maatregelen Wij stellen u voor om de vrijval vanuit de Reserve dekking kapitaallasten activa ter grootte van € 0,5 miljoen toe te voegen aan de jaarschijf 2022 van begroting 2021 voor prestatie 4.6.10. Programma' schaderegeling (fase 1) en gebiedsaanpak (fase 2) Kanaal Almelo de Haandrik De uitgaven in 2020 betroffen € 1,8 miljoen (incl. € 0,3 miljoen salarisbudget) en bleven door de verlate rapportage van schadeopnames en gerelateerde vertraagde uitbetaling aan de leverancier voor beide aanbestede opdrachten een € 2,2 miljoen achter op het budget voor jaarschijf 2020. Wij stellen u voor om deze € 2,2 miljoen. te onttrekken aan Reserve waterwegen en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 4.7.4 van de begroting 2021. Over de periode 2019-2020 bedragen de kosten van het 'programma' schaderegeling (fase 1) en gebiedsaanpak (fase 2) Kanaal Almelo de Haandrik in € 2,7 miljoen. Naar verwachting zijn de resterende middelen ad. € 24,4 miljoen. (€ 8,9 miljoen in de Reserve waterwegen en € 15,5 miljoen in de Voorziening Kanaal Almelo de Haandrik schadeloosstelling per 31 december 2020) nodig om het einddoel schadeafhandeling (fase 1) en de nog nader vorm te geven gebiedsaanpak (incl. statenbesluit). Daarnaast wordt gegeven de onzekerheid over de schadeomvang en bijhorende financiële consequenties, de financiële consequenties van Corona(maatregelen) en de nog nader vorm te geven gebiedsaanpak om het gebied in rustiger vaarwater te brengen een algemene risicoreserve
---	-------	-----------------------------------	---

4.66.66	-155	155	-155	PS Begrotingswijziging	gehandhaafd van € 13,1 miljoen tot eind 2021 (zie paragraaf Weerstandsvermogen).
Toegerekende personeelsgeb kn					Resultaatbestemming personeelskosten waterwegen

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	3	0	3	-3	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	300	0	300	-300	PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	665	0	665	-665	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Beter benutten Wij willen voor de uitvoering van het programma Beter benutten een tweetal subsidies verlenen aan de Stedendriehoek voor een totaal van € 426.500. De dekking hiervoor is aanwezig in de gereserveerde middelen van de bestemmingsreserve mobiliteitsprogramma's.
						Slim en duurzaam Wij willen voor de uitvoering van het programma slimme en duurzame mobiliteit het subsidieplafond met € 239.000 verhogen voor het bereikbaarheidsfonds. De dekking hiervoor is aanwezig in de gereserveerde middelen van de bestemmingsreserve mobiliteitsprogramma's.
						Wij stellen voor een bedrag van € 0,67 miljoen te onttrekken aan de bestemmingsreserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer, voor de uitvoering van de (rijks)programma's Slim & Duurzaam en Beter benutten, en deze toe te voegen aan prestatie 4.1.3 van de begroting 2020.
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	-107	0	-107	107	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
4.2.1 Transities Openbaar Vervoer	2600	0	2600	-2600	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
4.2.1 Transities Openbaar Vervoer	-1290	0	-1290	1290	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Bij de jaarrekening 2019 is er abusievelijk € 2,6 miljoen op deze prestatie doorgeschoven naar de jaarschijf 2020. In plaats daarvan had dit bedrag toegevoegd moeten worden

						aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel als reservering voor de Transitie Openbaar vervoer in komende jaren. Van het abusievelijk doorgeschoven bedrag verwachten wij dit jaar € 1,29 miljoen niet te realiseren. De gereserveerde gelden zullen tijdens de coalitieperiode voor deze prestatie worden ingezet.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om € 1,3 miljoen af te ramen en toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel van prestatie 4.2.1.
4.2.1 Transities Openbaar Vervoer	2500	0	2500	-2500	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen	2100	0	2100	-2100	PS 007 Verkenning elektrificatie spoorlijnen	Deze wijziging heeft betrekking op PS 007 Verkenning elektrificatie spoorlijnen
4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen	-735	0	-735	735	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Met het Statenvoorstel Verkenningsfase elektrificatie spoorlijnen (PS 2020/1100322) is € 2,1 miljoen toegevoegd aan de begroting van 2020 voor het uitvoeren van onderzoek voor de verkenningsfase. De opdracht hiervoor aan Prorail kent een bestedingsritme dat enigszins afwijkt van het geraamde budget in de begroting. Voor doorlopende verplichtingen in 2021 willen wij € 735.000 dorschuiven naar 2021.
						Wij stellen u voor om voor prestatie 4.2.2 een budget van € 0,735 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan de reserve Sporen en wegen, door te schuiven van 2020 naar 2021.
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	500	0	500	-500	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	1550	0	1550	-1550	GS 117 Uitvoeringsbesluit subsidies juni 2020	Deze wijziging heeft betrekking op GS 117 Uitvoeringsbesluit subsidies juni 2020
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	255	0	255	-255	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Wij verwachten dit jaar nog een aanvraag voor een subsidiebijdrage in de kosten voor het verwijderen van niet actief beveiligde overwegen van de gemeente Olst-Wijhe voor maximaal een bedrag van € 0,255 miljoen.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.2.3 een budget van € 0,255 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, toe te voegen aan de begroting van 2020.
4.2.3 Concessie- en	-72	0	-72	72	Adm. 220 van inhuur	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur

contractmanagement van bus en trein	naar vast 2020					naar vast 2020
4.2.5 Spoor Zwolle - Kampen	57	0	57	-57	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	852	0	852	-852	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	717	0	717	-717	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	2335	0	2335	-2335	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Project F35 onderdoorgang Bornerbroeksestraat De complexiteit van de projectvoorbereiding, door een relatie met werkzaamheden aan het hoofdrailnet, is onderschat. Hierdoor schiet dit project fors in de vertraging en zal naar verwachting niet voor 2023 in uitvoering worden genomen. De te verlenen provinciale bijdrage aan dit project van € 1,72 miljoen wordt voor € 1 miljoen gedekt vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en voor € 0,72 miljoen uit de algemene middelen (voorheen decentralisatie uitkering verkeer en vervoer). Als gevolg van de vertraging willen wij het totale bedrag doorschuiven naar 2023. Daarbij stellen wij voor de € 0,72 miljoen uit de algemene middelen toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Wij stellen u voor in 2020 de lasten van prestatie 4.3.1 te verlagen met € 0,72 miljoen en deze ruimte toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Voorts stellen wij u voor om deze middelen samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, te ramen voor prestatie 4.3.1 voor het jaar 2023. Uitvoeringsprogramma 2020 (UVP) Er is een mutatie als gevolg van het UVP mobiliteit dat met de Overijsselse gemeenten gezamenlijk is vastgesteld. Dit betreft een verdeling van beschikbare subsidiemiddelen (UVP) over verschillende beleidslijnen. Bij de uitvoering van het UVP2020 zijn er meer Fiets-projecten en minder projecten bereikbaarheid, verkeerveiligheid en goederenvervoer aangemeld door de gemeenten. De uitwerking hiervan is dat er € 3,05 miljoen meer besteed gaat worden aan prestatie Fiets (4.3.1). Dit bedrag wordt voor € 2,4 miljoen overgeheveld vanuit prestatie 4.6.10 en voor € 0,55 mln. vanuit prestatie 4.5.1. en voor € 0,1 mln. vanuit prestatie 4.4.4. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging tussen prestaties binnen het UVP en de begroting

						Mobiliteit.
						Wij stellen u voor de lasten van prestatie 4.3.1 te verhogen met € 3,05 miljoen onder gelijktijdige verlaging van de lasten op prestaties 4.6.10, 4.5.1., en 4.4.4 voor respectievelijk € 2,4, € 0,55 en € 0,1 miljoen.
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	1126	0	1126	-1126	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	500	0	500	-500	GS 114 Investeringsvoorstel Fiets	Deze wijziging heeft betrekking op GS 114 Investeringsvoorstel Fiets
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-1868	0	-1868	1868	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Project F35 onderdoorgang Bornerbroeksestraat De complexiteit van de projectvoorbereiding, door een relatie met werkzaamheden aan het hoofdrailnet, is onderschat. Hierdoor schiet dit project fors in de vertraging en zal naar verwachting niet voor 2023 in uitvoering worden genomen. De te verlenen provinciale bijdrage aan dit project van € 1,72 miljoen wordt voor € 1 miljoen gedekt vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en voor € 0,72 miljoen uit de algemene middelen (voorheen decentralisatie uitkering verkeer en vervoer). Als gevolg van de vertraging willen wij het totale bedrag doorschuiven naar 2023. Daarbij stellen wij voor de € 0,72 miljoen uit de algemene middelen toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.3.1 een budget van € 1 miljoen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2023. Snel fietsroute Hattem-Zwolle In de begroting 2020 prestatie 4.3.1 is € 0,39 miljoen voorzien voor de subsidie/cofinanciering snel fietsroute Hattem-Zwolle. De provinciale bijdrage is onderdeel van een Rijksbijdrage van € 0,52 miljoen. voor dit project welke is toegezegd in het kader van MIRT afspraken 2018. De gemeente Zwolle is gestart met de planuitwerking en verwacht de realisatie in 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.3.1 een budget van € 0,39 miljoen, samen met

de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Correctie onttrekking reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel

Bij de begroting 2020 is er abusievelijk ten laste van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 1,1 miljoen toegevoegd aan prestatie 4.3.1 waardoor er een tekort is ontstaan van € 0,9 miljoen binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (prestatie 4.3.1). Om dit te corrigeren hebben wij op prestatie 4.3.1 de lasten van de begroting 2020 met € 0,48 miljoen verlaagd en de lasten op jaarschijf 2021 met € 0,42 miljoen verlaagd onder gelijktijdige toevoeging van € 0,9 miljoen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	1000	0	1000	-1000	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
4.4.1 Port of Logistics Overijssel(POLO)	200	0	200	-200	GS 106 Goederenvervoer en logistiek	Deze wijziging heeft betrekking op GS 106 Goederenvervoer en logistiek
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	2444	0	2444	-2444	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	-100	0	-100	100	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Er is een mutatie als gevolg van het UVP mobiliteit dat met de Overijsselse gemeenten gezamenlijk is vastgesteld. Dit betreft een verdeling van beschikbare subsidiemiddelen (UVP) over verschillende beleidslijnen. De uitwerking hiervan is dat er € 3,05 miljoen meer besteed gaat worden aan prestatie Fiets (4.3.1). Dit bedrag wordt voor € 2,4 miljoen overgeheveld vanuit prestatie 4.6.10 en voor € 0,55 mln. vanuit prestatie 4.5.1. en voor € 0,1 mln. vanuit prestatie 4.4.4. Dit betreft een budgettaire neutrale wijziging tussen prestaties binnen het UVP en de begroting Mobiliteit. Hiermee wordt invulling gegeven aan de nauwe samenwerking die provincie Overijssel heeft met de Overijsselse gemeenten.
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	-36	0	-36	36	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Wij stellen u voor de lasten van prestatie 4.3.1 te verhogen met € 3,05 miljoen onder gelijktijdige verlaging van de lasten op prestaties 4.6.10, 4.5.1., en 4.4.4 voor respectievelijk € 2,4, € 0,55 en € 0,1 miljoen. Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
4.5.1 Infrastructurele	-620	0	-620	620	PS 020 Bijdrage N50	Deze wijziging heeft betrekking op PS 020 Bijdrage N50

maatregelen verkeersveiligheid					Kampen Zuid-Kampen	Kampen Zuid-Kampen
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	-549	0	-549	549	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Actualisatie Uitvoeringsprogramma 2020 (UVP) Onder prestatie 4.3.1 Fiets is de toelichting voor deze budgettaire neutrale begrotingswijziging opgenomen. Wij stellen u voor de lasten van 4.5.1 met € 0,55 miljoen te verlagen. Actualisatie hogere opbrengsten MRB In 2020 zijn de gerealiseerde opbrengsten van de MRB hoger dan begroot. Conform uw besluit bij de P-brief wordt de gerealiseerde meeropbrengst in deze coalitieperiode bijgeraamd voor verkeersveiligheid. Wij stellen u voor de lasten van prestatie 4.5.1 in 2021 te verhogen met € 1,5 miljoen. Cofinanciering aangevraagde Rijksmiddelen In 2020 worden niet alle middelen gerealiseerd op deze prestatie Deze willen wij in 2021 inzetten als cofinanciering van de aangevraagde Rijksmiddelen. Wij zullen u hiervoor bij de jaarrekening een voorstel voor resultaatbestemming voorleggen.
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	198	0	198	-198	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	-36	0	-36	36	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	-2438	0	-2438	2438	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Onder prestatie 4.3.1 Fiets is de toelichting voor deze budgettaire neutrale begrotingswijziging opgenomen. Wij stellen u voor de lasten van 4.6.10 met € 2,4 miljoen te verlagen.
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	349	0	349	-349	Adm. 201 doorwerking PS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019
4.6.3 N35 – Lopende projecten	1044	0	1044	-1044	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
4.6.3 N35 – Lopende projecten	-500	0	-500	500	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Als gevolg van het stopzetten van de aanbestedingsprocedure zijn de beschikbaar gestelde uitvoeringskosten dit jaar voor een bedrag van €500.000 niet nodig maar volgend jaar. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 4.6.3 een budget van € 500.000, samen met de

						bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.
4.6.5 N50	3820	1180	5000	-3820	PS 020 Bijdrage N50 Kampen Zuid-Kampen	Deze wijziging heeft betrekking op PS 020 Bijdrage N50 Kampen Zuid-Kampen
4.6.6 N307	-67	0	-67	67	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	24	0	24	-24	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	-991	0	-991	991	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	-88	0	-88	88	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
4.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	475	0	475	-475	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
4.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	339	0	339	-339	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	385	0	385	-385	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	400	0	400	-400	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	2650	0	2650	-2650	PS 023 Kanaal Almelo-de Haandrik	Deze wijziging heeft betrekking op PS 023 Kanaal Almelo-de Haandrik
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	15500	0	15500	-15500	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Op 1 juli 2020 (PS/2020/1101601) heeft PS de (geamendeerde) uitgangspunten vastgesteld voor de aanpak van de schadeproblematiek aan woningen langs het Kanaal Almelo - De Haandrik en € 25,0 miljoen toegevoegd aan de (bestemmings-)Reserve waterwegen. Tevens is per direct € 2,65 miljoen onttrokken aan deze reserve en gealloceerd aan de prestatie 4.7.1. Beheer provinciale infrastructuur (in 2020).
						Eind oktober stelt PS met een besluit over het voorstel 'Onverplicht vergoeden schade Kanaal Almelo-De Haandrik' (PS/2020/1102673) naar verwachting de nadere uitwerking van haar amendement vast. PS besluit daarmee een specifieke schaderegeling te ontwerpen voor het onverplicht vergoeden van schade en stelt ook de uitgangspunten voor deze specifieke schaderegeling vast. Daarmee staan de kaders voor de uit te keren (schade)vergoedingen, zowel voor het verplichte deel als het onverplichte deel, vast en

ontstaat voor Overijssel de verplichting om deze vergoedingen uit te gaan keren. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) vereist dat voor deze vergoedingen een voorziening wordt gevormd ten laste van de beschikbare middelen in de Reserve waterwegen. Dit betreft een technische correctie; dezelfde middelen blijven beschikbaar.

Wij stellen u voor om in 2020 een bedrag van € 15.500.000 toe te voegen aan de Voorziening schaderegeling Kanaal Almelo - De Haandrik onder gelijktijdige en evenredige onttrekking aan de Reserve waterwegen. Tevens stellen wij u voor om hiermee samenhangend in 2021 de geraamde lasten en de onttrekking aan de Reserve waterwegen te verlagen en deze te vervangen door een besteding ten laste van de Voorziening schaderegeling Kanaal Almelo - De Haandrik, alle eveneens voor een bedrag van € 15.500.000.

4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	2	0	2	-2	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	-1350	0	-1350	1350	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Bij de toelichting bij prestatie 4.6.9 is een begrotingswijziging opgenomen waarbij middelen vanuit deze prestatie worden toegevoegd ter dekking van investeringskrediet voor de N344.
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	50	0	50	-50	Adm. 201 doorwerking PS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	-574	0	-574	574	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021

Kerntaak 5: Regionale economie

Dit is hoe wij denken

We werken aan een krachtige, regionale economie die crises het hoofd kan bieden. Een krachtige economie zorgt voor werkgelegenheid voor iedereen. Het MKB in Overijssel zorgt voor 60% van de werkgelegenheid en is daarmee een belangrijke pijler van de Overijsselse economie.

Krapte op de arbeidsmarkt belemmert het groei- en verandervermogen van het bedrijfsleven. Er is in Overijssel een tekort aan vakmensen in technische en IT-beroepen (MBO) en een beperkte beschikbaarheid van hoogopgeleid talent (HBO, WO). Wij willen daarom de arbeidsmobiliteit en de wendbaarheid van de beroepsbevolking vergroten. Het kabinet zet stevig in op samenwerking met regionale overheden, zodat regionale knelpunten kunnen worden weggenomen en nationale doelstellingen gerealiseerd. Dat is een zeer effectieve en productieve keuze. Opgaven spelen decentraal en moeten daar ook worden aangepakt. Voor Overijssel geldt dat de lijntjes kort zijn. Wij kennen de mensen, de bedrijven, de kennisinstellingen, de maatschappelijke organisaties en gemeenten en waterschappen, zij kennen ons.

Een aantrekkelijk vestigingslocatie is cruciaal om bedrijfsleven met een hoge toegevoegde waarde voor de regio's in Overijssel te interesseren en te behouden. Dit vraagt om goed bereikbare werkomgevingen op strategische knooppunten in de provincie en verbinding met kennisinstellingen en innovatielabs.

Bedrijven staan voor de uitdaging in te spelen op nieuwe bedrijfsprocessen en verdienmodellen die ontstaan door maatschappelijke en technologische veranderingen over de sectoren heen. Als bedrijven niet tijdig innoveren, verslechtert de concurrentiepositie en leidt dit tot verlies van banen. Structurele ondersteuning voor het MKB, gericht op het verkrijgen van kennis, financiën en het opzetten van nieuwe samenwerkingsvormen, is onmisbaar. Daarom ondersteunen wij bedrijven en start-ups bij het innoveren.

De vrijetijdseconomie is voor Overijssel een sector die voor veel werkgelegenheid zorgt. Wij willen de potentie ten volle benutten. Samen met beeldbepalende evenementen draagt deze sector bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

5.1 Arbeidsmarkt en onderwijs in verbinding

Samen met het onderwijs, ondernemers en andere overheden werken we aan het vergroten van de arbeidsmobiliteit en de wendbaarheid van de beroepsbevolking (5.1.1). Wij ondersteunen onderwijs en bedrijfsleven bij het opzetten van regionale opleidingsarrangementen in nieuwe (en groene) technologieën. Wij stimuleren grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit door het ondersteunen van projecten. Zo worden arbeidsmarktverschillen verkleind en taal- en administratieve barrières geslecht.

Prestaties

5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs

Acties 2020

1. Wij stellen in 2019 een investeringsvoorstel op voor de impuls uit het Coalitieakkoord van € 8,5 miljoen voor de arbeidsmarkt.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Samen naar een wendbare, inclusieve en toekomstgerichte arbeidsmarkt 2020-2023
- Motie vergrijzing als kans i.p.v. bedreiging

Inhoud

1. Sturing, monitoring en kennisdeling

Waar nodig laten wij bovenregionaal onderzoek uitvoeren en stimuleren wij kennisuitwisseling via bijvoorbeeld symposia. Wij delen de ervaringen door het opzetten van een Overijsselbreed leernetwerk. Wij zetten in op het vergroten van de expertise op het gebied van Social Return On Investment (SROI) bij opdrachtgevers en –nemers. Wij voeren zoveel mogelijk datagedreven beleid om te komen tot een betere feitelijke onderbouwing van beleid en besluitvorming. Wij monitoren de voortgang en resultaten van de regiodeals Twente, Zwolle en Cleantechregio. Het vergroten van de expertise op het gebied van Social Return On Investment bij opdrachtgevers en –nemers doen wij met het Expertisepunt SROI. Expertisepunt SROI wordt ondersteund met een subsidie ad. € 50.000 en werkt voor de hele provincie als het gaat om het invullen van de SROI verplichting bij provinciale opdrachten. Hiermee vergroten wij de kansen van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

Gezamenlijk met de provincie Gelderland is een online onderwijs en arbeidsmarkt event georganiseerd waarbij kennis en inspirerende voorbeelden zijn gedeeld. Ruim 650 kijkers/deelnemers hebben het evenement vanuit hun thuisomgeving live bijgewoond op 17 september jl.

De recente ontwikkelingen op een rij met betrekking tot het zoveel mogelijk uitvoeren van data gedreven beleid:

- De coronamonitor is gelanceerd;
- Het arbeidsmarktdashboard is uitgebreid met SkillsInzicht.nl;
- Voor de informatievoorziening van gemeenten wordt gemeentezicht.nl ontwikkeld;
- Voor de landingspagina voor de verschillende arbeidsmarktregio's op arbeidsmarkinzicht.nl

zijn gesprekken gevoerd;

- Er zijn 8 factsheets over de sectortafels HCA regio Zwolle gemaakt.

Vanaf de start van het Twents Fonds voor Vakmanschap (onderdeel regiodeal Twente) in januari 2019 zijn er 4234 aanvragen binnengekomen. Hiervan zijn er 3723 afgehandeld en zijn er nog 511 in behandeling. In totaal zijn er 1236 scholingsvouchers toegekend. De resterende aanvragen zijn doorverwezen naar andere instanties, hebben hun aanvraag ingetrokken of reageren niet meer op mails of telefoontjes.

Scholingsfonds Clean Tech Regio (onderdeel regiodeal Clean Tech Regio)

In 2020 is hard gewerkt aan de oprichting van een scholingsfonds in de Clean Tech Regio. Zo is er een kwartiermaker aangesteld en is er een werkgroep ingericht. Voor de inzet van de kwartiermaker is een subsidie verstrekt. Onder leiding van deze kwartiermaker zijn de samenwerkende partijen de contouren en vormgeving van het scholingsfonds nu verder aan het ontwikkelen. Het streven is om per 1 maart 2021 een werkend fonds te hebben.

Binnen de HCA Regio Zwolle (onderdeel regiodeal Zwolle) bestaat inmiddels een infrastructuur voor leven lang ontwikkelen via het Ontwikkelfonds Regio Zwolle ('Upgrade jezelf'). Het fonds is bedoeld voor het ontwikkelen, leren en opleiden van (potentiële) werknemers. Voor de werkgeversroute zijn in de periode april 2019 t/m oktober 2020 zijn 1650 werknemers geschoold. De aanmeldingen voor de individuele route betroffen er in de periode juli 2020 t/m oktober 2020 716, waarvan er op dat

moment nog 501 in behandeling waren.

2. Cross-overs arbeidsmarkt met provinciale (kern)opgaven

Wij verbinden onze rol en inzet voor de Overijsselse arbeidsmarkt met de uitvoering van onze provinciale ambities en opgaven. Concreet willen wij dat uitwerken met cross-overs tussen de arbeidsmarkt en de provinciale opgaven.

Wij zijn in 2020 met verschillende cross-overs concreet aan de slag gegaan, onder andere met de zorg, sociale kwaliteit en circulaire economie. Een voorbeeld van een concreet project met circulaire economie is adviseurs van de toekomst 2020: 50 voortgezet onderwijs klassen doen mee met deze editie en het thema circulaire economie wordt in deze editie voor het eerst ingevuld.

3. Publiek-private samenwerkingsverbanden en vernieuwende opleidingsconcepten

Wij ondersteunen vooral vernieuwende manieren van opleiden en werken, zowel voor jongeren als voor werkenden die bijdragen aan het realiseren van onze provinciale hoofdoggaven.

In 2020 is er € 236.000 vanuit de regeling Arbeidsmarkt Overijssel ingezet om pps te ondersteunen. Scale up Techwise Twente en Start.route zijn vooruitlopend op de regeling toegekend, met een totale ondersteuningsomvang van € 500.000. In het merendeel van de initiatieven ligt de focus op Techniek/New Technology en richten de initiatieven zich op vernieuwende manieren van opleiden en werken voor jongeren en werkenden, veelal vanuit het mbo-onderwijs.

4. Talent behouden en aantrekken

Wij blijven met onze partners investeren om talent te behouden en aan te trekken voor de regio. Wij zetten in op de randvoorwaarden, zoals een aantrekkelijk woon-werk en leefklimaat, employer branding door werkgevers, kennisdeling, en gezamenlijk onderzoek en monitoring.

Voor de invulling van de toezegging aan uw Staten (op verzoek van Statenlid Groot Koerkamp) over 'meer samenwerking tussen de regio's op Human Capital' heeft de provincie Overijssel in oktober een bijeenkomst met alle projectleiders van talentinitiatieven in de 3 regio's georganiseerd. De uitkomsten zijn: de krachten meer bundelen op de talentopgave, een leernetwerk met de drie regio's als vervolgplan en er komt een KIM-regeling. Vanuit de subsidieregeling Arbeidsmarkt Overijssel is er voor verschillende arbeidsmarktplatforms en talentprojecten voor in totaal € 240.000 aan aanvragen ontvangen, waarvan inmiddels € 65.000 is toegekend.

5. Uitbouwen Techniekpacten

Wij zien kansen voor de Techniekpacten om zich te verbinden aan de thema's klimaat, energietransitie, leven lang ontwikkelen en circulaire economie. Hiervoor is het nodig dat de drie Overijsselse Techniekpacten hun spilfunctie verder uitbouwen, de samenwerking verbreden en aansluiten bij de regionale human capital agenda's en/of regiodeals.

Het afgelopen jaar heeft de provincie Overijssel € 300.000 geïnvesteerd in de techniekpacten. De techniekpacten hebben hiermee ingezet op het stimuleren van kiezen, leren en werken in de techniek. Daarnaast is er geïnvesteerd in Wetenschap en technologie in het basis- voortgezet onderwijs middels de W&T voucherregeling. In 2020 hebben 21 scholen een voucher ontvangen.

6. Doorontwikkeling wetenschap en techniek als basisvaardigheid voor jongeren

Wij gaan verkennen wat de stand van zaken in Overijssel is op de aanpak wetenschap en technologie in het primair en voortgezet onderwijs. Vervolgens gaan wij de aanpak door ontwikkelen en verbinden aan de transities waar wij als samenleving voor staan: circulair, digitalisering, duurzaamheid en energie.

Er is onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken van W&T in het onderwijs. Naar aanleiding daarvan is er in 2020 geïnvesteerd in Wetenschap en technologie in het basis- voortgezet onderwijs middels de W&T voucherregeling. 21 Scholen een voucher ontvangen. Daarnaast is de opdracht gegeven om een educatief programma voor

basisscholen te ontwikkelen rondom de provinciale opgave Gasloze Wijken met als doel het enthousiasmeren van jongeren in Overijssel voor Wetenschap & Techniek.

7. Eén grensoverschrijdende arbeidsmarkt

Wij zetten in op één goed werkende grensoverschrijdende arbeidsmarkt waar de grens niet als belemmering wordt ervaren.

Rijnlandinstituut samen met de Fachhochschule uit Osnabrück zijn een project gestart om 2 opleidingen opnieuw te beschrijven aan de hand van Europese competenties.

Met dit diploma kan men aan beide kanten van de grens aan de slag. Wij hebben hierin € 50.000 gefinancierd vanuit de regeling Arbeidsmarkt Overijssel.

Vanuit de Grenslandagenda is de provincie Overijssel mede trekker van de werkgroep Onderwijs. Door Covid-19 waren de geplande workshops 'Buurtaal' en 'Stages en leerwerplekken over de grens' gecancelld. Deze hebben begin oktober alsnog online plaatsgevonden.

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Arbeidsmarkt 2020-2023

Van het restant van € 0,3 miljoen is € 0,1 miljoen bestemd voor het programma Arbeidsmarkt 2020-2023, om verdere afspraken met betrekking tot "Arbeidsmarkt en Onderwijs" na te komen hebben wij besloten om dit van de KVO middelen mee te nemen naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.1.1 van de begroting 2021.

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Oud programma

Van het oude programma PS/2016/196 is een bedrag van € 0,3 miljoen overgebleven van het in totaal € 10 miljoen beschikbare budget. Om het oude programma af te sluiten stellen we voor om het restant van € 0,3 miljoen over te hevelen naar de Algemene reserve.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

5.2 Regiodeals

Met onder andere de regiodeals dragen we bij aan de regionale agenda's (5.2.1 t/m 5.2.4).

Met een helicopterview en vanuit onze ongebonden positie organiseren we de zaken slim, brengen we partijen met elkaar in contact, verknopen we initiatieven en jagen we innovaties aan.

Prestaties

5.2.1 Regio Deal Twente

Acties 2020

1. Wij monitoren de uitvoering van de Regiodeal. Het actieprogramma heeft vier actielijnen: Techniek als motor, Arbeidsmarkt & Talent, Bereikbaarheid & Vestigingsklimaat (Topwerklocaties) en Circulaire Economie & Duurzaamheid.
2. Wij investeren met het rijk, de provincies Noord-Brabant en Gelderland en regio's, bedrijven en kennisinstellingen onder de vlag van PhotonDelta samen € 236 miljoen in het versnellen van de ontwikkeling van geïntegreerde fotonica.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Kansen in Overijssel Regio Deal Twente
- Statenvoorstel Investeringsvoorstel fotonica

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

■ Inhoud

Na publicatie van de Regio Deal Twente in juli 2019 is gestart met de uitvoering. Langs de vier actielijnen van de Regio Deal Twente zijn de projecten via een subsidieaanvraag bij de provincie ingediend. Een jaar later zijn nagenoeg alle projecten daadwerkelijk in uitvoering genomen. Het Rijk heeft op basis van die voortgang ook de laatste tranche van de toegezegde € 30 miljoen aan de provincie overgemaakt. De accenten in de Regio Deal rond digitalisering, smart industry, circulaire economie en gezondheid (TopFit) zijn door de coronacrisis extra onderstreept.

■ Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

De Regio Deal Twente is na een voorzichtige start in 2019 in 2020 echt opgang gekomen. Met de 2e monitor is een bedrag van € 15 miljoen extra toegekend aan de jaarschijf. Van het totaal bedrag van € 31,7 miljoen is uiteindelijk maar € 1,09 miljoen overgebleven. Om de afspraken met betrekking tot "Regio Deal Twente" na te komen in 2021 hebben wij besloten om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 1,09 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2021.

5.2.2 Regio Deal Zwolle

Acties 2020

1. Wij monitoren de uitvoering van de regio deal.
2. Wij richten in samenwerking met de Regio Zwolle de Kassiersfunctie in en starten met de feitelijke uitvoering daarvan.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel nr. PS/2019/15
- Statenvoorstel nr. 2019/1101592

■ Inhoud

Aanpassing doelenboom, onderdeel prestatie 5.2.2 Human Capital Agenda regio Zwolle.

In 2020 is de Regio Deal Zwolle tot stand gekomen. Om op een inzichtelijke manier verantwoording af te kunnen leggen over deze Regiodeal, stellen we voor om de huidige prestatie 5.2.2 Human Capital Agenda regio Zwolle te wijzigen in 5.2.2 Regio Deal Zwolle. Deze prestatie richten we vervolgens in langs vijf actielijnen:

Actielijn A: Economische structuurversterking door duurzaam groeien en circulair ondernemen van het MKB,

Actielijn B: Toekomstbestendig maken van de arbeidsmarkt (HCA),

Actielijn C: Evenwichtige groei stad en platteland,

Actielijn D: Aan de slag met klimaatoplossingen en

Actielijn E: Governance.

We stellen u voor in te stemmen met de voorgestelde aanpassing van de doelenboom ten aanzien van prestatie 5.2.2.

■ Financiën

Op deze prestatie worden de rijksmiddelen verantwoord van de Regio Deal Zwolle. In 2020 is de start gemaakt voor de Regio Deal Zwolle. De besteding van deze middelen zal naar verwachting plaatsvinden in 2021. De middelen in 2020 op deze prestatie zijn van het onderdeel "Human Capital Agenda Regio Deal Zwolle" en zijn volledig beschikt.

5.2.3 Cleantech Regio

Acties 2020

1. Wij monitoren de uitvoering van de Regiodeal. De Regiodeal omvat drie ambities: beschikbaarheid van gekwalificeerde mensen, inclusieve arbeidsmarkt met plek voor iedereen en wendbaarheid van mensen en systemen om voorbereid te zijn op veranderingen.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Cleantech Regio Regiodeal, PS/2019/1101201
- Besluit Cleantech Regio Regiodeal, PS/2019/1101327
- Stand van zaken Regiodeals derde tranche Regio Zwolle en Cleantech Regio, PS/2020/1102303

Inhoud

Zes projecten op het vlak van Circulaire Economie, energietransitie en de Human Capital binnen deze Regiodeal zijn succesvol gestart na verstrekking van onze provinciale subsidie (in totaal € 1,1 miljoen). Een zevende subsidie - voor het project Slim Warmtenet Zandweert - is verstrekt onder opschortende voorwaarden. Het resterende 'Project Tankvoorziening A1 Bedrijvenpark in combinatie met regionale overslag vanaf Container Terminal Deventer' kan niet doorgaan zoals gepland, omdat het project geen subsidie van het RVO heeft gekregen (plan voldeed aan de voorwaarden, maar budget was uitgeput). Wij zijn met de initiatiefnemers in gesprek over een aangepast plan dat binnen de kaders van uw Staten past. Bij het sluiten van het jaar heeft dit nog niet geleid tot een beschikking.

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Voor het project Slim Warmtenet Zandweert is in juni 2020 een subsidie verleend van € 2,7 miljoen, waarin € 1,0 miljoen in de vorm van een lening. Voor dit project hebben Provinciale Staten op 16 oktober 2019 (met Statenvoorstel nr. 2019/1101201 Cleantech Regio 2019-2023) het besluit genomen om € 0,7 miljoen beschikbaar te stellen vanuit het Cleantech budget (prestatie 5.2.3), onder voorbehoud van besluitvorming over aanvullende middelen (zie toelichting onder prestatie 2.3.1 Nieuwe Energie). In de verleende subsidie is een opschortende voorwaarde opgenomen waaraan op eind 2020 nog niet is voldaan, daarom is de subsidie nog niet opgenomen in de gerealiseerde cijfers. Om te voldoen aan alle afspraken hebben we besloten het volledig resterende bedrag mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,99 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.2.3 van de begroting 2021.

5.2.4 Meerjarenprogramma Leefbaar Giethoorn

Acties 2020

1. Wij monitoren de uitvoering van de Regiodeal. De Regiodeal omvat drie thema's: visitor en bestemmingsmanagement, hoogwaardig verblijf en beleving en aantrekkelijk Giethoorn.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- PS/2019/13 voor het programma Leefbaar Giethoorn 2020-2023.
- PS/2020/1101129 Perspectiefnota 2021

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

Eind 2020 is de volledige bijdrage van de provincie aan het programma Leefbaar Giethoorn (PS/2019/13) van € 6,4 miljoen aan de gemeente beschikt. De daadwerkelijke bevoorschotting aan de gemeente voor de andere deelprojecten is afhankelijk van de door de gemeente Steenwijkerland in te dienen concrete bestedingsplanning voor 2021 en verder. Hierbij wordt ook de koppeling gelegd met de rijksbijdrage van € 3,75 miljoen uit de RegioDeal Zwolle voor de projecten "Station Steenwijk" en "European Wetland Centre (EWC)" in Ossenzijl als vernieuwde toegangspoorten voor het Nationaal Park Wieden Weerribben e.o.

Het fietspadenpakket Giethoorn/Steenwijkerland uit het programma Leefbaar Giethoorn verkreeg eind 2020 de feitelijke bijdrage voor dat onderdeel. Inmiddels zijn de verbeteringen in de geselecteerde paden aanbesteed en zijn de eersten daarvan opgeleverd.

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Het programma Leefbaar Giethoorn is in 2020 opgang gekomen. De beschikking is opgesteld en volledig in 2020 als last genomen. Voor de (deel) afspraken zijn voorwaarden opgesteld over wanneer de betalingen plaats vinden. In 2020 hebben wij dan ook meer middelen toe kunnen kennen dan verwacht. Om het begrote bedrag te corrigeren hebben we besloten om het restant van € 2,9 miljoen toe te kennen aan de jaarschijf 2020.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 5.2.4 € 2,9 miljoen extra onttrokken aan de voor deze prestatie beschikbare middelen in deze reserve.

5.3 Aantrekkelijke vestigingslocatie

Wij brengen bestaande werklocaties op orde door te sturen op de kwantiteit en kwaliteit van werklocaties (5.3.1 en 5.3.2). Door het verbinden van (overheids)partijen, kenniscentra en bedrijfsleven creëren wij bovenregionale topwerklocaties (5.3.3). Wij nemen deel in XL Business Park Twente, Technology Base en Special Purpose Vehicle / Stork Hengelo. Hiermee zijn wij een aantrekkelijke vestigingsplaats voor binnen- en buitenlandse ondernemingen (5.3.4). Wij trekken deze bedrijven actief aan via Oost NL.

Prestaties

5.3.1 Werklocaties: basis op orde

Acties 2020

1. Wij monitoren de uitvoering van de met de gemeenten gemaakte programmeringsafspraken.
2. Wij geven uitvoering aan de gebiedsgerichte aanpak van werklocaties met gerichte investeringen door de Herstructureringsmaatschappij Overijssel.

3. Wij spelen in op kansen die ontstaan bij het verbeteren van werklocaties, afhankelijk van de investeringsbereidheid in het veld.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

1. In de programmeringsafspraken ligt de focus op het in balans brengen van vraag en aanbod van bedrijventerreinen zodat er weer ruimte ontstaat voor economische groei. We monitoren de afspraken om overzicht te houden waar de uitgiftes sneller gaan dan verwacht (en toevoeging van nieuwe locaties legitiem is) of waar ze minder snel gaan dan verwacht.

2. De HMO heeft in 2020 geïnvesteerd in alle type werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren en binnensteden). HMO is met haar investeringen actief in onder andere Almelo (centrum), Hardenberg (De Spinde), Hengelo (Lambertuspassage), Zwolle (Dominicanenklooster), Raalte (spoorzone) en Oldenzaal (centrum). Daarnaast investeert HMO in de topwerklocaties Kennispark, High Tech Systems Park, Polymer Science Park en Deventer Open Innovatie Center.

3. Samen met de gemeenten en werkgeversorganisatie VNO-NCW hebben wij de toekomstbestendigheid van alle Overijsselse bedrijventerreinen in beeld gebracht. Dit geeft de gemeenten, ondernemers en ons duidelijke handvatten welke vervolgstappen we hierin kunnen zetten. Voor ons als provincie is het de basis voor het Statenvoorstel dat u hierover medio 2021 gaat ontvangen. Er is een voorstel in voorbereiding voor de uitvoering van project dat binnen deze visie past, samen met een gemeente en ondernemers, maar dit was eind 2020 nog niet afgerond en zal in 2021 zijn beslag krijgen.

Verder hebben we, samen met de stadsbeweging, intensief contact gehad met gemeenten en retailondernemers over de binnensteden. Dit heeft, via de stadsbeweging, geleid tot de inzet van crisisarrangementen. Op het pre-corona opgeleverde koopstromenonderzoek hebben we een coronaoplegger laten maken. Dat heeft ons input gegeven waar en hoe we de retailondernemers het beste kunnen helpen in deze periode. De middelen die meegenomen worden naar 2021 zullen ten gevolge daarvan via de digitaliseringsvouchers hun weg vinden naar ondernemers.

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Om de gemaakte afspraken met betrekking tot "Werklocaties basis op orde" na te komen hebben wij voor om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,3 miljoen te onttrekken aan Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.3.1 van de begroting 2021.

5.3.2 Werklocaties provinciale participaties

Acties 2020

1. Wij beheren de bestaande participaties Regionaal Bedrijventerrein Twente, Special Purpose Vehicle Stork en Technology Base.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Gebiedsstrategie Kennispark Twente (PS/2018/286)

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

In 2020 heeft Stork Hengelo aan de SPV Hengelo verzocht om een deel van de huurverplichting op te schorten. Dit vanwege de coronasituatie. De directie van SPV Hengelo heeft dit verzoek geaccepteerd. Het deel van de huurverplichting dat is opgeschort wordt de komende jaren ingehaald. SPV Hengelo heeft in 2020 weer een deel van de lening terugbetaald aan de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel. Het Regionaal Bedrijventerrein Twente heeft in 2020 12,4 ha uitgegeven aan 2 organisaties: Kees Smit en VDL. In de begroting was uitgegaan van een verwachte uitgifte van 11,6 ha.

Financiën

De gerealiseerde lasten voor deze prestatie zijn € 1,7 miljoen lager dan begroot. Deze afwijking wordt veroorzaakt door positieve ontwikkelingen in de grondexploitatie van het Regionaal bedrijventerrein Twente (RBT) en als gevolg een vrijval in de Voorziening resultaten gebiedsexploitaties die de provincie aanhoudt voor haar belang (23%). In de paragraaf Verbonden partijen is een nadere toelichting opgenomen over het financieel belang van de provincie in deze gemeenschappelijke regeling en in de toelichting op de balans wordt het verloop van de Voorziening resultaten gebiedsexploitaties nader toegelicht.

5.3.3 Topwerklocaties

Acties 2020

1. Wij maken en houden samen met overheden, ondernemers en kennisinstellingen de topwerklocaties aantrekkelijk.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

PS/2016/486 Kaderstelling/Investeringsvoorstel Technology Base Twente

Inhoud

Onze inzet is maatwerkgericht per locatie. Binnen de topwerklocaties werken private partijen, de gemeenten en/of betrokken onderwijs- en kennisinstellingen aan het ontwikkelingsperspectief. De locaties hebben allen een eigen samenstelling van samenwerkingsverbanden en een eigen dynamiek wat het tempo van doorontwikkeling bepaalt. Binnen de gevormde samenwerkingsorganisaties wordt gewerkt aan gezamenlijke benoemde thema's benoemd welke versterkt kunnen worden en waarop een verdere samenwerking effectief kan zijn. Voor 1 van de topwerklocaties hebben we een voorstel in voorbereiding om deze locatie toekomstbestendiger te maken. Dit voorstel zal in 2021 tot uitvoering komen.

Financiën

De gerealiseerde lasten voor deze prestatie zijn € 0,27 miljoen hoger dan begroot. Wij dienen een bijdrage van € 0,50 miljoen te leveren in het tekort van de luchthavenexploitatie uit 2020 en eerdere jaren. Daar staat tegenover dat de budgetten voor de programmalijnen 2 en 3 (€ 0,13 miljoen) en voor het vervolgproces van de topwerklocaties (€ 0,10 miljoen) niet tot besteding zijn gekomen.

Grondexploitatie Technologybase

Op basis van de geactualiseerde grondexploitatie hebben wij € 0,25 miljoen toegevoegd aan de Voorziening resultaten gebiedsexploitaties. In deze voorziening houden wij het bedrag aan dat correspondeert met het aandeel van Overijssel in het tekort van deze grondexploitatie.

Luchthavenexploitatie Technology Base

In de Paragraaf Verbonden partijen van de begroting 2020 en 2021 is aangegeven dat het risico op de luchthavenexploitatie circa € 1,5 miljoen bedraagt. Het aandeel van

Overijssel in deze exploitatie is 50%. Dit risico wordt opgevangen met het beschikbare weerstandsvermogen.

Voor 2020 was een licht positief saldo voorzien. Als gevolg van ontwikkelingen die wij toelichten in de Paragraaf verbonden partijen is echter een verlies van € 1,0 miljoen geleden. Om die reden nemen wij in 2020 een last van 0,5 miljoen als bijdrage in het exploitatietekort.

Programmalijnen 2 en 3 Technology Base

Voor de programmalijnen 2 'Faciliteren kansrijke initiatieven' en 3 'Creëren juiste randvoorwaarden' is € 4,4 miljoen beschikbaar. Hiervan was € 0,13 miljoen geraamd in 2020. Dit bedrag is niet tot besteding gekomen door ontwikkelingen in de tweede helft van 2020. Voor de toelichting op die ontwikkelingen verwijzen wij u naar de Paragraaf verbonden partijen, De middelen blijven in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel beschikbaar voor uitvoering van de programmalijnen in 2021 en verder.

PS-begrotingswijziging:

Uitvoering topwerklocaties

In 2020 is een bedrag van € 0,1 miljoen gereserveerd voor de "uitvoering vervolgproces van topwerklocaties". Dit bedrag is in 2020 niet besteed. Dit is een KVO-budget met een einddatum in 2020. In 2021 is de verwachting dat deze middelen alsnog kunnen worden ingezet. Om de afspraken met betrekking tot "Topwerk locaties" na te komen in 2021 stellen wij u, in afwijking van het coalitie-akkoord 2019-2023, voor om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021.

Wij stellen u voor om van de jaarschijf 2020 een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.3.1 van de begroting 2021.

5.3.4 Internationaliseren

Acties 2020

1. Wij stimuleren de acquisitie van bedrijven en de uitbreidingsinvesteringen van buitenlandse bedrijven. Wij zetten de regionale ontwikkelingsmaatschappij Oost NL hier voor in.
2. Wij ondersteunen ondernemers bij de voorbereiding, marktentree en opvolging ten behoeve van export door middel van het programma GO4EXPORT.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investeringsvoorstel MKB 2020-2023
- GO4EXPORT

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Om de afspraken met betrekking tot "Internationaliseren" na te komen in 2021 hebben wij besloten om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 17.330 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.3.4 van de begroting 2021.

5.4 Vrijetijdseconomie als banenmotor

Wij dagen de vrijetijdsector uit om vernieuwende, toeristische concepten in samenwerking met ondernemers uit onder sectoren te exploiteren. De sector werkt samen in het programma Gastvrij Overijssel 2020 – 2023. Wij nemen actief deel aan dit netwerk. Daarnaast ondersteunen wij festivals en evenementen die uitnodigen tot bezoek en (meerdaags-) verblijf in Overijssel (5.4.2). Overijssel is en blijft daarmee een aantrekkelijke bestemming (5.4.1).

Prestaties

5.4.1 Gastvrij Overijssel

Acties 2020

1. Wij stellen in 2019 een investeringsvoorstel op voor de investeringsimpuls uit het Coalitieakkoord van € 5 miljoen voor Gastvrij Overijssel 2020-2023.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Investeringsvoorstel Gastvrij Overijssel 2020-2023
- Corona-oplegger Investeringsvoorstel 'Overijssel een bewuste en gastvrije bestemming 2020-2023'

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

Het programma van Gastvrij Overijssel is op 3 juni 2020 door PS vastgesteld. Eind 2020 zijn 4 grote beschikkingen 2020-2023 verleend voor de programmalijnen 1 (ondernemers), 2 (verbindend landschap), 3 (branding&marketing) en 5 (organisatie Gastvrij Overijssel). Uit de door PS op 1 juli 2020 bij de P-nota 2021 beschikbaar gesteld extra Corona-middelen (€ 0,4 miljoen) is een bijdrage van € 0,25 miljoen verleend voor de ontwikkeling van zogenoemde 'heatmaps' in de toeristische hotspots om 'realtime' drukte te kunnen meten. De overige middelen uit deze impuls worden ingezet in het kader van digitalisering van toeristische routes, onder de nog te verwachten uitwerking van programmalijn 4 (digitalisering toeristische routestructuren).

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Eind 2020 zijn 4 grote beschikkingen 2020-2023 verleend voor de programmalijnen 1 (ondernemers), 2 (verbindend landschap), 3 (branding&marketing) en 5 (organisatie Gastvrij Overijssel). Door deze beschikking zijn de middelen sneller dan verwacht toegekend aan onze uitvoerende partijen.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 5.4.1 in 2020 € 1,2 miljoen meer onttrokken dan begroot.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om van prestatie 5.4.1 de jaarschijf 2021 met een bedrag van € 70.407 te verlagen, de jaarschijven 2022 en 2023 te verlagen met een bedrag van € 0,575 miljoen per jaar en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel te verlagen.

5.4.2 Festivals en evenementen

Acties 2020

1. We ondersteunen beeldbepalende, bijzondere kleinere én incidentele, onvoorziene cultuur- en sportevenementen in Overijssel.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel 2019/1100951 Evenementenbeleid 2020-2023

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

De coronacrisis had een forse impact op de evenementenbranche. Veel evenementen zijn afgelast. Wij besloten om de beschikbaar gestelde financiële bijdrage in de vorm van subsidie en sponsoring ook bij afgelaste evenementen uit te betalen. De voorgenomen monitoring publieksbeleving bij de beeldbepalende evenementen kon door de vele afgelastingen niet plaatsvinden. Wij ontvingen vanwege de coronacrisis geen aanvragen voor subsidiering van incidentele cultuur- of sportevenementen.

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Vanwege het niet kunnen toekennen van middelen aan incidentele cultuur- of sportevenementen en het uitstellen van de voorgenomen monitoring "publieksbeleving bij de beeldbepalende evenementen", zijn niet alle middelen in 2020 beschikt. Naar verwachting zullen deze middelen in 2021 alsnog worden toegekend aan de daarvoor bestemde doelen.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,2 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.4.2 van de begroting 2021.

5.5 Innovatief bedrijfsleven

In Overijssel investeren wij in de basisinfrastructuur met innovatieloketten (inclusief Oost NL), open innovatiecentra en kennisnetwerken (5.5.1). In Europees verband werken Gelderland en Overijssel aan 'flagships' op het gebied van Health en High Tech Systems en Materialen (HTSM). Wij bevorderen regionale concurrentiekracht door het benutten van de Europese mogelijkheden door programma's als EFRO, POP/Leader en Interreg (5.5.2 en 5.5.3). Wij faciliteren van ondernemers om internationaal zaken te doen zodat zij kunnen groeien. Met het verstrekken risicokapitaal aan Overijsselse ondernemers, leveren we een bijdrage aan innovatie en de ontwikkeling naar een circulaire economie waarin uiteindelijk alle afvalstoffen als grondstoffen worden hergebruikt (5.5.4).

Prestaties

5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie

Acties 2020

1. Wij zorgen dat ondernemers toegang hebben tot kennis, kapitaal en afzetmarkt. Om dit te realiseren maken we afspraken met de regionale ontwikkelingsmaatschappij Oost NL, Novel-T en regionale innovatieloketten.
2. Wij steunen de drie regionale economic boards.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel Investeringsvoorstel MKB 2020-2023

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

1. De gemaakte afspraken met Oost NL, Novel-T, Kennispoort, CTRD en Ondernemend

Twente zijn gerealiseerd. Sinds maart 2020 adviseren deze organisaties naast hun reguliere werkzaamheden, over coronagerelateerde zaken aan het MKB. In deze bijzondere periode is de samenwerking versterkt, bijvoorbeeld door gezamenlijk webinars te organiseren. Ook zijn ze overgeschakeld op digitale dienstverlening. In totaal zijn de volgende resultaten geboekt:

2100 ondernemers begeleid

€ 41,6 miljoen Innovatie-investeringen

€ 54,5 miljoen aangetrokken investeringen

1.037 directe arbeidsplaatsen

Oost NL: Er zijn twee Algemene Vergaderingen geweest. Over de eerste hebben wij u afzonderlijk per brief geïnformeerd. De targets die voor de business units International en Business Development zijn gesteld zijn voor een deel gerealiseerd en overtroffen. Ondanks de coronacrisis hebben beide business units goede resultaten kunnen halen. Dit heeft mede te maken met een goed gevulde projectenportefeuille die stamde van voor de uitbraak van corona en het creatief en flexibel omgaan met de omstandigheden. De huidige situatie maakt het voor Oost NL nog uitdagender om de gevraagde resultaten te kunnen blijven leveren. Voor een overzicht van showcases klik hier . Verdere informatie over de deelneming Oost NL is te vinden in de paragraaf verbonden partijen – naamloze vennootschappen – Oost NL.

Novel-T / Ondernemend Twente: via vier pijlers 1) kennis en technologietransfer, 2) business support, 3) ecosysteem en 4) clusterontwikkeling werkt Novel-T aan passende ondersteuning voor studenten, startups en MKB. De mkb-ondernemersadviseurs bij Ondernemend Twente hadden contact met 300 ondernemers. De adviseurs van Novel-T hebben 1.000 ondernemers begeleid en 95 events/webinars en workshops georganiseerd. In 2020 is Novel-T gestart met een nieuw acceleratorprogramma voor bestaand MKB, genaamd Innovate-GO. Voor een overzicht van showcases, klik hier.

Kennispoort regio Zwolle heeft in 2020 538 ondernemers begeleid op het gebied van vernieuwend ondernemen, innovatie en internationalisering en organiseerde 135 (meest digitale) bijeenkomsten.

De regio Zwolle Corona Brigade heeft 254 ondernemers geholpen. Voor een overzicht van cases zie: Cases | Kennispoort (Kennispoortregiozwolle.nl) . Ondernemers beoordeelden de dienstverlening van Kennispoort gemiddeld met een 8,2.

De uitvoeringsorganisatie Cleantech Regio Development (CTRD) heeft aan de acties invulling gegeven voor Deventer e.o. In totaal zijn ruim 380 ondernemers ondersteund en 9 bijeenkomsten/webinars georganiseerd. De Strategische Board Cleantech Regio heeft daarnaast besloten om de 1e lijns advisering van ondernemers lokaal te doen waar dat kan. Dit betekent dat voor Deventer vanaf 2021 de dienstverlening voor de ondernemers vanuit Kennispoort wordt verzorgd.

Corona

- Ondersteuning van ontwikkelen en uitzetten verschillende webinars voor het MKB. Bijvoorbeeld de digitale training 'hoe kom ik aan nieuwe klanten?' met VMO of de gezamenlijke webinarreeks 'De blik vooruit' van Novel-T, Kennispoort Regio Zwolle en Cleantech Regio.
- Activiteiten 'economische middenstructuur'. Het gaat hier om Kennispoort, CTRD, Novel-T/Ondernemend Twente en Oost NL. Voorbeelden van activiteiten:
 - o Nauwere samenwerking in coronatijd. Deze samenwerking richtte zich op het informeren van ondernemers door het gezamenlijk organiseren van webinars.
 - o Focus in de samenwerking met Oost NL lag met name op het gebied van startups en scale-ups en de aanvraag en verstrekking van de zogeheten Corona OverbruggingsLening (COL) van het Rijk. Oost NL heeft verder onder meer: portefeuillebedrijven benaderd om de consequenties in kaart te brengen en te kijken

of bedrijven met versoepeling van voorwaarden en overbruggings- financiering door deze crisis heen geholpen kunnen worden, consequenties van lopende Interreg projecten geanalyseerd, samen met Buck consultants een onderzoek gedaan naar reshoring en (samen met de Brabantse ontwikkelingsmaatschappij) een Corona Rebuild-Program voor portefeuillebedrijven uitgevoerd.

- Uitbreiding capaciteit van MKB-adviseurs die zijn ondergebracht bij Kennispoort Regio Zwolle, CTRD en Ondernemend Twente voerden gesprekken en beantwoorden vragen gerelateerd aan corona.
 - Kapitaalstorting Oost NL.
 - Opstellen monitor economische impact van het coronavirus in Overijssel (11 edities in 2020).
 - Rapportage over) een drietal metingen in 2020 onder een Overijssels ondernemerspanel. Op initiatief/in opdracht van VNO-NCW Midden, MKB-Nederland Midden, Oost NL en de provincie Overijssel. Uitgevoerd door Right Marktonderzoek. Er zijn gesprekken over mogelijke verlening van deze monitor.
2. Boards: De regio's Cleantech, Twente en Zwolle hebben in 2020 gewerkt aan de regionale agenda's in relatie tot de regiodeals. Bij de ontwikkeling van deze agenda's hebben de economic boards in de regio's een sleutelrol gespeeld. De rapportage over de activiteiten in het kader van de regiodeals is opgenomen bij prestatie 5.2.

Financiën

In 2020 is het oude programma basis infrastructuur (PS/2016/871) afgerond. Voor dit onderdeel is is vanaf 2016 een bedrag 7,6 mln. gereserveerd aan incidentele middelen. Van deze middelen is eind 2020 een bedrag € 112.382 resterende. Wij stellen voor om dit bedrag terug te laten vloeien naar de algemene middelen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,1 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap

Acties 2020

1. Wij stimuleren ondernemerschap waaronder starters, familiebedrijven, sociaal ondernemerschap, digitalisering van bedrijfsprocessen.
2. Wij zijn de MKB-vriendelijkste provincie.
3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls voor innovatie (€ 11,4 miljoen), MKB en internationalisering (€ 10 miljoen) en circulair (€ 5 miljoen).

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel 2019/1101899 Investeringsprogramma MKB 2020-2023

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

1. Per genoemde doelgroep worden de belangrijkste resultaten genoemd.
 - Startende ondernemers konden deelnemen aan het programma de Startversneller, uitgevoerd door Oost NL. In 2020 hebben 229 ondernemers deelgenomen en zijn 226 coachingsvouchers en 87 opleidingsvouchers verstrekt. Het programma wordt in 2021 in een enigszins gewijzigde vorm voortgezet: De Startversneller.
 - Startups: De drie Overijsselse regio's zijn uitgenodigd met een voorstel te komen hoe het startupecosysteem in hun regio verbeterd kan worden. Dit zal in 2021 leiden tot drie beschikkingen waarmee Provincie Overijssel de uitvoering van de plannen gaat co-financieren.
 - Familiebedrijven konden ondersteuning krijgen bij vraagstukken op

het gebied van bedrijfsopvolging, digitalisering en duurzaamheid. In 2020 is hiervoor de MKB-deal Family Next van start gegaan. Inmiddels zijn enkele leren-van-elkaar-kringen gestart, zijn ruim 30 coachingstrajecten begonnen en een vijftiental ondernemerscoaches geworven (conform doelstellingen). In november is de subsidieregeling Jonge Bedrijfsopvolgers opengesteld. Hiervoor hebben zich in 2020 al vijf jonge ondernemers gemeld.

- Impact ondernemen. Begin 2020 vond een 'nulmeting 2020 Impact Ondernemen Overijssel' plaats. Medio 2020 is het actieprogramma impact ondernemen gepubliceerd. Zie voor de Overijsselse impactondernemers Impactondernemen in Overijssel op de kaart. Een aansprekend voorbeeld van een impact ondernemer is de Zwolse ondernemer Taru Anne van den Born (de Smederij Zwolle). Deze won de tweede prijs in de IGNITE Award. Meer info: Slimme Streken - IGNITE Award.

- Digitalisering. De digitale werkplaatsen in Twente en Zwolle zijn goed van start gegaan. In Twente zijn 26 opdrachten en 13 korte scans bij bedrijven uitgevoerd. In Zwolle zijn 40 vragen van ondernemers binnengekomen, waarvan er 2 in uitvoering zijn en 20 in februari 2021 starten. In december is een derde aanvraag voor een digitale werkplaats Oost Nederland ingediend bij EZK. De regeling voor de Smart Industry voucher is eind 2020 gesloten. In 2020 hebben in totaal ca. 30 bedrijven gebruik gemaakt van deze voucher. Ook zijn de eerste succesvolle stappen gezet voor een European Digital Innovation Hub. Deze aanvraag uit Oost-Nederland is als beste beoordeeld door RvO. In 2021 volgt de definitieve Europese aanvraag.

- Innovatie. Voor de MIT haalbaarheidsregeling kwamen 188 aanvragen binnen (totaal € 2,15 miljoen beschikbaar na ophoging). 107 aanvragen zijn gehonoreerd. Voor de MIT regeling R&D samenwerkingsprojecten zijn 36 aanvragen ontvangen. Het beschikbare budget was € 2,68 miljoen (aangevraagd € 6.35 miljoen). We hebben 16 aanvragen kunnen honoreren. De maatschappelijke thema's die terugkomen zijn: digitalisering, energie, gezondheid en agrofood. Vaak wordt digitalisering gecombineerd met een ander maatschappelijk thema zoals gezondheid en agrofood. Een mooi voorbeeldproject hier is 'rapid response vaccinatieplatform'. Het bedrijf 20Med Therapeutics B.V. uit Enschede werkt samen met een partner uit Leiden aan een snellere en efficiëntere vaccinatiemethode.

- Topclusters. Corona bracht de ontwikkeling van het TechMed cluster in Twente afgelopen jaar in een stroomversnelling. Mede door het vanuit de Regiodeal ondersteunde TopFit Citizenslab kon de Corona meld-app in Twente worden getest. Met een investeringsagenda werd een impuls gegeven aan de clusterontwikkeling. De investeringsagenda zet in op het versterken van Vroege Fase Financiering, uitbreiding van

biologische laboratorium faciliteiten en het versnellen van validatie en implementatie van medisch technische innovaties.

- In 2020 zijn de eerste contouren van de Oost-Nederlandse Artificial Intelligence hub vormgegeven en heeft Buck Consultants in het kader van Think East een Oost-Nederlandse AI propositie ontwikkeld. Dit met als doel om in 2021 te komen tot een Oost-Nederlandse AI investeringsagenda

2. Of Overijssel op dit moment de MKB-vriendelijkste provincie is kunnen we niet beoordelen. Het onderzoek naar de MKB vriendelijkste gemeente volgt rond de zomer 2021. Op basis daarvan wordt ook een ranking per provincie gemaakt. Wel wordt veel aandacht aan dit onderwerp gegeven.

MKB-vriendelijkheid. Provinciale Staten hebben met de motie 'Vereenvoudiging van regelgeving' gevraagd onderzoek te doen naar mogelijkheden voor vereenvoudiging van regelgeving en vermindering van administratieve lastendruk. Dit traject is in voorbereiding, zodat gestart kan worden wanneer bedrijven hier (i.v.m. de coronacrisis) weer prioriteit aan kunnen geven.

De opzet voor het eigen onderzoek in 2021 naar mkb-vriendelijkheid van de provincie Overijssel is gereed. Wij vinden het van belang om in coronatijd virtuele werkbezoeken af te leggen om goed voeling te houden met de situatie bij de bedrijven. Tijdens een digitale editie van de week van de ondernemer in november hebben de gedeputeerden zeven bedrijven bezocht.

Launching Customership. Er is een gedegen portfolio Launching Customer trajecten aansluitend bij vraagstukken van diverse eenheden van de provincie. Aan het einde van 2020 zijn er 46 actieve trajecten. In totaal zijn er 14 innovaties ingekocht waarvan er 7 verzilverd zijn in 2020:

- Quick Bridge Scan (WK): voor meer automatisch (beeld) analyse van onze kunstwerken
- Blauwe Golf Twente (RB): voor betere doorstroming en beladingsgraad van onze schepen
- Monitoring Natuur (NM): voor meer automatische (beeld) analyse van onze natuur
- Energiedakje (NEO, gemeenten Overijssel): voor meer zicht voor PV-potentie op daken

We hebben uitvoering gegeven aan de gebundelde uitvraag Startup in Residence Energie-Innovatie (in samenwerking met NEO, gemeenten en woningcorporaties). Uit 53 inzendingen zijn 16 ondernemers geselecteerd en in 2020 gestart in de businesscase fase.

3. Wij hebben een investeringsvoorstel opgesteld: Statenvoorstel 2019/1101899 Investeringsprogramma MKB 2020-2023 .

In november is een factsheet gepubliceerd waarin de voortgang van het MKB-programma is toegelicht. Factsheet MKB-programma.

Corona

In verband met de Coronacrisis zijn de volgende maatregelen in gang gezet:

- Ophoging van het MIT budget haalbaarheidsonderzoeken met 1 miljoen euro. Budget is volledig benut.
- Extra ondersteuning voor snelle groeiers/scale ups om groeiplannen aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid.
- Versneld een breed toegankelijke digitaliseringsvoucher ontwikkeld voor het brede MKB, samen met VNO-NCW-MKB en de programma's Sociale kwaliteit, Retail, Cultuur, Gastvrij. Voor de digitaliseringsvoucher zijn 525 aanvragen ingediend (ca. 2.4 mio) waarvan 356 goedgekeurd (1.5 mio plafond).
- Ondersteuning actieplan maakindustrie: 20 BOOST vitale industrie vouchers. Dit heeft geresulteerd in 17 aanvragen, waarvan 10 uit Overijssel; voor Overijssel werden

4 aanvragen gehonoreerd, voor Gelderland 5.

- Versnelling activiteiten rondom TechMed cluster
- Financieringsvouchers Mkb-ondernemingen Coronacrisis 2020: ca. 35 vouchers zijn verstrekt.

Financiën

Resultaat 2020

Van het budget van € 16,0 miljoen in 2020 voor deze beleidsprestatie is een bedrag van €13,8 miljoen besteed. Voor de resterende middelen zijn de bestedingen in gang gezet. De bestedingen vinden in 2021 plaats. Om die reden doen wij u op deze prestatie een aantal voorstellen voor begrotingswijziging en resultaatbestemming. Op deze prestatie is tevens voor € 3,2 miljoen aan niet begrote baten gerealiseerd. Het betreft voornamelijk ontvangen middelen van de Doeluitkering MKB-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) en de Doeluitkering MKB-deal familiebedrijven. De afspraken hierover met het Rijk waren bij het opstellen van de begroting nog niet bekend en zijn eind 2020 bekrachtigd.

Doeluitkering MIT (Begrotingswijziging PS)

Vanuit de Doeluitkering MIT is op deze prestatie een baat verantwoord van € 3,0 miljoen. De doeluitkering is bestemd voor de dekking van door ons gemaakte kosten in 2018 en 2019 (totaal € 1,0 miljoen) en 2020 (€ 2,0 miljoen). De gemaakte kosten in 2018 en 2019 zijn, vooruitlopend op het beschikbaar komen van de doeluitkering, ten laste gebracht van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Met het beschikbaar komen van de doeluitkering kan deze reserve weer worden aangevuld. Wij stellen u voor om € 960.000 toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en dit bedrag beschikbaar te houden voor bestedingen in de periode 2021 t/m 2024. Deze wijziging wordt verwerkt in Kerntaak 20.

Na toevoeging van deze € 960.000 bedraagt het dan weer positieve saldo aan middelen voor MKB-innovatiestimulering in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel € 250.000. Deze middelen hebben een einddatum in 2020. Wij willen deze middelen echter beschikbaar houden in afwachting van de definitieve afrekening met het Rijk voor de Doeluitkering MIT. In afwijking van het coalitie-akkoord 2019-2023 stellen wij u daarom voor deze middelen langer beschikbaar te houden in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Wij stellen u voor de middelen voor MKB-innovatiestimulering in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel beschikbaar te houden tot na de afronding van de definitieve afrekening van de Doeluitkering MIT, met het Rijk.

Lopende verplichting (Begrotingswijziging PS)

Voor de subsidieregelingen Ketensamenwerking circulaire kunststof (€ 92.476) en Innovatievouchers (€ 109.392) zijn in 2020 aanvragen ontvangen waarop nog niet is beschikt. Deze aanvragen dienen wij op basis van de gepubliceerde subsidieplafonds toe te kennen. Dit KVO programma heeft echter een einddatum in 2020. Daarom stellen wij u in afwijking van het coalitie-akkoord 2019-2023 voor om het benodigde budget voor afdoening van de aanvragen toe te voegen aan de begroting 2021.

Wij stellen u voor om de begrote lasten van prestatie 5.5.2 in de begroting 2021 te verhogen met € 0,2 miljoen. Onder gelijktijdige onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en de middelen beschikbaar te houden voor besteding in de jaren 2021 t/m 2024.

Nieuw Programma (Begrotingswijziging GS)

'Nieuwe KvO middelen': hier resteert een bedrag van € 0,98 miljoen. Dit is deels te verklaren doordat een aantal regelingen aan het einde van 2020 zijn opengegaan en deze regelingen doorlopen in 2021. De middelen hiervoor zijn nog niet uitgeput, en dat is ook niet het streven zo aan het begin van het programma. De financiële afwikkeling van deze activiteiten zal in 2021 en verder doorlopen.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het restant bedrag van 2020 van € 0,98 miljoen toe te kennen aan de jaarschijf 2021.

Oud Programma (Begrotingswijziging PS)

2020 was het afrondingsjaar van de oude investeringsprogramma's #in – Overijssel innoveert en internationaliseert (€24 miljoen) en MKB & Ondernemerschap (€10 miljoen). In afwijking van het coalitie-akkoord 2019-2023 stellen wij u voor om een deel van de resterende middelen beschikbaar te houden voor besteding in de jaren 2021 tot en met 2024, omdat een deel van de trajecten vertraging heeft opgelopen door Corona. Het betreft de volgende bedragen:

- € 662.341,-- ten behoeve van de afronding van het Startup in Residence programma energie-innovatie. Door corona heeft de uitvoering hiervan vertraging opgelopen. Inmiddels zijn 16 ondernemers geselecteerd.

- € 200.000,-- voor de regeling snelle groeiers. Ivm corona hebben de ondernemers die deelnemen aan dit programma langer de tijd gekregen om een subsidie aan te vragen, namelijk tot september 2021.

- € 257.428, -- voor de dekking van personeelskosten voor inhuur naar vast 2021 t/m 2024. (Dit deel van de wijziging wordt verwerkt op de personeelsgebonden lasten). Wij stellen u voor om het budget voor prestatie 5.5.2 in 2021 te verhogen met € 862.341 onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. En wij stellen u voor het budget voor de personeelsgebonden kosten en de toerekening van die kosten aan Kerntaak 5 in 2021 tot en met 2024 jaarlijks met € 64.357 te verhogen, onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Restant oude programma.

Na de bovengenoemde punten resteert er nog een bedrag van € 0,2 mln. van het oude programma. Dit restant wordt in overeenstemming met het coalitie-akkoord 2019-2023 toegevoegd aan de Algemene reserve. Deze wijziging wordt verwerkt bij Kerntaak 20.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

5.5.3 Europese programma's

Acties 2020

1. Wij voeren het programmamanagement voor het Overijssels deel van de Europese Structuurfondsen. Wij zien toe op tijdige realisatie van projecten en zorgen dat wij binnen de door EU gestelde kaders blijven.
2. Wij lobbyen gezamenlijk met Gelderland voor een indeling en werkwijze van de nieuwe Structuurfondsen na 2020 die bijdraagt aan onze provinciale doelen.
3. Wij bevorderen dat het Overijsselse MKB de Europese Thematische fondsen benut. Daartoe voeren wij het Actieplan Innovatieprofiel Oost-Nederland uit.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenbrief Terug- en vooruitblik Europese programma's (2020/1101927)
- Oorspronkelijk besluit cofinanciering Europese programma's 2014-2020 (PS/2016/7)

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

Europese programma's en fondsen

In de jaarlijkse monitor "Europese euro's in Overijssel" blijkt dat vanaf het begin van

de huidige programmaperiode 2014-2020 tot de peildatum 1 juli 2020 in totaal ruim € 411 mln. Europese subsidie is toegekend aan organisaties (overheden, kennisinstellingen, bedrijfsleven) in Overijssel binnen 2.680 projecten. Ook overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven dragen bij aan projecten, de totale investeringsimpuls voor projecten in Overijssel die hiermee in deze periode gemoeid is, is daarom hoger, ruim € 687 mln. Dit bedrag is exclusief de inkomenssteun aan landbouwers, dit betreft een bedrag van ruim 471 mln. Wij informeerden u daarover in het najaar van 2020 met Statenbrief (2020/1102025). Tevens hebben wij u via PS brieven 2020/1101927 (juli) en 2020/1105528 (december) op de hoogte gebracht van voortgang in de voorbereiding voor de Europese periode 2021-2027.

Onderdeel Interreg

In 2020 zijnde laatst beschikbare middelen van het Interreg A programma beschikt (222 miljoen EU-middelen). In totaal zijn 182 projecten gerealiseerd cq. in uitvoering die zich met name richten op innovatie, duurzaamheid, vervoer en sociale samenhang. Samen met Interreg partners zijn in 2020 grote stappen gezet in de ontwikkeling van het Interreg VIA programma (2021-2027). Het nieuwe programma richt zich, conform de verplichtingen in de EU verordeningen wederom op innovatie, duurzaamheid en sociale samenhang. Waar mogelijk worden verdere vereenvoudigingen doorgevoerd voor projectuitvoerders en Interreg partners. Voor het transnationale Interreg VB programma stond 2020 voornamelijk in het teken van de uitvoering van 2 projecten waarbij de provincie Overijssel Leadpartner is namelijk INDU-ZERO (verduurzaming woningen) en BITS (smart cycling). Daarnaast is met de inzet van Oost NL het project STEPS goedgekeurd dat is gericht op bedrijven in de energieopslagtechnologie. Binnen het Interreg Europe programma is verdere uitvoering gegeven aan de projecten Aerial Uptake en Inside Out.

Onderdeel EFRO programma OP Oost

Het Operationeel Programma Oost Nederland (OP-Oost) ondersteunt projecten op het gebied van innovatie, productontwikkeling en netwerken in de sectoren High Tech Systems and Materials, Agrofood en Health en in de Energie en Milieutechnologie, inclusief Biobased Economy. Dit programma ligt goed op koers en nadert haar einde. In 2020 is er € 17,5 miljoen euro gezamenlijk (voor Gelderland en Overijssel) beschikbaar gesteld en is er voor ruim 31 miljoen aan aanvragen ingediend. Tot nu toe is er in Oost-Nederland aan 459 projecten subsidie verleend en zijn er 329 projecten vastgesteld. Hiermee is in totaal 154,3 miljoen euro subsidie verleend, waarvan 98,5 miljoen euro EFRO. Nagenoeg alle Overijsselse EFRO middelen zijn inmiddels aan projecten toegewezen. Samen met provincie Gelderland en de andere landsdelen zijn in 2020 grote stappen gezet in de ontwikkeling van het nieuwe Programma EFRO 2021-2027 Oost-Nederland. Het nieuwe programma richt zich met name op de ontwikkeling van nieuwe producten en processen van technologieën die raken aan de samenwerking tussen de sectoren: prevention & medtech, sustainability & foodtech, manufacturing & materialtech. De management autoriteit van het programma wordt de provincie Gelderland.

React-EU

Naast de bestaande regelingen INTERREG, EFRO en POP, is in 2020 gestart met de voorbereidingen voor het REACT programma. REACT is een Europees Covid-herstelfonds waaruit projecten gefinancierd kunnen worden die bijdragen aan een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de economie. Het geld wordt toegevoegd aan het lopende EFRO programma (2014-2020). De Management Autoriteit EFRO is daarmee verantwoordelijk voor de subsidieverlening. In 2020 is onder meer gewerkt aan een extra programmaliijn binnen het Operationeel Programma Oost. Verwachting is dat in april 2021 de eerste call opengaat.

Onderdeel Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP 3/LEADER)

Het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP 3/LEADER) richt zich op een concurrerende, innovatieve en duurzame agrarische sector en een leefbaar platteland. In Overijssel zijn in 2020 alleen nog openstellingen geweest, en aanvragen ingediend, voor LEADER en Jonge landbouwers. Voor alle overige maatregelen zijn alle middelen belegd in verschillende innovatieve projecten. Per einde 2020 is in totaal € 48,9 mln aan projecten verleend, een toename van € 1,8 mln t.o.v. 2019. Daarnaast zijn in 2020 uitgebreide voorbereidingen uitgevoerd voor het Transitieprogramma POP3+ (2021-2022), dat wordt uitgevoerd ter overbrugging tot de start van het nieuwe Nationaal Strategisch Plan (2023-2027).

Actie 2: Gezamenlijke Lobby 2021-2027

In 2020 zijn grote stappen gemaakt in de ontwikkeling van de regionale programma's (zie voor toelichting per programma actie 1). De gezamenlijke lobby is voortgezet. T.a.v. het resultaat van de stevige inzet t.a.v. de budgetverdeling EFRO/React-EU hebben wij u in december geïnformeerd 2020/1105528. Door de Europese Commissie is het Meerjarig Financieel Kader (MFK) vastgesteld en door ons geanalyseerd op kansen. Besluitvorming over inhoudelijke verordeningen is nog niet afgerond. Een nieuwe Europa agenda 2021-2027, dat onder meer de inzet op de fondsen omvat, is in 2020 voorbereid en zal in voorjaar 2021 worden voorgelegd.

Actie 3: Think East Netherlands en thematische fondsen

Sinds 2019 wordt er door de 24 Oost-Nederlandse partners van het Innovatieprofiel gewerkt met de slogan "Th!nk East Netherlands" om ons te profileren in Europa op onze twee vlaggenscheppen met de thema's Health en Smart Industries. Doelstelling is het MKB en kennisinstellingen nog meer te laten profiteren van Europese programma's en fondsen waarbij de regie in Brussel ligt, zoals het programma HORIZON 2020. In 2020 is er vanuit de twee vlaggenscheppen gewerkt aan de ontwikkeling van 4 iconen welke de focus voor de komende jaren aangeven: "Topfit & preventie", "Smart Energy Hubs", "Data-driven transition in food systems" en "Digital Industries: Artificial Intelligence". Deze iconen tonen hoe Oost-Nederland innovatief werkt aan de grote maatschappelijke opgaven vanuit een missiegedreven visie. De positionering van de iconen sluit goed aan bij het Europese en nationaal ontwikkelde missiegedreven onderzoek en innovatiebeleid. De iconen etaleren de Oost-Nederlandse propositie op het vlak van onderzoek, innovatie en ondernemerschap. De iconen zijn tot stand gekomen door behoeftes, sterktes en kansen van bedrijven en instellingen in de regio te inventariseren. Voor alle iconen wordt ingezet op Europese projectontwikkeling met een belangrijke rol voor het MKB. Het actieplan 2020 is met succes uitgevoerd.

We zijn samen met Gelderland board member van het netwerk "Vanguard Initiative". In dit netwerk van 38 grote innovatieve regio's in Europa zetten we in op deelname van het Overijssels MKB in internationale projecten. Eind 2020 zijn we voor een jaar voorzitter geworden van dit netwerk.

Tijdens de digitale European Week of Regions and Cities hebben we onder de noemer Th!nk East Netherlands ons geprofileerd op het thema Food.

De profilering en het netwerken in Europa leidt tot concrete vragen van internationale regio's en mogelijkheden voor het MKB van Overijssel om te participeren in projecten. Voor informatie over projecten wordt verwezen naar de website van Th!nk East.

Financiën

In 2020 is circa 12% van het totaal beschikbare budget van € 50 miljoen toegekend aan de jaarschijf, namelijk € 6,010 miljoen. Uiteindelijk is € 1,793 mln. niet is benut. De komende jaren zal het restant alsnog worden ingezet voor de lopende programma's. Bij de eerste monitor 2021 zal een herverdeling worden voorgesteld van de middelen. Het totale programma loopt volgens de actuele planning tot en met

2023.

5.5.4 Verstrekken risicokapitaal

Acties 2020

1. Wij gaan met Provinciale Staten in gesprek over risicokapitaal en de fondsenstructuur.
2. Wij dragen financieel bij aan het Participatiefonds Oost NL Capital.
3. Wij dragen financieel bij aan het Innovatiefonds Overijssel.
4. Wij dragen financieel bij aan Wadinko.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel 'Investeren met rendement en risico'
- Reactie van GS op brief van Audit Commissie over het Statenvoorstel 'Investeren met rendement en risico'

Inhoud

Actie 1: Risicokapitaal en fondsenstructuur

Provinciale Staten hebben op 23 september 2020 ingestemd met het Statenvoorstel Investeren met Rendement en Risico (2020/0107586). Provinciale Staten hebben toen besloten om risicodragend investeren via fondsen in te blijven zetten voor de uitvoering van beleid voor regionale economische ontwikkeling en energietransitie. Daarnaast hebben Provinciale Staten besloten om de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel op te heffen en weer een directe aandeelhoudersrelatie aan te gaan met de onderliggende investeringsfondsen. Eind 2020 is begonnen met de uitvoering van deze besluiten die in 2021 hun beslag moeten krijgen. Bij de uitvoering wordt ook gekeken welke mogelijkheden er zijn om de kaderstelling van de fondsen en de wijze waarop dat is vastgelegd te harmoniseren, alsmede om de huidige kaders ten aanzien van de revolverendheid nog eens te evalueren om te beoordelen of deze nog passend zijn gezien de huidige marktomstandigheden en/of de doelstellingen voor het fonds.

Actie 2: Participatiefonds Oost NL Capital (cijfers t/m q4 2020)

- Aantal investeringen: Oost NL heeft 100 participaties in beheer. In 2020 zijn 9 nieuwe investeringen gedaan.
- Geïnvesteed vermogen: In 2020 heeft het Participatiefonds € 10,9 miljoen geïnvesteed waarmee meer dan € 100 miljoen aan investeringen is uitgelokt.
- Werkgelegenheid: Er zijn (t/m q3 2020) 2.351 arbeidsplaatsen gerealiseerd bij portefeuillebedrijven van het Participatiefonds.

Actie 3: Innovatiefonds Overijssel (cijfers t/m q3 2020)

- Aantal participaties en leningen (totaal en voor betreffende jaar): In totaal heeft het Innovatiefonds 12 participaties, 3 fonds-in-fonds investeringen, 15 voorloop leningen en 18 innovatiekredieten verstrekt. In 2020 is er 1 nieuwe participatie aangegaan. Er zijn twee innovatiekredieten uit portefeuille. Er zijn 31 investeringen in beheer.
- Totaal geïnvesteed vermogen in euro's: In totaal is er door het Innovatiefonds € 21,8 miljoen geïnvesteed.
- Uitgelokte investeringen: In totaal is de investeringsomvang € 350 miljoen. Dit bestaat uit investeringen van het Innovatiefonds zelf en uit private co-financiering.
- Gemoeide werkgelegenheid: In totaal heeft het Innovatiefonds een werkgelegenheid gerealiseerd van 808 fte. Dit bestaat uit behouden en gecreëerde arbeidsplaatsen.
- Breakdown naar sectoren: De investeringen zijn als volgt verdeeld over de verschillende sectoren (o.b.v. aantallen): energy (13%), high tech systems & materials (61%), life sciences & health (13%), maakindustrie (3%), fonds-in-fonds investeringen (10%).

- Revolverendheid: het Innovatiefonds heeft een revolverendheid van 76%. De revolverendheid kent de volgende definitie: het deel van het fondsvermogen dat op het rapportagemoment nog resteert van de door de aandeelhouder gestorte bedragen, als het fonds op dat moment zou worden geliquideerd, inclusief de ongerealiseerde meerwaarde die mogelijk aanwezig is in de portefeuille. De start van de revolverendheidsperiode is gesteld op 1 januari 2016.

Actie 4: Wadinko (cijfers t/m q4 2020)

- Aantal participaties ultimo 2020:

- In totaal heeft Wadinko 25 participaties.
- In drie participaties is het belang groter dan 50%.
- In 2020 is één participatie aangekocht (Novon in Zwolle).

- Per saldo neemt de werkgelegenheid toe met 365 medewerkers bij de participaties van Wadinko.

- Geïnvesteed vermogen: € 17,6 miljoen (nieuw en bijfinancieringen).

Financiën

Eind juni is voor een aantal portfoliobedrijven binnen de portefeuille van Oost NL een voorziening i.v.m. de COVID-19-crisis opgenomen. De gezamenlijke (verwachte) meerwaarde van de ondernemingen in het Participatiefonds nam echter met een groter bedrag toe.

Volgens de accountantsregels en ook verstandig/behoedzaam beheer, moet je mogelijke verliezen gelijk nemen, terwijl verwachte winsten pas in de boeken worden opgenomen als deze zich daadwerkelijk via een exit (verkoop) hebben gerealiseerd. Door Corona blijven de exits ook uit, waardoor er geen nieuwe inkomsten zijn om de voorzieningen mee te kunnen opvangen. Daarom moet Oost NL interen op de eerder gerealiseerde winsten. Het interen is echter wel zo danig, dat de waarde van Oost NL daalt tot een niveau waarop we als Provincie mogelijkerwijs ook een (kleine) voorziening op de investering van Oost NL moeten gaan treffen. Of dit gaat plaatsvinden, zal ook afhangen van hoe de situatie zich rond Corona gaat ontwikkelen. Mocht in het najaar een tweede langdurige lockdown nodig zijn, dan zal dit ook een negatief effect hebben op de bedrijfsvoering en waarde(ring) van de portefeuillebedrijven.

De provinciale voorziening komt ten laste van de middelen voor Oost NL in de Algemene Financieringsreserve (AFR). Als de verwachte winsten in de toekomst daadwerkelijk worden gerealiseerd en/of de verwachte verliezen waarvoor Oost NL een voorziening heeft getroffen zich niet realiseren en Oost NL deze voorzieningen weer laat vrijvallen, dan neemt de waarde van Oost NL weer toe. Op dat moment zal de provinciale voorziening ook weer vrijvallen naar de AFR.

5.5.5 Circulaire economie

Acties 2020

1. Wij voeren de acties in het Uitvoeringsprogramma uit via ons algemene instrumentarium én met de middelen uit prestatie 5.5.5.
2. Wij bewaken met de sectoren de voortgang en waar nodig faciliteren we de actualisering van de Regionale Transitieagenda's.
3. Wij ontwikkelen onze monitoring in aansluiting op het landelijke beleid en kijken opnieuw naar onze ambitie voor circulair inkopen naar aanleiding van het Rekenkameronderzoek
4. Wij stimuleren gedragsverandering en we richten een meldpunt in voor wet en -regelgeving.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Statenvoorstel 2020/1100634 Circulaire Economie 2020-2023
- Besluit 2020/1100805 Circulaire Economie 2020-2023

Portefeuillehouder: Eddy van Hijum

Inhoud

2020 is het eerste jaar in de uitvoering van het programma Circulaire Economie 2020-2023 dat u in juni van dit jaar hebt vastgesteld. De basis daarvan wordt gevormd door de Regionale Transitie Agenda's (RTA's) die met en door de verschillende sectoren zijn gemaakt. Bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma was aanvankelijk voorzien dat we een kwartaal eerder met de uitvoering konden starten. We zien dat de effecten van COVID-19 op de economie en samenleving zowel de circulaire opgaven als de circulaire ambities van bedrijven, samenleving en onze maatschappelijke partners onderstrepen. We noemen bijvoorbeeld de toenemende voorraad ingezameld textiel en recyclebaar kunststof en de wens om minder afhankelijk te zijn van grondstoffen en producten van ver. De RTA's en ons Uitvoeringsprogramma 2020 hebben nog niet aan actualiteit ingeboekt. Doordat de uitvoering met enige vertraging later op gang is gekomen schuift de uitvoering van een aantal acties met bijbehorend budget door naar 2021.

Financiën Resultaat

Van het begrote bedrag € 1,1 mln. is € 0,78 mln. overgebleven. Dit resultaat is ontstaan door de in de inhoudelijke toelichting verklaarde vertraging. Het gevolg is dat de uitvoering van een aantal acties niet in 2020 zijn afgerond. Deze acties worden in naar verwachting in 2021 alsnog afgerond.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,8 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.5.5 van de begroting 2021.

Financiën | lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
5.1 Arbeidsmarkt en onderwijs in verbinding						
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	0	2.067	2.067	1.674	393	111
5.2 Regiodeals						
5.2.1 Regio Deal Twente	0	31.750	31.750	30.664	1.086	1.086
5.2.2 Regio Deal Zwolle	0	1.350	1.350	1.350	0	0
5.2.3 Cleantech Regio	0	2.150	2.150	1.151	999	999
5.2.4 Meerjarenprogramma Leefbaar Giethoorn	0	2.328	2.328	5.209	-2.881	0

Totaal 5.2 Regiodeals	0	37.578	37.578	38.373	-795	2.085
5.3 Aantrekkelijke vestigingslocatie						
5.3.1 Werklocaties: basis op orde	250	350	600	201	399	325
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	1.315	-45	1.270	-422	1.691	0
5.3.3 Topwerklocaties	1.600	-1.276	324	830	-506	100
5.3.4 Internationaliseren	243	567	810	793	17	17
Totaal 5.3 Aantrekkelijke vestigingslocatie	3.408	-404	3.004	1.401	1.603	442
5.4 Vrijetijdseconomie als banenmotor						
5.4.1 Gastvrij Overijssel	425	2.475	2.900	4.119	-1.219	-1.220
5.4.2 Festivals en evenementen	0	1.478	1.478	1.281	196	197
Totaal 5.4 Vrijetijdseconomie als banenmotor	425	3.953	4.378	5.401	-1.023	-1.023
5.5 Innovatief bedrijfsleven						
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	5.610	1.098	6.708	6.599	109	0
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	893	15.136	16.030	13.813	2.216	2.042
5.5.3 Europese programma's	4.198	1.813	6.011	6.879	-868	0
5.5.4 Verstrekken risicokapitaal	0	0	0	2.288	-2.288	0
5.5.5 Circulaire economie	0	1.150	1.150	388	762	787
Totaal 5.5 Innovatief bedrijfsleven	10.701	19.197	29.898	29.967	-69	2.829
5.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
5.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	2.418	89	2.507	2.485	22	257
Totaal Lasten	16.952	62.480	79.432	79.302	130	4.701

Financiën | baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting	Doorgevoerde wijzigingen	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
-------	----------------------	--------------------------	----------------	-----------------	-------------	------------------------------------

	2020	2020				
Baten						
5.1 Arbeidsmarkt en onderwijs in verbinding						
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	0	0	0	20	-20	0
5.5 Innovatief bedrijfsleven						
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	95	0	95	143	-48	0
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	0	0	0	3.209	-3.209	0
5.5.3 Europese programma's	0	0	0	2.662	-2.662	0
5.5.5 Circulaire economie	0	0	0	25	-25	0
Totaal 5.5 Innovatief bedrijfsleven	95	0	95	6.040	-5.944	0
Totaal Baten	95	0	95	6.060	-5.965	0

Financiën | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
5. Regionale economie	-16.857	-62.480	-79.337	-73.242	-6.095	-4.701
Saldo	-16.857	-62.480	-79.337	-73.242	-6.095	-4.701

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	-111	111	-111		GS Begrotingswijziging	Arbeidsmarkt 2020-2023 Van het restant van € 0,3 miljoen is € 0,1 miljoen bestemd voor het programma Arbeidsmarkt 2020-2023, om verdere afspraken met betrekking tot "Arbeidsmarkt en Onderwijs" na te komen hebben wij besloten om dit van de KVO middelen mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.1.1 van de begroting 2021. Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): Oud programma Van het oude programma PS/2016/196 is een bedrag van € 0,3 miljoen overgebleven van het in totaal € 10 miljoen beschikbare budget. Om het oude programma af te sluiten stellen we voor om het restant van € 0,3 miljoen over te hevelen naar de Algemene reserve. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,3 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.
5.2.1 Regio Deal Twente	-1086	1086	-1086		GS Begrotingswijziging	De Regio Deal Twente is na een voorzichtige start in 2019 in 2020 echt opgang gekomen. Met de 2e monitor is een bedrag van € 15 miljoen extra

					toegekend aan de jaarschijf. Van het totaal bedrag van € 31,7 miljoen is uiteindelijk maar € 1,09 miljoen overgebleven. Om de afspraken met betrekking tot "Regio Deal Twente" na te komen in 2021 hebben wij besloten om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 1,09 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.2.1 van de begroting 2021.
5.2.3 Cleantech Regio	-999	999	-999	GS Begrotingswijziging	Voor het project Slim Warmtenet Zandweerd is in juni 2020 een subsidie verleend van € 2,7 miljoen, waarin € 1,0 miljoen in de vorm van een lening. Voor dit project hebben Provinciale Staten op 16 oktober 2019 (met Statenvoorstel nr. 2019/1101201 Cleantech Regio 2019-2023) het besluit genomen om € 0,7 miljoen beschikbaar te stellen vanuit het Cleantech budget (prestatie 5.2.3), onder voorbehoud van besluitvorming over aanvullende middelen (zie toelichting onder prestatie 2.3.1 Nieuwe Energie). In de verleende subsidie is een opschortende voorwaarde opgenomen waaraan op eind 2020 nog niet is voldaan, daarom is de subsidie nog niet opgenomen in de gerealiseerde cijfers. Om te voldoen aan alle afspraken hebben we besloten het volledig resterende bedrag mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,99 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van

5.3.1 Werklocaties: basis op orde	-325	325	-325	GS Begrotingswijziging	prestatie 5.2.3 van de begroting 2021. Om de gemaakte afspraken met betrekking tot "Werklocaties basis op orde" na te komen hebben wij voor om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,3 miljoen te onttrekken aan Reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.3.1 van de begroting 2021.
5.3.3 Topwerklocaties	-100	100	-100	PS Begrotingswijziging	Uitvoering topwerklocaties In 2020 is een bedrag van € 0,1 miljoen gereserveerd voor de "uitvoering vervolgproces van topwerklocaties". Dit bedrag is in 2020 niet besteed. Dit is een KVO-budget met een einddatum in 2020. In 2021 is de verwachting dat deze middelen alsnog kunnen worden ingezet. Om de afspraken met betrekking tot "Topwerklocaties" na te komen in 2021 stellen wij u, in afwijking van het coalitie-akkoord 2019-2023, voor om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021. Wij stellen u voor om van de jaarschijf 2020 een bedrag van € 0,1 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.3.1 van de begroting 2021.
5.3.4 Internationaliseren	-17	17	-17	GS Begrotingswijziging	Om de afspraken met betrekking tot "Internationaliseren" na te komen in 2021 hebben wij besloten om het restant van de KVO middelen mee te nemen naar 2021. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een

					bedrag van € 17.330 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.3.4 van de begroting 2021.
5.4.1 Gastvrij Overijssel	1220	-1220	1220	GS Begrotingswijziging	Eind 2020 zijn 4 grote beschikkingen 2020-2023 verleend voor de programmalijnen 1 (ondernemers), 2 (verbindend landschap), 3 (branding&marketing) en 5 (organisatie Gastvrij Overijssel). Door deze beschikking zijn de middelen sneller dan verwacht toegekend aan onze uitvoerende partijen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij voor prestatie 5.4.1 in 2020 € 1,2 miljoen meer onttrokken dan begroot. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om van prestatie 5.4.1 de jaarschijf 2021 met een bedrag van € 70.407 te verlagen, de jaarschijven 2022 en 2023 te verlagen met een bedrag van € 0,575 miljoen per jaar en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel te verlagen.
5.4.2 Festivals en evenementen	-197	197	-197	GS Begrotingswijziging	Vanwege het niet kunnen toekennen van middelen aan incidentele cultuur- of sportevenementen en het uitstellen van de voorgenomen monitoring "publieksbeleving bij de beeldbepalende evenementen", zijn niet alle middelen in 2020 beschikt. Naar verwachting zullen deze middelen in 2021 alsnog worden toegekend aan de daarvoor bestemde doelen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,2 miljoen te onttrekken

5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	-1063	1063 -1063 PS Begrotingswijziging	aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.4.2 van de begroting 2021. Lopende verplichting In 2020 zijn resterende aanvragen in behandeling voor UBS 6.33 Ketens samenwerking circulaire kunststof met een bedrag van € 92.476 en voor UBS 6.23 Innovatie Voucher een bedrag van € 109.392. Dit KVO programma eindigt in 2020, de liggende aanvragen dienen op basis van het gepubliceerde plafond toegekend te worden. Om die reden stellen wij u voor het hier voor benodigde bedrag toe te voegen aan de begroting 2021. Wij stellen u voor om de begrote lasten van prestatie 5.5.2 in de begroting 2021 te verhogen met € 0,2 mln. Onder gelijktijdige onttrekking aan de reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel en de middelen beschikbaar te houden in de jaren 2021 t/m 2024. Specifieke uitkering MIT De niet begrote middelen van de doeluitkering MIT bedroegen voor 2020 € 3,0 mln. Voor € 2,0 mln. bedroegen dit dekking van lasten voor 2020. en voor 1,0 mln. betreft het dekking van reeds bestede lasten 2018 en 2019. Deze bestede lasten zijn vooruitlopend op het beschikbaar komen van deze doeluitkering ten laste gebracht aan de reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel. Met het beschikbaar komen van deze doeluitkering kan deze reserve weer worden aangevuld. Voor de afsluiting van het bedrag is van deze €1 mln. en bedrag van 0,8 mln. nodig om de voorfinanciering te te corrigeren. We stellen voor dit bedrag beschikbaar te houden en te reserveringen voor mogelijk afrekeningen van deze SPUK en het tekort van € 0,8 mln. wat is
---	-------	-----------------------------------	---

voorgefinancierd op te vullen

Wij stellen u voor om € 960.000 toe te voegen aan de reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel en beschikbaar te houden voor de periode 2021 t/m 2024.

Oud Programma

In 2020 is een volledige afrekening ontvangen 'oude KVO middelen': 2020 was het afrondingsjaar van de oude investeringsprogramma's #in – Overijssel innoveert en internationaliseert (€24 miljoen) en MKB & Ondernemerschap (€10 miljoen). Van deze middelen stellen we voor onderstaande bedragen mee te nemen naar 2021, omdat een deel van de trajecten vertraging heeft opgelopen door Corona:

- € 662.341,-- ten behoeve van de afronding van het Startup in Residence programma energie-innovatie. Door corona heeft de uitvoering hiervan vertraging opgelopen. Inmiddels zijn 16 ondernemers geselecteerd.
- € 200.000,-- voor de regeling snelle groeiers. Ivm corona hebben de ondernemers die deelnemen aan dit programma langer de tijd gekregen om een subsidie aan te vragen, namelijk tot september 2021.
- € 257.428, -- voor de dekking van personeelskosten voor inhuur naar vast 2021 t/m 2024.

Wij stellen u voor om van het restant van prestatie 5.5.2 een bedrag van € 1,1 mln. beschikbaar te houden voor de jaren 2022, 2023 en 2024 en om hiervan € 0,9 mln. toe te voegen aan de jaarschijf 2021. Onder gelijktijdige onttrekking aan de reserve uitvoering kwaliteit van Overijssel.

Restant oude programma.

					Na de bovengenoemde punten resteert er nog een bedrag van € 0,2 mln. van het oude programma. Dit bedrag van het oude programma mag vrijvallen naar de algemene middelen. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,2 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	-979	979	-979	GS Begrotingswijziging	Nieuw Programma 'Nieuwe KvO middelen': hier resteert een bedrag van € 0,93 miljoen. Dit is deels te verklaren doordat een aantal regelingen aan het einde van 2020 zijn opengegaan en deze regelingen doorlopen in 2021. De middelen hiervoor zijn nog niet uitgeput, en dat is ook niet het streven zo aan het begin van het programma. De financiële afwikkeling van deze activiteiten zal in 2021 en verder doorlopen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het restant bedrag van 2020 van € 0,98 miljoen toe te kennen aan de jaarschijf 2021.
5.5.5 Circulaire economie	-787	787	-787	GS Begrotingswijziging	Van het begrote bedrag € 1,1 mln. is € 0,78 mln. overgebleven. Dit resultaat is ontstaan door de in de inhoudelijke toelichting verklaarde vertraging. Het gevolg is dat de uitvoering van een aantal acties niet in 2020 zijn afgerond. Deze acties worden in naar verwachting in 2021 alsnog afgerond. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 0,8 mln. te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.5.5 van de begroting 2021.

5.66.66 -257
Personeelsgebonden
kosten

257 -257 PS Begrotingswijziging Inhuur naar Vast MKB/Retail 2021 tm
2024

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	567	0	567	-567	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	1500	0	1500	-1500	GS 101 toekomstgerichte arbeidsmarkt	Deze wijziging heeft betrekking op GS 101 toekomstgerichte arbeidsmarkt
5.2.1 Regio Deal Twente	15550	0	15550	- 15550	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
5.2.1 Regio Deal Twente	15000	0	15000	- 15000	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	In de septembercirculaire 2020 heeft de provincie Overijssel de tweede en laatste termijn van € 15 miljoen ontvangen voor Regio Deal Twente. Onder Kerntaak 20 Financiering en dekkingsmiddelen stellen wij u voor om dit bedrag te storting in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en te koppelen aan prestatie 5.2.1 Regio Deal Twente. Deze laatste termijn zal ingezet worden ter financiering van de projecten die via subsidies zijn ingediend en verleend.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel besluiten wij, onder voorbehoud van goedkeuring van Provinciale Staten, op de hierboven genoemde storting, een bedrag van € 15 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 5.2.1 Regio deal Twente.
5.2.1 Regio Deal Twente	1200	0	1200	-1200	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.2.2 Human Capital Agenda Regio Zwolle	1350	0	1350	-1350	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.2.3 Cleantech Regio	2150	0	2150	-2150	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.2.4 Meerjarenprogramma Leefbaar Giethoorn	928	0	928	-928	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
5.2.4 Meerjarenprogramma Leefbaar Giethoorn	1400	0	1400	-1400	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.3.1 Werklocaties:	100	0	100	-100	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019

basis op orde						
5.3.1 Werklocaties: basis op orde	250	0	250	-250	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	-41	0	-41	41	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	51	0	51	-51	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) Op basis van de gemeenschappelijke regeling (art 4.6) dragen de gemeente Enschede (50%) en provincie Overijssel (50%) de kosten van de jaarlijkse bijdrage van RBT aan het fonds bovenwijkse voorzieningen ('BOVO') van de gemeente Almelo. Deze BOVO bijdrage varieert met de door RBT uitgegeven vierkante meters grond. Op basis van de herziene begroting 2020 van RBT wordt in 2020 meer grond uitgegeven dan initieel geraamd. Dit betekent voor de provincie Overijssel een extra last in 2020 ter grootte van € 51.000 . Er is hier sprake van een overschrijding op de begroting, daarmee is de kleurscore rood. Wij stellen u voor om een bedrag van € 51.000 toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 5.3.2 Werklocaties provinciale participaties van de begroting 2020, ten laste van de algemene middelen.
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	24	0	24	-24	Adm. 205 diversen januari 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 205 diversen januari 2020
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	-79	0	-79	79	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
5.3.3 Topwerklocaties	-143	0	-143	143	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	De Voorziening resultaten gebiedsexploitatie vereist aanpassing voor het gedeelte dat betrekking heeft op Technology Base. Per saldo betreft dit een bate van € 143.000 ten gunste van de algemene middelen in 2020. De voorziening sluit hierna aan op de (meerjaren)begroting van Technology Base. Als gevolg van vrijval vanuit de Voorziening resultaten gebiedsexploitatie stellen wij u voor het budget van prestatie 5.3.3 Topwerklocaties te verlagen met € 143.000, ten gunste van de Algemene reserve.
5.3.3 Topwerklocaties	100	0	100	-100	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
5.3.3 Topwerklocaties	-533	0	-533	533	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Kennispark Twente Bij Monitor II - 2019 heeft u besloten om € 600.000 vanuit het programma Innovatiedriehoek beschikbaar te stellen aan de uitvoering van de gebiedsstrategie van Kennispark Twente. In 2019 is hiervan € 362.500 besteed. Het restant, ad. € 237.500, zal in 2020 worden besteed aan de

uitvoering van de gebiedsstrategie.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 237.500 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 5.3.3 Topwerklocaties.

Technology Base (GS)

Het college heeft op basis van een investeringsbesluit (investeringsbesluit PS/2016/486) middelen ter beschikking gesteld om te investeren ten gunste van Technology Base. Dit betreffen programmalijn 2 'faciliteren kansrijke initiatieven' en programmalijn 3 'creëren van de juiste randvoorwaarden. Voor beide programmalijnen samen is voor de periode 2020 t/m 2022 in totaal 4,4 miljoen euro beschikbaar in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor Technology Base. Vanwege de focus van Technology Base op de planuitwerking van het MRO cluster is in 2020 het beroep van Technology Base op deze middelen beperkter dan voorzien. De verwachting is in 2021-2022 de middelen alsnog aangewend zullen worden.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.3.3 Topwerklocaties in 2020 te verlagen met € 770.000, en gelijktijdig de begrote onttrekking aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel met hetzelfde bedrag te verlagen.

5.3.3 Topwerklocaties	-700	0	-700	700	Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.3.4 Internationaliseren	67	0	67	-67	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
5.3.4 Internationaliseren	400	0	400	-400	GS 102 Investeringsprogramma MKB 20-23	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Investeringsprogramma MKB 20-23
5.3.4 Internationaliseren	100	0	100	-100	GS 113 Voorjaarswijziging	Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging
5.4.1 Gastvrij Overijssel	150	0	150	-150	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
5.4.1 Gastvrij Overijssel	675	0	675	-675	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
5.4.1 Gastvrij Overijssel	400	0	400	-400	PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis
5.4.1 Gastvrij Overijssel	1250	0	1250	-1250	GS 107 Gastvrij	Deze wijziging heeft betrekking op GS 107 Gastvrij

				overijssel	overijssel
5.4.2 Festivals en evenementen	100	0	100	-100 PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
5.4.2 Festivals en evenementen	53	0	53	-53 GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Op 5 juni 2020 heeft de Adviescommissie Evenementen Overijssel geadviseerd om 24 subsidieaanvragen voor bijzondere kleinere evenementen te honoreren. Wij hebben besloten dit advies over te nemen en financiële middelen naar voren te halen om de subsidies te kunnen verlenen. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om het budget voor prestatie 5.4.1 Festivals en Evenementen, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, te verhogen met € 52.500, en tegelijkertijd het budget en de onttrekking aan de reserve in 2021 met hetzelfde bedrag te verlagen.
5.4.2 Festivals en evenementen	1325	0	1325	-1325 Adm. 202 doorwerking GS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 202 doorwerking GS 2019
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	725	0	725	-725 PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	600	0	600	-600 PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	-600	0	-600	600 PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Onder deze prestatie is binnen het KvO budget voor het MKB € 600.000 gereserveerd voor Financieringsvouchers. De uitvoering van deze MKB regeling is opgenomen in prestatie 5.5.2. Wij stellen u om binnen het KvO budget de € 600.000 voor financieringsvouchers MKB in 2020 over te hevelen van prestatie 5.5.1 Basisinfrastructuur innovatie naar prestatie 5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap. Daarbij stellen wij u tevens om de storting en onttrekking in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hierop aan te passen.
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	181	0	181	-181 GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	192	0	192	-192 GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	In 2020 zal een ASV subsidie voor T-Valley in behandeling worden genomen. Indien deze aanvraag wordt goedgekeurd zijn er binnen het "oude" investeringsbudget Kwaliteit van Overijssel middelen beschikbaar om deze aanvraag te financieren.

						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 192.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 5.5.1 Internationaliseren.
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	500	0	500	-500	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	1667	0	1667	-1667	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Verlenging MKB programma tot en met 2023 Vanuit het MKB programma 2016-2019 (PS/2016/871) zijn afspraken gemaakt, met onder andere de Provincie Gelderland, om Fotonica te integreren in Overijssel. Deze afspraken lopen tot en met 2023. Omdat de beschikbare middelen binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel eind 2020 komen te vervallen, stellen wij u voor om een bedrag van € 0,5 miljoen voor dit project beschikbaar te houden tot en met 2023. Wij stellen u voor om € 0,5 miljoen beschikbaar te houden voor de jaren 2021, 2022 en 2023 en deze middelen toe te voegen aan de meerjarenbegroting 2021, 2022 en 2023 (jaarlijks € 0,167 mln) van prestatie 5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap. Eindafrekening MIT 2015-2017 Voor de periode 2015 en 2017 is er een eindafrekening gekomen van de Provincie Gelderland met betrekking tot MIT. Incidenteel wordt € 1,5 miljoen uit de Reserve Europese programma's gehaald. Deze middelen waren al gereserveerd voor deze eindafrekening. Wij stellen u voor om € 1,5 miljoen te onttrekken aan de reserve Europese Programma's en toe te voegen aan prestatie 5.5.2 voor de jaarschijf 2020. Financieringsvouches MKB Onder 5.5.1 is binnen het KVO budget voor het MKB € 600.000 gereserveerd voor Financieringsvouchers. De uitvoering van deze MKB regeling is opgenomen in prestatie 5.5.2. Wij stellen u om binnen het KVO budget de € 600.000 voor financieringsvouchers MKB in 2020 over te hevelen van prestatie 5.5.1 Basisinfrastructuur innovatie naar prestatie 5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap. Daarbij stellen wij u tevens om de storting en onttrekking in de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hierop aan te

						passen.
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	3255	0	3255	-3255	GS 102 Investeringsprogramma MKB 20-23	Deze wijziging heeft betrekking op GS 102 Investeringsprogramma MKB 20-23
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	5458	0	5458	-5458	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	2045	0	2045	-2045	GS 113 Voorjaarswijziging	Deze wijziging heeft betrekking op GS 113 Voorjaarswijziging
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	1000	0	1000	-1000	GS 118 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op GS 118 Overijsselse aanpak coronacrisis
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	1300	0	1300	-1300	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Binnen de beschikbare KvO middelen voor het MKB programma 2016-2019 mogen de middelen tot eind 2020 ingezet worden voor het bevorderen van innovatie en ondernemerschap..
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 1,3 miljoen te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2020 van prestatie 5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap.
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	-89	0	-89	89	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
5.5.3 Europese programma's	1813	0	1813	-1813	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
5.5.5 Circulaire economie	1900	0	1900	-1900	GS 109 Circulaire Economie 2020-2023	Deze wijziging heeft betrekking op GS 109 Circulaire Economie 2020-2023
5.5.5 Circulaire economie	-750	0	-750	750	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Doordat de uitvoering met enige vertraging op gang is gekomen (zie toelichting bij 'Kwaliteit') wordt de uitvoering van een aantal acties niet in 2020 afgerond. Deze acties worden in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.
						Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om een bedrag van € 750.000 te onttrekken aan de jaarschijf 2020 en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 5.5.5 Circulaire Economie.
5.66.66 Toegerekende personeelsgebonden	89	0	89	-89	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020

kosten

Kerntaak 6: Cultuur en sociale kwaliteit

Dit is hoe wij denken

Wij streven naar een initiatiefrijk en cultureel levendig Overijssel. Cultuur en sociale kwaliteit verbinden mensen, heden en verleden en verschillende domeinen. Cultuur geeft uitdrukking aan de Overijsselse identiteit en bepaalt en vormt deze. Een rijke cultuur draagt bij aan een aantrekkelijke woon- en werkomgeving. Wij zijn trots op het culturele klimaat in Overijssel. Dat is levendig, geworteld in onze boeiende historie met veel ruimte voor experiment en ontwikkeling. Iedereen krijgt de kans om mee te doen.

Er ontstaan nieuwe vormen van noaberschap, diensten en voorzieningen in een veranderend samenspel tussen organisaties, ondernemers, inwoners en gemeenten. Dit past bij Overijssel met zijn rijke verenigingsleven, krachtige lokale netwerken en actieve ondernemers. Onze prachtige omgeving en slim ingerichte openbare ruimte dagen uit tot activiteiten, individueel en samen. We stimuleren en ondersteunen deze initiatieven.

Wij dragen bij aan behoud en ontwikkeling van de Overijsselse culturele identiteit door onze inzet op erfgoed (waaronder streektaal en streekcultuur), cultureel aanbod, cultuureducatie, cultuurparticipatie, talentontwikkeling, erfgoed en op bibliotheken.

Overijsselaars bewegen hun leven lang, op hun eigen niveau en met hun een eigen doel.

Vitale en gezonde Overijsselaars hebben meer energie om voor zichzelf te zorgen en initiatieven voor anderen te ontplooiën. Sport is ook een verbindende factor. We werken actief mee aan een betere sportinfrastructuur voor talentontwikkeling en –herkenning.

Iedereen doet mee. We investeren in kansrijke initiatieven die het zelforganiserend vermogen van inwoners versterken en bijdragen aan levendige gemeenschappen in de stad en op het platteland. We werken samen met partners zoals andere overheden, organisaties, initiatiefnemers en bedrijven en benutten elkaars kennis, netwerken en talent. Als regenboogprovincie vinden wij het belangrijk dat iedereen in Overijssel zich veilig voelt om zichzelf te kunnen zijn.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn hier te vinden.

Dit is wat wij doen

6.1 Duurzaam en beleefbaar cultureel erfgoed

Op basis van de Erfgoedwet worden wij eigenaar van archeologische vondsten in Overijssel en zijn wij verplicht deze op te slaan en beschikbaar te stellen voor onderzoek en bruikleen (6.1.1.). Wij zetten ons in voor grote restauraties van rijksmonumenten en het behoud van cultureel erfgoed (6.1.2). Met ons provinciebrede programma voor streektaal en streekcultuur en met het stimuleren van initiatieven die het verhaal van Overijssel vertellen houden we het verleden levend (6.1.3.).

Prestaties

6.1.1 Archeologische vondsten: bewaren, delen vertellen

Acties 2020

1. Wij verlenen Het Oversticht opdracht voor het depotbeheer en stellen de vondsten beschikbaar voor onderzoek en bruikleen.
2. Wij pakken de aandachtspunten voor de capaciteit van het depot op en treffen hiervoor maatregelen.

3. Wij presenteren met het publieksprogramma 'de Vondst van Overijssel' en aan de hand van belangrijke archeologische vondsten het Verhaal van Overijssel, en dragen zodoende bij aan kennis over de regionale identiteit.
4. Wij maken op basis van de opgestelde archeologische onderzoeksagenda keuzes over onderzoek en restauratie van vondsten. We maken hierover afspraken met Het Oversticht.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- <https://www.overijssel.nl/sis/16201617357648.pdf>

Inhoud

1. Het Oversticht heeft zorggedragen voor het beheer van het archeologisch depot en de vondsten beschikbaar gesteld voor onderzoek en bruikleen.
2. Er zijn afspraken gemaakt over de huur van het archeologisch depot als ook over enkele aanpassingen aan het gebouw, waaronder een betere klimaatbeheersing zodat vondsten onder de juiste omstandigheden worden bewaard.
3. Het publieksprogramma 'de Vondst van Overijssel' is in maart 2020 gestart met de verkiezing van de meest bijzondere archeologische vondst in iedere gemeente. Elke deelnemende gemeente heeft een winnaar opgeleverd, met daarnaast een algemeen winnaar voor heel Overijssel : het bronzen zwijntje dat in Heeten is opgegraven. Alle winnende objecten zijn in 3D gescand en via de website www.archeologieoverijssel.nl te bekijken.
4. De in Dalfsen opgegraven vondsten uit de Trechterbekercultuur zijn voor restauratie overgebracht naar de Rijksuniversiteit Groningen.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

PS-begrotingswijzigingen:

Restant Uitvoering kwaliteit van Overijssel (Zie prestatie 6.3.2)

In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024.

Hieronder volgt een opsomming van alle restanten die zijn voorgesteld om in 2021 over te zetten naar deze prestatie.

Prestatie 6.1.3 € 121.731

Prestatie 6.2.2 € 12.000

Prestatie 6.3.1 € 7.255

Prestatie 6.3.2 € 8.312

Prestatie 6.3.3 € 8.017

Totaal: € 157.316

Wij stellen u voor om ten laste van de middelen Uitvoering Kwaliteit van Overijssel van de bovengenoemde prestaties voor de jaren 2021 t/m 2024 een bedrag van € 39.329 per jaar toe te kennen aan prestatie 6.1.1 Materieel Erfgoed van de begroting 2021 met een totaal van € 157.316 middels een begrotingswijziging.

6.1.2 Samen werken aan toekomstbestendig erfgoed

Acties 2020

1. Wij voeren de regeling uit waarmee wij grote restauraties van monumenten mogelijk maken. Aan de regeling is een onderdeel toegevoegd dat betrekking heeft op het uitvoeren van energiebesparende maatregelen in rijksmonumenten (een samenwerking met het programma NEO).
2. Wij geven monumenten en beeldbepalende gebouwen een duurzame nieuwe bestemming met de subsidieregeling 'Herbestemming cultureel erfgoed'.

3. Wij bewaken de prestatieafspraken met de Monumentenwacht en Stichting RIBO over de uit te voeren inspecties van monumenten en de begeleiding van restauratieleerlingen naar relevante opleidingsplekken.
4. Wij bewaken de prestatieafspraken met Het Oversticht over de vraaggerichte ondersteuning van gemeenten en monumenteneigenaren.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2016-2020 (PS/2016/332)
- Gastvrij Overijssel 2020-2023

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. Met de regeling 'restauratie rijksmonumenten' maakten wij de restauratie van 15 rijksmonumenten mogelijk, variërend van boerderijen, een voormalig schoolgebouw, een buitenplaats en een steenfabriek. In samenwerking met het programma NEO werd geïnvesteerd in het verder uitbouwen van de 'Groene Menukaarten'; een digitale kaart die het voor monumenteigenaren mogelijk maakt om op eenvoudige wijze te zien welke energiebesparende mogelijkheden er voor hun pand zijn.
2. Met de regeling 'Herbestemming cultureel erfgoed' hebben wij vijf herbestemmingsprojecten mogelijk gemaakt. Zoals de voormalige melkfabriek in Ootmarsum die onderdak gaat bieden aan verschillende (kleine) bedrijven en een schuur op landgoed Erve Menzo in Boekelo die een nieuwe toekomst als atelierruimte met een museale functie krijgt.
3. Wij hebben afspraken gemaakt met de Monumentenwacht en stichting RIBO. In 2020 hebben 13 studenten waarvoor stichting RIBO een leerlingwerkplaats heeft gefaciliteerd, hun opleiding met een diploma afgerond.
4. Wij hebben met Het Oversticht een traject ingezet om te komen tot een krachtiger en effectiever steunpunt voor gemeenten. Hiermee wordt beter aangesloten bij de behoeften van gemeenten en vormt het aanbod zich naar relevante ontwikkelingen en naar de vraag.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

6.1.3 Het verhaal van Overijssel vertellen

Acties 2020

1. Wij maken met de regeling Verhaal van Overijssel de uitvoering van ten minste twintig projecten mogelijk die bijdragen aan behoud en versterken van archeologie, ambachten, streektaal, tradities en streekgebonden cultureel erfgoed.
2. Wij maken afspraken met het Historisch Centrum Overijssel over het beheer van ons provinciaal archief en het provincie brede programma op het gebied van streektaal en streekcultuur.
3. Wij nemen deel aan het overleg met de andere Nedersaksische overheden over de inzet op streektaal. Met hen voeren wij de afspraken uit die zijn opgenomen in het convenant dat wij in 2018 met deze overheden en het Rijk hebben afgesloten en trekken we samen op bij de uitvoering van de culturele programmering n.a.v. het cultuurprofiel Meertaligheid.
4. Wij bereiden het nieuwe cultuurbeleid 2021-2024 voor, en betrekken hierbij de resultaten van het in 2019 uitgevoerde onderzoek naar kennis- en deskundigheidsbevordering van de kleine musea, oudheidkamers en historische

verenigingen, deze geven inzicht in de ondersteuningsbehoefte en wens tot samenwerking.

5. Wij ondersteunen het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel in de uitvoering van het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO) (zie ook prestatie 6.3.2).

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2017-2020 (PS/2016/332)

Inhoud

1. Met de regeling 'Verhaal van Overijssel' zijn 33 projecten mogelijk gemaakt, waaronder de restauratie van de oude Engelse tribune in Rijssen, een fietstocht waarbij men kennis kan nemen van de geschiedenis rondom Bommen Berend en een project over het industrieel erfgoed in Twente. Enkele projecten moesten (op onderdelen) worden uitgesteld, omdat publieksactiviteiten niet konden doorgaan vanwege de Corona-uitbraak.
2. De afspraken die met het Historisch Centrum Overijssel zijn gemaakt zijn nagenoeg allemaal uitgevoerd. Enkele publieksactiviteiten moesten vanwege de Coronacrisis worden uitgesteld.
3. Het trekkerschap van het overleg met de andere Nedersaksische overheden hebben we in 2020, conform afspraak, overgedragen aan gemeente Weststellingwerf. We houden nauw contact met deze gemeente en de overige partners over de voortgang.
4. Wij hebben een voucherregeling voor kleine musea, oudheidskamers en historische verenigingen opengesteld voor het inventariseren en helpen oplossen van concrete vragen. Als gevolg van de Coronacrisis zijn er vijf vouchers minder uitgegeven dan gepland, omdat het hier veelal vrijwilligersorganisaties betreft waarvan de werkzaamheden stil kwamen te liggen. Om toch adequate ondersteuning aan deze organisaties te kunnen verlenen zijn de resterende middelen gebruikt om een digitale erfgoed coach in te zetten. Deze gaat initiatiefnemers helpen met hun vraagstukken op gebied van digitalisering en collectiebeheer en tevens fungeren als verbinder tussen partijen en relevante gesprekspartners.
5. Wij hebben een storting gedaan in het KCIPO, een fonds op naam dat wordt beheerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel. Met dit Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO) zijn dit jaar 62 initiatieven mogelijk gemaakt (zie ook prestatie 6.3.2).

Financiën

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Restant kwaliteit van Overijssel

In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, dat na dit jaar zou aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. In de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel bij deze prestatie resteert een bedrag van € 121.731.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 121.731 middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Reserve Uitvoering kwaliteit van Overijssel behorende bij prestatie 6.3.2 en beschikbaar te houden voor de jaren 2021 t/m 2024. Deze wijziging wordt verwerkt bij Kerntaak 20.

6.2 Hoogwaardig(e) culturele infrastructuur en cultuuraanbod

Het Cultuurmanifest Oost-Nederland 2017-2020 bevat ambities voor de culturele infrastructuur en vormt een basis voor cofinanciering met het Rijk en ambities voor de lange termijn. In een cultuurconvenant 2017-2020 heeft het Rijk samen met de overheden in

landsdeel Oost afspraken gemaakt over de cofinanciering van instellingen en de route naar een vernieuwd cultuurbestel vanaf 2021 (6.2.1). Wij stimuleren een gezond productieklimaat, waarin makers en podia het cultureel aanbod zorgen voor een levendig en spannend cultureel aanbod. Wij ondersteunen nieuwe makers en culturele instellingen in hun ontwikkeling, in samenwerking en in profilering (6.2.2).

Prestaties

6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod

Acties 2020

1. Wij bewaken de voortgang van de prestatieafspraken die wij hebben gemaakt met de instellingen uit onze Kaderregeling, waaronder de Basisinfrastructuur.
2. Wij bewaken de prestatieafspraken die wij op basis van het besluit van Provinciale Staten in 2019 samen met Gelderland hebben gemaakt met de symfonische voorziening Oost-Nederland.
3. Wij voeren samen met het Rijk en onze culturele en bestuurlijke partners in Landsdeel Oost de afspraken van het Cultuurconvenant 2017-2020 uit.
4. Wij werken samen met de stedelijke regio's in Oost-Nederland richting een landelijk cultuurbestel vanaf 2021.
5. Wij coördineren en faciliteren samen met de provincie Gelderland dit proces voor Oost-Nederland, op basis van Route-Oost.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2017-2020 (PS/2016/332)
- Muziekhuis van het Oosten (PS/2018/693)
- Statenbrief Corona - oplegger noodmaatregelen culturele sector (2020/015853)
- Transitie Phion (brief aan PS 2021/0025744)

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. Aan de hand van de medio 2020 ontvangen voortgangsrapportages die met de instellingen zijn besproken, hebben wij de voortgang van deze afspraken bewaakt. Een aantal afspraken is als gevolg van de Coronacrisis onder druk komen te staan. Deels zijn activiteiten doorgeschoven naar 2021. Hierbij hebben we coulance toegepast conform de provinciebrede maatregel. De Raad van Toezicht van Toneelgroep Oostpool heeft onderzoek laten uitvoeren naar grensoverschrijdend gedrag binnen de organisatie. Over de uitkomsten van dit onderzoek hebben wij u per brief geïnformeerd (2021/0025744).
2. In september 2019 fuseerde het Orkest van het Oosten met het Gelders Orkest. Daarna startte de nieuwe symfonische voorziening, inmiddels Phion, orkest van Gelderland en Overijssel geheten, een transitieproces. Aan subsidieverlening voor de transitieperiode die tot eind 2020 liep, verbonden GS van Gelderland en ons college voorwaarden. Phion ligt grotendeels op schema voor wat betreft de realisatie van de transitieafspraken. Wij hebben u hierover bij brief d.d. 27 januari 2021 geïnformeerd (2021/00016295).
3. Wij zijn samen met het Rijk en onze partners in Landsdeel Oost opgetrokken in de uitvoering van het Cultuurconvenant 2017-2020.
4. en 5. Wij hebben onder andere gezamenlijk gereflecteerd op de aanvragen voor de regeling Culturele Basisinfrastructuur 2021-2024 van het Rijk en gezamenlijk gereageerd op het besluit van het Fonds Podiumkunsten over de Overijsselse en Gelderse aanvragen voor de regeling Productiesubsidies 2021-2024. Daarnaast zijn

we gestart met de voorbereiding van een nieuw Cultuurconvenant Landsdeel Oost voor 2021-2024, waarin we de Overijsselse stedelijke regio's nadrukkelijk willen positioneren. Wij zetten gezamenlijk in op lobby richting het Rijk en op het vergroten van de zichtbaarheid van Landsdeel-Oost.

Financiën

Resultaat 2020.

Van een totaal van € 7,6 miljoen is een bedrag van € 1,7 miljoen overgebleven. Dit restant is ontstaan op de budgetten voor de Overijsselse aanpak coronacrisis en DUS Culturele voorzieningen provincies. Alle overige posten zijn in lijn met de begroting.

Overijsselse aanpak coronacrisis

Met het Statenvoorstel Overijsselse aanpak coronacrisis (PS/2020/1101493) is er € 1,8 miljoen beschikbaar gesteld uit de algemene risico reserve voor culturele instellingen waar de provincie hoofdsubsidiënt van is. Deze instellingen krijgen de schade vergoed die zij hebben geleden in de periode 1 maart-31 december 2020 als gevolg van de coronacrisis. De lijst van culturele instellingen is naderhand herzien. Hierbij zijn wij tot de conclusie gekomen dat opgenomen posten niet valt onder de criteria van de compensatieregeling.

Voor deze regeling is tevens een bedrag van € 0,6 miljoen als specifieke uitkering (**SPUK**) ontvangen van het Rijk. Door deze ontwikkelingen is het budget van € 1,8 miljoen voor € 0,5 miljoen besteed.

Schade compensatie Culturele sector

Tevens is een bedrag van € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld als schade compensatie voor de culturele sector. Voor deze regeling is in 2020 als specifieke uitkering (**SPUK**) een bedrag binnen gekomen van € 0,3 miljoen. De besteding van het budget vanuit de Algemene risicoreserve komt daardoor uit op € 1,2 miljoen.

6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen

Acties 2020

1. Wij maken met de regeling Versterking Productieaanbod, waarin ruimte is voor onder andere (regionale) theaterproducties, ten minste vier producties mogelijk.
2. Wij bewaken de uitvoering van de afspraken die wij met zeven culturele instellingen op grond van onze regeling Cultureel aanbod en talentontwikkeling 2019-2020 (zie ook prestatie 6.3.3) hebben gemaakt over de versterking van hun artistieke en zakelijke kwaliteit.
3. Wij bewaken de uitvoering van de prestatieafspraken die wij voor 2019 met het OKTO (vereniging van 20 kleine en middelgrote theaters in Overijssel) hebben gemaakt over hun samenwerking en over de programmering van kwetsbaar aanbod en maken nieuwe afspraken voor het theaterseizoen 2020-2021.
4. Wij bewaken de uitvoering van de prestatieafspraken die wij met het Filmkenniscentrum hebben gemaakt over netwerkvorming en kennisdeling tussen de Overijsselse filmprogrammeurs.
5. Wij bewaken de uitvoering van de afspraken die wij met Stichting 4Oost hebben gemaakt over het beheer van het Programmeringsfonds.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2017-2020 (PS/2016/332)
- Statenbrief Corona - oplegger noodmaatregelen culturele sector (2020/015853)

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. Met de regeling Versterking Productieaanbod hebben wij 13 producties mogelijk gemaakt, zoals de voorstelling 'Razzia' ter gelegenheid van 75 jaar vrijheid en de dansvoorstelling 'Papadag'. Een deel van de voorstellingen is als gevolg van de Coronacrisis doorgeschoven naar 2021.
2. De afspraken met de zeven instellingen zijn gerealiseerd. De instellingen zijn gegroeid in hun zakelijke en artistieke kwaliteit. De versterking van de landelijke positie van twee van deze instellingen, Kunstenlab en Britten, heeft geleid tot een meerjarige subsidie van respectievelijk het Mondriaanfonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie voor de periode 2021-2024.
3. De afspraken met de zeven instellingen zijn gerealiseerd. De instellingen zijn gegroeid in hun zakelijke en artistieke kwaliteit. De versterking van de landelijke positie van twee van deze instellingen, Kunstenlab en Britten, heeft geleid tot een meerjarige subsidie van respectievelijk het Mondriaanfonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie voor de periode 2021-2024 (zie ook 6.3.3).
4. De prestatieafspraken met Filmkenniscentrum zijn uitgevoerd. Door de Coronacrisis was de vraagbaakfunctie van het Filmkenniscentrum voor de filmvertoners in Overijssel groter dan ooit.
5. De afspraken met Stichting 4 Oost over het beheer van het Programmeringsfonds zijn gerealiseerd, met uitzondering van die over de zogeheten TOP-Oostproducties. Stichting 4Oost geeft aan dat zich hiervoor geen geschikte projecten aandienen. Een alternatieve inzet van de hierdoor resterende middelen stemt Stichting 4Oost met ons af.

Financiën

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): Restant kwaliteit van Overijssel

In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar zou aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. In de Ukvo bij deze prestatie resteert een bedrag van € 12.000.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 12.000 middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Reserve Uitvoering kwaliteit van Overijssel behorende bij prestatie 6.3.2 en beschikbaar te houden voor de jaren 2021 t/m 2024. Deze wijziging wordt verwerkt bij Kerntaak 20.

6.3 Cultuureducatie en cultuurparticipatie en kansen voor talentvolle makers

Op basis van het landelijke Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs 2013 – 2023 en het Cultuurmanifest Oost-Nederland 2017-2020 stimuleren wij dat onze partners zich inzetten voor de keten van cultuuronderwijs (6.3.1), actieve cultuurparticipatie (6.3.2.) en talentontwikkeling (6.3.3).

Prestaties

6.3.1 Cultuur is jong geleerd

Acties 2020

1. Wij ontwikkelen voor het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs Overijssel, dat is afgesloten met 19 gemeenten en 34 schoolbesturen, een organisatiestructuur waarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering wordt gedeeld.
2. Wij stimuleren de ontwikkeling van lokale convenanten in ten minste 5 gemeenten, waarin lokale partners zoals scholen, bedrijven en culturele en maatschappelijke partners zich verbinden aan goed en structureel cultuuronderwijs.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2016-2020 (PS/2016/332)

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. Wij hebben een klankbordgroep in het leven geroepen die bestaat uit onder andere vertegenwoordigers van schoolbesturen, gemeenten en ouders. De klankbordgroep is in 2020 drie keer bijeen geweest om de voortgang van de afspraken uit het convenant en actuele ontwikkelingen op gebied van cultuuronderwijs te bespreken.
2. Vier gemeenten hebben met een voucher op grond van de Voucherregeling lokale convenanten Cultuuronderwijs toegewerkt naar een lokaal convenant dat zij in 2021 willen sluiten met lokale partners. Deze gemeenten zijn: Kampen, Twenterand, Hellendoorn en Oldenzaal. In een aantal andere gemeenten heeft de voorbereiding van het lokale convenant vertraging opgelopen door de Coronacrisis.

Financiën

PS-begrotingswijzigingen:

Voucherregeling Cultuuronderwijs

In 2020 is de Voucherregeling Cultuuronderwijs geopend. De verwachting was om deze in 2020 af te ronden. Vanwege de Coronacrisis heeft de uitvoering van deze regeling vertraging opgelopen. Aanvragen waren in 2020 wel in voorbereiding. Om deze aanvragen alsnog te kunnen honoreren en daarmee het doel tot versterking van goed cultuuronderwijs in Overijssel te kunnen realiseren stellen we voor om de resterende middelen mee te nemen naar 2021. Vanwege aflopen van het programma dient het bedrag van € 30.000 terug te vloeien naar de algemene middelen echter stellen wij u voor om deze middelen langer in te zetten.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 29.000 te onttrekken aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 6.3.1 van de begroting 2021.

Restant kwaliteit van Overijssel

In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar zou aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. In de Ukvo bij deze prestatie resteert een bedrag van € 7.255.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 7.255 middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Reserve Uitvoering kwaliteit van Overijssel behorende bij prestatie 6.3.2 en beschikbaar te houden voor de jaren 2021 t/m 2024.

6.3.2 Meedoen is de kunst

Acties 2020

1. Wij maken met de regeling Cultuurparticipatie ten minste twaalf projecten mogelijk.
2. Wij steunen met de regeling Week van de Amateurkunst de organisatie van de WAK in ten minste vijftien gemeenten.
3. Wij ondersteunen het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel in de uitvoering van het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO)(zie ook prestatie 6.1.3).
4. Wij bewaken de afspraken met zes gemeenten over de uitvoering van hun cultuurprofiel dat met de regeling Cultuurprofielen mogelijk is gemaakt.
5. Wij communiceren samen met de deelnemende gemeenten actief over de Week van de Amateurkunst en de Ik Toon campagne. Daarmee maken wij amateurkunst in Overijssel zichtbaarder.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2017-2020 (PS/2016/332)

Inhoud

De uitvoering van een aantal activiteiten binnen deze prestatie kwam als gevolg van de Coronacrisis onder druk te staan. Activiteiten die in 2020 niet konden plaatsvinden zijn vooralsnog doorgeschoven naar 2021.

1. Met de regeling Cultuurparticipatie hebben wij 23 projecten mogelijk gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn 'Vriezenveens Muziektheater Oost-West' en 'Twentse Maakplaatsen'.
2. Met de regeling 'Week van de Amateurkunst' hebben wij in 12 gemeenten een WAK-week mogelijk gemaakt. Als gevolg van de Coronacrisis heeft in een aantal gemeenten geen WAK-week plaatsgevonden. Hierdoor hebben wij het voorgenomen aantal van 15 gemeenten niet gerealiseerd.
3. Wij hebben een storting gedaan in het Fonds Kleine Culturele Initiatieven Overijssel (KCIPO,) een fonds op naam dat wordt beheerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel. Met het KCIPO zijn dit jaar 62 initiatieven mogelijk gemaakt. (zie ook prestatie 6.1.3).
4. De cultuurprofielen in de zes gemeenten waarover wij met hen afspraken voor de periode 2017-2020 hadden gemaakt, konden door de Coronacrisis niet binnen de projectperiode (eindigend op 31 december 2020) worden afgerond. Wij hebben coulant toegepast conform de provincie brede maatregel en de projectperiode verlengd tot medio 2021.
5. Wij hebben een brochure op maat gemaakt voor alle deelnemende gemeenten en een fotochallenge georganiseerd.

Financiën

PS-begrotingswijzigingen:

Restant Uitvoering kwaliteit van Overijssel

In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. In de Ukvo bij deze prestatie resteert een bedrag van € 47.451. Hieronder volgt een opsomming van alle restanten die zijn voorgesteld om over te zetten naar deze prestatie.

Prestatie 6.1.3 € 121.731

Prestatie 6.2.2 € 12.000

Prestatie 6.3.1 € 7.255

Prestatie 6.3.2 € 8.312

Prestatie 6.3.3 € 8.017

Totaal: € 157.316

Wij stellen u voor om ten laste van de middelen Uitvoering Kwaliteit van Overijssel van de bovengenoemde prestaties voor de jaren 2021 t/m 2024 een bedrag van € 39.329 per jaar toe te kennen aan prestatie 6.1.1 Materieel Erfgoed van de begroting 2021 met een totaal van € 157.316 middels een begrotingswijziging.

6.3.3 Talent heeft de toekomst

Acties 2020

1. Wij maken met de regeling Nieuwe Makers Overijssel ten minste drie talentontwikkelingstrajecten mogelijk.
2. Wij vergroten met de regeling Nieuwe Makers Overijssel de kansen van talentvolle makers op de arbeidsmarkt. In 2019 hebben wij met verschillende partijen gesproken

over versterking van het ondernemerschap van nieuwe makers. Wij voeren afspraken uit die wij hierover hebben gemaakt.

3. Wij bewaken de uitvoering van de afspraken die wij met 7 culturele instellingen hebben gemaakt over hun activiteitenprogramma's 2019-2020 die wij met onze regeling Cultureel aanbod en talentontwikkeling 2019-2020 mogelijk hebben gemaakt (zie ook prestatie 6.2.2).
4. Wij monitoren de prestatie-afspraken met de drie poppodia (Hedon, Burgerweeshuis en Metropool) over hun activiteiten voor de ontwikkeling van nieuw talent.
5. Wij bewaken de afspraken die wij met Kameroperahuis en Theaterschip hebben gemaakt over de uitvoering van hun tweejarige activiteitenprogramma's gericht op talentontwikkeling en de afspraken die wij in 2019 met partijen hebben gemaakt over hun activiteiten gericht op jongerentheater in (regio) Zwolle.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2017-2020 (PS/2016/332)

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. Met onze regeling 'Nieuwe Makers Overijssel' hebben wij vier talentontwikkelingstrajecten van nieuwe makers mogelijk gemaakt. De projectduur van deze trajecten zal worden verlengd als gevolg van de Coronacrisis.
2. Om het ondernemerschap van creatieve makers te versterken hebben wij 'Route-O' mogelijk gemaakt, een ondernemerschapsprogramma voor kunstenaars en creatieven van Stichting Cultuur+Ondernemen (Kenniscentrum voor Ondernemerschap in de culturele sector) in samenwerking met de Creatieve Coöperatie Zwolle. Door de Coronacrisis loopt het project langer door, tot in 2021.
3. De afspraken met de zeven instellingen zijn gerealiseerd. De instellingen zijn gegroeid in hun zakelijke en artistieke kwaliteit. De versterking van de landelijke positie van twee van deze instellingen, Kunstenlab en Britten, heeft geleid tot een meerjarige subsidie van respectievelijk het Mondriaanfonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie voor de periode 2021-2024 (zie ook 6.1.2.)
4. en 5. Door de Coronacrisis is een deel van de prestatie afspraken die wij met de Poppodia hebben gemaakt doorgeschoven naar 2021. Dit geldt ook voor een deel van de activiteiten waarover wij met het Theaterschip en KASKO (voorheen Kameroperahuis).

Financiën

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Restant kwaliteit van Overijssel

In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar zou aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. In de Ukvo bij deze prestatie resteert een bedrag van € 8.017.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 8.017 middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Reserve Uitvoering kwaliteit van Overijssel behorende bij prestatie 6.3.2 en beschikbaar te houden voor de jaren 2021 t/m 2024. Deze wijziging wordt verwerkt bij Kerntaak 20.

6.4 Toekomstbestendig Overijssels bibliothekennetwerk

Op basis van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken ondersteunen wij het Overijsselse bibliotheeknetwerk, bevorderen wij het interbibliotheccair leenverkeer en stimuleren wij bibliotheekinnovatie. De bibliotheek beperkt zich niet tot het uitlenen van materiaal, maar is een ontmoetingsplaats in de lokale samenleving, een plek om te leren, voor lokale

organisaties en initiatieven. Bibliotheken worden met succes ingezet bij leesbevordering en bestrijding van laaggeletterdheid.

Prestaties

6.4.1 Bibliotheek: een leven lang lezen en leren

Acties 2020

1. Wij monitoren onze afspraken met Rijnbrink over de uitvoering van onze wettelijke taken en over het beheer en uitlenen van bladmuziek aan Overijsselse amateurorkesten en -musici (Musidesk, voorheen Stichting Provinciale Blad- en Amateurmuziek).
2. Wij monitoren de uitvoering van het netwerkprogramma Overijsselse bibliotheken, dat door het Netwerk van Overijsselse Bibliotheken is opgesteld. Wij kijken daarbij in het bijzonder naar onze inzet op bibliotheekinnovatie waaronder het project 'Taal Werkt!'.
3. Wij ondersteunen het Netwerk van Overijsselse bibliotheken en de gemeenten bij bovenlokale innovatieprojecten.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Cultuurbeleid 2017-2020 (PS/2016/332)

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. De afspraken met Rijnbrink over de uitvoering van onze wettelijke taken en over het beheer en uitlenen van bladmuziek aan Overijssel amateurorkesten en -musici zijn gerealiseerd.
2. Het Overijssels Bibliotheeknetwerk heeft in 20220 met Taal werkt! ingezet op het verder bouwen aan lokale samenwerking en infrastructuur om het proces van bereik en toeleiding vorm te geven. Voor een uitgebreid overzicht van de 32 taalprojecten binnen Taal Werkt! willen wij u verwijzen naar de website <https://www.overijsselsebibliotheeken.nl/taalwerkt>.
3. In 2020 is het Overijssels Bibliotheeknetwerk gestart met een onderzoek hoe de bibliotheken in Overijssel de komende jaren toekomstbestendig kunnen werken, passend bij maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen waar de bibliotheken mee te maken hebben. Het doel is om bibliotheken zodanig te organiseren, dat zij optimaal kunnen bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van alle inwoners van Overijssel.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars

De ambitie #levenlangbewegen wordt verder verrijkt en krijgt in de praktijk inhoud.. Samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties gaan we, ieder vanuit onze eigen kennis, rol en ervaring – aan de slag (6.5.1) met het vitaliteit, gezondheid en bewegen. Wij doen dit door bij te dragen aan een goede kennisinfrastructuur en ruimte te geven aan innovatieve, bovenlokale projecten. We doen graag mee in experimenten. Als financier, partner of living lab. Bijvoorbeeld via projecten die inzetten op talentontwikkeling of meer bewegen voor kinderen of senioren.

Samen met initiatiefnemers ontdekken we wat werkt en wat niet, benutten en delen kennis en passen leerervaringen toe. We werken aan een inclusieve Overijsselse samenleving, waarin iedereen mee kan doen (6.5.2). Nieuwe experimenten en ervaringen in het vergroten

van welzijn van inwoners zijn nodig. Door initiatieven van gemeenten en maatschappelijke organisaties en initiatiefgroepen te bundelen in arrangementen of deals, krijgen we beter zicht hoe vitale gemeenschappen zicht succesvol ontwikkelen.

Om te zorgen dat iedereen in Overijssel zicht veilig voelt om zichzelf te kunnen zijn, stimuleren we gemeenten en andere partners om hiertoe activiteiten te organiseren. We richten ons daarbij specifiek op de doelgroep LHBTI (6.5.3).

Prestaties

6.5.1 Overijsselaars bewegen hun leven lang

Acties 2020

1. Wij bekrachtigen onze samenwerking met gemeenten en betrokken organisaties. We sluiten aan bij de ambities in gemeentelijke sportakkoorden en van maatschappelijke initiatieven. Waar gezamenlijke en regionale ambities ontstaan, landen deze in een Overijssels sportakkoord.
2. Wij investeren samen met sportbedrijven, gemeenten en betrokken organisaties in een kennisinfrastructuur sport en bewegen. Onder andere door het inzetten van talentregisseurs.
3. Wij investeren in projecten die bijdragen aan meer bewegen en gezondheid door Overijsselaars. Dit doen wij onder andere door investeren in projecten die gericht zijn op het benutten van de openbare ruimte voor meer bewegen en projecten die zich richten op kwetsbare doelgroepen.
4. We vergroten bewustwording van het belang van gezondheid door deze als rode draad in de omgevingsvisie te verweven.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Sociale Kwaliteit 2016-2019 (PS/2016/776)

Inhoud

Door de coronacrisis staan de gemeenten onder druk dat heeft aanvankelijk tot enige vertraging geleid bij het realiseren van deze prestaties.

1. In 2020 is uitvoering gegeven aan het verder verbinden van partijen aan het Overijssels Sport- en Beweegakkoord. Daarnaast hebben wij een programmamanager ingezet om de netwerkpartners te ondersteunen bij de uitvoering van dit Sport en beweegakkoord.
2. Met projecten als Talenterkenning en Talentenregisseurs hebben wij bijgedragen aan de kennisontwikkeling binnen het Overijsselse sportnetwerk. Hoewel deze projecten nog doorlopen tot 2021 hebben ze nu al mooie resultaten op geleverd.
3. Wij hebben vele initiatieven verder geholpen d.m.v. de inzet van onze kennis en netwerk. Daarnaast hebben we 30 beweegroutes mogelijk gemaakt met onze subsidieregeling 'Bewegen in de openbare ruimte'. Met de beweegroutes sluiten wij met het oog op de Coronacrisis aan op de behoefte van de Overijsselse samenleving.
4. Wij hebben het belang van (positieve) gezondheid ingebracht bij de herijking van de omgevingsvisie en blijven ook in 2021 dit proces volgen.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

6.5.2 Iedereen doet mee

Acties 2020

1. Wij werken samen met gemeenten en betrokken organisaties aan initiatieven die bijdragen aan welzijn, langer zelfstandig leven en een inclusieve samenleving. Dit doen we door bundelen van projecten in arrangementen en maatwerkafspraken.
2. Wij geven uitvoering aan de Motie voorstel Actieplan Gehandicapten-Projecten in Overijssel.
3. Wij werken integraal aan het vergroten van bereikbaarheid van voorzieningen, bijvoorbeeld via zorgtafels.

Begrotingswijziging

- Geen

Statenvoorstellen en -besluiten

- Sociale Kwaliteit 2016-2019 (PS/2016/776)

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

1. In 2020 zijn we met diverse initiatiefnemers en gemeenten in gesprek geweest over arrangementen zoals:
 - Het vervolg op het project Buur & Zo waarin overheid, onderwijs, zorg en welzijn samenwerken om eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan en tevens een slimme koppeling maken met stadslogistiek. Vandaar uit zijn er verbindingen gelegd met 'Grozzerdam', een initiatief vanuit het ministerie van VWS en Health Holland om de beweging van ziekte en zorg naar gedrag en gezondheid te stimuleren.
 - Er is een basis gelegd voor een arrangement tussen de GGD Twente, zorgverzekeraar Menzis en de 14 Twentse gemeenten waarin we in het kader van preventie gezamenlijk aan de slag gaan met het bevorderen van een gezonde leefstijl.
 - Samen met het veld is het project 'BestuurdersCentraal' ontwikkeld waarin professionals en vrijwilligers in lokale netwerken werken aan versteviging en bestendiging van het bestuurlijk vrijwilligersnetwerk.
 - Er is een onderzoek gestart door Hogeschool Windesheim waarin we samen met het programma Health investeren in een onderzoek naar de impact van digitale toepassingen in de zorg en hoe dit na de Coronacrisis doorontwikkeld kan worden.

Naar aanleiding van de Coronacrisis is de kopgroep Sociale kwaliteit ingesteld waarin de provincie en de Overijsselse gemeenten sociale vraagstukken bespreken en hun inzet daarop met elkaar afstemmen. Daarnaast is er in samenwerking met GGD IJsselland, gemeenten, zorgverzekeraars en zorg- / welzijnsorganisaties een verkenning gestart naar het draagvlak voor een regionale beweging gericht op positieve gezondheid. Verder zijn er met de subsidieregeling 'Zelfstandig leven en gezond bewegen' 37 verkenningen en/of projecten mogelijk gemaakt die bijdragen aan welzijn, langer zelfstandig leven en een inclusieve samenleving.

2. Er zijn verschillende activiteiten georganiseerd om het onderwerp inclusie te agenderen en bruggen te slaan tussen sociale en fysieke inclusie, zoals een expertsessie over de inrichting van een dementievriendelijke ruimte. Daarnaast is inclusie een aandachtspunt bij onze advisering en beoordeling van subsidieaanvragen.

3. Wij zijn gestart met een verkenning naar samenwerking op urgente zorgthema's in Overijssel. Hiervoor is een enquête uitgezet onder 104 bestuurders van zorgorganisaties en gemeenten en hebben wij een digitale zorgtafel georganiseerd. Hieruit kwamen de volgende drie urgente zorgthema's die spelen in Overijssel naar voren: stijgende zorgkosten, arbeidsmarkttekort aan huisartsen en de steeds complexer wordende zorgvraag. Deze thema's zijn aandachtspunten in ons beleid voor 2021 geworden.

■ Financiën

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen):

Resultaat.

Op deze prestatie is een restant van € 0,28 miljoen overgebleven op een totaal van € 1,5 miljoen. Van dit bedrag zullen bestaande verplichtingen op UBS 10.2 van 2020 worden afgehandeld.

In behandeling zijn de subsidieaanvragen. (PS)

Voor de in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020 leggen wij u een gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel voor bij dit jaarverslag. De subsidieregeling UBS10.2 Zelfstandig wonen en gezond bewegen, die wordt verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van dit gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel hiervan is € 0,2 miljoen bestemd voor deze regeling.

Wij stellen u voor om € 0,2 miljoen van uit het gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 6.5.2 (Iedereen doet mee). De uitwerking van deze resultaatbestemming vindt plaats in kerntaak 20.

6.5.3 Veilig jezelf kunnen zijn

Acties 2020

1. Wij herijken de huidige subsidieregeling 'impuls aan sociale acceptatie en veiligheid'. Met de subsidieregeling ondersteunen we activiteiten die bijdragen aan sociale veiligheid en vergroting van de individuele ruimte om jezelf te kunnen zijn.
2. Wij zijn zichtbaar als regenboogprovincie en hijsen als onderdeel daarvan de regenboogvlag op 'Coming Out Day'.
3. Wij leveren een actieve bijdrage in het netwerk van regenbooggemeenten en -provincies.
4. Wij agenderen LHBTI emancipatie bij gemeenten in Overijssel. Dit doen we onder meer door het onderwerp bespreekbaar te maken, initiatieven aan elkaar te verbinden en kennis te delen.

Begrotingswijziging

- Geen

■ Inhoud

In 2020 hebben we onze aandacht aan de sociale acceptatie en veiligheid van LHBTI+ers in Overijssel voortgezet. Als gevolg van de Coronacrisis zijn er met name de eerste helft van het jaar minder activiteiten georganiseerd dan ingeschat en is de subsidieregeling 'Impuls aan sociale acceptatie en veiligheid' minder benut dan verwacht. Wij hebben onze zichtbaarheid als regenboog provincie getoond door berichtgeving op social media en door de regenboogvlag te hijsen op dagen als de Coming Out Day en de internationale- en deTransgedenktag. Daarnaast hebben we ingezet op het onderhouden, verstevigen en vergroten van onze netwerken en hebben we bijgedragen aan het organiseren van het (digitale)Regenboogfestival in Zwolle.

■ Financiën

Resultaat 2020

Vanwege het niet door kunnen laten gaan van evenementen zijn alle middelen in 2020 niet benut. Op een begroot bedrag van € 0,1 miljoen is circa € 22.000 overgebleven.

6.6 Sterk zelforganiserend vermogen

Het zelforganiserend vermogen van Overijsselaars is zichtbaar in hun inzet in de ontwikkeling van een duurzaam voorzieningenniveau. Zowel op het platteland als in steden ontstaan experimenten en initiatieven die bijdragen bereikbare voorzieningen. In de gemeenschap of door samenwerkingsverbanden in een regio. Lokale agenda's en visies op maatschappelijk vastgoed laten zien wat nodig is om in een gemeenschap zelfstandig te kunnen leven en welke maatschappelijk vastgoed voldoende potentie heeft als duurzame ontmoetingsplek. Er is behoefte aan meer kennisuitwisseling tussen gemeenten, organisaties en initiatiefnemers. We waarderen vrijwillige inzet en ondersteunen initiatiefnemers met kennis en informatie. Nieuwe organisaties, zoals lokale zorgcoöperaties en digitale diensten ontstaan. Het momentum is nu om deze pilots te helpen om op eigen kracht door te groeien tot duurzame ondernemingen (6.6.1). Gemeenten zoeken naar nieuwe manieren om met initiatieven om te gaan en willen ontdekken hoe deze onderdeel kunnen worden van duurzaam beleid. Dit resulteert in vraagstukken over een betere samenwerking tussen vrijwilligers en professionals, inkoop van welzijn en zorg, versterken van mantelzorgers en voorkomen van eenzaamheid. We waarderen vrijwillige inzet en ontzorgen vrijwilligers door kennisontwikkeling en – spreiding (6.6.2).

Prestaties

6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten

Acties 2020

1. Wij maken een investeringsvoorstel voor de impuls van € 1 miljoen uit het coalitieakkoord voor sociale kwaliteit.
2. Wij werken mee aan een actieplan leefbaar platteland.
3. Wij ondersteunen maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan een passend voorzieningenniveau in dorpen en wijken, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van nieuwe diensten en voorzieningen.
4. Wij stimuleren nieuw noaberschap door het mede mogelijk maken van projecten en experimenten.

Begrotingswijziging

- PS Begrotingswijziging

Statenvoorstellen en -besluiten

- Sociale Kwaliteit 2016-2019 (PS/2016/776)

Inhoud

Door de coronacrisis staan de gemeenten onder druk dat heeft aanvankelijk tot enige vertraging geleid bij het realiseren van deze prestaties. Desalniettemin is de prestatie grotendeels gerealiseerd.

1. Er is een investeringsvoorstel in voorbereiding voor € 1 miljoen extra impuls voor sociale kwaliteit. Vanwege de Coronacrisis en de impact daarvan op de gezondheidszorg hebben we nog geen volledig beeld kunnen krijgen van waar de investeringen het beste tot hun recht komen. We verwachten in het tweede kwartaal van 2021 met een investeringsvoorstel te komen.
2. Er is vanuit het programma Sociale kwaliteit intensief bijgedragen aan de totstandkoming van het actieplan Leefbaar platteland. Er zijn gezamenlijke werkbezoeken gebracht aan initiatieven op het platteland waarbij de mogelijkheden voor een cross-over financiering zijn onderzocht. Er is een basis gelegd voor een subsidieregeling voor kleine kernen en een meerjarige subsidie voor de Overijsselse Vereniging van Kleine Kernen, die in 2021 wordt geëffectueerd.
3. Met onze subsidieregelingen 'Zelfstandig leven en gezond bewegen' en 'Sociale hypotheek' hebben wij diverse initiatieven mogelijk gemaakt die bijdragen aan een passend voorzieningenniveau in steden en dorpen. Daarnaast hebben we diverse

initiatiefnemers van projecten verder geholpen door de inzet van onze kennis en/of ons netwerk en door inzet van onze bestuurskracht.

4. Met onze subsidieregeling 'Vitale en gezonde samenleving' hebben wij honderden projecten mogelijk gemaakt ter ondersteuning van het Noaberschap tijdens de Coronacrisis. Projecten die verbroederend en louterend waren in deze crisistijd.

Financiën

Resultaat.

Op deze prestatie is een restant van € 0,25 miljoen overgebleven op een totaal van € 2,2 miljoen. Van dit bedrag zullen bestaande verplichtingen op UBS 10.5 van 2020 worden afgehandeld.

PS-begrotingswijzigingen:

In behandeling zijnde subsidieaanvragen.

Voor de in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020 leggen wij u een voorstel voor wijziging voor bij dit jaarverslag. De budgetten van de subsidieregeling "10.5 Vitale en Gezonde Samenleving 2020" die wordt verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van aflopend Kwaliteit van Overijssel-budget. Er zijn echter aanvragen binnengekomen in 2020 die wij in 2021 willen honoreren. Om deze aanvragen correct te kunnen afhandelen, stellen wij voor € 0,18 miljoen mee te nemen naar 2021.

Wij stellen u voor om € 0,18 miljoen uit de reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel, (prestatie 6.6.1 2020) toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van **nieuwe prestatie 6.5.4.** onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking Ukvo 2021.

Flexibel Budget voor overbruggingsmaatregelen.

Zoals besproken in statenvoorstel 2021/1100064 is flexibel budget ingezet om dorpshuizen en kulturhusen te ondersteunen die hebben geleden door Corona. Om uitvoering te geven aan de genoemde afspraak (Statenvoorstel 2021/1100064) om de Subsidie regeling sociale hypotheek voort te zetten in 2021 stellen wij voor om een bedrag van € 0,25 miljoen vanuit het Flexibel Budget toe te voegen aan de jaarschijf 2021

Wij stellen u voor om van uit het flexibel bedrag voor overbruggingsmaatregelen een bedrag van € 0,25 miljoen te onttrekken en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 6.6.1 van de begroting 2021.

6.6.2 Ondersteunen inzet vrijwilligers

Acties 2020

1. Wij investeren in een online community die bijdraagt aan delen en leren van professionals en initiatiefnemers (voortzetten beleid).
2. Wij evalueren de aanpak '4D makelaars', gericht op ondersteunen van maatschappelijk initiatieven (voortzetten beleid).
3. Wij organiseren de vrijwilligersprijs.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

1. De online community heeft zich tijdens de corona crisis ontwikkeld tot een effectief platform waar kennis en ervaring met elkaar worden gedeeld en initiatiefnemers elkaar konden ontmoeten. Daarnaast heeft het platform zich ontwikkeld als een podium waar Overijssels lichtpuntjes (bijzondere sociale of culturele projecten) zich konden presenteren. Daarnaast is er in 2020 gestart met het verrijken van het platform met thema's op het terrein van cultuur en leefbaar platteland.

2. Vele kleine initiatiefnemers zijn door de 4D makelaar verder geholpen met adviezen, begeleiding en financiële ondersteuning. Daarnaast is de 4D aanpak geëvalueerd. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze evaluatie heeft de 4D

aanpak een vervolg gekregen in het beleid sociale kwaliteit 2021-2024.

3 In december 2020 werd de Overijsselse vrijwilligersprijs uitgereikt. Er werd dit jaar voor een andere opzet gekozen waarbij in samenwerking met de Overijsselse vrijwilligerscentrales aan 75 winnaars (individuele en verenigingen) door leden van uw Staten een oorkonde en een prijs werden uitgereikt.

Financiën

De doelstellingen op deze prestatie hebben in 2020 een overlap met prestatie 6.6.1. voor de eenduidigheid is er voor gekozen om de middelen in 2020 op prestatie 6.6.1. te rusten. Met ingang van het nieuwe beleid in 2021 zullen we de bedragen gaan toekennen aan 6.6.2.

Financiën | lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
6.1 Cultureel erfgoed						
6.1.1 Archeologische vondsten: bewaren, delen vertellen	220	0	220	220	0	0
6.1.2 Samen werken aan toekomstbestendig erfgoed	3.677	45	3.722	3.716	7	0
6.1.3 Het verhaal van Overijssel vertellen	2.334	68	2.402	2.400	2	0
Totaal 6.1 Cultureel erfgoed	6.232	113	6.345	6.335	9	0
6.2 Hoogwaardig culturele infrastructuur en cultuuraanbod						
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	4.248	3.380	7.628	6.871	756	0
6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen	712	15	727	729	-1	0
Totaal 6.2 Hoogwaardig culturele infrastructuur en cultuuraanbod	4.961	3.395	8.355	7.600	755	0
6.3 Cultuureducatie en cultuurparticipatie en kansen voor talentvolle makers						
6.3.1 Cultuur is jong geleerd	1.020	68	1.088	1.052	36	29

6.3.2 Meedoen is de kunst	890	25	915	890	25	0
6.3.3 Talent heeft de toekomst	929	-11	918	898	20	0
Totaal 6.3 Cultuureducatie en cultuurparticipatie en kansen voor talentvolle makers	2.839	82	2.921	2.840	81	29
6.4 Toekomstbestendig Overijssels bibliotheekennetwerk						
6.4.1 Bibliotheek: een leven lang lezen en leren	3.283	0	3.283	3.267	16	0
6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars						
6.5.1 Overijsselaars bewegen hun leven lang	740	388	1.128	1.054	74	0
6.5.2 Iedereen doet mee	1.158	350	1.508	1.227	280	198
6.5.3 Veilig jezelf kunnen zijn	100	0	100	78	22	0
Totaal 6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars	1.998	738	2.736	2.360	376	198
6.6 Een sterk zelforganiserend vermogen						
6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten	1.546	661	2.207	1.962	244	428
6.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
6.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	673	139	812	788	24	157
Totaal Lasten	21.531	5.127	26.658	25.152	1.506	812

Financiën | baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Baten						
6.2 Hoogwaardig culturele infrastructuur en						

cultuuraanbod						
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	0	0	0	920	-920	0
6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen	0	0	0	1	-1	0
Totaal 6.2 Hoogwaardig culturele infrastructuur en cultuuraanbod	0	0	0	922	-922	0
Totaal baten	0	0	0	922	-922	0

Financiën | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
6. Cultuur en sociale kwaliteit	-21.531	-5.127	-26.658	-24.231	-2.427	-812
Saldo	-21.531	-5.127	-26.658	-24.231	-2.427	-812

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
6.3.1 Cultuur is jong geleerd	-29	0	29	-29	PS Begrotingswijziging	Voucherregeling Cultuuronderwijs In 2020 is de Voucherregeling Cultuuronderwijs geopend. De verwachting was om deze in 2020 af te ronden. Vanwege de Coronacrisis heeft de uitvoering van deze regeling vertraging opgelopen. Aanvragen waren in 2020 wel in voorbereiding. Om deze aanvragen alsnog te kunnen honoreren en daarmee het doel tot versterking van goed cultuuronderwijs in Overijssel te kunnen realiseren stellen we voor om de resterende middelen mee te nemen naar 2021. Vanwege aflopen van het programma dient het bedrag van € 30.000 terug te vloeien naar de algemene middelen echter stellen wij u voor om deze middelen langer in te zetten. Wij stellen u voor om een bedrag van € 29.000 te onttrekken aan Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 6.3.1 van de begroting 2021. Restant kwaliteit van Overijssel In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar zou aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. In de Ukvo bij deze prestatie resteert een bedrag van € 7.255. Wij stellen u voor om een bedrag van € 7.255 middels een begrotingswijziging

					toe te voegen aan de Reserve Uitvoering kwaliteit van Overijssel behorende bij prestatie 6.3.2 en beschikbaar te houden voor de jaren 2021 t/m 2024.
6.5.2 Iedereen doet mee	-198	198	-198	PS Begrotingswijziging	In behandeling zijn de subsidieaanvragen: Voor de in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020 leggen wij u een gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel voor bij dit jaarverslag. De subsidieregeling UBS10.2 Zelfstandig wonen en gezond bewegen, die wordt verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van dit gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel hiervan is € 0,2 miljoen bestemd voor deze regeling. Wij stellen u voor om € 0,2 miljoen van uit het gebundelde resultaatbestemmingsvoorstel toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van prestatie 6.5.2 (Iedereen doet mee). De uitwerking van deze resultaatbestemming vindt plaats in kerntaak 20.
6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten	-250	0	250	-250 Resultaatbestemming	Flexibel Budget voor overbruggingsmaatregelen. Zoals besproken in staten voorstel 2021/1100064 is er in flexibel budget ingezet om dorpshuizen en kulturhusen te ondersteunen die hebben geleden door Corona. Om uitvoering te geven aan de genoemde afspraak (Statenvoorstel 2021/1100064) om de Subsidie regeling sociale hypotheek voort te zetten in 2021 stellen wij voor om een bedrag van € 0,25 miljoen vanuit het Flexibel Budget toe te voegen aan de jaarschijf 2021 Wij stellen u voor om van uit het flexibel bedrag voor overbruggingsmaatregelen een bedrag van € 0,25 miljoen te onttrekken en toe te voegen aan de

6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten	-178	0	178	-178	PS Begrotingswijziging	jaarschijf 2021 van prestatie 6.6.1 van de begroting 2021. In behandeling zijnde subsidieaanvragen: Voor de in behandeling zijnde subsidieaanvragen uit 2020 leggen wij u een voorstel voor wijziging voor bij dit jaarverslag. De budgetten van de subsidieregeling "10.5 Vitale en Gezonde Samenleving 2020" die wordt verantwoord onder deze prestatie, maakt deel uit van aflopend Kwaliteit van Overijssel-budget. Er zijn echter aanvragen binnengekomen in 2020 die wij in 2021 willen honoreren. Om deze aanvragen correct te kunnen afhandelen, stellen wij voor € 0,18 miljoen mee te nemen naar 2021. Wij stellen u voor om € 0,18 miljoen uit de reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel, (prestatie 6.6.1 2020) toe te voegen aan de jaarschijf 2021 van nieuwe prestatie 6.5.4. onder gelijktijdige verhoging van de onttrekking Ukvo 2021.
6.66.66 Personeelsgebonden kosten	-157	0	157	-157	PS Begrotingswijziging	29-3-2021 20:42:36: Bestedingen zijn in lijn met de begroting. PS-begrotingswijzigingen: Restant Uitvoering kwaliteit van Overijssel (Zie prestatie 6.3.2) In verband met de dekking van de personeelskosten van komende jaren stellen wij u voor om de middelen van het oude programma, die na dit jaar aflopen, beschikbaar te houden voor de dekking van de personeelskosten in de jaren 2021 t/m 2024. Hieronder volgt een opsomming van alle restanten die zijn voorgesteld om in 2021 over te zetten naar deze prestatie. Prestatie 6.1.3 € 121.731 Prestatie 6.2.2 € 12.000

Prestatie 6.3.1 € 7.255
Prestatie 6.3.2 € 8.312
Prestatie 6.3.3 € 8.017

Totaal: € 157.316

Wij stellen u voor om ten laste van de middelen Uitvoering Kwaliteit van Overijssel van de bovengenoemde prestaties voor de jaren 2021 t/m 2024 een bedrag van € 39.329 per jaar toe te kennen aan prestatie 6.1.1 Materieel Erfgoed van de begroting 2021 met een totaal van € 157.316 middels een begrotingswijziging.

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
6.1.2 Samen werken aan toekomstbestendig erfgoed	-45	0	45	-45	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
6.1.3 Het verhaal van Overijssel vertellen	-25	0	25	-25	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
6.1.3 Het verhaal van Overijssel vertellen	-43	0	43	-43	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	-3400	0	3400	-3400	PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	20	0	-20	20	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen	-15	0	15	-15	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
6.3.1 Cultuur is jong geleerd	-68	0	68	-68	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
6.3.2 Meedoen is de kunst	-25	0	25	-25	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
6.3.3 Talent heeft de toekomst	-18	0	18	-18	GS 105 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op GS 105 Jaarverslag 2019
6.3.3 Talent heeft de toekomst	29	0	-29	29	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020

6.5.1 Overijsselaars bewegen hun leven lang	-388	0	388	-388 PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
6.5.2 Iedereen doet mee	-350	0	350	-350 PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
6.5.3 Veilig jezelf kunnen zijn	-60	0	60	-60 Adm. 210 diversen mei 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 210 diversen mei 2020
6.5.3 Veilig jezelf kunnen zijn	-40	0	40	-40 Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting
6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten (B2021 - Duurzame en eigentijdse voorzieningen en diensten)	-750	0	750	-750 GS 118 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op GS 118 Overijsselse aanpak coronacrisis
6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten (B2021 - Duurzame en eigentijdse voorzieningen en diensten)	89	0	-89	89 Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
6.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-139	0	139	-139 Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020

Kerntaak 7: Kwaliteit openbaar bestuur

Dit is hoe wij denken

Een betrouwbaar en goed openbaar bestuur in Overijssel is belangrijk voor onze democratie en samenleving. We investeren daarom in het behoud en in de verbetering van de kwaliteit. We streven ernaar dat het vertrouwen van inwoners in het openbaar bestuur groeit of op zijn minst gelijk blijft.

Samenwerken en toezicht houden, vertrouwen geven en controleren, efficiënt en vernieuwend werken: het zijn werkwijzen die op gespannen voet kunnen staan met elkaar. We zoeken steeds naar de juiste balans voor een goed openbaar bestuur in Overijssel. Dat vraagt om een betrokken en flexibele houding.

Ontwikkelingen in de samenleving hebben invloed op wat van het openbaar bestuur wordt verwacht. Om daar goed op in te spelen streven we naar een wendbaar en eigentijds openbaar bestuur. We werken onder de noemer Studio Vers Bestuur met vele partijen samen aan vernieuwingen. We zijn alert en kijken met een open blik naar de ontwikkelingen. We zoeken de dialoog en passen waar nodig onze werkwijze en doelstellingen aan.

Een goed openbaar bestuur begint bij onszelf. We staan voor effectief eigen bestuur, waarbij effectieve samenwerking op alle niveaus (PS-GS, regionaal, landelijk en Europees) het uitgangspunt is.

Overijssel in cijfers

Alle voor deze kerntaak relevante kengetallen zijn [hier](#) te vinden

Beleidsdoelen

7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel

Voor een goed openbaar bestuur in Overijssel werken wij samen met Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen (7.1.1). Als (financieel) toezichthouder zien wij erop toe dat Overijsselse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun taken zorgvuldig uitvoeren (7.1.2.) en dat zij financieel gezond zijn en blijven (7.1.3). Met Archieftoezicht borgen wij dat de besluitvorming transparant en herleidbaar is (7.1.4.). Wij ondersteunen onze partners in de strijd tegen ondermijning en zetten in op verdere verbetering van de weerbaarheid en integriteit van de eigen organisatie (7.1.5). De Commissaris van de Koning draagt als voorzitter van Provinciale en Gedeputeerde Staten bij aan een transparant en goed openbaar bestuur. Daarnaast geeft hij invulling aan zijn Rijkstaken, zoals de benoeming van burgemeesters en het uitvoeren van ambtsbezoeken bij gemeenten (7.1.6).

Prestaties

7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking

Acties 2020

1. Wij voeren gesprekken met gemeenten, waterschappen en gemeentelijke samenwerkingsverbanden over vraagstukken in het openbaar bestuur en verkennen samen eventuele oplossingen en/of mogelijkheden tot samenwerking.
2. Wij houden de kaartviewers Intergemeentelijke Samenwerking, Interbestuurlijk toezicht en Financieel toezicht up-to-date. Wij brengen de viewers onder de aandacht van gemeenten en stimuleren bestuurders en raadsleden deze te gebruiken.

3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 2,75 miljoen uit het Coalitieakkoord voor Kwaliteit openbaar bestuur (dit hangt samen met prestatie 7.1.3, 7.2.1, 7.2.4 en 7.3.3).

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Inhoud

Contact met gemeenten, waterschappen en samenwerkingsverbanden is zoveel mogelijk digitaal doorgegaan. 2020 was een jaar waar vooral veel aandacht is besteed aan de gevolgen van de coronacrisis voor gemeenten en de financiële zorgen op het gebied van het sociaal domein. Met de gemeenten Haaksbergen, Kampen en Ommen hebben wij trajecten doorlopen gericht op de verbetering van de kwaliteit van het openbaar bestuur. Verder zijn de kaartviewers voor IBT, samenwerkingsverbanden en financiën geactualiseerd en is in het najaar het investeringsvoorstel afgerond.

Financiën

GS-begrotingswijzigingen:

Vanwege Covid-19 is de uitvoering van opdrachten/onderzoeken minder voortvarend verlopen en zijn daardoor een aantal onderzoeken nog niet afgerond in 2020. De betaling zal plaatsvinden in 2021 waarvoor we een deel van het resterende geld doorschuiven naar 2021 (€ 0,18 miljoen). Het overige (€ 0,1 miljoen) houden we beschikbaar in de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.1 een budget van € 0,18, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

7.1.2 Interbestuurlijk toezicht

Acties 2020

1. Wij houden interbestuurlijk toezicht op basis van een constructieve dialoog met degenen op wie wij toezicht houden.
2. Wij zorgen voor een totaalbeeld van het interbestuurlijk toezicht per gemeente en waterschap en bespreken deze met hen.
3. Wij begeleiden gemeenten en/of waterschappen met een oranje of rode totaal IBT-kleur met als doel het beeld weer groen te laten kleuren.
4. Wij volgen de ontwikkelingen van de agenda 'Toekomst van het toezicht' waarin wordt ingezet op veranderingen van het primaire (IBT) toezicht. Veranderingen worden vervolgens ingebed in onze werkprocessen.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Wij hebben het proces van interbestuurlijk toezicht op gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen conform planning afgerond. Samen met gemeenten en onder voorzitterschap van de gemeentesecretaris van Rijssen Holten is de huidige bestuursovereenkomst geëvalueerd. Gemeenten met een rode of oranje IBT kleuring zijn intensiever begeleid zowel ambtelijk als bestuurlijk. De landelijke ontwikkeling van de agenda 'Toekomst van het toezicht' verloopt helaas minder voortvarend dan wij hadden gehoopt en loopt door in 2021.

Financiën

Er is minder besteed in 2020 omdat de bijeenkomsten digitaal (goedkoper) zijn gehouden in plaats van fysiek.

7.1.3 Financiële toezicht

Acties 2020

1. Wij houden financieel toezicht op gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.
2. Wij begeleiden gemeenten die onder preventief toezicht staan, met als doel om zo snel mogelijk terug te keren naar een gezonde situatie waarbij repressief toezicht volstaat.
3. Wij maken financiële analyses en vergelijkingen tussen gemeenten in Overijssel met behulp van de dataviewer Gemeentefinanciën.
4. Wij fungeren als sparringpartner voor bestuurders financiën en financiële ambtenaren bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.
5. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 2,75 miljoen uit het Coalitieakkoord voor Kwaliteit openbaar bestuur (dit hangt samen met prestatie 7.1.1, 7.2.1, 7.2.4 en 7.3.3).

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Monique van Haaf

Inhoud

2020 is een intensief jaar geweest voor het financieel toezicht. Gemeenten kampen nagenoeg allemaal met de hoge kosten van jeugdzorg en WMO taken, naast de extra kosten als gevolg van corona. Zowel binnen IPO als het ministerie is hiervoor veel aandacht geweest en is er druk gelobbyd. Het onderzoek naar de financiering van de Jeugdzorg dat in opdracht van minister De Jonge is uitgevoerd, is recentelijk afgerond. Hoe dit rapport leidt tot aanpassing van de bijdrage van het Rijk aan gemeenten, zal in de komende periode moeten blijken. Haaksbergen is door ons als gevolg van de status 'preventief toezicht' intensief begeleid. De financiële positie van deze gemeente is in het afgelopen jaar sterk verbeterd.

Financiën

In 2020 zijn er minder financiële scans ten behoeve van gemeenten uitgevoerd. In een (onafhankelijk) financiële scan + advies, krijgen gemeenten beter inzicht in hun financiën. Door Covid-19 was er dit jaar minder belangstelling van gemeenten om een scan te laten uitvoeren.

7.1.4 Archieftoezicht

Acties 2020

1. Wij voeren het toezicht uit op het gebied van informatie- en archiefbeheer. Daartoe beoordelen wij jaarlijks de horizontale verantwoording van informatie- en archiefbeheer van de verantwoordelijken voor archiefbeheer (B&W en DB's) naar gemeenteraden en algemene besturen.
2. Wij laten het Historisch Centrum Overijssel (HCO) in opdracht van ons het beheer van het provinciaal archief uitvoeren. Deze afspraken zijn onderdeel van kerntaak 6, prestatie 6.1.3. Wij organiseren (met het HCO) informatiebijeenkomsten om kennis te delen over actuele onderwerpen op het gebied van informatie- en archiefbeheer.
3. Wij leveren een actieve bijdrage aan het landelijke overleg van provinciale archiefinspecteurs en het online Kennisnetwerk Informatie en Archief.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Toezicht op gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen is uitgevoerd conform planning. De samenwerking met en opdrachtverlening aan het HCO is zo goed als mogelijk in de huidige corona, digitaal uitgevoerd. Vanuit het belang van ons eigen archief, is nauw samengewerkt met de projectgroep Digitale agenda (DAS) om de archivering in de nieuwe digitale omgeving te waarborgen.

Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen in verband met de invoering van de nieuwe Archiefwet.

■ **Financiën**

7.1.5 Ondermijning

Acties 2020

1. Wij maken onze eigen organisatie weerbaarder tegen ondermijning door het uitvoeren van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).
2. Wij creëren bewustwording door cursussen, informatiesessies en bijeenkomsten voor medewerkers en gemeenteamttenaren te organiseren.
3. Wij zijn regulier vertegenwoordigd in de Stuurgroep RIEC (Regionaal Informatie- en Expertisecentrum), het Platform Ondermijning en de regiegroepen van de Veiligheidsregio's IJsselland en Twente.
4. We werken samen met politie, OM, belastingdienst, gemeenten en andere relevante partners om gezamenlijk de strijd aan te gaan tegen ondermijning.
5. We voeren projecten uit ter voorkoming van ondermijnende criminaliteit in Overijssel. Zo voeren we in 2020 het project 'Vakantieparken in het Vechtdal' uit waarin naast leefbaarheid, ook wordt gekeken naar bestrijding van verpaupering en criminaliteit.

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging
- Resultaatbestemming

■ **Inhoud**

U bent recent geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden naar aanleiding van uw motie Weerbare overheid (2021/1100357). De uitvoering van de Wet Bibob is volledig geïmplementeerd in onze procedures, wij werken nauw samen met onze partners: justitie, Openbaar Ministerie, politie, RIEC, gemeenten, belastingdienst en Veiligheidsregio's. Wij voeren gezamenlijk met deze partners projecten uit in de strijd tegen ondermijning. Daarnaast zijn intern informatiesessies verzorgd om onze medewerkers bewust en weerbaar te maken. De voorbereidingen van project Vakantieparken in het Vechtdal zijn in 2020 uitgewerkt, mede met de aanstelling van een programmaleider. De uitvoering van dit project start in 2021. Vanwege corona konden helaas fysieke cursussen en het geplande Bibob congres geen doorgang vinden. Deze zijn nu verschoven naar 2021.

■ **Financiën**

Resultaatbestemmingen:

Programmageld weerbare overheid

Voor 2020 waren diverse evenementen/trainingen en workshops voor ambtenaren bij provincie en gemeenten in Overijssel gepland ter versterking van de weerbaarheid. Ook hadden we een landelijke Bibob-dag gepland in het provinciehuis om de samenwerking en kennisuitwisseling met landelijke partners te versterken. Al deze plannen zijn vanwege Covid-19 uitgesteld tot 2021.

December circulaire

In de december circulaire is aan de Provincie Overijssel € 41.667 uitgekeerd. Deze financiële impuls kan bijvoorbeeld door gemeenten gebruikt worden voor weerbaarheidsscans om inzicht te krijgen in de eigen sterke punten, risico's en kwetsbaarheden of het inzetten van handelingsperspectief voor het bevorderen van de weerbaarheid van politieke ambtsdragers en ambtenaren.

Wij stellen u voor om het ontvangen bedrag van € 41.667 middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 onder prestatie 7.1.5 Ondermijning.

GS-begrotingswijzigingen:

Ondermijning op vakantieparken

Door het Ministerie van Justitie & Veiligheid is een versterkingsplan opgesteld voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Binnen dit versterkingsplan zijn er gelden beschikbaar gesteld voor het project "veilige vakantieparken Overijssel". De totale bijdrage die beschikbaar is voor de Overijsselse aanpak betreft € 0,6 miljoen. Dit bedrag zal in 4 termijnen worden overgemaakt en loopt via het Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost Nederland (RIEC-ON). Volgens de voorschriften van de BBV hebben wij bij de 2e monitor 2020 voor deze bijdrage een doeluitkering ingesteld. In 2020 is de eerste termijn van € 0,2 miljoen uitbetaald. Hiervan is € 38.850 besteed. Het restant schuiven we door naar 2021. Er is in 2020 minder geld uitgekeerd dan gepland omdat het project wat later is opgestart dan gepland. Inmiddels is een projectleider aangesteld en is een projectplan opgesteld. Op basis van de spelregels voor de doeluitkering hebben wij besloten om de baten en lasten voor prestatie 7.1.5 in 2021 budgettair neutraal te verhogen met € 161.000.

7.1.6 (Rijks)taken Commissaris van de Koning

Acties 2020

1. Wij behandelen de procedures voor (nieuwe) benoeming burgemeesters en de herbenoemingsprocedures voor zittende burgemeesters en bereiden de reguliere klankbordgesprekken met alle 25 burgemeesters voor.
2. Wij bereiden de ambtsbezoeken aan de Overijsselse gemeenten voor.
3. Wij adviseren over voorstellen voor Koninklijke onderscheidingen en Koninklijke predikaten.
4. Wij bereiden (werk)bezoeken van leden van het Koninklijk Huis (mede) voor en organiseren jaarlijks een Rijksheroverleg.
5. Wij behandelen bemiddelingsverzoeken aan de CdK (in het kader van de Ombudsfunctie)
6. Wij coördineren en begeleiden de festiviteiten in het kader van 75 jaar bevrijding.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

De Rijksherentaken zijn conform planning uitgevoerd, hoewel vele gesprekken en bezoeken digitaal moesten plaatsvinden. Procedures voor de benoeming van nieuwe burgemeesters zijn wel fysiek gedaan, rekening houdend met alle noodzakelijke corona maatregelen. Ook Koninklijke bezoeken hebben niet plaats kunnen vinden. Helaas is met name de viering van 75 jaar bevrijding grotendeels in het water gevallen. We hebben besloten een deel van de activiteiten naar 2021 te verplaatsen (75+1 jaar)

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur

Om tijdig en adequaat in te spelen op ontwikkelingen die relevant zijn voor het openbaar bestuur, volgen wij de trends en ontwikkelingen in de maatschappij. We investeren in kennisontwikkeling en de dialoog over openbaar bestuur en democratie (7.2.1). Via het Trendbureau Overijssel bevorderen we met trendverkenningen een meer toekomstgerichte (politieke) besluitvorming bij Overijsselse overheden (7.2.2). Wij verzamelen en analyseren data en benutten dit om vernieuwing en verbetering van ons beleid te ondersteunen (7.2.3) De vertaling van trends en ontwikkelingen stimuleren we door experimenten en beleidsvorming te ondersteunen waarin de participatie van inwoners en partners centraal

staat. Wij grijpen samen met andere overheden binnen Studio Vers Bestuur mogelijkheden aan om te leren en te delen. (7.2.4).

Prestaties

7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling

Acties 2020

1. Wij verzorgen democratiespelen, gastlessen op scholen en escaperoom sessies voor jongeren onder de vlag van 'Overijssel doet mee!'.
2. Wij intensiveren de samenwerking met mbo-instellingen in Overijssel rondom het thema Burgerschap door projecten uit te voeren (te laten voeren) in de scholen.
3. Wij begeleiden de Jongerenraad in hun rol en taken en stimuleren hen om adviezen uit te brengen over actuele provinciale onderwerpen.
4. Wij analyseren trends en ontwikkelingen in het Openbaar Bestuur en agenderen die (in samenwerking met het Trendbureau) breed.
5. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 2,75 miljoen uit het Coalitieakkoord voor Kwaliteit openbaar bestuur (dit hangt samen met prestatie 7.1.1, 7.1.3, 7.2.4 en 7.3.3).

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Door de coronacrisis konden fysieke bijeenkomsten geen doorgang vinden, maar vele gastlessen en overleggen zijn digitaal ingevuld. Zo kon ook de Jongerenraad grotendeels haar werk blijven doen en is ook de samenwerking met het Trendbureau digitaal verlopen. Het programma Burgerschap is in samenwerking met de MBO instellingen verder uitgewerkt en leidt in 2021 tot concrete activiteiten.

Financiën

Vanwege enkele geannuleerde activiteiten is het budget niet besteed. Daarnaast heeft de geplande aanbesteding voor een nieuw webplatform geen inschrijvingen opgeleverd. In 2021 wordt er naar een oplossing gezocht.

7.2.2 Trendbureau Overijssel

Acties 2020

1. Wij maken toekomstverkenningen samen met relevante partijen (de jaarlijkse programmering wordt vastgesteld door de Programmaraad).
2. Wij organiseren bijeenkomsten over relevante onderwerpen voor de toekomst van Overijssel.
3. Wij houden (op aanvraag) presentaties en workshops en leveren inhoudelijke bijdragen aan activiteiten van derden.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

In 2020 heeft Trendbureau Overijssel zoveel mogelijk digitaal gewerkt. Zo kon de planning deels worden gerealiseerd (o.a. de verkenning Nieuw Publiek Leiderschap, Corona Chronicles, sociaal-economische gezondheidsverschillen en leven in het antropoceen). Tevens heeft Trendbureau Overijssel op verzoek van haar doelgroep diverse lezingen gehouden en een bijdrage geleverd aan bijeenkomsten. Zaken die niet konden doorgaan, zijn doorgeschoven naar 2021.

Financiën

Covid-19 heeft grote invloed gehad op het werkprogramma van Trendbureau

Overijssel in 2020. Er zijn minder fysieke bijeenkomsten georganiseerd dan in andere jaren. En door de beperkende maatregelen aan het eind van 2020 is de oplevering van een aantal producten in vertraging gekomen en doorgeschoven naar 2021. Trendbureau Overijssel heeft dit jaar ook vanuit de provinciale organisatie versterking gekregen voor het project corona chronicles, waarvoor we anders extern hadden moeten inhuren.

7.2.3 Digitale overheid, datastrategie en data-analyse

Acties 2020

1. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de impuls van € 1 miljoen uit het Coalitieakkoord voor Digitalisering.
2. Wij stimuleren datagedreven werken en zorgen voor een solide databasis door goed databeheer en gebruik van de wettelijk verplichte basisregistraties.
3. Wij stimuleren het uitwisselen van provinciale kennis over databeheer en digitalisering met gemeenten en instellingen door regelmatig overleg, ons kennisportaal en het congres Feiten, Feiten, Feiten.
4. Wij zetten in op het ontwikkelen en toepassen van kwalitatieve onderzoeksmethoden (zoals Action Learning) voor programma's en projecten waar kwantitatief onderzoek niet volstaat.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Ad 1. Het investeringsvoorstel is opgepakt binnen het programma AIDA. Op 2 maart jl. is de digitaliserings- en data strategie "Slim Digitaal Overijssel" vastgesteld door GS. Om uitvoering te geven aan deze strategie, wordt na de zomer van 2021 een investeringsvoorstel aan PS voorgelegd voor de impuls van € 1 miljoen uit het Coalitieakkoord voor digitalisering.

Ad 2. In samenwerking met de gebruikers zijn diverse nieuwe toepassingen van datagedreven werken ontwikkeld en in beheer gegeven, zoals de viewers voor Digitale participatie Fietssnelweg F35, de Visualisatie grote kansrijke fondsen, de Baggeranalyse en de Droogtemonitor. Ook is er een nieuwe monitor ontwikkeld om de kwaliteit van de data die in beheer is te bewaken.

Ad 3. In mei 2020 is de nieuwe Kennishub Overijssel gelanceerd. Helaas kon het congres Feiten Feiten Feiten niet door gaan, de voorbereidingen worden nu gericht op 2021.

Ad 4. Met kwalitatief kort-cyclisch onderzoek (lerend evalueren) zijn positieve ervaringen opgedaan bij de programma's Stadsbeweging, Vers bestuur en Sociale kwaliteit. Voorbeelden zijn de Evaluatiekrant Sociale Kwaliteit en de Evaluatie Crisisarrangementen. Deze manier van onderzoek stelt ons in staat tussentijds te leren en bij te sturen.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

7.2.4 Eigentijdse invulling participatie

Acties 2020

1. We voeren op verzoek van gemeenten, waterschappen en andere organisaties in Overijssel pilotprojecten uit waarin participatie en/of initiatieven vanuit de samenleving centraal staan.
2. We onderzoeken hoe een vorm van het 'uitdaagrecht' (Right to Challenge) kan bijdragen aan de kwaliteit van onze beleidsvorming en -uitvoering, aan de

maatschappelijke relevantie van ons werk en aan het betrekken van inwoners en ondernemers bij ons beleid.

3. Evaluatie Studio vers Bestuur is begin 2020 gereed en de resultaten worden gebruikt voor vervolg via een statenvoorstel.
4. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 2,75 miljoen uit het Coalitieakkoord voor Kwaliteit openbaar bestuur (dit hangt samen met prestatie 7.1.1, 7.1.3, 7.2.1 en 7.3.3).

Begrotingswijziging

- GS Begrotingswijziging

Inhoud

Aan het begin van het jaar is een evaluatie van Studio Vers Bestuur aan PS voorgelegd. (PS2020/1100105). De werkzaamheden van SVB zijn afgelopen jaar voortvarend doorgezet; met ruim twintig partijen in Overijssel, waaronder gemeenten als Ommen en Haaksbergen, initiatiefgroepen in Kampen, Zwolle, Rijssen-Holten, zeven studiopartners in Overijssel en diverse anderen zijn we vanuit Studio Vers Bestuur nieuwe partnerschappen aangegaan. Veel bijeenkomsten zijn niet fysiek maar digitaal gehouden. Ook hebben we samen met Provinciale Staten gekeken naar digitale vormen van participatie en helpen we medewerkers binnen het provinciehuis om op een eigentijdse wijze initiatieven uit de samenleving een plek te geven. Het statenvoorstel Uitdaagrecht, is in december aan de staten voorgelegd (PS 2020/1105378).

Financiën

Wijziging verwerkt in Kerntaak 20 (Algemene dekkingsmiddelen): Studio Vers Bestuur

In verband met Covid-19 is er geen gebruik gemaakt van de subsidieregeling Studio Vers Bestuur en zijn meerdere evenementen uitgesteld of in afgeslankte vorm doorgegaan wat minder kosten met zich mee heeft gebracht. Het overgebleven geld in 2020 houden we beschikbaar in de uitvoeringsreserve.

Een klein deel (€ 27.000) wat nog betrekking had op het oude programma van 'Kwaliteit Openbaar Bestuur' valt vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 27.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve. Dit besluit wordt verwerkt bij kerntaak 20.

GS-begrotingswijzigingen:

Right to challenge en Burgerschap

Voor Right to challenge en Burgerschap schuiven we het geld door naar 2021 omdat daarvoor nog geen budget gereserveerd was in 2021 en deze programma's van start zijn gegaan.

Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.2.4 'Eigentijdse invulling participatie' een budget van €50.000, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

7.3 Effectief eigen bestuur

Wij behartigen de Overijsselse belangen en werken aan maatschappelijke resultaten voor onze provincie. Dit doen wij door samenwerking in ons eigen bestuur en een goede samenwerking met overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijs en bedrijfsleven (7.3.1). Door relatiebeheer en lobby bevorderen we de samenwerking en de realisatie van onze doelen (7.3.2). Daarnaast zorgen wij voor een passend en transparant communicatiebeleid (7.3.3). Bij de afhandeling van bezwaar en beroep richten wij ons op de dialoog en het oplossen van conflicten volgens de door ons vastgestelde 'Methode Overijssel'

(7.3.4). Gezamenlijk zetten Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in op de maatschappelijke opgaven en een versteviging van de samenwerking en samenspel (7.3.5).

Prestaties

7.3.1 Samenwerking met partners

Acties 2020

1. Wij werken als partner binnen regionale samenwerkingsverbanden, in het bijzonder de Cleantechregio, Regio Twente en regio Zwolle.
2. Wij zetten in op een goede positie en toerusting van provincies in het openbaar bestuur, waaronder Kracht van Oost 2.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Wij hebben in 2020 met regelmaat overleg gevoerd met de 3 regio's op basis van gezamenlijke inhoudelijke en lobby-agenda's. De indiening van de regio deals zijn mede met inbreng van de provincie succesvol verlopen. Het onderzoek naar Kracht van Oost 2 is voortvarend opgepakt in samenwerking met de provincie Gelderland, de uitkomsten worden op 4 maart 2021 openbaar gemaakt.

Financiën

Bestedingen zijn in lijn met de begroting.

7.3.2 Lobby en relatiebeheer

Acties 2020

1. Wij lobbyen op Nederlandse-, Duitse- en Europese schaal op basis van inhoudelijke agenda's die onderling zijn afgestemd en met focus op de opgaven van Overijssel, zoals overeengekomen met onze partners en vastgelegd in het Coalitieakkoord.
2. Wij voeren de samenwerkingsagenda's met Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen en het Münsterland uit.
3. Wij trekken, waar mogelijk, samen met de deelstaten en de regio op in Brussel op het gebied van Europese regionale samenwerking.
4. Wij lobbyen samen met onze partners voor het beschikbaar komen van Europese fondsen voor Oost-Nederland/Overijssel in de periode 2021-2027. Zie ook prestatie 5.3.3 Realisatie Europese programma's.
5. Wij organiseren relatie- en netwerkbijeenkomsten en ontmoeten partners in Nederland, Duitsland en Europa: onder andere de externe nieuwjaarsreceptie, werkbezoeken van het college, werkbezoeken van Kamerleden en Europarlementariërs, de Koningsdagreceptie in Düsseldorf en de European Week of Regions and Cities (EWRC) in Brussel.
6. Wij maken één keer per jaar een ronde langs secretarissen en griffiers en benutten dit moment voor het verzamelen van informatie over de waardering van gemeenten van onze eigen prestaties. Deze informatie vertalen we naar concrete verbeteringen in onze werkprocessen.

Begrotingswijziging

- Geen

Portefeuillehouder: Roy de Witte

Inhoud

De lobbyactiviteiten die we hadden gepland hebben als gevolg van de corona maatregelen veelal geen doorgang kunnen vinden. Dit zijn activiteiten die zich niet lenen voor digitale sessies. Waar nodig en mogelijk zijn kleine ontmoetingen

georganiseerd. Werkbezoeken, recepties en dergelijke zijn geannuleerd. Wel zijn wij voortvarend aan de slag gegaan met de lobby gezamenlijk met Gelderland voor wat betreft het aanbod van Oost Nederland aan het nieuwe Kabinet (oa in Nederland Slim Benutten) en is gewerkt aan een integrale lobbyagenda.

Financiën

Vanwege Covid-19 hebben de geplande relatie- netwerkbijeenkomsten evenals ontmoetingen met partners niet kunnen plaatsvinden. Evenzo zijn recepties en werkbezoeken afgelast.

7.3.3 Communicatiebeleid

Acties 2020

1. We werken verder aan de professionalisering van de communicatie en adviseren proactief over wat er speelt in de samenleving.
2. We maken thematische communicatieplannen om de lange-termijn-communicatiestrategie van de provincie uit te voeren.
3. Wij stellen een investeringsvoorstel op voor de resterende impuls van € 2,75 miljoen uit het Coalitieakkoord voor Kwaliteit openbaar bestuur (dit hangt samen met prestatie 7.1.1, 7.1.3, 7.2.1 en 7.2.4).

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Hoewel verschillende geplande activiteiten niet fysiek konden doorgaan, hebben we nieuwe stappen gezet in de professionalisering van de communicatie onder andere door het verder ontwikkelen van onze digitale communicatiekanalen. Het houden van webinars en diverse digitale communicatiekanalen hebben laten zien dat er nog veel mogelijk is ondanks dat er geen fysiek contact is. De lange termijn-communicatiestrategieën zijn grotendeels uitgewerkt en worden in 2021 definitief gemaakt.

Financiën

Mede door Covid-19 zien we een verschuiving naar digitale communicatie waar in de regel lagere kosten voor gelden dan communicatie-inzet in de vorm van bijeenkomsten.

7.3.4 Bezwaar en beroep

Acties 2020

1. Wij handelen bezwaarschriften, klachten en claims af vanuit een open houding en gericht op een goede communicatie, in een begrijpelijke taal. Indien nodig schakelen wij een mediator of onafhankelijke deskundigen in, om te komen tot een duurzame oplossing.
2. Wij benutten bezwaren, klachten en claims als leerpunten om het handelen van de provincie te verbeteren en adviseren intern over kansen voor verbeteringen.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Het aantal bezwaarschriften en klachten was het afgelopen jaar opnieuw iets hoger dan normaal, vooral veroorzaakt door zaken op het gebied van de Wet natuurbescherming, meer in het bijzonder stikstof. Door inzet van extra personeel uit reguliere budgetten is de voortgang in de afhandeling van bezwaarschriften verzekerd.

Financiën

7.3.5 Verstevigen samenspel PS-GS

Acties 2020

1. Wij brengen nieuwe focus aan in onze verantwoording aan PS, door bij het gesprek uit te gaan van onze integrale bijdrage aan maatschappelijke opgaven. Wij versterken de informatiepositie van PS, o.a. door meer te werken met startnotities bij het proces van beleidsvorming.
2. Wij experimenteren met meer en andere vormen van dialoog met PS.
3. Wij stellen in samenwerking met PS een agenda op met strategische onderwerpen.

Begrotingswijziging

- Geen

Inhoud

Door de Covid-19-pandemie is het samenspel tussen GS en PS op bijzondere wijze verlopen. De besluitvormingsprocessen moesten worden ingericht op digitale wijze. Bij aanvang van de pandemie heeft dit geleid tot het vaststellen van een agenda met de belangrijkste statenvoorstellen waarover nog voor de zomer een besluit moest worden genomen. Dat is goed gelukt, alhoewel de fysieke bijeenkomsten node gemist werden. Het heeft ook wel betekend dat de acties die voor 2020 waren voorgenomen in een ander licht kwamen te staan.

Financiën

Financiën | lasten

In onderstaande tabel staan de baten en lasten van deze kerntaak. De tabel is uit te klappen voor meer details. Een meerjarig overzicht is te vinden in het onderdeel financiën - meerjarig overzicht baten en lasten.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel						
7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking	24	400	424	130	294	175
7.1.2 Interbestuurlijk toezicht	0	15	15	1	14	0
7.1.3 Financieel toezicht	7	20	27	12	15	0
7.1.4 Archief toezicht	1	0	1	1	0	0
7.1.5 Ondermijning	208	200	408	133	275	203
7.1.6 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	539	-350	189	164	25	0
Totaal 7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	780	285	1.065	441	623	378
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur						

7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	379	-25	354	115	239	0
7.2.2 Trendbureau Overijssel	317	0	317	206	111	0
7.2.3 Digitale overheid, datastrategie en data-analyse	727	0	727	627	99	0
7.2.4 Eigentijdse invulling participatie	45	555	600	365	235	50
Totaal 7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur	1.468	530	1.998	1.313	685	50
7.3 Effectief eigen bestuur						
7.3.1 Samenwerking met partners	719	305	1.024	894	130	0
7.3.2 Lobby en relatiebeheer	437	0	437	237	200	0
7.3.3 Communicatiebeleid	803	-80	723	420	303	0
7.3.4 Bezwaar en beroep	19	0	19	19	0	0
7.3.5 Verstevenigen samenspel PS-GS	3.834	-20	3.814	3.418	397	0
Totaal 7.3 Effectief eigen bestuur	5.813	205	6.018	4.988	1.030	0
7.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
7.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	9.820	0	9.820	9.607	213	0
Totaal Lasten	17.880	1.020	18.900	16.350	2.550	428

Financiën | baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Baten						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel						
7.1.5 Ondermijning	0	200	200	39	161	161
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur						
7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	28	0	28	2	26	0

7.2.3 Digitale overheid, datastrategie en data-analyse	55	0	55	51	4	0
Totaal 7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur	82	0	82	53	30	0
7.3 Effectief eigen bestuur						
7.3.1 Samenwerking met partners	0	120	120	129	-9	0
7.3.2 Lobby en relatiebeheer	40	0	40	117	-76	0
7.3.5 Verstevenigensamenspel PS-GS	0	0	0	4	-4	0
Totaal 7.3 Effectief eigen bestuur	40	120	160	249	-89	0
7.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
7.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	0	0	0	8	-8	0
Totaal Baten	123	320	443	348	95	161

Financiën | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
7. Kwaliteit openbaar bestuur	-17.757	-700	-18.457	-16.002	-2.456	-267
Saldo	-17.757	-700	-18.457	-16.002	-2.456	-267

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking	-175	0	175	-175	GS Begrotingswijziging	Vanwege Covid-19 is de uitvoering van opdrachten/onderzoeken minder voortvarend verlopen en zijn daardoor een aantal onderzoeken nog niet afgerond in 2020. De betaling zal plaatsvinden in 2021 waarvoor we een deel van het resterende geld doorschuiven naar 2021 (€ 0,18 miljoen). Het overige (€ 0,1 miljoen) houden we beschikbaar in de uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.1.1 een budget van € 0,18, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.
7.1.5 Ondermijning	0	161	161	0	GS Begrotingswijziging	Ondermijning op vakantieparken Door het Ministerie van Justitie & Veiligheid is een versterkingsplan opgesteld voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Binnen dit versterkingsplan zijn er gelden beschikbaar gesteld voor het project "veilige vakantieparken Overijssel". De totale bijdrage die beschikbaar is voor de Overijsselse aanpak betreft € 0,6 miljoen. Dit bedrag zal in 4 termijnen worden overgemaakt en loopt via het Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost Nederland (RIEC-ON). Volgens de voorschriften van de BBV hebben wij bij de 2e monitor 2020 voor deze bijdrage een doeluitkering ingesteld. In 2020 is de eerste termijn van € 0,2 miljoen uitbetaald. Hiervan is € 38.850 besteed. Het restant schuiven we door naar 2021. Er is in 2020 minder geld uitgekeerd dan gepland omdat het project wat later is opgestart dan gepland. Inmiddels is een projectleider aangesteld en is een projectplan opgesteld.

							Op basis van de spelregels voor de doeluitkering hebben wij besloten om de baten en lasten voor prestatie 7.1.5 in 2021 budgettair neutraal te verhogen met € 161.000.
7.1.5 Ondermijning	-42	0	42	-42	Resultaatbestemming		Programmagedeelte weerbare overheid Voor 2020 waren diverse evenementen/trainingen en workshops voor ambtenaren bij provincie en gemeenten in Overijssel gepland ter versterking van de weerbaarheid. Ook hadden we een landelijke Bibob-dag gepland in het provinciehuis om de samenwerking en kennisuitwisseling met landelijke partners te versterken. Al deze plannen zijn vanwege Covid-19 uitgesteld tot 2021. December circulaire In de december circulaire is aan de Provincie Overijssel € 41.667 uitgekeerd. Deze financiële impuls kan bijvoorbeeld door gemeenten gebruikt worden voor weerbaarheidsscans om inzicht te krijgen in de eigen sterke punten, risico's en kwetsbaarheden of het inzetten van handelingsperspectief voor het bevorderen van de weerbaarheid van politieke ambtsdragers en ambtenaren. Wij stellen u voor om het ontvangen bedrag van € 41.667 middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 onder prestatie 7.1.5 Ondermijning.
7.2.4 Eigentijdse invulling participatie	-50	0	50	-50	GS Begrotingswijziging		Right to challenge en Burgerschap Voor Right to challenge en Burgerschap schuiven we het geld door naar 2021 omdat daarvoor nog geen budget gereserveerd was in 2021 en deze programma's van start zijn gegaan. Op basis van de spelregels van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel hebben wij besloten om voor prestatie 7.2.4 'Eigentijdse invulling participatie' een budget van €- 50.000, samen met de bijbehorende onttrekking aan deze reserve, door te schuiven van 2020 naar 2021.

Doorgevoerde begrotingswijzigingen

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking	-250	0	250	-250	PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking	-150	0	150	-150	Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting
7.1.2 Interbestuurlijk toezicht	-15	0	15	-15	GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur	Deze wijziging heeft betrekking op GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur
7.1.3 Financieel toezicht	-20	0	20	-20	GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur	Deze wijziging heeft betrekking op GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur
7.1.5 Ondermijning	0	200	200	0	GS 121 Monitor Overijssel 2020 II	Programmaged Weerbare Overheid Voor 2020 waren diverse evenementen/trainingen en workshops voor ambtenaren bij provincie en gemeenten in Overijssel gepland ter versterking van de weerbaarheid. Ook hadden we een landelijke Bibob-dag gepland in het provinciehuis om de samenwerking en kennisuitwisseling met landelijke partners te versterken. Al deze plannen zijn vanwege Covid-19 uitgesteld tot 2021. Ondermijning op vakantieparken Door het Ministerie van Justitie & Veiligheid is een versterkingsplan opgesteld voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Binnen dit versterkingsplan zijn er gelden beschikbaar gesteld voor het project "veilige vakantieparken Overijssel". De totale bijdrage die beschikbaar is voor de Overijsselse aanpak betreft €600.000. Dit bedrag zal in 4 termijnen worden overgemaakt en loopt via het Regionaal Informatie en Expertisecentrum Oost Nederland (RIEC-ON). Volgens de voorschriften van de BBV hebben wij voor deze bijdrage een doeluitkering ingesteld. De bijdragen en bijbehorende lasten zullen we bij deze monitor toekennen aan de jaarschijven 2020-2023. Op basis van de spelregels voor het instellen van de doeluitkering hebben wij besloten om de baten en lasten voor prestatie 7.1.5 in 2020/2021/2022/2023 budgettair neutraal te verhogen met resp. €200.000/€200.000/€80.000/€120.000.
7.1.6 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	350	0	-350	350	Adm. 201 doorwerking PS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019
7.2.1	-125	0	125	-125	GS 110 Kwaliteit	Deze wijziging heeft betrekking op GS 110 Kwaliteit Openbaar

Kennisontwikkeling en -deling				Openbaar Bestuur	Bestuur
7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	190	0	-190	190 Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting
7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	-40	-	40	-40 Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 217 terugdraaien primitieve begroting
7.2.4 Eigentijdse invulling participatie	-200	0	200	-200 PS 008 Jaarverslag 2019	Deze wijziging heeft betrekking op PS 008 Jaarverslag 2019
7.2.4 Eigentijdse invulling participatie	-355	0	355	-355 GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur	Deze wijziging heeft betrekking op GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur
7.3.1 Samenwerking met partners	-120	120	240	-120 PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Het programma Kracht van Oost is een samenwerking tussen de Provincie Overijssel en de Provincie Gelderland. Beide provincies dragen €150.000 bij aan dit programma. Het programma loopt van 2019-2021. Een deel is in 2019 al besteed, een deel wordt dit jaar besteed (€240.000) en een deel zal in 2021 worden besteed. In deze wijziging wordt u voorgesteld om de lasten voor 2020 te verhogen met €240.000, waarbij de helft gedekt wordt door de bijdrage van Provincie Gelderland en de andere helft uit kerntaak 10. Wij stellen u voor om de lasten voor prestatie 7.3.1 in 2020 te verhogen met € 240.000 onder gelijktijdige verhoging van de baten met €120.000 en verlaging van de lasten onder kerntaak 10 overhead (7060096) met €120.000.
7.3.1 Samenwerking met partners	-65	0	65	-65 GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur	Deze wijziging heeft betrekking op GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur
7.3.3 Communicatiebeleid	80	0	-80	80 GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur	Deze wijziging heeft betrekking op GS 110 Kwaliteit Openbaar Bestuur
7.3.5 Verstevenigenspel PS-GS	20	0	-20	20 Adm. 203 doorwerking Adm. 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 203 doorwerking Adm. 2019

Overhead, financiering en dekkingsmiddelen

Overhead

VOT

Door de coronacrisis is voor de medewerkers minder gelegenheid geweest om aan opleiding en bijscholing te doen. Daarnaast zijn veel geplande opleidingen geannuleerd en doorgeschoven in de tijd (na de coronacrisis). De afspraak voor het Personeelsgebonden Ontwikkelbudget vindt zijn oorsprong in de CAO.

Omdat de coronacrisis nog niet voorbij is stellen wij u voor dit bedrag van € 0,45 miljoen door te schuiven naar het Vormings- en Opleidingsbudget van de begroting 2021 en 2022 (gelijkelijk verdeeld over de jaren 2021 en 2021).

Reis- en verblijfskosten

Vanwege de coronacrisis is er een onderuitputting op de reis- en verblijfskosten ter omvang van € 0,51 miljoen. De Coronacrisis houdt langer aan dan voorzien. In 2021 is éénmalig additioneel beleid nodig ten aanzien van de thuiswerkmiddelen en nieuw beleid ten aanzien van de flexibiliteit van medewerkers.

Wij stellen u voor om dit bedrag van € 0,51 miljoen te bestemmen voor het nieuwe thuiswerk- en flexibiliteitsbeleid en toe te voegen aan de reis- en verblijfskosten van de jaarschijf 2021.

Opleidingen centraal

In verband met de Covid19 zijn de organisatie-brede opleidingstrajecten zoals Secretaresse 2.0 en de trajecten gericht op persoonlijke ontwikkeling slechts deels gerealiseerd.

Wij stellen u een resultaatbestemming voor van € 0,1 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan het onderdeel overhead van de begroting 2021 teneinde een inhaalslag te kunnen maken.

Financiering

Resultaatbestemmingen Algemene financieringsreserve

Aanvullende agiostorting Energiefonds Overijssel (EFO) (prestatie 2.3.2)

Het (geconsolideerde) eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. bedraagt per ultimo 2020 € 0,25 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. en het totale door de provincie gestorte (agio) vermogen is in 2020 een (aanvullende) voorziening getroffen van € 1.8 miljoen. De totale voorziening komt daarmee op € 15,1 miljoen. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de € 200 miljoen ter afdekking van het maximale fondsvermogen.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 1.8 miljoen te onttrekken aan de Algemene financieringsreserve.

Lening A1

In de oorspronkelijke overeenkomst tussen Rijk en Provincie Overijssel betreffende de Capaciteitsuitbreiding A1 Apeldoorn-Azelo is overeengekomen dat de Provincie Overijssel voor een bedrag van € 10,8 miljoen bijdraagt in de uitvoering van gebiedsplannen in de A1-zones Deventer en Twente door het Rijk. Een deel van deze aanvullende maatregelen wordt nu uitgevoerd door de Provincie Overijssel. In 2020 is voor een bedrag van € 1,3 miljoen aan kosten gemaakt voor aanvullende maatregelen, die daarmee in mindering worden gebracht op de bijdrage van de Provincie Overijssel aan het Rijk.

De bijdrage van € 10,8 miljoen is verstrekt in de vorm van een lening aan het Rijk, die na aftrek van de gemaakte kosten, terug betaald dient te worden aan de Provincie. Het bedrag van de lening dat terug betaald moet gaan worden door het Rijk wordt hiermee € 1,3 miljoen hoger. Dit leidt tot een aanvullende toevoeging aan de Algemene financieringsreserve van € 1,3 miljoen.

Wij stellen u voor een bedrag van € 1,3 miljoen toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve.

CSV

Bij de afwikkeling van de SPV's (vanuit toenmalige aandelenoverdracht Essent) is € 150.000 (deel Provincie Overijssel is € 28.000) van het resultaat uit de afwikkeling niet uitgekeerd aan de aandeelhouders, maar beschikbaar gesteld aan de CSV voor de afwikkeling van de laatste resterende zaken. Onze deelneming CSV is daarom met € 28.000 verhoogd. Conform onze systematiek betekent dit dat de afdekking in de Algemene financieringsreserve ook met € 28.000 verhoogd moet worden.

We stellen u daarom voor om de Algemene financieringsreserve te verhogen met € 28.000.

Voorziening Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO) (prestatie 5.5.4)

Het (geconsolideerde) eigen vermogen van de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO) bedraagt per ultimo 2020 € 18,0 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij en het totale door de provincie gestorte vermogen (€ 28,8 miljoen) houden wij een voorziening aan van € 10,8 miljoen. De boekwaarde wordt daarmee bepaald op € 18,0 miljoen. De stand van de voorziening ultimo 2019 bedroeg € 8,5 miljoen. Omdat de voorziening eind 2020 bepaald is op € 10,8 miljoen, is in 2020 € 2,3 miljoen toegevoegd aan de voorziening.

Ter dekking hiervan stellen we u voor om € 2,3 miljoen te onttrekken aan de Algemene financieringsreserve.

Voorziening participatie Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO)

Op basis van de positieve resultaten van HMO in 2020 is er € 74.000 uit de voorziening ten gunste van het resultaat vrijgevallen. Om de hogere boekwaarde weer geheel af te dekken binnen de AFR is een extra toevoeging van € 74.000 nodig.

Wij stellen u voor een bedrag van € 74.000 toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve.

Begrotingswijzigingen Algemene financieringsreserve

Vrijval oormerking € 5 miljoen voorfinanciering N35 uit de Algemene financieringsreserve

In 2014 is voorfinanciering aan Rijkswaterstaat beschikbaar gesteld voor de N35 Nijverdal. Wierden ingeval er in de jaren daarna realisatie zou plaatsvinden. Via de 1e Monitor 2015 is de voorfinanciering uiteindelijk vastgesteld op € 5 miljoen. De termijn waarvoor deze voorfinanciering beschikbaar is gesteld was uiterlijk 2020. Aangezien deze termijn verstreken is en er geen kosten zijn gemaakt, is de reservering van € 5 miljoen binnen de Algemene financieringsreserve niet meer van toepassing en stellen we voor dit bedrag vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen. Doordat De Raad van State op 30 december 2020 het Tracébesluit N35 Wierden Nijverdal heeft vernietigd, is vertraging ontstaan. Mocht dit tot aanvullende kosten leiden die niet uit reguliere budgetten of reserves opgevangen kunnen worden, dan zal dit onderdeel kunnen uitmaken van de integrale afweging bij de Perspectiefnota 2022.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 5,0 miljoen te onttrekken aan de Algemene financieringsreserve.

Toevoeging extra aflossingen SVn-leningen aan oormerking Vitens

Via de Perspectiefnota 2018 heeft u besloten om aandelen Vitens en Enexis van gemeenten aan te kopen. Voor de totale aankoopssom van uiteindelijk ruim € 40 miljoen dienen middelen te worden opgenomen in de Algemene financieringsreserve. Overeenkomstig de spelregels van deze reserve dekken wij onze financiële vaste activa voor 100% af in deze reserve. Conform uw besluit bij de Perspectiefnota 2018 wordt voorzien in afdekking van de investering van € 40 miljoen door vrijvallende middelen binnen de AFR als gevolg van ontvangen aflossingen op SVN-leningen. In 2020 is ten opzichte van de ramingen voor € 4,1 miljoen extra afgelost op deze leningen. Dit bedrag kan binnen de AFR nu aangehouden

worden voor de deelneming in Vitens, het destijds benodigde bedrag voor Enexis is in een eerder stadium al geheel toegevoegd aan de AFR.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 4,1 miljoen toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve voor de oormerking Vitens onder gelijktijdige onttrekking van de vrije ruimte binnen dezelfde reserve voor de oormerkingen SVn startersleningen, SVn duurzaamheidsleningen en SVn mkb-duurzaamheidsleningen voor respectievelijk € 2,7 miljoen, € 1,2 miljoen en € 0,2 miljoen.

Afdekken Lening Slim Warmtenet Zandweerd in de Algemene Financieringsreserve (AFR)

Voor het project Slim Warmtenet Zandweerd is in juni 2020 een subsidie verleend van € 2,7 miljoen, waarin € 1 miljoen in de vorm van een lening. Voor dit project hebben Provinciale Staten op 16 oktober 2019 (met Statenvoorstel nr. 2019/1101201 Cleantech Regio 2019-2023) het besluit genomen om € 0,7 miljoen beschikbaar te stellen vanuit het Cleantech budget (prestatie 5.2.3), onder voorbehoud van besluitvorming over aanvullende middelen. Deze aanvullende middelen, ad. € 2,0 miljoen, zijn beschikbaar gesteld vanuit het aanvullende programmabudget Nieuwe Energie Overijssel, waarvoor PS op 13 mei 2020 met het Statenvoorstel 2020/1100484 Investeringsimpuls Energietransitie 1e tranche € 12,5 miljoen heeft vastgesteld, waarvan € 7 miljoen beschikbaar is gesteld voor warmtenet-projecten (jaarschijven 2020 en 2021 elk € 3,5 miljoen).

Het deel van de subsidie dat in de vorm van een lening is verstrekt moet, conform het statenbesluit PS/2014/1051 Optimalisatie inrichting provinciale financiën, afgedekt worden in de algemene financieringsreserve (AFR).

Wij stellen u voor om vanuit prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) € 1 miljoen uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel over te hevelen ter afdekking van de lening en dit bedrag te storten in de Algemene financieringsreserve (AFR).

Afdekken verstrekte lening aan collectieven in de Algemene Financiering Reserve

In 2016 is een tijdelijke lening van € 0,6 miljoen verstrekt om het kasritmeprobleem van de collectieven op te lossen. Bij de 2e monitor 2019 is deze lening conform onze beleidsregel, zoals vastgesteld in het statenvoorstel PS/2014/1051 Optimale inrichting provinciale administratie, afgedekt via de algemene financieringsreserve (AFR). Eind 2016 is er een aanvullende lening verstrekt van € 0,2 miljoen die nog niet afgedekt in de AFR.

Wij stellen u voor om, conform de vastgestelde beleidsregel, een bedrag van € 0,2 miljoen van prestatie 3.1.5 uit de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland middels een begrotingswijziging toe te voegen aan de Algemene financieringsreserve.

Algemene dekkingsmiddelen

Provinciefonds - decembercirculaire

Jaarlijks ontvangen wij in december van BZK een circulaire ('de decembercirculaire'). Hierin gaat het primair om onderwerpen rond het Provinciefonds die voor het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, i.v.m. de jaarafsluiting door het Rijk en de provincies. In de circulaire wordt een wijziging met betrekking tot de integratie- en decentralisatie-uitkeringen aangekondigd. Het gaat hierbij om een bijdrage van het rijk voor een bepaald doel. Wanneer de activiteiten nog niet in 2020 hebben plaatsgevonden, wordt het geld via een resultaatbestemming doorgeschoven naar 2020. Het gaat om de volgende bijdrage: In de december circulaire is aan de Provincie Overijssel € 41.667 uitgekeerd. Deze financiële impuls kan bijvoorbeeld door gemeenten gebruikt worden voor weerbaarheidsscans om inzicht te krijgen in de eigen sterke punten, risico's en kwetsbaarheden of het inzetten van handelingsperspectief voor het bevorderen van de weerbaarheid van politieke ambtsdragers en ambtenaren.

Wij stellen u voor om het ontvangen bedrag van € 41.667 middels resultaatbestemming door te schuiven naar 2021 onder prestatie 7.1.5 Ondermijning.

Meeropbrengsten motorrijtuigenbelasting inzetten voor verkeersveiligheid

Via het coalitieakkoord en de Perspectiefbrief 2020 hebben wij aangegeven de meeropbrengsten vanuit de motorrijtuigenbelasting in te willen zetten voor verkeersveiligheid. In 2020 zijn de opbrengsten van de motorrijtuigenbelasting € 1,042 miljoen hoger dan begroot. Wij stellen u voor dit bedrag te bestemmen voor verkeersveiligheidsmaatregelen en toe te voegen aan jaarschijf 2021 van prestatie 4.5.1 van de begroting 2021.

Vrijval Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, prestatie 1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid

Op prestatie 1.1.2 Ruimtelijke ordening en kwaliteit zijn incidentele middelen gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor € 72.000 niet tot besteding gekomen. Dit restant valt vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen u voor € 72.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

Vrijval Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, prestatie 1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast

Op prestatie 1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast zijn incidentele middelen gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor € 1.000 niet tot besteding gekomen. Dit restant valt vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen u voor € 1.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

Vrijval Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, 1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050

Op prestatie 1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050 zijn incidentele middelen gedekt uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor € 52.000 niet tot besteding gekomen. Dit restant valt vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen u voor € 52.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

Correctie eerder genomen lasten Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer als gevolg van specifieke doeluitkeringen

In 2020 zijn er op prestatie 4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken baten gerealiseerd voor ruim € 1,4 miljoen die niet waren geraamd. Deze baten zijn specifieke rijksuitkeringen voor mobiliteitsprojecten waarvan de lasten grotendeels eerder al ten laste van de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer waren gebracht. Het betreft Rijksbijdragen die zijn uitgekeerd op basis van de specifieke uitkeringen 'veilig, duurzaam en doelmatige verkeersinfrastructuur' en 'MIRT 2017-2019' hetgeen geleid heeft tot een hoger resultaat op prestatie 4.1.3. van € 0,667 miljoen.

Wij stellen u voor de eerder genomen lasten ten laste van de Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer te corrigeren middels resultaatbestemming en € 0,667 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer.

Vrijval Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, prestatie 4.2.5 Spoor Zwolle - Kampen

In 2020 is het project elektrificatie Zwolle-Kampen met ProRail afgerekend. Het restant op de middelen die gedekt worden vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel valt voor € 57.000 vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen voor € 57.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

Vrijval Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel, prestatie 4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk

De onderbesteding op prestatie 4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk bedraagt in totaal € 77.000. Daarvan valt € 44.000 vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen u voor € 44.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan Algemene reserve.

Vrijval en herbesteding interne bijdrage N732 uit reserve dekking kapitaallasten activa

In 2020 is een verleende interne bijdrage van € 0,25 miljoen voor maatregelen op de N732 niet tot realisatie gekomen. Na onderzoek is besloten de voorgenomen investering niet uit te voeren. Deze bijdrage was al toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten activa. De niet gerealiseerde middelen vallen terug naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Wij stellen u voor om een bedrag van € 0,25 miljoen te onttrekken aan de Reserve dekking kapitaallasten activa en toe te voegen aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel

Grondzaken

De kosten en opbrengsten op deze prestatie hebben betrekking op drie onderdelen:
Overtollig bezit: beheer en verkoop van gronden en opstallen die niet langer benodigd zijn.
Tijdelijk beheer: gronden en opstallen die wij nog in ons bezit willen houden ten behoeve van provinciale projecten, en die wij tijdelijk verhuren of verpachten.

Grond voor Grond: Van het Rijk verkregen gronden waarvan de verkoopopbrengst wordt ingezet als dekking voor de kosten van de Ontwikkelopgave.

Het voordeel ten opzichte van de begroting bedraagt op deze prestatie € 3,2 miljoen.

Hiervan heeft € 0,6 miljoen betrekking op tijdelijk beheer. Wij hebben een groter deel van deze voorraad nog in ons bezit, dan wij bij de aanvang van dit traject hebben ingeschat. De huur- en pacht opbrengsten van deze voorraad overtroffen ook in 2020 de beheer- en onderhoudskosten.

Daarnaast is een positief resultaat van € 2,6 miljoen gerealiseerd op grond voor grond. Een drietal transacties is eerder afgerond dan wij hadden voorzien. Het gaat om eerder gerealiseerde winst dan begroot, de uiteindelijk voorziene opbrengst van dit meerjarige traject blijft ongewijzigd.

De resultaten op deze prestatie worden jaarlijks toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken. Voor tijdelijk beheer bevat deze reserve daarmee een buffer voor toekomstige jaren waarin de meest courante voorraad vastgoed verkocht is en het tijdelijk beheer meer geld kost dan oplevert. De opbrengsten Grond voor Grond worden aan de reserve toegevoegd ter dekking van de bijdrage van € 10 miljoen die deze reserve jaarlijks levert aan de Ontwikkelopgave. Wij doen u daarom de volgende voorstellen voor resultaatbestemming:

Resultaatbestemmingen

Wij stellen u voor om het positieve resultaat op het tijdelijk beheer, ter grootte van € 0,635 miljoen, via resultaatbestemming toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken.

En wij stellen u voor om het ten opzichte van de begroting gerealiseerde voordeel op Grond voor Grond, ter grootte van € 2,594 miljoen, via resultaatbestemming toe te voegen aan de Algemene reserve grondzaken.

Begrotingswijziging

In 2020 hebben wij een deel van de voorraad overtollig bezit verkocht. In de algemene reserve grondzaken wordt overeenkomstig de Nota grondbeleid 10% van de boekwaarde van het overtollig bezit aangehouden ter afdekking van de risico's op deze grondvoorraad.

Als gevolg van de afname van deze grondvoorraad en daarmee de daling van de boekwaarde kan € 3,6 miljoen vanuit de Algemene reserve grondzaken vrijvallen.

Wij stellen u voor om vanuit de Algemene reserve grondzaken € 3.6 miljoen toe te voegen aan de Algemene reserve.

3.4.2 Agro & Food Vrijval niet bestede middelen naar de algemene middelen

Bij de jaarrekening 2019 is € 1,090 miljoen toegevoegd aan de jaarschijf 2020 als gebundelde resultaatbestemming voor lopende subsidieaanvragen. Dit geld was nog onderdeel van het oude Agro & Food programma (2015-2019). Hiervan is € 57.000 niet tot besteding gekomen. dit bedrag valt vrij bij deze jaarrekening.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 57.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve.

7.2.4 Eigentijdse invulling participatie - Studio Vers Bestuur

In verband met Covid-19 is er geen gebruik gemaakt van de subsidieregeling Studio Vers Bestuur en zijn meerdere evenementen uitgesteld of in afgeslankte vorm doorgegaan wat minder kosten met zich mee heeft gebracht. Het overgebleven geld in 2020 houden we beschikbaar in de uitvoeringsreserve.

Een klein deel € 27.000 wat nog betrekking had op het oude programma van 'Kwaliteit Openbaar Bestuur' valt vrij naar de algemene middelen.

Wij stellen u voor om een bedrag van € 27.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de Algemene reserve.

Verkenning, planstudies en realisatie provinciale wegenprojecten (prestatie 4.6.9)

De in de inhoudelijke toelichting gemelde vertraging heeft geleid tot onderbesteding op de investeringskredieten. De toelichting op de realisatie van het beschikbare investeringskrediet voor het jaar 2020 is terug te vinden in de toelichting op de balans in het onderdeel Materiële vaste activa.

In deze toelichting wordt onder meer voorgesteld om een bedrag van € 0,7 miljoen te onttrekken aan de Reserve Provinciale Infrastructuur om de tekorten op een drietal projecten te financieren.

Wij stellen u voor een bedrag van € 0,7 miljoen te onttrekken aan de Reserve Provinciale Infrastructuur en over te hevelen naar de Reserve dekking kapitaallasten activa.

Financiële bijdrage voor de Regionale Laadinfrastructuur in Gelderland en Overijssel

In 2020 hebben wij een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het Rijk, de provincie Gelderland en Netbeheer Nederland voor het realiseren van de aanpak en de ondersteuning van de Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak van de Laadinfrastructuur (GO-Ral-2020). Deze regionale aanpak is een uitwerking van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). NAL en GO-Ral zijn uitwerkingen van de mobiliteitsmaatregelen uit het Klimaat Akkoord, en sluiten aan op de ambities in de Omgevingsvisie Overijssel en de doelen van het programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO). De uitvoering van GO-Ral-2020 is opgenomen onder prestatie 4.1.3 (Slim inzetten systemen en netwerk). Als aanvulling op de financiële dekking binnen prestatie 4.1.3 willen wij u voorstellen om € 240.000 beschikbaar te stellen vanuit prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie).

Wij stellen u voor om vanuit prestatie 2.3.1 (Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie) € 0,24 miljoen binnen de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel over te hevelen naar prestatie 4.1.3 (Slim inzetten systemen en netwerk).

Noordoost Twente

Van het KVO-budget voor de gebiedsontwikkeling Noordoost Twente resteert € 4.000. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

Kennispark Twente

Van het KVO-budget voor Kennispark Twente (5.3.3) resteert € 13.000. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

Gastvrij Overijssel

Van het KVO-budget voor de Gastvrij Overijssel (5.4.1) resteert € 1.000. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

IJsseldelta fase 1

Van het KVO-budget voor de IJsseldelta fase 1 (1.2.6) resteert € 3,045 miljoen. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

Arbeidsmarkt en onderwijs

Van het KVO-budget voor de Arbeidsmarkt (5.1.1) resteert € 0,3 miljoen. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

Basis infrastructuur

Van het KVO-budget voor de basis infrastructuur (5.5.1) resteert € 0,1 miljoen. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

Bevorderen innovatie en ondernemerschap

Van het KVO-budget voor 5.5.2 (oude programma) resteert € 0,2 miljoen. Wij stellen u voor om dit bedrag vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel toe te voegen aan de Algemene reserve.

Overhead, financiering en dekkingsmiddelen | Lasten

In dit hoofdstuk maken wij alle overige baten en lasten inzichtelijk. Het betreft hier de onderdelen 'overhead' waarin alle bedrijfsvoeringsbudgetten zijn opgenomen en de 'algemene dekkingsmiddelen', waarin met name de algemene inkomsten zijn opgenomen.

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Lasten						
10.0 Bedrijfsvoering						
10.0.0 Overhead	27.985	-121	27.864	27.188	676	105
10.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	21.095	21	21.116	21.996	-880	962
20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen						
20.00.3 Dividend	-5	-1.462	-1.467	-1.467	-1	0
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	2.042	0	2.042	2.042	0	0
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	-100	12	-88	-2.203	2.115	0
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen	1.937	-1.450	487	-1.627	2.114	0
20.20 Onvoorzien						
20.20.1 Onvoorzien	250	250	500	0	500	0
Totaal Lasten	51.267	-1.300	49.967	47.557	2.409	1.067

Overhead, financiering en dekkingsmiddelen | Baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
Baten						
10.0 Bedrijfsvoering						
10.0.0 Overhead	699	0	699	468	231	0
10.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	92	0	92	2.058	-1.966	0
20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen						
20.00.1 Lokale heffingen	111.800	1.000	112.800	113.842	-1.042	0
20.00.2 Algemene uitkeringen	202.409	20.411	222.820	222.878	-57	0
20.00.3 Dividend	21.379	148	21.527	24.535	-3.008	0
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	14.433	0	14.433	14.607	-174	0
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	2.565	-2.565	0	80	-80	0
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen	352.586	18.994	371.580	375.942	-4.362	0
20.20 Onvoorzien						
20.20.1 Onvoorzien	0	0	0	-3	3	0
Totaal Baten	353.377	18.994	372.371	378.465	-6.094	0

Overhead, financiering en dekkingsmiddelen | saldo

Bedragen x €1.000

Saldo	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020	Voorgestelde begrotingswijzigingen
10. Overhead	-48.289	100	-48.189	-46.659	-1.530	1.067
20. Algemene dekkingsmiddelen	350.399	20.194	370.594	377.566	-6.973	0
Saldo	302.110	20.294	322.404	330.907	-8.503	-1.067

Voorgestelde begrotingswijzigingen

Prestatie	Voorgestelde begrotingswijziging/resultaatbestemming	Baten	Lasten	Saldo	PS/GS Begrotingswijziging of Resultaatbestemming	Financiële toelichting
10.00 Overhead	-105	0	105	-105	PS Begrotingswijziging	Opleidingen centraal In verband met de Covid19 zijn de organisatie-brede opleidingstrajecten zoals Secretaresse 2.0 en de trajecten gericht op persoonlijke ontwikkeling slechts deels gerealiseerd. Wij stellen u een resultaatbestemming voor van € 0,1 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan het onderdeel overhead van de begroting 2021 teneinde een inhaalslag te kunnen maken.
10.66.66 Personeelsgebonden kosten	-962	0	962	-962	PS Begrotingswijziging	VOT Door de coronacrisis is voor de medewerkers minder gelegenheid geweest om aan opleiding en bijscholing te doen. Daarnaast zijn veel geplande opleidingen geannuleerd en doorgeschoven in de tijd (na de coronacrisis). De afspraak voor het Personeelsgebonden Ontwikkelbudget vindt zijn oorsprong in de CAO. Omdat de coronacrisis nog niet voorbij is stellen wij u voor dit bedrag van € 0,45 miljoen door te schuiven naar het Vormings- en Opleidingsbudget van de begroting 2021 en 2022 (gelijkelijk verdeeld over de jaren 2021 en 2021). Reis- en verblijfskosten Vanwege de coronacrisis is er een onderuitputting op de reis- en verblijfskosten ter omvang van € 0,51 miljoen. De Coronacrisis houdt langer aan dan voorzien. In 2021 is éénmalig additioneel beleid nodig ten aanzien van de thuiswerkmiddelen en nieuw beleid ten aanzien van de flexibiliteit van medewerkers.

Wij stellen u voor om dit bedrag van € 0,51 miljoen te bestemmen voor het nieuwe thuiswerk- en flexibliteitsbeleid en toe te voegen aan de reis- en verblijfskosten van de jaarschijf 2021.

Doorgevoerde begrotingswijzigingen overhead

Prestatie	Doorgevoerde begrotingswijziging	Baten	Lasten	Saldo	GS/PS Begrotingswijziging	Financiële toelichting
10.0.0 Overhead	120	0	-120	120	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Deze wijziging heeft betrekking op PS 029 Monitor Overijssel 2020 II
10.0.0 Overhead	-20	0	20	-20	Adm. 203 doorwerking Adm. 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 203 doorwerking Adm. 2019
10.0.0 Overhead	21	0	-21	21	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-21	0	21	-21	Adm. 220 van inhuur naar vast 2020	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 220 van inhuur naar vast 2020
20.00.1 Lokale heffingen	1000	1000	0	1000	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Deze wijziging heeft betrekking op PS 029 Monitor Overijssel 2020 II
20.00.2 Algemene uitkeringen	16225	16225	0	16225	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Deze wijziging heeft betrekking op PS 029 Monitor Overijssel 2020 II
20.00.2 Algemene uitkeringen	4186	4186	0	4186	Adm. 201 doorwerking PS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019
20.00.3 Dividend	714	-748	-1462	714	PS 009 Perspectiefnota 2021	Deze wijziging heeft betrekking op PS 009 Perspectiefnota 2021
20.00.3 Dividend	896	896	0	896	PS 029 Monitor Overijssel 2020 II	Deze wijziging heeft betrekking op PS 029 Monitor Overijssel 2020 II
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	-2577	-2565	12	-2577	Adm. 201 doorwerking PS 2019	Deze wijziging heeft betrekking op Adm. 201 doorwerking PS 2019
20.20.1 Onvoorzien	-2000	0	2000	-2000	PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op PS 022 Overijsselse aanpak coronacrisis
20.20.1 Onvoorzien	1750	0	-1750	1750	GS 118 Overijsselse aanpak coronacrisis	Deze wijziging heeft betrekking op GS 118 Overijsselse aanpak coronacrisis

Paragrafen

Provinciale heffingen

Dit is hoe wij denken

Het beleid provinciale heffingen staat in de Belastingverordening Overijssel. We heffen de provinciale opcenten op de Motorrijtuigenbelasting volgens artikel 222 van de Provinciewet. De grondslag voor deze heffing is de Wet Motorrijtuigenbelasting. De opbrengsten uit de opcenten MRB zijn afhankelijk van het opcententarief en de volumes (het aantal voertuigen, de categorie-indeling en het gewicht van de voertuigen). De opcenten motorrijtuigenbelasting worden geheven over het tarief van de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting. Het is een percentage van de hoofdsom zoals die in 1995 opgelegd zou worden. De basis voor de opcentenheffing verandert dus niet als het tarief voor de hoofdsom wordt verhoogd of verlaagd. De omvang van de hoofdsom is wel afhankelijk van het ledig gewicht van het voertuig (hoe zwaarder, hoe hoger de hoofdsom) en de brandstofsoort (benzine, diesel, LPG). De Belastingdienst int de opcenten voor de provincies.

Dit is wat wij doen

Wij leggen heffingen op in het kader van de opcenten motorrijtuigenbelasting, leges, precario, grondwateronttrekkingen en de nazorg van stortplaatsen. Het beleidskader daarvoor is opgenomen in de Belastingverordening Overijssel. Daar vindt u ook de vastgestelde tarieven.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Het Rijk stelt de maximale hoogte van de opcenten vast. Het maximale opcententarief voor 2020 is bepaald op 115,0% (2019: 113,2%). Het huidige provinciale opcententarief is door Provinciale Staten vastgesteld op 79,9%. In het Coalitieakkoord 2019-2023 is opgenomen dat wij geen lastenstijging willen voor onze inwoners. Daarom blijven de provinciale opcenten tot en met 2023 bevroren op het huidige tarief van 79,9%.

Leges

Leges zijn een heffing voor een door de provincie geleverde administratieve dienst (vooral het verstrekken van stukken en het afgeven van vergunningen). In 2018 heeft de vierjaarlijkse evaluatie van de legesverordening plaatsgevonden. In 2019 heeft een beperkte actualisatie plaatsgevonden. In 2020 zijn een aantal inhoudelijke aanpassingen gedaan die hun oorsprong vinden in de uitspraak van de Raad van Staten inzake de toepassing van de PAS. Voor de rest zijn de legestarieven geïndexeerd.

Precario

Precario is een heffing voor het hebben van voorwerpen in, op of boven provinciale grond of provinciaal water. Overijssel heft alleen nog precario van benzinepomp installaties. De precario heffen we via een belastingaanslag.

Grondwaterheffing

Op basis van de Waterwet (artikel 7.74) zijn Provinciale Staten bevoegd om een heffing in te stellen op het onttrekken van grondwater. De heffingsopbrengst gebruiken we onder andere voor onderzoeken die voor het grondwaterbeheer noodzakelijk zijn en voor de vergoeding van schade. De heffing leggen we op naar de in het heffingsjaar onttrokken hoeveelheid grondwater, gemeten in kubieke meters per jaar.

Nazorgheffing stortplaatsen

De Wet Milieubeheer regelt dat gesloten stortplaatsen geen of zo weinig mogelijk gevolgen voor het milieu hebben (Leemtewet genoemd). De Leemtewet legt de financiële- en bestuurlijke verantwoordelijkheid bij de provincie voor de permanente nazorg van stortplaatsen waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort. Wij moeten erop toezien dat bij gesloten stortplaatsen zodanige maatregelen worden getroffen dat de stortplaatsen geen of zo weinig mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken. Uw Staten kunnen een heffing instellen ter bestrijding van de kosten van de nazorgmaatregelen bij stortplaatsen waar na 1 september 1996 nog afval gestort is of wordt. Wij leggen de heffing, gebaseerd op een besluit van uw Staten van 30 maart 1999, op aan de exploitanten van de stortplaatsen in Overijssel. De hoogte van de heffing is gebaseerd op de berekening van het doelvermogen vanaf het moment dat de nazorg start en op rendement- en

inflatieprognoses. Door uw Staten is in 2020 besloten om alleen voor de stortlocatie Elhorst Vloedbelt een jaarlijkse heffing van € 40.000 te innen voor het te bereiken doelvermogen. Voor de andere 2 stortlocaties is de verwachting dat het doelvermogen door de te realiseren rendementen worden gehaald.

Provinciale heffingen

Motorrijtuigenbelasting

In 2020 is een bedrag van € 113,8 miljoen aan opcenten ontvangen, wat ongeveer € 1,0 miljoen hoger is dan begroot. Deze meeropbrengsten komen, zoals afgesproken, ten gunste van verkeersveiligheid.

Ten opzichte van 2019 zijn de MRB opbrengsten € 0,8 miljoen hoger. De tellijst van de Belastingdienst per 18 december 2020 laat zien dat de omvang van het voertuigenbestand in Overijssel licht gestegen is ten opzichte van 2019 (zie hieronder). Ook is het gemiddelde voertuiggewicht iets omhoog gegaan.

x € 1000

Provinciale heffingen		
	Geraamde opbrengst	Gerealiseerde opbrengst
Opcenten motorrijtuigenbelasting	€ 112.800	€ 113.842
Leges, precario en overige heffingen	€ 793	€ 898
Grondwaterheffing	€ 1.194	€ 1.194
Nazorgheffing stortplaatsen	€ 40	€ 40

Leges, precario en overige heffingen

Leges, precario en overige heffingen		
	Geraamde opbrengst	Gerealiseerde opbrengst
Leges, precario en overige heffingen	€ 792.982	€ 898.440
Beheer en onderhoud wegen	€ 65.406	€ 62.089
Grondwaterbeheer	€ 33.858	€ 9.347
Vergunningverlening milieubeheer	€ 157.889	€ 329.407
Ontgrondingen	€ 32.063	€ 84.853
Bescherming natuur en landschap	€ 490.428	€ 409.218
Wet Luchtvaart	€ 13.338	€ 3.460
Overig	€ 0	€ 66

Leges, precario en overige heffingen

Er zijn meer opbrengsten binnengekomen dan begroot (€0,1 miljoen). Belangrijkste oorzaak is dat er in 2020 een aantal grote omgevingsvergunningen zijn afgegeven in het kader van de WABO.

Nazorgheffingen

De nazorgplannen voor de drie Overijsselse stortlocaties zijn in 2016 herzien. Voor de locatie Elhorst Vloedbelt is het vereiste doelvermogen zodanig gewijzigd dat we voorzien dat het doelvermogen niet gerealiseerd zal worden op basis van het prognose-rendement. Voor de andere twee locaties is de verwachting dat het vereiste doelvermogen gerealiseerd gaat worden. Op basis van het verwachte langjarige fondsrendement en het nu aanwezige

vermogen voor de locatie Elhorst Vloedbelt, zou in 2082 een tekort resteren van circa € 5,5 miljoen. Aan Twence (de beheerder) is daarom per 1 januari 2020 een jaarlijkse heffing opgelegd van € 40.000.

Kwijtscheldingsbeleid

In de Belastingverordening Overijssel staat het kwijtscheldingsbeleid als bedoeld in artikel 26 van de Invorderingswet 1990. In artikel 4.4 van deze verordening staat dat wij geen kwijtschelding verlenen bij de invordering van de nazorgheffing stortplaatsen. Verder kennen we geen innings- en kwijtscheldingsbeleid voor de opcenten Motorrijtuigenbelasting. De reden hiervan is dat niet wij, maar de Belastingdienst deze belasting int. De provincie heeft geen invloed op de wijze van inning of kwijtschelding.

Opcenten Motorrijtuigenbelasting

Opcenten Motorrijtuigenbelasting		
Peildata	31-12-2019	31-12-2020
Totaal voertuigen (bruto)	649.624	660.749
<i>Stijging t.o.v. voorgaand jaar</i>	1,66%	1,71%
Aantal auto's (netto)	550.438	558.120
Motoren (netto)	39.667	40.721
Totaal voertuigen (netto)	590.105	598.841
<i>Stijging t.o.v. voorgaand jaar</i>	1,57%	1,48%
Gemiddeld gewicht		
<i>Auto's (netto)</i>	1.156	1.162
<i>Stijging t.o.v. voorgaand jaar</i>	0,37%	0,52%
Gemiddelde heffingsgrondslag		
<i>Auto's (netto)</i>	259	261,68
<i>Stijging t.o.v. voorgaand jaar</i>	0,77%	1,03%
<i>Aantal provinciale opcenten MRB</i>	79,9	79,9
<i>Stijging t.o.v. voorgaand jaar</i>		
Totale opbrengsten MRB	113.046.806	113.842.455
<i>Stijging t.o.v. voorgaand jaar</i>	1,92%	0,70%

Opcenten motorrijtuigenbelasting per provincie

Hieronder is weergegeven hoe de inkomsten uit de provinciale heffingen zijn opgebouwd. De opcenten op de Motorrijtuigenbelasting beslaan ongeveer 98% van onze inkomsten uit heffingen. Hieronder is tevens een vergelijkingstabel opgenomen van de opcenten per provincie.

Opcenten provincies		2020
Drenthe	1	92,0
Groningen	2	91,8
Zuid Holland	3	90,4
Zeeland	4	89,1
Gelderland	5	87,2
Fryslân	6	87,0
Flevoland	7	80,6
Overijssel	8	79,9
Noord Brabant	9	78,0
Limburg	10	77,9
Utrecht	11	73,6
Noord Holland	12	67,9

Kostendekkenheid heffingen

De volgende tabellen geven de mate van kostendekkenheid van de heffingen weer. Met betrekking tot de grondwaterheffing is het kostendeckingspercentage in 2020 hoger dan 100%. De opbrengsten van de heffing grondwaterheffing hoeft per jaar niet gelijk te lopen met de kosten omdat er gebruik gemaakt wordt van een voorziening. Het kan zijn dat er in andere jaren meer wordt uitgegeven dan ontvangen. In de loop van 2021 wordt de grondwaterheffing weer herzien voor de periode 2022-2024. Dat wordt opnieuw bekeken hoe hoog de heffing moet zijn om kostendekkend te zijn, rekening houdend met de stand van de voorziening op dat moment.

Berekening	Actuele	Realisatie	Berekening	Actuele	Realisatie
kostendekkendheid leges Wet	Begroting	2020	kostendekkendheid	Begroting	2020
natuurbescherming	2020		Ontgrondingenwet	2020	
Kosten taakveld(en)	€409.400	€363.417	Kosten taakveld(en)	€25.200	€66.813
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen			Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen		
Netto kosten taakveld(en)	€409.400	€363.417	Netto kosten taakveld(en)	€25.200	€66.813
Toe te rekenen kosten			Toe te rekenen kosten		
Overhead	€87.200	€87.408	Overhead	€6.800	€18.040
BTW			BTW		
Totale kosten	€496.600	€450.825	Totale kosten	€32.000	€84.853
Opbrengst heffingen	€490.400	€409.218	Opbrengst heffingen	€32.000	€84.853
Dekkingspercentage	99%	91%	Dekkingspercentage	100%	100%

Berekening	Actuele	Realisatie	Berekening	Actuele	Realisatie
------------	---------	------------	------------	---------	------------

kostendekkendheid leges WABO	Begroting 2020	2020
Kosten taakveld(en)	€115.200	€259.376
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen		
Netto kosten taakveld(en)	€115.200	€259.376
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€42.700	€70.031
BTW		
Totale kosten	€157.900	€329.407
Opbrengst heffingen	€157.900	€329.407
Dekkingspercentage	100%	100%

kostendekkendheid leges Waterwet	Begroting 2020	2020
Kosten taakveld(en)	€26.700	€7.360
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen		
Netto kosten taakveld(en)	€26.700	€7.360
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€7.200	€1.987
BTW		
Totale kosten	€33.900	€9.347
Opbrengst heffingen	€33.900	€9.347
Dekkingspercentage	100%	100%

Berekening kostendekkendheid leges Wet luchtvaart	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020
Kosten taakveld(en)	€30.200	€2.724
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	€-	€-
Netto kosten taakveld(en)	€30.200	€2.724
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€8.100	€736
BTW		
Totale kosten	€38.300	€3.460
Opbrengst heffingen	€13.300	€3.460
Dekkingspercentage	35%	100%

Berekening kostendekkendheid grondwaterheffing	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020
Kosten taakveld(en)	€836.000	€898.133
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	€28.300	€119.105
Netto kosten taakveld(en)	€807.700	€779.028
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€-	€16.380
BTW		
Totale kosten	€807.700	€795.408
Opbrengst heffingen	€1.194.000	€1.194.323
Dekkingspercentage	148%	150%

Weerstandsvermogen

Dit is hoe wij denken

We voeren als provincie zelfstandig of met partners grote projecten van maatschappelijk belang uit. Dit brengt risico's met zich mee, deze gaan we niet uit de weg. Het tijdig signaleren en beheersen van risico's is essentieel. Risicomanagement heeft een belangrijke plaats binnen onze beleidsuitvoering.

Provinciale Staten stellen het risicomanagementbeleid periodiek (eens per 4 jaar) vast. Dit is eind 2017 voor het laatst gebeurd. Op dit moment is er een projectgroep bezig met om risicomanagement breed in de organisatie te borgen. Deze projectgroep zal zich ook bezig houden met het actualiseren van het beleid.

We zorgen voor voldoende reserves om de voorziene en onvoorziene risico's met financieel gevolg op te vangen. Daarbij houden wij voor de ratio van het weerstandsvermogen een minimaal niveau aan van 1,4. Deze ratio betreft de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het minimum vastgestelde niveau van 1,4 staat voor 'ruim voldoende' weerstandsvermogen. Wanneer de ratio onder deze norm komt, is aanvullen van de reservepositie vereist.

Dit is wat wij doen

Wij stellen periodiek het beschikbare en benodigde weerstandsvermogen vast. Onderstaand gaan wij in op deze items.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald aan de hand van de risico's die wij hebben geïnterpreteerd. Bij de berekening van het benodigde niveau van de weerstandscapaciteit streven we naar een zo volledig mogelijk risicoprofiel. Niet alle risico's zijn te voorzien, het risicoprofiel is daardoor nooit 100% volledig. Wij berekenen de benodigde weerstandscapaciteit op basis van een kansberekening. Hierbij gaan wij uit van een zekerheidspercentage van 90%. Dit betekent 90% kans dat alle geïnterpreteerde risico's zich op hetzelfde moment voordoen. De aansluiting tussen onderstaande tabel en de tabel met het actuele weerstandsvermogen is daardoor niet één op één te maken. Periodiek actualiseren wij de risico's en beheersmaatregelen van de organisatie. Deze inventarisatie heeft geleid tot een actueel beeld van de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt volgens dit laatste beeld € 69,5 miljoen. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen incidentele en structurele risico's. Bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit behandelen we alle risico's als incidenteel. Indien structurele risico's zich voordoen kunnen we hier namelijk binnen een jaar maatregelen voor treffen ter voorkoming van dergelijke risico's in de toekomst. In onderstaande tabel geven we weer welke activiteiten de grootste impact hebben op de benodigde weerstandscapaciteit. In de tabel hebben we twee risico's niet genoemd die wel aandacht verdienen. Dit zijn risico's ten aanzien van vermogensbeheer en grond. De benodigde weerstandscapaciteit is gestegen ten opzichte van de begroting 2021.

Vermogensbeheer

De marktontwikkelingen zijn van invloed op de obligatieportefeuille. Dit heeft effect op de omvang van het vermogen. De onderliggende renterisico's en koersrisico's beschrijven we in de paragraaf financiering. Het financiële gevolg van dit risico nemen we niet mee in de benodigde weerstandscapaciteit.

Grond

In de paragraaf grondbeleid gaan we in op de risico's van ons grondbezit, waarvan de financiële gevolgen zijn afgedekt door de algemene reserve grond (ARG). Het financiële gevolg van deze risico's nemen we niet mee in de benodigde weerstandscapaciteit.

Grootste risico's weerstandscapaciteit

Risico's met grootste invloed op benodigde weerstandscapaciteit		
Omschrijving risico	Invloed op benodigde weerstandscapaciteit	Kerntaak
EHS / Ontwikkelopgave Binnen de ontwikkelopgave komen risico's rondom verwerving, inrichtingsmaatregelen, eindbeheer en verbetervoorstellen naar voren.	23,78%	Gebiedsontwikkelingen

Kanaal Almelo de Haandrik Provincie Overijssel dient schade bij omwonenden Kanaal Almelo de Haandrik te vergoeden.	18,98%	Mobiliteit
Concessie en contractbeheer openbaar vervoer Verminderde reizigersopbrengsten, rijksbezuinigingen en ontwikkelingen ten aanzien van indexering	11,05%	Mobiliteit
Tecbase De provincie neemt risicodragend deel in de gemeenschappelijke regeling Technology Base en dient de risico's in de onderliggende grond- en luchthavenexploitatie op te vangen via het weerstandsvermogen.	8,76%	Regionale economie
N340 Er zijn meerdere risico's van dit project die de provincie financieel kunnen raken.	6,12%	Mobiliteit
N35 Er zijn meerdere risico's van dit project die de provincie financieel kunnen raken.	5,74%	Mobiliteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

Voor het vaststellen van het beschikbare weerstandsvermogen inventariseren wij de hoogte van de risicoreserves van de provincie. Dit zijn reserves die voor het opvangen van risico's zijn aangemerkt. De omvang van de weerstandscapaciteit is als volgt:

In het coalitieakkoord 2019-2023 is afgesproken dat de opcenten op de motorrijtuigenbelasting gehandhaafd blijven op het huidige niveau. De onbenutte belastingcapaciteit nemen wij om die reden niet mee in de berekening van het structureel beschikbare weerstandsvermogen.

Beschikbare weerstandsvermogen (x 1 miljoen)	
Reserve	Omvang reserve
Algemene risicoreserve	90,4
Uitvoeringsreserve NNN	0,0
Diverse bestemmingsreserves	34,6
Risicoreservering binnen projecten	23,0
Totaal incidenteel	148,0
Onvoorzien	0,3
Totaal structureel	0,3
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	148,3
Ongebruikte belastingcapaciteit	50,0

Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is op dit moment toereikend. De confrontatie van de beschikbare weerstandscapaciteit van € 148,3 miljoen en de benodigde weerstandscapaciteit van € 69,5, miljoen levert een ratio op van 2,1.

Actueel weerstandsvermogen op concernniveau		
Benodigde weerstandscapaciteit (x miljoen)	Beschikbare weerstandscapaciteit (x miljoen)	Ratio weerstandsvermogen
69,5	148,3	2,1

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Realisatie 2019	Primitieve Begroting 2020	Actuele Begroting 2020	Realisatie 2020
Netto schuldquote	-217,08%	-171,81%	-160,90%	-176,76%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen	-287,32%	-261,01%	-244,43%	-276,12%
Solvabiliteitsratio	86,48%	83,79%	83,79%	84,17%
Kengetal grondexploitatie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Structurele exploitatieruimte	10,05%	1,92%	0,00%	4,66%
Belastingcapaciteit: Opcenten	99,19%	98,28%	96,32%	96,32%

Definitie kengetallen

In bovenstaande tabel treft u vijf financiële kengetallen aan. Deze geven inzicht in onze financiële positie. De cijfers lichten we hieronder verder toe. In bovenstaande tabel treft u vijf financiële kengetallen aan. Deze geven inzicht in onze financiële positie. De cijfers lichten we hieronder verder toe.

- De netto schuldquote drukt de netto schuld uit in een percentage van de totale baten. De netto schuld is het saldo van de uitstaande schulden enerzijds en de in het bezit zijnde liquide middelen en vorderingen anderzijds. Wij hebben op dit moment nauwelijks schulden. Onze liquide middelen en vorderingen overtreffen de schulden dan ook ruim. Daardoor is het kengetal negatief. Op dit moment is het kengetal weinig zeggend. De komende jaren nemen onze liquiditeiten echter af als gevolg van de uitvoering van onze investeringsprogramma's. Bovendien zien we vaker verzoeken vanuit bijvoorbeeld verbonden partijen, zoals dit jaar Enexis, voor financiering van tijdelijk benodigd vermogen. De netto schuldquote wordt daarmee steeds minder negatief. Die beweging is al zichtbaar ten opzichte van de jaarrekening 2019.
- In de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekke leningen zijn ook de leningen aan deelnemingen, openbare lichamen en overige verstrekke leningen opgenomen. Het kengetal wordt door het opnemen van de verstrekke leningen nog negatiever dan de netto schuldquote. Ook dit kengetal heeft een beperkte waarde.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn om aan onze financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio geeft de omvang van het eigen

vermogen (= reserves) weer als percentage van het balanstotaal. Onze solvabiliteit is uitstekend. In de literatuur wordt een minimum van tussen de 25 en 40% genoemd om een niet-financiële onderneming gezond te mogen noemen. Met een solvabiliteitspercentage van 84% komt de provincie uit op een zeer gezonde vermogenspositie. Ten opzichte van de jaarrekening 2019 is de solvabiliteit licht gedaald. Wij verwachten dat de solvabiliteit de komende jaren verder afneemt. Dit hangt ook samen met de voortgang van uitvoering van de investeringsprogramma's die worden gedekt uit reserves.

- Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Wij hebben geen grondexploitaties, waardoor dit kengetal 0% bedraagt en geen betekenis heeft.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen. Het saldo van de structurele baten en lasten wordt daartoe uitgedrukt in een percentage van de totale baten. Ten opzichte van de jaarrekening 2019 daalt dit percentage van 10,05 naar 4,66. Het betreft een momentopname. Voor een toekomstbeeld van de structurele ruimte verwijzen wij naar het budgettair perspectief dat bij de perspectiefnota en de begroting wordt geactualiseerd. Uit het huidige beeld blijkt dat structurele ruimte langjarig aanwezig is. Maar er is onvoldoende ruimte om de huidige incidenteel gefinancierde programma's allemaal voort te kunnen zetten.
- De belastingcapaciteit geeft aan hoe de belastingdruk in Overijssel zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. De belastingcapaciteit van provincies wordt berekend door het aantal opcenten in jaar t te vergelijken met het gemiddelde van het aantal opcenten van alle provincies in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage. Uit het kengetal belastingcapaciteit opcenten blijkt dat wij minder belasting heffen dan het gemiddelde in Nederland. In het coalitieakkoord 2019-2023 is opgenomen dat de opcenten op de motorrijtuigenbelasting voor de provincie Overijssel bevroren blijven op het tarief van 79,9.

Kapitaalgoederen

Dit is hoe wij denken

We zijn verantwoordelijk voor het in stand houden van de infrastructuur bestaande uit provinciale wegen, kunstwerken en waterwegen en de provinciale gebouwen, waaronder het provinciehuis. Dit omvat dagelijks beheer (exploitatie), onderhoud (jaarlijks en niet jaarlijks) en vervanging.

Provinciale infrastructuur

In het Beheerplan Infrastructuurle Kapitaalgoederen (2020 t/m 2023, PS/2018/414) hebben we afgesproken dat we voor beheer en onderhoud van alle voorzieningen van de provinciale infrastructuur het kwaliteitsniveau 'basis' hanteren. De landelijke kennisinstelling CROW heeft dit kwaliteitsniveau gedefinieerd en het staat voor efficiënt en effectief beheer op de langere termijn. De risico's op het niet bereiken van beleidsdoelstellingen of imagoschade zijn bij dit kwaliteitsniveau voor de provincie doorgaans beperkt en beheersbaar. We hebben de budgetten gebaseerd op dit kwaliteitsniveau. Het beleidskader wordt in de praktijk verder uitgewerkt in (strategische) assetmanagementplannen.

Provinciale gebouwen

In 2006 is een onderhoudsplan opgesteld voor de provinciale gebouwen. Met het onderhoudsplan waarborgen we dat de gebouwen met de daarin aanwezige installaties en apparatuur op een deskundige wijze worden beheerd en onderhouden. In het onderhoudsplan zijn drie zaken opgenomen: het jaarlijks onderhoud, het niet jaarlijks onderhoud en de vervanging.

Met het jaarlijks onderhoud waarborgen we de bedrijfszekerheid van de gebouwen en de installaties, garanderen we de veiligheid en houden we de uitstraling van de gebouwen in stand. Met dit onderhoud voldoen we aan regelgeving en zijn we verzekerd van de

ondersteuning van leveranciers (garanties). Het meerjaarlijks onderhoud omvat het onderhoud aan verwarmings- en koelinstallaties, gevels, kozijnen, zonwering, vloeren, wanden, verlichting, liften, brandveiligheidsvoorzieningen, enzovoorts. De uitvoering vindt plaats in een periode van vijf tot dertig jaar. De gebruikte normering (NEN 2767 niveau 3) gaat uit van een redelijke tot goede conditie en wordt ook bij andere overheidsorganisaties als leidraad voor het meerjaarlijks onderhoud gebruikt.

De vervangingsinvesteringen zijn begroot op basis van de technische levensduur. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de financiële verordening van de provincie Overijssel. Jaarlijks stellen we vast of groot onderhoud of vervanging eerder of later moet plaatsvinden en wordt het integrale meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) op basis daarvan bijgesteld.

We maken per project een risicoanalyse en nemen op basis hiervan beheersmaatregelen. Aansprakelijkheidsrisico's dekken we binnen de projecten af via verzekeringen.

Provinciale infrastructuur

Beheer, onderhoud en vervangingsinvesteringen

Voor de provinciale (water)wegen hebben wij de vervangingsinvesteringen grotendeels gerealiseerd in de periode 2016-2019. Ook hebben wij een start gemaakt met de uitvoering voor de periode 2020-2023. Daarnaast voeren we beheer en onderhoud uit volgens het meerjarig uitvoeringsprogramma. In 2018 hebben we het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen geactualiseerd, waarin naast een programma voor de periode 2020 t/m 2023 ook een financiële doorkijk gegeven wordt tot 2029. In onze projecten hebben we aandacht voor innovatie, circulariteit, klimaatverandering en verduurzaming.

Programma groot onderhoudsprojecten

Wegnr. Benaming / kruispunt / kwnr HPF Stand van zaken

N331d	kom Zwartsluis - N 334	H	Nagenoeg afgerond. Vanwege nachtwerkzaamheden wordt de deklaag in het voorjaar van 2021 uitgevoerd
N331e	N 334 - N 762	H	afgerond
N331f	N 762 - grens Flevoland	H	afgerond
N332c	Heeten - Nieuw Heeten	H	Uitgesteld naar 2023
N334a	Zwartsluis - N 375	H	Nagenoeg afgerond. Vanwege nachtwerkzaamheden wordt de deklaag in het voorjaar van 2021 uitgevoerd
N334g	N 761- A 32	H	afgerond
N337a	Deventer - Olst	H	vertraagd naar 2022; gekoppeld aan aanleg rotonde Olasfa.
N337b	Olst - Wijhe/N756	H	vertraagd naar 2022; gekoppeld aan aanleg rotonde Olasfa.
N337c	Wijhe (N 756) - Zwolle	H	vertraagd naar 2023 gekoppeld aan investeringsproject
N341a	Ommen/N 347 - Den Ham	H	doorgeschoven naar 2022
N342c	Zijtak N 342 - N 735 (rondweg)	H	uitgevoerd
N342e	Denekamp - grens Duitsland 2,367 69,41 71,777	H/F	uitgevoerd
N343a	Oldenzaal - N738 (Weerselo)	H	Werkzaamheden lopen door in 2021
N343g	Langeveen - Gravenlandweg 1,69 23,39 25,08	H	Werkzaamheden lopen door in 2021
N343h	Gravenlandweg - Kloosterhaar/N 341 3,78 25,08	H+ F	Werkzaamheden lopen door in 2021
N334f	N 333 - N 761	P	doorgeschoven naar 2025
N337c	Wijhe (N 756) - Zwolle	P	doorgeschoven naar 2023

N343d Fleringen/N 349 - N 746 P uitgevoerd

N332c Heeten - Nieuw Heeten F uitgevoerd

(H = Hoofdrijbaan)

(P = Parallelweg)

(F = Fietspad)

Areaalgegevens en kwaliteitsniveau provinciale infrastructuur

Provinciale infrastructuur

Infrastructuur	Onderdeel	Areaal	Kwaliteitsniveau
Wegen	Hoofdrijbaan	645 km	Basis
	Parallelweg	173 km	
	Fietspad	518 km	
	VRI	50 st.	
	Verlichtingspunten	5.599 st.	
	Bermen	930 ha.	
	Bomen	38,158 st.	
	Faunapassages	9 stuks	
	Faunarasters	88 km	
Kunstwerken	Totaal	321 stuks	Basis
	Vaste bruggen en viaducten		
	Tunnels		
	Beweegbare bruggen Sluizen		
Waterwegen	Oeverbeschoeiing	241 km	Basis
	Waarvan hout	86 km	
	Beton en staal	82 km	
	Natuurvriendelijk	73 km	
	Oevers	62 ha	

Provinciale gebouwen

We hebben sinds 2006 een onderhoudsplan voor zowel het gerenoveerde provinciehuis als de overige provinciale gebouwen. Dit onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd. We

beheren en onderhouden de gebouwen met de daarin aanwezige installaties en apparatuur op een deskundige wijze. In het onderhoudsplan staat het jaarlijks onderhoud, het meerjarig onderhoud en de vervanging. Hierbij hebben we aandacht voor SROI, innovatie, verduurzaming en klimaatverandering.

Onderhoud (incl. afschrijvingen)	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Provinciehuus en overige provinciale panden	3.852	3.445	3.532

Investeringsen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Provinciehuus en overige provinciale panden	655	1.357	856

Duurzaam Openbaar Vervoer

Dynamische Reis Informatie Systemen

Sinds 2009 zijn er verschillende Dynamische Reis Informatie Systemen (hierna DRISystemen) binnen de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland geplaatst. Deze systemen voorzien (bus)reizigers via DRIS-displays op de haltes van informatie over de actuele vertrektijden en verstoringen. De drie hiervoor genoemde provincies werken sinds 2011 samen op het gebied van openbaar vervoer (OV-Oost).

In 2020 is besloten de verouderde en afgeschreven systemen te vervangen en gezamenlijk de vervanging van de DRIS-displays bij bushaltes aan te aanbesteden en samen voor de komende 10 jaar invulling te geven aan het toekomstige DRISysteem binnen OV-Oost (GS 2020/0010032).

De vervanging van de DRIS-displays in Overijssel is geraamd op € 8,9 miljoen en de realisatie is voorzien in de periode 2020 – 2022. De vervangingsinvestering betreft voor West-Overijssel en Twente respectievelijk ca. 4 en 4,9 miljoen. Hiermee wordt bereikt dat er een ononderbroken en zoveel mogelijk storingsvrij DRIS systeem is met actuele en betrouwbare reisinformatie voor de reizigers over de buslijnen in het gebied OV-Oost. Voor 2020 was voor de eerste uitgaven € 0,89 miljoen geraamd waarvan € 0,64 miljoen is gerealiseerd en € 0,25 miljoen niet tot besteding is gekomen. De onderbesteding wordt veroorzaakt doordat de aanbesteding meer tijd heeft gevraagd dan verwacht.

Op 16 december 2020 is de opdracht voor levering en installatie DRIS-displays OV-Oost verleend en vervolgens is de implementatie van de DRIS-displays van start gegaan. De niet bestede middelen schuiven door naar 2021 voor doorlopende verplichtingen.

Investeringsen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Toekomst bestendig en duurzaam openbaar vervoer: Vervanging Dynamische Reisinformatie Systeem	0	890	638

Financiering

Dit is hoe wij denken

In deze paragraaf staat centraal de financiering van de activiteiten, projecten en investeringen, het beheer van de liquiditeiten, de beleggingsportefeuille en het beleidskader.

Het wettelijk kader wordt bepaald door de Provinciewet, de Wet financiering decentrale overheden (Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Handreiking Treasury 2015 van het Ministerie van BZK en het Besluit Begroten en

Verantwoorden (BBV). Het provinciaal kader wordt bepaald door de Financiële Verordening en het Treasury Statuut. Het Statuut ziet specifiek op :

- het aantrekken van voldoende middelen en uitzetten van overtollige middelen,
- het beheersen van financiële risico's zoals het renterisico, kredietrisico en koersrisico,
- het optimaliseren binnen de gegeven kaders van het rendement op de liquiditeitspositie.

De provincie heeft een liquiditeitspositie en obligatieportefeuille. Per peildatum 31 december 2020 ging het om € 561 miljoen respectievelijk € 318 miljoen (nominale obligatie waarde).

Deze middelen zijn grotendeels bestemd voor toekomstige investeringen en projecten. Mede daarom voeren wij een prudent beleid ten aanzien van het vermogensbeheer.

Het beheer van de obligatieportefeuille (en het vermogen van het Nazorgfonds voor gesloten stortplaatsen in Overijssel) is ondergebracht bij een externe vermogensbeheerder, die werkt volgens het beleggingsmandaat. Op deze manier verwachten wij dat op deskundige en professionele wijze het toevertrouwde vermogen wordt beheerd.

Liquiditeitspositie

In 2020 is de liquiditeitspositie afgenomen met € 96 miljoen en bedraagt, zoals gezegd, ultimo 2020 € 561 miljoen. De belangrijkste inkomsten en uitgaven worden hier kort toegelicht.

Ontvangsten

Onze grootste structurele inkomstenbronnen zijn de uitkeringen uit het Provinciefonds (€ 223 miljoen) en de opcenten op de motorrijtuigenbelasting (€ 103 miljoen). Daarnaast ontvangen we jaarlijks dividendinkomsten van Enexis (2020: € 20,7 miljoen) en rentebaten, met name vanuit onze obligatieportefeuille (€ 11 miljoen). Jaarlijks wordt afgelost op deze obligaties, in 2020 hebben we € 113 miljoen ontvangen. De komende jaren loopt onze obligatieportefeuille verder terug, wat betekent dat de rente-inkomsten en de aflossingsbedragen zullen dalen. Hiermee is rekening gehouden in de begroting.

Uitgaven

Naast de reguliere uitgaven voor subsidies, salarissen, projectuitgaven vanuit de reserves Kwaliteit van Overijssel en Natuurnetwerk Nederland (zoals Vechtdalverbinding, ontwikkelopgave Natura 2000 gebieden), is er één grote incidentele uitgave geweest in 2020. Het betreft de verstrekte lening aan Enexis van bijna € 102 miljoen. Door het verstrekken van een lening stellen de aandeelhouders Enexis in staat om haar investeringen vanuit de energietransitie te financieren.

Obligatieportefeuille

De obligatieportefeuille is nog steeds veruit de grootste post op onze balans. De portefeuille is ondergebracht bij één externe vermogensbeheerder, vanwege de afnemende omvang van de portefeuille. De obligaties zijn beursgenoteerd en dus verhandelbaar. Eind 2020 was de nominale (aflossings)waarde van de obligatieportefeuille € 318 miljoen. In onderstaand overzicht wordt een specificatie gegeven van de marktwaarde per 31 december 2020 verhoogd met de opgelopen maar nog niet uitgekeerde couponrente. Vanwege het verbod op herbelegging vanwege de Wet Fido en het Schatkistbankieren, zal de portefeuille gestaag afnemen de komende jaren. Dit betekent ook dat de rentebaten daardoor zullen afnemen.

Voor de obligatieportefeuille hanteren wij een 'buy-and-hold' strategie, wat betekent dat we de obligaties aanhouden tot de aflossingsdatum. Sommige obligaties noteren een negatief markttrendement als gevolg van de zeer lage kapitaalmarktrente. Wanneer de kapitaalmarktrente daalt, stijgen de marktwaarden van de obligaties. Dit maakt het aantrekkelijk om ze eerder te verkopen, zodat een boekwinst behaald kan worden. Eventuele vervroegde verkoop betreft alleen obligaties met een aflossingsdatum in het lopende boekjaar.

Landen	Marktwaaarde*	% van totale portefeuille
Nederland	€ 91.506	26%
Frankrijk	€ 55.189	15%
Supranationaal	€ 47.243	13%
Verenigd Koninkrijk	€ 39.687	11%
Oostenrijk	€ 32.514	9%
Spanje	€ 30.790	9%
Finland	€ 18.298	5%
Luxemburg	€ 14.974	4%
Duitsland	€ 14.182	4%
Italië	€ 12.813	4%
Totaal	€ 357.196	100%

Ratingverdeling	X € 1.000	
Ratings	Marktwaaarde*	% van totale portefeuille
AAA	€ 208.033	58%
AA+	€ 77.015	22%
AA	€ 28.546	8%
AA-	€ 10.956	3%
A-	€ 19.833	6%
BBB	€ 12.813	4%
Totaal	€ 357.196	100%

**Marktwaaarde incl opgelopen rente*

Renteschema en renteresultaat

Vanwege de lage renteniveaus leveren de middelen bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën (schatkist) geen rente op. Wij krijgen alleen rentebaten afkomstig uit de obligatieportefeuille. Er wordt niet geleend. Evenmin wordt een renteomslag toegepast door rente toe te rekenen aan taakvelden. Het BBV renteschema is daarom minder van toepassing.

Het renteresultaat voor 2020 geeft het volgende beeld:

		(x 1.000)
a.	Rentebaten van de obligatieportefeuille	€ 14.534
b.	Rentebaten van de hybride BNG leningen	€ 2.612
c.	Rentebaten uit financiële vaste activa (uitstaande lening Enexis)	€ 934
d.	Rentebaten uit rekening-courant (SKB Agentschap MvF)	nihil
e.	Afschrijving (dis)agio obligatieportefeuille voor 2020	-/- € 2.033

f.	Rente toegerekend aan taakvelden	nihil
	Renteresultaat Treasury	€ 16.047

Schatkistbankieren

De liquiditeiten die niet nodig zijn voor de financiering van de provincie worden verplicht gesteld bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën, althans indien het drempelbedrag wordt overschreden. Deze drempel is afhankelijk van het begrotingstotaal (€ 3,75 miljoen + 0,2% van het meerdere boven het begrotingsbedrag van € 500 miljoen). Voor 2020 bedraagt de drempelwaarde € 4,87 miljoen. Deze verplichting geldt niet indien overtollige middelen worden aangewend voor de publieke taak (te bepalen door PS), zoals uitlenen aan decentrale overheden.

Lenen aan decentrale overheden

Gelden mogen worden uitgeleend aan decentrale overheden (die niet in een gezagrelatie staan tot de provincie). Gezien de huidige renteniveaus en onze renteverwachting (gebaseerd op het ECB beleid), vinden wij het rendement/risicoprofiel van langjarige uitzettingen (> 5 à 10 jaar) niet interessant.

Hybride kapitaal

Samen met andere provincies hebben wij in 2015 en 2016 deelgenomen aan een emissie door de BNG Bank van zgn. hybride kapitaal; totaal € 74,5 miljoen. Dit financiële instrument is een combinatie van enerzijds risicodragend c.q. eigen vermogen van de bank, bedoeld om de solvabiliteit te versterken, en anderzijds een lening met een rentevergoeding en aflossing. BNG Bank heeft contractueel de mogelijkheid om vervroegd af te lossen in 2021 respectievelijk 2022. Deze twee leningen zijn verstrekt door PS uit hoofde van de publieke taak: namelijk aandeelhouder van BNG Bank en het faciliteren van gunstige financieringsvoorwaarden voor de publieke sector. In maart 2021 heeft BNG Bank ons meegedeeld dat Tranche A (zijnde € 49,5 mln hybride kapitaal) niet wordt afgelost in 2021. Voor mei 2022 zal BNG Bank ons laten weten of Tranche A en Tranche B (zijnde € 25 mln) alsdan worden afgelost.

Financiële risico's

Volgens ons Treasury Statuut en de Wet Fido gaat het met name om de beheersing van de rente-, koers-, krediet-, en liquiditeitsrisico's. Kijkend naar de prognose van de liquiditeitenontwikkeling is het liquiditeitsrisico minimaal. Dat geldt ook voor renterisico's omdat we geen kort- of langlopende leningen hebben opgenomen. Alle obligaties in de beheerportefeuille luiden in Euro, dus is er geen valutakoersrisico. Elke obligatie kent wel een kredietrisico. Dat risico is echter zo veel mogelijk ingeperkt, doordat de obligaties grotendeels (91%, peildatum 31 december 2020) een AAA of AA minus rating hebben, en veelal staatsobligaties betreffen of van overheid gerelateerde instellingen, dan wel obligaties met onderpand ('covered bonds'). De gehele obligatieportefeuille alsmede de twee leningen aan de BNG Bank worden aangehouden bij een onafhankelijke 'custodian' (bewaarbank).

EMU saldo

In 1992 is de Europese en Monetaire Unie (EMU) tot stand gekomen. Toen is het EMU saldo geïntroduceerd om vergelijkingen tussen de verschillende lidstaten mogelijk te maken. Beheersing van het EMU saldo is van belang voor houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof).

De decentrale overheden en de Rijksoverheid hebben afspraken met elkaar gemaakt over de invulling van ieders verantwoordelijkheid in deze.

Berekening van het EMU-saldo en het verschil tussen het baten/lasten stelsel

Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. Echter het BBV schrijft voor decentrale overheden een administratie voor op basis van het baten/lastenstelsel. Het EMU-saldo berekenen we door - afhankelijk van de kasmutaties - enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken. De berekening treft u aan in het bijlagenboek.

EMU-referentiewaarden provincies

In mei 2018 heeft overleg plaatsgevonden tussen het Rijk en de koepels van de decentrale overheden (IPO, VNG, UvW) over de ruimte voor het EMU saldo voor de eerstvolgende jaren. De staatssecretaris heeft toen voorgesteld dat de decentrale overheden gezamenlijk - 0,4% van het BBP als ruimte krijgen voor de jaren 2019 tot en met 2022. De ruimte voor provincies daar binnen is -0,08%. De in de septembercirculaire 2019 afgegeven referentiewaarde 2020 voor de provincie Overijssel bedraagt circa € 57 miljoen. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

EMU-saldo 2020

In 2020 hebben wij een EMU-tekort gerealiseerd van € 116,1 miljoen. Vergeleken met het verwachte tekort bij de oorspronkelijke begroting 2020 van € 91 miljoen is dat een toename van het tekort van € 25,1 miljoen. Het hogere tekort wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door de hogere investeringen in provinciale infrastructuur dan bij de initiële Begroting 2020 was voorzien.

De afgelopen jaren pasten de EMU-tekorten van de decentrale overheden binnen de ruimte die hiervoor door het Rijk beschikbaar was gesteld, mede omdat de EMU-realisatiecijfers lager uit kwamen dan geraamd. Als echter het landelijke totaal van afgegeven EMU-prognoses wordt gerealiseerd, bestaat de kans dat de toegewezen EMU-ruimte wel wordt overschreden. De Minister van Financiën heeft destijds bij de behandeling van het wetsontwerp overigens meermaals aangegeven dat de Wet Hof geen obstakel mag zijn voor investeringen van decentrale overheden. Daarom zullen wij bij het Rijk het belang van voldoende EMU-ruimte blijven benadrukken.

Bedrijfsvoering

Dit is hoe wij denken

Onze opgaven stellen eisen aan de ambtelijke organisatie: wij zijn betrokken bij wat er om ons heen gebeurt, wij zijn aanspreekbaar voor onze burgers en betrouwbaar in wat wij voor hen doen. Bedrijfsvoering maakt dat mogelijk. Hoe doen wij dat?

Wij zijn professionals. Die oplossingen bedenken, de kunst van het weglaten verstaan en de uitvoering versnellen. Met hart voor de publieke zaak.

Wij luisteren en vragen door. Wij kijken vanuit het perspectief van betrokken burgers en de samenleving. Het contact met de provincie is open en oprecht. Wij kiezen voor een prettige omgang, laten merken dat vragen en klachten van burgers doordringen en geven duidelijke uitleg.

Wij laten zien wat wij doen. Een gelijkwaardige informatiepositie is belangrijk, dan kun je rekenen op meer begrip voor elkaar. Iedereen moet daarom kunnen zien hoe provinciale besluiten tot stand zijn gekomen, welke overwegingen daarbij zijn betrokken.

Wij communiceren in begrijpelijke taal. In onze mailberichten, brieven en webteksten. Onze taal mag niet te moeilijk zijn, bijvoorbeeld door het gebruik van jargon en abstracte woorden, want dan haken lezers af.

Wij hebben grip op financiën. Door Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de ambtelijke organisatie betrouwbare financiële informatie te geven. Door risico's in te schatten en daarvoor maatregelen te treffen.

Wij dagen uit. Jaarlijks kopen wij voor plusminus € 150 miljoen in. Dat is veel geld, niet voor niets zien wij daarom 'de kracht van inkoop': slim inkopen levert een bijdrage aan onze maatschappelijke opgaven.

Dit is wat wij doen

Personeel & Organisatie

In IPO verband is een visie op werkgeverschap 2025 vastgesteld. Binnen de provincie vindt de vertaalslag plaats in het programma Plaats, Omgevings- en Tijdsbewust (TOP) Werken. De beschikbaarstelling van faciliteiten voor thuiswerken is versneld.

In verband met de Covid19 zijn de organisatiebrede opleidingstrajecten deels of niet gerealiseerd. Wij stellen u via een resultaatbestemming voor van €105.000 euro; dit bedrag toe te voegen aan het onderdeel overhead van de begroting 2021 teneinde een inhaalslag te kunnen maken.

Covid19 en interne Communicatie

Om collega's op de hoogte te houden en toch een gevoel van verbondenheid te organiseren is er veel werk besteed aan een interne webcast voor medewerkers.

Zeven keer is dit instrument ingezet waarbij niet alleen het topmanagement duiding kon geven aan de maatregelen die we in coronaverband hebben genomen, maar ook voor een menselijk en collegiaal perspectief. Met toenemende professionaliteit werden collega's of gasten geïnterviewd.

Informatievoorziening en ICT

Er is onderzoek uitgevoerd naar de opzet en werking van de Informatiefunctie. Deze past niet meer bij de huidige en toekomstige opgaven. Er zijn korte en lange termijn aanbevelingen gedaan, die momenteel worden uitgewerkt.

De ICT-infrastructuur heeft een eerste moderniseringsslag gemaakt met een nieuwe werkomgeving en laptops voor iedereen. Dit vormt de basis voor de modernisering van de kantoorautomatisering in 2021 en verder. Het zaakgericht werken (programma 'DA'S digitaal') heeft bovendien de eerste producten opgeleverd. Daarmee verbeteren we onze dienstverlening, bijvoorbeeld door klantvriendelijke webformulieren en toegankelijke dossiers.

Financiën

De Begroting 2020 en de nieuwe stijl waarin we deze in 2019 hebben gepresenteerd, was de uitkomst van het traject om te komen tot een betekenisvolle P&C cyclus. De voorliggende jaarrekening 2020 is het sluitstuk van de vernieuwing, waarmee nu ook de verantwoordingskant van de P&C cyclus is afgerond.

Eind 2020 is door de griffie een onderzoek uitgevoerd naar de ervaringen met de nieuwe P&C cyclus. De uitkomsten waren op belangrijke doelstellingen van de betekenisvolle P&C cyclus positief: de leesbaarheid, compactheid en toegankelijkheid worden door uw Staten over het algemeen als goed beoordeeld.

• Lastneming subsidies

Begin 2019 heeft de commissie BBV in een handreiking de lastneming subsidies vastgelegd. De afgelopen jaren is met BZK, accountants en IPO veelvuldig (constructief) overleg gevoerd over de lastneming subsidies. In het najaar van 2020 is over de te volgen werkwijze overeenstemming bereikt. We hebben de financiële verordening op dit punt aangepast (Statenvoorstel 2020/1102242).

Voor subsidies onder de € 1,5 miljoen kan onze huidige werkwijze gehandhaafd blijven. Voor subsidies boven dit bedrag worden de prestatielevering leidend. Lopende het overleg (boekjaar 2019 en 2020) wordt de bestaande werkwijze gedoogd.

• Fiscaliteit

De provincie valt onder het regime van Horizontaal Toezicht (HT). Dit betekent dat de

Belastingdienst grotendeels steunt op onze eigen fiscale beheersing ten aanzien van de aan haar verschuldigde belasting. In HT- verband vindt periodiek afstemming plaats met de Belastingdienst, met name over onderwerpen waar verschil van inzicht kan bestaan over de fiscale verwerking.

Onze HT-relatie vraagt proactieve afstemming met de Belastingdienst op een verscheidenheid aan dossiers. In 2020 betrof dit o.a.:

- Een voorstel rond een andere verwerking van de omzetbelasting. Op basis van de besluitvorming van de Belastingdienst, zullen wij een aantal voorgestelde correcties doorvoeren. Ze hebben hoofdzakelijk betrekking op onterecht door ons gevorderde btw bij het Btw Compensatiefonds over de periode 2015 -2019. Hiervoor hebben wij overlopend passief van afgerond € 0,7miljoen opgenomen in de rekening 2020.
- De interpretatie van de Belastingdienst van het 'Besluit noodmaatregelen coronacrisis' van de Staatsecretaris van Financiën. Hoewel het besluit kortweg goedkeurt dat een onbelaste vaste vergoeding van de woon-werkreiskosten zolang gebaseerd mag blijven op de reispatronen van vóór de coronacrisis, kan de provincie zich naar opvatting van de Belastingdienst niet beroepen op deze goedkeuring. Hoewel wij deze opvatting niet delen, betrekken wij vooralsnog de vergoeding in de heffing en zullen wij bezwaar aantekenen tegen het ingenomen standpunt van de Belastingdienst.
- Sinds invoering van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen, kunnen economische activiteiten van overheden onderworpen raken aan de heffing van vennootschapsbelasting. Begin 2021 heeft de Belastingdienst onze aangiften 2016 en 2017 conform vastgesteld. Naar onze verwachting zal dat inhouden dat wij ook de navolgende jaren geen vpb verschuldigd zullen zijn, voor zover er geen andersoortige activiteiten worden ondernomen.

Facilitair

Om een volledig energieneutrale vastgoedportefeuille te krijgen, worden diverse verduurzamingsmaatregelen ingezet. Een daarvan is het plaatsen van zonnepanelen (IPO opgave). Het gaat voor de provincie om circa 600 zonnepanelen plus accusystemen voor de opslag. Voor deze nieuwe investering vragen wij om in 2021 een investeringskrediet van € 675.000 beschikbaar te stellen. De budgettaire gevolgen zijn nihil omdat de afschrijvingslasten en overige kosten ongeveer even hoog zijn als de besparing op de energielasten.

Informatieveiligheid

Wij hebben de capaciteit en verankering van informatieveiligheid in de organisatie in overeenstemming gebracht met onze ambities. Er is een elementair Information Security Management System (ISMS) opgezet en geïmplementeerd. In 2021 wordt de scope van het ISMS verder uitgebreid.

Dat geldt ook voor het leveranciersmanagement en het periodiek beoordelen van leveranciers op naleving van het informatiebeveiligingsniveau van de provincie. Vanaf 2020 hebben diverse bewustzijns activiteiten plaatsgevonden. Daarnaast is er een trainingsconcept ontwikkeld. Deze is verplicht gesteld voor alle medewerkers. Op naleving wordt gemonitord en gestuurd. Gedurende de P&C cyclus rapporteren wij u over de actualiteit rondom informatieveiligheid.

IPO/BIJ12 werkt als uitvoeringsorganisatie voor de twaalf provincies en ondersteunt provincies bij de uitvoering van hun gemeenschappelijke taken, met name op het gebied van vitaal platteland en de fysieke leefomgeving.

Sinds begin dit jaar is een aantal ICT-applicaties van BIJ12 tijdelijk alleen bereikbaar voor provincies en andere (semi)overheden. Dit is een noodzakelijke voorzorgsmaatregel, omdat er kwetsbaarheden zijn geconstateerd in de informatieveiligheid van deze applicaties. Het effect op de dienstverlening en de werkprocessen is nihil.

Met de betrokkenheid en de inzet van provinciale en externe ICT-specialisten neemt BIJ12 maatregelen om de applicaties weer veilig en toegankelijk te maken. Er wordt door BIJ12

nagedacht over het weer veilig toegankelijk maken van alle applicaties c.q. het oplossen van de tekortkomingen. Wij verwachten hierover (oplossing/kosten) bij de Perspectiefnota meer inzicht te kunnen geven.

Concerncontrol

De afgelopen jaren zijn er veel wisselingen geweest binnen het team concern control. Vanaf het vierde kwartaal van 2020 zijn alle posities ingevuld met vaste formatie en is het team vooralsnog op sterkte.

Jaarlijks voert het team een 217a onderzoek uit naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Voor 2020 is het onderwerp 'externe inhuur' en is onderzocht wat de voor- en nadelen van externe inhuur zijn en of die voor alle betrokkenen voldoende inzichtelijk zijn. Het onderzoek zit momenteel in de afrondende fase.

Actualiteiten

Verbonden partijen

Dit is hoe wij denken

Ons beleid voor verbonden partijen is vastgelegd in de Nota verbonden partijen Overijssel. Er is sprake van een 'verbonden partij' als wij een bestuurlijk én financieel belang hebben in een organisatie. Dit kan een privaatrechtelijke organisatie zijn (vennootschap, stichting, vereniging) of een publiekrechtelijke organisatie (bedrijfsvoeringsorganisatie of openbaar lichaam).

Er is 'bestuurlijk belang' als wij een zetel hebben in het bestuur van de verbonden partij of stemrecht kunnen uitoefenen. Van een 'financieel belang' is sprake als wij middelen (risicodragend kapitaal) ter beschikking stellen die we kwijt zijn in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie op ons kunnen worden verhaald.

We gebruiken dit instrument als wij betrokken willen zijn bij de uitvoering en zeggenschap willen hebben in de wijze waarop het provinciaal belang behartigd wordt. Bij de keuze voor een verbonden partij gaan wij er van uit dat deze partij dezelfde activiteiten uit kan voeren met een grotere doelmatigheid en doeltreffendheid en met meer kwaliteit en continuïteit dan wij zelf zouden kunnen. Een externe partij staat los van de provinciale organisatie en kan zich daardoor volledig focussen op de uitvoering van haar specifieke taak. Ook kan een externe partij beschikken over specifieke expertise, die wij niet in huis hebben en ook niet in huis kunnen of willen halen.

Dit is wat wij doen

Om te bepalen of het publieke belang behartigd zou moeten worden in de vorm van een verbonden partij gebruiken wij het afwegingskader uit de Nota verbonden partijen Overijssel. U wordt nadrukkelijk betrokken bij het besluitvormingsproces en de motivering voor de keuze van een verbonden partij. De Nota verbonden partijen Overijssel wordt elke statenperiode geactualiseerd en de portefeuille verbonden partijen geëvalueerd. Iedere algemene (bestuurs)vergadering wordt voorbereid in ons College. Bij de besluitvorming houden wij rekening met de verschillende rollen die de provincie heeft ten aanzien van de verbonden partij (o.a. eigenaar, opdrachtgever en toezichthouder).

Belang van risicodragend investeren herbevestigd

Afgelopen jaar hebben wij met u het gesprek gevoerd over de principiële vraag of we als provincie risicodragend willen blijven (mee)investeren. In uw besluit op het Statenvoorstel Investeren met rendement en risico, spreekt u uit dat risicodragend investeren via fondsen voordelen oplevert, als het gaat om spreiding van risico's, professioneel fondsbeheer en een marktgerichte benadering. U onderschrijft het goed functioneren van de bestaande fondsen in termen van maatschappelijk en financieel rendement. Tegelijkertijd signaleert u dat er

verbeteringen mogelijk zijn qua structurering en werkwijze. U besluit daartoe tot opheffing van de Houdstermaatschappij fondsen Overijssel (HFO), waarmee de provincie 100% aandeelhouder wordt van de werkfondsen Innovatiefonds Overijssel I en II B.V. en de SPV Hengelo B.V.. Tevens vraagt u ons de mogelijkheden voor onderlinge harmonisatie van structuur, werkwijze en governance van de fondsen te onderzoeken en een voorstel te doen voor een revolverendheid (% vermogensbehoud) van de fondsen die passend is bij de actuele marktontwikkelingen. De uitwerking van uw besluit vindt plaats in 2021.

Impact COVID-19

De coronacrisis heeft ingrijpende gevolgen voor de Overijsselse economie. In het kader van *de Overijsselse herstel- en transitieaanpak coronacrisis* hebben onze partners extra middelen gekregen om deze effecten te verzachten. In september 2020 nam u kennis van ons voornemen om HMO een lening van € 10 miljoen te verstrekken (met een optie voor een aanvullende lening van € 7,2 miljoen in 2021). HMO gebruikt deze middelen om voorgenomen investeringen in het toekomstbestendig maken van de Overijsselse werklocaties naar voren te halen. Dit versterkt de economie en draagt ook bij aan maatschappelijke opgaven op het gebied van werkgelegenheid, duurzaamheid en circulaire economie. In november nam u kennis van ons voornemen om participatiemaatschappij Wadinko een lening van € 10 miljoen te verstrekken. Wadinko ondersteunt hiermee MKB- en familiebedrijven om de negatieve gevolgen van de coronacrisis te beperken en daarmee werkgelegenheid en bedrijvigheid voor Overijssel te behouden. Zo kunnen door het MKB ingezette transitie (digitalisering, verduurzaming) toch worden doorgezet. Daarnaast stemde u in met een (incidentele) kapitaalstorting van € 8 miljoen in het participatiefonds van Oost NL als cofinanciering op de Rijksbijdrage voor financiering van innovatieve bedrijven in 2021. Participatiefonds Oost NL verstrekt leningen aan en participeert in bedrijven in de sectoren High Tech, Health, Energy en AgroFood. Deze bedrijven dragen op hun beurt weer bij aan onze transitieopgaven.

Onze fondsen hebben de impact van COVID-19 op de bedrijven in portfolio het afgelopen jaar regelmatig geïnventariseerd. EFO is slechts marginaal geraakt. De portfolio bestaat voor een groot deel uit projecten die gedekt zijn door SDE-subsidie, waardoor de business case niet zo snel onderuit gaat. Het jaar 2020 was juist een uitschieter qua uitzettingen. Voor 2021 voorziet het fonds een mindere groei en realisatie van de pijplijn. Ook het domein waarin HMO opereert, ondervond in 2020 nog geen grote impact. HMO investeert volop en heeft geen COVID-gerelateerde afwaarderingen hoeven doen. HMO ziet juist kansen door voor de toekomst geplande investeringen naar voren te halen. Oost NL heeft medio 2020 een winstwaarschuwing afgegeven, maar uiteindelijk is het jaar beter verlopen dan verwacht met een historische exit aan het eind van het jaar. Oost NL heeft veel bedrijven ondersteund met zogenaamde Corona OverbruggingsLeningen (COL). Wel spreekt Oost NL haar zorgen uit over het aankomend jaar voor wat betreft de liquiditeitsbehoefte van de bedrijven in portefeuille. In 2020 is voor € 5 miljoen aan COL's toegekend aan negen bedrijven in de portfolio van Innovatiefonds Overijssel. Het fonds heeft op drie van deze leningen cofinanciering verstrekt. Deze leningen zorgen voor rust en continuïteit bij de ondernemingen. De portefeuille van Wadinko is redelijk stabiel gebleken. Er zijn wel afwaarderingen gedaan, maar niet direct of enkel ten gevolge van COVID-19. Overall lijkt de impact op de Overijsselse fondsen in 2020 beperkt. Het blijft echter lastig om een voorspelling te doen voor de ontwikkelingen in 2021. Uit de markt komen wel signalen dat de echte impact van COVID-19 op bedrijven pas in 2021 merkbaar zal zijn.

Risico's

Bij verbonden partijen is sprake van een getrappt risico. De verbonden partijen nemen beleids- en beheersmaatregelen ter voorkoming van het ontstaan van risico's. Op onze beurt stellen wij per verbonden partij een risicoprofiel op. In een aantal gevallen leidt dat tot een risicovoorziening. Het deel dat niet is opgenomen in een risicovoorziening wordt gedekt vanuit de Algemene Financieringsreserve.

Voor onderstaande verbonden partijen is een risicovoorziening gevormd:

Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO)

Het (geconsolideerde) eigen vermogen van de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO) bedraagt per ultimo 2020 € 18,0 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij en het totale door de provincie gestorte vermogen (€ 28,8 miljoen) houden wij een voorziening aan van € 10,8 miljoen.

Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO)

De stand van het eigen vermogen van HMO bedraagt ultimo 2020 € 51,4 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de onderneming en het totale door de provincie gestorte vermogen (€ 55,8 miljoen) houden wij een voorziening aan van € 4,4 miljoen.

Energiefonds Overijssel (EFO)

Het (geconsolideerde) eigen vermogen van Energiefonds Overijssel bedraagt per ultimo 2020 € 249.000 . Voor het verschil tussen het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel en het totale door de provincie gestorte vermogen wordt een voorziening getroffen. In de jaren tot en met 2020 is hiervoor een voorziening getroffen van € 15,1 miljoen. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de dekking van het maximale fondsvermogen van € 200 miljoen in de Algemene Financieringsreserve.

Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

Per 1 januari 2021 geeft de grondexploitatie van RBT een tekort van € 4,7 miljoen (netto contante waarde). Uitgaande van een jaarlijkse oprenting van 2% betekent dit een eindwaarde van € 5,5 miljoen per 31 december 2028. Dit betreft een forse verbetering ten opzichte van de herziene begroting 2020 van RBT. Ons aandeel (23%) in het verlies van deze grex - zijnde € 1,1 miljoen - is afgedekt in de voorziening Resultaten gebiedsexploitaties.

In de provinciale (meerjaren)begroting is ook ons aandeel in de oprenting tot met 2021 gedekt. In de toetsing van het provinciale weerstandsvermogen houden wij rekening met een kans van 50% op een negatiever resultaat dan begroot voor de grondexploitatie (impact € 1,3 miljoen).

Technology Base (voorheen Area Development Twente (ADT))

Per 1 januari 2021 geeft de grondexploitatie van Technology Base een tekort van € 17,9 miljoen (netto contante waarde). Uitgaande van een jaarlijkse oprenting van 2% betekent dit een eindwaarde van € 21,4 miljoen per 31 december 2029. Dit betreft een kleine verslechtering ten opzichte van de herziene begroting 2020 van Technology Base. Ons aandeel (50%) in het verlies van deze grex - zijnde € 9,0 miljoen - is afgedekt in de voorziening Resultaten gebiedsexploitaties.

De deelnemers in de regeling - provincie Overijssel en gemeente Enschede - zijn verplicht om ieder 50% van het exploitatietekort van de luchthaven en de overige activiteiten (vastgoed, erfpacht en baangebruik) aan te vullen. Per 31 december 2020 kent Overijssel als gevolg hiervan een verplichting aan Technology Base van € 0,9 miljoen. In de toetsing van het provinciale weerstandsvermogen houden wij rekening met een kans van 50% op een negatiever resultaat dan begroot voor de grondexploitatie (impact € 4,1 miljoen) en de luchthavenexploitatie (impact € 0,8 miljoen).

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden partijen

Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS (SSC ONS) (Zwolle)

**Begrotingswijziging
Hoort bij prestatie**

Voor SSC ONS zijn geen specifieke prestaties geformuleerd. De werkzaamheden van het centrum vallen onder de paragraaf Bedrijfsvoering.

Juridische vorm

Publiekrechtelijke rechtspersoon (Bedrijfsvoeringsorganisatie, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is op 28 november 2017 gepubliceerd en op 1 januari 2018 in werking getreden. In december 2019 is de gemeenschappelijke regeling aangepast op de toetreding van de gemeenten Dalfsen en Westerveld (scrt-2020-68937) en opnieuw in werking getreden op 1 januari 2020.

Partijen

Provincie Overijssel en gemeenten Zwolle, Kampen, Dalfsen en Westerveld. Ten gevolge van de toetreding van de gemeenten Dalfsen en Westerveld is het aandeel in het resultaat van de provincie Overijssel afgenomen van 35,38% naar 33%.

Bestuurlijke betrokkenheid

Bestuurslid: Gedeputeerde G.H. ten Bolscher (in rol van eigenaar). Het hoofd eenheid Bedrijfsvoering neemt (in rol van opdrachtgever) zitting in het bedrijfsvoeringsberaad.

Financieel belang

De laatst vastgestelde jaarrekening is die van 2019. SSC ONS behaalde over 2019 een negatief resultaat € 137.000, dat evenredig verdeeld is over de deelnemers. Over 2020 wordt een nadelig resultaat verwacht van € 194.000, dat ook evenredig verdeeld wordt. Het nadelig resultaat is met name veroorzaakt door incidentele extra kosten van inhuur vanwege COVID-19, kosten voor sourcing onderzoek en éénmalige kosten in verband met de transitie van Westerveld. Het provinciaal aandeel in het verwachte nadelig resultaat wordt verwerkt in de jaarrekening 2020. Omdat het nadelige resultaat wordt gedragen door de partners is er geen effect op het weerstandsvermogen.

De bijdrage per deelnemer voor instandhouding van de bedrijfsvoeringsorganisatie en het uitvoeren van taken, wordt bepaald aan de hand van de door de colleges in 2016 vastgestelde verrekeningssystematiek. Daarbij wordt een onderverdeling gemaakt naar standaarddienstverlening, maatwerkdienstverlening en meerwerk.

Omdat de bedrijfsvoeringsorganisatie te allen tijde aan zijn verplichtingen jegens derden moet kunnen voldoen, is bepaald dat een negatief saldo naar evenredigheid over de deelnemers wordt verdeeld. Afspraken hierover zijn vastgelegd in de verrekeningsystematiek. SSC ONS mag een weerstandsvermogen van maximaal 5% van de jaaromzet opbouwen. Als de gekwantificeerde risico's hoger zijn dan 5% van de jaaromzet, dient het weerstandsvermogen daarop te worden aangepast.

Bijzonderheden

De toetreding van de gemeenten Dalfsen en Westerveld tot de gemeenschappelijke regeling is met ingang van 1 januari 2020 geëffectueerd. U hebt hier in juli 2019 mee ingestemd.

De komende jaren staan in het teken van continuering en verbetering van de huidige dienstverlening en klanttevredenheid. Daarnaast zet SSC ONS in op groei langs twee assen: nieuwe partners en andere taakvelden van dienstverlening.

Meer informatie

Website SSC ONS

Provinciaal publiek belang

SSC ONS richt zich op de bedrijfsvoeringstaken inkoop en contractmanagement, ICT en personeels- en salarisadministratie. De samenwerking in SSC ONS beoogt het volgende resultaat:

- continuïteit door beperking van organisatorische kwetsbaarheid;
- verhoging van de (erkenning van) professionaliteit en deskundigheid van medewerkers;
- verhoging van de kwaliteit van de werkprocessen;
- efficiency ten aanzien van de inzet van beschikbare medewerkers;
- een gebundeld investeringsvermogen;
- realisatie van besparingen door schaalvoordelen.

Dit belang is ook verankerd in de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Shared Service Centrum ONS.

Inhoud

Financiën

Openbaar lichaam Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Juridische vorm

Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is op 4 januari 2017 gepubliceerd en op 5 januari 2017 in werking getreden. De gemeenschappelijke regeling is in 2020 gewijzigd en op 2 juli 2020 gepubliceerd (stcrt-2020-42900). De gewijzigde regeling is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020 in werking getreden.

Partijen

Provincie Overijssel en elf gemeenten uit de regio IJsselland: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. De provincie Overijssel heeft een aandeel van 10% in het resultaat van de uitvoeringsdienst. Dit aandeel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Algemeen Bestuur: Gedeputeerde T.A. de Bree (lid/vicevoorzitter). Dagelijks bestuur: Gedeputeerde T.A. de Bree, (lid/vicevoorzitter). In 2020 is namens de provincie vanuit de rol van opdrachtgever aandacht geweest voor het door ontwikkelen van de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving en het verbeteren van de efficiëntie. Vanuit de eigenaarsrol lag de focus op de continuïteit van de organisatie, risicobeheer en een evenredige verdeling van kosten tussen de deelnemende partijen.

Financieel belang

Het financieel jaarverslag 2020 van de OD-IJ wordt rechtstreeks aan u verzonden. Dit staat gepland voor medio april 2021, tegelijk met het aanleveren van de begrotingsstukken voor 2022.

OD-IJ heeft een begroting opgesteld voor 2021 van in totaal € 10,42 miljoen, waarvan € 10,04 miljoen structureel. In 2021 wordt gestart met de overstap van een input gestuurde financiering naar een output gestuurde financiering. De bijdrage van de provincie Overijssel aan de OD-IJ bedraagt € 1,11 miljoen, welke gedekt is in de provinciale begroting.

De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van de OD-IJ, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de OD-IJ een eigen weerstandscapaciteit opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2021 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 315.690.

Bijzonderheden

OD-IJ is een gemeenschappelijke regeling, opgericht vanuit een wettelijke verplichting. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden worden niet gedelegeerd, maar in mandaat overgedragen. De verantwoording over de door de OD-IJ uitgevoerde taken is verwerkt in het VTH-Jaarverslag 2020, dat als bijlage bij het provinciaal jaarverslag 2020 wordt gevoegd.

Meer informatie

Website Omgevingsdienst IJsselland

Provinciaal publiek belang

De Omgevingsdienst IJsselland (OD-IJ) is een bestuurlijke samenwerking, gericht op het kwalitatief goed en efficiënt uitvoeren van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van milieutaken in IJsselland. Dit belang is ook verankerd in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJsselland.

Openbaar lichaam Omgevingsdienst Twente (ODT) (Almelo)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Juridische vorm

Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is op 17 oktober 2017 gepubliceerd en op 18 oktober 2017 in werking getreden. De gemeenschappelijke regeling is in 2020 gewijzigd en op 3 juli 2020 gepubliceerd (stcrt-2020-40694), De gewijzigde regeling is met terugwerkende kracht op 1 januari 2020 in werking getreden.

Partijen

Provincie Overijssel en veertien gemeenten uit de regio Twente: Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. De provincie Overijssel heeft een aandeel van 10,61% in (het resultaat van) de uitvoeringsdienst. Dit aandeel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Algemeen Bestuur: Gedeputeerde T.A. de Bree (lid/vicevoorzitter). Dagelijks bestuur: Gedeputeerde T.A. de Bree, (lid/vicevoorzitter). In 2020 is namens de provincie vanuit de rol van opdrachtgever aandacht geweest voor het door ontwikkelen van de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving en het verbeteren van de efficiëntie. Vanuit de eigenaarsrol lag de focus op de continuïteit van de organisatie, risicobeheer en een evenredige verdeling van kosten tussen de deelnemende partijen.

Financieel belang

Het financieel jaarverslag 2020 van ODT wordt rechtstreeks aan u verzonden. Dit staat gepland voor medio april 2021, tegelijk met het aanleveren van de begrotingsstukken voor 2022.

De financiering van ODT vindt over de eerste drie jaar plaats op basis van input: elke deelnemer betaalt de kosten van de medewerkers die worden ingebracht, vermeerderd met een percentage voor formatieve- en materiële overhead. De bijdrage van de provincie Overijssel aan ODT voor 2021 bedraagt € 1,26 miljoen, welke gedekt is in de provinciale begroting.

De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van ODT, naar rato van hun inbreng.

Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden mag ODT een eigen weerstandscapaciteit opbouwen. Voor 2021 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 730.927.

Bijzonderheden

ODT is een gemeenschappelijke regeling, opgericht vanuit een wettelijke verplichting. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden worden niet gedelegeerd, maar in mandaat overgedragen. De verantwoording over de door de ODT uitgevoerde taken is verwerkt in het VTH-Jaarverslag 2020, dat als bijlage bij het provinciaal jaarverslag 2020 wordt gevoegd.

Meer informatie

Website Omgevingsdienst Twente

Provinciaal publiek belang

De Omgevingsdienst Twente (ODT) is een bestuurlijke samenwerking gericht op het kwalitatief goed en efficiënt uitvoeren van de vergunningverlening, het toezicht en de

handhaving van milieutaken in Twente. Dit belang is ook verankerd in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Twente.

Openbaar lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) (Almelo)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

5.3.2 Werklocaties provinciale participaties

5.3.3 Topwerklocaties

Juridische vorm

Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen) in werking getreden op 5 april 2005. De gemeenschappelijke regeling is in 2016 gewijzigd en gepubliceerd (Staatscourant - publicatienummer 15705). In 2019 is de gemeenschappelijke regeling opnieuw gewijzigd en op 25 juni gepubliceerd (stcrt-2019-37368). Hiermee is de regeling omgezet naar een zogenaamde 'collegeregeling' (PS/2019/79).

Partijen

De provincie Overijssel (23%), Almelo (23%), Hengelo (23%), Enschede (23%) en Borne (8%). Het provinciaal aandeel in het resultaat is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Algemeen bestuur: M.T. van Haaf (lid) en G.H. ten Bolscher (lid). Dagelijks bestuur: M.T. van Haaf (lid).

Vanuit de opdrachtgeversrol is namens de provincie gestuurd op het realiseren van verkopen en daarmee regionale werkgelegenheid met extra aandacht voor het inzetten van middelen uit het investeringsfonds. Vanuit de eigenaarsrol lag de focus in 2020 op het bewaken van de kaders (waaronder de voorwaarden voor de inzet van de middelen uit het investeringsfonds) en het beheersen van de risico's door RBT.

Financieel belang

Per 1 januari 2021 geeft de grondexploitatie van RBT een tekort van € 4,7 miljoen (netto contante waarde). Rekening houdend met een jaarlijkse oprenting van 2%, betekent dit een eindwaarde van € 5,5 miljoen per 31 december 2028. Dit betreft een forse verbetering ten opzichte van de herziene begroting 2020 van RBT. In de provinciale (meerjaren)begroting is ons aandeel (23%, zijnde € 1,1 miljoen) voorzien en is ons aandeel in de oprenting tot met 2021 gedekt. Ook wordt in de toetsing van het provinciale weerstandsvermogen rekening gehouden met een 50% kans op een negatiever resultaat dan begroot voor de grondexploitatie (impact € 1,3 miljoen).

Naast de ontwikkeling van het tekort in de grondexploitatie werken ook de volgende bestuurlijke afspraken direct door in de provinciale begroting :

- de jaarlijkse, vaste dekkingsbijdrage (eindigt 2030) ad € 0,3 miljoen van de deelnemers voor de afschrijvingskosten van investeringen in parkmanagement (ons aandeel 23%, zijnde € 69.000);
- de jaarlijkse, variabele dekkingsbijdrage van de deelnemers in de kosten 'bovenwijkse voorzieningen' (BOVO) gebaseerd op de gerealiseerde gronduitgifte (per uitgifte).
- de jaarlijkse, vaste bijdrage van de deelnemers in het acquisitiebudget (ons aandeel 50%, zijnde € 0,9 miljoen per jaar in 2017-2021).

Evenals de jaarlijkse oprenting van 2% zijn deze bijdragen tot met 31 december 2021 gedekt in de provinciale (meerjaren)begroting.

Bijzonderheden

Het jaar 2020 stond in het teken van het verder uitnutten van de potentie van het XL Businesspark Twente als topwerklocatie voor grote ruimtevragers. RBT heeft in 2020 12,4 ha uitgegeven aan twee bedrijven: Kees Smit en VDL. In de begroting was uitgegaan van een verwachte uitgifte van 11,6 ha. Op 1 januari 2021 resteert nog 64,8 hectare aan uit te

geven grond op een totaal van 125 hectare. Van de overige hectares ligt op 34,4 ha een ontwikkelovereenkomst.

In de periode juli 2020 tot maart 2021 is door de deelnemers zelf een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van de afspraken tussen de deelnemers, waaronder de effectiviteit en de noodzaak van de verschillende bijdragen (zie ook onder 'Financieel belang'). Daarnaast heeft Berenschot eind 2020 een evaluatie gedaan naar de maatschappelijke meerwaarde van RBT, met daarbij een oriëntatie op de toekomst. U wordt voor de zomer geïnformeerd over de resultaten en eventuele aanvullende (bestuurlijke) afspraken, zoals aangekondigd in het Statenvoorstel Dekking Investerings Regionaal Bedrijventerrein Twente.

De uitbreiding van de laad- en loskade start in 2021. Hiermee wordt ingespeeld op het toenemende aantal containers dat wordt verwerkt door CTT. (Combi Terminal Twente). Afwikkeling van goederenstromen over water ontlast de A1 en levert een bijdrage aan duurzaamheidsdoelen. De benodigde investering (€ 4,6 miljoen) wordt volledig gedekt vanuit de Regiodeal Twente en kent een 50% provinciale bijdrage vanuit de provincie Overijssel uit het vermogen van de stichting CTH.

Meer informatie

Website XL Business Park

Provinciaal publiek belang

Gebiedsontwikkeling gericht op realisatie van een regionaal grootschalig en duurzaam bedrijventerrein. Dit belang is verankerd in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente die de taak van de verbonden partij omschrijft als 'het (duurzaam) ontwikkelen, realiseren, exploiteren en beheren van het bedrijventerrein.'

De verbonden partij richt zich op vestiging van bedrijven met grootschalige industriële productie of bedrijven die actief zijn in de transport- en distributiesector met een terreinquotiënt van 20 tot 50 arbeidsplaatsen per hectare en een ruimtebehoefte vanaf 2 hectare.

RBT (XL Businesspark), Technology Base (voorheen ADT), Kennispark Twente en het Hightech Systems Park (HTSP) vormen samen de vier economische topwerklocaties in Twente.

Openbaar lichaam Technology Base (voorheen Area Development Twente (ADT) (Enschede)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

5.3.2 Werklocaties provinciale participaties

5.3.3 Topwerklocaties

Juridische vorm

Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen), in werking getreden op 23 november 2010 (gewijzigd in 2015). De gemeenschappelijke regeling is in 2020 opnieuw gewijzigd en op 17 juli 2020 gepubliceerd (stcrt-2020-38979). Hierbij is de regeling (onder meer) omgezet naar een collegeregeling conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (PS/2020/1101185). Tevens is de naam formeel gewijzigd in Technology Base.

Partijen

Provincie Overijssel (50%) en gemeente Enschede (50%). Het provinciaal aandeel in het resultaat is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Algemeen Bestuur: R.H. de Witte (lid), M.T. van Haaf (lid), E. Boerman (lid) en G.H. ten Bolscher (lid). Dagelijks Bestuur: R.H. de Witte (lid en plaatsvervangend voorzitter) en M.T. van Haaf (lid).

Met de herontwikkeling van vliegbasis Twenthe is ingezet op nieuwe woon- en werkgebieden, versterking van het natuurnetwerk en de exploitatie van een regionale

luchthaven. Waar op onderdelen de herontwikkeling bijna is afgerond, geldt voor het bedrijvenpark en de luchthaven dat er nog ambities en uitdagingen zijn. Bestuurlijk ligt de focus in 2021 op investeringen die bijdragen aan het realiseren van de acquisitiestrategie.

Financieel belang

Per 1 januari 2021 geeft de grondexploitatie van Technology Base een tekort van € 17,9 miljoen (netto contante waarde). Rekening houdend met een jaarlijkse oprenting van 2%, betekent dit een eindwaarde van € 21,4 miljoen per 31 december 2029. Dit betreft een kleine verslechtering ten opzichte van de herziene begroting 2020 van Technology Base. In de provinciale (meerjaren)begroting is ons aandeel (50%, zijnde € 8,96 miljoen) voorzien en is ons aandeel in de oprenting tot met 2021 gedekt.

Daarnaast hebben de deelnemers Overijssel en Enschede de verplichting om ieder 50% van het exploitatietekort van de luchthaven en de overige activiteiten (vastgoed, erfpacht en baangebruik) aan te vullen. Per 31 december 2020 kent Overijssel als gevolg hiervan een verplichting aan Technology Base van € 0,88 miljoen.

Verder wordt in de toetsing van het provinciale weerstandsvermogen rekening gehouden met een 50% kans op een negatiever resultaat dan begroot voor de grondexploitatie (impact € 4,1 miljoen) en luchthavenexploitatie (impact € 0,8 miljoen).

Bijzonderheden

In maart 2018 stelde de gemeenteraad van Enschede de bestemmingsplannen Vliegveld Twenthe-Noord en -Midden vast. Het bestemmingsplan Noord is inmiddels onherroepelijk, het bestemmingsplan Midden is door de Raad van State in 2019 vernietigd vanwege het buiten werking stellen van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Voor het bestemmingsplan Midden is gestart met een nieuwe bestemmingsplanprocedure. Ook het plangebied Noord ondervindt de gevolgen van de stikstofproblematiek. Met het oog op de nabijheid van Natura 2000-gebied Lonnekermeer worden bij het vergunnen van activiteiten op Technology Base zo nodig aanvullende maatregelen getroffen.

Technology Base onderscheidt zich op het gebied van ontwikkelen, testen, demonstreren en produceren van innovatieve producten. Technology Base beschikt over een eigen luchthaven voor met name zakelijk en recreatief vliegverkeer, vliegverkeer voor ontmanteling, drones, onderhoud en reparatie. Deze propositie heeft geleid tot nieuwe leads en geïnteresseerde marktpartijen. Op basis van een strategisch acquisitieplan (2020), zet Technology Base in op het interesseren van bedrijven en nieuwe activiteiten, het faciliteren van huisvesting voor vestigers en de ontwikkeling van de luchthaven, passend bij de regio en het innovatieve en circulaire karakter van het gebied.

De effecten van de coronacrisis zijn nog onduidelijk. Voor de luchthaven heeft de crisis geleid tot nieuwe kansen. In aansluiting op de End-of-Life (circulaire)-activiteiten op de luchthaven, zet Twente Airport verder in op het bieden van ruimte voor vliegtuigonderhoud (Maintenance, Repair en Overhaul, MRO). Het realiseren van luchtverkeersleiding op afstand (Remote Tower), VliegtuigOpstelPlaatsen (VOP's) en onderdak voor vliegtuigen, sluit aan bij deze nieuwe kansen. De verwachting is dat de onderhoudsactiviteiten op een organische wijze kunnen groeien met betrokkenheid van diverse bedrijven uit de regio en dat de luchthaven zo meer inkomsten kan realiseren uit landingsgelden en verhuur.

Op de voormalige legeringskampen rond het vliegveld is 80 hectare aan woonparken in ontwikkeling. De verkoop van de panden en de kaveluitgifte verloopt voorspoedig.

Meer informatie

Website Technology Base

Jaarverslag en jaarrekening Technology Base 2019

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt bij aan de ontwikkeling van de voormalige vliegbasis Twenthe tot Technology Base. Volgens de gemeenschappelijke regeling Technology Base gaat het om een integrale gebiedsontwikkeling van deze locatie ten behoeve van toekomstbestendige bestemmingen die een belangrijke bijdrage leveren aan de economie, ecologie, natuur, woningbouw en leefbaarheid van de regio.

Technology Base behoort samen met RBT (XL Businesspark), Kennispark Twente en het High Tech Systems Park (HTSP) tot de vier economische topwerklocaties in Twente.

Overige verbonden partijen

Verbonden partijen

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Overijssel (Nazorgfonds) (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

2.2.3 Beheer nazorgfonds

Juridische vorm

Het fonds is opgericht door het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel (artikel 15.47, lid 1 Wm) en is een rechtspersoon bij wet (artikel 15.47, lid 3 Wm). De rechtspersoon is in 2014 ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Partijen

Provincie Overijssel, N.V. ROVA en Twence B.V..

Bestuurlijke betrokkenheid

Algemeen bestuur: het voltallige college van Gedeputeerde Staten. Dagelijks bestuur: T.A. de Bree en Y.J. van Hijum.

Bestuurlijk Overleg Nazorgfonds: T.A. de Bree en Y.J. van Hijum, een vertegenwoordiger van N.V. ROVA en een vertegenwoordiger van Twence B.V.. ROVA en Twence hebben in dit orgaan recht van inspraak, maar geen beslissingsbevoegdheid. In 2020 ging de bestuurlijke aandacht uit naar de haalbaarheid van het doelvermogen.

Financieel belang

Om invulling te geven aan de verantwoordelijkheid van de Leemtewet bepaalt de wet (art. 15.44 Wm) dat u een heffing instelt ter bestrijding van de kosten van de nazorgmaatregelen bij stortplaatsen waar na 1 september 1996 nog afval gestort wordt. Deze heffing wordt bij belastingverordening opgelegd aan de exploitanten van de stortplaatsen in Overijssel. U heeft deze belastingverordening op 30 maart 1999 vastgesteld.

Wij zijn verplicht de opbrengsten van de heffing af te dragen aan het 'Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Overijssel'. De bijbehorende tarieventabel is een aantal jaren buiten werking gesteld, omdat tot 2016 de verwachting was dat de omvang van het fonds en de verwachte rendementen voldoende zouden zijn om de vereiste doelvermogens te realiseren. Dit laatste is niet meer het geval voor de locatie Elhorst Vloedbelt.

Bijzonderheden

De jaarrekening 2019 is de laatst vastgestelde jaarrekening; het eigen vermogen bedraagt ultimo 2019 bijna € 13,2 miljoen. Het aanwezige vermogen is ondergebracht bij vermogensbeheerder Rabobank. Door de Rabobank is € 4 miljoen belegd in aandelen en € 7,5 miljoen in obligaties. Daarnaast wordt € 1,6 miljoen beheerd op een spaarrekening. Gelet op de huidige rentetarieven is het hoogst onzeker of het afgesproken te behalen rendement van 5,06% gerealiseerd kan worden.

Door een afname van de stortvolumes ten opzichte van de verwachte volumes, zullen de stortlocaties langer open blijven dan voorzien. Dit kan gevolgen hebben voor de opbouw van de vereiste doelvermogens. De voor de stortlocaties opgestelde nazorgplannen zijn in 2016 geheel herzien, waarbij een herberekening van de vereiste doelvermogens is gedaan. In 2020 heeft u besloten om de nazorgplannen voor de drie stortlocaties te verlengen tot en met 2025.

Voor de locatie Elhorst Vloedbelt is het vereiste doelvermogen zodanig gewijzigd, dat dit naar verwachting niet uitsluitend uit rente-inkomsten gerealiseerd zal worden. Voor de andere twee locaties lijkt het vereiste doelvermogen wel haalbaar. De Rabobank heeft een langjarige rendementsprognose afgegeven van 3,1%. Op basis van deze prognose en het reeds opgebouwde vermogen voor Elhorst Vloedbelt is de verwachting dat in 2082 - jaar van sluiting - nog een tekort van circa € 5,5 miljoen resteert. Op basis hiervan is besloten om voor de locatie Elhorst Vloedbelt een jaarlijkse heffing van € 40.000 op te leggen aan Twence. De verwachting is dat het vereiste doelvermogen door deze heffing wel bereikt zal worden.

Meer informatie

-

Provinciaal publiek belang

De Leemtewet (aanvulling Wet milieubeheer) waarborgt dat gesloten stortplaatsen geen of zo weinig mogelijk gevolgen voor het milieu hebben. Op grond van deze wet zijn wij bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de nazorg van stortplaatsen waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort.

Stichtingen en verenigingen

Verbonden partijen

Interprovinciaal Overleg (IPO) ('s-Gravenhage)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (vereniging, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

De twaalf provincies. De provincie Overijssel heeft een aandeel van 8,33% in het resultaat van de vereniging. Dit aandeel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Bestuurslid Y.J. van Hijum. Provinciale Staten van iedere provincie wijzen uit hun midden twee personen aan ter vertegenwoordiging van hun provincie in de Algemene Ledenvergadering.

Financieel belang

Op 9 september 2014 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met het afgeven van een borgstelling ter hoogte van € 0,6 miljoen aan het IPO voor een lening van BNG, ten behoeve van de overbrugging van de verhuizing naar en inrichting van nieuwe kantoorruimte van het IPO. De stand van de garantstelling per 31 december 2020 is € 0,24 miljoen. De garantstelling vervalt op 15 oktober 2024. Aflossing en rente verloopt via de jaarlijkse provinciale bijdragen aan het IPO. Bij een eventueel inroepen van de garantstelling wordt het effect voor Overijssel verrekend met de IPO-bijdrage.

Bijzonderheden

In 2020 heeft de betaling van de zesde termijn plaatsgevonden, waardoor de hoogte van de garantstelling ook navenant lager wordt en uitkomt op € 0,24 miljoen.

Meer informatie

Website IPO

Provinciaal publiek belang

Als vereniging draagt IPO niet bij aan een specifieke prestatie in de begroting. Echter, lidmaatschap van IPO is van belang voor de bestuurlijke betrokkenheid bij de kerntaken die de provincies gezamenlijk uitvoeren. De vereniging IPO heeft tot doel:

- Het behartigen van de belangen van provincies;
- Het bieden van een platform voor uitwisseling van kennis en ervaringen;
- Het stimuleren en entameren van vernieuwingsprocessen binnen de provincies.

Vennootschappen en coöperaties

Verbonden partijen

BNG Bank N.V. ('s-Gravenhage)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2). De aandeelhouders van BNG zijn de Staat der Nederlanden (50%), provincies (Overijssel 0,16%), gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen. Het is statutair bepaald dat alleen publieke lichamen aandeelhouder kunnen zijn van BNG.

Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: R. de Witte). Het aandeel van de provincie is beperkt, de bestuurlijke betrokkenheid is navenant.

Financieel belang

De provincie Overijssel bezit 87.750 aandelen met een boekwaarde van € 0,2 miljoen. De nettowinst van BNG Bank over 2020 steeg met 36% van € 163 miljoen naar € 221 miljoen, ondanks de zeer lage rentetarieven. De stijging ten opzichte van 2019 was vooral het gevolg van de hoge debiteurenvoorziening die toen werd getroffen. Het renteresultaat over 2020 kwam iets hoger uit, maar werd teniet gedaan door afwaarderingen op financiële activa als gevolg van hogere risico's.

Van de winst wordt 50% in dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd na aftrek van de vergoeding op hybride kapitaal. Per aandeel van nominaal € 2,50 betekent dit een stijging van het dividend van € 1,27 naar € 1,81 en daarmee een dividenduitkering voor de provincie Overijssel van € 159 duizend over het boekjaar 2020 (2019: € 111 duizend). De uitkering is overigens onderworpen aan goedkeuring van toezichthouder ECB (Europese Centrale Bank).

De provincie Overijssel heeft samen met andere provincies, medio december 2015 voor € 49,5 miljoen deel genomen in een door BNG Bank uitgegeven hybride lening (totale omvang € 424 miljoen). Eind 2016 heeft de provincie voor € 25 miljoen deelgenomen in een tweede lening. Met de uitgifte van het instrument hybride lening heeft de BNG Bank haar solvabiliteit en weerstandsvermogen kunnen verbeteren. BNG Bank heeft vanaf mei 2021 de mogelijkheid om dit hybride kapitaal vervroegd af te lossen, maar de bank heeft al aangegeven daarvan geen gebruik te maken. Dat betekent dat BNG Bank vanaf mei 2022 de contractuele mogelijkheid heeft om beide leningen af te lossen, dan wel door te laten lopen steeds voor een periode van één jaar.

Bijzonderheden

In 2020 steeg de omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen met € 1,8 miljard. De totale kredietenportefeuille nam toe tot € 86,0 miljard. Decentrale overheden leenden flink meer, onder andere voor verduurzaming en de energietransitie. Ultimo 2020 had BNG Bank ruim € 5,5 miljard aan leningen uitstaan aan Overijsselse decentrale overheden, woningcorporaties, zorginstellingen en overige organisaties.

BNG Bank heeft wederom de hoogste kredietrating ontvangen van de internationale ratingbureaus. Met deze AAA rating heeft BNG Bank dezelfde kredietwaardigheid als de Nederlandse Staat en kan zij tegen de meest gunstige voorwaarden kapitaal aantrekken en verstrekken aan haar klanten. In de top 50 van 'world's safest banks' van Global Finance magazine staat BNG Bank op de vijfde plaats.

Voor 2021 kan BNG Bank geen verantwoorde resultaatprognose geven, mede vanwege de gevolgen van de impact van COVID-19. De bank verwacht een aanhoudend grote volatiliteit op de financiële markten.

Meer informatie

Website BNG Bank

Jaarverslag 2020

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Kerntaak van BNG Bank is om tegen lage tarieven krediet te verstrekken aan of onder garantie van Nederlandse overheden. Zo draagt zij bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke investeringen. Doordat de bank alleen publiekrechtelijke aandeelhouders heeft, is zij onderdeel van de publieke sector. Met het aandeelhouderschap in BNG geeft de provincie Overijssel invulling aan haar publieke taak.

*CBL Vennootschap B.V. ('s-Hertogenbosch)***Begrotingswijziging****Hoort bij prestatie**

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02%), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Daarnaast heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.

Financieel belang

De boekwaarde van de verbonden partij is nihil.

Bijzonderheden

Ondanks dat het CBL Escrow Fonds in juni 2016 is uitbetaald en geliquideerd, is de vennootschap na die tijd in stand gehouden, omdat de vennootschap nog partij was in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten. Juridische experts beoordeelden het risico dat de andere partijen ons aan de overeenkomst zouden houden als zeer gering. Op basis hiervan is de Algemene Vergadering

geadviseerd de vennootschap te ontbinden, waarmee de Algemene Vergadering op 9 april 2020 heeft ingestemd. De in de vennootschap resterende middelen (€ 126.636,25), zijn naar rato van het belang uitgekeerd aan de aandeelhouders. De provincie Overijssel heeft hieruit een bedrag van € 23.688,05 (18,7%) ontvangen.

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van Essent:

- ter dekking van eventuele aansprakelijkheid bij het afkopen van de Cross Border Leases (CBL's);
- met betrekking tot het geven van instructies aan de escrow-agent waar het fonds wordt aangehouden.

Coöperatie Samenwerkingsverband DOVA U.A. (Utrecht)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

4.2.1 Transitie openbaar vervoer

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (coöperatieve vereniging, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

De twaalf provincies, Vervoerregio Amsterdam, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en OV Bureau Groningen-Drenthe. De provincie Overijssel heeft een aandeel van 5,24% in het resultaat. Dit aandeel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Ledenvergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: E. Boerman).

Financieel belang

Het betreft een coöperatieve vereniging met uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.). Dit betekent dat de (voormalige) leden van de coöperatie niet aangesproken kunnen worden wanneer zich een tekort voordoet bij ontbinding van de coöperatie. De jaarlijkse winst wordt toegevoegd aan de algemene reserve, tenzij de algemene ledenvergadering, op voorstel van het bestuur, besluit tot een algehele of gedeeltelijke winstuitkering. Indien de winst uitgekeerd wordt aan alle leden, gebeurt dit naar rato van de voor de leden vastgestelde jaarlijkse bijdragen.

Bijzonderheden

In november 2018 stemde u in met deelname van de provincie Overijssel aan Samenwerkingsverband DOVA. De nieuwe organisatie komt voort uit twee bestaande samenwerkingsverbanden:

- NDOV - een samenwerking van Rijk, provincies en de decentrale OV autoriteiten en vervoerders gericht op het beschikbaar stellen van actuele gegevens voor OV reisinformatie; en
- DOVA - een samenwerking van decentrale OV-autoriteiten gericht op doeltreffend en efficiënt OV voor de reiziger.

Het nieuwe samenwerkingsverband is op 1 januari 2019 van start gegaan. De organisatie bestaat uit de clusters OV-netwerk en OV-data. Samen met CROW-KpVV vormen zij de OV-campus. De deelnemers zijn zowel eigenaar (lid) van de coöperatie, als afnemer van de diensten van de coöperatie. De leden sluiten een overeenkomst met de coöperatie waarin zij vast leggen welke diensten zij afnemen en de voorwaarden daarbij.

Ten gevolge van COVID-19 is het aantal reizigers in het OV sterk gedaald en zijn de inkomsten van OV-bedrijven afgenomen. DOVA heeft gedurende de coronacrisis een coördinerende rol gespeeld tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de

provincies, de vervoerregio's én de (vertegenwoordiging van) vervoerders. Dit heeft geleid tot afspraken over de toekenning van de zogenaamde beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV). Met deze vergoeding komt het Rijk de OV-bedrijven tegemoet in de gederfde inkomsten, zodat de vervoerders de dienstregelingen op peil kunnen houden voor noodzakelijke gebruik van het openbaar vervoer. Tevens is hieruit het Transitieprogramma OV en corona voortgekomen met als doel de gevolgen van de coronacrisis voor de openbaar vervoersector op de korte (2021) en middellange (2022-2025) termijn te beheersen.

Meer informatie

Website DOVA

Provinciaal publiek belang

De provincie Overijssel werkt in verschillende verbanden samen met het Rijk, de provincies en vervoersregio's aan het beschikbaar stellen van actuele reisinformatie en efficiënt en doeltreffend openbaar vervoer voor reizigers.

Dit belang is ook verankerd in de statuten van de coöperatie waarin het doel omschreven is als 'het faciliteren en ondersteunen van de leden bij collectieve vraagstukken op het gebied van de exploitatie, infrastructuur en services voor reizigers, zoals informatievoorziening over het openbaar vervoer en andere vormen van collectief vervoer of individueel vervoer, om zo in de stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien krachtens overeenkomsten met hen te sluiten in het bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of dat één of meer van haar dochtervennootschappen/deelnemingen uitoefent of doet uitoefenen.'

Het doel is te komen tot een beter mobiliteitsbeleid van de leden en het realiseren van een doeltreffend en efficiënt vervoer voor de reiziger.

CSV Amsterdam B.V. ('s-Hertogenbosch)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02%), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.

Financieel belang

Onze deelneming in CSV Amsterdam B.V. is in 2020 met € 28.000 verhoogd en vertegenwoordigt een boekwaarde van € 47.000.

Bijzonderheden

De garantie- en aansprakelijkheidsbedragen vanuit de verkoop van Attero aan Waterland (d.d. 27 mei 2014) werden gereserveerd op een geblokkeerde rekening (escrow). Hiervoor werd bij aanvang € 13,5 miljoen van de verkoopsom (provinciaal aandeel € 2,5 miljoen) in escrow gehouden. In 2016 is hiervan € 5,5 miljoen aan belastingclaims uitgekeerd aan Waterland, waarna € 8 miljoen resteerde voor afwikkeling van een aantal fiscale claims tussen CSV Amsterdam B.V., Recycleco B.V. Attero Holding B.V. en de Belastingdienst. CSV Amsterdam is in 2020 tot een compromis gekomen met Recycleco B.V. en Attero Holding B.V.. In de Algemene Vergadering van 9 april 2020 is ingestemd met de Vaststellingsovereenkomst tussen de drie partijen. Dit heeft geleid tot uitbetaling van de (na

af trek van kosten) nog resterende € 8 miljoen aan de aandeelhouders (Overijssels aandeel € 1,5 miljoen). De samenhangende vrijval van de Voorziening afwikkeling verkoop Attero | Escrow heeft geleid tot een meevaller van dezelfde ruim € 1,5 miljoen.

Bij de opheffing van de vennootschappen CBL Vennootschap, Verkoop Vennootschap en Vordering op Enexis in 2020 is € 150.000 (ons aandeel € 28.000) van het resultaat niet uitgekeerd aan de aandeelhouders, maar beschikbaar gesteld aan CSV Amsterdam. Onze deelneming in CSV Amsterdam is daarom met € 28.000 verhoogd.

CSV Amsterdam gebruikt de in de vennootschap resterende middelen voor het voeren van een bezwaarprocedure tegen de Belastingdienst, inzake een naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Hierdoor kan de vennootschap nog niet worden ontbonden. Tevens is CSV Amsterdam B.V. bewaarder van de boeken en bescheiden van de in 2020 geliquideerde vennootschappen CBL Vennootschap, Verkoop Vennootschap en Vordering op Enexis.

Meer informatie

-

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap heeft tot doel:

- namens de Verkopende Aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON);
- namens de Verkopende Aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
- het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

Energiefonds Overijssel B.V. (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie

2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel

Juridische vorm

nergiefonds Overijssel bestaat uit:

- Energiefonds Overijssel I B.V. voor het verstrekken van risicofinanciering en het beheren van Energiefonds II B.V.;
- Energiefonds Overijssel II B.V. voor het verstrekken van geldleningen en garanties.

Beide B.V.'s zijn privaatrechtelijke organisaties (besloten vennootschappen, Burgerlijk wetboek, boek 2). Energiefonds Overijssel kent een Raad van Commissarissen en een Adviescommissie.

Partijen

De provincie Overijssel is 100% eigenaar van Energiefonds Overijssel I B.V.. Het belang van de provincie Overijssel in Energiefonds Overijssel I B.V. is in 2020 niet gewijzigd.

Energiefonds Overijssel I B.V. is op haar beurt 100% eigenaar van Energiefonds Overijssel II B.V..

Het fonds wordt beheerd door CL Venture Partners B.V..

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: R.H. de Witte).

De portefeuillehouder heeft in 2020 - namens de provincie als eigenaar van het fonds - toegezien op de werking en de prestaties van het fonds en een nieuwe commissaris

benoemd. Als opdrachtgever en eigenaar van het fonds, heeft de provincie in 2020 ingestemd met het verstrekken van ontwikkelfinanciering aan lokale energie-initiatieven.

Financieel belang

Het aandelenbezit van de provincie Overijssel vertegenwoordigt ultimo 2020 een boekwaarde van € 249.000. De provincie stond tot 31 december 2020 nog garant voor het door Energiefonds Overijssel aan te trekken werkkapitaal tot maximaal € 15 miljoen. Met ingang van 2021 is de financiering van het werkkapitaal door de provincie ondergebracht onder het totale fondsvermogen (PS/2020/1102377).

Het netto resultaat over 2020 is € 1,7 miljoen negatief, ten gevolge van afboekingen ter waarde van € 0,9 miljoen en een voorziening ter waarde van € 0,8 miljoen. Uitgangspunt is dat alle bijdragen vanuit het fonds worden terugbetaald of terugverdiend. Voor het fonds geldt een (netto) financieel streefrendement van 0,5 %, te realiseren eind 2027

(PS/2017/298). Eind 2019 was voorzien dat het fonds in 2021 het break-evenpoint (meer inkomsten dan uitgaven) zal bereiken, dit is echter bij het opstellen van de begroting 2021 bijgesteld naar 2023. Ten gevolge van de lage marktrente ontvangt het fonds minder rentebaten, bij gelijkblijvende kosten. Hierdoor lijkt een (netto) financieel rendement van 0,5% eind 2027 geen realistische doelstelling meer. In 2021 herijken we de aannames ten aanzien van het streefrendement.

Het (geconsolideerde) eigen vermogen van Energiefonds Overijssel bedraagt per ultimo 2020 € 249.000. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel en het totale door de provincie gestorte vermogen wordt een voorziening getroffen. De voorziening tot en met 2020 bedraagt inmiddels € 15,1 miljoen. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de dekking van het maximale fondsvermogen van € 200 miljoen in de Algemene Financieringsreserve.

Bijzonderheden

Energiefonds Overijssel heeft een revolverend fondsvermogen van € 200 miljoen. Ultimo 2020 is € 216,9 miljoen aan projecten uitgezet: € 203,9 miljoen in leningen en € 13 miljoen in participaties. Daarnaast is € 16,9 miljoen aan financiering toegezegd, maar nog niet aan projecten uitgeboekt. De historische uitzetting vanaf de start van het fonds bedraagt € 263 miljoen (inclusief nog niet uitgeboekte toezeggingen). In 2020 zijn 9 nieuwe leningen verstrekt en 2 bestaande leningen opgehoogd. Daarnaast is één nieuwe participatie aangegaan, een bestaande participatie verhoogd en één converteerbare lening afgesloten. Het fonds heeft in 2020 in totaal € 48,9 miljoen aan financieringen versterkt (inclusief bouwdepots). COVID-19 heeft tot op heden slechts een beperkte impact gehad op de bedrijven in portefeuille.

In 2020 is het fonds onder de titel 'LEI-F' gestart met het verstrekken van ontwikkelfinanciering aan lokale energie-initiatieven, in eerste instantie voor de periode van één jaar (2020/0077770). Het fonds werkt in LEI-F samen met Natuur en Milieu Overijssel. In 2020 zijn de eerste twee financieringen verstrekt. In 2021 wordt een besluit genomen over een eventueel vervolg na het eerste jaar.

Het maatschappelijk rendement van de portefeuille bedraagt ultimo 2020 4.137 TJ. Hiermee draagt het fonds voor ca. 20% bij aan de provinciale doelstelling voor nieuwe energie in 2023. Het gemiddeld maatschappelijk rendement van de portefeuille bedraagt ultimo 2020 23,4 TJ/jr/mln en blijft daarmee onder het streefrendement van de provincie van 32 tot 96 TJ/jr/mln. Dit komt omdat in verhouding meer projecten worden gefinancierd met een relatief laag maatschappelijk rendement, zoals zonprojecten, verduurzaming maatschappelijk vastgoed en monovergisting. Daarbij komt dat de markt weliswaar al meer (co-)financiert, maar dat het fonds over het geheel genomen, per project een groter deel van de financiering voor haar rekening neemt dan voorzien.

De investeringen van het fonds in 2020 resulteren in 184 structurele arbeidsplaatsen en 1.721 tijdelijke arbeidsplaatsen. In 2021 herijken we de aannames ten aanzien van het maatschappelijk en financieel rendement. Het jaarverslag over 2020 vindt u als bijlage bij het provinciaal jaarverslag.

Eind 2020 heeft de heer Jan Paul van Soest afscheid genomen als lid van de Raad van de Commissarissen. In oktober heeft de Algemene Vergadering de heer Ben Voorhorst benoemd als nieuwe commissaris.

Meer informatie

Website Energiefonds Overijssel

Jaarverslag 2020

Provinciaal publiek belang

Energiefonds Overijssel B.V. verstrekt leningen, participaties en garanties aan projecten op het gebied van energiebesparing en productie van hernieuwbare energie en draagt zo bij aan de provinciale doelstelling om in 2023 20% van de totale energiebehoefte te halen uit hernieuwbare energie. Dit belang is verankerd in de statuten van het fonds waarin het doel van de verbonden partij omschreven is als: het verstrekken van financiering aan derden om de ontwikkeling en toepassing van hernieuwbare energie en energiebesparing te versterken.

Enexis Holding N.V. ('s-Hertogenbosch)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

2.3.3 Realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk (deelneming Enexis)

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Wettelijk is bepaald, dat alleen publieke lichamen aandeelhouder van een netwerkbedrijf kunnen zijn.

Partijen

Provincie Groningen (6,57%), provincie Drenthe (2,37%), provincie Overijssel (19,68%), provincie Noord-Brabant (30,83%), provincie Limburg (16,13%) en gemeenten in deze provincies en in de provincie Flevoland. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Daarnaast hebben wij een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie.

In april 2017 stelden de aandeelhouders het huidige Strategisch plan van Enexis vast. In 2020 is een start gemaakt met de actualisering van het strategisch plan dat verder in 2021 zijn beslag zal krijgen. De strategische richting die Enexis voorstaat is in lijn met onze ambitie. Enexis is kernpartner in het programma Nieuwe Energie 2017-2023. Een goede energie-infrastructuur is van essentieel belang voor het welslagen van dit programma.

Vanuit onze rol als aandeelhouder hebben wij hierop toegezien door in de aandeelhouderscommissie en de algemene vergadering:

- te sturen op de doelen in het Strategisch plan van Enexis;
- toe te zien op uitvoering van het jaarplan;
- de provinciale besluitvorming over de aanvullende financiering voor Enexis voor te bereiden;
- toe te zien op de mutaties in de Raad van Bestuur;
- de jaarrekening over 2019 vast te stellen met inbegrip van het daarbij horende dividend;
- ons bereid te tonen bij te willen dragen in de door Enexis gevraagde aandeelhouderslening.

Financieel belang

De provincie Overijssel bezit 29.465.662 aandelen, die een boekwaarde vertegenwoordigen van € 46,3 miljoen.

De capaciteit van het elektriciteitsnet in het verzorgingsgebied van Enexis is zowel op de korte als lange termijn te beperkt om de energietransitie te faciliteren. Er zijn grote

investeringen in de uitbreiding van het netwerk nodig als randvoorwaarde voor het kunnen realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RESSen). Voor de financiering van een deel van deze investeringen hebben 5 provinciale en 66 gemeentelijke aandeelhouders (waarvan 16 Overijsselse gemeenten) een converteerbare hybride aandeelhouderslening aan Enexis Holding verstrekt. In totaal gaat het om € 500 miljoen, waarvan de provincie Overijssel met uw instemming € 102 miljoen voor haar rekening neemt. De aandeelhouders voorzien Enexis Holding hiermee van een financiële impuls (versterking van het Eigen Vermogen). We hechten eraan dat de verstrekte lening aantoonbaar bijdraagt aan de energietransitie in onze provincie en zullen dit monitoren.

Bijzonderheden

De rol van Enexis is essentieel voor versnelling van de Overijsselse energietransitie. Als kernpartner in het programma Nieuwe Energie 2017-2023 trekt Enexis het uitvoeringscluster 'energie-infrastructuur en warmte'. Vanuit een eigen verantwoordelijkheid vervult zij een rol bij regionale planvorming. Om de energietransitie te versnellen ontwikkelt Enexis haalbare en betaalbare oplossingen. Enexis is een partner voor de provincies, gemeenten en waterschappen bij de totstandkoming van de Regionale Energie Strategieën (RESSen). Per 2020 publiceert Enexis iedere twee jaar investeringsplannen met een zichttermijn van tien jaar. De investeringsplannen voor elektriciteit en gas 2020-2030 bevatten de uitbreidings- en vervangingsinvesteringen voor de elektriciteits- en gasnetten in het gehele beheersgebied van Enexis.

De nettowinst van de holding over 2020 bedroeg € 108 miljoen (2019: € 210 miljoen). Deze afname wordt met name veroorzaakt door een stijging van de inkoopkosten TenneT ter hoogte van € 63 miljoen en een toename van de latente belastingverplichtingen van € 42 miljoen, vanwege het terugdraaien van een aangekondigde tariefverlaging van de vennootschapsbelasting per 2021. De netto omzet steeg naar € 1.516 miljoen (2019: € 1.491 miljoen). De coronacrisis heeft in 2020 geen materiële impact gehad op het financieel resultaat.

Het beheer van het elektriciteits- en gasnet en de leveringszekerheid is de belangrijkste opgave voor Enexis. De uitvalduur voor elektriciteit is in 2020 afgenomen naar 13,0 minuten per aansluiting (2019: 14,2 minuten) en al enige jaren beneden het landelijke gemiddelde van 21 minuten. De uitvalduur van gas steeg 30 seconden ten opzichte van 2019, naar 81 seconden. Dit is met name te wijten aan enkele afzonderlijke storingen, en komt hiermee boven het landelijk gemiddelde van 65 seconden.

In 2020 realiseerde Enexis Netbeheer een werkpakket van € 882 miljoen (2019: € 804 miljoen). Door de toename in zonne- en windprojecten zal dit bedrag in de toekomst alleen maar groter worden. Ter illustratie: in 2020 bedroeg het duurzaam opgesteld productievermogen in het verzorgingsgebied van Enexis Netbeheer zo'n 6.600 MW, bijna 60% meer dan in 2019. Door het hoge tempo van de energietransitie neemt de druk op het netwerk zo snel toe, dat extra investeringen alléén niet genoeg zijn. Om de energietransitie tijdig en betaalbaar te realiseren, is het noodzakelijk om het netwerk (kosten)efficiënter te gebruiken. Dit zal ook het speerpunt zijn in de actualisatie van het strategisch plan van Enexis voor de periode 2022-2025.

Als gevolg van de extra investeringen in de energietransitie en de doorberekening van de Tennet-tarieven zal het in 2021 te ontvangen dividend over de winst van 2020 lager zijn ten opzichte van 2019. Naar verwachting zal het uit te keren dividend over de winst van 2020 leiden tot een tegenvaller op de provinciale begroting voor 2021 van indicatief € 2 miljoen. In de eerste monitor over de begrotingsuitvoering 2021 nemen we de definitieve cijfers op. Afgelopen jaar zijn de zittende CEO (Peter Vermaat) en CFO (Maarten Blacquiére) opgevolgd door respectievelijk Evert den Boer en Mariëlle Vogt. Tevens is de Raad van Bestuur uitgebreid met een COO (Rutger van der Leeuw) en CTO (Jeroen Sanders). De CTO richt zich specifiek op de toekomst van het energiesysteem en alles wat binnen de onderneming nodig is om hierop te anticiperen, zodat snel en adequaat op ontwikkelingen kan worden ingespeeld.

WNT: vanaf 1 januari 2019 is de afbouwperiode gestart. De bezoldiging van de topfunctionarissen wordt in drie jaar afgebouwd, waarmee de wettelijke norm met ingang van 2022 is bereikt.

Meer informatie

Website Enexis Holding N.V.

Jaarverslag 2020 Enexis Holding N.V.

Provinciaal publiek belang

Enexis Netbeheer B.V. (één van de drie werkdossens van Enexis Holding N.V.) beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor ca. 2,5 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. Deze verbonden partij draagt bij aan het realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk. Dit belang is verankerd in de statuten van Enexis Holding N.V. waar het doel van de vennootschap omschreven staat als:

- Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie;
- Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- Het doen uitvoeren van alle taken die als gevolg van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan de netbeheerder.

Enexis Holding N.V. als geheel zet in op duurzaamheid en innovatie.

Herstructureringsmaatschappij Overijssel N.V. (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied

5.3.1 Werklocaties: basis op orde

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Overijssel (100%). Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: E. Boerman). Als aandeelhouder zien wij toe op de uitvoering van het Strategisch beleidsplan 2018-2022 en het Meerjaren investeringsprogramma 2018-2022. In 2020 is de heer Bruggink vanwege het einde van zijn benoemingstermijn teruggetreden als voorzitter van de RvC van HMO. Wij hebben ingestemd met de benoeming van de heer Rijnders als nieuwe voorzitter van de RvC van HMO. Daarnaast hebben wij in 2020 de opdracht aan HMO geactualiseerd en hebben wij HMO voor de uitvoering van haar actieplan 'Versneld investeren in de coronacrisis' een lening verstrekt.

Financieel belang

De stand van het eigen vermogen van HMO bedraagt ultimo 2020 € 51,43 miljoen. Het door de provincie ingebrachte aandelenkapitaal bedraagt € 55,86 miljoen. Voor het verschil is een voorziening getroffen van € 4,43 miljoen: voorziening Participatie HMO. HMO heeft in 2020 een positief resultaat geboekt van € 0,15 miljoen. HMO heeft hiermee een revolverendheid van 92% waar wij een streefwaarde van 75% hanteren.

Bijzonderheden

HMO heeft in 2020 geïnvesteerd in alle type werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren en binnensteden). HMO is met haar investeringen actief in onder andere Almelo (centrum), Hardenberg (De Spinde), Hengelo (Lambertuspassage), Zwolle (Dominicanenklooster), Raalte (spoorzone) en Oldenzaal (centrum). Daarnaast investeert HMO in de topwerklocaties Kennispark, High Tech Systems Park, Polymer Science Park en Deventer Open Innovatie Center.

Meer informatie

Website HMO N.V.

Provinciaal publiek belang

HMO draagt bij aan de kwantiteit en kwaliteit van alle typen werklocaties. De vennootschap draagt zorg voor een goede basiskwaliteit van de werklocaties, zodat bedrijven goed kunnen functioneren en werkgelegenheid behouden blijft of kan groeien. Dit belang is verankerd in de statuten van HMO waar het (hoofd)doel omschreven is als: samen met publieke en private partijen bijdragen aan het op een duurzame wijze realiseren van herstructurering en bestrijding van leegstand van werklocaties en overige registergoederen in Overijssel, met als doel zorgvuldig ruimtegebruik te bewerkstelligen en een goed economisch vestigingsklimaat voor ondernemers te (doen) waarborgen.

Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie

5.5.4 Verstrekken risicokapitaal

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Overijssel is 100% eigenaar van de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel. Het belang van de provincie Overijssel in de Houdstermaatschappij is in 2020 niet gewijzigd. De Houdstermaatschappij is op haar beurt (100%) eigenaar van de werkfondsen:

- Innovatiefonds Overijssel I B.V.
- Innovatiefonds Overijssel II B.V.
- SPV Hengelo B.V.

Innovatiefonds Overijssel I en II B.V. worden beheerd door Oost NL N.V..

Omdat u instemde met het Statenvoorstel Investeren met rendement en risico wordt de provincie in 2021 100% eigenaar van de genoemde werkfondsen.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: R. de Witte). In 2020 is Innovatiefonds Overijssel - na een on-hold periode - weer opengesteld om nieuwe investeringen te doen. Verder hebben wij goedkeuring gegeven aan de geconsolideerde begroting 2021 en een verhoging van de geconsolideerde begroting 2020. Dit laatste omdat het fonds in 2020 meer vervolginvesteringen heeft gedaan dan vooraf ingeschat.

Financieel belang

In 2015 is het aandelenkapitaal van de Houdstermaatschappij (€ 10 duizend) volgestort en zijn de leningen uit de Voorloperregeling van Innovatiefonds Overijssel (€ 11,8 miljoen) gestort. Aanvullend daarop is in 2016 € 12,3 miljoen in de vorm van agiostortingen en beheerkosten verstrekt. Conform afspraak, lost SPV Hengelo de lening die wij hen hebben verstrekt voor de verplaatsing van Stork, af aan de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel. In 2020 is € 688.800 afgelost. Wij verwerken dit als agiostorting in de Houdstermaatschappij en aflossing van de lening aan SPV Hengelo. Daarnaast hebben wij in 2020 € 3,6 miljoen aan agio gestort. Het totale gestorte vermogen is daarmee per eind 2020 € 28,8 miljoen.

Het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij bedraagt per ultimo 2020 € 18,0 miljoen. Voor het verschil tussen het eigen vermogen van de Houdstermaatschappij en het totale door de provincie gestorte vermogen houden wij een voorziening aan van € 10,8 miljoen. De boekwaarde wordt daarmee bepaald op € 18,0 miljoen.

De door u vastgestelde maximale investeringsvolumes van de werkfondsen van de Houdstermaatschappij zijn:

- IFO I: € 28,5 miljoen [jaarlijks op te hogen met middelen die uit IFO II worden overgeheveld naar IFO I];
- IFO II: € 13,0 miljoen [jaarlijks te verlagen met middelen die van IFO II worden overgeheveld naar IFO I].

Bijzonderheden

In 2020 heeft Innovatiefonds Overijssel één nieuwe investering verstrekt en enkele vervolginvesteringen gedaan. Er zijn in 2020 twee ondernemingen failliet gegaan waaraan een innovatiekrediet was verstrekt. Het Rijk heeft Corona OverbruggingsLeningen (COL) beschikbaar gesteld voor startups, scale-ups en (innovatieve) mkb-ers. In 2020 zijn COL's toegekend aan negen portfoliobedrijven van Innovatiefonds Overijssel voor in totaal € 5,0 miljoen. Deze leningen zorgen voor continuïteit bij de onderneming en daarmee ook voor de regio. Innovatiefonds Overijssel heeft op drie van deze leningen cofinanciering verstrekt.

Meer informatie

Website Innovatiefonds Overijssel

Provinciaal publiek belang

De Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. draagt, via haar dochtermaatschappijen (de werkfondsen) bij aan versterking van de regionale economie in Overijssel. Samen vormen zij een holding. De werkfondsen ontplooiën economische activiteiten op initiatieven die dicht tegen de markt aanliggen en relatief risicovol zijn. De inzet van provinciale middelen stimuleert dat andere (private) investeerders mee investeren. De Houdstermaatschappij houdt toezicht op en bewaart de middelen van de werkfondsen. De Houdstermaatschappij kent een Raad van Commissarissen.

In 2020 besloot u om de fondsenstructuur aan te passen. Hiermee wordt de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel in 2021 opgeheven, waarmee de provincie Overijssel 100% aandeelhouder wordt van de werkfondsen.

Ontwikkelingsmaatschappij Oost NL (Apeldoorn)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie

5.5.4 Verstrekken risicokapitaal

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

De aandelenverhouding van Oost NL is:

- Staat der Nederlanden 54,6%
- Provincie Gelderland 29,8%
- Provincie Overijssel 13,2%
- Universiteit Twente 2,4%
- Regio Twente 0,0000017% (één aandeel).

Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Het Rijk heeft in haar Steunpakket voor de coronacrisis € 150 miljoen beschikbaar gesteld voor de ROM's voor vroege-fase financiering van innovatieve bedrijven. Dit onder de voorwaarde van cofinanciering door de regio's. Op 11 november 2020 stemde u in met ons voornemen om hiervoor € 8 miljoen ter beschikking te stellen. Dit wordt in 2021 geëffectueerd. Aangezien het Rijk en de provincies bijdragen naar hun huidige aandelenbelang, zal het aandeel van de provincie Overijssel in 2021 marginaal veranderen. Samen met de middelen van het Rijk en provincie Gelderland beschikt Oost NL over € 60 miljoen aan extra kapitaal, waarmee zij financiering aan bedrijven kan verstrekken.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: E. Boerman). Op verzoek van de provincie Overijssel wordt jaarlijks een tweede Algemene Vergadering georganiseerd die in het teken staat van de strategische oriëntatie van de vennootschap.

Financieel belang

De historische aanschafwaarde van het Overijsselse deel in het aandelenkapitaal bedraagt € 10,2 miljoen. Naast een financieel belang heeft de provincie ook een subsidierelatie met Oost NL, waarvoor het activiteitenplan van Oost NL de basis vormt.

Bijzonderheden

Het jaar 2020 heeft grotendeels in het teken gestaan van COVID-19. Dit is van grote invloed geweest op met name de investeringsactiviteiten van Oost NL. Medewerkers van andere afdelingen hebben moeten bijspringen om te zorgen dat alle aanvragen voor de Corona OverbruggingsLening (COL) tijdig konden worden beoordeeld. Uiteindelijk heeft Oost NL 121 financieringen verstrekt van in totaal € 61,2 miljoen, waaronder 105 COL's voor in totaal € 37,4 miljoen. De door de business units International en Business Development gestelde targets zijn voor een deel gerealiseerd en overtroffen. Ondanks de coronacrisis hebben beide business units goede resultaten kunnen halen. Dit heeft mede te maken met een goed gevulde projectenportefeuille die stamde van voor de uitbraak van corona en het creatief en flexibel omgaan met de omstandigheden. De huidige situatie maakt het voor Oost NL nog uitdagender om de gevraagde resultaten te kunnen blijven leveren.

Halverwege 2020 heeft Oost NL ook een nieuwe statutair directeur gekregen. Marius Prins is opgevolgd door Wendy de Jong.

De laatste vastgestelde jaarrekening is die van 2019. Het resultaat van Oost NL over 2019 was € 4,4 miljoen negatief. Het negatieve resultaat in 2019 was het gevolg van het achterblijven van exits en het treffen van voorzieningen voor enkele participaties. In 2019 gingen zes bedrijven uit de participatieportefeuille failliet. Daar tegenover staat een waardestijging van de portefeuille van € 6 miljoen ten opzichte van de boekwaarde. Ultimo 2019 bedraagt deze meerwaarde € 28,8 miljoen (2018: € 22,8 miljoen).

Meer informatie

Website Oost NL

Jaarverslag 2019

Provinciaal publiek belang

Oost NL versterkt de economie en werkgelegenheid van Oost-Nederland en draagt bij aan het Overijsselse vestigingsklimaat voor innovatieve ondernemers. De inspanningen op het gebied van innoveren, internationaliseren (acquisitie en handelsbevordering) en investeren (verstrekken van risicofinanciering), zijn gericht op HTSM (High Tech Systems en Materials) en haar belangrijkste toepassingsgebieden. Dit belang is verankerd in de statuten van Oost NL waar het doel van verbonden partij omschreven is als: het versterken van de economische structuur en de werkgelegenheid in Gelderland en Overijssel door:

- het economisch ontwikkelingsproces te bevorderen;
- het (gericht op bedrijfsinnovatie) het aantrekken/versterken van bedrijven;
- deel te nemen in/financieren van ondernemingen die bijdragen aan de economische ontwikkeling of overige diensten te verlenen voor uitvoering en ontwikkeling van projecten op economisch terrein.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ('s-Hertogenbosch)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02 %), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.

Financieel belang

Het aandelenbezit van de provincie Overijssel vertegenwoordigt een boekwaarde van € 19.000.

Bijzonderheden

Ondanks dat het escrow fonds in juli 2016 is uitbetaald en geliquideerd dient de vennootschap nog in stand gehouden te worden. De reden hiervoor is dat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten (convenanten) die bij de overdracht van EPZ aan RWE c.q. Delta zijn afgesloten. Het Convenant en de daarin opgenomen garantieverplichting kent geen termijn en PBE zou in overleg met de Staat uit de garantieverplichting ontslagen moeten worden of gezamenlijk met de Staat, ERH en Delta Energy B.V. het Convenant moeten beëindigen. Beide opties worden verkend. Het gesprek met de Staat is gestart maar heeft nog niet tot een concrete afspraak geleid.

Meer informatie

-

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap is indertijd opgericht om namens de verkopende aandeelhouders van Essent te bemiddelen in het geschil met EPZ (de exploitant van onder meer kerncentrale Borssele).

Verkoop Vennootschap B.V. ('s-Hertogenbosch)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Groningen (6,0%), provincie Drenthe (2,3%), provincie Overijssel (18,7%), provincie Flevoland (0,02 %), provincie Noord-Brabant (30,8%), provincie Limburg (16,1%) en gemeenten in deze provincies en de provincie Friesland. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.

Financieel belang

De boekwaarde van de verbonden partij is nihil.

Bijzonderheden

Deze verbonden partij heeft tot doel de financiële afwikkeling van de transactie Essent-RWE adequaat af te handelen. Hiervoor was een escrow fonds in het leven geroepen, dat in juli 2016 is uitbetaald en geliquideerd. De vennootschap is in stand gehouden, omdat de

vennootschap nog partij was in een aantal juridische overeenkomsten die bij de verkoop van Essent aan RWE zijn afgesloten.

Juridische experts beoordeelden het risico dat de andere partijen ons aan de overeenkomst zouden houden als zeer gering. Op basis hiervan is de Algemene Vergadering geadviseerd de vennootschap te ontbinden, waarmee de Algemene Vergadering op 9 april 2020 heeft ingestemd. De in de vennootschap resterende middelen (€ 83.722,77), zijn naar rato van het belang uitgekeerd aan de aandeelhouders. De provincie Overijssel heeft hieruit een bedrag van € 15.660,85 (18,7%) ontvangen.

Meer informatie

-

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt niet bij aan één specifiek beleidsdoel in de Begroting. De baten en lasten worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen en financiering. De vennootschap heeft tot doel:

- Het overnemen van vrijwel alle garanties van de verkopende aandeelhouders van Essent aan RWE AG in de verkoopovereenkomst;
- Het voeren van eventuele garantieclaimprocedures tegen RWE AG;
- Het vertegenwoordigen van de verkopende aandeelhouders met betrekking tot het geven van instructies aan de escrow-agent die het beheer van het fonds verzorgt.

Vitens N.V. (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

De aandelen van Vitens N.V. zijn in handen van 97 aandeelhouders waaronder de provincie Friesland, provincie Gelderland, provincie Overijssel (13,40%), provincie Flevoland en provincie Utrecht en 92 van de in deze provincies liggende gemeenten. In 2017 heeft de provincie Overijssel aandelen van 12 Overijsselse gemeenten overgenomen, waardoor ons belang is gestegen van 6,42% naar 13,40%. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Verder heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Commissie van Aandeelhouders, die adviseert aan de Algemene Vergadering over de te nemen besluiten. De portefeuillehouder heeft in 2020 namens de provincie toegezien op uitvoering van het strategisch plan en daarmee samenhangend, het financieel beleid van de onderneming.

Financieel belang

De provincie Overijssel bezit 774.096 aandelen, met een boekwaarde van € 34.991.000. Daarnaast is sprake van een achtergestelde lening die per 1 juli 2021 volledig afgelost zal zijn (oorspronkelijk bedrag € 24,3 miljoen en looptijd vijftien jaar).

Bijzonderheden

De waterafzet van Vitens is de afgelopen vijf jaren met 9% gestegen. En het aantal nieuwe aansluitingen stijgt. Dit vraagt nieuwe investeringen in de bijbehorende infrastructuur. Daarnaast is de periode gekomen dat grote vervangingsinvesteringen in bestaande infrastructuur (zowel leidingwerk als in de productielocaties) noodzakelijk zijn om continuïteit van de drinkwatervoorziening te kunnen waarborgen.

De stijging van de watervraag maakt het noodzakelijk om extra inzet te plegen om bestaande waterreserves veilig te stellen en waar nodig nieuwe te ontwikkelen. Daarin wordt samengewerkt met provincie, waterschappen, gemeenten en andere relevante partijen.

Dit alles betekent voor Vitens N.V. extra investeringen voor meer operationele capaciteit door groei drinkwatervraag; de voorbereiding en ontwikkeling nieuwe locaties; meer saneringen van leidingen om het aantal storingen niet te laten stijgen; de noodzakelijke omslag naar data gestuurd water maken en leveren en het investeren in fysieke beveiliging en cybersecurity. Vitens heeft een investeringsprognose gegeven voor de periode 2020-2029. In totaal zullen de investeringen stijgen naar € 170 - € 180 miljoen per jaar. De omvang van de investeringen blijft ook in de jaren tot 2029 op dit hoge niveau. Mede vanwege dit forse investeringsprogramma heeft Vitens aangekondigd over de jaren 2019 t/m 2022 geen dividend te zullen uitkeren.

Meer informatie

Website Vitens N.V.

Jaarverslag 2019

Provinciaal publiek belang

Wettelijk is vastgesteld dat de aandelen van de drinkwaterbedrijven in publieke handen blijven. Het belang van de provincie Overijssel als aandeelhouder in Vitens is historisch gegroeid. Met ons aandeelhouderschap borgen wij onze verantwoordelijkheid voor een goede drinkwatervoorziening in Overijssel. Dit belang is verankerd in de statuten van Vitens waar het doel van de vennootschap omschreven is als: De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen: de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt.

Vordering op Enexis B.V. ('s-Hertogenbosch)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

Algemene dekkingsmiddelen en financiering.

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (besloten vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2).

Partijen

Provincie Groningen (6,57%), provincie Drenthe (2,37%), provincie Overijssel (19,68%), provincie Noord-Brabant (30,83%), provincie Limburg (16,13%) en gemeenten in deze provincies en in de provincie Flevoland. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: Y.J. van Hijum). Daarnaast heeft de provincie Overijssel een vaste zetel in de Aandeelhouderscommissie. Het betreft een tijdelijke verbonden partij ter afwikkeling van de verkoop van Essent. De bestuurlijke betrokkenheid bij deze verbonden partij is derhalve minimaal.

Financieel belang

De boekwaarde van de verbonden partij is nihil.

Bijzonderheden

Om de overname van het netwerk van Essent door Enexis in 2009 te financieren was een bruglening in het leven geroepen van de aandeelhouders aan Enexis. Deze bedroeg in totaal € 1,8 miljard en bestond uit vier tranches: A € 450 miljoen, B € 500 miljoen, C € 500 miljoen en D € 350 miljoen. Tranche D is in september 2019 afgelost, waarmee alle tranches zijn afgelost. In de algemene vergadering van 9 april 2020 is door de aandeelhouders ingestemd met opheffing van de vennootschap.

De vennootschap had een negatief eigen vermogen, geen liquide middelen en een schuld aan CSV Amsterdam B.V.. Gezien het negatieve eigen vermogen en het ontbreken van liquide middelen heeft CSV Amsterdam B.V. haar vordering op Vordering op Enexis B.V.

kwijtgescholden. Omdat er geen resterende middelen waren heeft bij opheffing van de vennootschap geen einduitkering aan de aandeelhouders plaats gevonden.

Meer informatie

-

Provinciaal publiek belang

Deze verbonden partij draagt inhoudelijk niet bij aan een specifiek beleidsdoel in de Begroting. De verbonden partij fungeert slechts als een administratief doorgeefluik tussen Enexis en haar aandeelhouders. Voor een eenvoudigere coördinatie en beheersbaarheid van de belangen van de aandeelhouders is er voor gekozen deze vennootschap tijdelijk op te zetten. De vennootschap heeft tot doel de verkopende aandeelhouders te vertegenwoordigen bij het beheer en de uitoefening van rechten en verplichtingen op grond van de vordering op Enexis Holding NV en de daaraan verbonden back-to-backleningen van de verkopende aandeelhouders.

Wadinko N.V. (Zwolle)

Begrotingswijziging

Hoort bij prestatie

5.5.4 Verstrekken risicokapitaal

Juridische vorm

Privaatrechtelijke organisatie (naamloze vennootschap, Burgerlijk wetboek, boek 2). In december 2020 zijn de statuten van Wadinko gewijzigd.

Partijen

Provincie Overijssel (25,12%) en de gemeenten Borne, Dalfsen, Deventer, Dinkelland, Hardenberg, Hellendoorn, Hof van Twente, Kampen, Losser, Meppel, Noordoostpolder, Olst – Wijhe, Ommen, Raalte, Rijssen – Holten, Staphorst, Steenwijkerland, Tubbergen, Twenterand, Urk, Westerveld, Wierden, Zwartewaterland en Zwolle. Het belang van de provincie Overijssel is in 2020 niet gewijzigd.

Bestuurlijke betrokkenheid

Stemrecht in de Algemene Vergadering (1e gemachtigde voor de provincie hierin: T.A. de Bree). De aandeelhouders van Wadinko hebben in juni 2015 ingestemd met de door de directie geformuleerde ambitie voor de periode tot en met 2020. Vanuit de provincie zal tijdens de aandeelhoudersvergaderingen en de periodieke overleggen aandacht gevraagd worden voor investeringen/participaties door Wadinko die tevens een bijdrage leveren aan onze provinciale doelen.

Financieel belang

De provincie Overijssel bezit 600 van de 2.389 aandelen welke een boekwaarde van nihil vertegenwoordigen.

In december 2020 heeft de provincie Overijssel Wadinko een renteloze lening verstrekt van € 10 miljoen, in het kader van de Overijsselse herstel- en transitieaanpak coronacrisis (PS/2020/1102399). De lening - met een looptijd van 10 jaar - voorziet in ondersteuning van MKB- en familiebedrijven om de negatieve gevolgen van de coronacrisis te beperken en daarmee werkgelegenheid en bedrijvigheid voor Overijssel te behouden. De lening draagt hiermee bij aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven in Overijssel.

Bijzonderheden

Ultimo 2020 heeft Wadinko 25 participaties in portefeuille, waarvan drie participaties met een belang van meer dan 50%. In 2020 is Wadinko een participatie aangegaan met Novon en heeft zij haar belang in RPflow verkocht. Wadinko verkocht tevens een deel van haar aandeel in het bedrijf Euromouldings.

In totaal heeft Wadinko in 2020 voor € 17,6 miljoen aan leningen en participaties verstrekt. Hierdoor neemt de werkgelegenheid van de portefeuille toe met 365 medewerkers.

Meer informatie

Provinciaal publiek belang

Wadinko N.V. geeft ondernemers toegang tot risicofinanciering. De vennootschap heeft ten doel gezonde bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid te stimuleren in het werkgebied van haar aandeelhouders (Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe), met risicodragend kapitaal, kennis, managementondersteuning en netwerken.

Wadinko neemt rechtstreeks deel in het aandelenkapitaal van ondernemingen en vennootschappen. Zij richt zich op bedrijven die willen groeien of innoveren, zich willen verzelfstandigen of opvolgingsvraagstukken hebben. Wadinko participeert bij voorkeur in bedrijven die behoren tot de maakindustrie en de zakelijke dienstverlening. Dit belang is verankerd in de statuten van Wadinko, waar het doel van de verbonden partij omschreven is als:

- het deelnemen in andere ondernemingen die bij voorkeur werkzaam zijn in het gebied dat door de aandeelhouders van de vennootschap wordt vertegenwoordigd;
- het versterken van de economische bedrijvigheid en daarmee het behoud en groei van de werkgelegenheid in het gebied dat door de aandeelhouders van de vennootschap wordt vertegenwoordigd.

Financieel overzicht verbonden partijen

	Openbare lichamen (WGR)				Bedrijfsvoerings-organisaties (WGR)	Overig
	RBT	Technology base	ODIJ	ODT	SSC ONS	Nazorgfonds Overijssel
A) Financiële betrokkenheid (per 31.12.2020)						
percentage van het aandelenkapitaal						
percentage aandeel in het resultaat	23,00	50,00	10,00	10,00	33,00	n.v.t.
B) Financiële kengetallen1	2	2				
Eigen vermogen per 01.01.2019	0,2		0,8	n.v.t.	1,2	12,1
Eigen vermogen per 31.12.2019	2,4		0,4	1,1	0,1	13,2
Eigen vermogen per 31.12.2020	5,2				-0,1	
Vreemd vermogen per 01.01.2019	115,0	40,1	2,1	n.v.t.	3,5	0,0
Vreemd vermogen per 31.12.2019	117,3	40,0	2,1	1,8	6,5	0,0
Vreemd vermogen per 31.12.2020	115,2	42,2			13,1	
Resultaat 2015	-23,6	-18,3	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,6
Resultaat 2016	-24,1	-18,3	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,5
Resultaat 2017	-25,0	-17,1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0,4
Resultaat 2018	-20,5	-17,1	0,8	n.v.t.	1,2	0,2
Resultaat 2019	-12,0	-17,1	0,0	1,1	-0,1	0,2

Resultaat 2020	-4,7	-18,9			-0,1	
C) Opbrengsten in 2020 (tussen haakjes 2019)						
Retributies			- (0,0)		0,4 -	
Rente						

1 Getallen over 2020 o.b.v. voorlopige cijfers

2 Resultaten betreffen (de netto contante waarde van) het geprognosticeerde resultaat per 31 december.

Vervolg financieel overzicht verbonden partijen 2

x € 1
miljoen

	Naamloze vennootschappen					
	BNG	Oost NL	HMO	Vitens	Wadinko	Enexis
A) Financiële betrokkenheid (per 31.12.2020)						
percentage van het aandelenkapitaal	0,16	13,19	100,00	13,40	25,12	19,68
percentage aandeel in het resultaat						
B) Financiële kengetallen¹						
Eigen vermogen per 01.01.2019	4.991	86,0	38,6	533,1	68,0	4.024,0
Eigen vermogen per 31.12.2019	4.887	81,6	51,3	533,3	68,9	4.112,0
Eigen vermogen per 31.12.2020			51,4			4.116,0
Vreemd vermogen per 01.01.2019	132.518	8,2	7,6	1.233,5	1,5	3.691,0
Vreemd vermogen per 31.12.2019	144.802	8,2	3,7	1.293,0	1,6	4.146,0
Vreemd vermogen per 31.12.2020			17,5			4.635,0
Resultaat 2015	226	-6,0	1,4	55,4	6,0	223,1
Resultaat 2016	369	-1,1	0,3	48,5	1,5	207,0
Resultaat 2017	393	0,6	-0,7	47,7	3,2	207,0
Resultaat 2018	337	2,3	-3,9	13,0	1,5	319,0
Resultaat 2019	163	-4,4	0,6	11,1	2,1	210,0
Resultaat 2020			0,2			109,0
C) Opbrengsten in 2020 (tussen haakjes 2019)						
Dividenden / winstuitkeringen	- (0,3)			- (0,7)	0,3 (0,3)	20,7 (24,0)
Rente	2,6 (2,6)			0,0 (0,1)		0,9

1 Getallen over 2020 o.b.v. voorlopige of gepubliceerde (BNG, Enexis) cijfers

Vervolg financieel overzicht verbonden partijen 3

x € 1
miljoen

	Besloten vennootschappen				Verenigingen	
	PBE	CSV Amsterdam	Energie-fonds Overijssel	HFO	DOVA	IPO
A) Financiële betrokkenheid (per 31.12.2020)						
percentage van het aandelenkapitaal	18,71	18,71	100,00	100,00		
percentage aandeel in het resultaat					5,24	8,33
B) Financiële kengetallen¹						
Eigen vermogen per 01.01.2019	1,6	0,7	1,2	16,5	n.v.t.	5,4
Eigen vermogen per 31.12.2019	1,6	0,5	0,3	16,0	0,9	4,5
Eigen vermogen per 31.12.2020			0,2	18,0		
Vreemd vermogen per 01.01.2019	0,0	0,0	196,3	24,0	n.v.t.	21,8
Vreemd vermogen per 31.12.2019	0,5	0,1	197,0	23,4	1,5	21,2
Vreemd vermogen per 31.12.2020			245,0	22,6		
Resultaat 2015	-0,0	-0,1	-1,7	0,1	n.v.t.	2,6
Resultaat 2016	0,1	3,3	-1,4	-0,5	n.v.t.	1,5
Resultaat 2017	-0,0	-0,1	-1,2	-1,6	n.v.t.	0,3
Resultaat 2018	-0,0	-0,1	-1,6	-0,9	n.v.t.	2,7
Resultaat 2019	-0,0	-0,3	-1,2	-0,8	0,9	1,7
Resultaat 2020			-1,8	-2,2		
C) Opbrengsten in 2020 (tussen haakjes 2019)						
Dividenden, winstuitkeringen en retributies						0,2
						(0,2)
Rente		0,1	0,0 (-)			
1 Getallen over 2020 o.b.v. voorlopige cijfers						

Vervolg financieel overzicht verbonden partijen 4

x € 1.000

Kapitaal verstrekt aan	Intrinsieke waarde per 31.12.2019	% van het (aandelen) kapitaal	Boekwaarde per 31.12.2020	Verstreckte leningen per 31.12.2020
------------------------	---	-------------------------------------	---------------------------------	---

N.V. Bank Nederlandse gemeenten (BNG) ¹	7.700	0,16	199	74.500
Ontwikkelingsmaatschappij Oost Nederland NV (Oost NL)	10.763	13,19	10.235	
Herstructureringsmaatschappij Overijssel N.V. (HMO) ¹	51.430	100,00	51.356	10.000
Vitens N.V.	71.457	13,40	34.990	1.624
Wadinko N.V.	17.297	25,12	-	
Enexis Holding N.V. ¹	810.049	19,68	46.302	101.843
Publiek Belang Electriciteitsproductie BV (PBE)	297	18,71	19	
CSV Amsterdam B.V.	85	18,71	47	
Energiefonds Overijssel B.V. ¹	249	100,00	1.293	207.367
Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel B.V. ¹	18.011	100,00	20.298	18.417
Totaal	987.338		164.739	413.751
Totaal boekwaarde kapitaalverstrekkingen en leningen				578.490
<i>1 Intrinsieke waarde ultimo 2020 o.b.v. voorlopige of gepubliceerde cijfers</i>				

Grondbeleid

Dit is hoe wij denken

Grondbeleid is een middel voor het realiseren van provinciale doelen. In het grondbeleid wordt aangegeven welke grondinstrumenten beschikbaar zijn en hoe die worden toegepast. Ook geeft het grondbeleid randvoorwaarden en spelregels voor de inzet van de grondinstrumenten.

Succesvolle toepassing van het grondbeleid vergt aansluiting bij ons ruimtelijk beleid en actief signaleren van ontwikkelingen en kansen. Op projectniveau wordt het grondbeleid beschreven in grondstrategieën en verwervingsplannen.

Met de toepassing van het grondbeleid verkrijgen wij gebruiksrechten van gronden en opstallen om realisatie van provinciale doelen mogelijk te maken. Het verkrijgen van eigendom is niet altijd nodig. Voorbeelden van andere instrumenten die wij inzetten zijn:

- de bedrijfsverplaatsingsregeling;
- particuliere zelfrealisatie als onderdeel van de strategie "interventieladder" voor het verkrijgen van grondgebruik in de circa twintig Natura Netwerk Nederland/ Natura2000 gebieden;
- (tijdelijk) beheren en ontwikkelen van opstallen;
- incidenteel langjarig laten beheren van ingerichte natuurgronden.

Als wel gekozen wordt om het eigendom te verkrijgen, spreken we over project, ruil- en restgronden.

- Projectgronden zijn nodig voor de realisatie van het provinciale doel en waarderen we na verkrijging tegen de waarde van de nieuwe functie (bijvoorbeeld tegen natuurwaarde, of tegen € 0 als de grond is aangekocht voor infrastructuur).
- Ruilgronden verwerven wij om de aankoop van projectgronden te kunnen compenseren.

- Zijn de gronden niet meer nodig dan worden het restgronden en zoeken we een alternatieve aanwending of de gronden worden verkocht. De ruil- en restgronden waarderen we tegen de waarde van de huidige bestemming (in de meeste gevallen agrarische marktwaarde).

Aan het bezit van gronden zijn risico's verbonden. Gronden en daarop aanwezige opstallen kunnen in waarde dalen. Ook is het mogelijk dat gronden langer in bezit moeten worden gehouden dan gedacht, waardoor de beheerkosten hoger uitvallen dan verwacht.

Voor de dekking van deze risico's houden wij de Algemene reserve grond (ARG) aan.

Behalve als risicobuffer gebruiken we deze reserve ook voor de afwikkeling van positieve en negatieve transactieresultaten op de verkoop van gronden. Bovendien worden de kosten en opbrengsten van het tijdelijk beheer van gronden en opstallen verrekend met de ARG.

Dit is wat wij doen

Periodiek wordt de Nota Grondbeleid geactualiseerd en vastgesteld door Provinciale Staten. Dat is voor het laatst in 2019 gebeurd. De geactualiseerde nota grondbeleid (PS/2018/984) sluit beter aan bij de praktijk en versterkt de realisatiekracht van ruimtelijke programma's en projecten met een grondopgave.

In de nota grondbeleid staat dat voor een ruimtelijke opgave met grondbehoefte een grondstrategie en een verwervingsplan worden opgesteld. Hiermee reguleren wij de toepassing van het grondbeleid in een project. In grote lijnen wordt de toepassing van de grondinstrumenten in onderstaand figuur aangegeven.

Project / Programma	zelfrealisatie	verwerving en schadeloosstelling	vervreemding	kavelruil
IJsseldelta-Zuid		x	x	
Ruimte voor de Vecht	x	x	x	
Revolving Fund		x	x	
Ontwikkelopgave Natura 2000	x	x		x
N340		x	x	
N34, N331 en N343 en N348		x	x	x
Grond voor Grond (inclusief verkoop gebouwen)			x	x

Jaarlijks stellen wij de Meerjaren Investeringsprognose Grond (MIG) op. Hierin geven wij de financiële effecten van de grondinstrumenten weer, gaan we in op de omvang van de grondvoorraad en de daarmee samenhangende risico's. Ook geeft de MIG inzicht in de gewenste en werkelijke hoogte van de Algemene reserve grond. De MIG vormt een bijlage bij de jaarrekening.

Verloopoverzicht grondbezit

In deze paragraaf worden de gronden verantwoord die in eigendom zijn van de provincie Overijssel. Het betreft alle gronden waarvan de provincie juridisch en / of economisch eigenaar van is. Het betreft de gronden in onderstaande tabel (opgesplitst in projectgrond, ruil- en restgrond).

P8 is het eigendomsregistratiesysteem waarin het provinciaal grondbezit geadministreerd is. Alle grondbezit, de grondtransacties en de contracten voor tijdelijk beheer worden in dit systeem verwerkt. Om het in P8 geregistreerde provinciale bezit te controleren, worden elk kwartaal twee checks uitgevoerd. Daarbij wordt een export van alle P8 gronden, waarop de provincie (economische) rechten bezit (eigendomsrecht of zakelijk recht), en de meest actuele bestanden van het Kadaster met elkaar vergeleken. De resultaten van beide checks worden in een Excelbestand gerapporteerd. Deze checks zijn in 2020 ook uitgevoerd. De volgende typen gronden worden onderscheiden. Dit onderscheid wordt gehanteerd in het eigendomsregistratiesysteem:

Projectgronden

Deze gronden liggen onder het tracé of binnen de begrenzing van de Ontwikkelopgave Natura 2000. De gronden worden afgeboekt naar € 0,- in geval van een (water)weg of afgewaardeerd naar 15% van de marktwaarde (agrarische bestemming) in geval van de realisatie van de Ontwikkelopgave Natura 2000. Deze gronden worden niet meegenomen in

de bepaling van de hoogte van de ARG. Per 31-12-2020 bestaat het areaal projectgronden uit 1.506 ha.

Ruilgronden

Deze gronden zijn aangekocht voor een project of programma en zijn in bezit om ingezet te worden als ruilgrond voor dat project. De gronden worden geactiveerd op de balans tegen marktwaarde (agrarische bestemming), maar worden niet meegenomen in de bepaling van de hoogte van de ARG. Het risico over deze gronden wordt meegenomen in de risicoanalyse van het betreffende project en vormen financieel onderdeel van het project. Per 31-12-2020 bestaat het areaal ruilgronden uit 1.288 ha.

Restgronden

Gronden die buiten de plangrenzen liggen en niet gebruikt worden als ruilgrond, worden bestempeld als restgronden. Deze gronden worden actief verkocht. De gronden zijn geactiveerd op de balans en zijn onderdeel van de bepaling van de hoogte van de ARG. Deze gronden vormen financieel dus geen onderdeel meer van het project. Per 31-12-2020 bestaat het areaal restgronden uit 712 ha.

Daarnaast heeft de provincie nog circa 2.742 hectare grond in eigendom als structureel eigendom. Dit is grond onder provinciale wegen of onder het provinciehuis. Deze gronden hebben geen boekwaarde.

Programma / Project	Totaal grondbezit	waarvan projectgrond	waarvan restgrond	waarvan ruilgrond	Boekwaarde (incl. voorz.)
N343 rondweg Weerselo	17,63	13,39		4,24	€ 276.061,00
N340 Zwolle - Ommen	86,56	69,00		17,56	€ 818.746,76
N377 Hasselt - grens Drente	7,25	2,25		5,00	€ -
Reevediep					€ 50.382,00
N348 Rondweg Wesepe	0,83	0,21		0,61	€ 10.036,00
N348 Opwaardering	26,92	7,67		19,25	€ 744.426,24
N34 Opwaardering	13,12	8,58		4,54	€ 184.733,48
N35 Rijkswaterstaat					€ -
N331 VOC's Hasselt	2,00	1,57		0,42	€ 88.468,11
N331 Zwartsluis - Vollenhove	1,03	1,03			€ -
N350					€ -
NNN geen Ontwikkelopgave	132,41	132,38	0,03		€ 1.248.856,24
N733 Oude Deventerweg	1,10	0,77	0,34		€ -
N342 Herinrichting Oldenzaal-Denekamp					€ -
Verkeersafwikkeling A1-N342-N737	0,12	0,12			€ -
Overige WK projecten	0,96	0,96			€ -
Afstoten overtollig bezit	334,21	190,22	141,36		€ 9.229.743,97
Revolving Fund	231,75			231,75	€ 11.880.455,87
Ruimte voor de Vecht	74,34	74,25		0,09	€ 425.812,00
Olasfa					€ -
Koop-Pacht Constructies	9,27			9,27	€ -
Grond voor Grond	939,15	368,06	570,92	0,17	€ 20.903.459,88
Ontwikkelopgave NNN / Natura 2000	1.631,13	635,73		995,40	€ 83.137.553,50
Structureel eigendom	2.742,66				
Totaal (incl. 2.743 ha structureel eigendom)	6.252,43	1.506,18	712,64	1.288,32	€ 128.998.735,05

Algemene reserve Grondzaken

Een belangrijk doel van de Algemene reserve grondzaken (ARG) is het afdekken van risico's die gepaard gaan met provinciaal grondbezit van gronden die hun einddoel nog niet bereikt hebben. Door het instellen van een aparte reserve voor gronden worden de risico's van gronden gescheiden van de financiële huishouding voor de overige provinciale taken. De ARG maakt het mogelijk om eenduidig risico's te beheersen die gepaard gaan met het provinciale grondbezit.

Spelregels ARG

De volgende spelregels zijn van toepassing op de ARG (naast de algemene spelregels die gelden voor reserves):

PS stellen jaarlijks bij het Jaarverslag de hoogte van de ARG vast;

Deze wordt opgebouwd uit 10% van de boekwaarde van die gronden binnen het provinciaal grondbezit waarvoor de ARG het risico draagt;

Storting in de ARG vindt plaats via een resultaatbestemming;

Als blijkt dat de ARG een hoger bedrag bevat dan de norm, dan wordt de ARG afgeroomd tot de norm ten gunste van de Algemene Dekkings Reserve (ADR);

Indien dit het geval is dan besluit PS hierover bij het Jaarverslag;

Onttrekkingen aan de reserve vinden plaats via een resultaatbestemming.

Omvang

Het risico van de restgronden, per peildatum 31-12-2020, wordt berekend over de boekwaarde gronden geregistreerd onder project 'af te stoten gronden'. De totale boekwaarde inclusief voorzieningen betreft € 9.229.744.

Gewenste omvang en mutaties

De gewenste benodigde hoogte van het gedeelte van de ARG dat bedoeld is als risicovoorziening van het grondbezit is € 922.974,-. Dit bedrag is gebaseerd op 10% van de boekwaarde van de restgronden. De restgronden met betrekking tot de ILG-gronden en -gebouwen zijn niet meegenomen omdat hiervoor al een voorziening is getroffen ten tijde van de overdracht in 2014.

Werkelijke hoogte en storting

Als gevolg van deze mutaties is de werkelijke hoogte van het gedeelte van de ARG dat bedoeld is als risicovoorziening voor het grondbezit € 4.330.725. De gewenste hoogte van dit deel van de ARG is € 922.974. Omdat de daadwerkelijke hoogte hoger is dan de gewenste hoogte valt het verschil vrij ten gunste van de Algemene reserve. Het betreft een bedrag van € 3.407.751.

Overzicht ARG per 31-12-2020		
Omschrijving	Boekwaarde	Saldo
Restgrond (verantwoord onder project 'afstoten overtollig bezit') 31-12-2019	€ 22.842.573	
Mutaties 2020	€ - <u>13.612.829</u>	
	€ 9.229.744	
Gewenste benodigde ARG o.b.v. norm 10%		€ 922.974
Hoogte van de ARG per 31-12 2020 t.b.v. grondbezit projecten	€ 2.041.600	
Mutaties:		
Resultaatbestemming 2019	€ 243.000	
Voordeel overtollig bezit 2020	€ 2.046.125	

Werkelijke hoogte van de ARG per 31-12 2020 t.b.v. grondbezit projecten	€ 4.330.725
Te storten bedrag t.g.v. de Algemene reserve	€ - 3.407.751

Meerjaren Investeringsprognose Grondbeleid 2020

Onder de bijlagen van dit jaarverslag is de Meerjaren Investeringsprognose Grondbeleid 2020 opgenomen en vindt u onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Inleiding

Rechtmatigheid

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en de verordening ex artikel 217 Provinciewet, waarin door Provinciale Staten op 13 december 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid en de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De bepaling van het resultaat vindt in principe plaats op basis van historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot ontvangsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag.

Bij verleende opdrachten worden de lasten verantwoord naar rato van de geleverde prestatie. Subsidies worden in de regel als last verantwoord in het boekjaar waarin de beschikking verzonden is, tenzij één van de in de verordening opgesomde uitzonderingsregels van toepassing is.

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de begrote en gerealiseerde baten en lasten per kerntaak en per beleidsdoel.

Saldo baten en lasten kerntaken

Bij de vaststelling van de begroting 2020 heeft Provinciale Staten er in het kader van de vernieuwde planning en controlcyclus mee ingestemd terug te gaan naar 7 kerntaken, gebaseerd op de 7 IPO-kerntaken. Prestaties zijn hierdoor samengevoegd of verschoven voor een zo logisch en consequent mogelijke opbouw van de kerntaken.

Gebiedsontwikkelingen zijn opgenomen in de kerntaak waar ze inhoudelijk het beste passen, waardoor kerntaak 8 is komen te vervallen. De sociale kerntaak 9 is samengevoegd met kerntaak 6 Cultuur. Dit komt naar voren in de vergelijking van de jaarschijven tussen de jaren 2019 en 2020 en is conform uw besluitvorming met betrekking tot de begroting 2020.

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten kerntaken	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer						
1.1 Goede ruimtelijke	-2.307	369	100	470	4.988	-4.518

ordering op en onder de grond						
1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen	-2.127	-7.752	-3.405	-11.157	-4.136	-7.021
1.3 Vraag en aanbod woningen zijn in evenwicht	-2.666	-6	-3.686	-3.691	-2.745	-946
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving	-2.282	-1.100	-9.438	-10.538	-5.766	-4.772
1.5 Schoon en voldoende water	-2.457	0	0	0	0	0
1.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-5.368	-6.694	0	-6.694	-6.488	-206
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	-17.207	-15.182	-16.428	-31.611	-14.147	-17.463
2. Milieu en energie						
2.1 De kwaliteit van bodem, lucht, geluid, en milieu(veiligheid) voldoet aan wettelijke eisen	-10.052	-3.841	-676	-4.517	-3.454	-1.063
2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst	-3.101	-7.628	-2.374	-10.002	-8.741	-1.261
2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem	-18.695	-7.250	-7.814	-15.064	-9.823	-5.241
2.4 Een duurzaam landelijk gebied	-885	-1.300	0	-1.300	-1.257	-43
2.5 Stimuleren duurz. gezond leefmilieu	-1.147	0	0	0	0	0
2.6 Ontwikkeling milieu en duurzaamheid	-99	0	0	0	0	0
2.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-5.807	-6.124	-79	-6.203	-6.128	-76
Totaal 2. Milieu en energie	-39.786	-26.144	-10.943	-37.087	-29.404	-7.683
3. Vitaal platteland						
3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit	-24.931	-24.654	-2.000	-26.653	-23.127	-3.526
3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen met natuur	-8.342	-1.628	-1.155	-2.783	-1.696	-1.087
3.3 Benutten: een duurzaam samengaan	-4.125	-3.129	-815	-3.944	-3.501	-443

van natuur en economie						
3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem	-5.691	-773	-2.840	-3.613	-2.417	-1.196
3.5 Ontwikkelen: Ontwikkelopgave en Veenweideprogramma	-1.036	-102.703	32.943	-69.760	-62.717	-7.044
3.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-5.088	-9.439	-7	-9.446	-9.181	-264
Totaal 3. Vitaal platteland	-49.214	-142.325	26.126	-116.200	-102.639	-13.560
4. Mobiliteit						
4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken	-2.378	-1.650	-861	-2.511	-169	-2.342
4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer	-60.933	-60.443	-8.318	-68.761	-61.521	-7.240
4.3 Vaker op de fiets	-9.407	-8.500	-3.811	-12.311	-9.792	-2.519
4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek	444	-1.400	-2.508	-3.908	-3.864	-44
4.5 Iedereen elke dag veilig thuis	-6.523	-10.777	1.006	-9.771	-6.230	-3.542
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	3.092	-10.954	-1.153	-12.107	-7.323	-4.783
4.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-9.758	-10.376	-814	-11.190	-11.058	-133
4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur	-27.304	-29.998	-17.063	-47.061	-44.392	-2.669
4.8 Beleidsimpuls Beter Benutten	-2.256	0	0	0	0	0
Totaal 4. Mobiliteit	-115.024	-134.098	-33.522	-167.620	-144.348	-23.272
5. Regionale economie						
5.1 Arbeidsmarkt en onderwijs in verbinding	-2.568	0	-2.067	-2.067	-1.654	-413
5.2 Regiodeals	-4.340	0	-37.578	-37.578	-38.373	795
5.3 Aantrekkelijke vestigingslocatie	-11.870	-3.408	404	-3.004	-1.401	-1.603
5.4 Vrijetijdseconomie als banenmotor	-3.086	-425	-3.953	-4.378	-5.401	1.023
5.5 Innovatief bedrijfsleven	-4.008	-10.606	-19.197	-29.803	-23.927	-5.876
5.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-2.294	-2.418	-89	-2.507	-2.485	-22

Totaal 5. Regionale economie	-28.167	-16.857	-62.480	-79.337	-73.242	-6.095
6. Cultuur en sociale kwaliteit						
6.1 Cultureel erfgoed	-7.188	-6.232	-113	-6.345	-6.335	-9
6.2 Hoogwaardig culturele infrastructuur en cultuuraanbod	-4.823	-4.961	-3.395	-8.355	-6.678	-1.677
6.3 Cultuureducatie en cultuurparticipatie en kansen voor talentvolle makers	-3.131	-2.839	-82	-2.921	-2.840	-81
6.4 Toekomstbestendig Overijssels bibliotheekennetwerk	-3.296	-3.283	0	-3.283	-3.267	-16
6.5 Vitale en gezonde Overijsselaars	0	-1.998	-738	-2.736	-2.360	-376
6.6 Een sterk zelforganiserend vermogen	0	-1.546	-661	-2.207	-1.962	-244
6.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-641	-673	-139	-812	-788	-24
Totaal 6. Cultuur en sociale kwaliteit	-19.079	-21.531	-5.127	-26.658	-24.231	-2.427
7. Kwaliteit openbaar bestuur						
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	-2.285	-780	-85	-865	-402	-462
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar bestuur	-1.171	-1.386	-530	-1.916	-1.260	-655
7.3 Effectief eigen bestuur	-7.696	-5.773	-85	-5.858	-4.739	-1.118
7.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-9.288	-9.820	0	-9.820	-9.600	-220
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	-20.441	-17.757	-700	-18.457	-16.002	-2.456
8. Gebiedsontwikkelingen Oude kerntaak 2019						
8.1 Gebiedsontwikkelingen	-55.165	0	0	0	0	0
8.2 Grondbeleid	-3.746	0	0	0	0	0
8.66 Totaal personeelsgebonden kosten	-4.884	0	0	0	0	0
Totaal 8. Gebiedsontwikkelingen Oude kerntaak 2019	-63.794	0	0	0	0	0
9. Sociale kwaliteit Oude kerntaak 2019						

9.1 Samen maken we Overijssel	-3.131	0	0	0	0	0
Saldo baten en lasten kerntaken	-355.842	-373.894	-103.075	-476.969	-404.013	-72.956

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Getoetst wordt of de uitvoering van de begroting heeft plaatsgevonden binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting.

Voor een aantal wegenprojecten geldt dat wij een overschrijding voorzien van het investeringsbudget. Dit geldt voor de N307. Via de Perspectiefnota 2022 doen wij u een dekkingsvoorstel. Ook voor de investeringsbudgetten voor de N34, de N331, de N732/N733 voorzien wij een overschrijding van in totaal € 0,7 miljoen. Via deze jaarrekening stellen wij u voor het aanvullend benodigde investeringskrediet te dekken uit de Reserve provinciale infrastructuur. Ten slotte voorzien wij een overschrijding op het investeringskrediet voor de N733. Hiervoor stellen wij u via deze jaarrekening voor om in het aanvullend benodigde investeringskrediet te voorzien via de overblijvende middelen binnen het investeringsbudget voor de N732.

In de toelichting op de balans, onderdeel materieel vaste activa, vindt u hierover de verdere toelichting.

Voor € 425.000 doet de overschrijding zich al voor in 2020. Dit heeft vooral betrekking op de budgetten voor de N331 en de N732/N733. Dit betekent een begrotingsonrechtmatigheid. De accountant meldt deze in zijn verslag.

Saldo baten en lasten overig

Bedragen x €1.000

Saldo baten en lasten overig	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
10. Overhead						
10.0 Bedrijfsvoering						
10.0.0 Overhead	0	-27.286	121	-27.165	-26.720	-445
10.1 Sturing, beheersing en verantw.						
10.1.1 Sturing op ambitie, beleidsd, prest	-143	0	0	0	0	0
10.1.2 Uitv van beleids-bedrijfsprocesse	-225	0	0	0	0	0
10.1.4 Uitvoeren concerncontrol	-81	0	0	0	0	0
Totaal 10.1 Sturing, beheersing en verantw.	-449	0	0	0	0	0
10.2 De digitale provincie						
10.2.1 Digitaal zaken doen	-428	0	0	0	0	0
10.2.2 Digitale samenwerking	-237	0	0	0	0	0

10.2.3 Duurzaam toegankelijke informatie	-787	0	0	0	0	0
10.2.4 Digitale competenties vergroten	-300	0	0	0	0	0
Totaal 10.2 De digitale provincie	-1.752	0	0	0	0	0
10.3 Juridische kwaliteit						
10.3.1 Vergroten realiserend vermogen	-75	0	0	0	0	0
10.3.2 Verminderen juridische risico's	-140	0	0	0	0	0
Totaal 10.3 Juridische kwaliteit	-214	0	0	0	0	0
10.4 Flexibele organisatie						
10.4.1 Inzetbaarheid van medewerkers	-451	0	0	0	0	0
10.4.2 Heroriënt. arbeidsvw. en regeling	-155	0	0	0	0	0
Totaal 10.4 Flexibele organisatie	-606	0	0	0	0	0
10.5 Overhead						
10.5.1 Directie	-85	0	0	0	0	0
10.5.3 P & O	-390	0	0	0	0	0
10.5.5 ICT	-10.783	0	0	0	0	0
10.5.6 Facilitaire zaken	-8.135	0	0	0	0	0
Totaal 10.5 Overhead	-19.393	0	0	0	0	0
10.66 Totaal personeelsgebonden kosten						
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-19.762	-21.004	-21	-21.024	-19.939	-1.086
Totaal 10. Overhead	-42.177	-48.289	100	-48.189	-46.659	-1.530
20. Algemene dekkingsmiddelen						
20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen						
20.00.1 Lokale heffingen	113.047	111.800	1.000	112.800	113.842	-1.042
20.00.2 Algemene uitkeringen	217.156	202.409	20.411	222.820	222.878	-57
20.00.3 Dividend	27.893	21.384	1.610	22.994	26.002	-3.007
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	21.995	12.391	0	12.391	12.565	-174

20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	1.893	2.665	-2.577	88	2.283	-2.195
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen	381.983	350.649	20.444	371.094	377.570	-6.476
20.20 Onvoorzien						
20.20.1 Onvoorzien	0	-250	-250	-500	-3	-497
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen	381.983	350.399	20.194	370.594	377.566	-6.973
Saldo baten en lasten overig	339.806	302.110	20.294	322.404	330.907	-8.503

Uitsplitsing algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Uitsplitsing algemene dekkingsmiddelen	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen						
20.00.1 Lokale heffingen	113.047	111.800	1.000	112.800	113.842	-1.042
20.00.2 Algemene uitkeringen	217.156	202.409	20.411	222.820	222.878	-57
20.00.3 Dividend	27.893	21.384	1.610	22.994	26.002	-3.007
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	21.995	12.391	0	12.391	12.565	-174
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	1.893	2.665	-2.577	88	2.283	-2.195
Totaal 20.00 Overige algemene dekkingsmiddelen	381.983	350.649	20.444	371.094	377.570	-6.476

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Dit betreft alleen de motorrijtuigenbelasting. De hier verantwoorde baten zijn gebaseerd op de cijfers van de Belastingdienst, die deze vaststelt via een landelijk geldende systematiek. Voor meer informatie wordt u verwezen naar de paragraaf "Provinciale heffingen". De overige heffingen worden financieel verantwoord onder de verschillende kerntaken.

Algemene uitkeringen

De afwijking van circa € 0,1 miljoen komt door mutaties uit de decembercirculaire. De mutatie op de algemene uitkering is circa € 15.000. In de decembercirculaire is een wijziging met betrekking tot de decentralisatie- en integratie-uitkeringen aangekondigd. Het gaat hierbij om incidentele bijdragen van het Rijk voor bepaalde doelen. Het totaal hiervan is € 42.000.

- In de december circulaire is aan de Provincie Overijssel €42.000 uitgekeerd. Deze financiële impuls kan bijvoorbeeld door gemeenten gebruikt worden voor weerbaarheidsscans om inzicht te krijgen in de eigen sterke punten, risico's en kwetsbaarheden of het inzetten van handelingsperspectief voor het bevorderen van de weerbaarheid van politieke ambtsdragers en ambtenaren.

Dividend

De afwijking van € 3 miljoen bestaat uit meer ontvangen dividend van Enexis over 2019 dan geraamd. Deze afwijking hebben wij u gemeld in Monitor Overijssel 2020-II onder prestatie 2.3.3.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Het eerste onderdeel betreft de 'Nog toe te delen incidentele baten en lasten'. Hoewel er geen afwijking ten opzichte van de raming is opgetreden, is een realisatie op deze post uiterst ongebruikelijk. De raming en realisatie betreft een bijdrage van € 0,9 miljoen op grond van het advies van de Commissie Jansen aan de provincie Zeeland. Omdat deze bijdrage niet past binnen een van de prestaties binnen de kerntaken, is deze onder dit onderdeel verantwoord.

Het tweede onderdeel betreft correcties op de lasten en baten van voorgaande jaren, waarvoor een meevaller van € 1 miljoen geraamd was. In 2020 bedroegen de correcties uiteindelijk € 3,2 miljoen, circa € 0,3 miljoen lager dan bij Monitor Overijssel 2020-II. De afwijking ten opzichte van de raming en de bijdrage aan het resultaat bedraagt daarmee € 2,2 miljoen. De afwijking ten opzichte van de monitor is veroorzaakt door daarna gebleken noodzakelijke toevoegingen aan de Voorziening dubieuze vorderingen op eerder onder deze post reeds geboekte vorderingen.

Onvoorzien

In 2020 is het niet noodzakelijk geweest het bedrag voor Onvoorzien te benutten. Daarnaast resteert van het flexibele budget voor de Overijsselse aanpak coronacrisis € 0,25 miljoen. Hiervoor stellen wij u voor dit via een resultaatbestemming over te hevelen naar 2021.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves per kerntaak

Bedragen x €1.000

Toevoegingen en onttrekkingen reserves	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
20. Algemene dekkingsmiddelen						
20.30 Mutaties algemene reserves						
20.30.001 Mutaties algemene reserve I	38.415	0	0	0	0	0
20.30.002 Mutaties algemene reserve S	-55.569	0	0	0	0	0
20.30.1 Mutaties algemene reserves I	0	-16.290	160.521	144.231	142.422	1.810
Totaal 20.30 Mutaties algemene reserves	-17.153	-16.290	160.521	144.231	142.422	1.810
20.31 Mutaties reserve bodemsanering						
20.31.116 Mutaties bodemsanering 116	174	0	0	0	0	0
20.31.232 Mutaties bodemsanering 232	-7.600	0	0	0	0	0
20.31.233 Mut. bodemsanering 233 Gijmink	15.906	0	0	0	0	0
20.31.234 Mut. bodemsanering 234 Olasfa	2.216	0	0	0	0	0

Totaal 20.31 Mutaties reserve bodemsanering	10.695	0	0	0	0	0
20.32 Mutaties reserve mob. projecten						
20.32.499 Mut. Res.mob proj.V&V 4xx	-2.752	0	0	0	0	0
20.33 Mutaties reserve openbaar vervoer						
20.33.423 Mut. res. openbaar vervoer 423	5.605	0	0	0	0	0
20.35 Mutaties res dekking kapitaallaste						
20.35.463 Mutaties RDKA 463	2.500	0	0	0	0	0
20.35.464. Mutaties RDKA 464	-192	0	0	0	0	0
20.35.466 Mutaties RDKA 466	-13.516	0	0	0	0	0
20.35.467 Mutaties RDKA 467	427	0	0	0	0	0
20.35.468 Mutaties RDKA 468	-1.100	0	0	0	0	0
20.35.469 Mutaties RDKA 469	-6.665	0	0	0	0	0
20.35.471 Mutaties RDKA 471	256	0	0	0	0	0
20.35.472 Mutaties RDKA 472	-1.400	0	0	0	0	0
Totaal 20.35 Mutaties res dekking kapitaallaste	-19.690	0	0	0	0	0
20.36 Mutaties reserve Europese progr.						
20.36.533 Mut. res. Europese progr 533	2.912	0	0	0	0	0
20.37 Mutaties reserve Natuurnetwerk						
20.37.311 Mut. res. Natuurnetwerk 311	116	0	0	0	0	0
20.37.313 Mut. res. Natuurnetwerk 313	17.133	0	0	0	0	0
20.37.314 Mut. res. Natuurnetwerk 314	3.374	0	0	0	0	0
20.37.322 Mut. res. Natuurnetwerk 322	549	0	0	0	0	0
20.37.323 Mut. res.	3.346	0	0	0	0	0

Natuurnetwerk 323						
20.37.338 Mut. res. Natuurnetwerk 338	1.227	0	0	0	0	0
20.37.812 Mut. res. Natuurnetwerk 812	28.490	0	0	0	0	0
Totaal 20.37 Mutaties reserve Natuurnetwerk	54.235	0	0	0	0	0
20.38 Mutaties reserve provinciale infra						
20.38.463 Mut res provinciale infra 463	-46	0	0	0	0	0
20.39 Mutaties reserve waterwegen						
20.39.471 Mut. reserve waterwegen 471	1.123	0	0	0	0	0
20.40 Mutaties bestemmingsreseves						
20.40.1 Mutaties bestemmingsreseves KT 1	0	186	548	734	-262	996
20.40.153 Mut. reserve drinkwater 153	252	0	0	0	0	0
20.40.2 Mutaties bestemmingsreseves KT 2	0	-554	2.100	1.546	332	1.214
20.40.3 Mutaties bestemmingsreseves KT 3	0	59.892	-32.935	26.957	18.152	8.805
20.40.4 Mutaties bestemmingsreseves KT 4	0	-19.351	-6.579	-25.930	-33.378	7.448
20.40.5 Mutaties bestemmingsreseves KT 5	0	-273	3.318	3.045	1.251	1.794
20.40.9 Mutaties reserve UKVO	0	48.174	-44.192	3.982	-28.280	32.262
Totaal 20.40 Mutaties bestemmingsreseves	252	88.074	-77.741	10.334	-42.185	52.519
20.41 Mutaties res. afrekening pMJP/ILG						
20.41.323 Mut. res. afr. pMJP/ILG 323	3.158	0	0	0	0	0
20.41.335 Mut. res. afr. pMJP/ILG 335	75	0	0	0	0	0
Totaal 20.41 Mutaties res. afrekening pMJP/ILG	3.233	0	0	0	0	0
20.42 Mutaties						

reserve UKVO						
20.42.112 Mutaties reserve UKvO 112	124	0	0	0	0	0
20.42.113 Mutaties reserve UKvO 113	769	0	0	0	0	0
20.42.121 Mutaties reserve UKvO 121	8	0	0	0	0	0
20.42.132 Mutaties reserve UKvO 132	1.555	0	0	0	0	0
20.42.143 Mutaties reserve UKvO 143	1.980	0	0	0	0	0
20.42.211 Mutaties reserve UKvO 211	8.689	0	0	0	0	0
20.42.242 Mutaties reserve UKvO 242	-4.650	0	0	0	0	0
20.42.251 Mutaties reserve UKvO 251	490	0	0	0	0	0
20.42.252 Mutaties reserve UKvO 252	4	0	0	0	0	0
20.42.253 Mutaties reserve UKvO 253	-1.506	0	0	0	0	0
20.42.315 Mutaties reserve UKvO 315	2.210	0	0	0	0	0
20.42.323 Mutaties reserve UKvO 323	6.134	0	0	0	0	0
20.42.333 Mutaties reserve UKvO 333	709	0	0	0	0	0
20.42.335 Mutaties reserve UKvO 335	0	0	0	0	0	0
20.42.338 Mutaties reserve UKvO 338	-74	0	0	0	0	0
20.42.344 Mutaties reserve UKvO 344	4.064	0	0	0	0	0
20.42.346 Mutaties reserve UKvO 346	1.351	0	0	0	0	0
20.42.413 Mutaties reserve UKvO 413	2.302	0	0	0	0	0
20.42.421 Mutaties reserve UKvO 421	684	0	0	0	0	0
20.42.423 Mutaties reserve UKvO 423	0	0	0	0	0	0
20.42.425 Mutaties reserve UKvO 425	-450	0	0	0	0	0
20.42.426 Mutaties reserve UKvO 426	3.048	0	0	0	0	0
20.42.427 Mutaties reserve UKvO 427	958	0	0	0	0	0
20.42.431 Mutaties reserve UKvO 431	1.524	0	0	0	0	0
20.42.441 Mutaties reserve UKvO 441	791	0	0	0	0	0
20.42.442 Mutaties	-2.022	0	0	0	0	0

reserve UKvO 442						
20.42.461 Mutaties reserve UKvO 461	53	0	0	0	0	0
20.42.464 Mutaties reserve UKvO 464	-3.587	0	0	0	0	0
20.42.466 Mutaties reserve UKvO 466	456	0	0	0	0	0
20.42.481 Mutaties reserve UKvO 481	-168	0	0	0	0	0
20.42.511 Mutaties reserve UKvO 511	137	0	0	0	0	0
20.42.512 Mutaties reserve UKvO 512	125	0	0	0	0	0
20.42.513 Mutaties reserve UKvO 513	1.500	0	0	0	0	0
20.42.514 Mutaties reserve UKvO 514	1.820	0	0	0	0	0
20.42.521 Mutaties reserve UKvO 521	1.536	0	0	0	0	0
20.42.522 Mutaties reserve UKvO 522	-4.868	0	0	0	0	0
20.42.523 Mutaties reserve UKvO 523	-417	0	0	0	0	0
20.42.531 Mutaties reserve UKvO 531	-35.882	0	0	0	0	0
20.42.532 Mutaties reserve UKvO 532	8.288	0	0	0	0	0
20.42.541 Mutaties reserve UKvO 541	2.256	0	0	0	0	0
20.42.542 Mutaties reserve UKvO 542	793	0	0	0	0	0
20.42.543 Mutaties reserve UKvO 543	437	0	0	0	0	0
20.42.551 Mutaties reserve UKvO 551	-2.507	0	0	0	0	0
20.42.552 Mutaties reserve UKvO 552	-3.619	0	0	0	0	0
20.42.612 Mutaties reserve UKvO 612	-932	0	0	0	0	0
20.42.613 Mutaties reserve UKvO 613	425	0	0	0	0	0
20.42.621 Mutaties reserve UKvO 621	-750	0	0	0	0	0
20.42.622 Mutaties reserve UKvO 622	69	0	0	0	0	0
20.42.631 Mutaties reserve UKvO 631	-1.088	0	0	0	0	0
20.42.632 Mutaties reserve UKvO 632	-545	0	0	0	0	0
20.42.633 Mutaties reserve UKvO 633	434	0	0	0	0	0
20.42.641 Mutaties	2	0	0	0	0	0

reserve UKvO 641						
20.42.711 Mutaties reserve UKvO 711	94	0	0	0	0	0
20.42.712 Mutaties reserve UKvO 712	5	0	0	0	0	0
20.42.713 Mutaties reserve UKvO 713	52	0	0	0	0	0
20.42.722 Mutaties reserve UKvO 722	499	0	0	0	0	0
20.42.723 Mutaties reserve UKvO 723	73	0	0	0	0	0
20.42.731 Mutaties reserve UKvO 731	0	0	0	0	0	0
20.42.732 Mutaties reserve UKvO 732	32	0	0	0	0	0
20.42.734 Mutaties reserve UKvO 734	261	0	0	0	0	0
20.42.811 Mutaties reserve UKvO 811	19.226	0	0	0	0	0
20.42.813 Mutaties reserve UKvO 813	2.473	0	0	0	0	0
20.42.814 Mutaties reserve UKvO 814	186	0	0	0	0	0
20.42.815 Mutaties reserve UKvO 815	10.100	0	0	0	0	0
Totaal 20.42 Mutaties reserve UKVO	25.660	0	0	0	0	0
20.43 Mutaties reserve ZON						
20.43.151.19 Mut.reserve ZON	-273	0	0	0	0	0
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen	63.802	71.785	82.780	154.565	100.236	54.328

Resultaat

Bedragen x €1.000

Resultaat	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Doorgevoerde wijzigingen 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
20.50 Resultaat	-47.766	0	0	0	-27.131	27.131
Gerealiseerd resultaat	-47.766	0	0	0	-27.131	27.131

Analyse van het resultaat over 2020

Resultaatoverzicht

Het financiële resultaat over 2020 is als volgt samen te vatten:

Bedragen * € 1,0 miljoen	Begroot	Realisatie	Saldo
Lasten	592,53	544,30	48,23
Baten	437,96	471,19	33,23
Saldo van lasten en baten	-154,56	-73,11	81,46
Stortingen in reserves	834,16	834,12	0,04
Onttrekkingen aan reserves	988,72	934,36	-54,37
Bijdrage reserves aan begroting	154,56	100,24	-54,33
Jaarrekeningresultaat	-	27,13	27,13

De begrote lasten in 2020 bedroegen € 592,5 miljoen. De baten waren begroot op € 438,0 miljoen. Het begrote nadelige saldo van baten en lasten bedroeg daarmee € 154,5 miljoen. Dit bedrag zou per saldo worden onttrokken aan de reserves. Dat beeld past bij de uitvoering van de grote opgaven uit het coalitieakkoord, inclusief het investeringsprogramma Kwaliteit van Overijssel. De middelen voor die grote opgaven zijn beschikbaar in onze bestemmingsreserves.

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten in 2020 bedraagt € 73,1 miljoen nadelig. Het saldo is daarmee € 81,4 miljoen minder nadelig dan begroot. Voor € 54,3 miljoen wordt dit veroorzaakt door baten en lasten die worden verrekend met de reserves. Aan die reserves wordt dan ook € 54,3 miljoen minder onttrokken dan begroot. Dit bedrag blijft beschikbaar in de reserves voor besteding in latere jaren, aan de gestelde doelen.

Per saldo wordt in 2020 dan voor € 100,2 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze bijdrage vanuit de reserves, gevoegd bij het nadelige saldo van baten en lasten, leidt tot een positief jaarrekeningresultaat van € 27,1 miljoen.

Analyse van het resultaat

Het resultaat van € 27,1 miljoen wordt veroorzaakt door voor- en nadelen op budgetten van meerdere prestaties in de begroting. Onderstaand specificeren wij die voor- en nadelen. Daarbij vermelden wij de voor- en nadelen die groter zijn dan € 0,5 miljoen. Het betreft de voor- en nadelen ten opzichte van de actuele begroting 2020.

Prestatie	Omschrijving	Bedrag
1.1.4	Grondverkoppen en tijdelijk beheer	€ 3,2 miljoen
1.2.7	Uitvoeringsbudget IJsseldelta fase II	€ 1,2 miljoen
2.1.2	vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	€ 0,8 miljoen
2.3.2	Mutatie Voorziening deelneming Energiefonds Overijssel B.V.	-/- € 1,8 miljoen
3.1.7	Monitoring natuur en landschap	€ 0,5 miljoen
3.2.1	Beheer landschap	€ 0,5 miljoen
4.1.3	Duurzame systemen en netwerken	€ 1,3 miljoen
4.2.3	Concessie en contractmanagement OV	€ 2,3 miljoen
4.3.1	Doeluitkering snelfietsroutes	€ 1,1 miljoen
4.5.1	Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	€ 0,7 miljoen
4.5.2	Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	€ 1,5 miljoen
4.6.9	Verkenningen en planstudies provinciale wegen	€ 0,6 miljoen
4.7.1	Beheer provinciale wegen (vooral gladheidsbestrijding)	€ 0,6 miljoen
5.3.2	Lagere voorziening voor grondexploitatie RBT	€ 1,7 miljoen
5.3.3	Luchthavenexploitatie en grondexploitatie TecBase Twente	-/- € 0,7 miljoen
5.5.2	Doeluitkering MKB innovatiestimulering Regio en topsectoren	€ 1,0 miljoen
5.5.4	Hogere voorziening HFO	-/- € 2,3 miljoen
	Personeelskosten	€ 2,0 miljoen
KT20	Opbrengst opcenten Motorrijtuigenbelasting	€ 1,0 miljoen
KT20	Dividend Enexis	€ 2,9 miljoen
KT20	Rente-opbrengst obligatieportefeuille	-/- € 0,8 miljoen
KT20	Verkoopresultaat obligaties	€ 1,0 miljoen
KT20	Vrijval eerdere jaren	€ 2,2 miljoen
KT20	Onvoorzien	€ 0,5 miljoen
	Overige posten	€ 6,1 miljoen
	Totaal	27,1 miljoen

Grondverkoppen en tijdelijk beheer (prestatie 1.1.4)

Het project 'grond voor grond' vormt een onderdeel van de grondverkoppen onder prestatie 1.1.4. De gronden binnen dit project hebben wij van het Rijk verkregen bij het sluiten van het Natuurpact in 2013. De verkoopopbrengst van deze gronden zetten wij in ter dekking van de kosten voor de Ontwikkelopgave Natuurnetwerk Nederland. Ieder jaar verkopen wij een deel van deze gronden. Drie transacties hebben wij eerder af kunnen ronden dan voorzien. De gerealiseerde verkoopresultaten zijn daarom € 2,6 miljoen hoger dan begroot. Het gaat om eerder gerealiseerde winst dan begroot, de uiteindelijk voorziene opbrengst van dit meerjarige traject blijft ongewijzigd.

Naast het voordeel op grond voor grond is op deze prestatie een voordeel van € 0,6 miljoen gerealiseerd op het tijdelijk beheer. Het gaat om tijdelijk beheer van gronden en opstallen die wij nog in ons bezit houden voor provinciale projecten. Deze voorraad gronden en opstallen is groter dan wij bij de start van dit traject hadden voorzien. Een groter deel van de courante gronden en opstallen hebben wij nog in ons bezit. De huur- en pacht opbrengsten van de objecten overtreffen de kosten van het beheer en onderhoud.

IJsseldelta fase II (prestatie 1.2.7)

Binnen prestatie 1.2.7 is een budget beschikbaar voor de coördinatie van drie regionale deelprojecten van het MIRT-project IJsseldelta Fase 2. De beschikbaarheid van dit budget en de daarvoor uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd in de Bestuursovereenkomst IJsseldelta Fase 2 die wij met het Rijk gesloten hebben in 2016. Van het totale budget van € 2,6 miljoen resteert nog € 1,2 miljoen. Dit bedrag is benodigd voor de uitvoering van de werkzaamheden in 2021 en verder. Wij doen u om die reden dan ook een voorstel voor resultaatbestemming via deze jaarrekening 2020.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (prestatie 2.1.2)

Het budget voor deze prestatie bedroeg in 2020 € 4,3 miljoen. Het voordeel van € 0,8 miljoen wordt voor € 0,2 miljoen veroorzaakt door een hogere opbrengst van de leges voor omgevingsvergunningen. Daarnaast is voor € 0,6 miljoen aan uitvoeringsbudgetten niet tot besteding gekomen. Het gaat hierbij vooral om het budget voor de transitie van de omgevingsdiensten van input naar output gestuurd en om het budget voor screening en actualisatie van de omgevingsvergunning. Voor het restant op het eerst genoemde budget doen wij u een voorstel voor resultaatbestemming, zodat dit meerjarige traject kan worden gecontinueerd.

Voorziening Energiefonds Overijssel B.V. (EFO) (prestatie 2.3.2)

Uit de jaarrekening 2020 van EFO blijkt dat het eigen vermogen van de BV is afgenomen. Voor het verschil tussen het door ons gestorte vermogen en het eigen vermogen van de BV treffen wij een voorziening. Het gaat om een bedrag van € 1,8 miljoen. Via het voorstel tot resultaatbestemming bij deze jaarrekening stellen wij u voor om dit bedrag te onttrekken aan de daarvoor bestemde middelen in de Algemene financieringsreserve.

Monitoring natuur en landschap (prestatie 3.1.7)

De voorbereiding van monitoringactiviteiten heeft meer tijd gekost dan voorzien. Veel van deze activiteiten lopen daarom door in 2021. Van het budget van € 0,7 miljoen is € 0,5 miljoen in 2020 niet besteed. Deze niet bestede middelen zijn nodig voor de uitvoering in 2021. Wij doen u dan ook een voorstel voor resultaatbestemming bij deze jaarrekening.

Beheer landschap (prestatie 3.2.1)

De COVID-19 maatregelen hebben veel beperkingen opgeleverd om de gestelde doelen te behalen. Dit speelde onder andere bij het opstellen en uitvoeren van bidbooks en bij de verbreding van het vrijwilligerswerk. Voor de niet bestede middelen doen wij u een voorstel voor resultaatbestemming, zodat wij die in de toekomst in kunnen zetten voor het doorvoeren van een versnelling op dit terrein.

Duurzame systemen en netwerken (prestatie 4.1.3)

Het budget op deze prestatie bedroeg € 2,5 miljoen. Het gerealiseerde voordeel ten opzichte van de begroting bedraagt € 2,3 miljoen. Voor twee subsidieverleningen aan de Cleantechregio vergde de voorbereiding van de betreffende projecten meer tijd dan voorzien. Daarnaast is de Voucherregeling thuiswerkplannen eind 2020 opengesteld. Zowel de subsidies aan de Cleantechregio als de subsidies voor de voucherregeling worden daarom in 2021 verstrekt. Dit leidt tot een voordeel van € 0,9 miljoen. Daarnaast hebben wij van het Rijk diverse doelmittelingen ontvangen. Dit leidt tot een voordeel van € 1,4 miljoen. Van het totale voordeel van € 2,3 miljoen komt € 1,0 miljoen ten gunste van reserves. De resterende € 1,3 miljoen maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat.

Concessie- en contractmanagement (prestatie 4.2.3)

Van het budget van € 106,6 miljoen resteert € 4,5 miljoen. Hiervan blijft € 2,2 miljoen ten gunste van de reserves. Het resterende voordeel van € 2,3 miljoen maakt deel uit van het rekeningresultaat. Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door een lagere OV-index dan begroot. Door de beschikbaarheidsvergoeding vanuit het Rijk heeft de corona-crisis geen noemenswaardig effect gehad op het saldo van lasten en baten voor deze prestatie.

Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid (prestatie 4.5.1)

Van het budget voor deze prestatie, ter grootte van € 4,5 miljoen, resteert € 2,1 miljoen. De niet bestede middelen bestaan voor € 1,9 miljoen uit budget voor de beleidsimpuls verkeersveiligheid. Bij de Monitor Overijssel 2020-II hebben wij aangekondigd deze middelen in te willen zetten voor cofinanciering op de recent toegekende specifieke Rijksuitkering stimulering verkeersmaatregelen. Van de € 1,9 miljoen blijft € 1,4 miljoen beschikbaar via de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Voor de resterende € 0,5 miljoen doen wij u een voorstel tot resultaatbestemming.

Voor € 0,2 miljoen bestaan de niet bestede middelen uit lagere vaststellingen van subsidies die in eerdere jaren zijn toegekend voor het Uitvoeringsprogramma mobiliteit. Ook voor

deze middelen doen wij u een voorstel voor resultaatbestemming. Dit is in lijn met uw besluitvorming op het Statenvoorstel Herprioritering (2020/1102400), om terugvloeiende subsidies meerjarig beschikbaar te houden voor toekomstige uitvoeringsprogramma's mobiliteit.

Voorlichting en educatie verkeersveiligheid (prestatie 4.5.2)

Het voordeel van € 1,46 miljoen op het totaal beschikbare budget van € 6,8 miljoen doet zich voor op de budgetten voor voorlichting en educatie (€ 0,23 miljoen) en het verkeersveiligheidsprogramma (€ 1,23 miljoen).

Verkenningen en planstudies mobiliteit (prestatie 4.6.9)

Op deze prestatie worden de kapitaallasten van investeringsprojecten in provinciale wegen verantwoord. En de kosten voor verkenningen en planstudies zijn hier opgenomen. In 2020 was voor deze prestatie € 5,8 miljoen beschikbaar. De kosten voor onderzoek en planstudies zijn € 0,6 miljoen achtergebleven bij de begroting.

Beheer provinciale infrastructuur (prestatie 4.7.1)

Voor deze prestatie was in 2020 € 32,1 miljoen beschikbaar. Hiervan is € 2,7 miljoen niet tot besteding gekomen. Voor € 2,1 miljoen blijft dit bedrag in de Reserve waterwegen beschikbaar als onderdeel van het budget voor de verdere afhandeling van de schademeldingen bij Kanaal Almelo de Haandrik. Voor € 0,6 draagt het niet bestede bedrag bij aan het jaarrekeningresultaat. Het voordeel van € 0,6 miljoen doet zich voor op het budget voor gladheidsbestrijding.

Bestaande werklocaties (prestatie 5.3.2)

Door de positieve ontwikkeling van de grondexploitatie voor het Regionaal bedrijventerrein Twente is uit de voorziening voor deze grondexploitatie € 1,7 miljoen vrijgevallen.

Topwerklocaties (prestatie 5.3.3)

Ons aandeel in het negatieve resultaat van de luchthavenexploitatie bedraagt € 0,5 miljoen. Bovendien hebben wij door de negatieve ontwikkeling van de grondexploitatie van Techbase Twente € 0,2 miljoen toegevoegd aan de Voorziening voor deze grondexploitatie.

Doeluitkering MIT 18-19-20 (prestatie 5.5.2)

Deze doeluitkering heeft betrekking op MKB-innovatiestimulering Regio en Topsectoren. De doeluitkering is in 2020 toegekend door het Rijk. Wij brengen in 2020 ook de in 2018 en 2019 gemaakte kosten, ter grootte van € 1,0 miljoen, ten laste van deze doeluitkering. Dat levert in 2020 een voordeel op van € 1,0 miljoen.

De in 2018 en 2019 gemaakte kosten zijn vooruitlopend op het beschikbaar komen van de Doeluitkering MIT ten laste gebracht van het KVO-budget voor deze prestatie. Om die reden doen wij u bij de jaarrekening een resultaatbestemmingsvoorstel, waarbij wij de middelen in Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel voor deze prestatie weer willen aanvullen met € 1,0 miljoen.

Verstrekken risicokapitaal – Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO) (prestatie 5.5.4)

Uit de jaarrekening 2020 van HFO blijkt dat het eigen vermogen van de BV is afgenomen. Voor het verschil tussen het door ons gestorte vermogen en het eigen vermogen van de BV treffen wij een voorziening. Het gaat om een bedrag van € 2,3 miljoen. Via het voorstel tot resultaatbestemming bij deze jaarrekening stellen wij u voor om dit bedrag te onttrekken aan de daarvoor bestemde middelen in de Algemene financieringsreserve.

Personeelslasten

Het budget voor personeelslasten bedroeg in 2020 € 67,7 miljoen. Hiervan resteert € 2,0 miljoen.

Motorrijtuigenbelasting

De opbrengsten motorrijtuigenbelasting zijn € 1,0 miljoen hoger dan de begrote € 112,8 miljoen. Voor deze extra baten doen wij u een voorstel voor resultaatbestemming, overeenkomstig de Perspectiefbrief 2020.

Dividendopbrengst Enexis

Deze opbrengst bedroeg in 2020 € 20,6 miljoen. Dat is € 2,9 miljoen hoger dan de begrote opbrengst.

Obligaties

Door de verkoop van een deel van de obligatieportefeuille is een positief transactieresultaat behaald van € 1,0 miljoen en zijn de rente-opbrengsten € 0,8 miljoen lager dan begroot.

Vrijval eerdere jaren

Jaarlijks is in de begroting een post van € 1,0 miljoen opgenomen als meevaller vanwege voordelen uit voorgaande jaren. Die voordelen komen bijvoorbeeld tot stand door lagere subsidievaststellingen. Het voordeel vanuit voorgaande jaren bedraagt € 3,2 miljoen in 2020, € 2,2 miljoen meer dan begroot. Vooral de lagere vaststelling van het project Herstructurering Twentekanaal (€ 1,6 miljoen), een gewijzigde subsidie-aanvraag voor het project Bolwerk Buitenwacht in Kampen (€ 0,5 miljoen) en de lagere bijdrage aan de verbreding voor de N35 Zwolle – Wijthmen (€ 0,5 miljoen) dragen hieraan bij. Daar staat een kostenpost voor afwikkeling van fiscale zaken uit de periode 2015-2019 tegenover.

Onvoorzien

Deze stelpost hebben wij niet aan hoeven spreken, wat een voordeel oplevert van € 0,5 miljoen.

Specificatie van het resultaat

Bovenstaand zijn alle afwijkingen van groter dan € 0,5 miljoen gespecificeerd. Onderstaande tabel geeft een verdere uitsplitsing van het resultaat. Daarmee zijn alle afwijkingen ten opzicht van de begroting inzichtelijk. Bij de genoemde prestaties wordt onder de financiële toelichting ingegaan op het verschil tussen de begrote en gerealiseerde lasten en baten.

Prestatie	Onderwerp	Resultaat	Reserves	Totaal
1.1.1	IPO en actualisatie omgevingsbeleid	144,00	-	144,00
1.1.1	Herziening omgevingsvisie	-	114,00	114,00
1.1.2	Poort van het vechtdal	-	108,00	108,00
1.1.2	Diverse uitvoeringsbudgetten ruimtelijk beleid	247,00	177,00	424,00
1.1.2	Ondergronds verkabelen	170,00	-	170,00
1.1.4	Tijdelijk beheer	635,00	-	635,00
1.1.4	Grond voor Grond	2.648,00	-	2.648,00
1.1.4	Overtollig bezit	-54,00	-	-54,00
1.1.5	Implementatie omgevingswet	289,00	-	289,00
1.2.2	ZON	-	753,00	753,00
1.2.3	6e actieprogramma Nitraatuitspoel	-	204,00	204,00
1.2.6	Ijsseldelta fase I	-	4.704,00	4.704,00
1.2.7	Ijsseldelta fase II	1.230,00	-	1.230,00
1.3.2	Verpaupering recreatiewoningen	88,00	-	88,00
1.3.2	Starterslening SVN	-151,00	-	-151,00
1.3.2	Flexibele huisvesting, woonkeuken en flexwonen	-	876,00	876,00
1.4.2	Gebiedsontwikkeling	-	118,00	118,00
1.4.2	Circulair bouwen en circulair wonen	-	240,00	240,00
1.4.2	Vitaliteit binnensteden	-	1.228,00	1.228,00
1.4.2	Stadsbeweging en retail	-	106,00	106,00
1.4.2	Kwaliteit bebouwd gebied	-	153,00	153,00
1.4.2	Toekomstbestendige binnensteden en retail	-	1.974,00	1.974,00
1.4.3	Leefbaar platteland	-	886,00	886,00

2.1.1	Beleidsontw milieu en duurzaamheid	230,00	-	230,00
2.1.2	Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	832,00	-	832,00
2.2.1	Bodemsanering	-	1.214,00	1.214,00
2.3.1	Programma NEO	-	2.781,00	2.781,00
2.3.1	Regionale energiestrategieën	411,00	-	411,00
2.3.1	Energietransitie	-	3.725,00	3.725,00
2.3.2	Mutatie Voorziening deelneming Energiefonds Overijssel	-1.794,00	-	-1.794,00
3.1.2	VTH natuur en landschap	274,00	193,00	467,00
3.1.4	Beheer natuurterreinen	-	878,00	878,00
3.1.5	Agrarisch natuurbeheer	-	1.235,00	1.235,00
3.1.5	Actieplan weidevogels	86,00	-	86,00
3.1.6	Soortenbeleid (uKVO is biodiversiteit)	260,00	55,00	315,00
3.1.7	Monitoring natuur en landschap	516,00	-	516,00
3.2.1	Beheer landschap	546,00	-	546,00
3.2.1	1,1 miljoen bomen	-	93,00	93,00
3.2.2	Stimulering natuur	119,00	-	119,00
3.2.2	Natuur voor elkaar	-	331,00	331,00
3.3.1	Aanpak stikstof	-	139,00	139,00
3.3.4	Vergoeding schade via faunafonds	-	190,00	190,00
3.4.1	Beleidsontwikkeling landbouw	218,00	-	218,00
3.4.2	Agro & Food	-	610,00	610,00
3.4.3	Kavelruil	-	131,00	131,00
3.4.3	Revolving fund	237,00	-	237,00
3.5.1	Ontwikkelopgave	-	6.268,00	6.268,00
3.5.3	Tender en afronding sectorale projecten	-	494,00	494,00
3.5.4	Gebiedsgerichte aanpak stikstof	-	265,00	265,00
4.1.3	Beter benutten	-711,00	799,00	88,00
4.1.3	Mobiliteitsmanagement	1.310,00	-	1.310,00
4.1.3	Stimuleringsfonds	-	300,00	300,00
4.1.3	DUS - MIRT '17-'19	442,00	-	442,00
4.1.3	DUS VDD - Verkeersinfrastructuur	225,00	-	225,00
4.2.1	Herijking OV	-	1.340,00	1.340,00
4.2.2	Verduurzamen spoor: Zutphen Hengelo en Almelo - Hardenberg	-	955,00	955,00
4.2.3	Concessie- en contractmanagement OV	2.289,00	391,00	2.680,00
4.2.3	Aanpak NABO's	-	1.805,00	1.805,00
4.2.3	Doeluitkering Beschikbaarheidsvergoeding OV	-	-	-
4.2.6	Spoor Zwolle - Enschede	-	389,00	389,00
4.3.1	Fiets	1.105,00	1.414,00	2.519,00
4.5.1	Infrastructurele middelen verkeersveiligheid	660,00	1.421,00	2.081,00
4.5.2	Educatie en voorlichting	1.461,00	-	1.461,00
4.6.3	N35 - Knooppunt Bos	-	236,00	236,00
4.6.5	N50 Kampen - kampen Zuid	-	3.820,00	3.820,00
4.6.9	Verkenningen en planstudies	602,00	-	602,00
4.7.1	Schademeldingen en proceskosten Almelo de Haandrik	-	2.080,00	2.080,00

4.7.1	Beheer provinciale infra (vooral gladheidsbestrijding)	590,00	-	590,00
5.1.1	Arbeidsmarkt en onderwijs	-	413,00	413,00
5.2.1	Regiodeal Twente	-	1.086,00	1.086,00
5.2.3	Regiodeal Cleantechregio	-	999,00	999,00
5.2.4	Regiodeal Giethoorn	-	-2.881,00	-2.881,00
5.3.1	Werlocaties, basis op orde	74,00	325,00	399,00
5.3.2	Bestaande werklocaties	1.702,00	-	1.702,00
5.3.3	Topwerklocaties	-	238,00	238,00
5.3.3	Luchthavenexploitatie en grondexploitatie Tecbase Twente	-744,00	-	-744,00
5.4.1	Gastvrij Overijssel	-	-1.223,00	-1.223,00
5.4.2	Festivals en evenementen	-	196,00	196,00
5.5.1	Basisinfrastructuur en innovatie (vooral economic board Zwolle)	44,00	112,00	156,00
5.5.2	Structurele middelen agro	157,00	-	157,00
5.5.2	DUS MIT 18-19-20	960,00	-	960,00
5.5.2	Bevorderen innovatie en ondernemerschap	-	4.309,00	4.309,00
5.5.3	Europese programma's	-	1.794,00	1.794,00
5.5.4	Verstrekken risicokapitaal	-2.288,00	-	-2.288,00
5.5.5	Circulaire economie	-	787,00	787,00
6.2.1	Cofinanciering noodsteun culturele en creatieve sector	-	378,00	378,00
6.2.1	Compensatie schade provinciale basisinfra cultuur	-	1.293,00	1.293,00
6.2.1	DUS culturele voorzieningen provincies	-	-	-
6.5.2	Zelfstandig wonen en gezond bewegen	275,00	-	275,00
6.6.1	Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten	66,00	178,00	244,00
7.1.1	Bestuurlijke inrichting en samenwerking	15,00	280,00	295,00
7.1.5	Programma weerbare overheid	114,00	-	114,00
7.1.5	Doeluitkering veilige vakantieparken Overijssel	-	-	-
7.2.1	Kennisontwikkeling en -deling	-	100,00	100,00
7.2.1	Jij & Overijssel	113,00	-	113,00
7.2.2.	Trendbureau Overijssel	111,00	-	111,00
7.2.3	Digitale overheid, datastrategie en data-analyse	95,00	-	95,00
7.2.4	Eigentijdse invulling participatie	-	235,00	235,00
7.3.1	Samenwerking met partners	102,00	37,00	139,00
7.3.2	Lobby en relatiebeheer	276,00	-	276,00
7.3.3	Communicatiebeheer	303,00	-	303,00
7.3.5	Verstevigen samenspel GS-PS	401,00	-	401,00
				-
Overhead	Overhead:	445,00	-	445,00
Personeel	Personeelskosten	2.030,00	-	2.030,00
KT20	MRB	1.042,00	-	1.042,00
KT20	Provinciefonds	57,00	-	57,00
KT20	Dividend Enexis	2.933,00	-	2.933,00
KT20	Rente obligatieportefeuille	-785,00	-	-785,00
KT20	Verkoopresultaat obligaties	972,00	-	972,00

KT20	Onderuitputting/ vrijval eerdere jaren	2.186,00	-	2.186,00
KT20	Onvoorzien	500,00	-	500,00
	Overige posten	821,00	479,00	1.301,00
		27.131,00	54.328,00	81.460,00

Verklaring lagere besteding budgetten gedekt uit reserves

Bovenstaand zijn de budgettaire afwijkingen toegelicht die hebben geleid tot het resultaat van € 27,1 miljoen. In totaal bedroegen de budgettaire afwijkingen € 81,4 miljoen. Per saldo hebben deze afwijkingen voor € 54,3 betrekking op budgetten die gedekt worden uit reserves. Deze afwijkingen hebben geen gevolgen voor het jaarrekeningresultaat maar leiden tot een hogere stand van de beschikbare reserves. De middelen blijven in die reserves beschikbaar voor realisatie van de gestelde doelen in de komende jaren.

De lagere besteding van € 54,3 miljoen heeft voor € 32,3 miljoen betrekking op budgetten van de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. In 2020 was vanuit deze reserve een budget beschikbaar van € 170,5 miljoen. De lagere bestedingen hebben betrekking op de volgende prestaties:

Prestatie	Omschrijving	Bedrag
1.2.6	IJsseldelta fase I	€ 4,7 miljoen
1.3.2	Flexibele huisvesting, woonkeuken en flexwonen	€ 0,9 miljoen
1.4.2	Ruimtelijke kwaliteit steden en kernen	€ 3,8 miljoen
1.4.3	Leefbaar platteland	€ 0,9 miljoen
2.3.1	Programma Nieuwe Energie Overijssel en laadinfrasstructuur	€ 2,8 miljoen
2.3.1	Energietransitie	€ 3,7 miljoen
3.4.2	Agro & Food	€ 0,6 miljoen
3.5.3	Tender en afronding	€ 0,5 miljoen
4.2.1	Herijking openbaar vervoer	€ 1,3 miljoen
4.2.3	Aanpak niet actief beveiligde overwegen	€ 1,8 miljoen
4.3.1	Fiets	€ 1,4 miljoen
4.5.1	Verkeersveiligheid	€ 1,4 miljoen
4.6.5	N50 Kampen Zuid - Kampen	€ 0,6 miljoen
5.2.1	Regiodeal Twente	€ 1,1 miljoen
5.2.3	Regiodeal Cleantech regio	€ 1,0 miljoen
5.2.4	Meerjarenprogramma leefbaar Giethoorn	-/- € 2,9 miljoen
5.4.1	Gastvrij Overijssel	-/- € 1,2 miljoen
5.5.2	Bevorderen ondernemerschap	€ 1,3 miljoen
5.5.2	Innovatie en ondernemerschap	€ 3,0 miljoen
5.5.5	Circulaire economie	€ 0,8 miljoen
	Overige posten	€ 4,8 miljoen
	Totaal	€ 32,3 miljoen

De bestedingen ten laste van budgetten die worden gedekt uit de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Netwerk Nederland zijn € 8,8 miljoen lager dan begroot. In 2020 was vanuit deze reserve een budget van € 95,1 miljoen beschikbaar. Voor € 6,3 miljoen wordt de lagere besteding veroorzaakt door lagere lasten voor de Ontwikkelopgave (prestatie 3.5.1). Van deze € 6,3 miljoen heeft € 0,7 miljoen betrekking op een correctie op de waardering van aangekochte gronden. Via het voorstel over de resultaatbestemmingen en begrotingswijzigingen bij de jaarstukken 2020 stellen wij u voor dit voordeel van € 0,7 miljoen te beklemmen in de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland. Bij de verkoop van de gronden blijkt namelijk pas of deze hogere waardering daadwerkelijk wordt geëffectueerd.

Voor € 4,4 miljoen doen de lagere lasten zich voor op budgetten die worden gedekt uit de Reserve Mobiliteit Verkeer & Vervoer. Dit wordt vooral veroorzaakt door het doorschuiven van de bijdrage aan de verbreding van de N50 naar 2021 (prestatie 4.6.5). Voor € 8,8 doen de lagere lasten zich dan nog voor op overige reserves.

Voordelen op structurele begrotingsposten

In haar reactie op de jaarstukken 2017 en 2018 heeft de auditcommissie geadviseerd om voor voordelen op structurele kostenposten te duiden of die voordelen een incidenteel of structureel karakter hebben. En om bij voordelen met een structureel karakter het verband met de perspectiefnota te leggen.

In onderstaande tabel hebben wij de structurele begrotingsposten (kosten en opbrengsten) opgenomen, waarop voor het tweede achtereenvolgende jaar een voordeel is gerealiseerd. De bedragen in de tabel geven de voordelen weer die op de structurele begrotingsposten binnen de betreffende prestatie zijn gerealiseerd. De voordelen hebben naar onze mening een incidenteel karakter en vergen geen inbedding in de Perspectiefnota 2022. Onder de tabel lichten wij dit per begrotingspost toe.

Prestatie	Omschrijving	Bedrag
2.1.2	Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	€ 0,4 miljoen
3.1.7	Monitoring natuur en landschap	€ 0,5 miljoen
3.2.1	Beheer landschap	€ 0,5 miljoen
4.2.3	Concessies openbaar vervoer	€ 2,6 miljoen
4.5.1	Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	€ 0,7 miljoen
4.5.2	Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	€ 1,4 miljoen
4.6.9	Verkenningen en planstudies	€ 0,6 miljoen
4.7.1	Beheer provinciale infrastructuur	€ 0,6 miljoen
6.5.2	Zelfstand wonen en gezond bewegen	€ 0,3 miljoen
7.2.2	Trendbureau	€ 0,1 miljoen
KT10	Overhead	€ 0,4 miljoen
KT20	Personeelskosten	€ 2,0 miljoen
KT20	Motorrijtuigenbelasting	€ 1,0 miljoen
KT20	Dividend Enexis	€ 2,9 miljoen
KT20	Vrijval eerdere jaren	€ 2,2 miljoen

Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu

Zowel in 2019 als in 2020 is op deze prestatie een voordeel gerealiseerd. Voor € 0,4 miljoen heeft dit voordeel betrekking op structurele begrotingsposten. De legesopbrengsten voor vergunningaanvragen zijn in 2020 € 0,2 miljoen hoger dan begroot. De hoogte van de legesopbrengsten varieert van jaar tot jaar. Het behaalde voordeel geeft dan ook geen aanleiding tot een structurele bijstelling van de begrote legesopbrengsten.

Het resterende voordeel van € 0,2 miljoen is vooral gerealiseerd op de budgetten voor de omgevingsdiensten. Het budget voor de bijdrage aan de omgevingsdiensten is in de begroting voor het komende jaar afgestemd op de gemaakte budgetafspraken.

Monitoring natuur en landschap

De onderbesteding in 2019 bedroeg € 0,2 miljoen, in 2020 is de onderbesteding € 0,5 miljoen. Het budget in 2020 voor deze prestatie was eenmalig hoger als gevolg van de resultaatbestemming uit 2019. De voorbereidingen van de monitoringactiviteiten vergden in 2020 meer tijd dan voorzien. De gewenste intensivering heeft daarom niet plaatsgevonden. Wij verwachten deze in 2021 vorm te geven. Na 2021 bedraagt het structurele budget voor deze prestatie € 0,5 miljoen. Dit houdt gelijke tred met de voorziene kosten van de jaarlijkse monitoringactiviteiten.

Beheer landschap

De onderbesteding op deze prestatie bedraagt € 0,5 miljoen. In 2019 resteerde € 0,4 miljoen als gevolg van ontvangen subsidie-aanvragen waarop nog niet beschikt was. De

onderbesteding in 2020 doet zich voor op een incidenteel budget binnen deze prestatie en is het gevolg van de Covid-19 maatregelen. In 2021 willen wij een inhaalslag maken met het opstellen en uitvoeren van bidbooks en met de verbreding van het vrijwilligerswerk.

Concessies openbaar vervoer

De onderbesteding op de budgetten voor deze concessies is met € 2,6 miljoen vergelijkbaar met de onderbesteding in 2019. Belangrijke oorzaak is een lagere indexering van de concessies dan verwacht. De indexering verschilt van jaar tot jaar. Gelet op de onzekere gevolgen van de coronacrisis voor het openbaar vervoer gaan wij er vanuit het structureel beschikbare budget voor deze concessies de komende jaren volledig nodig te hebben.

Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid

De onderbesteding in 2020 is met € 0,7 miljoen vergelijkbaar met de onderbesteding in 2019 en doet zich vooral voor op het budget voor de beleidsimpuls verkeersveiligheid. De middelen hiervoor heeft u beschikbaar gesteld vanuit de meeropbrengst van de motorrijtuigenbelasting. Wij willen de middelen dan ook beschikbaar houden voor het vervolg van deze impuls in 2021. Ook al gezien het feit dat het budget voor deze prestatie vanaf 2022 structureel € 0,5 miljoen lager is, op basis van uw besluitvorming op het Statenvoorstel Herprioritering (2020/1102400).

Voorlichting en educatie verkeersveiligheid

Van het beschikbare budget van € 5,2 miljoen resteert € 1,4 miljoen. In 2019 was dat € 0,8 miljoen. Hier is sprake van een terugkerende onderbesteding. De onderbesteding wordt voor een groot deel veroorzaakt door lagere vaststellingen van in voorgaande jaren verstrekte subsidies. Via het statenvoorstel over de herprioritering (2020/1102400) heeft u besloten dat de opbrengst van deze lagere subsidievaststellingen beschikbaar dient te blijven om opnieuw in te zetten voor dit onderwerp. In datzelfde voorstel heeft u besloten tot een structurele verlaging van het budget voor deze prestatie met € 0,3 miljoen. Daarmee kent deze meevaller geen structureel karakter.

Verkenningen en planstudies

Op de structurele budgetten voor deze prestatie resteert € 0,6 miljoen. In 2019 bedroeg de onderbesteding € 0,3 miljoen. Gezien de ambities en opgaven op het gebied van mobiliteit verwachten wij dat het structureel beschikbare budget voor deze verkenningen en planstudies de komende jaren desondanks nodig is.

Beheer provinciale infrastructuur

Van de structureel beschikbare middelen van € 14,0 miljoen voor deze prestatie is € 0,6 miljoen niet besteed. De afwijking doet zich vooral voor op het budget voor gladheidsbestrijding, waarvan het bestedingspatroon vooral afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Zelfstandig wonen en gezond bewegen

In 2020 resteert op deze prestatie € 0,3 miljoen. In 2019 was dit € 0,4 miljoen. Net als in 2019 wordt dit verklaard door nog te beschikken subsidies op ontvangen subsidieaanvragen. De niet bestede middelen zijn dus nog wel benodigd. Wij doen u hiervoor dan ook een voorstel voor resultaatbestemming.

Trendbureau

Net als voorgaand jaar resteert van het budget voor het Trendbureau, ter grootte van € 0,3 miljoen, een bedrag van € 0,1 miljoen. In 2019 werd dit veroorzaakt door een aantal personele mutaties. In 2020 ligt zijn er minder activiteiten geweest als gevolg van de coronacrisis. Aan de terugkerende onderbesteding liggen incidentele oorzaken ten grondslag.

Overhead

Van het budget van € 27,9 miljoen resteert € 0,4 miljoen. Mede als gevolg van een structurele verlaging van dit budget met € 1,0 miljoen in het kader van de herprioritering van de begroting 2020 is de onderbesteding op dit budget ruim € 3,0 miljoen lager dan in 2019. Gezien de beperkte afwijking ten opzichte van het begrote bedrag bezien wij deze onderbesteding als incidenteel.

Personeelskosten

Van het budget van € 67,7 miljoen resteert € 2,0 miljoen. In 2020 hebben wij geen beroep gedaan op het frictiekostenbudget. Dit levert een meevaller op van € 1,0 miljoen. De resterende afwijking ten opzichte van het budget is gering. Wij bezien deze onderbesteding daarom als incidenteel.

Motorrijtuigenbelasting

De opbrengst motorrijtuigenbelasting is in 2020 € 1,0 miljoen hoger dan begroot. In 2019 was dit € 1,7 miljoen. De meeropbrengst wordt in overeenstemming met de Perspectiefbrief 2020 ingezet voor verkeersveiligheid.

Dividend Enexis

Deze dividendopbrengst was in 2020 hoger dan begroot. Voor de komende jaren verwachten wij een verlaging van dit dividend als gevolg van de investeringen die Enexis moet doen voor de aanpassing van het netwerk. In de Perspectiefnota 2021 gaan wij, indien nodig, hierop verder in.

Vrijval eerdere jaren

Voor deze post nemen wij jaarlijks € 1,0 miljoen op in de begroting. De werkelijke vrijval was dit jaar 2,2 miljoen hoger. Dit is voornamelijk het gevolg van twee fors lagere subsidievaststellingen en een aanzienlijke aanpassing van een eerder ingediende en gehonoreerde subsidie-aanvraag. Dit zijn incidentele oorzaken. De jaarlijkse vrijval uit eerdere jaren laat zich niet goed voorspellen. Wij zien deze meevaller dan ook als incidenteel.

Besteding resultaatbestemming 2019

In reactie op de Boardletter 2019 heeft de auditcommissie de aanbeveling gedaan om het expliciet te vermelden als budgetten voor een tweede en of volgende keer doorschuiven naar een volgend jaar. Bij de jaarrekening 2020 geldt dit voor de volgende budgetten.

- Bij prestatie 1.1.2 stellen wij voor om het budget voor het voorbereidend onderzoek naar het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels bij 's Heerenbroek voor het tweede achtereenvolgende jaar door te schuiven. Dit betreft een budget van € 170.000. Uitvoering van het onderzoek start naar verwachting in 2021.

- Het project IJsseldelta fase II is een meerjarig project. Het budget bestaat uit verkregen rijksmiddelen. Jaarlijks stellen wij u voor om de niet bestede middelen beschikbaar te houden voor het vervolg van dit project. Bij prestatie 1.2.7 vindt u dit voorstel voor 2020, ter grootte van € 1,2 miljoen.

- Bij prestatie 2.1.1 stellen wij net als in 2019 voor om het budget voor meetpunten Lelystad airport van € 50.000 door te schuiven. De besluitvorming in de Tweede Kamer over de luchtvaartnota en wijziging van het luchthavenbesluit Lelystad airport heeft in 2020 niet plaatsgevonden.

- Bij prestatie 2.1.2 doen wij u het voorstel om de niet bestede middelen voor de transitie van de omgevingsdiensten toe te voegen aan de begroting 2021. Het gaat om € 164.600, inclusief de resultaatbestemming van € 117.000 uit 2019. Het proces om te komen van een input- naar output gestuurde financieringssystematiek beslaat een periode van vier jaar. Het beschikbare budget willen wij gedurende deze periode beschikbaar houden.

- Op prestatie 3.1.5 is via de resultaatbestemming uit 2019 € 100.000 beschikbaar voor het Actieplan weide- en akkervogels. Wij stellen u voor om de resterende middelen van € 85.000 opnieuw een jaar door te schuiven. Het plan beslaat de periode 2019-2021. Het grootste deel van de lasten wordt in 2021 gerealiseerd.

- Het budget voor monitoring natuur en landschap (prestatie 3.1.7), ter grootte van € 750.000, is voor ruim € 500.000 niet tot besteding gekomen. In navolging van eerdere jaren stellen wij u voor om de niet bestede middelen toe te voegen aan de begroting van het volgende jaar. In 2020 zijn veel voorbereidende werkzaamheden verricht. Wij verwachten de uitvoering van de monitoring in 2021 te kunnen intensiveren.

Resultaatbestemmingen en begrotingswijzigingen

Een deel van het jaarrekeningresultaat is nodig voor de verdere uitvoering van beleid in 2021 en latere jaren. Daarom doen wij een aantal resultaatbestemmingsvoorstellen om delen van het jaarrekeningresultaat toe te voegen aan de begroting 2021-2024 en aan diverse reserves. En wij doen een aantal begrotingswijzigingsvoorstellen om middelen vanuit reserves toe te voegen aan de begroting 2021-2024 of aan andere reserves.

Resultaatbestemming

Via het Statenvoorstel resultaatbestemmingen en begrotingswijzigingen jaarrekening 2020 stellen wij u voor om van het resultaat € 16,4 miljoen toe te voegen aan de begroting 2021-2024 en diverse reserves. Daar staat tegenover dat wij voorstellen om € 4,1 miljoen vanuit de Algemene financieringsreserve toe te voegen aan het resultaat. Wij hebben in 2020 € 4,1 miljoen toegevoegd aan de voorzieningen voor Energiefonds Overijssel (€ 1,8 miljoen) en de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (€ 2,3 miljoen). Voor de dekking van die kosten willen wij een beroep doen op de daarvoor bestemde middelen in de Algemene Financieringsreserve.

Per saldo doen wij dan resultaatbestemmingsvoorstellen voor een bedrag van (€ 16,4 miljoen -/- € 4,1 miljoen) € 12,3 miljoen.

Het dan nog resterende bedrag van (€ 27,1 miljoen -/- € 12,3 miljoen) € 14,8 miljoen wordt toegevoegd aan de Algemene reserve.

Begrotingswijzigingen

Voor het realiseren van de gestelde doelen en het nakomen van aangegane verplichtingen is het ook nodig om middelen vanuit de reserves toe te voegen aan de begroting 2021.

Bovendien geeft de jaarrekening 2020 aanleiding voor mutaties tussen reserves. Daarom doen wij naast de hiervoor genoemde resultaatbestemmingsvoorstellen ook een aantal voorstellen tot begrotingswijziging. Voor een deel van de voorstellen gaat het om GS-wijzigingen die u via deze jaarrekening autoriseert. De overige voorstellen zijn PS-wijzigingen.

GS-begrotingswijzigingen

Van de voordelen op budgetten die worden gedekt uit reserves had € 32,3 miljoen betrekking op budgetten vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Via deze jaarrekening doen wij voorstellen om vanuit deze reserve in totaal € 18,5 miljoen toe te voegen aan de begroting 2021. Daarnaast stellen wij voor om vanuit de Doeluitkering veilige vakantieparken Overijssel € 161.000 toe te voegen aan de begroting 2021-2024.

PS-begrotingswijzigingen

Voor de verdere uitvoering van beleid stellen wij u voor om vanuit diverse reserves € 14,9 miljoen toe te voegen aan de begroting 2021-2024. Voor € 7,0 miljoen betreft dit budgetten voor KVO-projecten die een einddatum in 2020 hadden. In afwijking van het coalitieakkoord 2019-2023 doen wij u voorstellen deze budgetten langer beschikbaar te houden en niet toe te voegen aan de Algemene reserve.

Daarnaast doen wij u voorstel tot herlabeling van de middelen binnen de Algemene financieringsreserve (€ 4,1 miljoen), de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (€ 0,2 miljoen) en de Reserve dekking kapitaallasten activa € (0,2 miljoen).

Ten slotte doen wij voorstellen om voor € 16,8 miljoen budgetten over te hevelen tussen reserves. Daarbij wordt voor € 12,4 miljoen toegevoegd aan de Algemene reserve.

Conclusie

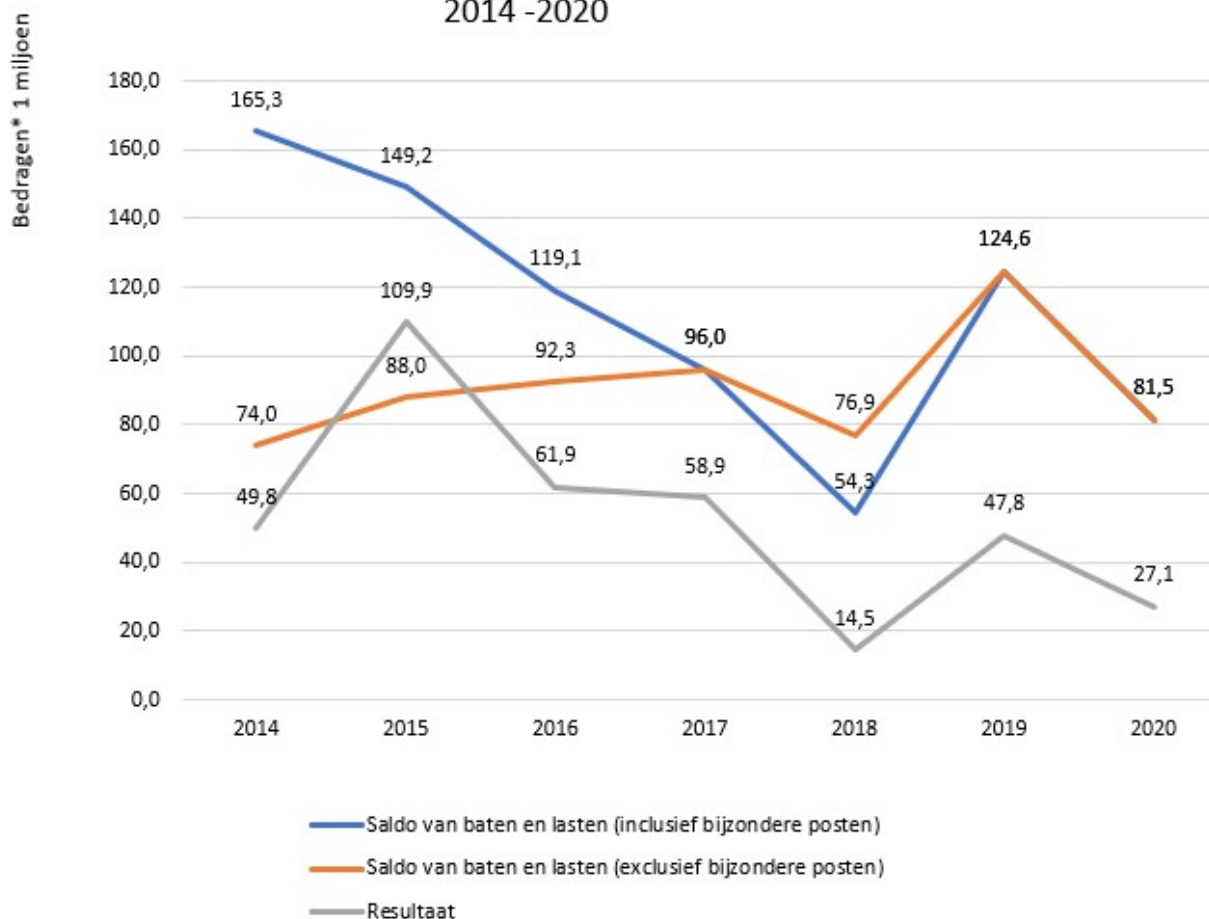
Vanuit de resultaatbestemmingsvoorstellen (€ 14,8 miljoen) en de voorstellen tot begrotingswijziging (€ 12,4 miljoen) bij de jaarrekening 2020 wordt € 27,2 miljoen toegevoegd aan de Algemene reserve.

Overzicht saldo van baten en lasten 2014-2020

Resultatenoverzicht X € 1 miljoen	2020	Realisatie	Realisatie t.o.v. Actuele Begroting	2019 Saldo	2018 Saldo	2017 Saldo	2016 Saldo	2015 Saldo	2014 Saldo
Resultaat	0	27,1	47,8	47,8	14,5	58,9	61,9	109,9	49,8
Saldo van baten en lasten	-154,56	81,46	124,6	124,6	54,3	96	119,1	149,2	165,3
Stortingen en onttrekkingen aan reserves	154,56	-54,33	-76,8	-76,8	-39,8	-37,1	-57,2	-39,3	-115,5

x € 1 miljoen	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Saldo van baten en lasten (inclusief bijzondere posten)	81,5	124,6	54,3	96	119,1	149,2	165,3
Bijzondere posten	0	0	-22,6	0	26,8	61,2	91,3
Resultaat saldo van baten en lasten (exclusief bijzondere posten)	81,5	124,6	76,9	96	92,3	88	74

Overzicht Resultaat en Resultaat baten en lasten
2014 -2020

Structurele en incidentele baten en lasten

Inleiding en spelregels

Het overzicht van structurele en incidentele baten en lasten toont per budget of dit een structureel of incidenteel karakter heeft. Uit dit overzicht blijkt of onze begroting een duurzaam financieel evenwicht kent. Duurzaam financieel evenwicht betekent dat de structurele lasten worden gedekt door de structurele baten; de structurele baten dienen

daarbij gelijk of hoger te zijn dan de structurele lasten. Voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een duurzaam financieel evenwicht van de Begroting en meerjarenramingen een van de toetspunten in haar toezicht op de provinciale financiën. Ons beleid voor structurele en incidentele baten en lasten bevat hoofdregels en uitzonderingen. Deze zijn vastgesteld bij de Kerntakenbegroting 2013 (PS/2012/759) en vervolgens bij elke Begroting geactualiseerd. Wij hanteren voor dit onderdeel de volgende spelregels.

Hoofdregels

1. *Het karakter van baten en lasten bepalen we vooraf.*
Deze hoofdregel zorgt ervoor dat de gehele looptijd bij de bepaling van het karakter in ogenschouw wordt genomen.
2. *Het karakter van baten en lasten wijzigt gedurende de looptijd niet.*
Deze hoofdregel voorkomt dat er ongewenste verschuivingen tussen incidentele en structurele lasten en baten optreden in de loop van de tijd.
3. *Incidentele lasten en baten doen zich niet langer dan vier begrotingsjaren voor.*
Deze hoofdregel is de invulling van het begrip incidenteel. Afwijkend van de suggestie in de toelichting op het BBV is gekozen voor vier jaar. Hierdoor vallen lasten en baten die slechts voor één bestuursperiode worden toegekend binnen de definitie van incidenteel.
4. *Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en de met onttrekkingen samenhangende lasten zijn incidenteel.*
Deze hoofdregel is de invulling van het gestelde in het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader. Dit omdat Provinciale Staten op elk gewenst moment de bestemming van reserves kan wijzigen.
5. *De opbrengsten van dividenden worden als incidenteel aangemerkt.*
Deze hoofdregel is bedoeld om recht te doen aan de onzekerheid over of en welke bedragen ontvangen worden.

Uitzonderingen

- *Kapitaallasten kunnen slechts als incidenteel aangemerkt worden als geen vervangingsinvesteringen voorzien zijn.*
Deze uitzondering op de hoofdregel zorgt ervoor dat kapitaallasten van investeringen die binnen de termijn van vier jaar worden afgeschreven maar wel vervangen worden, niet als incidenteel worden aangemerkt. Door de vervangingsinvesteringen blijven de lasten wel doorlopen.
- *Onttrekkingen aan reserves ter dekking van kapitaallasten worden als structureel aangemerkt als de bijbehorende kapitaallasten ook als structureel aangemerkt zijn.*
Deze uitzondering op de hoofdregel is de invulling van het gestelde in het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader.
- *Van gegarandeerde dividenden wordt 60% als structureel aangemerkt.*
Als er geen onduidelijkheid over de verwachte dividendstromen bestaat, dan wordt 60% van de verwachte dividendstroom als structureel opgenomen. De resterende 40% blijft de hoofdregel volgen en wordt als incidenteel gekenmerkt. Deze uitzondering geldt ook voor rentebaten op leningen die afhankelijk zijn van het behaalde resultaat door de uitgevende partij.
- *Bijdragen van derden en de bijbehorende lasten worden als incidenteel aangemerkt voor zover deze zich gedurende een bepaalde tijd voordoen.*
Deze uitzondering op de hoofdregel zorgt ervoor dat in de tijd beperkte bijdragen van derden en de bijbehorende lasten niet leiden tot structurele lasten en baten die voortvloeien uit de bedrijfsvoering van de provincie.
- *De jaarlijkse toevoegingen aan de Uitvoeringsreserve NNN worden als structureel aangemerkt.*
Gelet op de lange periode en het feit dat de jaarlijkse toevoegingen uit het structurele saldo zijn gefinancierd, worden deze als structureel aangemerkt. De

eenmalige toevoeging van € 69 miljoen in 2015 ten laste van de algemene dekkingsreserve blijft als incidenteel aangemerkt. Hierna volgt het overzicht van structurele en incidentele baten en lasten, gepresenteerd op sub totaal voor incidenteel en structureel. U kunt deze overzichten desgewenst uitklappen voor een groter detailniveau.

Structurele en incidentele lasten

Bedragen x €1.000

Structureel - incidenteel lasten	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
Incidenteel			
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer			
1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	-150	-36	-114
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-992	-541	-450
1.1.3 Ontwikkelen en uitvoeren beleid voor de ondergrond	-186	-147	-39
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	-700	143	-843
1.1.5 Programma Omgevingswet	-616	-327	-289
1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	-211	-209	-2
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	-1.337	-475	-862
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	-1.000	-695	-305
1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast	-172	-171	-1
1.2.6 IJsseldelta fase 1	-7.000	-7.346	346
1.2.7 IJsseldelta fase 2	-4.858	-5.284	426
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	-3.936	-2.911	-1.024
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	-595	-443	-152
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	-8.900	-5.081	-3.819
1.4.3 Actieplan Leefbaar Platteland	-1.115	-229	-886
1.4.9 Oude prestatie 2018 8.1.3 Noordoost Twente	-128	-124	-4
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	-31.895	-23.877	-8.018
10. Overhead			
10.0.0 Overhead	0	-2	2
2. Milieu en energie			
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	-320	-207	-113
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	-617	-268	-349
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	-9.715	-8.770	-945
2.2.2 Stimuleren van het verwijderen van	-250	-253	3

asbestdaken			
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-15.672	-8.810	-6.862
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	0	-1.794	1.794
2.4.1 Programma Toekomstgerichte erven	-1.300	-1.257	-43
2.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	0	0	0
Totaal 2. Milieu en energie	-27.874	-21.359	-6.515
20. Algemene dekkingsmiddelen			
20.00.3 Dividend	1.462	1.458	5
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	17.588	19.703	-2.115
20.20.1 Onvoorzien	-250	0	-250
20.30.1 Mutaties algemene reserves I	-516.913	-516.875	-38
20.40.1 Mutaties bestemmingsrezeves KT 1	-1.829	-1.829	0
20.40.2 Mutaties bestemmingsrezeves KT 2	-8.145	-8.145	0
20.40.3 Mutaties bestemmingsrezeves KT 3	-13.752	-13.752	0
20.40.4 Mutaties bestemmingsrezeves KT 4	-61.081	-61.081	0
20.40.5 Mutaties bestemmingsrezeves KT 5	-4.517	-4.517	0
20.40.9 Mutaties reserve UKVO	-166.552	-166.552	0
20.50.1 Resultaat	8.475	-4.873	13.348
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen	-745.515	-756.464	10.949
3. Vitaal platteland			
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	-1.096	-906	-190
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	-20	0	-20
3.1.4 Beheer natuurterreinen	-19.072	-18.194	-878
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	-3.729	-2.479	-1.250
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	-247	-155	-92
3.2.1 Beheer landschap	-750	-190	-560
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	-825	-481	-344
3.3.1 Aanpak Stikstof	-1.002	-863	-139
3.3.3 Stimuleren natuurinclusief denken en werken	-815	-733	-82
3.3.4 Faunabeheer	-1.916	-1.694	-222
3.4.2 Innovatieprogramma Agro&Food	-1.840	-1.230	-610
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	-1.500	-1.369	-131
3.4.4 Milieu innovatie in de landbouw	0	0	0
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	-65.305	-60.851	-4.455
3.5.2 Gebiedsprogramma Veenweidegebied	-30	-44	14
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	-5.189	-4.714	-474

3.5.4 Gebiedsgerichte aanpak Stikstof	-580	-315	-265
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-7	-7	0
Totaal 3. Vitaal platteland	-103.924	-94.225	-9.699
4. Mobiliteit			
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	-968	-665	-303
4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer	-4.570	-4.262	-308
4.2.2 Verduurzamen spoorlijnen	-1.365	-410	-955
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-4.250	-12.024	7.775
4.2.4 Verbeteren infrastructuur openbaar vervoer	0	0	0
4.2.5 Spoor Zwolle - Kampen	-57	13	-70
4.2.6 Spoor Zwolle - Enschede	-1.352	-964	-389
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-3.758	-2.344	-1.414
4.4.1 Port of Logistics Overijssel (POLO)	-400	-435	35
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	-2.444	-2.400	-44
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	-2.556	-635	-1.921
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	-1.500	-1.808	308
4.6.1 A1	0	53	-53
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	-315	-313	-2
4.6.3 N35 – Lopende projecten	-544	-308	-236
4.6.5 N50	-5.000	0	-5.000
4.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-475	-454	-21
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	-24	0	-24
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-18.883	-16.803	-2.080
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	1.350	1.350	0
Totaal 4. Mobiliteit	-47.111	-42.407	-4.704
5. Regionale economie			
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	-2.067	-1.674	-393
5.2.1 Regio Deal Twente	-31.750	-30.664	-1.086
5.2.2 Regio Deal Zwolle	-1.350	-1.350	0
5.2.3 Cleantech Regio	-2.150	-1.151	-999
5.2.4 Meerjarenprogramma Leefbaar Giethoorn	-2.328	-5.209	2.881
5.3.1 Werklocaties: basis op orde	-600	-201	-399
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	-900	802	-1.702
5.3.3 Topwerklocaties	-153	-659	506
5.3.4 Internationaliseren	-810	-793	-17
5.4.1 Gastvrij Overijssel	-2.475	-3.694	1.219
5.4.2 Festivals en evenementen	-1.478	-1.281	-196

5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	-2.098	-2.031	-67
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	-15.850	-13.791	-2.060
5.5.3 Europese programma's	-6.011	-6.879	868
5.5.4 Verstrekken risicokapitaal	0	-2.288	2.288
5.5.5 Circulaire economie	-1.150	-388	-762
5.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	0	-143	143
Totaal 5. Regionale economie	-71.170	-71.392	222
6. Cultuur en sociale kwaliteit			
6.1.2 Samen werken aan toekomstbestendig erfgoed	-563	-563	0
6.1.3 Het verhaal van Overijssel vertellen	-710	-710	0
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	-4.150	-3.399	-751
6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen	-484	-485	1
6.3.1 Cultuur is jong geleerd	-1.088	-1.052	-36
6.3.2 Meedoen is de kunst	-915	-890	-25
6.3.3 Talent heeft de toekomst	-168	-168	0
6.4.1 Bibliotheek: een leven lang lezen en leren	0	0	0
6.5.3 Veilig jezelf kunnen zijn	-100	-78	-22
6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten	-750	-572	-178
6.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	0	-39	39
Totaal 6. Cultuur en sociale kwaliteit	-8.928	-7.957	-972
7. Kwaliteit openbaar bestuur			
7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking	-400	-120	-280
7.1.2 Interbestuurlijk toezicht	-15	-1	-14
7.1.3 Financieel toezicht	-20	-11	-9
7.1.5 Ondermijning	-200	-39	-161
7.1.6 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	0	-25	25
7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	-100	0	-100
7.2.4 Eigentijdse invulling participatie	-600	-365	-235
7.3.1 Samenwerking met partners	-65	-28	-37
7.3.2 Lobby en relatiebeheer	0	0	0
7.3.3 Communicatiebeleid	0	0	0
7.3.5 Verstevenigenspel PS-GS	0	0	0
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	-1.400	-590	-810
9. Sociale kwaliteit Oude kerntaak 2019			
9.9.9 Kostenpltsn niet in 2020 ingebruik	0	0	0
Totaal Incidenteel	-1.037.817	-1.018.272	-19.546
Structureel			
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer			

1.1.1 Vastleggen en waarborgen actueel ruimtelijk- en waterbeleid	-289	-145	-144
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	-590	-410	-180
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	-1.948	-2.292	344
1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	-740	-663	-76
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	-10	-132	122
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	-1.158	-1.223	66
1.2.4 Bescherming tegen overstromingen en wateroverlast	-106	-101	-6
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	-63	-22	-41
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	-250	-176	-74
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	-63	-38	-25
1.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-6.694	-6.488	-206
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	-11.910	-11.691	-220
10. Overhead			
10.0.0 Overhead	-27.864	-27.187	-677
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-21.116	-21.996	880
Totaal 10. Overhead	-48.980	-49.183	203
2. Milieu en energie			
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	-129	-24	-105
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	-3.678	-3.406	-272
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	-42	-16	-26
2.2.3 Beheer nazorgfonds	-46	-50	4
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	-120	-84	-35
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	-82	-58	-24
2.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-6.203	-6.128	-76
Totaal 2. Milieu en energie	-10.301	-9.766	-535
20. Algemene dekkingsmiddelen			
20.00.3 Dividend	5	9	-4
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	-2.042	-2.042	0
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	-17.500	-17.500	0
20.20.1 Onvoorzien	-250	0	-250

20.40.3 Mutaties bestemmingsrezeves KT 3	-55.569	-55.569	0
20.40.4 Mutaties bestemmingsrezeves KT 4	-5.800	-5.800	0
20.50.1 Resultaat	-8.475	-22.258	13.783
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen	-89.631	-103.161	13.530
3. Vitaal platteland			
3.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling natuur en landschap	-465	-464	-1
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	-493	-139	-354
3.1.3 Opstellen en actualisatie beheerplannen Natura2000	-612	-603	-9
3.1.4 Beheer natuurterreinen	0	0	0
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	-135	-135	0
3.1.6 Projecten voor verbeteren biodiversiteit	-521	-298	-223
3.1.7 Monitoring en evaluatie natuur en landschap	-753	-238	-516
3.2.1 Beheer landschap	-480	-402	-78
3.2.2 Projecten die relatie tussen natuur en mensen bevorderen	-728	-624	-105
3.3.4 Faunabeheer	-211	-211	0
3.4.1 Beleidsontwikkeling verduurzaming landbouw	-273	-55	-218
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	0	-38	38
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	-1.656	-1.656	0
3.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-9.439	-9.174	-264
Totaal 3. Vitaal platteland	-15.767	-14.038	-1.729
4. Mobiliteit			
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	-1.543	-944	-599
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	-102.404	-95.334	-7.069
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	-8.553	-8.463	-90
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	-1.064	-1.098	34
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	-1.952	-1.791	-160
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	-5.264	-4.232	-1.032
4.6.10 Infrastructurele maatregelen bereikbaarheid	-1.596	-1.526	-70
4.6.2 A28	0	0	0
4.6.3 N35 – Lopende projecten	0	0	0
4.6.6 N307	0	0	0
4.66.66 Toegerekende personeelsgeb kn	-10.715	-10.603	-112
4.6.7 Vechtdalverbinding (N340/N377 en N48)	0	0	0

4.6.8 N348 Raalte-Ommen (1e en 2e fase)	0	0	0
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	-5.808	-5.280	-528
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	-13.259	-12.667	-592
4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur	-16.635	-16.635	0
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	0	0	0
Totaal 4. Mobiliteit	-168.791	-158.574	-10.217
5. Regionale economie			
5.3.2 Werklocaties provinciale participaties	-370	-381	11
5.3.3 Topwerklocaties	-171	-171	0
5.4.1 Gastvrij Overijssel	-425	-425	0
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	-4.610	-4.568	-42
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	-179	-22	-157
5.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-2.507	-2.342	-165
Totaal 5. Regionale economie	-8.262	-7.910	-352
6. Cultuur en sociale kwaliteit			
6.1.1 Archeologische vondsten: bewaren, delen vertellen	-220	-220	0
6.1.2 Samen werken aan toekomstbestendig erfgoed	-3.159	-3.152	-7
6.1.3 Het verhaal van Overijssel vertellen	-1.692	-1.689	-2
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	-3.478	-3.472	-6
6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen	-243	-243	0
6.3.3 Talent heeft de toekomst	-750	-730	-20
6.4.1 Bibliotheek: een leven lang lezen en leren	-3.283	-3.267	-16
6.5.1 Overijsselaars bewegen hun leven lang	-1.128	-1.054	-74
6.5.2 Iedereen doet mee	-1.508	-1.227	-280
6.6.1 Nieuwe diensten, voorzieningen en activiteiten	-1.457	-1.391	-66
6.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-812	-749	-63
Totaal 6. Cultuur en sociale kwaliteit	-17.729	-17.196	-534
7. Kwaliteit openbaar bestuur			
7.1.1 Bestuurlijke inrichting en samenwerking	-24	-9	-15
7.1.3 Financieel toezicht	-7	-1	-6
7.1.4 Archief toezicht	-1	-1	0
7.1.5 Ondermijning	-208	-94	-114
7.1.6 (Rijks)taken Commissaris van de Koning	-189	-139	-50
7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	-254	-114	-139
7.2.2 Trendbureau Overijssel	-317	-206	-111

7.2.3 Digitale overheid, datastrategie en data-analyse	-727	-627	-99
7.3.1 Samenwerking met partners	-959	-866	-93
7.3.2 Lobby en relatiebeheer	-437	-237	-200
7.3.3 Communicatiebeleid	-723	-420	-303
7.3.4 Bezwaar en beroep	-19	-19	0
7.3.5 Versterken samenspel PS-GS	-3.814	-3.418	-397
7.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	-9.820	-9.607	-213
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	-17.500	-15.760	-1.740
9. Sociale kwaliteit Oude kerntaak 2019			
9.9.9 Kostenpltsn niet in 2020 ingebruik	0	0	0
Totaal Structureel	-388.871	-387.277	-1.594
Totaal structurele en incidenteel lasten	-1.426.689	-1.405.549	-21.140

Structurele en incidentele baten

Bedragen x €1.000

Structureel - incidenteel baten	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
Incidenteel			
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer			
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	0	32	-32
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	2.600	4.405	-1.805
1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	211	209	2
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	427	318	109
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	333	232	101
1.2.6 IJsseldelta fase 1	0	5.050	-5.050
1.2.7 IJsseldelta fase 2	3.260	4.916	-1.656
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	200	110	90
1.4.2 Stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwd gebied	0	1	-1
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	7.031	15.273	-8.242
2. Milieu en energie			
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	0	12	-12
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	0	19	-19
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	0	293	-293
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	467	523	-56
Totaal 2. Milieu en energie	467	846	-379
20. Algemene dekkingsmiddelen			

20.00.2 Algemene uitkeringen	26.906	26.948	-42
20.00.3 Dividend	8.610	12.790	-4.180
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	0	972	-972
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	80	-80
20.30.1 Mutaties algemene reserves I	661.145	659.296	1.848
20.40.1 Mutaties bestemmingsreseves KT 1	2.563	1.567	996
20.40.2 Mutaties bestemmingsreseves KT 2	9.691	8.477	1.214
20.40.3 Mutaties bestemmingsreseves KT 3	96.278	87.473	8.805
20.40.4 Mutaties bestemmingsreseves KT 4	40.924	33.476	7.448
20.40.5 Mutaties bestemmingsreseves KT 5	7.562	5.768	1.794
20.40.9 Mutaties reserve UKVO	170.534	138.272	32.262
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen	1.024.214	975.120	49.094
3. Vitaal platteland			
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	0	2	-2
3.1.4 Beheer natuurterreinen	0	0	0
3.1.5 Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied	0	71	-71
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	0	1	-1
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	3.000	4.814	-1.814
3.5.2 Gebiedsprogramma Veenweidegebied	0	44	-44
3.5.3 Afronding natuuropgave pMJP-projecten	0	6	-6
Totaal 3. Vitaal platteland	3.000	4.937	-1.937
4. Mobiliteit			
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	0	1.440	-1.440
4.2.1 Transitie Openbaar Vervoer	0	1.032	-1.032
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	226	10.197	-9.971
4.3.1 Stimuleren fietsgebruik	0	1.015	-1.015
4.4.1 Port of Logistics Overijssel(POLO)	0	2	-2
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	1.500	1.808	-308
4.6.5 N50	1.180	0	1.180
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	0	0	0
Totaal 4. Mobiliteit	2.906	15.493	-12.587
5. Regionale economie			
5.1.1 Arbeidsmarkt en onderwijs	0	20	-20
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	0	46	-46
5.5.2 Bevorderen innovatie en ondernemerschap	0	3.209	-3.209
5.5.3 Europese programma's	0	2.662	-2.662
5.5.5 Circulaire economie	0	25	-25
Totaal 5. Regionale economie	0	5.962	-5.962

6. Cultuur en sociale kwaliteit			
6.2.1 Een basis voor cultureel aanbod	0	920	-920
6.2.2 Cultureel aanbod vernieuwen en ontwikkelen	0	1	-1
Totaal 6. Cultuur en sociale kwaliteit	0	922	-922
7. Kwaliteit openbaar bestuur			
7.1.5 Ondermijning	200	39	161
Totaal Incidenteel	1.037.817	1.018.592	19.226
Structureel			
1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer			
1.1.2 Uitvoering van ons ruimtelijk- en waterbeleid	0	40	-40
1.1.4 Inzetten grondbeleidsinstrumentarium	3.341	4.266	-925
1.2.1 Bevorderen waterkwaliteit	0	6	-6
1.2.2 Werken aan voldoende oppervlakte- en grondwater	10	132	-122
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	1.222	1.313	-91
1.2.5 Vergunningverlening, toezicht en handhaving water	34	10	24
1.3.2 Toekomstbestendig maken van de woningvoorraad	557	380	176
Totaal 1. Ruimtelijke ordening en waterbeheer	5.164	6.148	-984
10. Overhead			
10.0.0 Overhead	699	468	231
10.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	92	2.058	-1.966
Totaal 10. Overhead	791	2.526	-1.735
2. Milieu en energie			
2.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu	227	420	-193
2.2.3 Beheer nazorgfonds	51	55	-4
2.3.1 Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie	282	358	-76
2.3.2 Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel	61	43	18
Totaal 2. Milieu en energie	621	875	-254
20. Algemene dekkingsmiddelen			
20.00.1 Lokale heffingen	112.800	113.842	-1.042
20.00.2 Algemene uitkeringen	195.914	195.930	-16
20.00.3 Dividend	12.917	11.745	1.172
20.00.4 Saldo financieringsfuncties	14.433	13.635	798
20.00.5 Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
20.20.1 Onvoorzien	0	-3	3

20.40.4 Mutaties bestemmingsrezeves KT 4	27	27	0
Totaal 20. Algemene dekkingsmiddelen	336.091	335.177	914
3. Vitaal platteland			
3.1.2 Vergunningverlening, toezicht en handhaving natuur en landschap	490	411	79
3.4.3 Landbouwstructuurversterking	0	275	-275
Totaal 3. Vitaal platteland	490	686	-195
4. Mobiliteit			
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	45.011	40.231	4.780
4.4.4 Robuust goederenvervoer netwerk	0	67	-67
4.5.2 Educatie en voorlichting verkeersveiligheid	0	429	-429
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	0	50	-50
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	366	363	3
Totaal 4. Mobiliteit	45.377	41.140	4.237
5. Regionale economie			
5.5.1 Basisinfrastructuur en innovatie	95	98	-2
7. Kwaliteit openbaar bestuur			
7.2.1 Kennisontwikkeling en -deling	28	2	26
7.2.3 Digitale overheid, datastrategie en data-analyse	55	51	4
7.3.1 Samenwerking met partners	120	129	-9
7.3.2 Lobby en relatiebeheer	40	117	-76
7.3.5 Versterking samenspel PS-GS	0	4	-4
7.66.66 Toegerekende personeelsgebonden kosten	0	8	-8
Totaal 7. Kwaliteit openbaar bestuur	243	309	-67
Totaal Structureel	388.871	386.957	1.914
Totaal structurele en incidentele baten	1.426.689	1.405.549	21.140

Structureel - incidenteel saldo

Bedragen x €1.000

Structureel/incidenteel saldo	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
Incidenteel	-8.475	5.193	-13.668
Structureel	8.475	21.938	-13.463
Structureel/incidenteel saldo	0	27.131	-27.131

Structurele toevoegingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Structurele toevoegingen aan reserves	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
Structureel			
20.40.3 Mutaties bestemmingsrezeves KT 3	55.569	55.569	0
20.40.4 Mutaties bestemmingsrezeves KT 4	5.800	5.800	0
Totaal Structureel	61.369	61.369	0

Structurele onttrekkingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Structurele onttrekkingen aan reserves	Begroting 2020	Realisatie 2020	Ruimte 2020
Structureel			
20.40.4 Mutaties bestemmingsreserves KT 4	27	27	0
Totaal Structureel	27	27	0

Balans

Inleiding

De balans is het overzicht van onze bezittingen, vreemd vermogen en eigen vermogen op een bepaald moment. De balans bestaat uit activa en passiva, welke met elkaar in evenwicht zijn. Activa zijn de bezittingen en passiva zijn de middelen waarmee de activa gefinancierd worden (eigen vermogen en vreemd vermogen).

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en de verordening ex artikel 217 Provinciewet, waarin door Provinciale Staten op d.d. 13 december 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De activa worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De passiva worden gewaardeerd op de nominale waarde, tenzij bij het betreffende onderdeel anders is vermeld. Als gevolg van het uitbreken van de coronacrisis is in de maatschappij een onzekere situatie ontstaan. Deze onzekerheid wordt mede veroorzaakt door maatregelen welke door de overheid worden ingesteld om de verspreiding van het coronavirus te beperken.

Hoewel dit maatregelen zijn met ingrijpende effecten op burgers, bedrijven en onze economie als geheel, zal deze crisis voor de provincie Overijssel niet leiden tot continuïteitsproblemen, gezien haar rechtsvorm van publiekrechtelijke rechtspersoon (Provincie). Wij zijn dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de provincie Overijssel.

Balans

Balans per 31 december 2020			X € 1.000		
Activa	31.12.2019	31.12.2020	Passiva	31.12.2019	31.12.2020
<u>Vaste activa</u>	<u>1.118.475</u>	<u>1.193.403</u>	<u>Vaste passiva</u>	<u>1.794.777</u>	<u>1.736.999</u>
Immateriële vaste activa	4.384	2.351	Eigen vermogen	1.760.832	1.687.729
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	4.384	2.351	Reserves	1.713.066	1.660.598
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	- waarvan algemene reserves	814.101	719.447
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	- waarvan bestemmingsreserves	898.965	941.151
			Resultaat	47.766	27.131
Materiële vaste activa	178.579	243.305	Voorzieningen	32.064	47.411
Investerings met een economisch nut	35.387	32.512			
- waarvan in erfpacht	-	-			
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-			
- waarvan in erfpacht	-	-			
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	143.192	210.793			
- waarvan in erfpacht	-	-			
Financiële vaste activa	935.512	947.747	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	1.881	1.859
Kapitaalverstrekkingen	159.488	161.481	Obligatieleningen	-	-
- waarvan aan deelnemingen	159.488	161.481	Onderhandse leningen	1.874	1.853
- waarvan aan gemeenschappelijke regelingen	-	-	- waarvan van binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-

- waarvan aan overige verbonden partijen	-	-	- waarvan van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	-
Leningen	261.899	418.258	- waarvan van binnenlandse bedrijven	-	-
- waarvan aan openb. lichamen (art. 1a Wet FIDO)	22.296	23.652	- waarvan van openb. lichamen (art. 1a Wet FIDO)	1.874	1.853
- waarvan aan woningbouwcorporaties	-	-	- waarvan van overige binnenlandse sectoren	-	-
- waarvan aan deelnemingen	239.603	394.606	- waarvan van buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
- waarvan aan overige verbonden partijen	-	-	Door derden belegde gelden	-	-
Overige langlopende leningen	60.170	49.918	Waarborgsommen	7	6
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-			
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	43.100	28.100			
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	410.855	289.990			
<u>Flottende Activa</u>	<u>917.756</u>	<u>811.728</u>	<u>Flottende passiva</u>	<u>241.454</u>	<u>268.132</u>
Voorraden	132.959	128.999			
Grond- en hulpstoffen	-	-			
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-	-			
Gereed product en handelsgoederen	132.959	128.999			
Vooruitbetalingen	-	-			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	730.546	647.693	Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	23.888	20.793
Vorderingen op openbare lichamen	53.562	60.049			
Verstreckte kasgeldleningen aan openbare lichamen (conform art. 1, onderdeel a Wet FIDO)	-	-	Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen (conform art. 1, onderdeel a Wet FIDO)	-	-
Overige verstreckte kasgeldleningen	-	-	Overige kasgeldleningen	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-			

Rekening-courantverhouding met het Rijk	657.085	561.263			
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	-	3.400	Banksaldi	-	1.000
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	761	519			
Overige vorderingen	6.208	13.331	Overige schulden	23.888	19.793
Overige uitzettingen	12.930	9.131			
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	-	19			
Overlopende activa	54.251	35.017	Overlopende passiva	217.566	247.339
			Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	201.269	201.793
Van de Europese Unie nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingdoel	-	123	Van de Europese Unie ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.330	1.948
Van de Nederlandse Rijksoverheid nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingdoel	-	4.822	Van de Nederlandse Rijksoverheid ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	-	35.700
Van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingdoel	-	-	Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	-	161
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	54.251	30.072	Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	13.967	7.737
Totaal	2.036.231	2.005.131	Totaal	2.036.231	2.005.131
Recht op verliescompensatie conform Wet VpB	-	-	Verstrekte borg- of garantstellingen	78.394	71.745

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Grondslagen

De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de rentevaste periode volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde financieel vast actief of de gerelateerde vaste schuld.

Bij financiële vaste activa betreft deze post het positieve saldo van agio (aankoopwaarde > nominale waarde) verminderd met disagio (nominale waarde > aankoopwaarde) en de afschrijvingen op zowel agio als disagio.

Bij vaste schulden betreft deze post het positieve saldo van disagio (nominale waarde > verkoopwaarde) verminderd met agio (verkoopwaarde > nominale waarde) en de afschrijvingen op zowel agio als disagio.

Het op uitzettingen betaalde (dis)agio wordt gedurende de looptijd van rentevaste periode van het actief of schuld lineair afgeschreven; bij tussentijdse verkoop wordt het op dat moment resterende (dis)agio als last genomen.

x €1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Immateriële vaste activa:	4.384		-370	2.403			2.351
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	4.384		-370	2.403			2.351
- waarvan agio op financiële vaste activa	5.396		-434	2.872			2.958
* cumulatieve aanschafwaarden	27.725		7.361				20.364
* cumulatieve afschrijvingen	-22.329		-7.795	2.872			-17.406
- waarvan disagio op financiële vaste activa	-1.012		64	-469			-607
* cumulatieve aanschafwaarden	-2.989		-864				-2.125
* cumulatieve afschrijvingen	1.977		928	-469			1.518
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief							
Bijdragen aan							

activa in eigendom van derden							

Toelichting

Het bedrag aan desinvesteringen betreft de, bij afloop of verkoop van de verband houdende financiële vaste activa, afgeboekte verkrijgingswaarde van (dis)agio verminderd met de daarop gepleegde afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Grondslagen

De materiële vaste activa worden verdeeld in drie categorieën.

- Investerings met een economisch nut.
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing geheven kan worden (deze categorie is voor Overijssel niet van toepassing).
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Alle investeringen worden geactiveerd. De materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De afschrijvingen vinden lineair plaats. De afschrijvingstermijnen, die zijn gebaseerd op de financiële verordening, variëren conform de financiële verordening van vier jaar tot honderd jaar. Het afschrijven op investeringen start in het jaar ná ingebruikname van het actief.

x €1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden
Investerings met een economisch nut:	35.386	1.954		4.828	
Gronden en terreinen					
Woonruimten	151			15	
Bedrijfsgebouwen	27.994	856		2.122	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken					
Vervoermiddelen	27			7	
Machines, apparaten en installaties	7.097	1.098		2.667	
Overige materiële vaste activa	117			17	

x €1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:	143.192	77.207		4.789	4.817
Gronden en terreinen					
Woonruimten					
Bedrijfsgebouwen					
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	143.192	77.207		4.789	4.817
Vervoermiddelen					

Machines, apparaten en installaties					
Overige materiële vaste activa					

Toelichting

In 2020 hebben nieuwe investeringen plaatsgevonden voor een bedrag van € 79,1 miljoen. Daarnaast hebben wij voor deze investeringen bijdragen van andere overheden ontvangen voor een bedrag van € 4,8 miljoen. De afschrijvingen op de materiële vaste activa bedroegen in 2020 € 9,8 miljoen. Hierna worden de geraamde en gerealiseerde investeringen per krediet vermeld en toegelicht.

Investeringskredieten voor activa

Kerntaak Beleidsdoel Prestatie	Begroting 2020	Rekening 2020	Saldo	X € 1.000 Nog te besteden in 2021 na 2021	
Totaal	90.440	74.344	16.097	14.867	597
4. Mobiliteit	87.816	73.119	14.698	13.468	597
4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer	890	638	252	252	
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	890	638	252	252	
<i>Uitgaven</i>	890	638	252	252	
<i>Ontvangsten</i>					
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	64.287	56.172	8.115	7.129	597
4.6.3 N35 - lopende projecten		361	-361		
<i>Uitgaven</i>		361	-361		
<i>Ontvangsten</i>					
4.6.6 N307	4.928	1.241	3.687	3.687	
<i>Uitgaven</i>	4.757	3.377	1.379	3.687	
<i>Ontvangsten</i>	171	-2.136	2.308		
4.6.7 Vechtdalverbinding (N340/N377 & N48)	49.452	47.336	2.116	1.519	597
<i>Uitgaven</i>	49.452	48.249	1.203	1.519	597
<i>Ontvangsten</i>		-913	913		
4.6.8 N348 Raalte - Ommen (1e en 2e fase)	4.092	3.081	1.011	1.011	
<i>Uitgaven</i>	4.092	3.267	825	1.011	
<i>Ontvangsten</i>		-186	186		
4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie overige projecten	5.815	4.153	1.662	912	
<i>Uitgaven</i>	7.396	5.721	1.675	912	
<i>Ontvangsten</i>	-1.581	-1.568	-13		
4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur	22.639	16.309	6.331	6.087	
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	334	90	244		
<i>Uitgaven</i>	334	91	243		
<i>Ontvangsten</i>		-1	1		
4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur	22.305	16.219	6.087	6.087	
<i>Uitgaven</i>	22.303	16.233	6.071	6.087	

Ontvangsten	2	-14	16		
10. Bedrijfsvoering	2.624	1.225	1.399	1.399	
Uitgaven	2.624	1.225	1.399	1.399	
Ontvangsten					

4.2.3 Aanbesteding DRIS

Dynamische Reis Informatie Systemen Sinds 2009 zijn er verschillende Dynamische Reis Informatie Systemen (hierna DRISystemen) binnen de provincies Gelderland, Overijssel en Flevoland geplaatst. Deze systemen voorzien (bus)reizigers via DRIS-displays op de haltes van informatie over de actuele vertrektijden en verstoringen. De drie hiervoor genoemde provincies werken sinds 2011 samen op het gebied van openbaar vervoer (OV-Oost). In 2020 is besloten de verouderde en afgeschreven systemen te vervangen en gezamenlijk de vervanging van de DRIS-displays bij bushaltes aan te aanbesteden en samen voor de komende 10 jaar invulling te geven aan het toekomstige DRISysteem binnen OV-Oost. De vervanging van de DRIS-displays in Overijssel is geraamd op € 8,9 miljoen en de realisatie is voorzien in de periode 2020 – 2022. De vervangingsinvestering betreft voor West-Overijssel en Twente respectievelijk ca. 4 en 4,9 miljoen. Hiermee wordt bereikt dat er een ononderbroken en zoveel mogelijk storingsvrij DRIS systeem is met actuele en betrouwbare reisinformatie voor de reizigers over de buslijnen in het gebied OV-Oost. Voor 2021 was voor de eerste uitgaven € 0,89 miljoen geraamd waarvan € 0,64 miljoen is gerealiseerd en € 0,25 niet tot besteding is gekomen. De onderbesteding wordt veroorzaakt doordat de aanbesteding meer tijd heeft gevraagd dan verwacht. Op 16 december 2020 is de opdracht voor levering en installatie DRIS-displays OV-Oost verleend en vervolgens is de implementatie van de DRIS-displays van start gegaan. De niet bestede middelen schuiven door naar 2021 voor doorlopende verplichtingen. Wij hebben besloten om de in 2020 niet bestede middelen toe te voegen aan de raming voor dit investeringskrediet in 2021 (€ 251.731).

4.6.3 N35

Mede omdat over de uitgangspunten verder afstemming nodig was en door Corona de participatie van de omgeving grotendeels heeft stilgelegen, zal de afronding van de planstudie voor N35 Knooppunt Raalte in 2021 plaatsvinden. Realisatie kan dan eind 2022/begin 2023 starten.

Toelichting op activeren plankosten

De investeringskosten in de infrastructuur van de Provincie dienen op basis van de regelgeving te worden geactiveerd en na realisatie worden de kapitaallasten gedekt vanuit de reserve dekking kapitaallasten vaste activa. De plankosten die toegerekend worden aan de realisatie van de provinciale infrastructuur bedragen in 2020 € 361.000. Wij stellen u voor om een bedrag van € 361.000 te onttrekken aan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en toe te voegen aan de reserve dekking kapitaallasten vaste activa.

4.6.6 N307

Voor de uitvoeringfase is de aannemingscombinatie Roggebot (Mobilis-Van Gelder-Van den Herik) gecontracteerd. De combinatie is gestart met voorbereidende werkzaamheden, waaronder het aanvragen van vergunningen. In het najaar van 2020 hebben de bevoegde gezagen de hoofdbesluiten definitief vastgesteld en zijn overeenkomsten met Flevoland en het Rijk gesloten. Tegen de definitieve hoofdbesluiten zijn drie beroepen ingediend bij de Raad van State. Vooruitlopend op de uitvoeringswerkzaamheden worden momenteel de kabels en leidingen verlegd, de gronden verworven en overige voorbereidende werkzaamheden in gang gezet. Daarnaast wordt door de provincie zelf de ontsluiting Schansdijk gerealiseerd.

Het investeringsbudget voor de N307 van € 16,0 mln. (periode 2016-2022) is verdeeld over de deelprojecten N307 Sportterrein Kampen (€ 2,0 mln.) en N307 Kampen-Roggebotsluis (€ 13,5 mln. realisatie; 0,5 mln. planfase). De werkelijke investeringsuitgaven in 2020 (resp. € 0,5 mln. en € 0,8 mln.) blijven achter op de begrote investeringsuitgaven in 2020 (resp. € 1,8 mln. en 3,1 mln.). Dit betekent een verschuiving in tijd, maar vormt geen bedreiging voor de geplande opleverdatum.

Via de brief met kenmerk 2021/0011785 bent u bovendien geïnformeerd over de geactualiseerde investeringsraming voor het deelproject N307 Kampen-Roggebotsluis (2021-2022) en is een nadere toelichting via de jaarrekening 2020 aan u toegezegd. De raming komt voor Overijssel na aanbesteding uit op € 14,7 miljoen, zijnde een tekort op het investeringsbudget (inclusief risicoreservering) van € 1,2 miljoen. Belangrijkste oorzaak voor de hogere kosten zijn de aanpassing van het ontwerp met transparante aanlanding brug vanuit maatschappelijk draagvlak en hogere engineeringkosten door een noodzakelijke opschaling van het projectteam en een gewijzigde verdeelsleutel met het Rijk. Daarnaast traden in de planuitwerking een aantal onvoorziene risico's op die het initiële risicobudget (10%) overschreden. Dit op het gebied van kabels en leidingen, natuurcompensatie en teerhoudend asfalt. Daarnaast is er sprake van autonome prijsontwikkelingen. Zoals aangekondigd in de brief met kenmerk 2021/0011785 zal in de Perspectiefnota 2022 een voorstel voor de dekking voorgelegd worden.

Wij hebben besloten om de in 2020 niet bestede middelen toe te voegen aan de raming voor dit investeringskrediet in 2021 (€ 3.687.000). De jaarschijf 2021 komt daarmee in totaal op 10,2 miljoen; de jaarschijf 2022 bedraagt € 3,8 miljoen.

4.6.7 Vechtdalverbinding

In 2020 is het volgende gerealiseerd:

1. Het grootste deel van de minnelijke verwerving van gronden is afgerond, de verwerving van een aantal percelen zit nog in de afrondende fase
2. De werkzaamheden aan het nieuwe tracé (N340) zijn gestart
3. De werkzaamheden bij Balkbrug zijn gestart
4. De nieuwe verbinding tussen N340 en N48 bij Ommen is opengesteld
5. ProRail is gestart met de aanbesteding van de realisatie van de fietstunnel in de af te waarderen N340, met als doel om het werk in 2021 te gunnen zodat de realisatie van de fietstunnel in 2023 gereed is.

De coronamaatregelen maken dat de interactie met de omgeving op een andere wijze ingevuld moet worden. Dit creëert wat meer afstand naar de direct betrokkenen, maar daar is over het algemeen begrip voor. De werkzaamheden kunnen voorsnog aardig goed doorgaan.

Wij hebben besloten om de in 2020 niet bestede middelen toe te voegen aan de raming voor dit investeringskrediet in 2021 (€ 1.519.000) en € 2022 (€ 356.000) en 2023 (€ 241.000).

4.6.8 N348

De werkzaamheden zullen in het voorjaar 2021 afgerond worden. Over de financiële afronding van het project en de verdragingskosten lopen er gesprekken met de aannemer. Daarnaast zijn er gesprekken met enkele aanwonenden over financiële compensatie van schade.

Wij hebben besloten het restantkrediet van € 1.011.000 door te schuiven naar 2021 en het investeringskrediet van prestatie 4.6.8 N348 in 2021 met €1.011.000 te verhogen.

4.6.9 Verkenningen, planstudies en realisatie provinciale wegenprojecten

De uitgaven hebben betrekking op diverse wegenprojecten.

Voor een drietal wegenprojecten die oorspronkelijk onderdeel uitmaakten van de Dynamische BeleidsAgenda (DBA) voorzien wij een klein tekort.

1. N34

Bij de verwerking van de provinciale grondposities is gebleken dat er nog kosten

toegerekend moeten worden aan de N34. Aangezien het grote project al financieel afgerond was, ontstaat hierdoor een tekort van ongeveer € 150.000. Hiervoor moet nog dekking gevonden worden

2. N732/N733 aansluiting Lossersestraat-Noord Esmarkerrondweg

De geconstrueerde kruising is in september 2020 opgeleverd. Bij de uitvoering zijn wij geconfronteerd met hogere kosten die niet gedekt kunnen worden binnen de beschikbare risicoreserve van het project. Als gevolg hiervan wordt het projectbudget met € 275.000 overschreden. Het project wordt in 2021 financieel afgerond

3. N331 VOC's Hasselt

De financiële afwikkeling van het project, met daarbij de overdracht van de parallelweg naar de gemeente Zwartewaterland, loopt door in 2021. Er is er een tekort van ongeveer € 275.000 op dit project ontstaan als gevolg van hogere verleggingskosten van kabels en leidingen, langere uitvoeringsduur en onduidelijkheid over de overdracht naar de gemeente.

Wij stellen u voor om de tekorten op de drie bovenstaande projecten (nr 1 tot en met 3) te dekken door aanvullend investeringsbudget van € 700.000 voor de N34(€150.000), de N733 Landweerweg(€275.000) en de VOC's Hasselt(€275.000) ter beschikking te stellen. De dekking wordt gevonden door € 700.000 vanuit de Reserve provinciale infrastructuur te storten in de Reserve dekking kapitaallasten. Dit voorstel leggen wij u voor via het Statenvoorstel resultaatbestemmingen en begrotingswijzigingen jaarstukken 2020 (2021/1102660).

Voor één ander project voorzien wij een tekort en bij één ander project voorzien wij een positief resultaat.

4. N733 aansluiting Oude Deventerweg - Landweerweg

De geconstrueerde kruising is in november 2020 opgeleverd. Als gevolg van de stikstofproblematiek ter plaatse moest nog een oplossing worden gevonden voor de omleidingsroutes. Daarnaast was er sprake van een aanzienlijke bodemvervuiling. De kostenoverschrijding kon niet in de risicoreservering opgevangen worden. Er is daarom een overschrijding van het beschikbare budget ontstaan van € 250.000. Het project wordt in 2021 financieel afgerond.

5. N737 Innovatiedriehoek A1/N342/N737

Het project wordt in 2021 financieel afgerond. De verwachting is dat het project met een voldoende positief resultaat wordt afgesloten om € 250.000 vrij te maken voor het dekken van het tekort in andere projecten.

Wij stellen u voor om het tekort op de N733 te dekken door een voorschot te nemen op het positieve resultaat van het project A1/N342/N737. Het voorstel daartoe leggen wij u voor via het Statenvoorstel resultaatbestemmingen en begrotingswijzigingen jaarstukken 2020 (2021/1102660).

Voor één project wordt afgezien van infrastructurele aanpassingen een voordeel.

6. N732 aansluiting Lonneker Molenweg - Glanerbruggerweg

Bij de verkenning is geconcludeerd dat een investering in een infrastructurele aanpassing niet in verhouding staat tot de verbetering van verkeersveiligheid, aangezien het aantal ongevallen de laatste jaren zeer laag is. Er is ervoor gekozen om het project niet te vervolgen, ook gezien de benodigde aanvullende financiering. Als gevolg van deze keuze valt er € 750.000 aan investeringsmiddelen vrij.

Wij stellen u voor om deze middelen vrij te laten vallen uit de reserve dekking kapitaallasten en weer toe te voegen aan de oorspronkelijke doelstelling. De hiervoor benodigde begrotingswijzigingen staan opgenomen bij prestaties 4.610 en 4.5.1 en worden u ter besluitvorming voorgelegd via het Statenvoorstel resultaatbestemmingen en begrotingswijzigingen jaarstukken 2020 (2021/1102660).

Overige projecten

7. N337 rotonde Meenteweg Olst

Het is niet gelukt om de benodigde gronden voor de rotonde te verwerven. Daarom is een

onteigeningsprocedure gestart. Aannemelijk is dat daardoor de realisatie van het project naar 2022 wordt verschoven.

8. N334 Ottervoorziening

De ottervoorziening was eind 2020 in uitvoering en bijna gereed. De oplevering wordt in het eerste kwartaal 2021 verwacht.

Diverse kleinere projecten.

Tenslotte zijn er een paar kleinere projecten die een doorloop hebben naar 2021.

Wij hebben besloten het restantkrediet van € 712.000 door te schuiven naar 2021 en het investeringskrediet van prestatie 4.6.9 Verkenning, planstudies en realisatie provinciale wegenprojecten in 2021 met €712.000 te verhogen.

4.7.1 Beheer en onderhoud provinciale infrastructuur

Voor de gladheidbestrijding wordt jaarlijks de vervanging van een gedeelte van de zoutstrooiers en sneeuwpluigen geraamd. Hiervoor is in de begroting jaarlijks een vervangingsbudget beschikbaar. In 2020 is van het beschikbare budget van €334.000 een bedrag van €90.000 benut.

Op de resterende middelen hoeft geen beroep gedaan te worden in 2021 omdat het begrote bedrag voor 2021 afdoende is om de vervangingen in 2021 te kunnen financieren.

4.7.3 Vervangen provinciale infrastructuur

Vervanging wegen

Vervanging wegen 2016-2019

1. N760 IJsselmuiden-Genemuiden

2. N765 Kampen Ramspol

3. N332 Holten-grens Gelderland

De uitvoering van de rehabilitatie van de N332 en N765 is afgerond. De vervanging van het laatste traject uit deze periode, de N760 IJsselmuiden - Genemuiden, is in voorbereiding voor uitvoering in 2022.

Wij hebben besloten het restantkrediet van € 2.130.000 door te schuiven naar 2021 en het investeringskrediet van prestatie 4.7.3 vervangen provinciale infrastructuur in 2021 met €2.130.000 te verhogen.

Vervanging wegen 2020-2023

4. N337 Rehabilitatie kom de Nul

5. N347 Rehabilitatie kom Hengevelde

6. N377 Hasselt- de Lichtmis

De werkzaamheden aan de N337, de N347 en N377 zijn in voorbereiding voor uitvoering in 2022 en 2023. De opstart van deze fase heeft langer geduurd dan gedacht i.v.m. beschikbare personele capaciteit en vertraagde besluitvorming over de financiering van het uitvoeringsprogramma.

Wij hebben besloten het restantkrediet van € 449.000 door te schuiven naar 2021 en het investeringskrediet van prestatie 4.7.3 vervangen provinciale infrastructuur in 2021 met

€ 449.000 te verhogen

Vervanging kunstwerken

Vervanging kunstwerken 2016-2019

De vervanging van de kunstwerken, zoals genoemd in Statenvoorstel PS/2016/300, is in uitvoering. De uitvoerende werkzaamheden vindt voor het grootste deel in 2020 plaats en wordt financieel afgerond in 2021.

Vervanging kunstwerken 2020-2023

De rehabilitatie van de kunstwerken, zoals genoemd in het Statenvoorstel PS/2020/1102223, is in voorbereiding. De kunstwerken worden in drie projecten in 2022 en 2023 uitgevoerd.

Wij hebben besloten het restantkrediet van € 3.220.000 door te schuiven naar 2021 en het investeringskrediet van prestatie 4.7.3 vervangen provinciale infrastructuur in 2021 met €3.220.000 te verhogen.

Vervanging vaarwegen

Vervangen oeverbeschoeiing van Kanaal Almelo - De Haandrik 2016-2019

Het contract voor de vervanging van de oeverbeschoeiing van Kanaal Almelo - De Haandrik is volop in uitvoering. De laatste trajectdeel zal in 2021 worden uitgevoerd.

Vervangen oeverbeschoeiing van Kanaal Almelo - De Haandrik 2020-2023

Het contract voor de vervanging van de oeverbeschoeiing van Kanaal Almelo - De Haandrik is in voorbereiding. De eerste werkzaamheden vanuit dit contract zullen eind 2021 starten.

Wij hebben besloten het restantkrediet van € 288.000 door te schuiven naar 2021 en het investeringskrediet van prestatie prestatie 4.7.3 vervangen provinciale infrastructuur in 2021 met € 288.000 te verhogen.

Totaal wordt bij deze prestatie een restantkrediet van €6.087.000 doorgeschoven naar 2021

Bedrijfsvoering

Investerings ICT

In 2020 is er voor een bedrag van € 369.000,- gerealiseerd aan ICT investeringen. Dit betreft de vervanging van de switches in het provinciehuis.

Het volledige investeringsbudget is zoals in de 2e Monitor aangegeven niet benut. Dit heeft twee oorzaken, ten eerste zijn er geen software investeringen gedaan die we in eigendom krijgen, ten tweede is de vervanging van de thin clients op een andere wijze ingevuld namelijk door laptops. Deze laptops zijn aangeschaft en geactiveerd door SSC/ONS en worden vanaf 2021 aan de Provincie in rekening gebracht.

Wij stellen voor om de in 2020 niet bestede middelen van € 898.000,-- toe te voegen aan investeringskrediet in 2021.

Investerings provinciale gebouwen

In 2020 is er voor een bedrag van € 856.000,-- gerealiseerd aan investeringen in en om het provinciehuis, steunpunten en brug- en sluiswachtersverblijven.

Een deel van het investeringsbudget is niet besteed, omdat we komende jaren omvangrijke investeringsuitgaven verwachten voor de renovatie en verduurzaming van het provinciehuis en voor de steunpunten van de Eenheid Wegen en Kanalen.

Wij stellen voor om de in 2020 niet bestede middelen van € 501.000,-- toe te voegen aan het investeringskrediet 2021.

Financiële vaste activa

Grondslagen

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Waar nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (aandelen in bezit en verstrekt agio) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen of het bedrag waarvoor agio beschikbaar is gesteld. Als de marktwaarde van de deelneming daalt tot onder de verkrijgingsprijs, dan vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

De uitzettingen zijn gewaardeerd op nominale waarde, daar waar van toepassing verminderd met een negatief saldo van agio, disagio en afschrijvingen op (dis-)agio. De wijze van waarderen van dit negatieve saldo wijkt niet af van hetgeen beschreven is onder immateriële vaste activa.

x €1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings / aankopen	Desinvesteringen / verkoop	Afschrijvingen / Aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Financiële vaste activa:	935.512	169.841	169	154.829	2.609	947.746

<u>Kapitaalverstrekkingen aan:</u>	159.488	6.067	169		3.905	161.481
Deelnemingen	159.488	6.067	169		3.905	161.481
<u>Leningen aan:</u>	261.899	162.274		7.212	-1.296	418.257
Openbare lichamen zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	22.296	60			-1.296	23.652
Deelnemingen	239.603	162.214		7.212		394.605
<u>Overige langlopende leningen</u>	60.170	1.500		11.752		49.918
<u>Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>	43.100			15.000		28.100
<u>Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>	410.855			120.865		289.990

Toelichting

Een gedetailleerde onderverdeling treft u aan in het bijlagenboek. Voor de financiële vaste activa geldt dat het overgrote deel óf gefinancierd is via de Algemene financieringsreserve óf hier op afzienbare termijn in wordt voorzien/op wordt afgelost. Uitgezonderd hierop zijn een deel van de leningen aan Energiefonds Overijssel (€ 80 miljoen, waarvan nog maximaal € 58 miljoen beschikbaar te stellen), de perpetuele obligaties van BNG Bank (€ 74,5 miljoen) en een deel van de aandelen in Enexis (€ 39,3 miljoen), die via het overige beschikbare eigen vermogen worden gefinancierd. Naast de genoemde uitzonderingen zijn daarnaast de obligatieportefeuille (€ 318,1 miljoen eind 2020) en de achtergestelde lening Vitens (€ 1,6 miljoen eind 2020) eveneens uitgezonderd omdat hier op afzienbare termijn op wordt afgelost. Hierna treft u een toelichting aan op de mutaties in 2020.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:

Het bedrag aan investeringen van totaal € 6,1 miljoen betreft agiostortingen in Energiefonds Overijssel (€ 1,8 miljoen, waarvan € 0,8 miljoen aan omgezette leningen) en Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (€ 4,3 miljoen, waarvan € 0,7 miljoen via aflossing van de lening SPV Hengelo). De genoemde desinvestering van € 0,2 miljoen betreft de ontbinding van een drietal SPV's uit hoofde van de verkoop van Essent. Het bedrag aan afwaarderingen van per saldo € 3,9 miljoen bestaat uit -/- € 0,1 miljoen aanwending van de Voorziening deelneming Verkoop Vennootschap, -/- € 0,1 miljoen aan vrijval uit de Voorziening participatie HMO en € 4,1 miljoen aan toevoegingen aan de voorzieningen Deelneming HFO (€ 2,3 miljoen) en Deelneming Energiefonds Overijssel (€ 1,8 miljoen). De toevoegingen aan en vrijval uit de genoemde voorzieningen zijn gebaseerd op de (voorlopige) resultaten van de betreffende deelnemingen over 2020 en hiervoor geldt tevens dat er resultaatbestemmingen ten laste en ten gunste van de Algemene financieringsreserve zijn geformuleerd. De aanwending van de genoemde voorziening is het gevolg van de ontbinding van de betreffende deelneming, 1 van de 3 SPV's.

Leningen aan:

openbare lichamen

De toename van € 1,4 miljoen betreft voor € 0,1 miljoen de conform overeenkomst bij de lening aan de gemeente Enschede opgeboekte rente over 2020 en voor € 1,3 miljoen aan vrijval uit de Voorziening lening A1. Voor de vrijval uit de genoemde voorziening geldt dat er een resultaatbestemming ten gunste van de Algemene financieringsreserve is geformuleerd.

deelnemingen

De toename van € 162,2 miljoen betreft € 50,4 miljoen (waarvan € 3,5 miljoen overgedragen lening Aardwarmte Koekoekspolder) aan het Energiefonds verstrekte leningen, € 101,8 miljoen aan Enexis verstrekte achtergestelde converteerbare lening en € 10 miljoen aan HMO verstrekte lening. De afname van € 7,2 miljoen betreft aflossingen op verstrekte leningen, waarvan € 5,6 miljoen op leningen aan het Energiefonds en € 1,6 miljoen op de achtergestelde lening aan Vitens.

Overige langlopende leningen

De toename van € 1,5 miljoen betreft verstrekte leningen voor Photon Delta. De afname van € 11,8 miljoen betreft aflossingen op SVn startersleningen, SVn duurzaamheidsleningen, SVn MKB duurzaamheidsleningen, de lening Aardwarmte Koekoekspolder, de lening SPV Hengelo en de lening voor het 15e treinstel Zwolle - Emmen van respectievelijk € 2,9 miljoen, € 4,1 miljoen, € 0,4 miljoen, € 3,5 miljoen, € 0,7 miljoen en € 0,1 miljoen.

Overige uitzettingen

Binnen de obligatieportefeuille hebben voor € 63,7 miljoen aan verkopen en € 72,2 miljoen aan aflossingen plaatsgevonden.

Voorraden

Grondslagen

Voor de gronden voor de infrastructuur geldt dat de gronden onder trace tegen nihil worden gewaardeerd. De overige gronden worden in overeenstemming met de geldende regelgeving gewaardeerd tegen aanschafprijs of lagere marktwaarde. De marktwaarde van de projectgronden (gronden binnen de begrenzing van het natuurnetwerk) en ruilgronden baseren wij op de waarden die worden genoemd in de derde kwartaalrapportage van de Grondprijsmonitor van het Kadaster. Naast deze toelichting op de balanspost Voorraden bevatten ook de Paragraaf grondbeleid en de daarbij opgenomen Meerjaren Investeringsprognose Grondbeleid informatie over gronden.

x €1.000		Stand per 31-12- 2019	Vermeerderingen	Verminderings	Stand per 31-12- 2020
Voorraad gereed product en handelsgoederen:					
Infrastructuur	Kapitaaluitgaven	2.169	419	324-	2.264
	Afwaardering	-	-	-	-
	Voorziening	141-			141-
	Boekwaarde na aftrek voorziening (cf. marktwaarde)	2.027	419	324-	2.122
Grond voor Grond	Kapitaaluitgaven	41.152	545	2.613-	39.083
	Afwaardering	15.172-	965	415-	14.622-
	Voorziening	3.558-		-	3.558-
	Boekwaarde na aftrek voorziening (cf. marktwaarde)	22.422	1.509	3.028-	20.903
Natuurnetwerk	Kapitaaluitgaven	109.869	38.030	17.069-	130.830

	Afwaardering	25.497-	2.953	12.587-	35.131-
	Voorziening	10.424-		889-	11.313-
	Boekwaarde na aftrek voorziening (cf. marktwaarde)	73.948	40.983	30.544-	84.386
Revolving Fund	Kapitaaluitgaven	11.693	4.685	3.938-	12.441
	Afwaardering	-	-	-	-
	Voorziening	560-	-		560-
	Boekwaarde na aftrek voorziening (cf. marktwaarde)	11.133	4.685	3.938-	11.880
Overige	Kapitaaluitgaven	23.429	3.105	16.828-	9.706
	Afwaardering	-	-	-	-
	Voorziening	-	-	-	-
	Boekwaarde na aftrek voorziening (cf. marktwaarde)	23.429	3.105	16.828-	9.706
TOTAAL	Kapitaaluitgaven	188.312	46.784	40.772-	194.324
	Afwaardering	40.668-	3.918	13.001-	49.752-
	Voorziening	14.684-		889-	15.573-
	Boekwaarde na aftrek voorziening (cf. marktwaarde)	132.959	50.701	54.662-	128.999

Toelichting

Voorraad grond ten behoeve infrastructuur

In 2020 zijn er grondaankopen gedaan voor vooral de N343 en de N733. De kapitaaluitgaven voor infrastructuur zijn daardoor met € 0,4 miljoen gestegen. Een aantal gronden voor het project N34 hebben wij kunnen verkopen. Dit ziet u terug in de kolom 'verminderingen'. Voor € 0,3 miljoen zijn gronden verkocht.

Voorraad grond voor grond

De opbrengst van de verkoop van deze gronden is bedoeld voor dekking van de kosten van de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland. Per saldo is deze voorraad met € 2,1 miljoen afgenomen als gevolg van gerealiseerde verkopen.

De afwaardering van de grond is voor € 0,6 miljoen verminderd. Voor € 0,4 miljoen wordt dit veroorzaakt door de hogere waardering van de gronden die wij vanaf 2019 hanteren, op aanwijzing van de accountant. De resterende vermindering van € 0,2 miljoen hangt samen met verkooptransacties.

Natuurnetwerk

In 2020 hebben wij aanzienlijk meer natuurgronden aangekocht dan verkocht. Dat past in de huidige fase van de uitvoering. Voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland en de uitvoering van de ontwikkelopgave is het veelal ook nodig gronden te verwerven. Wij kiezen er voor de gronden geleidelijk te vervreemden en zodoende de markt niet te overspoelen met aanbod van natuurgronden.

De aangeschafte gronden binnen de begrenzing waarderen wij af naar natuurwaarde. De afwaardering is per saldo met € 9,6 miljoen toegenomen. Voor € 1,2 miljoen is deze

toename gedempt door de hogere waardering van natuurgronden, die wij op aanwijzing van de accountant hanteren.

Revolving Fund

Het Revolving fund heeft een plafond van € 25 miljoen. In 2020 heeft een aantal transacties plaatsgevonden. De omvang van de grondvoorraad in het kader van Revolving fund is gestegen tot €12,4 miljoen.

Overige gronden

Dit betreft gronden en opstallen die niet langer benodigd zijn voor de projecten waarvoor ze zijn aangekocht. De huidige voorraad bestaat vooral uit gronden die zijn aangekocht voor de projecten IJsseldelta, fase I en de N340. In 2020 hebben wij veel grond die nog in ons bezit was voor IJsseldelta fase I kunnen verkopen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Grondslagen

Kortlopende uitzettingen (waaronder vorderingen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar nodig zijn deze verminderd met hiervoor voorzichtigheidshalve gevormde voorzieningen.

x €1.000	Saldo 31-12- 2019	Saldo 31-12- 2020
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:</i>	730.546	647.693
Vorderingen op openbare lichamen	53.562	60.049
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		
Overige verstrekte kasgeldleningen		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist		
Rekening-courantverhouding met het Rijk	657.085	561.263
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		3.400
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	761	519
Overige vorderingen	6.208	13.331
Overige uitzettingen	12.930	9.131

x €1.000	Saldo 31-12- 2019	Saldo 31-12- 2020
<i>Vorderingen op openbare lichamen:</i>	53.562	60.049
Europese Unie		
Rijksoverheid	48.968	54.671
Provincies	1.115	2.981
Gemeenten, waterschappen en samenwerkingsverbanden	3.479	2.397

Toelichting

Vorderingen op openbare lichamen

De belangrijkste vorderingen ultimo 2020 betreffen het BTW-compensatiefonds (€ 42,8 miljoen), de opcenten motorrijtuigenbelasting (€ 8,7 miljoen), in 2020 betaalde en terug te

ontvangen dividendbelasting (€ 3,1 miljoen) en daarnaast vorderingen op de provincies Gelderland (€ 1,8 miljoen aan samenwerkingsbijdragen voor laadinfrastructuur en openbaar vervoer) en Flevoland (€ 1,2 miljoen voornamelijk verrekening van kosten voor de investeringen in de N307).

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Op grond van wet- en regelgeving dienen overtollige middelen aangehouden te worden in 's Rijks schatkist en afzonderlijk te worden verantwoord. De verantwoording over het drempelbedrag, zoals bepaald in artikel 7 van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden en artikel 52 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, en het gebruik daarvan is te vinden onder liquide middelen.

Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen

Het betreft een tegoed dat wij in 2021 hebben terugontvangen.

Uitzettingen in Nederlands schuld papier

Dit betreft de per jaareinde opgebouwde rente op Nederlands schuld papier binnen de obligatieportefeuille.

Overige vorderingen

De stijging van deze post met € 7,1 miljoen wordt veroorzaakt door eindafrekeningen van diverse landinrichtingsprojecten (€ 4,5 miljoen) en aanpassingen van de OV-concessies (€ 3,2 miljoen). Daarnaast zijn in deze post vorderingen van in totaal € 4,5 miljoen begrepen, waarvan de inbaarheid onzeker is. Deze vorderingen zijn geheel voorzien, waardoor de gepresenteerde boekwaarde nihil bedraagt.

Overige uitzettingen

Dit betreft de per jaareinde opgebouwde rente op obligaties (exclusief Nederlands schuld papier) binnen de obligatieportefeuille.

Liquide middelen (kas- en banksaldi)

Grondslagen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

x €1.000		Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2020
Liquide middelen			
Bank		0	19
Kas		0	0
Totaal		0	19

	Begroting	Percentage	Drempel
Berekening drempelbedrag schatkistbankieren			
Totale lasten Begroting 2020	1.060.792		
Drempelbedrag bij begroting tot € 500 miljoen		0,75%	3.750
Extra drempel bij begroting vanaf € 500 miljoen		0,20%	1.122
Drempelbedrag 2020			4.872

	Gemiddeld	Drempel	Vershil
Verantwoording drempelbedrag schatkistbankieren			
Eerste kwartaal 2020	30	4.872	4.842
Tweede kwartaal 2020	416	4.872	4.456
Derde kwartaal 2020	41	4.872	4.831

Vierde kwartaal 2020	323	4.872	4.549
Geheel 2020	202	4.872	4.670

Toelichting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is het maximumbedrag aan liquide middelen dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden aangehouden, gebaseerd op de totale lasten uit de initiële Begroting 2020. Het kwartaalgemiddelde wordt op dagbasis berekend, waarbij per saldo tekorten (roodstanden) als nihil worden meegeteld. In 2020 is het drempelbedrag niet overschreden.

Overlopende activa

Grondslagen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

x €1.000	Balanswaarde 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2020
Overlopende activa	54.251	35.017
Van de Europese Unie nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingdoel		123
Van de Nederlandse Rijksoverheid nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingdoel		4.822
Van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingdoel		
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren komen.	54.251	30.072

Toelichting

Voor de toelichting op de (nog te ontvangen voorschotbedragen op) doeluitkeringen verwijzen wij u naar het onderdeel Doeluitkeringen, waar deze gezamenlijk met de nog te besteden voorschotbedragen op doeluitkeringen toegelicht worden.

Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Alle bedragen worden verrekenbaar of inbaar geacht. De grootste posten betreffen nog van SVn te ontvangen rente en aflossingen inzake startersleningen en duurzaamheidsleningen (€ 9,8 miljoen), nog te ontvangen bedragen voor landinrichting (€ 5,9 miljoen), nog te ontvangen opcenten motorrijtuigenbelasting (€ 1 miljoen), nog te ontvangen grondwaterheffing 2020 (€ 1 miljoen) en nog te vorderen omzetbelasting (€ 0,9 miljoen). De eindafrekeningen van diverse landinrichtingsprojecten zijn met € 16,2 miljoen voor het grootste deel oorzaak van de grote daling van deze post. Een deel van deze bedragen is nog te ontvangen en dit is opgenomen onder de kortlopende uitzettingen, onderdeel 'overige vorderingen'.

Recht op verliescompensatie conform Wet VpB

Als deze post een bedrag bevat, dan wordt deze buiten de balans aan de activazijde gepresenteerd. Eind 2020 was er voor Overijssel geen sprake van een recht op verliescompensatie.

Eigen vermogen

Grondslagen

Reserves worden gevormd voor:

- Het opvangen van algemene risico's (bufferfunctie van de algemene reserves).
- Toekomstige besteding aan een van te voren bepaald doel (bestemmingsreserves).

Het kader voor de reserves, voorzieningen en doeluitkeringen van de provincie Overijssel wordt gevormd door de nota reserves, voorzieningen en doeluitkeringen provincie Overijssel 2017 (PS/2017/773). Dit kader bewerkstelligt een doelmatige en doeltreffende omgang met de betreffende onderdelen en zorgt ervoor dat de uitvoering van het provinciaal beleid adequaat wordt ondersteund. Ook zorgt een eenduidig kader voor inzicht in de vermogensopbouw en het weerstandsvermogen.

Eventuele specifieke spelregels worden per reserve toegelicht.

Reserves

Bedragen x €1.000

Reserves	Stand per 31-12-2019	Toevoegingen per 01-01-2020	Onttrekkingen per 01-01-2020	Stand per 01-01-2020	Realisatie toevoegingen 2020	Realisatie onttrekkingen 2020	Stand per 31-12-2020
Algemene reserves							
Algemene risicoreserve	-40.201	0	0	-40.201	-78.000	-27.769	-90.432
Algemene reserve	-131.208	-47.766	4.536	-183.510	-175.069	-318.034	-40.545
Algemene reserve egalisatie plafond BCF	-6.012	0	0	-6.012	-1.564	0	-7.576
Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel	-139.519	0	-1.750	-137.769	-235.217	-291.790	-81.196
Algemene reserve grondzaken	-84.700	-3.664	-125	-88.239	-4.077	-10.000	-82.316
Algemene financieringsreserve	-412.461	-7.487	-10.154	-409.794	-11.796	-4.208	-417.382
Totaal Algemene reserves	-814.101	-58.917	-7.493	-865.525	-505.723	-651.801	-719.447
Bestemmingsreserves							
Reserve Europese programma's	-20.876	0	0	-20.876	-4.517	-5.768	-19.625
Reserve provinciale infrastructuur	-1.069	0	0	-1.069	-48	0	-1.116
Reserve waterwegen	-595	0	0	-595	-25.027	-16.705	-8.917
Reserve bodemsanering	-25.780	0	0	-25.780	-8.145	-8.624	-25.301
Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	-220.909	-6.735	-17.595	-210.049	-159.817	-120.676	-249.189
Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	-264.244	-2.800	0	-267.044	-66.522	-86.345	-247.222
Reserve afrekening pMJP/ILG	-3.256	0	0	-3.256	0	-1.129	-2.127
Reserve dekking kapitaallasten activa	-277.043	-7.181	0	-284.224	-7.772	-27	-291.970
Reserve mobiliteitsprogramma's	-52.949	0	-2.779	-50.170	-11.853	-10.982	-51.041

verkeer en vervoer							
Reserve Verkeer en Vervoer	0	0	0	0	0	0	0
Reserve openbaar vervoer	-30.000	0	0	-30.000	0	0	-30.000
Reserve drinkwater	-1.972	0	0	-1.972	0	-463	-1.508
Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland	-272	0	0	-272	-1.829	-957	-1.145
Reserve Sporen en Wegen	0	0	0	0	-15.000	-3.010	-11.990
Totaal Bestemmingsreserves	-898.965	-16.716	-20.374	-895.307	-300.530	-254.686	-941.151
Totaal reserves	-1.713.066	-75.633	-27.867	-1.760.832	-806.253	-906.487	-1.660.598

Voorzieningen

Grondslagen

Voorzieningen worden gevormd voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De vorming van een voorziening of een toevoeging aan een reeds bestaande, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen van voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende (spaar)verlof- en jubileumaanspraken. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

De categorie 'gesaldeerde voorziening', betreft voorzieningen waarvan de waarden in mindering wordt gebracht op de activa waarop ze betrekking hebben. Deze komen daardoor niet tot uitdrukking in de totaalstelling aan de passivazijde van de balans, maar worden gesaldeerd met de desbetreffende activa. Zie de toelichtingen op de activa.

Het kader voor de reserves, voorzieningen en doeluitkeringen van de provincie Overijssel wordt gevormd door de nota reserves, voorzieningen en doeluitkeringen provincie Overijssel 2017 (PS/2017/773). Dit kader bewerkstelligt een doelmatige en doeltreffende omgang met de betreffende onderdelen en zorgt ervoor dat de uitvoering van het provinciaal beleid adequaat wordt ondersteund. Ook zorgt een eenduidig kader voor inzicht in de vermogensopbouw en het weerstandsvermogen.

Eventuele specifieke spelregels worden per voorziening toegelicht.

Voorzieningen

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Stand per 31-12-2019	Realisatie toevoegingen 2020	Realisatie vrijval 2020	Realisatie bestedingen 2020	Realisatie afboekingen 2020	Stand per 31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Waarvan regulier						
Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers	-10.547	-573	0	-373	0	-10.747
Voorziening resultaten gebiedsexploitaties	-11.587	-473	-2.017	0	0	-10.043
Voorziening reorganisatie	-632	0	0	-109	0	-523
Voorziening Kanaal Almelo de Haandrik schadeloosstelling	0	-15.500	0	0	0	-15.500
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Waarvan regulier	-22.767	-16.546	-2.017	-482	0	-36.814
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Waarvan gesaldeerd						
Voorziening afwikkeling verkoop Attero ESCROW	-1.505	0	-1.492	0	-13	0
Voorziening deelneming HFO	-8.540	-2.288	0	0	0	-10.828
Voorziening participatie HMO	-4.499	0	-74	0	0	-4.425
Voorziening deelneming Verkoop Vennootschap	-103	0	-13	0	-90	0
Voorziening lening A1	-10.538	0	-1.296	0	0	-9.242
Voorziening lening Stichting WMC	-500	0	0	0	0	-500
Voorziening waarderisico ILG opstallen en gronden	-13.983	-889	0	0	0	-14.872

Voorziening Energiefonds Overijssel	-13.305	-1.794	0	0	0	-15.099
Voorziening revolving fund grondvoorraad	-560	0	0	0	0	-560
Voorziening grondbezit	-141	0	0	0	0	-141
Voorziening dubieuze vorderingen	-4.815	-276	-130	0	-485	-4.476
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Waarvan gesaldeerd	-58.489	-5.247	-3.005	0	-588	-60.143
Egalisatievoorziening						
Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur	-7.928	-16.635	-1.350	-13.573	0	-9.640
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden						
Voorziening besteding grondwaterheffing	-1.368	-1.223	-800	-834	0	-957
Totaal voorzieningen	-90.551	-39.651	-7.172	-14.889	-588	-107.553

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

Grondslagen

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

x €1.000	Balanswaarde 31-12-2019	Vermeerderingen	Aflossingen	Balanswaarde 31-12-2020
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer:	1.881		22	1.859
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen van:	1.874		21	1.853
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen				
Binnenlandse bedrijven				
Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	1.874		21	1.853
Overige binnenlandse sectoren				
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	7		1	6
Overige leningen				

Toelichting

Voor de financiering van de door ons aan Arriva verstrekte lening voor de herbouw van het 15e treinstel op de concessie Zwolle - Emmen heeft de provincie Drenthe ons een renteloze lening verstrekt naar rato van haar aandeel in deze concessie. Eind 2020 heeft Arriva als gevolg van meevallende herbouwkosten een deel van de lening afgelost. De vermindering op deze post van € 21.000 betreft onze naar rato aflossing op de lening van Drenthe.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

x €1.000	Stand per 31-12- 2019	Stand per 31-12- 2020
Netto-vlottende schulden	23.888	20.793
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;		
Overige kasgeldleningen		
Banksaldi		1.000
Overige schulden	23.888	19.793

Toelichting

De banksaldi eind 2020 betreffen door het Nazorgfonds gesloten stortplaatsen Overijssel bij

ons gestalde en direct opvraagbare middelen. De overige schulden ultimo 2020 bestaan geheel uit openstaande posten van crediteuren.

Overlopende passiva

x €1.000	Balanswaarde 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2020
Overlopende passiva:	217.566	247.339
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	201.269	201.793
Van de Europese Unie ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.330	1.948
Van de Nederlandse Rijksoverheid ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		35.700
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		161
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	13.967	7.737

x €1.000	Balanswaarde 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2020
Totaal verplichtingen:	201.269	201.795
2011 en eerder	11.893	6.099
2012	8.403	5.943
2013	3.075	2.939
2014	7.982	6.035
2015	24.154	16.655
2016	11.951	5.040
2017	16.073	8.007
2018	34.124	20.692
2019	83.614	38.706
2020		91.679

Toelichting

Voor de toelichting op de (nog te besteden voorschotbedragen op) doeluitkeringen verwijzen wij u naar het onderdeel Doeluitkeringen, waar deze gezamenlijk met de nog te ontvangen voorschotbedragen op doeluitkeringen toegelicht zullen worden.

Het saldo op "Vooruitontvangen bedragen" bestaat, naast ontvangsten die betrekking hebben op het jaar 2021, uit nog te betalen bedragen. De grootste post betreft € 5,4 miljoen aan nog te betalen bedragen voor landinrichting.

Doeluitkeringen

Grondslagen

Doeluitkeringen worden gevormd uit nog te besteden én nog te ontvangene middelen afkomstig van Europese en Nederlandse overheidslichamen. Het kader voor de reserves, voorzieningen en doeluitkeringen van de provincie Overijssel wordt gevormd door de nota reserves, voorzieningen en doeluitkeringen provincie Overijssel 2017 (PS/2017/773). Dit kader bewerkstelligt een doelmatige en doeltreffende omgang met de betreffende

onderdelen en zorgt ervoor dat de uitvoering van het provinciaal beleid adequaat wordt ondersteund. Ook zorgt een eenduidig kader voor inzicht in de vermogensopbouw en het weerstandsvermogen.
Eventuele specifieke spelregels worden per doeluitkering toegelicht.

Doeluitkeringen

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Stand per 31-12-2019	Realisatie ontvangsten 2020	Realisatie aanwendungen 2020	Stand per 31-12-2020
Vooruitontvangen decentralisatie uitkeringen Europese Unie				
Decentralisatie uitkering ELENA	-285	0	-408	123
Decentralisatie uitkering LIFE+	-2.045	0	-97	-1.948
Decentralisatie uitkering Europese POP3-subsidies RvON	0	-1.535	-1.535	0
Totaal Vooruitontvangen decentralisatie uitkeringen Europese Unie	-2.330	-1.535	-2.040	-1.825
Vooruitontvangen specifieke uitkeringen Rijk				
Specifieke uitkering IBP Twente	0	-1.935	0	-1.935
Specifieke uitkering Impulsgelden Veenweide Klimaatakkoord	0	-8.625	0	-8.625
Specifieke uitkering Jong Ieren eten	0	-50	0	-50
Specifieke uitkering Regiodeal Zwolle	0	-11.114	0	-11.114
Specifieke uitkering Ontzorging Maatschappelijk Vastgoed	0	-667	0	-667
Specifieke uitkering Regionale aanpak laadinfrastructuur	0	-918	-17	-901
Specifieke uitkering MaaS pilots	0	-174	-522	348
Specifieke uitkering Snelfietsroutes	0	-1.074	-1.015	-59
Specifieke uitkering Stimuleren veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020	0	-969	-539	-430
Specifieke uitkering Beschikbaarheidsvergoeding OV 2020	0	-8.082	-10.102	2.020
Specifieke uitkering Flexpools	0	-906	0	-906
Specifieke uitkering MIRT 2017-2019	0	-989	-893	-96
Specifieke uitkering MKB Deals	0	-391	-139	-252
Specifieke uitkering Cultuur 2020	0	-920	-920	0
Specifieke uitkering Bodemsanering Asbest Overijssel	0	-4.235	0	-4.235
Specifieke uitkering Meetstudie verwerking asbestdaken	0	-54	0	-54
Specifieke uitkering MIT 2018-2019-2020	0	-1.945	-3.011	1.066
Specifieke uitkering IBP Veenweide	0	-4.295	-44	-4.251
Specifieke uitkering Opkoopregeling veehouderijen	0	0	0	0
Specifieke uitkering Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-	0	0	0	0

2021				
Specifieke uitkering Bermmaatregelen N-Wegen	0	-2.125	0	-2.125
Specifieke uitkering MIRT 3 recreatieterreinen	0	0	-1.387	1.387
Totaal Vooruitontvangen specifieke uitkeringen Rijk	0	-49.468	-18.589	-30.879
Vooruitontvangen decentralisatie uitkering overige overheden				
Decentralisatie uitkering Veilige vakantieparken Overijssel	0	-200	-39	-161
Gerealiseerd resultaat	-2.330	-51.203	-20.668	-32.865

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Op grond van artikel 53 BBV worden hierna de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen vermeld, waaraan wij voor toekomstige jaren zijn gebonden. Deze niet in de balans opgenomen verplichtingen omvatten onder meer de in artikelen 50 en 57 BBV afzonderlijk benoemde borg- en garantstellingen.

I: Verstrekte borg- en garantstellingen

X € 1.000	Oorspronkelijke grondslag	Grondslag eind 2019	Grondslag eind 2020	Percentage eind 2019	Percentage eind 2020	Bedrag eind 2019	Bedrag eind 2020	Betaald tot en met 2020
Totaal borg- en garantstellingen	273.765	131.727	114.135	61,8%	62,9%	81.381	71.745	14.153
Totaal borgstellingen	195.402	60.012	37.582	36,1%	19,1%	21.666	7.192	12.863
Totaal garantstellingen	78.363	71.715	76.553	83,3%	84,3%	59.715	64.553	1.290

Toelichting

De grondslag van geldleningen of kosten is ten opzichte van eind 2019 met per saldo € 17,7 miljoen gedaald, waarbij de grondslag van de borgstellingen is afgenomen met € 22,4 miljoen en de grondslag van de garantstellingen met € 4,8 miljoen is toegenomen. Zie verder de toelichting bij de afzonderlijke onderdelen.

Borgstellingen

X € 1.000	Jaar van afloop	Oorspronkelijk bedrag geborgde lening	Bedrag geborgde lening eind 2019	Bedrag geborgde lening eind 2020	Percentage borgstelling eind 2019	Percentage borgstelling eind 2020	Geborgd bedrag eind 2019	Geborgd bedrag eind 2020	Betaald tot en met 2020
Borgstellingen op grond van en aan		195.402	60.012	37.582	36,1%	19,1%	21.666	7.192	12.863
<i>Ouderenbeleid 1996 en eerder</i>		4.709	1.029	881	100,0%	100,0%	1.029	881	-
Stichting Carinova Woonzorg	2028	1.876	422	375	100,0%	100,0%	422	375	
Stichting Dimence Groep	2025	2.833	607	506	100,0%	100,0%	607	506	
<i>Stimuleren van energiebesparende maatregelen en de opwekking van hernieuwbare energie (2.3.1)</i>		340	340	71	88,2%	100,0%	300	71	60
Coöperatie Duurzame Energie Helledoorn	2020	100	100	-	60,0%		60	-	60
Energie Coöperatie IJskoud U.A.	2021	240	240	71	100,0%	100,0%	240	71	
<i>Financieren van projecten door Energiefonds Overijssel (2.3.2)</i>		15.000	12.600	-	100,0%	0,0%	12.600	-	12.803
Energiefonds Overijssel I	2020	15.000	12.600	-	100,0%		12.600	-	12.803
<i>Afronding natuuropgave pMJP-projecten (3.5.3)</i>		172.598	44.504	35.304	14,6%	14,6%	6.498	5.154	-
Stichting Groenfonds convenantsleningen	2025	172.598	44.504	35.304	14,6%	14,6%	6.498	5.154	
<i>Bibliotheek: een leven lang lezen en leren (6.4.1)</i>		1.555	939	846	100,0%	100,0%	939	846	-
Rijnbrink Groep	2029	1.555	939	846	100,0%	100,0%	939	846	
<i>Samenwerking met partners (7.3.1)</i>		1.200	600	480	50,0%	50,0%	300	240	-
IPO	2024	1.200	600	480	50,0%	50,0%	300	240	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Toelichting

Ten opzichte van de Jaarrekening 2019 zijn de geborgde leningen eind 2019 van Carinova Woonzorg, Dimence en Rijnbrink verlaagd met respectievelijk € 47.000, € 101.000 en € 74.000 voor een totaal van

€ 0,2 miljoen. Dit betreft reguliere aflossingen op hun leningen in 2019 waarvan de informatie pas beschikbaar werd na het opstellen van de jaarrekening.

In 2020 zijn de geborgde leningen gedaald met € 22,4 miljoen. Deze daling bestaat uit de afwikkeling van de geborgde leningen van Coöperatie Duurzame Energie Hellendoorn (€ 0,1 miljoen) en Energiefonds Overijssel I (€ 12,6 miljoen) en verder uit reguliere aflossingen door de leningnemers op de overige geborgde leningen (€ 9,7 miljoen). De aflossingen op de convenantsleningen vormen hiervan met € 9,2 miljoen veruit het grootste deel.

Coöperatie Duurzame Energie Hellendoorn

In 2020 heeft de Rabobank beroep gedaan op deze borgstelling, waarop wij het geborgde bedrag van € 60.000 aan hen hebben betaald. De hieruit ontstane vordering op de coöperatie hebben wij in het navolgende schuldsaneringstraject kwijtgescholden. Het effect is dat de coöperatie nu zelfstandig verder kan opereren. Hiermee is deze borgstelling volledig afgewikkeld.

Energiefonds Overijssel I (EFO)

In 2020 hebben wij een bedrag van € 12,8 miljoen aan EFO betaald voor hun aflossing van de even grote lening van ASN. Het extra bedrag van € 0,2 miljoen betreft de in 2020 opgenomen gelden bij ASN, geheel binnen het door ons maximaal geborgde bedrag van € 15 miljoen. Het aan EFO betaalde bedrag betreft een lening, welke is opgenomen onder de financiële vaste activa. Met de aflossing van de lening aan ASN is daarmee onze borgstelling aan ASN eveneens vervallen en geheel afgewikkeld.

Garantstellingen

X € 1.000	Jaar van afloop	Oorspronkelijke grondslag garantie	Grondslag garantie eind 2019	Grondslag garantie eind 2020	Percentage garantstelling eind 2019	Percentage garantstelling eind 2020	Gegarandeerd bedrag eind 2019	Gegarandeerd bedrag eind 2020	Betaald tot en met 2020
Garantstellingen op grond van en aan		78.363	71.715	76.553	83,3%	84,3%	59.715	64.553	1.290
<i>Beheer natuurwaarden in agrarisch gebied (3.1.5)</i>		495	495	495	100,0%	100,0%	495	495	-
Collectieven Agrarisch Natuurbeheer POP3-subsidie uitvoering maatregelen Actieplan Weide- en Akkervogels	2021	495	495	495	100,0%	100,0%	495	495	
<i>Landbouwstructuurversterking (3.4.3)</i>		207	207	207	100,0%	100,0%	207	207	-
RVO.nl Overcommittering POP3 ELFPO maatregel M04j	2023	207	207	207	100,0%	100,0%	207	207	
<i>Realisatie Natuurnetwerk Nederland (3.5.1)</i>		747	747	5.547	100,0%	100,0%	747	5.547	-
RVO.nl Overcommittering POP3 ELFPO maatregel 4n	2023	747	747	5.547	100,0%	100,0%	747	5.547	
<i>Concessie- en contractmanagement van bus en trein (4.2.3)</i>		51.200	50.000	50.000	100,0%	100,0%	50.000	50.000	1.201
Crédit Agricole Treinmaterieel Zwolle - Kampen en Zwolle - Enschede	2032	50.000	50.000	50.000	100,0%	100,0%	50.000	50.000	
Prorail Verhelpen detectieprobleem Hengelo - Bielefeld	2019	1.200	-				-		1.201
<i>Robuust goederenvervoernetwerk (4.4.4)</i>		13.500	13.500	13.500	14,8%	14,8%	2.000	2.000	-
Fryslân Project vergroten sluis Kornwerderzand	2021	13.500	13.500	13.500	14,8%	14,8%	2.000	2.000	

<i>N35 - lopende projecten (4.6.3)</i>		1.000	1.000	1.000	50,0%	50,0%	500	500	-
Ministerie van I&W Nijverdal - Wierden	n.n.b.	1.000	1.000	1.000	50,0%	50,0%	500	500	
<i>Arbeidsmarkt en onderwijs (5.1.1)</i>		5.440	-	-	0,0%	0,0%	-	-	89
WVG Oost Actieplan 'Twente werkt!'	2019	5.440	-				-		89
<i>Europese programma's (5.5.3)</i>		5.774	5.766	5.804	100,0%	100,0%	5.766	5.804	-
CA INTERREG Garantstelling project 'Health-i-care'	2019	8	-				-	-	
RVO.nl Overcomitering POP3 ELFPO maatregel M01d	2023	160	160	160	100,0%	100,0%	160	160	
RVO.nl Overcomitering POP3 ELFPO maatregel 4a	2023	132	219	145	100,0%	100,0%	219	145	
RVO.nl Overcomitering POP3 ELFPO maatregel 4h	2023	549	549	587	100,0%	100,0%	549	587	
RVO.nl Overcomitering POP3 ELFPO maatregel 16c	2023	195	108	182	100,0%	100,0%	108	182	
Gelderland Overcomitering OP Oost/EFRO		4.730	4.730	4.730	100,0%	100,0%	4.730	4.730	

Toelichting

Ten opzichte van de Jaarrekening 2019 zijn de grondslagen eind 2019 met per saldo € 79.000 verhoogd, terwijl het door ons gegarandeerde bedrag eind 2019 met € 3,2 miljoen is toegenomen. Hierna volgt per garantstelling zo nodig een toelichting op de aanpassing van de grondslag en het door ons gegarandeerde bedrag eind 2019. Voor alle aanpassingen geldt dat de informatie pas beschikbaar werd na het opstellen van die jaarrekening.

In 2020 is het bedrag waarop onze garantstellingen zijn afgegeven gestegen met € 4,8 miljoen. De stijging is bijna geheel veroorzaakt door de garantstelling aan RVO.nl inzake de overcommittering van Europese gelden voor uitvoering van POP3-maatregelen.

Collectieven Agrarisch Natuurbeheer | POP3-subsidie uitvoering maatregelen Actieplan Weide- en Akkervogels

Begin 2019 hebben wij aan drie collectieven gezamenlijk een subsidie verleend in de vorm van een lening. Deze lening is opgenomen onder de financiële vaste activa, alwaar een nadere toelichting te vinden is. In een eerder stadium is onvoldoende onderkend dat met de subsidieverlening tevens een garantstelling gepaard is gegaan. De lening betreft namelijk voorfinanciering van een te verwachten Europese POP3-subsidie. Voor het geval dat deze Europese subsidie niet wordt toegekend, hebben wij ons garant gesteld voor een bedrag van € 0,5 miljoen. Deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 gepresenteerde garantstellingen en in 2020 hebben zich hier geen verdere mutaties op voorgedaan. Voor de lening is ten laste van de prestatie een toevoeging aan de AFR gedaan, waaruit een eventueel gebruik van de garantstelling bekostigd zou kunnen worden.

RVO.nl | Overcommittering POP3 ELFPO maatregel M04j

Ter voorkoming van onderbesteding op Europese middelen worden meer subsidies beschikbaar gesteld dan dat er aan middelen beschikbaar zijn gesteld (overcommittering). Dit vindt plaats omdat er rekening gehouden wordt met reguliere mogelijke vrijval als gevolg van lagere subsidievaststellingen (door onder meer het niet tot uitvoering komen van projecten, lagere kosten of niet subsidiabele kosten). Voor de mogelijke overbesteding van Europees geld stellen wij ons richting RVO.nl garant, zodat toegezegde subsidies te allen tijde uitbetaald kunnen worden. Voor garantstellingen binnen de POP3-maatregelen is met RVO.nl een generieke einddatum van 31 december 2023 afgesproken.

In 2018 hebben wij ons voor een mogelijke overbesteding op maatregel M04j (investeringen in infrastructuur voor de ontwikkeling, modernisering of aanpassing van landbouwbedrijven) garant gesteld voor een bedrag van € 0,2 miljoen. Deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 gepresenteerde garantstellingen en in 2020 hebben zich hier geen verdere mutaties op voorgedaan. Voor een eventueel gebruik van de garantstelling is ruimte beschikbaar binnen de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland.

RVO.nl | Overcommittering POP3 ELFPO maatregel 4n

Ter voorkoming van onderbesteding op Europese middelen worden meer subsidies beschikbaar gesteld dan dat er aan middelen beschikbaar zijn gesteld (overcommittering). Dit vindt plaats omdat er rekening gehouden wordt met reguliere mogelijke vrijval als gevolg van lagere subsidievaststellingen (door onder meer het niet tot uitvoering komen van projecten, lagere kosten of niet subsidiabele kosten). Voor de mogelijke overbesteding van Europees geld stellen wij ons richting RVO.nl garant, zodat toegezegde subsidies te allen tijde uitbetaald kunnen worden. Voor garantstellingen binnen de POP3-maatregelen is met RVO.nl een generieke einddatum van 31 december 2023 afgesproken.

In 2019 hebben wij ons voor een mogelijke overbesteding op maatregel 4n (Regeling niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur, landschap en hydrologische maatregelen PAS) garant gesteld voor een bedrag van € 0,7 miljoen. Deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 gepresenteerde garantstellingen. Daarnaast hebben wij ons in 2020 aanvullend voor € 4,8 miljoen garant gesteld. Voor een eventueel gebruik van de garantstelling is ruimte beschikbaar binnen de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland.

ProRail | Verhelpen detectieprobleem Hengelo - Bielefeld

In 2019 hebben wij ProRail op basis van de garantstelling opdracht gegeven het detectieprobleem te verhelpen. De werkzaamheden waren eind 2020 nagenoeg afgerond en de kosten hebben een fractie meer bedragen dan het bedrag aan garantstelling. Omdat de opdracht in 2019 gegeven is, betekent dit dat de garantstelling eind 2019 al vervallen was. Het vervallen van deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 reeds voor dit onderdeel vermelde garantstelling van € 1,2 miljoen, waarmee de garantstelling ultimo 2019 nu nihil is.

WVG Oost | Actieplan 'Twente werkt!'

In 2019 is dit project afgerond waarbij na vaststelling van de subsidie van WVC bleek dat € 0,4 miljoen aan kosten niet subsidiabel bleken. Van dat bedrag viel € 0,2 miljoen onder de totale garantstelling, waarna wij ons aandeel (42,5%) daarin van iets minder dan € 0,1 miljoen aan WVG Oost hebben betaald. Het vervallen van deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 reeds voor dit onderdeel vermelde garantstelling van € 2,3 miljoen, waarmee de garantstelling ultimo 2019 nu nihil is.

CA INTERREG | Garantstelling project 'Health-i-care'

In 2019 is gebleken dat de verstrekte garantstelling niet meer benodigd was, omdat de onzekere ontvangst - die aan de garantstelling ten grondslag lag - door de Certificeringsautoriteit INTERREG ontvangen is. Het vervallen van deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 reeds voor dit onderdeel vermelde garantstelling van € 8.000, waarmee de garantstelling ultimo 2019 nu nihil is.

RVO.nl | Overcommitering POP3 ELFPO maatregel 4a

Ter voorkoming van onderbesteding op Europese middelen worden meer subsidies beschikbaar gesteld dan dat er aan middelen beschikbaar zijn gesteld (overcommitering). Dit vindt plaats omdat er rekening gehouden wordt met reguliere mogelijke vrijval als gevolg van lagere subsidievaststellingen (door onder meer het niet tot uitvoering komen van projecten, lagere kosten of niet subsidiabele kosten). Voor de mogelijke overbesteding van Europees geld stellen wij ons richting RVO.nl garant, zodat toegezegde subsidies te allen tijde uitbetaald kunnen worden. Voor garantstellingen binnen de POP3-maatregelen is met RVO.nl een generieke einddatum van 31 december 2023 afgesproken.

In 2019 hebben wij ons voor een mogelijke overbesteding op maatregel 4a (Fysieke Investerings voor innovaties in de landbouw) aanvullend garant gesteld voor een bedrag van € 0,1 miljoen. Dit bedrag is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 reeds voor dit onderdeel vermelde garantstelling van € 0,1 miljoen. In 2020 hebben wij daarentegen deze garantstelling verlaagd met eveneens € 0,1 miljoen ter dekking van een even grote overcommitering op maatregel 16c. Voor een eventueel gebruik van de garantstelling is de risicobuffer binnen de Reserve Europese programma's beschikbaar.

RVO.nl | Overcommitering POP3 ELFPO maatregel 4h

Ter voorkoming van onderbesteding op Europese middelen worden meer subsidies beschikbaar gesteld dan dat er aan middelen beschikbaar zijn gesteld (overcommitering). Dit vindt plaats omdat er rekening gehouden wordt met reguliere mogelijke vrijval als gevolg van lagere subsidievaststellingen (door onder meer het niet tot uitvoering komen van projecten, lagere kosten of niet subsidiabele kosten). Voor de mogelijke overbesteding van Europees geld stellen wij ons richting RVO.nl garant, zodat toegezegde subsidies te allen tijde uitbetaald kunnen worden. Voor garantstellingen binnen de POP3-maatregelen is met RVO.nl een generieke einddatum van 31 december 2023 afgesproken.

In 2019 hebben wij ons voor een mogelijke overbesteding op maatregel 4h (Regeling Fysieke investeringen in verduurzaming van agrarische ondernemingen van jonge landbouwers) garant gesteld voor een bedrag van € 0,5 miljoen. Deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 gepresenteerde garantstellingen. Daarnaast hebben wij ons in 2020 aanvullend voor € 38.000 garant gesteld. Voor een eventueel gebruik van de garantstelling is de risicobuffer binnen de Reserve Europese programma's beschikbaar.

RVO.nl | Overcommittering POP3 ELFPO maatregel 16c

Ter voorkoming van onderbesteding op Europese middelen worden meer subsidies beschikbaar gesteld dan dat er aan middelen beschikbaar zijn gesteld (overcommittering). Dit vindt plaats omdat er rekening gehouden wordt met reguliere mogelijke vrijval als gevolg van lagere subsidievaststellingen (door onder meer het niet tot uitvoering komen van projecten, lagere kosten of niet subsidiabele kosten). Voor de mogelijke overbesteding van Europees geld stellen wij ons richting RVO.nl garant, zodat toegezegde subsidies te allen tijde uitbetaald kunnen worden. Voor garantstellingen binnen de POP3-maatregelen is met RVO.nl een generieke einddatum van 31 december 2023 afgesproken.

In 2019 hebben wij onze garantstelling voor mogelijke overbestedingen op maatregel 16c (Samenwerking voor innovaties in de landbouw) verlaagd met € 0,1 miljoen ter dekking van een even grote overcommittering op maatregel 4a. Dit bedrag is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 reeds voor dit onderdeel vermelde garantstelling van € 0,2 miljoen. In 2020 hebben wij ons daarentegen aanvullend garant gesteld voor een bedrag van € 0,1 miljoen. Voor een eventueel gebruik van de garantstelling is de risicobuffer binnen de Reserve Europese programma's beschikbaar.

Gelderland | Overcommittering OP Oost/EFRO

Ter voorkoming van onderbesteding op Europese middelen worden meer subsidies beschikbaar gesteld dan dat er aan middelen beschikbaar zijn gesteld (overcommittering). Dit vindt plaats omdat er rekening gehouden wordt met reguliere mogelijke vrijval als gevolg van lagere subsidievaststellingen (door onder meer het niet tot uitvoering komen van projecten, lagere kosten of niet subsidiabele kosten). Voor de mogelijke overbesteding van Europees geld stellen wij ons richting de Managementautoriteit Oost Nederland garant, zodat toegezegde subsidies te allen tijde uitbetaald kunnen worden. Omdat deze autoriteit integraal onderdeel uitmaakt van de provincie Gelderland is deze garantstelling daarmee uiteindelijk aan hen verleend.

In 2019 hebben wij ons voor een mogelijke overbesteding op projecten binnen het kader van het OP Oost programma (EFRO) garant gesteld voor een bedrag van € 4,7 miljoen. Deze garantstelling is een aanvulling op de bij de Jaarrekening 2019 gepresenteerde garantstellingen. Voor een eventueel gebruik van de garantstelling is de risicobuffer binnen de Reserve Europese programma's beschikbaar.

II: Meerjarige financiële verplichtingen voortvloeiend uit langlopende overeenkomsten

Huurverplichtingen

Specificatie huurverplichtingen	X € 1.000
Huurovereenkomst Bergstraat en Bergsingel	228
Huur steunpunten	149
	377

Leaseverplichtingen

Specificatie leaseverplichtingen	X € 1.000
Leaseverplichtingen dienstauto's	350
Lease GS voertuigen	351
Lease deelauto	188
Overig	171
	1.060

Investeringsverplichtingen

Investeringsverplichtingen	X € 1.000
Vechtdalverbinding (N340/N48/N377)	11.120
N307	7.534
Overig	332
Vervanging kunstwerken	252
Wegen overig	174
F35	92
Investering waterwegen	89
N760	88
N348	88
ICT	85

Subsidieverplichtingen

Subsidieverplichtingen	X € 1.000
RVO functieverandering	102.000
Beheerkosten Natuurterreinen	56.000
Overige (meerjarige) subsidieverplichtingen	39.634

Subsidieverplichtingen beheercontracten, inrichting en functieverandering

In de periode tot en met 2015 zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl; voorheen Dienst Regelingen), onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken, verplichtingen aangegaan naar particulieren en terreinbeherende organisaties voor de inrichting en beheer van nieuwe natuur. Daarnaast zijn verplichtingen voor functieverandering aangegaan, zodat agrarische grond kon worden omgezet naar natuur. Op basis van de ILG-afspraken is de verantwoordelijkheid voor de subsidieverlening, inclusief het uitfinancieren van voor 1-1-2007 aangegane verplichtingen, voor de bestuursperiode 2007-2013 overgenomen door de provincie. Via de ILG-doeluitkering zijn hiervoor middelen door het Rijk verstrekt. In de provinciale administratie zijn vanaf 2007 jaarlijks de gerealiseerde kasuitgaven verantwoord. Met het natuurakkoord is de verantwoordelijkheid voor beheer, inrichting en functieverandering volledig overgegaan naar de provincie. Met ingang van 2014 ontvangt de provincie hiervoor, via het Provinciefonds, middelen van het Rijk, waarmee een deel van de langlopende verplichtingen worden gedekt. Aanvullend stelt de provincie, conform het natuurakkoord, uit eigen middelen ook bedragen beschikbaar voor het beheer. Per einde 2020 bedroeg het totaal aan openstaande verplichtingen voor inrichting, beheer en functieverandering van nieuwe natuur volgens opgave van RVO.nl € 102 miljoen. Deze verplichtingen komen in toekomstige jaren ten laste van de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland. In de periode na 2015 is de subsidiering van natuurbeheer grotendeels verschoven van RvO naar de provincie, de opstaande verplichting voor dit deel is ruim € 56 miljoen. De totale subsidieverplichtingen voor beheer, inrichting en functieverandering komt hierdoor op € 158 miljoen.

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overige verplichtingen	X € 1.000
Onderhoud wegen	57.795
Concessies OV	42.778

ProRail	3.758
ICT	3.249
Onderhoud kunstwerken	1.350
Onderhoud diversen	3.569
Onderhoud waterwegen	1.079
Gladheidsbestrijding	1.484
Licenties	920
Monitoring Natuur-Landschapbeleid	390
Brug- en sluisbediening	683

Landinrichting

De te verwachten uitbetalingen (nog te betalen bedragen landinrichting) en vorderingen (nog te vorderen bedragen landinrichting) zijn niet verwerkt in de projectadministratie. Per saldo is er € 10,57 miljoen meer gefactureerd (geïnd of nog te innen door provincie), dan is uitbetaald (is betaald door provincie) in 2020. Dit verschil wordt met name veroorzaakt doordat er voor 3 projecten de eindafrekening Enter-Ypelo, Scheerwolde en Enschede zuid Boekelo-Twekkelo is verstuurd.

In 2020 is de correctiefactor vastgesteld voor de landinrichtingsprojecten Enschede Zuid Broekheurne. Het te verwachten resultaat bedraagt voor 2020 per saldo- € 0.34 mln. Deze is dan ook genomen en als "nog te vorderen bedragen landinrichting" op de balans gezet. In dit resultaat zijn de correcties opgenomen van projecten, waarvan het resultaat al is genomen in 2017, 2018, 2019 maar waarvan de verzonden eindfacturen achteraf geheel of gedeeltelijk "niet inbaar" bleken.

De balans sluit per 1-1-2021 op € 0.45 miljoen (negatief). Vanaf 2021 zal dit bedrag nog worden gefactureerd. Er kunnen nog wijzigingen komen op het te verwachten resultaat, omdat niet alle bedragen geïnd kunnen worden

III: Garanties ten behoeve van bestuurders en commissarissen

Garanties ten behoeve van bestuurders en commissarissen	
Wachtgelduitkeringen per jaar	370

Op dit moment krijgt 1 oud-gedeputeerde een wachtgelduitkering. Derhalve is het onzeker in hoeverre aanspraak zal worden gedaan op het budget wachtgelduitkeringen.

Beleidsdoelen

Doeluitkeringen

Prestaties

Decentralisatie uitkering ELENA

Ingesteld op
28 maart 2017

Soort

Doeluitkering.

Doel

De doeluitkering ELENA is ingesteld om voorbereidingskosten voor verschillende projecten voor Nieuwe Energie te dekken. De besteding vindt plaats in de periode 2016-2020.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Subsidievoorwaarden Europese Investerings Bank (EIB)

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De Europese Commissie heeft € 2,6 miljoen subsidie toegekend aan de provincie Overijssel in het kader van European Local ENergy Assistance, het zogenaamde ELENA-fonds. De provincie werkt hierbij samen met de gemeenten Zwolle, Deventer, Almelo, Hengelo en Enschede. In totaal is eind 2020 € 1,82 miljoen aan voorschot ontvangen. De bestedingen sluiten eind 2020 totaal € 1,94 miljoen. Halverwege 2021 zal de eindverantwoording worden ingediend bij de EIB.

Verwachte einddatum

2021

*Decentralisatie uitkering Europese POP3-subsidies RvON***Ingesteld op**

GS van 6 november 2018

Soort

Doeluitkering

Doel

In 2018 heeft het Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvON) aan de provincie overijssel een aantal POP3 (plattelandsontwikkelingsprogramma) subsidies verleend voor onder andere investeringen voor biodiversiteit, natuur, landschap en hydrologische maatregelen PAS en kavelaanvaardingsmaatregelen in een landinrichtingsproject. Deze POP3 subsidies bedragen circa € 10 miljoen en moeten op basis van BBV (besluit begroting en verantwoording) vereisten verantwoord worden via een doeluitkering. In de Planning- & Controlcyclus zullen deze POP3 ontvangsten worden verantwoord in de doeluitkering en provinciale exploitatie.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Subsidievoorwaarden opgenomen in de POP3 beschikking van RvON.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 zijn de bestedingen, ad. € 1,5 miljoen, ten laste gebracht van de doeluitkering POP3, deze bedragen zijn tevens ontvangen en gestort in de doeluitkering. Daarnaast hebben wij eind 2020 nog een declaratie ingediend van € 1,3 miljoen, dit bedrag is nog niet ontvangen en daarom ook nog niet ten laste van de doeluitkering gebracht.

Verwachte einddatum

2021

Decentralisatie uitkering LIFE+

Ingesteld op

GS - jaarverslag 2019

Soort

Doeluitkering

Doel

In 2019 heeft de Europese Commissie een LIFE subsidieaanvraag toegekend. LIFE is een subsidiecompetitie waarbij met andere Europese natuurprojecten wordt geconcurrereerd om een subsidie binnen te krijgen. De toegekende aanvraag van de provincie Overijssel heeft betrekking op het natuurherstel in het gebied Engbertsdijkswen. Het verleende bedrag bedraagt 60% van de totale projectkosten, ad € 11,750 miljoen. Deze LIFE subsidie bedraagt € 7,050 miljoen en moet op basis van de BBV (besluit begroting en verantwoording) vereisten verantwoord worden via een doeluitkering. In de Planning- & Controlcyclus zullen deze LIFE ontvangsten worden verantwoord in de doeluitkering en de provinciale exploitatie.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Subsidievoorwaarden opgenomen in de LIFE aanvraag en verlening.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 hebben wij € 166.500 ten laste gebracht van de doeluitkering LIFE+.

Verwachte einddatum

2024

Decentralisatie uitkering Veilige vakantieparken Overijssel

Ingesteld op

Ingesteld op 3 november 2020 door GS bij de behandeling van de 2e monitor 2020

Soort

Doeluitkering

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Elke afzonderlijke tranche wordt uitgekeerd naar inhoudelijke en financiële verantwoording van de vorige tranche.

Vrije ruimte

Nee

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Zie onder "Doel"

Verwachte einddatum

2023

Bestedingsplan

€ 200.000 in 2020 € 200.000 in 2021 € 80.000 in 2022 € 120.000 in 2023

Decentralisatie uitkering verbetering N34

Begrotingswijziging

Doeluitkering geluidssanering NaNOV

Ingesteld op

Ingesteld bij besluit PS/2004/53 van Provinciale Staten van Overijssel. Bij besluit PS/2013/377 is de voorziening omgezet van naar een doeluitkering.

Soort

Doeluitkering.

Doel

De doeluitkering is bedoeld om tijdsverschillen te overbruggen tussen het moment van ontvangst van de rijksmiddelen en het moment van besteding daarvan, voor het plaatsen van geluidsschermen in het kader van NaNOV geluidssaneringsprojecten spoorlijnen.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

Niet van toepassing.

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De doeluitkering is bij de jaarrekening 2019 opgeheven.

Verwachte einddatum

31-12-2019

Specifieke uitkering Stimuleren veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2020

Ingesteld op

Toekenningsbeschikking: 12 november 2020

Soort

Regeling specifieke uitkering veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur

Doel

Via deze regeling wordt bijgedragen aan projecten en maatregelen die door Rijk en regio zijn afgesproken in de Bestuurlijke Overleggen MIRT. De projecten en maatregelen zijn gericht op het stimuleren van veiliger, doelmatiger en duurzamer gebruik van verkeersinfrastructuur.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Specifieke onderdelen van de regeling:

- Project b: organisatorische inbedding van levering van actuele en betrouwbare data voor digitale mobiliteitsdiensten; het Rijk betaalt maximaal 50% van de kosten met een maximum van € 82.645,=;
- Project c: aanschaf, installatie van intelligente verkeersregelinstallaties of onderdelen hiervan en aansluiting op een landelijk datanetwerk van intelligente verkeersregelinstallaties. Het Rijk betaalt maximaal 50% van de kosten met een maximum van € 225.000,=;
- Project e: ondersteuning van werkgevers ten behoeve van verduurzaming woon-werkverkeer. Het Rijk betaalt maximaal 50% van de kosten voor de ondersteuning van werkgevers, met een maximum van € 661.157,=

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 is € 539.000 gerealiseerd op de onderdelen zoals onder specifieke regels vermeld.

Verwachte einddatum

Periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2023

*Specifieke uitkering Bermmaatregelen N-Wegen***Ingesteld op**

December 2019

Soort

Specifieke Uitkering

Doel

Uitvoering kosteneffectieve infrastructurele maatregelen aan bermen van N-wegen die niet in beheer zijn bij het Rijk, gericht op het verminderen van ernstige bermongevallen.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

SPECIFIEKE WETGEVING

Basis van het toegekende bedrag

Het toegekende bedrag is gebaseerd op uw aanvraag van 28 maart 2019 met kenmerk 2019/00996331

Indicatoren

Naast de standaard indicatoren worden voor de dit project de volgende indicatoren uitgevraagd:

- De locaties van de uit te voeren en uitgevoerde bermmaatregelen (wegnummer N)
- De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde bermmaatregelen per type maatregel (m1 ,m2, aantallen)

Vrije ruimte

Geen

Onderdeel weerstandsvermogen

Nee

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 hebben geen uitgaven plaats gevonden voor Bermmaatregelen langs provinciale N-wegen, waarvoor deze specifieke uitkering Bermmaatregelen N-wegen beschikbaar is gesteld. Het saldo op de balans ad. 2,125 miljoen is bestemd voor bermmaatregelen in het project Vechtdalverbindingen (N340/N48/N377). De bermmaatregelen langs de N340/N48/N377 zullen naar verwachting in 2021 en 2022 uitgevoerd gaan worden.

Verwachte einddatum

31 december 2022

*Specifieke uitkering Beschikbaarheidsvergoeding OV 2020***Ingesteld op**

Datum toekenningsbeschikking: 8 december 2020

Soort

Specifieke doeluitkering

Doel

De Regeling specifieke uitkering beschikbaarheidsvergoeding regionale OV-concessies 2020 heeft tot doel de ontvanger in staat te stellen een beschikbaarheidsvergoeding te verstrekken voor verleende concessies in het OV.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Wordt eenmalig verleend en heeft betrekking op de periode van 15 maart tot en met 31 december 2020.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Is in 2020 € 10,1 miljoen ontvangen die is ingezet voor de exploitatie van het OV.

Verwachte einddatum

31-12-2020

*Specifieke uitkering Bodemsanering Asbest Overijssel***Ingesteld op**

1 januari 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Bijdrage draagt bij aan het behalen van de milieudoelstellingen van het verwijderen van asbest in de bodem. In de provincie zijn 7 gemeenten waar veel asbest in de bodem zit vanwege het bedrijf Eterniet in Goor. Met de programmatische aanpak door de provincie in samenwerking met de gemeente conform de Samenwerkingsovereenkomst asbestbodemsaneringsopgave 2016-2022 wordt op een efficiënte wijze invulling geven aan de beleidsdoelstelling.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

-

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

-

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Zie onder 'Doel'.

Verwachte einddatum

31-12-2021

*Specifieke uitkering Cultuur 2020***Ingesteld op**

Boekjaar 2020

Soort

Doeluitkering Specifieke uitkering

Doel

Compenseren van provincies voor de extra kosten die ze gemaakt hebben, om de primair provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen te compenseren voor inkomsten die deze instellingen zijn misgelopen voor de periode van begin maart tot 1 juni 2020 vanwege de corona-maatregelen van het kabinet. De uitkering wordt besteed aan de verstrekking van subsidies en bijdragen aan primair provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen ter dekking van gedeelde inkomsten als gevolg van de corona-maatregelen van het kabinet die niet uit hoofde van andere regelingen of bijdragen worden gedekt.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

De bestedingen met betrekking tot deze specifieke uitkering zijn verantwoord in de SiSa-bijlage. In de bijlage heeft deze regeling code C26.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Eind 2020 heeft de provincie culturele instellingen en festivals gesubsidieerd waar zij hoofdsubsidiënt van is, ter compensatie van de financiële schade die zij hebben geleden door corona in de periode 1 maart tot en met 31 december 2020.

In juni 2020 werd de schade bij deze instellingen over de periode maart- 1 juni geschat op € 920.169,-.

In november 2020 heeft de provincie € 920.169 ontvangen van het Rijk middels een specifieke uitkering met als doel een bijdrage te leveren aan de financiële schade van 1 maart tot 1 juni 2020. Deze bijdrage is dus een gedeeltelijke compensatie van de schade bij de culturele instellingen en festivals waar wij hoofdsubsidiënt van zijn en waarvoor wij subsidie hebben verleend.

Verwachte einddatum

Boekjaar 2021

*Specifieke uitkering Flexpools***Ingesteld op**

Toekenningsbeschikking 2 december 2020

Soort

Specifieke doeluitkering

Doel

De flexibele inzet van capaciteit en expertise hebben als doel het bespoedigen van de voorfase van woningbouwprojecten. In de woningbouw en gebiedsontwikkeling ontstaat er vertraging doordat er regionaal onvoldoende capaciteit en expertise beschikbaar is voor de planfase en voor de vergunningverlening.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Inzet van de middelen dient onder andere ten goede te komen aan prioritaire gebieden, voor zover binnen de provincie gelegen. Deze gebieden zijn: 14 grootschalige woningbouwlocaties, 8 NOVI-gebieden en 16 stedelijke vernieuwingsgebieden. Ook de voorfase van projecten die een bijdrage van de woningbouwimpuls hebben ontvangen kunnen met deze middelen worden bespoedigd.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Totale bijdrage € 1,3 miljoen; een eerste termijn van € 906.000 is in december 2020 ontvangen. Hierop hebben zich in 2020 geen bestedingen voorgedaan.

Verwachte einddatum

1 december 2020 tot en met 31 december 2022

*Specifieke uitkering IBP Twente***Ingesteld op**

Jaarverslag 2020

Soort

Doeluitkering

Doel

Doel van Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland is de versterking van de samenwerking tussen de 4 overheden – Rijk, provincie, waterschap en gemeenten – bij de transitie in het landelijk gebied. Hiervoor zijn er landelijk 15 pilot gebieden. In Salland-Twente is de samenwerking gericht op de ondersteuning van de agrarische sector bij de verduurzaming van de veehouderij. Hierbij is Twente aangewezen als experimenteergebied in het kader van de uitvoering van de Rijksvisie voor kringlooplandbouw. De sector werkt samen met de overheden en kennisinstellingen aan handelingsperspectieven voor kringlooplandbouw in de Twentse context met een bijbehorende meerjarige experimenteeragenda. In de uitvoering wordt voorgebouwd op lopende projecten als Mineral Valley, Toekomstbestendiger erven en diverse gebiedsprojecten voor verduurzaming van de veehouderij (Twickel, Borne, Markelo Noord, Ottershagen oa.).

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Voorwaarden opgenomen in de regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

nvt

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

.

Verwachte einddatum

31-12-2023

Specifieke uitkering IBP Veenweide

Ingesteld op

GS Jaarverslag 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Met Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-VP) gebiedsplannen wil het Rijk de eigen kracht van een gebied, de regio, benutten en in gelijkwaardige samenwerking met medeoverheden versterken. De opgaven zijn gericht op verduurzaming van de landbouw, gezonde ecosystemen, klimaatdoelstellingen, kwaliteit en leefbaarheid, bodem en waterbeheer en -kwaliteit en op een gezonde en veilige leefomgeving. In het gebiedsplan IBP-VP 'Samen werken aan de kwaliteit van Noordwest Overijssel' is dit voor Noordwest Overijssel - Veenweide uitgewerkt.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Subsidievoorwaarden zijn opgenomen in de rijks beschikking. Uitvoeringsactiviteiten conform gebiedsplan, periode uitvoering tot en met 31 december 2025.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 is de specifieke uitkering IBP - VP van € 4,295 miljoen ontvangen. Hiervan is € 44.000 besteed en ten laste gebracht van de specifieke uitkering / doeluitkering.

Verwachte einddatum

2025

Specifieke uitkering Impulsgelden Veenweide Klimaatakkoord

Ingesteld op

GS Jaarverslag 2020

Soort

Specifieke uitkering / Doeluitkering

Doel

De provincie Overijssel heeft een gebiedsplan Impuls Veenweide Overijssel opgesteld. Naar aanleiding van dit gebiedsplan heeft het Rijk een specifieke uitkering verstrekt om in samenwerking met de provincies een aanzet te geven om het klimaatdoel voor de veenweiden te realiseren, zoals geformuleerd in het klimaatakkoord.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Subsidievoorwaarde conform de regeling en de verleningsbeschikking van het Rijk.

Eindtermijn 31 december 2025

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In november 2020 hebben wij een verlening ontvangen van € 15 miljoen, hiervan is in december 2020 € 8,625 miljoen ontvangen en in januari 2021 het resterende bedrag van € 6,375 miljoen. In 2020 zijn er nog geen bestedingen gerealiseerd ten laste van de specifieke uitkering / doeluitkering.

Verwachte einddatum

2025

*Specifieke uitkering Jong leren eten***Ingesteld op**

GS Jaarverslag 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Zoals omschreven in de rijks beschikking: de activiteiten zijn erop gericht om met de aanpak Jong Leren Eten de jeugd / jongeren (0-18 jaar) in de setting van kinderopvang en onderwijs 'voedselwaardig' te maken.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Subsidievoorwaarden zijn opgenomen in de rijks beschikking. De middelen moeten ingezet worden om het omschreven doel te realiseren. Daarnaast moeten de activiteiten in 2020 zijn uitgevoerd.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In december 2020 hebben wij een specifieke uitkering ontvangen van € 50.000 voor Jong Leren Eten. De voorgaande twee jaren (2018-2019), ad. € 150.000, zijn beschikbaar gesteld via het provinciefonds, deze middelen zijn via ASV subsidie van € 200.000 doorgezet. Deze specifieke uitkering is de laatste termijn om de provinciale ASV subsidie te dekken.

Verwachte einddatum

2021

Specifieke uitkering MaaS pilots

Ingesteld op

Toekenningbeschikking 22 oktober 2020

Soort

Specifieke doeluitkering

Doel

Realiseren van een MaaS-pilot zoals opgenomen in de Afsprakenlijst Bestuurlijk Overleggen MIRT van 2018 en 2019, waarop de Raamovereenkomst voor de uitvoering van zeven regionale, landelijk opschaalbare, Maas-pilots van toepassing is.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Verantwoording via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De bijdrage van € 522.000 wordt als voorschot in drie betaaltermijnen ontvangen. Een derde bij gunning van de Maas-pilot (2020), een derde bij start van de Maas-dienstverlening (2021) en een derde bij einde van de Maas-pilot (2022).

Verwachte einddatum

1 januari 2019 tot en met 31 december 2022

Specifieke uitkering Meetstudie verwerking asbestdaken

Ingesteld op

GS Jaarveslag 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Onderzoek naar de verwerking van asbestdaken. Omschrijving beleidsdoelstelling: naar aanleiding van onzekerheden rondom de risico's van de verwerking van asbestdaken laat U conform het bij aanvraag ingediende projectplan een uitgebreide meetstudie aangevuld met literatuur uitvoeren om inzicht te krijgen in de hoeveelheid asbestvezels die door verwerking van asbestdaken via verschillende routes in het leefmilieu terecht komen. Het Rijk wil bijdragen aan deze studie omdat de resultaten van belang kunnen zijn van het verder vormgeven van het asbestbeleid.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Subsidievoorwaarden zijn opgenomen in de rijks beschikking. Zie omschreven doel, uitvoeringsperiode is 1 december 2020 tot en met 1 september 2021

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In december 2020 hebben wij een specifieke uitkering ontvangen van € 53.719 voor onderzoek naar de verwerking van asbestdaken. In 2020 zijn er nog geen bestedingen gerealiseerd.

Verwachte einddatum

2021

*Specifieke uitkering MIRT 2017-2019***Ingesteld op**

Toekenningsbeschikking 24 november 2020

Soort

Specifieke doeluitkering

Doel

Beleidsdoelstelling 1: Project Beter Benutten decentraal spoor, een bijdrage aan de extra exploitatiekosten van het decentraal spoor (voor 2020 € 265.000).

Beleidsdoelstelling 2: Korte Termijn Aanpak Zwolle-Kampen, een Rijksbijdrage van € 1 miljoen voor Slimme en duurzame mobiliteit (Korte Termijn Aanpak) gericht op de bereikbaarheid van de regio Zwolle-Kampen. Van het toegezegde bedrag is reeds in 2018 een eerste betaling gedaan. De resterende bijdrage vanuit IenW bedraagt € 326.000,-

Beleidsdoelstelling 3: Korte Termijn Aanpak Twente, een Rijksbijdrage van € 1 miljoen voor Slimme en duurzame mobiliteit (Korte Termijn Aanpak) gericht op de bereikbaarheid van de regio Twente toegezegd. Van het toegezegde bedrag is reeds in 2018 een eerste betaling gedaan. De resterende bijdrage vanuit IenW bedraagt € 326.000,-

Beleidsdoelstelling 4: Eindafrekening Beter Benutten Vervolg en Korte Termijn Aanpak Stedendriehoek, een Rijksbijdrage van € 850.000 voor Slimme en duurzame mobiliteit (Korte Termijn Aanpak) gericht op de bereikbaarheid van de regio Stedendriehoek en het verduurzamen van de mobiliteit in de regio. Van het toegezegde bedrag is eerder al een betaling gedaan. De resterende bijdrage vanuit IenW bedraagt € 71.000,-

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Verantwoording via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Ontvangen bijdragen zijn in 2020 ingezet ter dekking van de kosten van genoemde projecten.

Verwachte einddatum

1 januari 2018 tot en met 31 december 2020

*Specifieke uitkering MIRT 3 recreatieterreinen***Soort**

Doeluitkering

Doel

De aan het Drontermeer gelegen recreatieterreinen liggen buitendijks in rijkswater en zijn nu nog beschermd door de voorliggende waterkering Roggebot. De locaties komen als gevolg van de maatregelen uit IJsseldelta fase 2 onder invloed van peilverlaging en toename van de waterdynamiek, waardoor op grond van de Waterwet hoog- en

laagwatermaatregelen noodzakelijk zijn. De hoog- en laagwatermaatregelen zoals beschreven zijn in de MIRT-3 rapportage vormen een maatregelenpakket waardoor de essentiële functies kunnen worden voortgezet tegen aanvaardbare kosten. De maatregelen zijn sober, doelmatig en duurzaam.

De hoog- en laagwatermaatregelen op de recreatieterreinen vormen een essentieel onderdeel voordat de laatste stap van IJsseldelta fase 2 kan worden genomen; de verwijdering van de Roggebotsluis en het doorsteken van de IJsseldijk. Met het uitvoeren van de maatregelen is, conform het advies van de landsadvocaat, een "redelijk voortgezet gebruik tegen aanvaardbare kosten" van de recreatieterreinen gewaarborgd.

In de Bestuursovereenkomst IJsseldelta fase 2 uit 2016 is afgesproken dat de provincie Overijssel verantwoordelijk is voor dit perceel. Middels een Projectbeslissing (genaamd MIRT-3) voor het perceel Recreatieterreinen (IJsseldelta fase 2) heeft het rijk een bedrag van 4.953.851 beschikbaar gesteld aan de provincie voor de realisatie van de maatregelen vanuit het Deltafonds als onderdeel van de Rijksbegroting (en € 355.780 gestort in het BTW-compensatiefonds). Dit totaal van € 5.309.631 valt uiteen in een eenmalige vergoeding voor de Camping, jachthaven en aangrenzende gronden van € 3.259.661 (excl. BTW) en € 2.049.970 (incl. BTW) voor de maatregelen van de 5 recreatieterreinen.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Spelregels zoals opgenomen in de 'OVEREENKOMST inzake Realisatie van het deelproject Recreatieterreinen, onderdeel van het project IJsseldelta fase 2' tussen de Staat der Nederlanden en Provincie Overijssel (zie ook brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat met kenmerk IENW/BSK-2020/218598).

Vrije ruimte

Nee

Onderdeel weerstandsvermogen

Nee

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Zie onder "Doel".

Bestedingsplan

2020: € 3.259.661 2021: € 1.694.190 (en € 355.780 via het BTW-compensatiefonds)

Specifieke uitkering MIT 2018-2019-2020

Ingesteld op

Boekjaar 2020

Soort

Doeluitkering Specifieke uitkering

Doel

Het kabinet Rutte III zet met het vernieuwde missiegedreven Topsectoren- en innovatiebeleid in op het succesvol aanpakken van maatschappelijke uitdagingen. Deze uitdagingen zijn ook potentiële aanjagers voor ons toekomstig duurzame verdienvermogen, mondiale uitdagingen zijn immers ook mondiale markten. Voor een succesvolle aanpak van de maatschappelijke uitdagingen zijn technologische doorbraken en sleuteltechnologieën van groot belang. Deze SPUK regeling zal worden ingezet om innovatie te bevorderd bij het MKB en het MKB beter aan te laten sluiten bij de innovatie-agenda's van de Topsectoren.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De bestedingen met betrekking tot deze specifieke uitkering zijn verantwoord in de SiSa-bijlage. In de bijlage heeft deze regeling code F12.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De economische kansen van de maatschappelijke uitdagingen en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen op een aantal sleuteltechnologieën zijn de centrale uitgangspunten in de vernieuwde topsectorenaanpak. De innovatiekracht van het midden- en kleinbedrijf (MKB) speelt daarbij een belangrijke rol. In 2013 is daarom de subsidiemodule MKB innovatiestimulering topsectoren opgenomen in de voorloper van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies om innovatie te bevorderen bij het MKB en om het MKB beter aan te laten sluiten bij de innovatie-agenda's van de Topsectoren.

In 2020 is de MIT regeling omgezet in een Specifieke uitkering waarbij voor 2018-2019 een bedrag van € 0,96 mln. is ontvangen door de Provincie Overijssel en voor 2020 een bedrag van € 2 mln.

Verwachte einddatum

31-12-2024

Specifieke uitkering MKB Deals

Ingesteld op

Boekjaar 2020

Soort

Doeluitkering Specifieke uitkering

Doel

Voor het MKB is de regio belangrijk. Veel ondernemers halen hun benodigde kennis, mensen en financiering vanuit hun directe omgeving. Een toenemend aantal regionale publieke en private partijen speelt hierop in door het organiseren en aanbieden van gerichte MKB-programma's en diverse vormen van dienstverlening. Een van de uitgangspunten van het MKB-actieplan is om als rijksoverheid de aansluiting te zoeken bij goed lopende regionale initiatieven, die betrekking hebben op de thema's uit het MKB-actieplan. Samenwerking tussen Rijk en regio kan helpen om de effectiviteit en slagkracht van het MKB-actieplan en regionaal MKB-beleid te vergroten.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De bestedingen met betrekking tot deze specifieke uitkering zijn verantwoord in de SiSa-bijlage. In de bijlage heeft deze regeling code F11

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 is een bedrag toegezegd van € 400.000 aan de Provincie Overijssel. Hiervan is € 8.678 afgedragen aan het BTW compensatie fonds. Het resterende budget van € 391.322 is ontvangen bij de Provincie Overijssel hiervan is circa € 139.000 besteed in 2020 het overige zal naar verwachting in 2021 ingezet voor de daarvoor bestemde doelen.

Verwachte einddatum

31-12-2021

Specifieke uitkering Ontzorging Maatschappelijk Vastgoed

Ingesteld op

GS Jaarverslag 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Het doel van de regeling en de daarbij behorende specifieke uitkering is het ontzorgen van kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren bij het verduurzamen van hun maatschappelijk vastgoed.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Subsidie voor conform de opengestelde regeling en de verleningsbeschikking van het rijk. De looptijd van regeling is 31 december 2023.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In december 2020 hebben wij de verlening ontvangen van € 1,873 miljoen. Van dit bedrag hebben wij in december € 667.000 ontvangen, dit bedrag is gestort in de doeluitkering. In februari 2021 hebben wij het restantbedrag van € 1,206 miljoen ontvangen. In 2020 zijn er nog geen bestedingen gerealiseerd.

Verwachte einddatum

2023

*Specifieke uitkering Opkoopregeling veehouderijen***Ingesteld op**

GS Jaarverslag 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Specifieke uitkering ten behoeve van de gerichte opkoop van veehouderijen ter vermindering van de stikstofdepositie op overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden (Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden).

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Subsidievoorwaarden zijn opgenomen in de regeling die is gepubliceerd in de staatscourant, daarnaast zullen, bij de verlening, de voorwaarden worden opgenomen in de verlening beschikking.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De aanvraag voor deze specifieke uitkering is in januari 2021 ingediend bij RvON, daarom zijn er nog geen bestedingen geboekt ten laste van de specifieke uitkering.

Verwachte einddatum

2022

*Specifieke uitkering Regiodeal Zwolle***Ingesteld op**

Boekjaar 2020

Soort

Doeluitkering Specifieke uitkering

Doel

Met de Regio Deals wil het Rijk de eigen kracht van een gebied, de regio, benutten en in partnerschap deze helpen te versterken. Met het inzetten van Regio Deals kiest het Rijk met partners in de regio voor een gezamenlijke integrale aanpak van economische, sociale en ecologische opgaven (de Brede Welvaart).

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De bestedingen met betrekking tot deze specifieke uitkering zijn verantwoord in de SiSa-bijlage. In de bijlage heeft deze regeling code L5

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Voor de totale Regio Deal is een bedrag van € 22,5 mln. toegezegd door het rijk. In 2020 is een bedrag van € 11,25 mln. ontvangen. In 2021 zal tevens een bedrag van € 11,25 mln. worden ontvangen.

Verwachte einddatum

31-12-2023

Specifieke uitkering Regionale aanpak laadinfrastructuur

Ingesteld op

Toekenningsbeschikking: 27 juli 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Het opstellen, actualiseren en uitvoeren van een plan van aanpak Regionale Aanpak Laadinfrastructuur 2020-2023 op basis van de onderwerpen zoals beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

verantwoording jaarlijks via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De regeling wordt samen uitgevoerd met de Provincie Gelderland die penvoerder is. Van de totale bijdrage van € 2,3 miljoen ontvangt Overijssel 40% zijnde een bedrag van € 0,9 miljoen. Voorwaarde is dat de Provincie een cofinanciering beschikbaar stelt voor hetzelfde bedrag als de Rijksbijdrage.

Verwachte einddatum

Periode 1-7-2020 tot en met 31-12-2023

Specifieke uitkering Snelfietsroutes

Ingesteld op

Toekenningsbeschikking: 18 juni 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

De bijdrage is bedoeld voor de aanleg van de snelfietsroute(s) die genoemd zijn in uw aanvraag. De aanleg van snelfietsroutes is van belang om de beoogde groei van het fietsgebruik mogelijk te maken.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Verantwoording via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Op grond van de Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes 2020-2022 stelt het Rijk een bedrag beschikbaar van € 1,5 miljoen voor de snelfietsroutes F35 en Zwolle Hattem.

Verwachte einddatum

1 januari 2019 tot en met 31-12-2022

Specifieke uitkering Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021

Ingesteld op

Toekenningsbeschikking 30 november 2020

Soort

Specifieke uitkering

Doel

Uitvoering van de kosteneffectieve en risico gestuurde infrastructurele maatregelen op het onderliggende wegennet om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Verantwoording via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

Vrije ruimte

0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De totaal toegekende bijdrage bedraagt € 2.193.000

Maatregelen (binnen een jaar uitgevoerd, Deel II van de beschikking voor een totaal van): € 783.000

Maatregelen Deel III: € 1.410.000

Verwachte einddatum

30 november 2020 tot en met 31 december 2025

Vooruitontvangen decentralisatie uitkering overige overheden

Begrotingswijziging

Vooruitontvangen decentralisatie uitkeringen Europese Unie

Begrotingswijziging

Vooruitontvangen specifieke uitkeringen Rijk

Begrotingswijziging

Reserves

Prestaties

Algemene financieringsreserve

Ingesteld op

Bij besluit PS/2014/340 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Algemene Reserve

Doel

- Zeker stellen van de financiering van daartoe aangewezen activa.
- Voorkomen van een noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen voor deze activa en daarmee samenhangende structurele financieringslasten.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Toevoegingen worden gedekt uit onttrekkingen aan reserves, voorzieningen, bestaande budgetten, batige saldi in de begroting; dit alles ter afweging door Provinciale Staten. Onttrekkingen vinden alleen plaats voor duurzame waardeverminderingen of betreffen vrijval doordat het gefinancierde actief afgeschreven, afgelost of vervreemd is. Het plafond is het totaal van de voor financiële vaste activa maximaal beschikbaar gestelde kredieten.

Vrije ruimte

€ 13,1 miljoen

Onderdeel weerstandsvermogen

Niet van toepassing.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 was voorzien € 19,3 miljoen toe te voegen en € 14,4 miljoen te onttrekken, beide bedragen zijn nagenoeg volledig gerealiseerd (zie toelichting afzonderlijke activa). Ultimo 2020 bedraagt de stand van de reserve € 417,4 miljoen, die bedoeld is voor de volgende activa.

(bedragen x € 1.000,--)

Financieel actief	Omvang AFR	Boek waarde	Saldo	Toelichting
• Participatie Energiefonds	186.695	206.867	20.172	- /-
Het buiten de AFR gefinancierd bedrag mag maximaal € 80 miljoen bedragen. Dit als treasury-instrument ingezet bedrag zal in de komende jaren weer afnemen. In 2020 hebben wij ten laste van het resultaat € 1,8 miljoen toegevoegd aan de gevormde voorziening, waarmee de boekwaarde van de participatie is afgenomen en er vrije ruimte binnen de AFR is ontstaan. Om de financiering binnen de AFR weer in overeenstemming te brengen met de				

					boekwaarde is een <u>resultaatbestemming</u> voorgesteld.
• Deelneming Oost N.V.	10.234	10.235	1	- /-	Technisch nog binnen AFR te financieren, betreft een afrondingsverschil.
• Lening voorfinanciering A1	17.865	19.161	1.296	- /-	Tegelijk met deze lening hebben wij Rijkswaterstaat een subsidie verleend voor het realiseren van landschappelijke inpassingsmaatregelen. Voor deze subsidie hebben wij een voorziening getroffen, die op de boekwaarde van de lening in mindering is gebracht. In 2020 hebben wij de zelf gemaakte kosten uit de voorziening laten vrijvallen, waardoor de boekwaarde van de lening is toegenomen. Om weer geheel in de financiering binnen de AFR te voorzien is een <u>resultaatbestemming</u> voorgesteld.
• Lening voorfinanciering N35	5.000	-	5.000		Het saldo betreft vrije ruimte, waarvoor een <u>begrotingswijziging</u> ten gunste van de Algemene reserve wordt voorgesteld. In 2020 is gebleken dat Rijkswaterstaat voor dit project geen financieringsbehoefte meer zal hebben, waardoor dit bedrag uit de AFR kan vrijvallen.
• Lening Breedbandfonds	21	20	1		Technische vrije ruimte, betreft een afrondingsverschil. In 2020 is 9 minder dan geraamd onttrokken vanwege lagere aflossingen.
• Deelneming BNG Bank	199	199	-		Naast onze deelneming hebben wij BNG Bank een bedrag van € 74,5 miljoen beschikbaar gesteld aan hybride leningen. Omdat deze obligaties zijn aangekocht als treasury-instrument is financiering daarvan binnen de AFR niet aan de orde.
• Deelneming Vitens	26.982	34.990	8.008	- /-	Het gehele saldo dient in de komende jaren nog binnen de AFR gefinancierd te worden. Dit vindt plaats via toevoegingen uit de aflossingen op de SVn-leningen en de daarmee

					samenhangende vrijval uit de AFR. Conform eerdere besluitvorming wordt een <u>begrotingswijziging</u> voorgesteld om de vrije ruimte binnen de AFR op SVn-leningen van € 4,1 miljoen toe te voegen. Naar het zich bij deze jaarrekening laat aanzien zal volledige financiering in 2022 bereikt worden.
• Participatie Enexis	10.401	148.145	137.744	- - /-	Het saldo bestaat uit 2 delen: een bedrag van € 39,3 miljoen waarvoor geen financiering binnen de AFR wordt beoogd en een nog binnen de AFR te financieren bedrag van € 98,4 miljoen. Laatstgenoemd bedrag betreft het nog af te dekken deel op de verstrekte lening van € 101,8 miljoen dat in de komende jaren zal worden toegevoegd.
• Deelneming PBE	19	19	-		
• Deelneming CSV Amsterdam	19	47	28	- /-	In 2020 is de verkoop van Attero volledig met de koper afgewikkeld. Dit heeft geleid tot een niet geraamde meevaller van € 68.000,--. Daarnaast is voor de afwikkeling van enkele resterende zaken uit de verkoop van Attero € 28.000,-- aan aanvullend kapitaal beschikbaar gesteld. Om deze financieringspositie weer geheel af te dekken met de AFR wordt een <u>resultaatbestemmingsvoorstel</u> gedaan.
• Lening energiebesparing Enschede	4.000	4.491	491	- /-	Het saldo betreft de in de loop van de lening opgebouwde en nog te ontvangen rente (conform de leningovereenkomst), dat buiten de AFR gefinancierd is. De lening zal inclusief de opgebouwde rente in 2021 worden afgelost.
• SVn startersleningen	10.362	7.622	2.740		Het saldo betreft vrije ruimte. Conform eerdere besluitvorming wordt een <u>begrotingswijziging</u> voorgesteld om de middelen binnen de AFR te houden voor afdekking van de

				deelneming Vitens. Na de volledige financiering van de deelneming Vitens binnen de AFR zal resterende vrije ruimte vrijvallen naar de algemene middelen.
• SVn duurzaamheids leningen	19.701	15.447	4.254	Het saldo betreft € 3,2 miljoen aan nog te investeren bedragen en € 1,1 miljoen aan vrije ruimte. Conform eerdere besluitvorming wordt een voorstel voor <u>begrotingswijziging</u> gedaan, om de vrije ruimte ter afdekking van de deelneming Vitens aan te wenden. Na de volledige financiering van de deelneming Vitens binnen de AFR zal eventueel resterende vrije ruimte vrijvallen naar de algemene middelen.
• SVn MKB-duurzaamheids leningen	2.528	680	1.848	Het saldo betreft € 1,6 miljoen aan nog te investeren bedragen en € 0,2 miljoen aan vrije ruimte. Conform eerdere besluitvorming wordt een voorstel voor <u>begrotingswijziging</u> gedaan, om de vrije ruimte ter afdekking van de deelneming Vitens aan te wenden. Na de volledige financiering van de deelneming Vitens binnen de AFR zal eventueel resterende vrije ruimte vrijvallen naar de algemene middelen.
• Lening SPV Hengelo	18.418	18.417	1	Technische vrije ruimte, betreft een afrondingsverschil. SPV Hengelo is een 100%-dochter van HFO.
• Deelneming HFO	34.883	18.010	16.873	Het saldo betreft voor € 14,6 miljoen investeringsruimte in HFO, die de komende jaren nog kan worden verstrekt. In 2020 hebben wij ten laste van het resultaat € 2,3 miljoen toegevoegd aan de gevormde voorziening, waarmee de boekwaarde van de participatie is afgenomen en er vrije ruimte binnen de AFR is ontstaan. Om de financiering binnen de AFR weer in overeenstemming te brengen met de

					boekwaarde is een <u>resultaatbestemming</u> voorgesteld.
• Participatie HMO	55.656	61.430	5.774	- /-	Op grond van uw besluit over het Statenvoorstel "Actieplan HMO" (2020/1102240) bedraagt het maximaal buiten de AFR gefinancierde bedrag € 12,9 miljoen. Op basis van de positieve resultaten van HMO in 2020 is er € 74.000,- uit de gevormde voorziening ten gunste van het resultaat vrijgevallen. Om de hogere boekwaarde weer geheel af te dekken binnen de AFR is een <u>resultaatbestemming</u> voorgesteld. De daarnaast in 2020 gerealiseerde toevoeging van € 4,3 miljoen aan de AFR en de verstrekte lening van € 10 miljoen aan HMO leiden tot het saldo van -/- € 5,8 miljoen ultimo 2020.
• Leningen collectieven ANLb	1.105	1.105	-		
• Leningen Photon Delta	10.000	1.500	8.500		Het saldo betreft in komende jaren nog te verstrekken leningen (investeringsruimte).
• Lening 15e treinstel Zwolle - Emmen	3.294	5.147	1.853	- /-	Overijssel heeft mede namens provincie Drenthe geld geleend aan de concessiehouder voor een extra trein. Het Overijsselse aandeel in de lening wordt gefinancierd vanuit de AFR. Het saldo betreft aldus het Drentse deel in de financiering van de lening. In 2020 is € 38.000 minder toegevoegd aan de AFR dan geraamd, omdat de lening iets lager uitviel dan vooraf verwacht.
	_____	_____	_____	+	
	—	—	—		
Totaal	417.382	553.532	136.150	- /-	

Participaties betreffen zowel kapitaalverstrekkingen als leningen aan dezelfde entiteit.
Deelnemingen bestaan alleen uit kapitaalverstrekkingen.

Ten opzichte van eind 2019 zijn de deelnemingen Vordering op Enexis en CBL Vennootschap en de lening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder uit dit overzicht verdwenen. In 2020 zijn de deelnemingen opgeheven en is de lening volledig afgelost.

In 2020 is een subsidie verleend, deels in de vorm van een lening, voor het project Slim Warmtenet Zandweerd (via prestatie 2.3.1). Voor het leningdeel van € 1 miljoen, dat in 2021 verstrekt zal worden, is onder kerntaak 20 een voorstel

tot begrotingswijziging opgenomen om hiervoor een toevoeging aan de AFR te doen.

Eind 2016 is aan de collectieven een aanvullende lening van € 0,2 miljoen verstrekt (via prestatie 3.1.5). Voor dit bedrag is onder kerntaak 20 een voorstel

tot begrotingswijziging opgenomen om een even grote toevoeging aan de AFR te doen.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Algemene reserve

Ingesteld op

Bij besluit PS/2002/26 van Provinciale Staten van Overijssel is de reserve ingesteld. Bij besluit PS/2014/1051 is de naam van deze reserve gewijzigd van 'Algemene dekkingsreserve' in 'Algemene reserve'.

Soort

Algemene reserve

Doel

Tijdelijke afstorting van overschotten en reserveringen.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Niet van toepassing

Vrije ruimte

€ 0,4 miljoen ultimo 2021.

Onderdeel weerstandsvermogen

Niet van toepassing.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Het verloop van de Algemene Reserve in 2020 was als volgt:

• beginstand per 31.12.2019	€	131,2 miljoen	
• toevoeging resultaat 2019 per 01.01.2020	€	47,8 miljoen	+
• toevoeging resultaatbestemmingen 2019 per 01.01.2020*	€	4,5 miljoen	+
• toevoegingen gedurende 2020	€	175,0 miljoen	+
• onttrekkingen gedurende 2020	€	<u>318,0 miljoen</u>	-/-
• eindstand per 31.12.2020	€	40,5 miljoen	

De toevoegingen gedurende 2020 bestonden uit:

• de budgettaire effecten van de Begroting 2020	€	169,6 miljoen
• de budgettaire effecten van de Monitor Overijssel 2019-II	€	1,2 miljoen

• diverse verschuivingen over de jaren	€	4,2 miljoen
De onttrekkingen gedurende 2020 bestonden uit:		
• de budgettaire effecten van de Begroting 2020	€	277,6 miljoen
• de budgettaire effecten van de Jaarrekening 2019	€	8,9 miljoen
• de budgettaire effecten van de Perspectiefnota 2021	€	27,7 miljoen
• de budgettaire effecten van de Monitor Overijssel 2020-II	€	1,2 miljoen
• diverse verschuivingen over de jaren	€	2,6 miljoen

Eind 2020 bevat de reserve een oormerking van € 27 miljoen voor de Statenperiode 2023 - 2027, een oormerking van € 2,1 miljoen voor toekomstige ICT-investeringen, een oormerking van eveneens € 2,1 miljoen voor exploitatielasten van RBT, een oormerking van € 1 miljoen aan meeropbrengsten opcenten motorrijtuigenbelasting 2020 in 2021 te besteden aan verkeersveiligheid en oormerkingen van per saldo € 3,4 miljoen voor kosten die in de tijd verschoven zijn. De vrije ruimte eind 2020 in de reserve bedraagt daardoor € 4,9 miljoen. Dit is exclusief het resultaat over 2020 dat per 01.01.2021 aan de reserve zal worden toegevoegd. Daarnaast zijn in dit bedrag de mutaties van de vrije ruimte in 2021 niet meegenomen; voor de meest actuele stand van de vrije ruimte (€ 0,4 miljoen) verwijzen wij u naar het Budgettair Perspectief in de Monitor Overijssel 2020-II.

*Deze toevoeging per 01.01.2020 is technisch als negatieve onttrekking verwerkt.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Algemene reserve egalisatie plafond BCF

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De toevoegingen en onttrekkingen aan deze reserve volgen de mutaties van het betreffende onderdeel in de algemene uitkering in het provinciefonds.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De toevoeging aan de reserve in 2020 van € 1,6 miljoen bestaat uit 2 onderdelen. Het eerste is de afrekening van het uiteindelijke verschil tussen het plafond in het bcf en de gedeclareerde btw in 2019, wat voor Overijssel uitkwam op € 0,6 miljoen. Het tweede is de toevoeging van het voor 2020 geschatte verschil tussen het plafond en het gebruik van het btw-compensatiefonds, wat voor Overijssel uitkwam op € 1 miljoen.

Algemene reserve grondzaken

Ingesteld op

Bij besluit PS/2012/275 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Algemene reserve.

Doel

Afdekken van het risico dat gepaard gaat met grondbezit voor zover dit buiten de projectbegrenzing ligt. De risico's op gronden die binnen de projectbegrenzing liggen worden afgedekt via de betreffende projectbudgetten.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Door het instellen van een aparte reserve voor gronden worden de risico's van het grondbezit gescheiden van de financiële huishouding voor de overige provinciale taken. Met de algemene reserve grondzaken (ARG) worden de risico's die gerelateerd zijn aan grondbezit afgedekt. De volgende risico's zijn het meest bepalend:

- Risico waardeontwikkeling ten opzichte van inbrengwaarde;
- Risico tijdelijke exploitatie;
- Risico tijd (langer tijdelijk exploiteren en beheren).

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De Algemene reserve grondzaken heeft per 31 december 2020 een omvang van € 82,3 miljoen. Dit bedrag is bestemd voor de volgende onderdelen:

- Afdekking risico's grondbezit: € 4,3 miljoen
- Tijdelijk beheer: € 3,9 miljoen
- Grond voor Grond: € 74,1 miljoen

De gerealiseerde stortingen en onttrekkingen zijn overeenkomstig de begroting. De onttrekkingen hebben betrekking op de jaarlijkse bijdrage vanuit deze reserve aan de Ontwikkelopgave (€ 10,0 miljoen) en de toevoeging aan de Algemene reserve ter compensatie van het in 2019 gerealiseerde tekort op de verkoop en het beheer van overtollig bezit (€ 0,1 miljoen, resultaatbestemming 2019).

De stortingen hebben betrekking op de resultaatbestemmingen bij de jaarrekening 2019 (€ 3,7 miljoen) en de begrote voordelige resultaten 2020 van overtollig bezit (€ 2,1 miljoen) en Grond voor Grond (€ 1,9 miljoen).

Bij prestatie 1.1.4 ziet u dat de werkelijke resultaten op overtollig bezit, tijdelijk beheer en Grond voor Grond € 3,2 miljoen hoger zijn dan de begrote resultaten. Om die reden doen wij u bij die prestatie een resultaatbestemmingsvoorstel waarbij deze € 3,2 miljoen, in overeenstemming met het bestaande beleid, wordt toegevoegd aan de Algemene reserve grondzaken.

In 2020 is verder een aanzienlijk deel van de restgronden verkocht. Restgronden zijn gronden die verkocht kunnen worden omdat ze niet langer nodig zijn voor projecten. De nota grondbeleid schrijft voor de in de Algemene reserve grondzaken 10% van de boekwaarde van restgronden wordt aangehouden ter afdekking van de risico's verbonden aan deze grondvoorraad. De boekwaarde van de nog aanwezig restgronden bedraagt € 9,2 miljoen. Ter afdekking van de risico's dient dan in deze reserve € 0,9 miljoen beschikbaar te zijn. Dat betekent dat € 3,4 miljoen, van de huidige € 4,3 miljoen beschikbare middelen in deze reserve voor afdekking van risico's, kan vrijvallen. Dit voorstel tot begrotingswijziging doen wij u eveneens onder prestatie 1.1.4.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel

Ingesteld op

Bij besluit PS/2011/426 van Provinciale Staten van Overijssel. Vervolgens is bij besluit PS/2014/1051 de naam van deze reserve gewijzigd van 'reserve Kracht van Overijssel' in

'algemene reserve Kracht van Overijssel'. Als laatste is bij besluit PS/2015/687 de naam van de reserve gewijzigd van 'algemene reserve Kracht van Overijssel' naar 'algemene reserve Kwaliteit van Overijssel'.

Soort

Algemene reserve.

Doel

De middelen voor de investeringsimpuls als bepaald in het Hoofdlijnenakkoord 2011 - 2015, alsmede de aanvullende investeringsimpuls als bepaald in het Coalitieakkoord 'Overijssel werkt!', worden door Provinciale Staten gereserveerd in een algemene reserve 'Kwaliteit van Overijssel'. De reguliere bevoegdheden voor deze reserve liggen bij Provinciale Staten. Op basis van investeringsvoorstellen stellen Provinciale Staten budgetten beschikbaar voor de uitvoering. De betreffende middelen worden daartoe overgeheveld naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De spelregels maken onderdeel uit van het begrotingswijzigingenbeleid.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De beginstand van de reserve per 1 januari 2020 was € 139,5 miljoen.

Bij de begroting 2020 is voor een bedrag van € 208,5 miljoen een nieuwe verdeling van budgetten per programma's vastgesteld voor de coalitieperiode 2020-2023.

Daarnaast is in 2020 voor € 26,7 miljoen nieuw KvO geld toegevoegd.

De totale toevoeging aan de algemene reserve Kwaliteit van Overijssel komt daarmee op € 235,2 miljoen.

In 2020 is voor € 140,8 miljoen aan herprioritering toegepast en is € 1,050 miljoen onttrokken en toegevoegd aan de Reserve Dekking Kapitaallasten vaste Activa.

€ 1,750 miljoen is vrijgevallen naar de algemene middelen.

Daarnaast is voor nieuwe en bestaande UKvO projecten € 139,9 miljoen onttrokken.

De totale onttrekking algemene reserve Kwaliteit van Overijssel komt daarmee op € 293,5 miljoen.

Het eindsaldo van de algemene reserve Kwaliteit van Overijssel is eind 2020 € 81,2 miljoen.

Voor een overzicht van de Kwaliteit van Overijssel budgetten verwijzen wij u naar de bijlage Kwaliteit van Overijssel. Deze vindt u onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Algemene reserves

Begrotingswijziging

Algemene risicoreserve

Ingesteld op

Besluit van Provinciale Staten van Overijssel in 1989 betreffende 'Uitgangspunten voor het te voeren reserve- en afschrijvingsbeleid en ontwikkeling rente zwevend geld'. Bij besluit PS/2014/1051 is de naam van deze reserve gewijzigd van 'Saldireserve' in 'Algemene risicoreserve'.

Soort

Algemene reserve

Doel

Deze reserve vormt een buffer om tegenvallers en optredende risico's op te vangen. In minder gunstige tijden kan de reserve worden ingezet om een zekere continuïteit in het beleid te waarborgen, of om het bestaande beleid grondig om te buigen.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De reserve behoort tot de algemene middelen. Aanwending is (binnen het doel van risicobuffer) voorbehouden aan Provinciale Staten.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

Gehele saldo.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De reserve kent eind 2020 een stand van € 90,4 miljoen. De begrote toevoegingen voor Kanaal Almelo de Haandrik (€ 40 miljoen), de ontwikkelopgave (€ 36 miljoen) en de garantstelling voor de sluis bij Kornwerderzand (€ 2 miljoen) hebben plaatsgevonden. De begrote onttrekkingen hadden betrekking op Kanaal Almelo de Haandrik (€ 26,2 miljoen) en de Overijsselse aanpak van de coronacrisis (€ 3,4 miljoen).

Voor Almelo de Haandrik is € 0,1 miljoen minder onttrokken dan begroot. De proceskosten in 2020 waren lager. Vanwege de coronacrisis konden niet alle activiteiten worden uitgevoerd. Voor de Overijsselse aanpak van de coronacrisis is € 1,7 miljoen minder onttrokken dan begroot. Vanuit het Rijk hebben wij een bijdrage van € 0,9 miljoen ontvangen in de kosten van deze aanpak. Bovendien vallen de kosten lager uit door een aanpassing in de lijst met culturele instellingen die voor compensatie in aanmerking komen.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Bestemmingsreserves

Begrotingswijziging

Reserve afrekening pMJP/ILG

Ingesteld op

Bij besluit PS/2015/149 van Provinciale Staten van Overijssel is de reserve ingesteld. De reserve is bij de instelling voor € 12,4 miljoen gedekt uit de egaliseringsreserve ILG en voor € 4,6 miljoen uit het rekeningresultaat 2014, totaal € 17 miljoen.

Soort

Bestemmingsreserve

Doel

Deze reserve is bestemd voor de afronding van de pMJP / ILG projecten en overige risico's.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Bij besluit PS/2015/687 zijn de spelregels vastgesteld.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De beschikbare middelen in de reserve hebben betrekking op de afronding van de ILG / pMJP projecten. Dit conform het besluit PS/2014/764 (Financiële afronding ILG / pMJP) en PS/2015/150 (Jaarverslag 2014 Resultaatbestemmingen).

Verwachte einddatum

2022

Reserve bodemsanering

Ingesteld op

Bij besluit PS/2010/521 van Provinciale Staten van Overijssel

Doel

In het kader van de Wet Bodembescherming vangt deze reserve faseverschillen op tussen inkomsten en uitgaven als gevolg van verschil in de tijd tussen bijdragen door het Rijk via het provinciefonds en de daadwerkelijke uitvoering van projecten.

Begrotingswijziging

Vrije ruimte

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In het kader van het bodemprogramma 2016-2020 is in 2020 een Rijksbijdrage van € 8,1 miljoen toegevoegd aan deze reserve. De bestedingen ten laste van deze reserve, in 2020 gerealiseerd € 8,6 miljoen, bestaan uit kosten voor uitvoering van Asbestprogramma 2016-2022 en saneringsprojecten 't Gijmink in Goor, Olasfaterrein, spoedlocaties, nazorg overige bodemsanering. De stand van de reserve per ultimo 2020 is € 25,3 miljoen.

Verwachte einddatum

Uit de reserve worden jaarlijks onder meer asbestsaneringen, langlopende grondwatersaneringen en de sanering van spoedeisende locaties, zoals de Blekerijweg in IJsselmuiden, gedekt. Een verwachte einddatum is dus nog niet te geven.

Reserve dekking kapitaallasten activa

Ingesteld op

Bij besluit van Provinciale Staten op 20 juni 2017 (PS/2017/494).

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

De reserve is ingesteld ter dekking van de kapitaallasten van materieel vaste activa.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De omvang bedraagt maximaal de som van de beschikbare investeringskredieten voor materieel vaste activa minus gerealiseerde afschrijvingen.

De onttrekkingen aan deze reserve bedragen de jaarlijkse kapitaallasten van materiële vaste activa, voor zover daarvoor aan deze reserve middelen zijn toegevoegd.

Er wordt geen rente berekend over het saldo van deze reserve.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 17,2 miljoen

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Vanaf 2017 moeten op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) investeringen in provinciale infrastructuur (investeringen met maatschappelijk nut) geactiveerd en afgeschreven worden. Bij de 1e Monitor 2017 heeft u besloten de bestemmingsreserve Reserve dekking kapitaallasten activa (RDKA) in te stellen voor dekking van de kapitaallasten van deze investeringen

De voor deze investeringen benodigde middelen waren tot en met 2016 toegevoegd aan diverse reserves, waarvan de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel de voornaamste was. Deze middelen bevinden zich inmiddels in de RDKA.

De toelichting op de realisatie van het beschikbare investeringskredieten voor het jaar 2020 is terug te vinden in de bijlage 'Investeringsprojecten (water)wegen en kunstwerken'

Aan de reserve is in 2020 € 15 miljoen toegevoegd. De stortingen bestaan uit toegekende beschikbare middelen voor de verschillende investeringsprojecten, waaronder de N737 innovatiedriehoek, N344 Oude Molen, F35 fietspad, vervangingsinvesteringen 3e tranche en een aantal overige projecten. De onttrekkingen in 2020, totaal € 0,03 miljoen, aan de reserve betreft afschrijvingslasten van N 349 bermbescherming en N346 Pact van Twickel. De stand van de reserve ultimo 2020 is € 292 miljoen.

Verwachte einddatum

Geen einddatum.

Reserve drinkwater

Ingesteld op

Bij besluit PS/2018/278 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve

Doel

Als onderdeel van het 6e actieprogramma Nitraat zijn de afspraken, vastgelegd in een Bestuursovereenkomst tussen Rijk, provincies, LTO en de drinkwaterbedrijven over aanvullende (vrijwillige) maatregelen om te komen tot het verbeteren van de grondwaterkwaliteit in 40 grondwaterbeschermingsgebieden in Nederland. Hiervan liggen er 6 in Overijssel. Doel van deze gezamenlijke inzet is om agrariërs te begeleiden om door middel van bedrijfsgerichte maatregelen de nitraatbelasting van het grondwater in deze 6 gebieden te laten terugdringen én waar mogelijk een positief financieel bedrijfsresultaat te realiseren. De kosten van de begeleiding en monitoring van resultaten worden gedragen door het Rijk, de provincie en het waterleidingbedrijf. Elk voor een derde deel. Voor de periode 2019-2021 is het provinciale aandeel € 1.072.000.

De reserve heeft tot doel om het de bijeengebrachte middelen voor het uitvoeringsprogramma meerjarig beschikbaar te houden voor de uitvoering.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De reserve Drinkwater is bij de P-nota 2019 ingesteld. Er is totaal € 2,3 miljoen (rijksmiddelen en bijdrage van de provincie Overijssel en Vitens) toegevoegd aan de reserve Drinkwater. De uitgaven voor voorbereiding van uitvoering van het 6e actieprogramma nitraatuitspoeling drinkwater bedroegen in 2020 € 0,7 miljoen en zijn ten laste van de reserve gebracht. De stand van de reserve ultimo 2020 is € 1,5 miljoen.

Verwachte einddatum

Op basis van de financiële afspraken gemaakt in de uitvoeringsovereenkomst zal eindafrekening in 2023 plaatsvinden en is verwachte einddatum 31-12-2023.

Reserve Europese programma's

Ingesteld op

Bij besluit PS/1995/19 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve

Doel

Ingesteld ten behoeve van de uitvoering van Europese programma's voor economische structuurversterking. De voeding van deze egaliseringsreserve geschiedt met eigen middelen om fluctuaties in de uitvoering van de meerjarige deelprogramma's op te vangen. Op basis van diverse voorstellen hebben de Staten ingestemd met de uitvoering van Europese programma's de zogenoemde EPD's.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De spelregels van de reserve zijn bepaald bij instelling van de reserve (zie PS/2008/27). De reserve wordt gevoed met in de begroting beschikbaar gestelde middelen. Naast de cofinancieringsmiddelen, bevat de reserve ook een risicobuffer van € 4,6 miljoen.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 4,6 miljoen

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Voor de begroting 2021 wordt een bedrag van € 6,6 miljoen onttrokken aan de reserve om de uitgaven voor de programma's EFRO, POP en Interreg te financieren.

Van de € 30 miljoen van het coalitieakkoord is via de perspectiefnota 2021 voor de jaren 2021 en 2022 een bedrag van € 3 miljoen per jaar (totaalbedrag van € 6 miljoen) toegekend aan de betreffende jaarschijven voor het POP3 programma. Voor de overige middelen volgt een investeringsbesluit.

Verwachte einddatum

Het Europese programma 2014 - 2020 heeft een langere doorlooptijd in verband met de afrekening van de diverse programma's. De definitieve afrekening neemt een aantal jaren in beslag en zal naar verwachting uitkomen op 2024.

Bestedingsplan

PS/2016/7 PS/2016/1004

Reserve mobiliteitsprogramma's verkeer en vervoer

Ingesteld op

8 november 2017 bij besluit PS/2017/664 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

De reserve heeft tot doel invulling te geven aan de gewenste samenwerking om met partners meerjarig te programmeren. De voor mobiliteitsprogramma's en bestuurlijke afspraken toegezegde middelen worden in de reserve bewaard gedurende de afgesproken looptijd van het specifieke programma. De mobiliteitsprogramma's zijn gericht op de realisering van regionale en bovenlokale mobiliteitsprojecten (infra en niet-infra). Daarnaast heeft deze reserve als doel om incidentele rijksuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (bijv. lenteakkoord, beter benutten, beter benutten regionaal spoor) meerjarig beschikbaar te houden gedurende de looptijd van het programma c.q. project.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Op het moment dat de looptijd van een mobiliteitsprogramma of bestuurlijke afspraak is afgelopen vallen de resterende middelen vrij naar de Reserve Openbaar vervoer. Als het plafond van de Reserve Openbaar vervoer is bereikt, dan valt het restant op jaareinde vrij naar de algemene middelen.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

Niet van toepassing

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De reserve wordt gebruikt voor de financiering van mobiliteitsprogramma's in West-Overijssel en Twente en daarnaast voor bestedingen ten laste van rijksuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (bijvoorbeeld de Decentralisatie-uitkering projecten verkeer en vervoer).

Per 1 januari 2020 bedroeg de stand van deze reserve € 50,1 miljoen. Deze middelen zijn opgebouwd uit de voormalige Brede Doeluitkering verkeer en vervoer van het Rijk.

Rijksbijdragen voor Slim&Duurzaam en bestedingen voor het mobiliteitsprogramma voor in totaal € 8,4 miljoen en een toevoeging aan de reserve van € 11,8 miljoen maken dat de stand van de reserve ultimo 2020 € 53,5 miljoen bedraagt.

Verwachte einddatum

Geen einddatum.

*Reserve openbaar vervoer***Ingesteld op**

8 november 2017 bij besluit PS/2017/664 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

De reserve is ingesteld met als doel om de fluctuerende inkomsten, uitgaven en risico's van het openbaar vervoer op te kunnen vangen. De reserve draagt bij aan de borging van de continuïteit van het vastgestelde beleid

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

- Aan de omvang van de reserve is een plafond gesteld van € 30 miljoen. Dit bedrag komt overeen met ongeveer 3% van de jaarlijkse exploitatiekosten van het OV (bruto € 100 miljoen) over een periode 10 jaar. De concessiecontracten hebben looptijden variërend van 8 tot 15 jaar.
- Wanneer de reserve de ondergrens van € 15 miljoen benadert, wordt bekeken welke maatregelen getroffen moeten worden om het structurele begrotingsevenwicht van de OV begroting te borgen.
- Een batig resultaat op de OV begroting via resultaatbestemming naar de reserve totdat het plafond is bereikt. Het meerdere vloeit naar de Algemene reserve.
- Een negatief resultaat op de OV begroting als gevolg van fluctuerende inkomsten, uitgaven en risico's van het openbaar vervoer worden ten laste van de reserve gebracht.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

Naar zijn aard maakt de reserve in zijn geheel onderdeel uit van het weerstandsvermogen, thans € 30 miljoen.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De omvang van bestemmingsreserve Openbaar Vervoer is gebaseerd op de volgende risico's:

1) Reizigersopbrengsten: Voor een deel van de concessies is provincie Overijssel verantwoordelijk voor de opbrengsten. Het risico bestaat dat de reizigersopbrengsten minder snel stijgen dan dat de contractuele te vergoeden kostprijs van de betreffende OV-concessies. Op grond van de ontwikkelingen in het OV als gevolg van de coronacrisis is de verwachting dat er in de komende jaren forse tekorten zullen ontstaan als gevolg van achterblijvende reizigersopbrengsten. In 2020 is grotendeels compensatie van het Rijk ontvangen voor de achterblijvende reizigersopbrengsten. Voor het 1e halfjaar van 2021 is de verwachting dat deze compensatie gecontinueerd wordt. Voor de periode na 2021 is er nog

geen zicht op de structurele gevolgen als gevolg van de coronacrisis. Daarvoor zullen wij u in een volgend P&C document nader informeren en volgt indien nodig nadere besluitvorming.

2) Invoering ERTMS: Het European Rail Traffic Management System (ERTMS) is de nieuwe internationale standaard voor treinbesturing en –beveiliging. Dit systeem wordt voor 2028 ingevoerd. Vanwege de eisen aan het materieel betekent dit een risico voor een aantal van de Overijsselse treindiensten.

3) Gebruiksvergoeding spoor: Voor het jaar 2019 wordt een aanpassing van de toerekeningssystematiek van de gebruiksvergoeding verwacht waarmee de gebruikskomponent wordt doorbelast aan vervoerders. Provincie Overijssel vergoedt deze kosten via de exploitatiesubsidie aan vervoerders. Aanpassing van de gebruiksvergoeding is voor wat betreft afkoop Beheer en Onderhoud afgewikkeld. Over de component vervanging zijn we in gesprek met het Ministerie. Nadat dit is afgerond kan dit risico voor wat betreft het onderdeel vervanging beter worden bepaald.

4) Aanbestedingsrisico's: De concessies IJsselvecht (2021), Twents (2021) en Vechtdal (2025) worden de komende jaren aanbesteed.

5) Opvangen jaarlijkse indexverschillen: In de Perspectiefnota van 2018 is besloten om het OV-budget te laten stijgen met het vijfjaars gemiddelde van de OV-index. Een groot deel van het indexatierisico wordt hiermee ondervangen. Niettemin was het indexatiepercentage de afgelopen jaren laag. Bij een aantrekkende conjunctuur kan hierdoor het indexeringspercentage sneller stijgen dan het vijfjaarsgemiddelde dat met vertraging volgt. Dit vertragingseffect werkt overigens ook andersom.

Er heeft in 2020 geen onttrekking plaatsgevonden en de stand van de reserve bedraagt ultimo 2020 € 30 miljoen.

Verwachte einddatum

Geen einddatum.

Reserve provinciale infrastructuur

Ingesteld op

Bij besluit PS/2006/223 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

De reserve is ingesteld om daarmee de kosten van investeringen op eigen provinciale wegen te dekken. De bijlage 'Investeringsprojecten (water)wegen en kunstwerken' geeft een overzicht van alle investeringen in de provinciale infrastructuur. Hierin zijn de projecten uit de (voormalige) Dynamische BeleidsAgenda (DBA) opgenomen.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Geen einddatum bepaald.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Aan de reserve is in 2020 € 0,05 miljoen aan rente toegevoegd. De stand van de reserve is € 1,1 miljoen per balansdatum. Het doel waarvoor de reserve in 2006 is ingesteld is gewijzigd in verband met wijziging in de regelgeving omtrent activeren van investeringen op provinciale wegen. Daarvoor is de reserve dekking kapitaallasten in 2017 ingesteld. Het geraamde restantbedrag van de reserve provinciale infrastructuur is bestemd voor de afwikkeling van overige kosten die samenhangen met deze investeringen in de komende overgangsjaren. Derhalve wordt er nog rente aan toegevoegd. In de toelichting op de

investeringen wordt een voorstel gedaan om €0,7 miljoen uit deze reserve aan te wenden om de tekorten op een drietal projecten te financieren. Als alle projecten uit de 'Dynamische Beleidsagenda verkeer en vervoer 2016' zijn uitgevoerd en er geen kosten meer worden voorzien zal een eventuele nieuwe bestemming van deze reserve c.q. het laten vervallen van deze reserve aan u worden voorgelegd.

Verwachte einddatum

Geen einddatum bepaald.

Reserve Sporen en Wegen

Ingesteld op

De reserve is ingesteld bij de begroting 2020. Dit vloeit voort uit het coalitieakkoord 2019-2023, waarin de wens is uitgesproken om middelen te reserveren voor investeringen in spoor en (rijks)weginfra.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

Onze ambities op infrastructuur vragen de komende jaren om forse investeringen (wegen en sporen). Met het oog hierop vormen we een bestemmingsreserve, die wordt gevoed door een structurele afdracht van € 15 miljoen per jaar. De reserve draagt bij aan de (co)financiering van grote infrastructurele projecten op weg en spoor waarmee knelpunten in de regionale bereikbaarheid en met name op de mobiliteitscorridor Zwolle-Enschede (wegen, spoor) kunnen worden opgelost. Met de beschikbare middelen in de reserve kan adequaat worden ingespeeld op ontwikkelingen, mogelijkheden en afspraken met derden zoals het Rijk en ProRail en gemeenten.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

- Provinciale Staten stemmen vooraf in met een te verlenen bijdrage voor een project. Zij kunnen vooraf grenzen stellen aan de onderhandelingsruimte van Gedeputeerde Staten voor een project/maatregel.
- Uit de reserve kunnen bijdragen worden verleend aan derden (overheden/ProRail) voor weg- en spoorinfrastructuur.
- Mocht de reserve wordt ingezet om provinciale infrastructurele projecten te financieren (eigendom), dan zal het desbetreffende bedrag conform beleid worden overgeheveld naar de reserve Dekking Kapitaallasten Activa.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Voor een goede bereikbaarheid is het belangrijk dat de infrastructuur op orde blijft. Daartoe is in het coalitieakkoord 2019-2023 besloten jaarlijks structureel € 15 miljoen te storten in een bestemmingsreserve. Bij de begroting 2020 is reserve Sporen en Wegen ingesteld en de jaarlijkse stortingen, € 5 miljoen voor spoorinfrastructuur en € 10 miljoen voor wegen, opgenomen. De stand van de reserve per ultimo 2020 bedraagt € XXX miljoen. Er is in 2020 € 3,0 miljoen onttrokken voor o.a. een risicoreservering voor het sluiscomplex Kornwerderzand en een bijdrage aan het investeringsvoorstel Financiering Ondergrondse Verkabeling (PS/2020/110066). Met de gerealiseerde toevoeging van € 15 miljoen geeft dit een saldo per ultimo 2020 van € 12,0 miljoen.

Verwachte einddatum

Geen

Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel

Ingesteld op

Bij besluit PS/2011/426 van Provinciale Staten van Overijssel is de reserve ingesteld. Bij besluit PS/2015/687 van Provinciale Staten van Overijssel is de naam van deze reserve gewijzigd van 'reserve Uitvoering Kracht van Overijssel' naar 'reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel'.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

Indien Provinciale Staten besluit een investering in het kader van het investeringsprogramma de Kwaliteit van Overijssel over te hevelen naar de 'realisatiefase', besluit Provinciale Staten tevens de hiervoor benodigde middelen over te hevelen naar de reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel. Provinciale Staten heeft het College gemandateerd om gedurende de bestuursperiode middelen uit de bestemmingsreserve toe te voegen aan de begroting.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Provinciale Staten mandateert het College om gedurende de bestuursperiode middelen uit de bestemmingsreserve toe te voegen aan de begroting. Daarvoor gelden de spelregels zoals opgenomen in het begrotingswijzigingenbeleid.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 10,1 miljoen

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De meerjarige onttrekkingen van deze reserve worden toegevoegd aan de begroting. Bij de prestaties en de bijlage 'Kwaliteit van Overijssel' is inzichtelijk gemaakt in hoeverre de prestaties worden gevoed door middelen uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel en waar deze middelen aan worden besteed.

De bijlage Kwaliteit van Overijssel vindt u onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant.

Verwachte einddatum

Geen einddatum aangegeven.

Reserve Verkeer en Vervoer

Ingesteld op

Bij besluit PS/2015/687 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

De reserve heeft tot doel om de fluctuerende inkomsten, uitgaven en risico's van het openbaar vervoer op te kunnen vangen (egalisatiefunctie), alsook om toegezegde bijdragen voor meerjarige mobiliteitsprogramma's/-projecten (waaronder specifieke rijksuitkeringen) beschikbaar te houden voor uitvoering. De reserve wordt aangewend voor diverse doeleinden, zoals de exploitatie van het regionale openbaar vervoer, infrastructurele projecten, verkeersveiligheid en mobiliteitsmanagement in Overijssel.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

Niet van toepassing.

Onderdeel weerstandsvermogen

Zie reserve 'openbaar vervoer'.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

N.v.t.

Verwachte einddatum

31-12-2018

*Reserve waterwegen***Ingesteld op**

Bij besluit PS/2006/759 van Provinciale Staten van Overijssel en gewijzigd bij besluit PS/2020/1101455 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve

Doel

Deze middelen zullen, tezamen met de middelen in de 'Voorziening Kanaal Almelo de Haandrik schadeloosstelling', aangewend worden voor de uitvoering van de gepubliceerde 'Regeling aanpak schades kanaal Almelo-De Haandrik' en de planuitwerking van de voorgestelde gebiedsaanpak (tezamen 'eerste fase').

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Gezien de beperkte doorlooptijd vindt geen jaarlijkse oprenting plaats .

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De beginstand per 1 januari 2020 bedroeg € 0,6 mln. Dit betrof het restant van de 'afkoopsom beheer en onderhoud' die Overijssel ontving bij de overname van het beheer van het Kanaal Almelo de Haandrik van het Rijk (in 1995). Deze laatste middelen zijn gedurende 2020 ingezet als dekking voor een deel van de benodigde middelen voor het uitvoeringsprogramma vervangingsinvesteringen provinciale infrastructuur 2020-2023. Op 1 juli 2020 (PS/2020/1101455) heeft ook een vermeerdering (dotatie) van € 25,0 mln. plaatsgevonden ter financiering van de Regeling aanpak schades kanaal Almelo-De Haandrik' en de planuitwerking van de voorgestelde gebiedsaanpak (tezamen 'eerste fase'). Daarvan is vervolgens in 2020 een € 0,6 mln. ingezet (onttrekking) voor de uitvoering en een € 15,5 mln. is toegevoegd (onttrekking) aan de Voorziening schaderegeling Kanaal Almelo – de Haandrik.

Onder prestatie 4.7.1 (prestatie 4.7.4 vanaf 2021) is een totaaloverzicht opgenomen van de middelen die per 31 december 2020 resteren voor de schaderegeling (fase 1) en gebiedsaanpak (fase 2) Kanaal Almelo de Haandrik. Deze middelen zijn verdeeld over I] de Voorziening schaderegeling Kanaal Almelo – de Haandrik, II] de Reserve vaarwegen en III] de Algemene risicoreserve.

Verwachte einddatum

Geen einddatum bepaald.

*Reserve Zoetwatervoorziening Oost-Nederland***Ingesteld op**

Bij de jaarrekening 2018 ingesteld(2019/1100258).

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

In het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland spreken een groot aantal partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein-beherende organisaties,

waterleidingsector, landbouwsector) af om maatregelen uit te voeren om de huidige zoetwatervoorziening in Oost-Nederland klimaatbestendiger te maken. De beoogde maatregelen zijn opgenomen in het Werkprogramma Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden 2016-2021 "Wel goed water geven!".

Alle partijen leveren een financiële bijdrage. Totaal gaat het om een investering, van alle ZON-partners, van circa € 115 miljoen over de jaren 2016-2021. Het cofinancieringsdeel van de provincie bedraagt daarin € 18 miljoen. De totale rijksbijdrage, verdeeld over 2016-2021, voor alle organisaties in de provincie Overijssel bedraagt € 12,9 miljoen, waarvan € 5,4 miljoen voor provincie Overijssel. Provincie Overijssel ontvangt deze rijksmiddelen via het provinciefonds. De rijksbijdragen die bestemd zijn voor de waterschappen, gemeenten, terrein beherende organisaties (TBO's) en de landbouworganisaties worden via subsidieregelingen doorgezet naar de betreffende organisaties. Om tempoverschillen tussen ontvangsten en uitgaven te kunnen opvangen is bij de jaarrekening 2018 de reserve ingesteld.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

- De reserve heeft betrekking op maatregelen van het onderdeel "water" in de uitvoering van het programma Zoetwatervoorziening Oost Nederland voor waterdeel; Het onderdeel "natuur/verbetervoorstellen" wordt verantwoord in de reserve Natuurnetwerk Nederland.
- Indien bij afronding van het ZON project nog middelen resteren die gevoed zijn vanuit de voorziening Besteding grondwaterheffing (grondwaterheffingen), dienen deze middelen terug te vloeien naar de voorziening Besteding Grondwaterheffing op grond van de bepalingen in de Waterwet.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

Niet van toepassing.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De reserve Zoetwater Oost Nederland is ingesteld bij het jaarverslag 2018. De reserve wordt gevoed door de bijdragen van de samenwerkende partijen (waterschappen, provincies, Rijk, gemeenten, terrein-beherende organisaties, waterleidingsector, landbouwsector). De ontvangen Rijksbijdrage bedraagt tot en met 2020 € 3,1 miljoen. De provinciale bijdrage ten behoeve van waterprojecten van bedraagt tot en met 2020 € 1,6 miljoen.

De uitgaven voor het uitvoeringsprogramma Zoetwater Oost Nederland voor subsidies en overige bijdragen aan terrein beherende organisaties en landbouworganisaties bedroegen in 2020 € 1,0 miljoen en zijn ten laste van de reserve gebracht. De stand van de reserve ultimo 2020 bedraagt € 1,1 miljoen.

Verwachte einddatum

Op basis van de financiële afspraken gemaakt in de bestuursovereenkomst ZON het werkprogramma ZON "Wel goed water geven" zal de eindafrekening eind 2021/begin 2022 worden opgemaakt. Naar verwachting wordt er voor de volgende programmaperiode 2022-2027 een nieuwe bestuursovereenkomst en werkprogramma afgesloten.

Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland

Ingesteld op

Bij besluit PS/2012/275 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Bestemmingsreserve.

Doel

In het programma Aanpak Stikstof (PAS) zijn maatregelen opgenomen die noodzakelijk zijn om de neerslag van stikstof uit onder andere landbouw, verkeer en industrie te verminderen. Dat zijn vooral landelijke, generieke maatregelen. Daarnaast worden in het Programma Aanpak Stikstof maatregelen opgenomen die gebieden minder gevoelig maken voor de uitstoot van stikstof. Dat zijn vooral gebiedsspecifieke inrichtingsmaatregelen, zoals het verwijderen van de aanwezige stikstofvoorraad door maaien, plaggen, afgraven of het plaatselijk aanpassen van de waterstand. Het Programma Aanpak Stikstofreserve moet de juridische en financiële borging bieden om vergunningen te kunnen verlenen voor nieuwe economische activiteiten, voor zover deze tot extra uitstoot van stikstof leiden. In deze reserve zijn nu de beschikbare middelen (rijksbijdragen, opbrengst grond-voor-grond, provinciale middelen) ondergebracht voor de realisatie van de gehele ecologische hoofdstructuur, inclusief de ontwikkelopgave Natura 2000 / Programma Aanpak Stikstof en het natuurbeheer.

Begrotingswijziging Specifieke spelregels

Bij besluit PS/2014/62 zijn de spelregels voor de uitvoeringsreserve geactualiseerd:

- De beschikbare middelen binnen de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland zijn bestemd voor het realiseren van de EHS inclusief de ontwikkelopgave Natura 2000 / PAS en het (agrarisch) natuurbeheer.
- Deze opgaven, zoals door Provinciale Staten gedefinieerd in de Omgevingsvisie, worden samen met de partners binnen de gestelde termijnen gerealiseerd; opgaven en middelen blijven daarbij duurzaam in balans.
- Gebiedsgewijze realisering van de Natuurnetwerk Nederland waar mogelijk met synergie door ontwikkelopgaven te combineren met versterking van de landbouw, de regionale economie en de wateropgave, met ruimte voor maatwerk.
- Provinciale Staten sturen via de documenten uit de planning en control cyclus, waaronder de kerntakenbegroting, op zowel de realisering van de EHS inclusief de ontwikkelopgave Natura 2000 als het (agrarisch) natuurbeheer.
- Gedeputeerde Staten nemen jaarlijks de daarvoor benodigde middelen (meerjarig) op in de kerntakenbegroting en koppelen deze dan aan de investeringsprestaties en kunnen het bestedingsritme aanpassen.
- Mits het totale budget in de uitvoeringsreserve niet wordt overschreden kunnen Gedeputeerde Staten, in afwijking van de financiële verordening, met de middelen schuiven tussen:
 - I. de prestaties binnen kerntaak 3 en prestatie 8.1.2, conform addendum begroting 2014.
 - II. de prestaties en beleidsdoelen binnen kerntaak 3 en prestatie 8.1.2, conform addendum begroting 2014, ook boven de grens van € 500.000. waarbij Provinciale Staten deze aanpassingen in de kerntakenbegroting periodiek autoriseren via de verantwoordingsdocumenten.
- Gedeputeerde Staten actualiseren jaarlijks de financiële prognose. Die actualisatie richt zich op het verwerken van de voortgang, actuele inhoudelijke uitgangspunten en prijspeileffecten, het toetsen van de inhoudelijke en financiële veronderstellingen, een actualisatie van het risicoprofiel en het opstellen van een financiële prognose voor de resterende uitvoeringsperiode.
- Eenmaal per vier jaar, voor het eerst in 2018, actualiseren Gedeputeerde Staten de financiële prognose voor de resterende uitvoeringsperiode om vast te kunnen stellen of de financiële uitvoerbaarheid van de dan nog resterende maatregelen nog steeds is gewaarborgd. Gedeputeerde Staten geven daarbij inzicht in de dan actuele risico's. De resultaten van die herziening leggen Gedeputeerde Staten, gekoppeld aan een regulier moment in de begrotingscyclus, ter besluitvorming voor aan Provinciale Staten.

- In het Jaarverslag worden de werkelijke bestedingen op de prestaties onttrokken aan deze reserve.
- Via de planning en control cyclus, waaronder de monitor Overijssel, worden Provinciale Staten geïnformeerd over de voortgang van de projecten en maatregelen in de gebieden, de geprognosticeerde bestedingen en de werkelijke bestedingen die ten laste van deze reserve hebben plaatsgevonden, en autoriseren zij deze bestedingen; ook geven Gedeputeerde staten indicatief aan wat het effect is en de risico's zijn voor de totale opgaven en de daarvoor beschikbare middelen.
- Er wordt geen rente toegevoegd aan de uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Begin 2020 is het financiële prognosemodel voor de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland (NNN) geactualiseerd. De conclusie's uit de actualisatie 2019 blijven staan: er blijft een noodzaak om strak te sturen op de uitgaven en de risico's. Op sommige onderdelen is sprake van een hogere raming. Tegelijk zijn hebben diverse acties de risico's terug te dringen effect gesorteerd. Voor Wieden/Weerribben is een alternatief maatregelenpakket gevonden om de N2000-doelen in dat gebied te halen. Ook is sprake van lagere ramingen bij enkele projecten en zijn er afspraken met partners gemaakt om bij te dragen aan realisatie van maatregelen voor andere doelen die in sommige projecten meegenomen worden (m.n. Kaderrichtlijn Water). In de Perspectiefnota 2021 hebben wij Provinciale Staten geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de Uitvoeringsreserve U-NNN. In november 2020 is Provinciale Staten met een informatiesessie geïnformeerd over de financiële prognose van de Ontwikkelopgave N2000. De begrote storting (incl. resultaatbestemming 2019) is gerealiseerd. Het betreft toevoeging van de rijksmiddelen die via het Provinciefonds worden ontvangen (€ 33,6 miljoen), toevoeging van autonome provinciale budgetten (€ 25,7 miljoen) en een bijdrage vanuit de Algemene reserve Grond (€ 10 miljoen). De gerealiseerde onttrekking van € 86,3 miljoen in 2020 heeft grotendeels betrekking op het realiseren van de Ontwikkelopgave (inclusief de verbetervoorstellen). In de realisatie is hiervoor € 57,1 miljoen opgenomen voor verwerving, inrichting en algemene project- en proceskosten. Het overige deel van de realisatie van € 26,4 miljoen heeft betrekking op reguliere posten in de begroting zoals natuurbeheer in de NNN, agrarisch natuurbeheer en centrale uitvoeringskosten. Tot slot is € 2,8 miljoen vanuit de reserve beschikbaar gesteld voor het investeringsvoorstel Aanpak Stikstof (2020/1101921).

Verwachte einddatum

31 december 2032

Voorzieningen

Prestaties

Egalisatievoorziening

Begrotingswijziging

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Begrotingswijziging

Voorziening afwikkeling verkoop Attero | ESCROW

Begrotingswijziging

Onderdeel weerstandsvermogen

Nihil.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Bij de Perspectiefnota 2021 is gemeld dat deze voorziening voor € 1, 5 miljoen kon vrijvallen, omdat de onderliggende vordering voor dat bedrag voldaan zou worden. Daarnaast zou € 13.000,-- aangewend worden voor het afboeken van het van de vordering resterende bedrag. Beide bedragen zijn in 2020 volledig gerealiseerd, waarmee het saldo van deze voorziening nihil is. Inmiddels is besloten tot opheffing van deze voorziening.

Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers

Ingesteld op

Bij besluit PS/2002/381 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening APPA is ingesteld ter dekking van de toekomstige pensioenverplichtingen voor politieke ambtsdragers (gedeputeerden).

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De schattingsmethodiek voor de Voorziening APPA is gebaseerd op actuariële berekeningen. De jaarlijkse storting bedraagt € 479.000.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 is € 479.000 gestort in de voorziening en

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Voorziening beheer en onderhoud provinciale infrastructuur

Ingesteld op

Bij besluit PS/2012/832 van Provinciale Staten van Overijssel is de voorziening ingesteld. Bij besluit PS/2014/897 van Provinciale Staten van Overijssel is het beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen provincie Overijssel 2016 - 2019 vastgesteld.

Soort

Egalisatievoorziening.

Doel

Beheer en onderhoud omvat jaarlijks en niet jaarlijks onderhoud. Het budget voor niet jaarlijks onderhoud wordt in de voorziening gestort. Dit geeft meer mogelijkheden om de noodzakelijke beheermaatregelen op het juiste moment uit te voeren, in plaats van in de vooraf aangegeven jaarschijf. De kosten worden zo gelijkmatig verdeeld over de meerjarenbegroting.

In 2018 is het beheerplan infrastructurele kapitaalgoederen 2020 - 2023 vastgesteld (PS/2018/414) waarmee Provinciale Staten de uitgangspunten voor beheer, onderhoud en vervanging van de provinciale infrastructuur voor de periode 2020 t/m 2023 hebben

vastgesteld. Tevens is daarin een doorkijk opgenomen voor de periode na 2023 t/m 2027. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de geprognosticeerde kosten uit het beheerplan.

Begrotingswijziging
Specifieke spelregels

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De toevoegingen aan de voorziening zijn gebaseerd op het beheerplan 2020-2023, verhoogd met de jaarlijkse indexering.

De storting voor de verschillende onderdelen in de voorziening in 2020 bedroeg:

Wegen: € 12,2 miljoen;

Kunstwerken: € 1,8 miljoen;

Vaarwegen: € 2,6 miljoen.

De totale storting is inclusief € 0,1 miljoen instandhoudingsbijdrage.

De onttrekkingen zijn gebaseerd op het meerjarig uitvoeringsprogramma (MUP) dat een afgeleide is van het beheerplan 2020-2023 en jaarlijks wordt geactualiseerd. In 2020 is in totaal € 14,9 miljoen ten laste van de voorziening gebracht voor bestedingen die betrekking hebben op uitvoering groot onderhoud wegen (€ 12,2 miljoen), kunstwerken (€ 0,5 miljoen) en vaarwegen (€ 0,9 miljoen). Daarnaast is een bedrag van € 1,3 miljoen onttrokken en vervolgens gestort in de reserve Dekking Kapitaallasten ter dekking investeringswerkzaamheden N344 Oude Molen.

De stand van de voorziening ultimo 2020 is € 9,6 miljoen.

Voor de jaren t/m 2028 is het eindsaldo van de voorziening positief.

Op de middellange termijn (na 2030) zien wij tekorten ontstaan.

Eens per vier jaar actualiseren wij het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen (BIK).

Medio 2022 bieden we het geactualiseerde BIK aan PS aan over de jaren 2024 t/m 2027. Dit is ook een geëigend moment om (via de Perspectiefnota 2023) een integrale afweging te maken over een eventuele mutatie in de dotatie aan de onderhoudsvoorziening.

Het komende jaar zullen wij gebruiken om het inzicht in de te verwachten uitgaven op middellange termijn verder te analyseren.

Verwachte einddatum

Geen einddatum bepaald.

Voorziening besteding grondwaterheffing

Ingesteld op

Bij besluit PS/2011/426 van Provinciale Staten van Overijssel. De reserve grondwaterbeheer is op dat moment omgezet in een voorziening. De tariefvaststelling geldt per 1-1-2016 (zie PS/2015/701).

Soort

Egalisatievoorziening.

Doel

Het doel is om fluctuaties tussen de inkomsten en de uitgaven te verevenen. Door het Rijk is expliciet aangegeven, dat de opbrengst uit heffingen alleen voor de genoemde wettelijke doeleinden mag worden aangewend. Bepaald is dat eventuele overschotten niet naar de algemene middelen mogen toevloeien, maar in de voorziening blijven. Hiermee worden fluctuaties in de heffingstarieven voorkomen.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Op grond van artikel 7.7, 1e lid van de Waterwet is de provincie Overijssel bevoegd een heffing in te stellen ter dekking van door de provincie te maken kosten voor het grondwaterbeleid. De tarifiering van de grondwaterheffing is vastgelegd in de provinciale Belastingverordening.

De opbrengsten van deze heffing dienen uitsluitend besteed te worden aan de in de wet genoemde doelen. Gelet op deze verplichte bestedingsrichting en het beschikbaar moeten houden van de middelen voor het doel waarvoor de heffingen zijn opgelegd, is de reserve grondwaterbeheer in 2011 omgezet naar een voorziening. Op de grondwaterheffingen worden de kosten voor grondwaterbeheer, de personeelsgebonden kosten en de kapitaallasten van het grondwatermeetnet in mindering gebracht. Hetgeen daarna resteert wordt aan de voorziening gedoteerd. De overige uitvoeringsuitgaven komen vervolgens direct ten laste van de voorziening.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De voorziening wordt gevoed door de grondwaterheffing en de Integrale overeenkomst Drinkwatervoorziening Overijssel. De stand van de voorziening bedraagt ultimo 2020 € 0,9 miljoen. Het saldo van de voorziening is in 2020 inclusief een storting naar de reserve Zoetwater Oost Nederland en de onttrekking afgenomen met € 0,4 miljoen. In de Belastingverordening 2016 (PS/2015/701) zijn de heffingstarieven voor het laatst geactualiseerd en zijn de tarieven vastgelegd voor de periode 2019-2021 (€ 0,016 per m³ onttrokken grondwater). De tarieven zijn hiermee kostendekkend voor de activiteiten tot en met 2021, waarna er een nieuwe evaluatie zal plaatsvinden.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

*Voorziening deelneming HFO***Ingesteld op**

Bij besluit PS/2016/182 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening is ingesteld om de waardedaling van onze deelneming in HFO af te dekken.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Tot en met 31 december 2020 hebben we in totaal € 28,8 miljoen kapitaal verstrekt aan onze deelneming HFO. De waarde (het eigen vermogen) van HFO bedraagt per 31 december 2020 € 18,0 miljoen.

Het verschil tussen het verstrekte kapitaal en de waarde verwerken wij via de voorziening

HFO. De benodigde voorziening bedraagt daarmee € 10,8 miljoen. Aangezien er per 1 januari 2020 al € 8,5 miljoen in de voorziening aanwezig was, hebben we in 2020 € 2,3 miljoen in de voorziening bijgestort.

Via een voorstel tot resultaatbestemming bij de jaarrekening stellen we voor om deze storting van € 2,3 miljoen te dekken uit een onttrekking uit de Algemene Financieringsreserve.

Verwachte einddatum

Gekoppeld aan het aandeelhouderschap van deelneming HFO.

Voorziening deelneming Verkoop Vennootschap

Ingesteld op

Bij besluit PS/2009/975 van Provinciale Staten van Overijssel, na splitsing van Essent en verkoop van het productie- en leveringsbedrijf van Essent.

Soort

Opgeheven

Doel

Niet meer relevant

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Niet meer relevant

Vrije ruimte

Nihil

Onderdeel weerstandsvermogen

Nihil

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Bij de Perspectiefnota 2021 is gemeld dat deze voorziening voor € 13.000,-- kon vrijvallen, omdat de onderliggende deelneming voor dat bedrag een slotuitkering zou doen. Daarnaast zou € 90.000,-- aangewend worden voor het afboeken van het van de opgeheven deelneming resterende bedrag. Beide bedragen zijn in 2020 volledig gerealiseerd, waarmee het saldo van deze voorziening nihil is. Inmiddels is besloten tot opheffing van deze voorziening.

Verwachte einddatum

31.12.2020

Voorziening dubieuze vorderingen

Ingesteld op

Bij besluit PS/2014/169 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening is bedoeld om openstaande vorderingen te dekken, waarvan twijfelachtig is of deze geïnd kunnen worden.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Op basis van individuele beoordeling van de openstaande debiteuren heeft een toevoeging plaatsgevonden aan de voorziening dubieuze debiteuren. Verlaging van de voorziening dubieuze debiteuren is gebeurd vanwege definitieve afboekingen en bereikte overeenstemming om te komen tot finale kwijting.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

Voorziening Energiefonds Overijssel

Ingesteld op

Deze voorziening is ingesteld bij behandeling van de jaarstukken 2018.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening is ingesteld om de waardedaling van onze deelneming in EFO af te dekken.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Op basis van de vereisten, die voortvloeien uit de Europese Markets in Financial Instruments Directive (MiFID2) en zijn geïmplementeerd in de Wet op het financieel toezicht (Wft), moet het eigen vermogen van Energiefonds Overijssel B.V. minimaal € 125.000 positief zijn. Als gevolg hiervan moeten de participaties van het Energiefonds, totdat haar minimale eigen vermogen van € 125.000 is bereikt, gefinancierd worden door middel van agiostortingen op aandelen Energiefonds Overijssel B.V. De provincie verricht indien nodig dergelijke bijstortingen.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Tot en met 31 december 2020 hebben we in totaal € 15,348 miljoen agio kapitaal verstrekt aan onze deelneming EFO. De waarde (het eigen vermogen) van EFO bedraagt per 31 december 2020 € 249.000. Het verschil tussen het verstrekte (agio) kapitaal en de waarde verwerken wij via de voorziening EFO. De benodigde voorziening bedraagt daarmee € 15,1 miljoen. Aangezien er per 1 januari 2020 al € 13,305 miljoen in de voorziening aanwezig was, hebben we in 2020 € 1,794 miljoen in de voorziening bijgestort.

Via een voorstel tot resultaatbestemming bij de jaarrekening stellen we voor om deze storting van € 1,794 miljoen te dekken uit een onttrekking uit de Algemene Financieringsreserve.

Verwachte einddatum

Gekoppeld aan het aandeelhouderschap van deelneming EFO.

Voorziening grondbezit

Ingesteld op

Bij besluit PS/2012/275 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening dekt het verschil af tussen de taxatiewaarde en verkrijgingswaarde van het provinciaal grondbezit dat buiten de begrenzing van projecten ligt.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

Niet van toepassing.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Deze voorziening is gevormd voor de dekking van mogelijk waardeverlies van gronden die wij in ons bezit hebben voor de realisatie van wegenprojecten. Het gaat daarbij om gronden die niet onder het tracé van de weg liggen. Gronden onder tracé waarderen wij direct af naar nul ten laste van het betreffende investeringsbudget.

De gronden die niet onder tracé liggen zijn gronden die wij hebben moeten mee kopen bij de aankoop van de tracégronden. Of het gaat om ruilgronden die wij aan kunnen bieden aan huidige eigenaren van tracégronden.

Deze voorziening bedraagt eind 2020 € 141.000. De aanschafwaarde van de gronden in deze categorie bedraagt € 2,2 miljoen.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

*Voorziening Kanaal Almelo de Haandrik schadeloosstelling***Ingesteld op**

via Monitor 2020-II

Soort

Voorziening

Doel

Het gaat hier om een voorziening voor te verwachten verplichtingen op basis van de gepubliceerde 'Regeling aanpak schades kanaal Almelo-De Haandrik'. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) artikel 44, moet een voorziening worden gevormd 'wegens op de balansdatum bestaande risico's terzake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten'.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Zie 'Regeling aanpak schades kanaal Almelo-De Haandrik'

(<http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Overijssel/CVDR647069.html>).

Gezien de beperkte doorlooptijd vindt geen jaarlijkse oprenting plaats .

Vrije ruimte

Niet van toepassing

Onderdeel weerstandsvermogen

Niet van toepassing

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Deze voorziening is via Monitor 2020-II gevormd en de vermeerdering (dotatie) betreft een overheveling van € 15,5 mln. van de Reserve vaarwegen naar de Voorziening schaderegeling Kanaal Almelo – de Haandrik op basis van de BBV-voorschriften.

Onder prestatie 4.7.1 (prestatie 4.7.4 vanaf 2021) is een totaaloverzicht opgenomen van de middelen die per 31 december 2020 resteren voor de schaderegeling (fase 1) en gebiedsaanpak (fase 2) Kanaal Almelo de Haandrik. Deze middelen zijn verdeeld over I] de Voorziening schaderegeling Kanaal Almelo – de Haandrik, II] de Reserve vaarwegen en III] de Algemene risicoreserve

Verwachte einddatum

31 december 2022

Voorziening lening A1

Ingesteld op

Bij besluit 2019/1100258 van Gedeputeerde Staten van Overijssel is de voorziening ingesteld.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

Vanaf 2011 werken regionale partijen met het Rijk samen om de verkeersveiligheids-, doorstromings- en bereikbaarheidsproblemen op de A1 versneld op te lossen. In oktober 2013 heeft de Minister met de provincies Gelderland en Overijssel en Regio Twente daartoe een Bestuursovereenkomst gesloten (Staatscourant 2013/32967), waarin afspraken zijn gemaakt over onder andere de projectscope, realisatie, financiering en fasering van de capaciteitsuitbreiding A1 Apeldoorn - Azelo. Wij hebben op 15 oktober 2013 ingestemd met de bestuursovereenkomst (2013/0343304). Conform deze bestuursovereenkomst draagt de Provincie Overijssel € 62 miljoen bij in de financiering.

Verder heeft Overijssel voor versnelling van het project een voorfinanciering van € 28,4 miljoen verstrekt aan het Rijk en initieel afgedekt in de Algemene financieringsreserve (AFR). Met het Rijk is de afspraak gemaakt dat € 10,8 van de € 28,4 miljoen niet hoeft te worden terugbetaald als het Rijk hiervoor de landschappelijke inpassingsmaatregelen realiseert. De voorziening dekt dit scenario af. Wanneer wij zelf landschappelijke inpassingsmaatregelen treffen, dan houden wij hiervoor een vordering op het Rijk en wordt de voorziening verlaagd.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Er vindt geen indexering plaats.

Vrije ruimte

Nihil.

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De realisatie van de verbreding van de A1 fase I is in volle gang en voor een groot deel afgerond. Het is de verwachting dat het Rijk de meeste maatregelen voor landschappelijke inpassing zal realiseren en daardoor in beginsel onze vordering van € 10,8 miljoen zal komen te vervallen. Echter, voor zover wij zelf een deel van deze inpassingsmaatregelen uitvoeren, houden wij voor deze kosten een vordering op het Rijk en wordt hiermee onze bijdrage voor de landschappelijke inpassingsmaatregelen verlaagd. In 2019 en 2020 hebben wij zelf voor een bedrag van € 1,3 miljoen (zie prestatie 4.6.1 A1) aan inpassingsmaatregelen uitgevoerd. In totaal is een bedrag van € 1,3 miljoen vrijgevallen uit de voorziening en is onze vordering op het Rijk (in de vorm van een terug te ontvangen lening) met € 1,3 miljoen verhoogd.

Verwachte einddatum

31-12-2024

Voorziening lening Empyro Hengelo

Begrotingswijziging

Voorziening lening Sanderink Technology Centre

Ingesteld op

Risicovoorziening.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

Met de voorziening werd het risico op oninbaarheid van de lening afgedekt. Het ging in totaal om een bedrag van € 10 miljoen.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

n.v.t.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

De gehele lening is in 2019 afgelost. Bij Monitor 2019-II is deze voorziening ,met een besluit van GS, per 31 december 2019 opgeheven.

Verwachte einddatum

31 december 2019

*Voorziening lening Stichting WMC***Begrotingswijziging****Verwachte einddatum**

De curator van het dossier Stichting WMC is mr. P Weenink. Hij is nog een onderzoek gestart naar mogelijke bestuurdersaansprakelijkheid. Afhankelijk van de uitkomst is het nog mogelijk dat een slotuitkering volgt. De uitkomst van dit onderzoek is nog niet bekend.

*Voorziening ontwikkeling aardwarmte Koekoekspolder***Ingesteld op**

Bij besluit PS/2009/1135 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

Voor het ontwikkelen van een aardwarmtebron is in 2013 een lening van € 4,5 miljoen verstrekt aan Aardwarmtecluster 1 KKP BV (PS/2009/1135). Deze lening is verstrekt met een rentevoet van 4% en een looptijd van 20 jaar. De aardwarmtebron dient daarbij als onderpand.

Voor 50% van deze lening is een voorziening getroffen en voor 50% is de lening afgedekt in de Algemene Financieringsreserve (AFR).

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

Conform de leningovereenkomst lost de onderneming vanaf 2017 de lening af. De voorziening en de afdekking in de AFR worden in gelijke tred met die aflossing verlaagd. De vrijvallende middelen blijven in lijn met het oorspronkelijke Statenvoorstel (PS/2009/1135) beschikbaar voor hetzelfde doel binnen het programma Nieuwe Energie Overijssel (uitvoeringsreserve Kwaliteit van Overijssel).

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In december 2019 is besloten om de leningen Aardwarmtecluster Koekoekspolder in 2020 over te dragen aan het Energiefonds Overijssel (2019/0394072). Dit is halverwege 2020 ook

gerealiseerd. Bij het jaarverslag 2019 is besloten om de voorziening te laten vrijvallen ten gunste van het programma Nieuwe Energie Overijssel. De voorziening kan bij het jaarverslag 2020 worden opgeheven.

Verwachte einddatum

2020

Voorziening participatie HMO

Ingesteld op

Bij besluit PS/2009/728 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening is ingesteld om de waardedaling van onze deelneming HMO af te dekken.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Niet van toepassing.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Tot en met 31 december 2020 hebben we in totaal € 55,86 mln kapitaal verstrekt aan onze deelneming HMO (stortingen op aandelen). De waarde (het eigen vermogen) van HMO bedraagt per 31 december 2020 € 51,43 mln.

Het verschil tussen het verstrekte kapitaal en de waarde verwerken wij via de voorziening HMO. De benodigde voorziening bedraagt daarmee € 4,43 mln. Aangezien er per 1 januari 2020 al € 4,50 mln in de voorziening aanwezig was, hebben we in 2020 € 0,07 mln in de voorziening vrij laten vallen.

Via een voorstel tot resultaatbestemming bij de jaarrekening stellen we voor om deze vrijval van € 0,07 mln te storten in de Algemene Financieringsreserve.

Verwachte einddatum

Gekoppeld aan het aandeelhouderschap van deelneming HMO.

Voorziening reorganisatie

Ingesteld op

Bij besluit PS/2013/249 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De voorziening reorganisatie is ingesteld om met name de WW lasten, de bovenwettelijke WW lasten, de begeleidingskosten en de kosten van flankerend beleid uit het sociaal plan te kunnen afdekken.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Aan de voorziening reorganisatie zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- De provincie moet een reorganisatieplan en / of - besluit hebben genomen in het betreffende boekjaar.
- Het personeel moet over het plan en / of besluit zijn geïnformeerd.
- De omvang van de verplichting moet op betrouwbare wijze worden geschat.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

In 2020 zijn de uitgaven voor bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen, loonsuppleties en begeleidingskosten € 109.000 geweest, dit bedrag is onttrokken aan de voorziening reorganisatie.

Verwachte einddatum

Niet van toepassing.

*Voorziening resultaten gebiedsexploitaties***Ingesteld op**

Bij besluit PS/2010/1152 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening

Doel

Het gaat hier om een voorziening voor verplichtingen en risico's vanuit gebiedsexploitaties. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) artikel 44, moet een voorziening worden gevormd 'wegens op de balansdatum bestaande risico's terzake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten'.

Begrotingswijziging**Specifieke spelregels**

De omvang van de voorziening is afhankelijk van de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

Na het opnemen van de (verlies)voorziening voor gebiedsexploitaties resteert een restrisico. Dit is het risico dat de gebiedsexploitaties minder goed presteren dan verwacht. Dit voorziene risico dient op basis van het risicobeleid afgedekt te worden via de algemene risicoreserve, onderdeel van het weerstandsvermogen. Op basis van risicosimulaties is voor Regionaal Bedrijventerrein Twente ('RBT') en Technology Base ('TB') dit restrisico bepaald op respectievelijk € 1,4 mln. (23% van € 5,8 mln) en € 4,8 mln (50% van € 9,7 mln) resulterend in een risicoreservering van € 6,2 mln. per 1 januari 2021.

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Betreft een voorziening voor de deelname in het negatieve resultaat van de grondexploitaties Regionaal Bedrijventerrein Twente ('RBT') en Technology Base ('TB') Deze voorziening wordt jaarlijks bij het jaarverslag geactualiseerd op basis van de herziene grondexploitaties.

Voor afdekking van het negatieve saldo van de grondexploitatie RBT ad € 4,73 miljoen (herzien per 1-1-2021) is in deze voorziening voor de Jaarrekening 2020, voor ons aandeel van 23%, een bedrag van € 1,09 miljoen opgenomen.

Voor afdekking van het negatieve saldo van de grondexploitatie TB ad € 17,91 miljoen (herzien per 1-1-2021) is in deze voorziening voor de Jaarrekening 2020, voor ons aandeel van 50%, een bedrag van € 8,96 miljoen opgenomen. Naast deze voorziening kent Overijssel per 31 december 2020 een verplichting van € 0,88 miljoen voor haar aandeel (50%) in het exploitatietekort van de de luchthaven en de overige activiteiten (vastgoed, erfpacht en baangebruik). Zie de prestatie 5.3.3 Topwerklocaties voor een financiële toelichting op deze verplichting.

De vrijval in deze voorziening in 2020 heeft te maken met (opnieuw) een verbetering van de grondexploitatie van RBT en hangt vooral samen met een (gedeeltelijke) herfinanciering, lagere kosten voor infrastructurele werken en verbeterde gronduitgiftevooruitzichten. Dit

laatste verkort de looptijd van de grondexploitatie en heeft een positief effect op de begrote rente-, plan- en beheerkosten. De dotatie in deze voorziening in 2020 houdt enerzijds verband met het 'oprenten' van de voorziening (2%) om te zorgen dat de voorziening (tegen contante waarde) aan het einde van de looptijd van de grondexploitaties gelijk is aan het Overijsselse aandeel in de eindwaarde. Anderzijds is in 2020 sprake een dotatie als gevolg van een verslechtering in de grondexploitatie van TB , die in hoofdzaak veroorzaakt wordt door het wegvallen van een subsidiemogelijkheid.

Het saldo van deze voorziening bedraagt ultimo 2020 een € 10,4 miljoen (2019: 11,6 miljoen).

Verwachte einddatum

De verliesvoorziening is gebaseerd op verwachte einddatum (ontbinding) van de gemeenschappelijke regelingen Regionaal Bedrijventerrein Twente ('RBT') en Technology Base ('TB'). Momenteel wordt uitgegaan van respectievelijk 31 december 2031 en 31 december 2029, maar beiden zijn onderwerp van tussentijdse evaluaties.

Voorziening revolving fund grondvoorraad

Ingesteld op

Bij besluit PS/2015/149 van Provinciale Staten van Overijssel.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De middelen in deze voorziening dekken het risico van waardeverlies op gronden die wij in ons bezit hebben voor het Revolving Fund.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

De voorziening is bij instelling gedekt uit het rekeningresultaat 2014. Jaarlijks wordt de hoogte bepaald op basis van de actuele voorraad en waardering.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Het Revolving Fund is ingesteld voor anticiperende grondaankopen en wordt vooral ingezet voor landbouwstructuurversterking. Gronden worden aangekocht voor projecten die klaar zijn om in uitvoering te worden genomen en die binnen een termijn van 2 tot 3 jaar worden opgeleverd. De gronden worden na realisatie van het project doorgeleverd en zijn dus tijdelijk in bezit.

De voorziening bedraagt eind 2020 € 560.000. De aanschafwaarde van de gronden in deze categorie bedraagt € 12,4 miljoen.

Verwachte einddatum

Geen

Voorziening verplaatsing Stork Hengelo

Begrotingswijziging

Voorziening waarderisico ILG opstallen en gronden

Ingesteld op

Bij besluit PS/2012/130 van Provinciale Staten van Overijssel. Bij besluit PS/2015/687 is de

naam van deze voorziening gewijzigd van 'voorziening waarderisico grondvoorraad BBL' in 'voorziening waarderisico ILG opstallen en gronden'.

Soort

Risicovoorziening.

Doel

De middelen in deze voorziening dekken het risico van waardeverlies van gronden en opstallen die wij in ons bezit hebben voor de realisatie van de Ontwikkelopgave.

Begrotingswijziging

Specifieke spelregels

Geen.

Vrije ruimte

€ 0

Onderdeel weerstandsvermogen

€ 0

Toelichting reserves/voorzieningen/doeluitkeringen

Voor uitvoering van de Ontwikkelopgave hebben wij veel gronden en opstallen in ons bezit. Het gaat om gronden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland. Maar ook om ruilgronden die wij aan kunnen bieden aan huidige eigenaren van gronden die van belang zijn voor het realiseren van de doelstellingen van de Ontwikkelopgave. Daarnaast gaat het om restgronden en opstallen die wij hebben mee gekocht bij de aanschaf van voor het project benodigde gronden.

Op deze bezittingen lopen wij het risico van waardeverlies. In deze voorziening zijn de middelen opgenomen ter afdekking van dat risico. De voorziening bedraagt eind 2020 € 14,9 miljoen. De aanschafwaarde van de gronden en opstallen bedraagt € 169,9 miljoen. Daarop hebben afwaarderingen plaatsgevonden ter grootte van € 49,8 miljoen.

Verwachte einddatum

Nog niet bekend.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Waarvan gesaldeerd

Begrotingswijziging

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Waarvan regulier

Begrotingswijziging

Personeelsgebonden lasten

Ontwikkelingen

Coalitieakkoord 2019-2023

In het Coalitieakkoord 2019-2023 is met betrekking tot de inzet van personeel de volgende tekst opgenomen:

Structurele opgaven vragen structurele middelen en structurele inzet van personeel. Om te anticiperen op veranderende opgaven, langlopende investeringen en de huidige arbeidsmarkt is er meer flexibiliteit nodig in de omvang van onze vast formatie. Op basis van strategische personeelsplanning, bedrijfseconomische afwegingen en goed werkgeverschap, wordt de balans tussen vaste, flexibele en ingehuurd formatie gezocht. Daarbij zijn we kritisch op externe inhuur.

Inhuur van tijdelijk personeel vindt bijvoorbeeld plaats ter vervanging van ziek personeel, voor het realiseren van de opgaven binnen de programma's in de begroting, en voor investeringsprojecten. Het volume van de inhuur hangt samen met de substantiële omvang

van investeringsmiddelen binnen de programma's en de grote investeringsprojecten. In 2020 is de structurele inzet van personeel in relatie tot de structurele taken nadrukkelijk onderwerp van het beleid geweest. Door middel van de planning en controlcyclus zal terugkoppeling aan Provinciale Staten over de vervolgacties met betrekking tot dit onderwerp plaats vinden.

Participatiebanen

Volgens de Quotumwet was de opgave voor onze provincie om in 2020 gemiddeld 24,6 fte participatiebanen te realiseren (2,35%). Een fte participatiebaan is 25,5 uur per week. Wij hebben daar ruim aan voldaan met gemiddeld 30,6 fte.

De coronamaatregelen hebben extra impact op deze doelgroep, zowel in begeleiding als de creatie van nieuwe banen. Daar was en is vanuit de begeleiders extra aandacht voor.

In 2020 heeft een 'Harrie Helpt Training' plaatsgevonden. Met deze training krijgen begeleiders op de werkvloer extra handvaten mee voor het begeleiden van hun collega. In het voorjaar 2021 vindt de tweede training plaats.

Om hoger opgeleide kandidaten binnen te halen zijn we in 2019 een tweejarige samenwerking aangegaan met SWOM (Stichting Werken Op Maat). Het streven was om in totaal vier kandidaten via SWOM te plaatsen. Er is in 2019 één kandidaat geplaatst, door de coronasituatie hebben we in 2020 niemand kunnen plaatsen. In overleg met SWOM willen we het contract verlengen om alsnog in 2021 drie kandidaten via SWOM te plaatsen.

Traineeprogramma

In de periode 2019 tot en met 2021 wordt ingestoken op twee nieuwe 2-jarig traineeprogramma's:

- een organisatie-breed trainee-programma van 10 trainees
- een civieltechnisch trainee-programma van 4 trainees in samenwerking met Rijkswaterstaat Oost-Nederland, KWS en Traffic Service Nederland

Salarissen en personeelsgebonden kosten

Het budget voor de personeelsgebonden kosten bedroeg in 2020 €67,7 miljoen. In 2020 is een bedrag van €65,6 mln gerealiseerd, waardoor een budget van €2,1 miljoen niet tot besteding is gekomen. Voor het deel gerelateerd aan opleiding en ontwikkeling van €450.000 stellen wij u in deze jaarrekening een resultaatbestemming voor, omdat er door de coronacrisis voor de medewerkers minder gelegenheid was om aan opleiding en bijscholing te doen. Daarnaast zijn veel geplande opleidingen geannuleerd en doorgeschoven in de tijd (na de coronacrisis). De afspraak voor het Personeelsgebonden Ontwikkelbudget vindt zijn oorsprong in de CAO. Omdat de coronacrisis nog niet voorbij is stellen wij u via kerntaak 20 voor dit bedrag van €450.000 door te schuiven naar het Vormings- en Opleidingsbudget van de begroting 2021 en 2022 (gelijkelijk verdeeld over de jaren 2021 en 2021). De coronacrisis houdt langer aan dan voorzien. In 2021 is éénmalig additioneel beleid nodig ten aanzien van de thuiswerkmiddelen en nieuw beleid ten aanzien van de flexibiliteit van medewerkers. Wij stellen u voor om de onderuitputting van €512.000 op het onderdeel reis- en verblijfskosten te bestemmen voor het nieuwe thuiswerk- en flexibiliteitsbeleid en toe te voegen aan de jaarschijf 2021.

Salarissen en personeelsgebonden kosten

	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begrotings wijziging 2020	Actuele begroting 2020	Rekening 2020	Verschil 2020
Totaal	62.890	62.605	5.092	67.697	65.667	2.030
Subtotaal	61.296	60.725	4.922	65.647	64.412	1.236
Salarislasten inclusief sociale lasten	57.903	57.096	6.438	63.534	61.234	2.301
Uitzendkrachten en externe deskundigheid	4.808	2.400	-36	2.364	5.237	-2.873

Overige gerelateerde personeelskosten*	-1.414	1.229	-1.480	-251	-2.059	1.808
Subtotaal	1.594	1.880	169	2.049	1.255	794
Reis- en verblijfkosten	586	768	36	804	293	512
Onkostenvergoedingen	56	7	-1	6	73	-67
Opleiding, studie, cursus, congressen	714	981	64	1.045	596	449
Overige kosten	239	124	70	194	294	-100

* ontvangen uitkeringen en vergoedingen detacheringen

Bestuur en voormalig personeel

Op ditl budget resteert een positief saldo van €341.000. Dit wordt met name veroorzaakt door een positief saldo op de uitkering wachtgeld en pensioenen voor oud -leden van GS.

Vergoedingen bestuursleden en voormalig personeel

x €1.000	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begrotings wijziging 2020	Actuele begroting 2020	Rekening 2020	Verschil 2020
Totaal	1.920	2.244	-20	2.224	1.883	341
Vergoeding PS-leden	788	817		817	830	-13
Vergoeding GS-leden, uitkeringen en pensioenen oud-leden	799	1.107	-30	1.077	786	290
Jaarwedde CdK	200	195	10	205	207	-2
Voormalig personeel/seniorenbeleid	13	23		23	14	9
Salaris stagiaires	37	50		50	31	19
Bedrijfshulpverlening	83	52		52	13	39

Inhuur personeel

Onze externe inhuur is in 2020 stabiel hoog. Dit houdt verband met de grote opgaven. In 2020 is de uitvoering van het nieuwe coalitie-akkoord in volle vaart opgepakt. Ondanks de Coronacrisis is (mede door de inhuur) de vaart in de uitvoering gehouden. In 2020 is de provincie geconfronteerd met diverse dossiers die onvoorziene extra en specialistische inzet met zich mee hebben gebracht, bijvoorbeeld het stikstofdossier, kanaal Almelo de Haandrik, de concessie van het openbaar vervoer en de Coronacrisis zelf.

Een groot deel van de provinciale inhuur is gekoppeld aan de provinciale infrastructuurprojecten. Hierbij is relevant dat Overijssel een initiatiefrijke en regisserende rol neemt bij een aantal grote infraprojecten waar meerdere overheden bij betrokken zijn. We ontvangen achteraf bijvoorbeeld het Rijks- of Flevolandse deel van de inhuur terug, in de vorm van een financiële bijdrage aan het project. In 2020 ging dat bijvoorbeeld om een bedrag van €2,1 miljoen euro voor de N307, en €176.000 voor de N35.

Voor alle grote programma's gefinancierd uit incidentele middelen is er sprake van inhuur. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de ontwikkelopgave , Toekomstgerichte erven , NEO en de Europese programma's. Een grote structurele inhuurpost betreft de brug- en sluisbediening (€1,3 miljoen). Dit is een strategische keuze geweest in het verleden.

De inhuur op de exploitatie is deels toegenomen door een wijziging in de administratieve voorschriften. Voorheen was het toegestaan de kosten voor de inhuur van ICT-projecten te activeren en af te schrijven. Het Besluit Begroting en Verantwoording is op dit punt gewijzigd. Dat wil zeggen dat de kosten voor onder andere Office 365, zaakgericht werken (zaakoplossing) en het Asset Managementsysteem voortaan in één keer op de exploitatie drukken. In 2020 betreffen de kosten voor inhuur ICT t.b.v. de bedrijfsvoering ca. €2 miljoen.

In lijn met de besluitvorming bij de Perspectiefnota 2021 hebben wij in 2020 de eerste stappen gezet om tot een betere balans tussen vast, flexibele en ingehuurde medewerkers te komen. In november 2020 hebben Provinciale Staten de toelichting op artikel 6 van de financiële verordening aangepast (Statenvoorstel 2020/1102242) waardoor het voor Gedeputeerde Staten mogelijk is om op basis van bedrijfsmatige afweging het door Provinciale Staten vastgestelde personeelsgebonden budget te overschrijden onder de voorwaarde dat er alternatieve dekking wordt aangewezen vanuit exploitatie- en/of investeringsbudget. Gedeputeerde Staten blijven daarmee binnen de beschikbare gestelde budgetten. In 2021 en verdere jaren zal het effect hiervan geleidelijk aan zichtbaar worden. Onderstaande inhuur is inclusief het bedrag aan inhuur wegens vervanging ziekte etc. in de personeelsbudgetten.

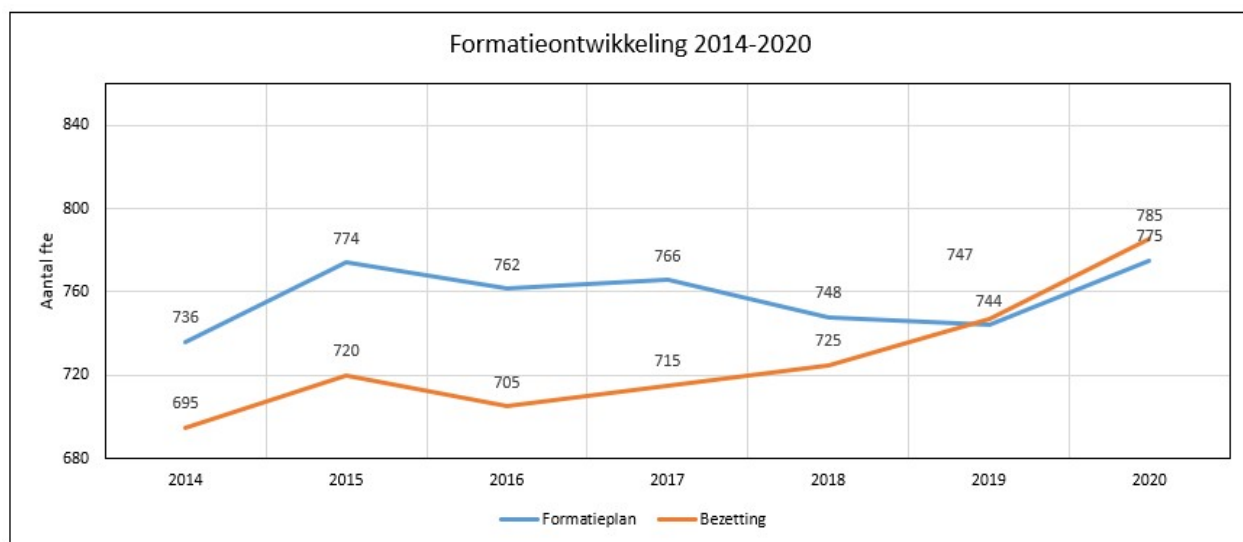
Inhuur personeel

Inhuur	Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020
Totaal	27.238	29.565	33.431
inhuur ten laste van exploitatie	19.963	22.348	24.673
inhuur ten laste van investeringen	6.038	5.664	6.670
inhuur ten laste van voorzieningen	1.237	1.553	2.088

Formatieontwikkeling

In het Hoofdpijnenakkoord 2011-2015 was de taakstelling opgenomen om de formatie in te krimpen van 830 formatieplaatsen naar 750 formatieplaatsen. In de perspectiefnota 2018 hebben wij aangegeven dat deze taakstelling is gerealiseerd. Vanaf deze nota hanteren wij niet langer een formatieplafond. Sturing vindt plaats op het budget voor personeelsgebonden kosten.

De formatieontwikkeling blijft uiteraard wel een belangrijke parameter voor de omvang van de personeelsgebonden kosten. In onderstaande grafiek wordt de formatieontwikkeling weergegeven. De stijging wordt veroorzaakt door de beweging van inhuur naar vast.

WNT-norm

De bezoldiging van de secretaris / algemeen directeur en de statengriffier blijven binnen de van toepassing zijnde WNT-norm.

Het salaris van de algemeen directeur is in 2020 hoger dan in 2019 omdat hij niet het hele kalenderjaar 2019 in dienst is geweest.

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	N. Versteeg	R. Wiggers
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen directeur	Statengriffier
Per 1-7-2020	Strategisch leiden	
Aanvang en einde functieervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.183	89.303
Beloningen betaalbaar op termijn	20.930	15.989
<i>Subtotaal</i>	<i>159.113</i>	<i>105.292</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	160.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	159.113	105.292
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	N. Versteeg	R. Wiggers
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen directeur	Statengriffier
Aanvang en einde functieervulling in 2019	18/2 - 31-12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	0,8
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.959	86.598
Beloningen betaalbaar op termijn	17.253	14.963
<i>Subtotaal</i>	<i>128.212</i>	<i>101.561</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	168.488	155.200
Totale bezoldiging	128.212	101.561

Organisatie

Organisatie

Provinciale staten

Provinciale Statenverkiezingen worden één keer in de vier jaar gehouden, waarbij leden rechtstreeks door de stemgerechtigde inwoners van de provincie worden gekozen. In maart 2019 hebben de meest recente Provinciale Statenverkiezingen plaatsgevonden. Het aantal Statenleden van een provincie is afhankelijk van het aantal inwoners. Voor Overijssel is het aantal zetels vastgesteld op 47. De samenstelling van Provinciale Staten is sinds maart 2019 als volgt:

Partij	Aantal Zetels
CDA	9 zetels
VVD	5 zetels
GroenLinks	5 zetels
PvdA	4 zetels
ChristenUnie	4 zetels
OCL	4 zetels
PVV	3 zetels
SP	3 zetels
D66	3 zetels
SGP	2 zetels
Fractie Mooi Overijssel	2 zetels

Partij voor de Dieren	1 zetel
------------------------------	----------------

Forum voor Democratie	1 zetel
------------------------------	----------------

Groep Schönbaum	1 zetel
------------------------	----------------

Totaal Stand 31/12/2020 met verwerking van tussentijdse wijzigingen	47 zetels
--	------------------

Statengriffie

De statengriffie heeft primair tot doel om de Provinciale Staten te ondersteunen in haar functioneren. De ondersteuning door de statengriffie behelst onder meer de secretariële ondersteuning van Provinciale Staten en Statencommissies. De taken zijn daarnaast aangevuld met taken op het gebied van communicatie, procesmatige advisering, voorlichting en controle. De griffier van de Provinciale Staten is mw. R. (Renée) Wiggers.

Gedeputeerde staten

Het College van Gedeputeerde Staten bestaat uit de volgende gedeputeerden (inclusief portefeuillevverdeling). Ook de Commissaris van de Koning heeft een portefeuille in dit college.

Y.J. (Eddy) van Hijum (CDA) - Portefeuille: Economie, Financiën en Europa

- Economie (inclusief evenementen)
- Financiën
- Deelnemingenbeleid
- Europa
- IPO-bestuur
- Eerste loco-commissaris

E. (Bert) Boerman (ChristenUnie) - Portefeuille: Mobiliteit, Water en Klimaatadaptie

- Mobiliteit
- Water.
- Klimaatadaptie

R.H. (Roy) de Witte (CDA) – Portefeuille: Leefbaar Platteland, Cultuur en Sociale Kwaliteit

- Leefbaar platteland
- Cultuur en erfgoed
- Recreatie en toerisme
- Sociale Kwaliteit (inclusief sport en welzijn)
- Grensoverschrijdende samenwerking

M.T. (Monique) van Haaf (VVD) - Portefeuille: Wonen, Ruimte en Retail

- Ruimtelijke ontwikkeling (inclusief ondergrond)
- Wonen
- Stadsbeweging en retail
- Grondbeleid.
- Financieel toezicht

T.A. (Tijs) de Bree (PvdA) Portefeuille: Energie, Milieu en Arbeidsmarkt

- Energietransitie
- Milieu
- Arbeidsmarkt (inclusief Human Capital Agenda)
- Handhaving

G.H. (Gert Harm) ten Bolscher Portefeuille: Landbouw, Natuur en Facilitair

- Landbouw
- Natuur, Ontwikkelopgave Natuurnetwerk Nederland / Natura 2000
- Vergunningverlening
- Facilitair en huisvesting

A.P. (Andries) Heidema - Portefeuille: Kwaliteit openbaar bestuur

- Kwaliteit openbaar bestuur
- Ondermijning en integriteit
- Externe betrekkingen en lobby
- Personeel en organisatie

Ambtelijke organisatie

De provinciale organisatie wordt gevormd door een directie en acht eenheden. Elke eenheid bestaat uit meerdere teams.

Concern Management Team

In het Concern Managementteam vindt strategische sturing en besluitvorming plaats. Het Concern Managementteam vervult de voortrekkersrol in het voorbereiden van het strategisch beleid en de koersbepaling van de organisatie. Het heeft de verantwoordelijkheid voor provinciale opgaven en de concernresultaten. Het Concern Managementteam bestaat uit de directie en de hoofden van de eenheden. De directie is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de hele ambtelijke organisatie en het realiseren van provinciale doelen.

De Directie bestaat uit:

- De heer N. (Nico) Versteeg, Provinciesecretaris / Algemeen Directeur
- De heer B.W.A.H. (Bart) Parmet, Directeur strategie

Project- en Programmamanagement

De eenheid Project- en Programmamanagement levert daadkrachtige programma- / projectorganisaties ten behoeve van de realisatie van de investeringsagenda, professionaliseert het ambtelijk opdrachtnemerschap en ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgeverschap en levert daarbij procesexpertise. Hoofd van de eenheid is de heer C.J. (Cees) Timmer.

Ruimte en Bereikbaarheid

De eenheid Ruimte en Bereikbaarheid is verantwoordelijk voor de strategie, beleidsontwikkeling en beleidsrealisatie in het fysiek ruimtelijke domein met als structurerende elementen als water, ondergrond en infrastructuur. Hoofd van de eenheid is mevrouw M. (Marjolijn) Boot.

Economie en Cultuur

De eenheid Economie en Cultuur is verantwoordelijk voor de regionale economische strategie- en beleidsontwikkeling waaronder energie, innovatie, arbeidsmarkt, agro & food, biobased, vrijetijdseconomie, sociaal-cultureel vestigingsklimaat, expertisecentrum deelnemingen en expertisecentrum Europa (programma's en projecten). Hoofd van de eenheid is de heer A.J. (Alfred) Peterson.

Natuur en Milieu

De eenheid Natuur en Milieu is verantwoordelijk voor de strategie- en beleidsontwikkeling op natuur- en landschapsbeleid en -beheer. Ook is de eenheid verantwoordelijk voor de milieu- en saneringsopgaven in de provincie. Hoofd van de eenheid is de heer H. (Hennie) Schuman.

Wegen en Kanalen

De eenheid Wegen en Kanalen is verantwoordelijk voor de programmering en de uitvoering

van beheer, onderhoud en nieuwbouwprojecten van de provinciale infrastructuur en verkeersmanagement (projecten). Hoofd van de eenheid is de heer E. (Erik) Jungerius.

Publieke Dienstverlening

De eenheid Publieke Dienstverlening verstrekt vergunningen, subsidies, beleidsinformatie en GIS-bestanden en is verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving van de door haar afgegeven vergunningen. Hoofd van de eenheid is de heer E. (Erik) Jungerius.

Bedrijfsvoering

De eenheid Bedrijfsvoering levert diensten en kaders passend bij provinciale opgaven op het brede terrein van de bedrijfsvoering voor bezoekers, medewerkers, management en bestuur. Hoofd van de eenheid is de heer C.J. (Cees) Timmer.

Bestuurs- en concernzaken

De eenheid Bestuurs- en concernzaken opereert op het snijvlak van het bestuurambtelijke management en bestuurlijke verhoudingen, faciliteert / ondersteunt besluitvorming voor het College en concernbrede overleggen, is verantwoordelijk voor strategische advisering op het gebied van kwaliteit openbaar bestuur en voor concerncontrol, en ondersteunt de CdK in haar Rijkstaken. Hoofd van de eenheid is de heer J. (Jaap) Wesselink.

Controleverklaring

Controleverklaring accountant

Controleverklaring

Aan Provinciale Staten van Overijssel

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de provincie Overijssel te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020, als van de activa en passiva van de provincie Overijssel op 31 december 2020, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder provinciale verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juli 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2020.
2. De balans per 31 december 2020.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juli 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan

zijn beschreven in

de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de provincie Overijssel, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 13.700.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met Provinciale Staten overeengekomen dat wij aan Provinciale Staten tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 425.000 melden alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening Verantwoordelijkheden van het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten voor de jaarrekening

Het college van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het college van Gedeputeerde Staten is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de provinciale verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader, vastgesteld op 2 juli 2020.

In dit kader is het college van Gedeputeerde Staten tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van Gedeputeerde Staten noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van Gedeputeerde Staten afwegen of de financiële positie voldoende is om de provincie in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van Gedeputeerde Staten moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Provinciale Staten is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de provincie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juli 2020, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de

omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van Gedeputeerde Staten en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van Gedeputeerde Staten gehanteerde afweging dat de provincie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de provincie haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de provincie de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de provincie, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de provincie. Op basis

hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met Provinciale Staten onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. Groningen, 23 april 2021

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.

Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan Provinciale Staten van Overijssel

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de provincie Overijssel te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020, als van de activa en passiva van de provincie Overijssel op 31 december 2020, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder provinciale verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals

opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juli 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2020.
2. De balans per 31 december 2020.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
5. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juli 2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in

de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de provincie Overijssel, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 13.700.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met Provinciale Staten overeengekomen dat wij aan Provinciale Staten tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 425.000 melden alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de relevante vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten voor de jaarrekening**

Het college van Gedeputeerde Staten is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het college van Gedeputeerde Staten is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de provinciale verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader, vastgesteld op 2 juli 2020.

In dit kader is het college van Gedeputeerde Staten tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van Gedeputeerde Staten noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van Gedeputeerde Staten afwegen of de financiële positie voldoende is om de provincie in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van Gedeputeerde Staten moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Provinciale Staten is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de provincie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader dat is vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juli 2020, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
 Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de provincie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van Gedeputeerde Staten en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van Gedeputeerde Staten gehanteerde afweging dat de provincie in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de provincie haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de provincie de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de provincie, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de provincie. Op basis

hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met Provinciale Staten onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 23 april 2021

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.

Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Bijlagen

Bijlagen

Inleiding

Onder de '**Meer**'-knop aan de rechterkant vindt u een aantal bijlagen. Hieronder lichten we deze bijlagen kort toe.

Verplichte beleidskengetallen BBV

Wij presenteren de kengetallen, inclusief de verplichte beleidskengetallen van het BBV, op onze website 'Overijssel in Cijfers'. Conform het BBV maken we met deze bijlage de verplichte beleidskengetallen ook onderdeel van deze Begroting.

Financieel technisch Bijlagenboek

In het financieel technisch bijlagenboek staan alle verplichte financiële (detail)ramingen en (detail)overzichten.

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.

Bijlage Kwaliteit van Overijssel

In deze bijlage staat een totaaloverzicht van de stand van de reserves Kwaliteit van Overijssel en alle onderliggende projecten. Tevens geven we in dit bestand aan wat de einddatum is van lopende KvO projecten.

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.

Bijlage Investeringsprojecten (water)wegen en kunstwerken

In deze bijlage geven wij een overzicht van alle investeringen in de provinciale infrastructuur in de komende jaren. De projecten zijn gerangschikt naar de fase waarin het project zich bevindt.

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.

Bijlage Meerjaren Investeringsprognose Grondbeleid 2020

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.

SiSa 2020

De algemene Rekenkamer heeft in 2019 geconstateerd dat er voorwaarden gesteld worden aan decentralisatie-uitkeringen die op een gespannen voet staan met de bestedings- en beleidsvrijheid die een decentralisatie-uitkering kenmerken. Dit heeft er toe geleid dat de ministeries in toenemende mate middelen via een specifieke uitkering (SPUK) aan medeoverheden uitkeert.

De verantwoording over de besteding van dit geld verloopt via de SiSa-systematiek: Single information, Single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking aan de ministeries en eenmalige controle via een verplichte bijlage bij de jaarstukken.

In de afgelopen jaren was voor de provincie Overijssel het aantal SPUKS/ SiSa regelingen zeer beperkt. Door de aanwijzing van de Rekenkamer is het aantal SPUKS in 2020 behoorlijk gegroeid en daarmee ook de SiSa verantwoordingslast. De verwachting is dat het aantal SPUKS de komende jaren nog verder zal gaan stijgen.

In 2020 vallen de onderstaande regelingen onder SiSa. Voor iedere regeling zijn één of meerdere indicatoren vastgesteld die verantwoord worden in de bijlage SiSa. Klik hier voor de bijlage.

De SiSa-bijlage valt onder de controleverklaring bij de Jaarrekening en daarmee vervangt deze verklaring de afzonderlijke verklaringen per regeling.

Jaarverslag 2020 Vergunning, Toezicht en Handhaving

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.

Jaarverslag 2020 Energiefonds Overijssel

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.

Jaarverslag 2020 Ontwikkelopgave Natura 2000

Onder de 'Meer'-knop aan de rechterkant vindt u deze bijlage.